

PHD

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ ΠΑΛΑΙ ΔΑΚΙΑΣ, ΤΑ ΝΥΝ ΤΡΑΝ-
ΣΙΛΒΑΝΙΑΣ, ΒΛΑΧΙΑΣ, ΚΑΙ ΜΟΛ-
ΔΑΥΙΑΣ.

Ἐκ διαφόρων παλαιῶν καὶ νεωτέρων συγγραφέων
συνεραμισθεῖσα

π α ρ ᾶ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΟΥ,

ΤΟΜΟΣ, Β.

[Handwritten signatures and initials]

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΗΧΑΣ
ΕΚΔΡ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

In magnis voluisse sat est.

* * *

ἘΝ ΒΙΕΝΝΗ, ΤΗΣ ΑΟΥΣΤΡΙΑΣ.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἰω. Βαρθολ. Σβεκίου.

1 8 1 8.

ΑΒ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ε. Καράλλου ὑπό Καρλ Νόρνλις.

φὴν τόπων εὐνομούμενων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν αὐτοχθόνων αὐτῶν ἡγεμόνων, πρῶτος ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας ἐχρημάτισεν ὁ Ῥάδουλος Βοεβόδας Νέγρος Βασσαράβας· καθὼς καὶ τῆς Μολδαβίας ὁ Δραγούς Βοεβόδας, μετὰ ἕνα αἰῶνα.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Α΄.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Α΄. Νέγρος Βασσαράβας.

π. χ.

1241.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν διὰ τὰς ἐν τῷ α΄ τόμῳ (Μέρει Γ. ἐποχῇ Γ. Κεφ. ις.) ρηθείσας αἰτίας εὐκαιρίαν δραξάμενος τὴν τῶν Μογούλων Σκυθῶν ἐπιδρομὴν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἐν ἔτει 1241 ἀπὸ Χριστοῦ, ἡγέρθη ἐκ τῆς Τρανσυλβανίας μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, τῶν τε ἀρχόντων πολιτικῶν καὶ κρατικῶν, καὶ λαοῦ πάσης τάξεως, μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων, συνηγαμένων ὑπὸ ὀρθοδόξων, καί τινων Λατίνων Σαξόνων, καὶ διαπεράσας τὰ πρὸς μεσημβρίαν Καρπάθια ὄρη, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἐξάβη παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Διμποβίτσα, εἰς παραποτάμιον τινα κάμπου, τῆ ἐγχωρίῳ διαλέκτῳ καλούμενον Κήμπου Λούγγου, τὸ ὁποῖον μέρος καὶ πρότερον εἶχεν ὑπ' ἐξουσίαν του, ὦν μεγαλύτερος καὶ ἰσχυρότερος ὄλων τῶν τότε λοιπῶν Βοεβοδῶν τῆς Δακικῆς γῆς· διότι ἀλλέως, καὶ ἡ εἴσοδος εἰς αὐτὸν ἐν Βλαχίᾳ ἤθελεν εἶναι δύσκολος, καὶ ἡ κα-

τάκτισις, με τὸ νὰ προὔπῃρχον εἰς αὐτὴν καὶ ἕτεροι ἐξουσιασαὶ, οἵ τινες, ἀγκαλὰ καὶ μικροτέρας δυνάμεως, μ' ὅλον τοῦτο ἤθελαν βιασθῆ νὰ συμμαχήσωσι κατ' αὐτοῦ ὑπὲρ πατρίδος καὶ ἐξουσίας, καὶ ἐδύναντο ὀλίγοι ὄντες νὰ ἐμποδίσωσι πολλοὺς εἰς τὰς δυσθασίας τῶν Καρπαθίων ἐρῶν· ἢ τούτου ὁμῶς ἀποκατάσασις εἰς Βλαχίαν βλέπομεν, ὅτι ἐγένεεν ἀναιμωτὶ καὶ ἡσύχως, ἄνευ μιᾶς ἀντιτάσεως καὶ δυσκολίας, ὡς κύριος ὁποῦ ἦτον καὶ τούτου τοῦ μέρους, ἔνθα χρονοτριβήσας ἐμταξὺ εἰς τὰ ὄρη διὰ τὸν τῶν Σκυθῶν φόβον, μέχρι τῆς τούτων ἐπιστροφῆς, ἔκτισε καὶ Κούρτην, ἣτοι παλάτιον ἡγεμονικὸν εἰς Κιμπουλούγγου, καὶ ἐκκλησίαν ἐπ' οὐμίματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἣτις σώζεται μέχρι τῆς σήμερον, εἰς ἣν εἶναι ζωγραφισμένος φορῶν διάδημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ φόρεμα μέχρι ποδῶν ἀργυρόχρυσον, μὲ κομπία εἰς τὸ σῆθος, καὶ ζώνην χρυσὴν, ἐπανωφόριον δὲ ἔσωθεν γουνωμένον καὶ περίξ μὲ γούναν μαύρην· εἶναι δὲ ἀνασήμετος ὕψηλοῦ, εἴδους μελαγχροῦ, καὶ μὲ γένεια, ὅστις κρατεῖ τὴν ἐκκλησίαν· ὡσαύτως ἔκτισε καὶ ἡ Δόμνα του δυτικὴν ἐκκλησίαν, διὰ τὸν συνελθόντα λαὸν τῶν Καθολικῶν, οὔσα καὶ αὐτὴ τοῦ Καθολικοῦ δόγματος, ἀλλ' ἔπειτα, ὡς λέγουσιν, ἐβαπτίσθη.

π. χ.

1245.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν οὖν τῶν Σκυθῶν ἐκ τῆς Οὐγγαρίας, ἐπέσρεψεν ὁ ῥήξ αὐτῆς Βελας ἐκ τῆς Ἄουστρίας εἰς τὴν κατεστημωθεῖσαν καθέδραν του· ἐκινήθη ὡσαύτως καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεθόδας εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς Βλαχίας, καὶ ἐξουσιάσας ὄλην τὴν περίχωρον, ὑπέταξε καὶ τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους πρὸς τὰς ὑπὸ αὐτοῦ μικροὺς ἀρχηγούς, μὴ ἔχοντας κατάστασιν νὰ ἀνθέξωσιν· ἐκτάνθη δὲ ὁ συνελθὼν λαὸς μετ' αὐτοῦ, ἀπὸ τὰ Καρπάθια ὄρη σύνορα τῆς Βλαχίας, μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δουνάβεως, καὶ ἀπὸ Ἰλλτου μέχρι Σιρετίου τῶν ποταμῶν.

Ὅθεν οὗτος ὁ ἡγεμὼν κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν εἰς τὸ νὰ καλλωπίσῃ καὶ ν' ἀποδείξῃ πολυάνθρωπον ἕνα τόπον τόσον ὠραῖον, τοῦ ὁποίου τὰ πρὸς τὸν Δουνάβην πεδινὰ μέρη σχεδὸν ἦσαν ἔρημα, καὶ ἐν ταυτῶ νὰ συστήσῃ τὴν καλὴν τάξιν καὶ ἀρμονίαν, εἰς τὸ ὅποιον τοῦτο οὐκ ὀλίγον πιεσῶς συνήργησαν καὶ οἱ συνελθόντες μετ' αὐτοῦ εὐγενεῖς· ἔκτισε δὲ χώρας τὴν τοῦ Πιτεσίου, Ἀρτζεσίου, Τιργοβίσιου, (τὸ ὅποιον τὸ πάλαι ἐλέγετο Τρίφουλον, ἢ Τίρισκον, κατὰ τὸν Λάζιον) Βουκουρεσίου, καὶ ἄλλας· ὡσαύτως ἀνέκτισε καὶ τὸ φρούριον τοῦ Τιργιέβου, ὅπερ ὠνομάζετο παρὰ Ῥωμάνοις Σὰν τζόρτζι, ἦτοι ἅγιος Γεώργιος· καὶ μεταθέσας τὸν θρόνον του ἐκ τοῦ Κιμπουλουγγίου εἰς Ἀρτζεσι, ἔκτισεν ἐκεῖ καὶ Κούρτην, καὶ ἐκκλησίαν αὐθεντικὴν,

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 5
ἐπ' ὀνόματι καὶ ταύτην τῆς Κοιμήσεως τῆς
Θεοτόκου, εἰς ἣν σώζεται μέχρι τῆς σήμερον
ἐν τῷ Νάρθικι καὶ ἀνδριάς τοῦ ἰδίου λελα-
τομημένος ἐκ λίθου.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν, τὸ τῆς Κραϊώδας
παλαιά τοπι-
κὴ χρονολο-
γία.
παλαιάτον ὑπῆρχεν ἕνας τόπος πεπολισμένος
καὶ εὐνομούμενος ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἰδίων
Μπάνων ἐκ τοῦ γένους τῶν Βασσαράδων. (*)
Ὅθεν ὁ τότε διοικητὴς Μπάνος βλέπων τὴν
ἀποκατάσασιν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα εἰς ὄλην
τὴν ἔκτασιν τῆς Βλαχίας, καὶ προκρίνωντας
να ἔχη ἕνα τοιοῦτον ἰσχυρὸν ἡγεμόνα φίλου
του καὶ προσάτην, παρὰ ἐχθρόν του καὶ ἐπί-
φοβον γείτονα, ἤθελε μετὰ τῶν Μπογιάριδων,
ἦτοι ἀρχόντων τῶν πέντε θεμάτων, καὶ προσ-
κυνήσας τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαν, ὑπετάγη αὐ-

(*) Φαίνεται, ὅτι αὕτη ἡ γενεὰ τῶν Βασσαραβέσιδων
ἀρχεται σχεδὸν ἀπὸ Τραϊανου, διότι ἐν τῇ μετοικε-
σίᾳ τῶν Δακωρωμάνων παρὰ Αὐρηλιανου αὐτοκράτορος
εἰς τὰς Μοισίας, ἦτον σημαντικὴ ἕπειδὴ καὶ ἡ χώ-
ρα ἐν τῇ ἐκατοίκησαν ἐκλήθη Μπασσάροβιτζα, μετα-
ξὺ Μοράβα καὶ Δουνάβεως τῶν ποταμῶν ἐνθα καὶ τὴν ἐκ τῶν πα-
σήμερον σώζει τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν ἦτον δὲ διη-
ρημένη εἰς δύο, ἡ μὲν ἐν Μοισίᾳ, ἐξ ἧς κατήγον-
το διαδοχικῶς οἱ Μπάνοι τῆς Κραϊώδας, ἡ δὲ ἐν γαρικῆς Σερ-
βίας. βίας.
βίας. Τρανσυλβανία, ἐξ ἧς κατήγοντο οἱ Βοεβόδοι Φαγαρ-
σίου, καὶ ἀκολούθως ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας Νεγρος,
εἰς τὸν ὁποῖον τὸ Νεγρος ἦτον ἐπίθετον προσωπικόν,
μὲ τὸ νὰ ἦτον μελαγχρινός. Βασσαράδων δὲ τὸν λέγει
καὶ ὁ Μποφίνιος.

τοβελήτως αὐτῷ μὲ συνθήκας, τὸ νὰ εἶναι ὑπήκοος μὲν, καὶ διὰ παντὸς σύμμαχος, αὐτόνομος δὲ ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ, εἰς τὴν τῶν πέντε Δεμάτων διοίκησιν, (ἣτις ἦτον σχεδὸν ἀριστοκρατική) χωρὶς νὰ ἀνακατάνεται ὁ ἡγεμὼν εἰς οὐδὲν τιμήσας οὖν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας αὐτὸν μὲ τίτλον Βελίτζη, ἦτοι πρόεδρον τοῦ ἡγεμονικοῦ συνεδρίου, καὶ μὲ ἀργυρὰν ῥάβδον, ἀπέλυσε, καὶ ἔκτοτε ἐλογίσθη τὸ τῆς Κραϊώθας Μπανάτον ὡς ἕνας τόπος ὑποκείμενος τῇ Βλαχίᾳ, ὅπερ καὶ μικρὰ Βλαχία ἐκλήθη· ὁ δὲ ἡγεμὼν μεμένηκεν ἡγεμονεύων ἀπάσης Βλαχίας, μετὰ τῶν τῆς Κραϊώθας πέντε Δεμάτων, ἀπὸ Δουνάβεως καὶ μέχρι Σιρετίου τῶν ποταμῶν, δεσπόζων ἐντ' αὐτῷ καὶ τὴν εἰς Τρανσυλθανίαν πρώτην ἡγεμονείαν του, ὡς ἐκ τῶν αὐτοῦ τίτλων διαμαρτύρεται ἔντε τρεῖς γράμμασι καὶ σωζομένοις χρυσοφούλλοις, ἅπερ διαλαμβάνουσιν αὐτολεξεὶ οὕτως.

Τοπικὴ χρυσοφουλία.

„Σὺν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν ὁ πισθός, τίμιος, καὶ φιλόχριστος, μένος νικητῆς, ἡμεῖς Ῥάδουλος Νέγρος Βοεβόδας ἐλέω Θεοῦ ἡγεμὼν πάσης Ῥουμάνιας τζάρας, ἐκ τῆς Οὐγγαρίας(*)

(*) Οὐγγαρίαν ἐννοεῖ τὴν Τρανσυλθανίαν, καὶ οἱ συγγραφεῖς Βλάχοι ἐκλαμβάνουσι πολλάκις τὴν Τρανσυλθανίαν ἀντὶ τῆς Οὐγγαρίας, μὲ τὸ νὰ ἦσαν τότε ἀδιαίρετα.

„ἐλόντες, καὶ Χέρτζεγος Ἀλμασίου καὶ Φαγαρασίου.

Ἐσαύτως καὶ οἱ μετὰ τοῦτον ἡγεμόνες διάδοχοι πολὺ μετέπειτα ἐδέσποζον τὰ αὐτὰ· φέρων δὲ μετ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν Φαγαρασίου ἐπισκοπον, ἀποκατέστησεν αὐτὸν πάσης Ῥουμάνας τζάρας, ἧτοι πάσης Βλαχίας, συστήσας δὲ αὐτοῦ καὶ ἐκκλησιαστικὸν κληρὸν.

Ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας ἐν Βλαχίᾳ ἐβασίλευεν εἰς Κωνσταντινούπολιν Βοδοστίνος ὁ Β. Κουρτενάϊς, καὶ εἰς Νίκαιαν, Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος, ὅστις ἠλευθέρωσε πάλιν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Φράγγων, ἀφ' οὗ τὴν ἐξουσίασαν ἔτη 57.

Εἰς δὲ τὴν Σερβίαν ἦτον Σαμοδέρσκis, ἧτοι δεσπότης, Στέφανος Α'. ὁ υἱὸς τοῦ Νεμᾶν, ἔπειτα ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μιλουτῖν, ὅστις ἐλέγετο καὶ Στέφανος Οὐρός, τὴν δὲ Βουλγαρίαν ἐδέσποζεν ὁ Κωνσταντῖνος υἱὸς τοῦ Τοίχου, καθ' ὃν καιρὸν ἐγεννήθη καὶ ὁ Α'. Ὀθμᾶν, ὁ θεμελιωτὴς τῆς Τουρκικῆς Βασιλείας.

Κωνιάτης,

π. χ.

1263.

Μουνσερ εἰς τὴν χρονολ. τῆς Σερβίας.

Ἠγεμονεύσας οὖν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας ἔτη 23 εἰρηνικῶς καὶ ἡσύχως, ἔκτισε πολλὰς κωμοπόλεις, καὶ φρούρια, μοναστήρια, ἐκκλησίας, καὶ ἀγορὰς, καὶ μέλλων νὰ ἀποθάνῃ, ἐπέτρεψε τῷ τε ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ἵνα δι' ἐκλογῆς ψηφίσωσι διάδοχον ἐκ τῶν υἱῶν ἢ ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ τε

Παλαιὰ τοπικὴ χρονολ.

λευτήσας, ἐτάφη ἐν τῇ ἰδίᾳ παρ' αὐτοῦ ἐπι-
σθεΐση ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀρτζεσίου.

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Β'.

Μιχαὴλ Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας

π. χ.

1264.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα
ἔκλεξαν οἱ ἄρχοντες τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡγε-
μόνα, ὅστις ἐν τῇ τοπικῇ χρονολογίᾳ διαλαμ-
βάνεται μὲν, μὲ λάθος δὲ τοῦ ἔτους, ὡς καὶ
εἰς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔλευσιν ἐκ Τραν-
συλβανίας εἰς τὴν Βλαχίαν. Ἐπὶ τῆς τούτου
ἡγεμονείας καὶ ὁ περίφημος ἐκ Μολδαυίας
Κορδοκουβᾶς, ὁ παρὰ Γραικοῖς λεγόμενος Λα-
χανάς, διέβη τὸν Δούναβι, καὶ ἀφανίσας
τοὺς Σκύθας Νογαΐδας, κατέτρεξε τὴν Βουλ-
γαρίαν, καὶ ἐφόνευσε τὸν Δεσπότην Κωνσαν-
τίνου υἱὸν τοῦ Τοίχου, κυριεύσας αὐτήν· ἔ-
πειτα ὀρμήσας κατ' αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης Ἀσάν
μὲ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα, ἐζήτησεν ὁ Κορδο-
κουβᾶς τὴν συμμαχίαν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα,
ἀλλ' ἀποτυχὼν, κατέφυγεν εἰς Βεσσαραβίαν,
ἐνθα καὶ παρὰ τοῦ Νογαΐ ἐφονεύθη· (ὄρ. ἐν
τῷ α'. τόμῳ μέρος γ'. κεφ. ιή.) ὁ δὲ Μιχαὴλ
ὢν ἄνθρωπος φιλήσυχος, καὶ σχεδὸν γέρον,
κατεγίνετο εἰς τὴν τῆς ἡγεμονείας του βελ-
τίωσιν καὶ εὐνομίαν, διὸ καὶ δὲν ἀναφέρεται
ἕτερόν τι περὶ αὐτοῦ, εἰμὴ ὅτι ἡγεμονεύσας
ἔτη 19, ἀπέθανεν· ἐπὶ ἡμερῶν τούτου ἐβασί-

Ἑλλην. Βυζαν.

λευτεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ὁ Ἀνδρόνικος, υἱὸς Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Γ'.

Δάν Βοεβόδας Α'. Βασσαράδας

Οὗτος ἦν υἱὸς Ῥάδουλ Βοεβόδα Νέγρου, ὡς δεικνυται καὶ ἐν τῇ τοῦ Κημπουλουγγίου μουῆ, εἰς ἣν εἶναι ζωγραφισμένος· λανθάνει δὲ ἡ τοπικὴ χρονολογία καὶ περὶ τούτου τὸ ἔτος· διότι τὸν μὲν πατέρα ἔχει κατὰ τὸ 1215, τὸν δὲ υἱὸν κατὰ τὸ 1333. Ὅθεν οὐκ ἦν δυνατὸν μετὰ 118 ἔτη, ἀφ' ὅτου ὑποθέττει τὴν ἔλευσιν τοῦ πατρὸς, νὰ ἡγεμόνευσεν ὁ υἱός· ἀλλ' ἐκ τῆς παλαιᾶς Σερβικῆς ἱστορίας γίνεται δῆλον, ὅτι ἡγεμόνευσε περὶ τὰ τέλη τοῦ ιγ'. αἰῶνος, μετὰ τὸν Δεῖον του Μιχαὴλ Βοεβόδαν, καθ' ὃν καιρὸν ἔχων πόλεμον ὁ τῆς Βουλγαρίας καὶ ἀρκετοῦ μέρους τῆς Σερβίας Κράλης Μιχαὴλ μετὰ τοῦ Δεσπότη τοῦ τῆς Σερβίας Σίσμα, ἐπροσκάλεσεν εἰς συμμαχίαν τὸν Δάν Βοεβόδαν, ὅστις ἐφρονεύθη ὑπὸ τῶν Σέρβων ἐν τῷ πολέμῳ ἐκείνῳ, κατὰ τὸ 1298. ἔτος· ἦτον δὲ ὁ Δάν Βοεβόδας πενθερὸς τοῦ Μιχαὴλ Κράλη, ὡς κατωτέρω ρηθήσεται, ὅστις ἡγεμόνευσεν ἔτη 15. οἱ δὲ ἄρχοντες ἔκλεξαν ἡγεμόνα αὐτῶν εἰς Βλαχίαν τὸν υἱὸν του Στέφανου Μαϊλάτ.

π. χ.

1283.

Συμειών.

Υφανίτης

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐβασίλευεν εἰς Κων-
 σταντινούπολιν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος υἱὸς
 Μιχαὴλ, τοῦ ὁποίου τὴν ἀδελφὴν Εὐδοκίαν (ἣτις
 ἦτον χήρα), ἀφ' οὗ ἦλθεν ἐκ Τραπεζοῦντος
 εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔπεμφεν ὁ Μιχαὴλ Κράλις
 καὶ ἐζήτηι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὑποσχόμενος
 νὰ εἶναι φίλος παντοτεὶνὸς τῶν Ῥωμαίων, διότι
 δὲν ἔπαυε συνεχῶς, ἄλλας μὲν πόλεις ὑποτάσ-
 σων, καὶ ἄλλας κουρσεύων· πλὴν ἡ Εὐδοκία
 κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἔσεργεν, ὡς τετρα-
 γαμία παράνομος, διότι ὁ Μιχαὴλ συνε-
 ζεύχθη γυναῖκα πρώτην τὴν θυγατέρα τοῦ
 Δάν Βοεθέδα ἡγεμόνος Βλαχίας, τὴν ὁποίαν,
 μετὰ τὸν φόνον τοῦ πατρός της ἐν τῷ πολέ-
 μῳ, ἀπέβαλεν, ἀποσεύλας ταύτην εἰς τὴν
 πατρίδα της, καὶ ἔλαβε δευτέραν τὴν τοῦ ἀ-
 δελφοῦ του γυναικαδέλφην· ἔπειτα παραίτησεν
 αὐτὴν, καὶ ἔλαβε τρίτην, τὴν θυγατέρα τοῦ
 Σφενδοσλάβου, ἄρχοντος τινὸς τῆς Βουλγα-
 ρίας, χωρὶς νὰ τεκνοποιήσῃ. Ὑστερον μισήσας
 καὶ ταύτην, ἐζήτηι εὐγενεστέραν συγγένειαν·
 ἡ δὲ Εὐδοκία, ἐπειδὴ δὲν ἔσεργε, καὶ ἐπι-
 θυμῶν ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Κράλι φίλιαν, ἔ-
 δωκεν αὐτῷ εἰς γυναῖκα τὴν ἐγγονὴν του Σι-
 μωνίδα, ἔχουσαν χρόνους πέντε, ἐν ᾧ ὁ
 γαμβρὸς εἶχε τεσσαράκοντα, ἐπὶ συμφωνίᾳ
 ὅμως νὰ τὴν φυλάττῃ κοντὰ του, ἕως τὴν
 νόμιμον ἡλικίαν, ἀλλ' ὁ βάρβαρος τὴν ἐφθει-
 ρεν εἰς τὸ ὄγδοον ἔτος, διὸ καὶ δὲν ἔτεκνο-

ἐκ τῆς Σερ-
 βικῆς χρονο-
 λογ.

ποίησεν ὕσερον παντελῶς. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐβασίλευσε καὶ ὁ α'. Ὀθμάνης, ὁ δεμελιωτῆς τῆς Τουρκικῆς βασιλείας. (*)

(*) Οἱ Τούρκοι ἢ Τουρκομάνοι, οἱ καταβθόντες ἐκ τῆς Σικυθίας, κατάγονται ἐκ τῶν Οὐννων, οἱ τινες κατὰ τὸν ἄλλο μῆρος ἐκεῖνο· (ὄρ. ἐν τῷ α'. Τόμῳ περὶ Οὐννων) ἦσαν δὲ εἰς πολλὰς φυλάς διηρημένοι, καὶ ὀνομάζετο ἐκάστη φυλὴ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτῆς ἀρχηγοῦ, βασιλεύοντες ὅλοι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς Ἀσίαν. Κυριεῖσαντες δὲ ἐκ τοῦ Βασιλείου τῶν Καλίφων ἰκανὸν μέρος, ὅπερ κατέστησεν ὁ Μωάμεθ, ἐδέχθησαν καὶ τὴν Θρηακίαν αὐτοῦ ὕσερον καταπολεμηθέντες οἱ Τούρκοι Σελγιουκίδες, ὀνομαζόμενοι οὕτως ἐκ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Σελγιούκ, ὑπὸ τοῦ περιφήμου Γιεγγῆς χάν τῶν Σκυθῶν, καὶ ἐξωσθέντος τοῦ Σάχ Σουλεϊμάν ἡγεμόνος αὐτῶν, ὁ υἱὸς τοῦτου Ὀρτογλόρμπεῖς κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀλαδίην Σουλτάνον τοῦ Ἰκονίου, τὸν ὁποῖον κολακεύων διαφοροτρόπως, τόσον τὸν εἰλκυσεν, ὥστε ἔλαβε καὶ χάριν παρ' αὐτοῦ ἀρκούντων τὸν τόπον καὶ ἐξουσιάζη εἰς τὴν Φρυγίαν, διὰ τὰς ἀγέλας καὶ ποίμνια τῶν ὄσων τὸν ἠκολούθησαν ὅθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὀρτογλόρμπεῖ ἐν ἔτει 1278. ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὀθμάν, ἢ Ὀσμάν, ἐγένετο ὁ πρῶτος δεμελιωτῆς τῆς τῶν Ὀθωμανῶν αὐτοκρατορίας.

Χρονικὸν Γεωργίου Φραντζῆ.

Καντεμῆρης.

Εὐγένειος Βουλγαρίας.

Οὗτος ἔδειξε πικιδίσθεν σημεῖα μεγάλης ψυχῆς ὧν δὲ γλυκῆς, εὐεργετικῆς, καὶ γενναῖος, (ἦτον τὸ εἶδωλον ὡς εἰπεῖν τῶν ὑπηκόων του) ἐσρατήγησεν ὑπὸ τῷ Ἀλαδίῳ τῷ τοῦ Ἰκονίου Σουλτάνῳ, ὑφ' οὗ καὶ μεγάλως ἐτιμήθη· μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλαδῆ, γενόμενος ὁ Ὀθμάν διαδοχος αὐτοῦ, καὶ ἀναλαβὼν τίτλον βασιλέως, ἐσῆσε τὸν θρόνον του εἰς τὸ Ἄκρη, τὴν ποτὲ Πτολεμαίδα τῆς Συρίας· ἐνωθεὶς δὲ καὶ μετὰ τινῶν ἄλλων Ἐμῆριδων, (οὕτως ὀνομά-

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Δ'.

Στέφανος Βοεβόδας Α'. Μαϊλάτ Βασσαράβας

π. χ.

1298.

Οὗτος εἰς τὴν τοπικὴν χρονολογίαν δὲν ἐμπεριέχεται, ἀλλ' ἡ Σερβικὴ χρονολογία διαλαμβάνει, ὅτι αὐτὸς ἔφερεν εἰς καλὴν κατά-

ζοντο οἱ ἀρχηγοὶ τῶν φυλῶν) καὶ τοιοῦτοτρόπως μεγαλυνθεῖς, κατήργησεν εἰς τὸ ἔθνος του τὸ πρῶην ὄνομα, προσάξας νὰ μὴ λέγονται Τοῦρκοι, τὸ ὁποῖον σημαίνει ἀγροικοὶ, βάρβαροι, ἀλλὰ νὰ ἐπονομάζωνται εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Ὀσμανλίδες· οὗτος ὑπέταξε μέρος τῆς Βιθυνίας, καὶ μετέστησε τὸν θρόνον τοῦ κράτους του εἰς τὴν Προῦσαν· ὅθεν ἐν ἔτει 1302. ἦτον ἐκλεκτὸς ἐξουσιαστῆς τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἐξ αἰτίας τῆς μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων τότε διχοστασίας καὶ διχονοίας, ἔλαβε τὴν καλὴν τύχην νὰ κατακρατήσῃ μετὰ τὸ σπαθίον του πολλὰς χώρας αὐτῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ πολλὰς πόλεις τοῦ Εὐξείνου Πόντου, δηλαδὴ τὴν Σινώπην εἰς τὴν Γαλατίαν, τὴν Ἀγγυραν εἰς τὴν Φρυγίαν, τὴν Σεβάσειαν εἰς τὴν Καππαδοκίαν, καὶ ἄλλας πλείους· ἐπολέμησε καὶ μετὰ τοῦ αυτοκράτορος Ῥωμαίων Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου, ὃν καὶ νικήσας ἔτρεψεν εἰς φυγὴν· ἀπέθανε δὲ, ἐτῶν γενόμενος 69, τὴν αὐτὴν λέγουσιν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγεννήθη, βασιλεύσας ἔτη 26, καὶ ἐτάφη εἰς Προῦσαν, ὅπου θεωρεῖται καὶ ὁ τάφος του μέχρι τῆς σήμερον εἰς ἓν παλαιὸν Κάστρον.

Ἰσороῦσι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτον τόσον μεγαλόδωρος καὶ ἐλεήμων, ὥςτε πολλάκις περιέτρεχε τὰς ὁδοὺς τῆς Προῦσης, καὶ ἀνέκραζε μεγαλοφῶνως.

Χωνιάτης ἐκ
τῆς Βυζαντ.

Καντζιμίρ.

π. χ.

1325.

Εὐγένειος
Βουλγαρίας.

ρασιν, πάλιν τὴν Χερτζεγίαν Φαγαρασίου, ἀνακτίσας καὶ τὸ ὁμώνυμον φρούριον· εἶχε δὲ πόλεμον μὲ τὸν ῥήγα τῆς Οὐγγαρίας Ἀνδρέαν γ'. τὸν ὁποῖον νικήσας εἰρήνευσεν.

Σερβ. Χρον.

Ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας ὄρμησε πλῆθος Σκυθῶν ἐκ τῶν βορείων μερῶν, καὶ κατέτρεχον τὸ Ἰλλυρικόν, καὶ ἄλλας Σλαβονικὰς ἐπαρχίας. Στέφανος δὲ ὁ Δεσπότης Σερβίας, ἔχων ἀρκετὴν δύναμιν, συμμαχήσας καὶ μετὰ τοῦ Στεφάνου Βοεβόδα, ἐκινήθισαν ἀμφότεροι κατὰ τῶν Σκυθῶν, καὶ καταφανίσαντες αὐτοὺς ἀπέδιώξαν· τότε ἔκτισεν ὁ Δεσπότης Στέφανος τὴν περίφημον μονὴν τοῦ Δετζάν εἰς Σερβίαν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Νικολάου, πλησίον τοῦ ποταμοῦ Μπίσριτζας.

Ἠγεμονεύσας οὖν ὁ Στέφανος Βοεβόδας ἔτη 27. καὶ ἀποκαταστήσας τὴν ἐπαρχίαν του ἰσχυρὰν καὶ ἀνενόχλητον ἐναντίον τῶν περίξ γειτνιαζουσῶν δυνάμεων, ἔτελεύτησεν. Ἐβασίλευε δὲ τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ νέος, εἰς δὲ Προῦσαν ὁ Ὁρχάνης υἱὸς τοῦ Ὁθμάνου.

„Ὅς τις πεινᾷ, ἢ διψᾷ, ἢ ἄλλην τινὰ χρεῖαν ἔχει, ἢ ἄς προσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν μου.“

Μετὰ τὸν θάνατον δὲ αὐτοῦ δὲν εὗρέθη εἰς τὰ γαζοφυλάκιά του, οὔτε χρυσίον, οὔτε ἀργύριον, οὔτε λίθαι πολύτιμοι· οἱ δὲ Τούρκοι τοιαύτην ὑπὲρ αὐτοῦ σώζουσιν ἀγαθὴν τὴν ὑπόληψιν, ὥστε εἰς κάθε ἀναγκορευσιν νέου βασιλείως εὐχονται νὰ ἔχη ὁ ἀναγορευθεὶς τὴν χρησιότητα τοῦ Ὁθμάνου.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ε.

Ἰωάν Βασσαράβα Βοεβόδας Α΄.

π. χ.

1325.

Μένσερ Σερ-
βική Χρονολ.

Βυζαντίς.

Καὶ οὗτος εἰς τὴν τοπικὴν Χρονολογίαν δὲν φαίνεται, ἀλλ' εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Οὐγγρων καὶ Σέρβων ἀναφέρεται· ὅστις ἀπὸ Μιάνος τῆς Κραγιβάας, μετετέθη εἰς τὸν ἡγεμονικὸν θρόνον, ἐκλογῇ τοῦ τε Μητροπολίτου καὶ τῶν ἀρχόντων· ὁ δὲ Μιχαὴλ Κράλις τῆς Βουλγαρίας, ὅστις εἶχε γυναῖκα τὴν Σιμωνίδα, ἀδελφὴν τοῦ τότε βασιλεύσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀνδρονίκου τοῦ νέου Παλαιολόγου, συμμαχήσας μετὰ τοῦ Βασσαράβ Βοεβόδα καὶ λαθὼν ἰκανὴν βοήθειαν στρατεύματος Βλαχικοῦ, τοὺς ὁποίους ὠνόμαζον οἱ Γραικοὶ ἔτι Σκύθας, κατέτρεχε τὰς πόλεις τῶν Ῥωμαίων ἐν ἔτει 1328 ἐπὶ προφάσει, ὅτι ἦτον σύμμαχος τοῦ ἐξωσθέντος γέροντος Ἀνδρονίκου, πάππου τοῦ νέου βασιλέως· ὁ δὲ νέος βασιλεὺς Ἀνδρόνικος, μ' ὅλου ὁποῦ δὲν εἶχεν ἀξιομάχου στρατεύμα, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὴν κρίσιν μὲ πόλεμον, καὶ ἐξελθόντος ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀντιπαρετάχθησαν καὶ αἱ δύο δυνάμεις· ἡ Δέσποινα ὅμως μήτηρ τοῦ βασιλέως, καὶ πενθερὰ τοῦ Κράλι, φοβηθεῖσα διὰ τὸν ἦν καὶ γαμβρὸν, καὶ πέμψασα πρεσβείαν, ἐφιλίωσεν ἀμφοτέρους, καὶ ἀνεχώρησεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια· ὁ δὲ Βασσα-

ραβ Βοεβόδας δὲν ἔμεινεν ἡσυχος, διότι τινὲς
 Θρησκομανεῖς μοναχοὶ, ζαλέντες παρὰ τοῦ
 τότε Πάππα Ἰωάννου, κατέπεισαν τὸν ρῆγα
 τῆς Οὐγγαρίας Κάρολον Ῥοβέρτον, διὰ νὰ λύ-
 σῃ τὴν μετὰ τοῦ Βασσαράβ Βοεβόδα εἰρήνην,
 ὅς τις καὶ καταπεισθεὶς τῷ λόγῳ τῆς Θρησκο-
 μανίης, καὶ ἀναίτιως παρακὰς τὰς συνθήκας,
 ἐφόρμησε μετὰ μεγάλης δυνάμεως εἰς Βλα-
 χίαν, ἐν ἔτει 1330· προχωρήσας δὲ βιαίως
 καὶ αἰφνιδίως, κατεπάτησε τὰ πέντε θέρματα
 τῆς Κραϊώθας, κυριεύσας καὶ τὸ φρούριον Σε-
 θερήνου· ὁ δὲ Βασσαράβ Βοεβόδας συναθροίσας
 ὡς ἐδυνήθη τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἐπιπε-
 σὼν κατὰ τοῦ Καρόλου, τόσον κραταιῶς ἐ-
 πολέμησεν, ὥσε ἐξ ὀλοκλήρου διέφθειρε τὸ
 Οὐγγρικὸν κράτευμα, καὶ ὁ νικηθεὶς Κάρολος
 μετασχηματισθεὶς, μόλις ἐσώθη μὲ τὴν τα-
 χεῖαν αὐτοῦ φυγὴν, ἐκφυγὼν τὴν ὄργην τοῦ
 νικῆσαντος καὶ δικαίαν ἐκδίκησιν· οἱ δὲ Θεο-
 μανεῖς μοναχοὶ, οἵτινες συνηκολούθουν εἰς

Συμμετῶν Γα.
 σποδάρ.

τὸ κρατόπεδον, ἐπ' ἐλπίδι νὰ κατηχήσουν
 εὐκόλως τὸν Βλαχικὸν λαὸν εἰς τὸ δόγμα τοῦ
 Πάππα, ὁμοῦ μὲ τὸ κρατόπεδον ἀλωθέντες,
 ὡς αἴτιοι τοῦ πολέμου, ἀνηλεέστατα ὑπὸ τῶν
 Ῥουμούνων, δηλαδὴ Βλάχων, μὲ τζομάκια
 ἤτοι ρόπαλα τὰς κεφαλὰς συντριβόμενοι, ὡς
 λύκοι λυσσώδεις οἰκτρῶς ἐφρονεύοντο.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ δύ-
 πτυχα, ἤτοι ἀπομνημονευματάριον τῆς Μονῆς

τοῦ Κημπουλουγγίου μετὰ τῆς Δόμνης αὐτοῦ
Μαργαρίτας· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτι 15, ἀπέ-
θανε.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Σ΄.

Βλαδισλάβ Βοεβόδας Α΄. Βασσαράβας.

Αδελφὸς ἦν οὗτος Βασσαράβ Βοεβόδα· εἰς
δὲ τὴν τοπικὴν Χρονολογίαν δὲν φαίνεται,
ἀλλ' ἀπὸ ἓν χρυσόβουλλον τοῦ Μίρτζα Βοε-
βόδα σωζόμενον εἰς τὴν Μονὴν τῆς Τισμάνας
ἀποδεικνύεται, ὅπερ διαλαμβάνει, ὅτι κατὰ
τοῦτο τὸ ἔτος ἡγεμόνευσεν ὁ Θεῖος του Βλα-
δισλάβ Βοεβόδας· εἰς δὲ τὴν Οὐγγαρικὴν χρο-
νολογίαν ἐμπεριέχεται, ὅτι ὁ τῆς Οὐγγαρίας
ῤήξ Λουδοβίκος, ὑποτάξας τὸν Λαϊῶτ Βοεβόδαν
τῆς Μολδαυίας, ἐπολέμησε καὶ τὸν τῆς Βλαχίας
Βλαδισλάβ Βοεβόδαν, καὶ νικηθεὶς ἀνεχώρησε·
δὲν ἦτον ὁμοῦς τότε ὁ Λαϊῶτ Βοεβόδας εἰς Μολ-
δαυίαν, ἀλλ' εἰς τὸ Μαραμοῦρες τῆς Τραν-
συλβανίας, περὶ τοῦ ὁποίου σαφέστερον ἀπο-
δείκνυται ἐκ τῆς παλαιᾶς Σερβικῆς χρονολο-
γίας, ἣτις διαλαμβάνει, ὅτι ἐν ἔτει 1342.
ὁ ῤηθεὶς Λαϊῶτ Βοεβόδας τῆς Τρανσυλβανίας,
ἐνοχλούμενος ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου ῤηγὸς τῆς
Οὐγγαρίας, καὶ ὑπὸ τῶν τῆς Βεσσαραβίας
Ταττάρων, ἐκάλεσεν εἰς συμμαχίαν τὸν πεν-
θερόν του Δεσπότην τῆς Βόσνας Στέφανον, ὃς
τις ὦν ἐξουσιασθῆς τότε σχεδὸν ὅλου τοῦ Ἰλ-

π. χ.

1340.

Οὐγγαρικὴ
χρονολ.

ἐκ τῆς παλαι-
ᾶς Σερβικῆς
Χρονολ.

λυρικοῦ, καὶ ἐκτεινόμενος μέχρι Μακεδονίας, εἶχε μεγάλην ἰσχύον· (οὗτος ἀπεδίωξε καὶ τοὺς Ἰουδαίους μέχρι ἐνός, συμφώνως μὲ τοὺς λοιποὺς ἡγεμόνας ἐκ τῶν Σλοβανικῶν ἐπαρχιῶν ὅλων) ἔλθαι δὲ εἰς βοήθειαν τοῦ γαμβροῦ του, ἐνίκησαν μὲν τοὺς Ταρτάρους, καὶ καταφρανίσαντες αὐτοὺς ἀπεδίωξαν ἐκ τῆς Τρανσυλβανίας, ἔνθα εἶχον χρονοτριβήσῃ ἔτι δύο, κατὰ τῶν Οὐγγρων ὅμως οὐδὲν ἐκτέλεσαν, ἐπειδὴ ὀρμήσας ὁ Λουδοβίκος μὲ περισσοτέρας δυνάμεις, κατετρόπωσεν αὐτοὺς, καὶ τὸν μὲν Λαϊώταν ἔκαμεν ὑποτελή, τὸν δὲ Σαμοδέρσκην ἤτοι Δεσπότην τῆς Βόσνας Στέφανου ἀπεδίωξεν· ὀρμήσας ἔπειτα καὶ κατὰ τοῦ Βλαδισλάβ Βοεβόδα Βλαχίας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ, καὶ συνέβη πόλεμος κραταῖος εἰς τὸν Μπράνον, ἐν τῷ θέματι τοῦ Μουστζέλου, ὅπου ἠνικηθεὶς ὁ Λουδοβίκος, ἀπῆλθε κατῆσχυμένος· ἡγεμονεύσας δὲ ὁ Βλαδισλάβ Βοεβόδας ἔτι 5, ἐτελεύτησεν.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ζ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας.

Α'δελφὸς ἦν καὶ οὗτος Βασσαράβ Βοεβόδα καὶ Βλαδισλάβ Βοεβόδα· ἡγεμονεύσας δὲ, καὶ καταπολεμηθεὶς ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας, συνεμάχησε μετὰ τοῦ

π. χ.

 1345.

Χάν τῆς Βεσσαραβίας, καὶ εἰσελθόντες ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους οἱ Τάτταροι, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου οἱ Βλάχοι εἰς Τρανσιλθανίαν ἐν ἔτει 1347, οὐκ ὀλίγον ἀφανισμόν ἐπροξένησαν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, καὶ πολλὰ κρατεύματα τοῦ Λουδοβίκου διέφθειραν, ὅς τις σενοχωρηθεὶς ἐπίσθη νὰ κάμῃ εἰρήνην μετὰ τὰ μέρη ἀμφοτέρα· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος τόση πλῆθὺς Ἀκρίδων ἔπεσεν εἰς Τρανσιλθανίαν καὶ Οὐγγαρίαν, ὥστε κατέφθειρε τὸ πᾶν ἔτη τρία, καὶ ἐκ τούτου προῆλθε μέγας λιμός. Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν μετέφερε καὶ ὁ Δραγούς Βοεβόδας τὴν τῶν Δακο-ρωμάνων ἀποικίαν ἐκ Μαραμουῦρες ἐν τῇ Σουτζάβη τῆς Μολδαβίας, ὡς ἀλλαχοῦ ἐξισορεῖται· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας ἡγεμονεύσας ἔτη 11, ἐτελεύτησεν.

Σερβικὴ Χρο-
νολ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Η'.

Νικόλαος Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας.

π. χ.

1356.

Οὗτος ἦν υἱὸς Ἀλεξάνδρου Βασσαράβα, καὶ εἰς τὴν τοπικὴν χρονολογίαν δὲν ἀναφέρεται, εἰς δὲ τὴν τοῦ Κιμπουλουγγίου Μονῆν εἶναι ὡς κτίτωρ ζωγραφισμένος, κρατῶν τῇ χειρὶ τοῦ τὴν ἐκκλησίαν, ἐξ οὗ δηλοῦται, ὅτι ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας ἀνεκαινίσθη ἢ ἀνωκοδομήθη ἡ ἐκκλησία· σώζονται δὲ καὶ χρυσό-

Βουλλα τοῦ ἰδίου, μ' ἔτος παλαιόν: 6860:
ἤτορ: 1352.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν βασιλεύοντος τοῦ Γεώργιος
Φραντζῆς.
Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει,
διέβη τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ὁ ἄ. Σουλτάν
Σουλεϊμάν, καὶ ἐκταυθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ μέ-
χρι Μακεδονίας καὶ Βουλγαρίας, οὐκ ὀλίγον
ἀφανισμόν ἐπροξένησε· τότε ἐζήτησαν καὶ οἱ
τῆς Βουλγαρίας ἄρχοντες αὐτάδελφοὶ Οὐγγυλές Σερβικὴ Χρ-
νολ.
καὶ Κράλις βοήθειαν παρὰ τοῦ Νικολάου Βοε-
βόδα, ὅστις ἀπέστειλε δύο χιλιάδας ἵππεις,
οἱ ὅποιοι, ἐπειδὴ δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ἐνωθῶσι
μετὰ τῶν Βουλγάρων, πληροφορηθέντες ἅμα
καὶ τὸν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀφανισμόν αὐτῶν,
ἐπανέκαμψαν εἰς τὰ ἴδια· ὁ δὲ Σουλτάν Σου- Καντεμῆρ.
λεϊμάν, (ὅστις ἦτορ ἕως Ὀρχάν) ἐπανελθὼν
εἰς Ἀσίαν ἀπέθανε, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ Σουλτάν Μουράτ ὁ ἄ. Ἡγεμονεύ-
σας οὖν καὶ ὁ Νικόλαος Βοεβόδας ἔτη 10, ἐ- Ἐκ τοῦ ἐπι-
γράμματος τῆ
μνημείου.
τελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Κιμ-
πουλουγγίου, ὅπου καὶ ἡ πέτρα τοῦ μνημείου
του ἕως τὴν σήμερον φαίνεται, ἔχουσα ἐπι-
γραφὴν „Εὐθάδε κεῖται Νικόλαος Βοεβόδα
ἕως Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα“ μὲ ἔτος 1366. Δεί-
κνυται πρὸς τούτοις καὶ ἐξ ἑνὸς Χρυσοβούλλου
τῆς τοῦ Κιμπουλουγγίου Μονῆς ἀναφερόμενος
ὑπὸ Ματθαίου Βοεβόδα.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Θ'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας.

π. χ.

1366.

Οὗτος ἦν ἀδελφὸς Βλαδισλάβ Βοεβόδα, εἰς δὲ τὴν τοπικὴν χρονολογίαν δὲν ἀναφέρεται· ἀλλ' ὁ Μίρτζα Βοεβόδας ἀναφέρει εἰς ἓν χρυσόβουλλον, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὴν μονὴν τῆς Τισμάνας, τόντε πατέρα ἑαυτοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδαν καὶ ἓνα ἀδελφόν του Δάν Βοεβόδαν, ἀλλ' ἄνευ ἔτους· καὶ περὶ μὲν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα, ἡ τοπικὴ χρονολογία διαλαμβάνει, ὅτι ἠγεμόνευσεν ἐν ἔτει 1383. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα καὶ ἀδελφοῦ του Δάν Βοεβόδα, οὐδὲν ἀναφέρει· ἐν ἀπόσπασμα ὅμως Σλοβανικὸν παλαιὸν διαλαμβάνει, ὅτι ἐν ᾧ διέβη ὁ Σουλτάν Μουράτ ἀπὸ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ κατέτρεχε τήντε Μακεδονίαν καὶ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας, ὁ τῶν Βουλγάρων Δεσπότης Μαυροκρακοβίικης, καὶ ὁ τῆς Σερβίας Βουλκασὴν Κράλης, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Οὐγγλες, προπαρασκευασθέντες εἰς πόλεμον ἐναντίον τῶν Τούρκων, ἐζήτησαν βοήθειαν τόσον παρὰ τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου βασιλέως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅσον καὶ παρὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ἠγεμόνος Βλαχίας, ὃς τις ἀπέσειλε τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν Δάν Βοεβόδαν μὲ ἀρκετὸν κράτευμα· συναθροισθέντες λοιπὸν οὗτοι εἰς Βουλγαρίαν, καὶ συν-

ἀνώουμον.

θέσαντες μίαν δύναμιν ικανήν, ἐκινήθησαν εἰς Μακεδονίαν, ἵνα ἐκεῖθεν τοὺς Τούρκους ἀποδιώξωσι· πλὴν ἐναντίον τῆς θείας ὀργῆς μὴ δυνηθέντες νὰ ἀντιτείνωσιν, ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐν τῷ πολέμῳ κατηφανίσθησαν, φρουθέντες καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν τε Βουλγάρων καὶ Σέρβων· ὁ δὲ Δαὺ Βοεβόδας μόλις μὲ τὴν φυγὴν διεσώθη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐναντίων, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἀνηγορεύθη ἡγεμὼν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ὅστις ἡγεμόνευσεν ἔτη 10.

Οὗτος ἐτελείωσε καὶ τὴν Μονὴν τῆς Τιςμάνας, τὴν ὁποίαν ἄφησεν ἀτελείωτον ὁ πατήρ του· ἀναφέρων δὲ τὸν πατέρα του εἰς τὸ χρυσόβουλλον τῶν ἀφιερωμάτων τῆς Μονῆς, ὀνομάζει τοῦτον Ῥάδουλ Βοεβόδαν Νέγρον, καθότι τινὲς τῶν μετὰ τὸν ἄ. Ῥάδουλ Βοεβόδαν ἡγεμόνων οἰκειοποιήθησαν τὸ Νέγρος ὡς τίτλον, ἢ ὡς ἐπίθετον, ἢ ὡς ἀπόγονοι ἐκείνου, διὰ τοῦτο εἰς μερικὰ παλαιὰ χρυσόβουλλα, ὅπου ἀναφέρεται ὄνομα Ῥάδουλος, ἔπεται καὶ τὸ Νέγρος· ἐκ τούτου προῆλθε καὶ ἡ ἀσυμφωνία τῆς τῶν ἡγεμόνων χρονολογίας, ὑπολαμβάνοντες οἱ τοπικοὶ χρονογράφοι ἐκ τῶν χρυσοβούλλων, τὸν Β'. Ῥάδουλ Βοεβόδαν ὡς ἄ'. καθὼς καὶ τὸ Ἰῶ τῶν παλαιῶν ἡγεμόνων, ὅπερ σημαίνει τὸ, ἡμεῖς, οἱ μεταγενέστεροι τὸ ἐξέλαβον ὡς ὄνομα κύριον Ἰωάννην,

καὶ τὸ ἐπρόσθεσαν εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἡγεμονικῶν τίτλων μέχρι τῆς σήμερον.

Γεώργιος
Φραντζήσ.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐκυρίευσεν καὶ ὁ Σουλτὰν Μουράτ Α. τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅς τις ἦτον υἱὸς μὲν τοῦ Ὁρχάν, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Σουλεϊμάν, καὶ διαχυθέντες ὡς ὑπόπτεροι οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ἐξωλόθρευον τὸ γένος τῶν ὀρθοδόξων, καὶ τοὺς μὲν διέφθειρον διὰ πυρὸς καὶ μαχαίρας, τοὺς δὲ ἠχμαλώτιζον, καὶ ἔσυρνον ὡς ἀγέλας· ἐκ τούτου προῆλθε καὶ μέγας λιμὸς εἰς ὅλην τὴν Ῥωμανίαν, οἷος δὲν ἠκούσθη πώποτε, κατ' ἐξοχὴν εἰς Σερβίαν καὶ Βουλγαρίαν, ἀπ' οὗ κατέστρεφε τὸν Μαυροκρακοβίτικην Δεσπότην τῶν Βουλγάρων, καὶ τὸν Δεσπότην Σερβίας· ἔνθα ὅσοι εἶχον ἀποφύγη τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ φόνον, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ τὸ ζῆν ἐτελείωναν· τόση δὲ ἦτον ἡ τῶν ἐπαρχιῶν κατερήμωσις, ὥστε οὐτ' ἀλέκτωρ ἠκούετο, οὔτε νῆπιον ἐκλαυθμύριζεν, οὔτε τρόφιμος καρπὸς ἢ ζῶον ἐφαίνετο, οὐτ' ἀγορασιῆς ἢ πωλιτιῆς ἐπιρρησιάζετο· δὲν ἔμεινεν ἄρχων, δὲν ἐφαίνετο διοικητῆς, δὲν ἦτον προσάτης· καὶ ὁ ἔναπολειφθεὶς λαὸς διασκορπισθεὶς, ὡς τὰ ποιμνία ἐκ τῶν λύκων, περιεπλανᾶτο μὲν τρόμον εἰς ὄρη, δάση, καὶ φάραγγας, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρηγορίας καὶ περιβάλλεως· τῶν ἀνθρώπων αἱ καρδίαι εἶχον γίνη ἀπὸ τὰς τῶν γυναικῶν μαλακώτεραι· τότε οἱ ζῶντες ἔμα-

κάριζον τοὺς νεκροὺς, καὶ οἱ νεκροὶ εὐτυχοῦσαν· ἔλαττωθείσης δὲ μετ' ὀλίγον τῆς θείας ὀργῆς, ἀνηγορεύθη Δεσπότης Σερβίας, καὶ Σαμοδέρσκις Ἰλλυρικοῦ ὁ Κνὲξ Λάζαρος ἐν ἔτει 1372, ὅς τις διὰ τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας, γενναϊότητος, φρονήσεως, καὶ εὐσεβείας, συνήθροισεν, ἐπαρηγόρησε, καὶ περιέβαλψε τὸν ἀπληπισμένον λαόν, ἀπαλλάξας ὀπωσοῦν τὴν Σερβίαν, καὶ μέρος τῆς Βουλγαρίας τῶν ποσούτων δεινῶν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ι'.

Δὴν Βοεβόδας Β'. Βασσαράδας.

Οὗτος ὡς προείπομεν ἦν υἱὸς Ῥάδου Βοεβόδα β'. καὶ ἀδελφὸς Μίρτζα Βοεβόδα τοῦ ἐπομένου· ἦτον δὲ γαμβρὸς τοῦ προββηθέντος Λαζάρου Σαμοδέρσκι Ἰλλυρικοῦ καὶ Σερβίας, περὶ τοῦ ὁποίου διαλαμβάνει ἡ Σερβικὴ ἱστορία, ὅτι οὗτος ὁ Λάζαρος εἶχε γυναῖκα τὴν ἐκ γένους τοῦ μεγάλου Σαμοδέρσκι Νεμᾶν Χομιλάτ, ὀνόματι Μιλίτζαν, ἐξ ἧς ἐγέννησε δύο υἱοὺς, Στέφανον καὶ Βοῦλκον, καὶ θυγατέρας πέντε· καὶ ὁ μὲν α'. υἱὸς αὐτοῦ Στέφανος, ἔμεινε διάδοχος τοῦ πατρὸς Σαμοδέρσκις Ἀλβανίας, Βόσνας, Κροατίας, Σκλαυονίας, καὶ τῶν Μοισιῶν· ὁ δὲ β'. Βοῦλκος, μὴ ὑπανδρευθεὶς, ἀπέθανεν ἄνευ κληρονόμου· τὰς δὲ θυγατέρας ὑπανδρευσεν, τὴν μὲν α'. μὲ

π. χ.

1376.

ἐκ τῆς Σερβικῆς χρονολ.

τὸν Κνέζ Βοῦλκου Μπραγκοβιτζ Γενεραλίσι-
 μου Βοεβόδαν Ἰλλυρικοῦ καὶ τῶν Μοισιῶν Οὐγγ-
 γαρίας· τὴν δὲ β'. μετὸν Κνέζ Μπάρος Βοε-
 βόδαν τῆς Ἀλβανίας· τὴν δὲ γ'. μετὸν Σί-
 σμαν Κράλιν τῆς Βουλγαρίας, τὴν δὲ δ'. με-
 τὸν Δάν Βοεβόδαν Βλαχίας (*), καὶ ἡ ε'. αἰχ-
 μαλωτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἔγινε γυνὴ
 τοῦ τότε Σουλτάν Μουράτ α'. ἡγεμονεύσας δὲ
 ὁ Δάν Βοεβόδας ἔτη 6, ἐτελεύτησεν.

(*) Ἡ αὐτὴ Σερβικὴ ἱστορία τὸν ρηθέντα τῆς Βλαχίας
 ἡγεμόνα ὀνομάζει Νιάγον, ἐν ᾧ πρὶν ἀλώσεως Κων-
 σταντινουπόλεως, οὐδεὶς ἡγεμόν ἐν Βλαχίᾳ ἐχηρημάτι-
 σε Νιάγος, καὶ οὐτ' εἰς χρυσοῦλλα ἀναφέρεται κα-
 τὰ τοῦτο τὸ ἔτος τοιοῦτου ὀνομα, οὐτ' εἰς κάμμιαν
 ἄλλην χρονολογίαν· ὅθεν καὶ εἶναι τοῦ Σερβικοῦ προ-
 φανὲς λάθος, ἢ ἐξ ἀντιγραφῆς, ἢ ἀπὸ ἄλλην περι-
 ρασιν, καὶ ἀντὶ Δάνου καλεῖ αὐτὸν Νιάγον· οἱ δὲ
 Βλαχικοὶ χρονογράφοι αἰτίαν λαβόντες, ἀναφέρουσι τοῦ-
 το εἰς τὸν Νιάγος Βοεβόδαν κείτορα τῆς Μονῆς Ἀρτζε-
 σίου· ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶχει, ὅτι τὴν μὲν θυγατέρα τοῦ
 Λαζάρου Δεσπότης Σερβίας ἔλαβεν εἰς γυναῖκα οὗτος
 ὁ Δάν Βοεβόδας, ὁ δὲ μεταγενέστερος Νιάγος Βοεβόδας, ὅς-
 τις ἡγεμόνευσε σχεδὸν μετὰ μίαν ἑκατονταετηρίδα, ἔ-
 λαβε τὴν θυγατέρα ἑτέρου τινὸς Κνέζου τῆς Οὐγγαρι-
 κῆς Σερβίας ὀνόματι Δεσποίναν, διότι ἡ τῆς Μοισίας
 Σερβία κατεξουσιάζετο τότε ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἀλλ' ὄχι
 ὑπὸ Λαζάρου Δεσπότης.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ι Α'.

Μίρτζα Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας.

Οὗτος ἦν υἱὸς Ράδουλ Βοεβόδα β'. ὅστις ἔγινε τέλειος ἐξουσιασὴς καὶ τῶν 18 Σεμάτων τῆς Βλαχίας, δηλαδὴ τῶν 13 μετὰ τῆς Ἰμπραΐλας, καὶ τῶν 5 τοῦ τῆς Κραϊώβας Μπανάτου πέραν τοῦ Ὀλτου· ἐπὶ δὲ τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ ὁ ἀ. Σουλτάν Μουράτ, κινηθεὶς μετὰ μεγάλης δυνάμεως κατὰ Σερβίας, καὶ κυριεύσας τὸ Νῆσι, ὤρμησε κατὰ τοῦ Σαμοδέρσκι Λαζάρου· ὁ δὲ Λάζαρος μ' ὄλον ὅπου ἔλαβεν ἰκανὴν βοήθειαν σρατευμάτων καὶ παρὰ τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα Βλαχίας, μὴ ἀναλογούσης ὁμῶς τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ὡς πρὸς τὸ τῶν Ὀθωμανῶν πλῆθος, ἐπεχείρησε σρατήγημα· ἔθεν προδιαθέσας, καὶ ὀδηγήσας Σέρβον τινα ὀνόματι Μίλον Κόμπιλι, ἵνα προσποιηθῆ τὸν φυγάδα, ἀπέσειλε τοῦτον εἰς τὸ τῶν ἐναντίων σρατόπεδον, τὸν ὁποῖον οἱ Ὀθωμανοὶ βλέποντες, καὶ ὡς λειποτάκτην πισεύσαντες, ἐπαρρησίασαν αὐτὸν τῷ Σουλτάνῳ· πλησιάσας δ' ὁ Μίλος διὰ τὴν προσκυνήσῃ τὸν Ἀμουράτ, ἐκτύπησε μὲ ξιφίδιον τοῦτον εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐξέπνευσε, πλὴν καὶ οὗτος ὑπὸ τῶν παρεσῶτων τῇ ἰδίᾳ σιγμῇ κατεκόπη· τότε ὤρμησας ἐν τῇ τῆς Κοσσόβης τοποθεσίᾳ καὶ ὁ Λάζαρος κατὰ τῶν Ὀθωμανικῶν σρατευ-

π. χ.

1382.

τοπικὴ χρο-
νολ.

Σερβικὴ χρο-
νολ.

Καὶ Γεώργιος
Φραντζῆς.
Καὶ Εὐγένιος
Βουλγαρίας.

μάτων, διέφθειρε πλῆθος πολὺ, οἱ δὲ ἔναπο-
 λειφθέντες, πεφοβισμένοι καὶ ἔντρομοι κακῶς
 ἔφυγον, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸ σῶμα
 τοῦ Ἀμουράτ, τὸν ὁποῖον ἔθαψαν εἰς τὴν
 Προῦσαν· ἀναγορευεῖς δ' ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπα-
 γιαζήτ, ὁ ἐπονομαζόμενος Ἰλδερήμ, ὅπερ
 τουρκισὶ σημαίνει φλογερὸν κεραυνόν, πρῶ-
 του διέβη εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ κατετρόπωσε
 τοὺς ἐχθρούς του, ἔπειτα ἐπανελθὼν εἰς Εὐ-
 ράπην, ὥρμησε κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μαρ-
 κοκράλοβιτζ Δεσπότη τῆς Βουλγαρίας, καὶ
 κατασρέψας αὐτὸν, τὸν ἐφόνευσε μετὰ τοῦ
 Δραγὰς εἰς τὴν μάχην. Ὄθεν λειλατήσας τὴν
 Βουλγαρίαν, ἐπλησίασεν εἰς τὰ παραδουνάδια
 μέρη πρὸς τὴν Νικόπολιν, ἐν ᾧ ἐσράτευσε
 κατ' αὐτοῦ Ζήκμων ὁ ἡγεμὼν τῆς Τρανσιλ-
 βανίας, καὶ ἀρχισράτηγος Σιγισμούνδου βα-
 σιλέως τῆς Οὐγγαρίας, μὲ πολυπληθὲς σρά-
 τευμα συντιθέμενον ὑπὸ Οὐγγρων, Τρανσιλ-
 βαιῶν, Γερμανῶν, καὶ δύο χιλιάδων εὐγε-
 νῶν τῆς Γαλλίας, οἵτινες εἶχον ἔλθῃ μὲ τὸν
 Κόμητα Νεβέρς εἰς βοήθειαν· ἀλλ' ὁ Μπαγια-
 ζήτ οὐδὲν δειλιάσας, ἐπέπεσε κατ' αὐτῶν,
 καὶ μεγάλην αἵματοχυσίαν ποιήσας, εἰς τό-
 σον βαθμὸν κατέσρεψε καὶ κατιφάνισε τὸν
 τοιοῦτον στρατὸν, ὥσε μόνις δι' ἑνὸς ἀλιευτι-
 κοῦ πλοιαρίου διεσώθη ὁ Ζήκμων.

Τότε ἰδὼν ὁ Μίρτζα Βαεβόδας τὴν εἰς τὴν
 Νικόπολιν κραταιὰν ταύτην μάχην, καὶ τὴν

Καντσηρό.

Γενικὴ ἐξορία
 τῆς γ'. ἐκδό-
 σεις τοῦ Γαλ-
 λικοῦ.

τοῦ Μπαγλαζήτ λαμπρὰν νίκην, φοβηθεὶς ἤλθεν αὐτοθελήτως εἰς τὸν Σουλτάνον, καὶ προσκυνήσας αὐτὸν, ὑπεσχέθη νὰ ᾔηται ὑπήκοος, καὶ νὰ δίδῃ κατ' ἔτος τρεῖς χιλιάδας κόκκινα ἄσπρα, διὰ νὰ ἔχῃ εἰρήνην, μὲ συνθήκας ὁμῶς, ὅτι ὁ τόπος νὰ εἶναι αὐτόνομος, οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ νὰ μὴ ἔχουν οὐδεμίαν ἐξουσίαν, ἢ ἐπιβροῆν εἰς αὐτὸν, καὶ ἕτερα πλείσα· διαλαμβάνει δὲ ἡ τοπικὴ χρονολογία, ὅτι αὐτὴ ἢ προσκύνησις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἐν ἔτει 1383, πλὴν ἡ μάχη τῆς Νικοπόλεως ἠκολούθησεν ἐν ἔτει 1393, ὅθεν κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ὑπέταξε καὶ ὁ Μίρτζα Βοεβόδας τὸν τόπον εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς, ὡς διαλαμβάνει καὶ ἡ τῆς Σερβίας χρονολογία.

Μετὰ δύο ἔτη ὁμῶς παραβὰς ὁ Μπαγλαζήτ τὰς συνθήκας, ἐξίτηε παρὰ τοῦ ἡγεμόνος δέκα χιλιάδας φλωρία, καὶ πεντακόσια παῖδια κατ' ἔτος· ὁ δὲ Βοεβόδας μὴ ἐνδούς εἰς τοῦτο, ἔλυσε τὴν συνθήκην καὶ οὗτος· τότε ὁ Μπαγλαζήτ ἐνεπλήσθη θυμοῦ, καὶ κινηθεὶς ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως μὲ πολυάριθμον στρατεύμα, διεύθυνε τὸν δρόμον του εἰς Βλαχίαν, καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβιν εἰς Σουλίσραν, ἐσρατοπέδευσεν εἰς τὸ θέμα τῆς Γιάλομιτζας, εἰς τόπον λεγόμενον Ῥόβινε, κακεῖθεν ἄρχισε νὰ καταφθεῖρη τὰ πέριξ· ὁ δὲ ἡγεμὼν παραμερήσας τὸν λαὸν

Τοπικὴ χρονολογία.

εἰς τὰ ὄρη, (*) συνήθροισε τὰς δυνάμεις τοῦ ὄλας, καὶ παρασκευασθεὶς ὡς ἡ ἀνάγκη τὸ

(*) Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν ἐκ τῶν μετακισθέντων Βλάχων ὑπὲρ τοῦ Μίρτζα Βοσβόδα εἰς τὰ ὄρεινά μέρη, ἐφυγον τινὲς διὰ τὸν τῶν Ὀθωμανῶν φόβον, καὶ εἰσελθόντες εἰς Τρανσυλβανίαν, παρεκάλεσαν τὴν ἐκτὸς ἐξουσίαν, τῆς ὑποίας ὁ θρόνος ἦτον τότε εἰς Σέμπες, διὰ νὰ τοῖς δώσῃ γῆν πρὸς κατοίκησιν, ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ μείνωσι διὰ παντὸς ὑπήκοοι αὐτοῖς καὶ οἱ κληρονόμοι των· ὅθεν δοῦσα αὐτοῖς τόπον κατὰ τὴν αἴτησίν των, ἔδωκε καὶ ἔγγραφον συμφωνίαν, ἣτοι χρυσόβουλλον, τὸ ὁποῖον περιεργείας χάριν προσθέττομεν ἐνταῦθα μεταφρασμένον αὐτολεξεὶ ἐκ τοῦ Βλαχικοῦ, ὅπερ εὐρέθη ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ἀντιγραμμένον.

„Παρά τοῦ θρόνου τοῦ Μαγισράτου Σέμπες.

„Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου ἡμῶν, ὅπερ δίδομεν εἰς χεῖρας τῶν ἤδη καταφυγόντων ξένων ἐκ Βλαχίας εἰδῶ εἰς Ἀρδιαλ, τοῦ τε Βλαδίσλα Κλοκοτσοτάν, Ματαίη Βιτεξέσκ, Βλάδουλ Σοκόλ, Γάμα Δορομπαντζέσκ, Δραγομήρ Βορνιτζέλ, Λούπου Σαμπαούτζα, Ὀπριαν Σολδατζέσκ, τῆς γενεᾶς Μπακέου, καὶ εἰς ὅλον τὸ γένος αὐτῶν, γνωστοποιεῖται, ὅτι διὰ τὰς πολλὰς ἐνοχλήσεις τῶν παραδουναβίων γειτόνων, καὶ συνεχεῖς τῶν Ταττάρων λεηλασίας ἐγκαταλείψαντες οἱ ῥηθέντες τὴν πατρίδα των, καὶ τὸν Μίρτζα Βοσβόδαν ἠγεμόνα αὐτῶν, κατέφυγον εἰς τὴν ἡμετέραν γῆν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν θρόνον μας ἐδεήθησαν ἵνα τοῖς δώσωμεν πρὸς κατοίκησιν τόπον ἄνευ μετακινήσεως, ἡμεῖς ὁμῶς ἀφ' οὗ ἀπεκρίθημεν αὐτοῖς, ὅτι δὲν θέλουσιν εἶναι δεκτοὶ, ἐν ὅσῳ δὲν δώσουν ὑπόσχεσιν ὑποταγῆς αἰωνίου εἰς τὰς συνηθείας καὶ νόμους ἡμῶν ὡς τὰ λοιπὰ χωρία, ἤλθον πάλιν μετὰ δύο ἡμέρας κατενώπιον τοῦ Μαγισράτου, μὲ ἰδίαν των θέλησιν, κλίναντες

ἀπακοῦσεν, ἀντιπαρετάχθη γενναίως· κρα-
ταιᾶς δὲ μάχης γενομένης, τόσον ἀνδρείως
οἱ Βλάχοι ἀντεπολέμησαν, ὥστε ἐνίκησαν λαμ-

τάς κεφαλὰς, καὶ ὑποταχθέντες τῇ ἐξουσίᾳ μας, ἔκα-
μαν κατὰ τὴν συνθήθειαν καὶ τὸν ὄρκον, δίδοντες εἰς
τάς χεῖρας μας μὲ δεσμὸν ἰσχυρὸν, καὶ ἔγγραφον συμ-
φωνίαν· οὕτω καὶ ἡμεῖς, τῇ δυνάμει τοῦ ῥηθέντος ἐγγρά-
φου δεσμοῦ, ἐδώκαμεν αὐτοῖς ἄδειαν, ἵνα κατὰ τὴν ἀ-
ρέσκειαν αὐτῶν εὕρωσι μέρος πρὸς κάτοικόν των, οἵ-
τινες μὲ εὐχαρίστησίν των ἐκλεξαν τὸν τόπον, ὅστις κα-
λεῖται Κούλμια Διάλουλουῖ ξένι, πλησίον εἰς τὰ βου-
νά· εἶναι δὲ τόπος χέρσος, καὶ ἀπὸ δάση γειμάτος,
τὸν ὁποῖον ἀφ' οὗ τὸν καθαρίσωσι καὶ καλλιεργήσωσι
διὰ τῆς ἐπιμελείης καὶ κίπου των, νὰ μὴ δύνανται ἄλ-
λοι νὰ τοὺς ἐξώσωσιν ἐκεῖθεν· εἶναι δὲ γύ-
ρωθεν δάση εὐμορφα καὶ πεδιάδες πλατεῖαι διὰ
ἐδώδιμα, καὶ χορτάρια διὰ τὴν τῶν ζώων τροφήν·
τὸν ὁποῖον τόπον μὲ τὸ νὰ εἶναι Αὐθεντικός, ἀλλ' ὄ-
χι ἄρχοντικός, ἐδώκαμεν αὐτοῖς μὲ ὅλον τὸ σύνορον
καὶ μὲ τὰ ὄρη αὐτοῦ νὰ τὸν ἐξουσιάζωσιν εἰς κατο-
χήν αἰώνίαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἦλθον διόλου πτωχοὶ μὲ μό-
να τὰ σώματά των, καὶ δεηθεῖσιν ἐδώκαμεν αὐτοῖς καὶ
δάνεια ἄσπρα, ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ τὰ πληρώσωσιν κατ'
ὀλίγον, ἐφόταν ἦθελαν ἀποκατασταῆ, καὶ διὰ τῶν κό-
πων των εὐπορήσωσι· διὰ τὴν ἀσφαλέςα τὴν ὁμῶς ἀ-
ποκατάσασιν τούτων, ἐζητήσαμεν παρ' αὐτῶν τὰ ἐγγρα-
φα τῆς κληρονομικῆς γῆς, ἣν εἶχον καὶ ἐξουσιάζο,
εἰς Βλαχίαν, καὶ ἦτις πρότερον μὲν ὠνομάζετο Κιλβουλ,
ἤδη δὲ λέγεται Κλοκοτζέγουλ, πλησίον τοῦ ποταμοῦ
Ὀλτου, καὶ τοῦ παζαρίου τῆς Σλάτινας, ὡς ἀποδεί-
κνυται ἐκ τῶν ῥηθέντων ἐγγράφων, μεταξὺ τῶν ὀ-
ποιῶν εἶδομεν καὶ δύο γράμματα πεπαλαιωμένα καὶ σε-

πρῶς, καὶ κατέσφαξαν πλῆθος ἄπειροῦ· διαπεράσας δ' ὁ Μπαγλαζήτ μὲ τὰ λείψανα τοῦ κρατεύματός του κατησχυμένος τὸν Δούναβιν,

σηπότα, διαλαμβάνοντα τὸ γένος αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἐξ ὧν δὲν ἐδυνήθημεν νὰ γνωρίσωμεν οὔτε τὰς σφραγίδας, οὔτε τὸ ἔτος (φαίνεται νὰ ἦσαν πρὶν τῆς μετοικεσίας τῶν Δακορομάνων εἰς τὰς Μοισίας παρὰ Αὐρηλιανοῦ αὐτοκράτορος), εἰμὴ ὀλίγα τινὰ μόλις ἐξηγήσαμεν ἐκ τῶν γεγραμμένων, τὰ ὅποια δὲν ἐκρίναμεν ἄξιον χάριν περιεργείας νὰ ἀποσιωπήσωμεν* καὶ τὸ μὲν περιέχει τὰ κάτωθεν λατινισί.

„Σοὶ δίδομεν κάθε πακίλον τρόπον τῆς ἐξουσίας, καὶ ἐξαιρέτως σοὶ ἐπιτάττομεν νὰ φυλάξης τὴν ὑπόσχεσιν ὅπου ἔδωκες, ἵτι νὰ μὴ φανῆς μὲ ὀλιγωτέραν ἔφθισιν διὰ τὴν γῆν τῆς πατρίδος σου, ἀπὸ τοὺς περιφήμους Ῥωμαίους προγόνους σου, ἐξ ὧν κατάγεσαι, οἳ τινες ἐσάλησαν μὲ τὰς Ῥωμαϊκὰς Κολωνίας ἐκ τῶν τῆς Ἰταλίας ἀποσπασμάτων, πρὸς φύλαξιν αὐτοῦ τοῦ τόπου, ὑπὸ τοῦ καίσαρος Τραϊανουῦ, οὗ τινος φυλάττεται μέχρι τοῦδε ἡ μνήμη ἀθάνατος . . . . . ὁ ὅποιος μὲ ἰδίαν του Δέλησιν, καὶ ἀνίκητον τῆς βασιλείας του δύναμιν, διαιρέσας γῆν διὰ πατρίδα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γένους, ἀφῆκεν αὐτὴν κατὰ κληρονομίαν εἰς σημεῖον ἀθάνατον τῶν μεγάλων αὐτοῦ τροπαιῶν· καθὼς εἰς χεῖρας ἡμῶν ἔδωκεν ἔνδοξον προσαγῆν ἵνα κρατῶμεν διὰ παντός τὸ ὑποκείμενον γένος τῶν Γετῶν καὶ Δακῶν ὑπὸ τὸν ζυγόν . . . . . Ἀλλ' ἤδη μὲ τὸ νὰ ἀδυνάτησαν οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐπληθύνθησαν, ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντιτείνωμεν ἐναντίον τῆς τύχης, πρέπει ὅμως ὡς τροπαιοῦχοι ὑπὲρ πατρίδος νὰ ἀποθάνωμεν, ἵνα μὴ χαροποιήσωμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ λάβωσι περισσότερον θάρρος.“

δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν ἀνακωχὴν, ἀλλὰ μέχρι τῆς Ἀδριανουπόλεως ὑπὸ τοῦ Βοεδόδα κατὰ πόδας κατατρεχόμενος, πολὺν ἀφανισμόν ἔδο-

Τὸ δὲ ἕτερον γράμμα διαλαμβάνει τὰ ὄρια τῆς τοποθεσίας καλουμένης Κλιβουλ παρὰ τὸν ποταμὸν Ὀλτον, καὶ τὸ παζάρι τῆς Σλατίνας· ἐγκωμιάζει, προσέτι καὶ εὐφῆμει τοὺς στρατιώτας, ὅτι εἰς δύο παρελθόντας μεγάλους ὀλοθρευμοὺς τῆς ἐπαρχίας, διεφύλαξεν ἡ ἀνδρεία αὐτῶν ἕως τότε ἀπὸ τὴν παντε- ρήμωσιν τὴν γῆν τῆς πατρίδος των.

(Καὶ πάλιν ἐξακολουθεῖ τὸ γράμμα τοῦ Μαγισράτου.)

Ἐν τοσούτῳ, μὲ τὸ νὰ ἐπήραμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ῥηθέντων τὰ γράμματα ἅπερ εἶχον, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ τοὺς σημειώσωμεν μὲ τὴν περιγραφὴν τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι πολλὰ παράξενα, καὶ διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπειδὴ εἰς τόπον Κατζούλας (ἦτοι Καλπακίου ἀπὸ δέρμα προβάτου) φοροῦσι Κίβεραι ἀπὸ μαῦρον Κετζέ, τὸ δὲ ἐπανωένδυμα αὐτῶν εἶναι ὅλο μαῦρον ἀπὸ μαλί, καὶ μακρύτερον τῶν γονάτων, μὲ τὰ μανίκια ὀπισθεν ριχμένα, τὰ ὁποῖα φθάνουσιν ἕως εἰς τὰς πτέρνας· τὰ βρακία των εἶναι μέχρι τῶν γονάτων πλατέα, καὶ κείθεν ἕως κάτω ρενα, κατὰ τὸ τῶν ποδῶν χένδρος· αἱ ἐμβάδες τῶν ποδῶν των (ἦτοι τζαρούγια) περιτυλίσσονται μέχρι γονάτων· αἱ ζῶναι των εἶναι ὑφασμένα ἀπὸ μαλί, καὶ περιτυλιγμένα μὲ γύρους πολλοὺς εἰς τὴν μέσην των· εἰς δὲ ἡμέρας ἐορτασίμους σολίζουν τὰς κεφαλὰς των μὲ ἐκλεκτὰ πτερὰ ὑψηλά.

Ἐνεκρίθη εὐλογον πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ προσθέσωμεν καὶ ἡμεῖς ἔδω ἅσα ἠξέυρομεν διὰ τὸ τῶν Ῥωμάνων γένος, ὅπερ ἐκατοίκησεν εἰς ταύτας τὰς τρεῖς καλὰς τζάρας, (ἦτοι ἐπαρχίας) τὴν τε ἡμετέραν Ἀρδιαλ, καὶ τὰς κατωτέρας Βλαχίαν καὶ Μολδαυίαν.

τοπικῆ
χρῶ.
σελ.

κίμασε· καὶ οὕτως ἔμεινεν ἡ Βλαχία ἀνεξάρ-
τητος πάλιν καὶ παντελεύθερος, μέχρι τοῦ
Λαϊῶτ Βοεβόδα, ἔτη 67, εἰς τὸ ὁποῖον διάστημα,

Ὁ μέγας Τραϊανὸς καῖσαρ τῆς Ρώμης, μετὰ τὴν
ἐξ ἐλοκλήρου κατατρόπωση καὶ συντριβῆν τῶν Δακῶν,
μετέθεσεν ὑπερμεγέθεις ἀποικίας εἰς Ἰταλίαν εἰς ταύ-
τας τὰς τρεῖς ἐπαρχίας, ἔνθα ἐλθὼν μόνος, ἀφῆκεν
εἰς διάφορα μέρη, ἔνθεν διήλθε, καὶ πολλὰ ἐπιγράμ-
ματα ἐπὶ πετρῶν καὶ σπηλιῶν, ἐξ ὧν τὰ πλείονα ἐφυ-
λάχθησαν ἐδῶ εἰς Ἀρδέλι καιρὸν ἱκανόν· εἰς δὲ τὴν
Βλαχίαν ἔκτισεν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως ποταμοῦ μίαν πε-
ρίφημον πετρίνην γέφυραν, ἣ τις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν
Ρώμην ἐπροξένησε θαυμασμόν· διαμοιράσας δὲ εἰς
τὰς Ῥωμαϊκὰς ἀποικίας τὴν τῶν Δακῶν κληρονομίαν ἐξ
ἴσου εἰς τρεῖς μέρη, διώρισε καὶ τὸν Ἰρόνον τῆς ἐ-
ξουσίας τῶν εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ὅπου πρότερον ἦτον
καὶ ὁ Ἰρόνος τῶν τῆς Δακικῆς γῆς βασιλέων, ἐδῶ
πλησίον τοῦ ποταμοῦ Μούρβες· εἰς τὸ ὁποῖον μέρος,
ἐπειδὴ ἦτον καὶ ἡ γῆ πλέον εὐκαρπὸς, ὡς παλαιότερον ἐξη-
μερωμένη καὶ πλέον κατοικημένη, ἐκάθητο καὶ τὸ ἐξου-
σίαν ἐκ μέρους τῆς Ρώμης προστακτικὸν κεφάλαιον,
διοικοῦν καὶ τ' ἄλλα δύο μέρη τῶν κάτω ἐπαρχιῶν
Βλαχίας καὶ Μολδαυίας· οὕτω τοίνυν ἐξουσιάζοντο αὐ-
ταὶ αἱ τρεῖς ἐπαρχίαι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων· ἐκτίσθησαν
δὲ καὶ κάστρα εἰς αὐτάς ἐκ θαμελιῶν εἰς τόπον κα-
ταφυγῆς ἐν καιρῷ κινδύνων, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐδιαυθεν-
τεύοντο ἀμοιβαίως.

Ἀφ' οὗ ὁμοῦς ἐθεμελιώθησαν αἱ Ῥωμαϊκαὶ ἀποι-
κίαι, καὶ ἐνοθεῖσαι μετὰ τῶν αὐτοχθόνων Δακῶν καὶ
Γετῶν, ἐφθασαν εἰς πολλὴν ἀφθονίαν, εἰς ταρχοποιοὺς
ἐκ μέρους τῆς Μολδαυίας, ἄρχισεν πρῶτος νὰ διεγείρῃ
τὸν λαόν, καὶ νὰ παροξύνῃ τὰ ἀπλᾶ πνεύματα εἰς
ἀποστασίαν, μὲ πειθιανολογίας, ὅτι ἦσαν οἱ ἴδιοι ἱκανοὶ

μ' ἔλθον ὅπου δὲν ἔλειψαν οἱ Ὀθωμανοὶ νὰ ἐνοχλοῦν τὴν Βλαχίαν, ζητοῦντες πάντοτε τὸν ρηθέντα φόρον, οἱ ἡγεμόνες ὁμῶς ἀντέ-

εἰς τὸ νὰ φυλάξουν τὴν γῆν των, καὶ παρεκίνηει νὰ ἐγείρωσιν ἡγεμονεῖαν ἀνεξάρτητον, καὶ αὐτόνομον ὅθεν καὶ ἐγενήθη σύγχυσις ἀναμέσον αὐτῶν· κατεπράυνεν ὁμῶς αὐτὴν ἢ ἐδῶ ἐξουσία μὲ τὴν τῶν στρατιωτῶν δύναμιν, καὶ μὲ τὴν σαλαῖσαν βοήθειαν ἐκ τοῦ διοικητοῦ τῆς Βλαχίας· μετὰ παρέλευσιν δὲ καιροῦ, πάλιν ἀνεφύησαν περισσότεραι καὶ συχνότεραι ἀνωμαλῖαι καὶ διχοσασίαι, οὐχὶ μόνον ἐν Μολδαυίᾳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦ Ὀλτου, ὅπερ ἐκτείνετο μέχρι τοῦ ποταμοῦ Τίσσα· διὰ τὰς ρηθείσας οὖν ἀταξίας καὶ ἀνταρσίας, μὴ δυνάμενοι ἐναντίον τῶν πέριξ ἐχθρῶν των νὰ ἀντιτείνουσιν, μετέθεσαν οἱ ἐξουσιασταὶ τοὺς εἰς τὰς πεδιάδας κατοικοῦντας Ῥωμάνους, κατεξοχὴν τοὺς δημογέρτας πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς τὰς Μοισίας· ἔπειτα ἐρημώθη καὶ τὸ ἐρεινὸν μέρος τῆς Μολδαυίας, καὶ ἐλθόντες οἱ κάτοικοι ἐδῶ εἰς Ἀρδέλι, ἀποκατεστάθησαν παρὰ τὸν ποταμὸν Μουρες· ἐκ τούτου λαβόντες θάρρος οἱ Γότθοι, καὶ ὀρμήσαντες εἰς ταύτας τὰς ἐπαρχίας, ἔκαμαν μεγάλον ἀφανισμόν· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐγεγρέντες οἱ Οὐγγροὶ (ἢ Οὐννοι) καὶ κατελθόντες ἐκ τοῦ ποταμοῦ Οὐγγρε τῆς μεγάλης Σκυθίας, ἀπεδίωξαν τοὺς Γότθους ἐκ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν εἰς τὰ πρὸς δυσμὰς μέρη τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, τῶν ὁποίων τότε ἐγίνε δευτέρα φθορὰ καὶ ἀφανισμὸς· μετέπειτα πληθυνθέντες οἱ παρὰ τὸν τῆς Σκυθίας Βόλγαν ποταμὸν κατοικοῦντες Βούλγαροι, ἔλθον ἐναντίον τῶν Οὐννων, κατερημώσαντες καὶ οὗτοι τὰς ἐπαρχίας, κατεξοχὴν τὴν Μουντενιάσκα τζάρα (δηλαδὴ τὴν Βλαχίαν), τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι εἶχαν καταφύγη μεταξὺ τῶν Καρπαθίων ὄρων, ἐξ οὗ καὶ ὠνόμασαν

πολέμου γενναίως, χωρίς να υποφέρουν, και
 να ἑνδάσσουν εἰς τὰ τοιαῦτα ζιτήματα.

Διάγων δὲ μετὰ ταῦτα ὁ Μίρτζα Βοεβόδας

τούτους Μουντιάνους, τούτέσι Βουνίσιους, διότι εἰς
 Μολδαβίαν ἠκολούθησε τότε τελεία ἐρήμωσις, μετοι-
 κήσαντες καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀ. μετακισθείσας ἐναπολειφθέντες
 Μολδαῦοι ἐνταῦθα εἰς Ἀρδελίαν· ὡσαύτως καὶ οἱ Μουν-
 τιάνοι, (Βλάχοι) ἐκ τῆς εἰσβολῆς τῶν Βουλγάρων,
 ἀπέβασαν ἐδῶ εἰς τοὺς ἀδελφούς των Ῥωμάνους τοῦ
 Ἀρδελίου, καὶ δὲν ἔπαυον ἀπὸ συνεχεῖς πολέμους
 διαυθεντεύοντες τὴν ἐλευθερίαν των, καὶ τὴν γῆν τῆς
 κληρονομίας των· καὶ ποτὲ μὲν ἐξουσιάζοντο ὑπὸ τῶν
 Οὐγγρων, ποτὲ δὲ εὐκαιρίαν εὐρίσκοντες, ἀμέσως ἐρ-
 ριπτὸν τῶν ζυγῶν τῆς δουλείας, διὸ καὶ ἕτον μεταξὺ
 Οὐγγρων καὶ Βλάχων ἔχθρα διαπαντός, ἕως ὅτου οἱ
 Βούλγαροι καὶ Σέρβοι ἀποκατασταθέντες εἰς τὰς Μοι-
 σίας, ἐδέχθησαν ἔπειτα καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίσιν·
 ἐπειδὴ τότε φιλιωθέντες μεταξὺ των, ἀπήλαυσαν
 ἐκ τοῦ γένους τῶν Σέρβων καὶ ἡγεμόνα τὸν Μπασ-
 σαράμπαν (*), ὅστις ἐξαγοράσας ἐκ δευτέρου τὴν Ῥω-

(*) Μετὰ τὸ νὰ ἐκατοίξει τὸ τῶν Μπασσαραμπέσι-
 δων γένος, ὁμοῦ μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Αὐρηλιανοῦ αὐτο-
 κράτορος μετακισθείσας Δακο-ρωμαϊκὰς Κολονίας εἰς
 τὴν ἀνω Μοισίαν, τὴν μετὰ ταῦτα κληθεῖσαν Σερβίαν,
 εἰς τὸ μέρος ὅπερ καὶ ἤδη καλεῖται Μπασσαροβίτσα,
 ὑπέλαβον οἱ μεταγενέστεροι Οὐγγροι καὶ ἕτεροι, ὅτι
 κατήγοντο ἐκ γένους τῶν Σέρβων· ἀλλ' ἡ ὀνομασία των
 ἀποδεικνύει τὸ πιθανώτερον, ὅτι κατήγοντο ἀνεκα-
 θεν ἐκ Βεσσαραβίας, καὶ κατοικήσαντες εἰς Δακίαν,
 μετακίσθησαν καὶ οὗτοι μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς Μοισίαν·

ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, ᾠκοδόμησε καὶ τῆς
Κόζιας τὴν μονὴν ἐν τῷ θέματι Βούλτζας,
παρὰ τὸν ποταμὸν Ὀλτου, καὶ μεταθέσας τὸν
θρόνον του ἀπὸ τοῦ Κοῦρτε δὲ Ἄρτζεσι, τὸ

μανιάσκαν (τουτέστι τὴν Βλαχίαν) πατρίδα του μὲ πολ-
λὴν αἱματοχυσίαν τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ οἱ μεταγενέ-
ςτεροι ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ, ἔπλησαν πάλιν τὴν γῆν
ταύτην ἀπὸ Ῥωμάνους καὶ Μουντιάνους (ἐννοεῖ τοὺς
εἰς τὰ ὄρη κατοικοῦντας Δακο-ρωμάνους) ἔνθα κατοι-
κοῦσι μέχρι τῆς σήμερον· οἱ κυρίως ὁμοῦς πάλαι Μουν-
τιάνοι εἶναι οἱ μέχρι τοῦδε κατοικοῦντες τὴν πέραν
τοῦ ποταμοῦ Ὀλτου μικρὰν Βλαχίαν· ἀλλ' οἱ μεταγε-
νέστεροι πληθυνθέντες, ἐκτάνθησαν καὶ εἰς ὅλην τὴν
γῆν τοῦ Ἀρδελίου, χωρὶς τινὸς ἐξαιρέσεως ἢ διαφορᾶς
ἀπὸ τοῦς καθ' αὐτὸ ἀδελφούς των Ἀρδελιάνους· διὰ
καὶ τοὺς ἤδη πρὸς τὸν ἡμέτερον θρόνον ἐλθόντας
Μουντιάνους, ἐδέχθημεν ὡς αὐτόχθονας, καὶ ἐδώκα-
μεν αὐτοῖς εἰς αἰωνίαν κληρονομίαν, τὸν εἰς τὸ ἡμέ-
τερον ἔγγραφον ἐμπεριεχόμενον τόπον, κατὰ τὴν παρ'
αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐξ οἰκειᾶς θελήσεως, δοθείσαν ὑ-
πόσχεσιν τῆς ὑποταγῆς.

Ἄν δὲ αἱ συνεχεῖς ἀνωμαλίαι τῶν τόπων, καὶ ἡ
πολλὴ ἀφθονία τῶν μερικῶν, ἀποκατέστησαν τοὺς πλείο-
νας ἐνταῦθα Ῥωμάνους Κωμπάτζιδες, ἤτοι σκλάβους,
καθὼς ἐν Βλαχίᾳ τοὺς Ῥουμούνους, καὶ ἐν Μολδαυίᾳ
τοὺς Βετζίνους, δηλαδὴ γέγονας τῶν ἀρχόντων, ἡ
αὐθεντεία ὁμοῦς ἡμῶν δὲν τοῖς δίδει αὐτὸ τὸ ὄνομα,
ἀλλὰ τοὺς ὑποχρεεῖ μόνον νὰ ἐξακολουθήσουν κατὰ
τὴν διάληψιν τοῦ ἐγγράφου αὐτῶν δεσμοῦ· διὰ καὶ
ἐγράφη τὸ παρὸν δι' εἰδήσεως τῆς αὐθεντείας εἰς τὸ
Μαγισράτον τοῦ Σέμπες ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 1396,
κατὰ μῆνα Νοέμβριον.

μὲν καλοκαίρι διέτριβεν εἰς Τιργόβυρσιν, τὸν δὲ χειμῶνα εἰς Βουκουρέσι, ὅπου ἔκτισε καὶ παλάτια καὶ ἐκκλησίας εἰς τὰ μέρη ἀμφοτέρω· οὗτος ἐπολέμησε καὶ μετὰ τοῦ Γρόγγα Βοε-

τὰ Σωζόμενα
χρυσόβλ τε-
τα μ' ἔτος
παλαιὸν
6896.

θόδα τῆς Μολδαβίας, καὶ νικήσας αὐτὸν, ἐ-
κυρίευσε τὸ φρούριον τοῦ Κιλλίου· ἡγεμονεύ-
σας δὲ ἐνδόξως ἔτη 18, μετήλθεν εἰς τὴν
ἄλλην ζωὴν.

καὶ 6898.
καὶ 6902.
καὶ 6907.

Τὰ χρονικὰ τῆς Βυζαντίδος διαλαμβάνουσιν,
ὅτι οὗτος ὁ ἡγεμὼν συνεστράτευσε καὶ μετὰ
τοῦ β'. Σουλτάν Μουράτ κατὰ τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως, πλὴν λαμβάνουσιν εἰς τὸ ὄνομα,
διότι ὁ Β. Μουράτ ἐβασίλευσε μετὰ 21. ἔτος
τῆς τοῦ ἡγεμόνος τούτου θανάτου, ἧτις συνέβη
βασιλεύοντος ἐν Ἀδριανουπόλει Σουλτάν Σου-
λεϊμᾶν τοῦ β'., ὁ δὲ συστρατεύσας μετὰ τοῦ
β'. Σουλτάν Μουράτ, εἶναι ὁ Βλαδ Βοεθόδας
Τζέπες.

„Μάρκος α'. Μινέρος.

„Ιωάννης Βαρῶνος.

„Γεώργιος Ἀλεξιάδ.

„Τόμασι Σέμπες.

„Μαρτίν Ἰνσπέκτωρ τῆς αὐθεντείας.

„Ἡγῶ ὁ διερμηνευτῆς τοῦ παρόντος γράμματος
Νικόλαος Δημήτροβιτς ἐκ τῆς Κωμοπόλεως Σιδεγκίν
ὑποβεβαιῶν.

„Ἱεροδιάκονος Ναούμ Κλοκοτσοτζάγος ἐκ τοῦ Μπα-
νατίου ὑποβεβαιῶν, ὅτι ἐστὶν ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ
πρωτοτύπου, ὅπερ ἀντέγραψα μόνος ἰδίᾳ χειρὶ.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ι Β'.

Βλαδ Βοεβόδας Α'. Τζέπες Βασσαράβας. (*)

Οὗτος ἦν ἕως Μίρτζα Βοεβόδα, ὅστις διὰ μίαν ἀτιμίαν ὁποῦ οἱ τοῦ Τιργοβύσου ἄρχοντες ἔκαμαν εἰς ἓνα τῶν ἀδελφῶν του, τοὺς ἐκδικήθη τοιοῦτοτρόπως.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, καθ' ἣν ὄραν εὐρίσκοντο οἱ μὲν γέροντες εἰς εὐωχίαν τῆς τραπέζης, οἱ δὲ νέοι καὶ αἱ νέαι εἰς τὸν χορὸν, αἰφνιδίως διὰ τῶν κρατευμάτων του περικυκλώσας τοὺς ἄρχοντας ἅπαντας, καὶ συλλαβῶν αὐτούς, τοὺς μὲν γέροντας γύρωθεν τῆς πόλεως ἐπαλούκωσε, καὶ ἐκ τούτου ἐπανόμασαν αὐτὸν Τζέπες, τουτέστι παλουκωτὴν, τοὺς δὲ νέους μετὰ τῶν γυναικῶν τους καὶ θυγατέρων τους, ὡς ἦσαν ἐξολισμένοι διὰ τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν, ἀπέσειλεν ὅλους εἰς Ποενάρι, ἐν τῷ θέματι τῆς Γραλομίτζας, διὰ νὰ δουλεύσουν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐκτίζεν, ἔνθα ἐργαζόμενοι ὡς κατάδικοι εἰς τὴν τῆς οἰκοδομῆς ὕλην, παρελύθησαν εἰς τόσου βαθμὸν τὰ ἐνδύματά των, ὥστε ἔμειναν μὲ

π. χ.

1400.

(*) Τὸ καθ' αὐτὸ ὄνομα τούτου ἦν Μιχαήλ, διὰ τὴν δὲ ἐκλήθη Βλάδης ἀγνοεῖται.

τὰ σώματα πάνγυμνα, καὶ τότε τοὺς ἐσυγ-
χώρησε.

Καθ' ὃν καιρὸν εἶχεν ἀναβῆ οὗτος ὁ ἡγεμὼν
εἰς τὸν θρόνον, ἐλήφθη αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ
Τιμουρλὲν Σάχ τῆς Περσίας καὶ ὁ Ἰλδιρὴμ
Μπαγλαζήτ, ὅστις εἰς τὸ τρίτον ἔτος τῆς
αἰχμαλωσίας του (κατ' ἄλλους μετὰ 8 μῆ-
νας) καὶ ἀπέθανε καταλιπὼν ἕξ υἱοὺς, ἕξ ὧν
ὁ εἰς ὀνόματι Μουσαῖς διαπεράσας τὴν Μαύριν
θάλασσαν ἐκ τῆς Σινάπης, κατέφυγεν εἰς
Βλαχίαν, τὸν ὁποῖον φιλοφρονήσας ὁ Βλαδ
Βοεβόδας ἔδωκεν αὐτῷ κάθε ἐλευθερίαν, ἵνα
διάγῃ εἰς τὴν ἡγεμονείαν του μὲ πᾶσαν ἀρέ-
σκεϊάν του· διατρίβων λοιπὸν ὁ Μουσαῖς ἐν
Βλαχίᾳ, καὶ ἀνταποκρινόμενος μετὰ τῶν με-
γιστάνων τῆς βασιλείας, καὶ Σατραπῶν παρα-
δουναβίων περὶ τοῦ θρόνου, ἄρχισε νὰ συνα-
θροίξῃ στρατεύματα, μὲ τὰ ὁποῖα, καὶ μὲ τὴν
βοήθειαν ἣν ἔλαβε παρὰ τοῦ Βλαδ Βοεβόδα
διαπεράσας τὸν Ἰερον, ἐκινήθη κατὰ τῆς Ἀ-
δριανουπόλεως, καὶ φονεύσας τὸν Μουσουρ-
μᾶν ἀδελφόν του, ἔλαβε τὸν πατρικὸν θρόνον.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐκτίσεν τὴν Μονὴν Ζναγο-
θίου εἰς τὸ θέμα Ἰλφόβου, ὡς ἐκ τοῦ χρυσο-
βούλλου τῆς ἰδίας μονῆς ἀποδείκνυται· αὐτὸς
συνεστράτευσεν ἔπειτα καὶ μετὰ τοῦ Β' Σουλ-
τάν Μουράτ υἱοῦ Μεεμέτ ἀ. σὺν τοῖς λοιποῖς
ἡγεμέσι κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐναν-
τίον τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου, ἔνθα ὀρμῶν

ἔτος παλαιὸν
τοῦ χρυσο-
βούλλ.

6920.
εἰς Κοτμάννα
ἕτερον.

6926. καὶ

μετὰ τῶν Τούρκων κατὰ τῶν Ῥωμαίων, ἐφο-
 νεύθη τῷ 23. ἔπει τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ.

εἰς Κόζακ. ἑ-
 τερων. 6927.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Π' και ΙΔ'.

Δράγουλ Βοεβόδας Α'. υἱὸς Μίρτζα Βασσα-
 ράβα, και Δαν Βοεβόδας Γ'. υἱὸς Βλαδ Βοε-
 βόδα Τζέπες.

Αφ' οὗ ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν ἡ εἰδησις τοῦ
 θανάτου τοῦ Βλαδ Βοεβόδα Τζέπες, οἱ ἄρχον-
 τες τοῦ τόπου ἔκλεξαν ἡγεμόνα των τὸν τοῦ
 Μίρτζα υἱὸν ὀνόματι Δράγουλον· ἐν ταύταις
 ταῖς ἡμέραις εἰς υἱὸς νόθος τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα,
 καλούμενος και αὐτὸς Δράγουλος, (διότι ζῶν
 ὁ Μίρτζας ἀσώτως εἶχε πολλοὺς υἱοὺς) διατρί-
 βων εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως Ἰωάννου
 Παλαιολόγου εἰς σχῆμα στρατιώτου, συνανε-
 σρέφετο καθ' ἡμέραν μὲ νεωτέρους, και εἰς
 τὰ τοῦ πολέμου ἐπιδεξίους· ὄντες δὲ και τινὲς
 τῶν τῆς Βλαχίας ἀρχόντων φυγάδες ἐν Κων-
 στατινουπόλει, και πληροφορηθέντες τὸν θά-
 νατον τοῦ Βλαδ Βοεβόδα Τζέπες, ἔλαβον μετ'
 ἑαυτῶν τὸν ῥηθέντα Δράγουλον, και ἀπελ-
 ούτες εἰς ἐν τῶν τῆς Βλαχίας ἀκρων καλού-
 μενον Ἀσπρόκαστρον, τὰ νῦν Ἀκκερμαῖν, ὅπερ
 ἀπέχει τοῦ Κιλλίου μίλια δύο, ἐσυναβροίζου
 καθ' ἑκάστην ἰκανοὺς στρατιώτας, ὥστε ἔγινε
 στρατόπεδον μέγα και ἰσχυρόν· διότι τὸ γένος

π. χ.

1423.

Βυζαντινὴ ἱ-
 στορία.

τῶν Βλάχων ἦτον ἀνέκαθεν ἀκατάστατον, καὶ κατὰ τὴν γνώμην εὐκίνητου εἰς ἐπιβουλὴν τῶν ἰδίων του ἡγεμόνων· ἐν τῷ μεταξὺ τούτου καὶ εἰς ἦος τοῦ Βλαδ Βοεβόδα Τζέπες ὀνόματι Δάνος, ὅστις συνηκολούθει εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ἀμουράτ, μετὰ τὴν σφραγὴν τοῦ πατρὸς του ἐν τῇ συμπλοκῇ τοῦ πολέμου κατὰ Ῥωμαίων, δραπετεύσας κρυφίως, καὶ εἰσελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐμφάνισεν εἰς τὸν βασιλέα τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἔλαβεν ἱκανὴν περιποίησιν, ὅθεν καὶ ἐξερχόμενος μετὰ τῶν Ῥωμαίων, ἠνδραγάθει ἐναντίον τῶν Τούρκων.

Βυζαντινὴ ἱστορία.

Ἔστιν ὅταν λοιπὸν ὁ Ἀμουράτ ἐσύκωσε τὴν τριμηναίαν πολιορκίαν τῆς πόλεως, τότε καὶ ὁ Ῥηθεις Δάν προσκυήσας τὸν βασιλέα, ἐζήτησεν ἄδειαν ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του· φιλοδωρήσας οὖν ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸν, ἀπέπεμψε μὲν ἐν μεγάλῳ καράβιῳ διὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης εἰς τὸ Ἀσπρόκασρον, ὅπου εὐρίσκετο τὸ τῶν τῆς Βλαχίας ἀρχόντων στρατόπεδον, ὡς προείρηται, μετὰ τοῦ Δράγουλ ἡγεμόνου τοῦ Μίρτζα, οἵτινες εἰδόντες τὸν Δάνον, ἀνευφήμησαν αὐτὸν ἡγεμόνα των, τὸν δὲ Δράγουλ ἐφόνευσαν. Ὅθεν ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι ὅπου ὁ τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἡγεμόνου εἰς τὸ ἐν μέρος τῆς Βλαχίας, εἰς τὸ ἄλλο ἡγεμόνευε μετὰ τῶν φυγάδων ἀρχόντων ὁ τοῦ Βλαδ Βοεβόδα Τζέπες ἡγεμόνου εἰς Δάνος, τοῦ ὁποίου εὐρέθη καὶ χρυσοβούλλον εἰς χωρίον

τοπικὴ χρ-
νολ.

Μπαϊσούρα ἀπὸ Λόβιζε ἐν τῷ Δέματι Ἀρτζε-
 σίου, μὲ ἔτος 1427· ἀπέσειλε δὲ οὗτος καὶ
 πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀμουράτ ζιτῶν διὰ νὰ
 τὸν ἔχη προσάτην καὶ βοηθὸν, καὶ ὑπέσχετο
 νὰ δίδῃ αὐτῷ φόρον διπλάσιον, ὅπερ καὶ ἐ-
 δέχθη ὁ Ἀμουράτ, μὲ τὸ νὰ ἦτον χρῆσός κατα-
 τὸ ἦθος καὶ ἡμερος· ὁ Δράγουλ Βοεβόδας ὅμως
 (τὸν ὁποῖον ἐκάλουν καὶ Δράκουλ, ὅπερ ση-
 μαίνει πανοὔργον διάβολον) συγκροτήσας πό-
 λεμον μετὰ τοῦ Δάν Βοεβόδα καὶ νικήσας
 αὐτὸν ἀπεκεφάλισε· τοῦτο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ
 Ἀμουράτ, ὀργισθεὶς ἔπεμψε μὲ ζράτευμα ἕ-
 τερον τινὰ ἀδελφὸν τοῦ φονευθέντος Δάνου,
 (ὃνπερ εἶχε μὲν ἑαυτοῦ) εἰς Βλαχίαν· ἀλλ'
 ὁ Δράγουλ Βοεβόδας καὶ κατ' ἐκείνου συγκρο-
 τήσας πόλεμον κραταιὸν, καὶ τὸ ζράτευμα
 κατηφάνισε, καὶ κείνον κατέσφαξε, μείνας μό-
 νος κύριος τῆς τοῦ πατρὸς του ἡγεμονείας, ἐν
 ἔτει 1427. (*)

ἔτος παλαιόν.
6934.

Βυζαντινὴ ἱ-
στορία,

(*) Εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡγεμονείας τούτου πολ-
 λοὶ νόθοι υἱοὶ τοῦ Μιρτζα Βοεβόδα Δ΄. ἠγέρθησαν εἰς
 διάφορα μέρη τῆς Βλαχίας, καὶ ἔλαβον τίτλον ἡγε-
 μονείας, καθὼς εἰς Βλαδισλάβ, τοῦ ὁποῖου σώζεται
 καὶ χρυσόβουλλον μὲ ἔτος 6940, εἰς τὴν μονὴν
 Κόζιας· καὶ ἕτερος Ἀλέξανδρος μὲ χρυσόβουλλ. 6943,
 καὶ ἕτερος Ράδουλος μὲ χρυσόβουλλα δύο, τὸ ἐν μὲ
 ἔτος 6952, καὶ τὸ ἄλλο 6953, καὶ ἕτεροι· πλὴν
 ὅλους τοὺς κατηφάνισεν ὁ καθ' αὐτὸ υἱὸς τοῦ Μιρ-
 τζα Δράγουλος.

Τουρκική ἱ-
στορία εἰς τὸν
Ἄμουράτ.

Τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος, ἐν ᾧ ὁ Ἄμουράτ ἐ-
μελλε νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν ἐναντίου τοῦ
ἡγεμόνος Καραμανίας, λαβὼν ὁ Ἄράγουλ Βοε-
φόδας τινὰς τῶν προκρίτων τῆς ἡγεμονείας του,
ἀπῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ προσκυνήσας
τὸν Ἄμουράτ, ὑπετάγη αὐτῷ, καὶ ἐδικαιο-
λογήθη δι' ὅσα ἔπραξεν, ὑποσχεθεὶς προσέτι
εἰς τὸν Ἄμουράτ, ὅτι ὅταν θελήσῃ νὰ ἀπεράσῃ
εἰς Οὐγγαρίαν, οὗτος θέλει τῷ δώσει διάβα-
σιν, γινόμενος ὁδηγὸς ἕως εἰς τὰ τῆς Ἀλαμανίας
ὄρια καὶ Ῥωσσίας· ὁ δὲ εὐφρανθεὶς εἰς ταύ-
τας τὰς ὑποσχέσεις, ἔκαμεν αὐτὸν ὁμοτρά-
πεζον, ἔπειτα φιλοτιμήσας μὲ πολλότατα
δῶρα, ὡσαύτως καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, οἵτινες
ἦσαν περισσότεροι τῶν τριακοσίων, ἀπέλυσεν
ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὗτος διέβη εἰς τὴν Ἀσίαν.

π. χ.

1433.

Τῆς Οὐγγα-
ρικῆς Σερβίας
χρονολ.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπέθανε καὶ ὁ υἱὸς
Λαζάρου Στέφανος Σαμοδέρσιτς Σερβίας, ὅς
τις μὴ ἔχων κληρονόμον, ἄφησεν εἰς διαδο-
χὴν τῆς ἡγεμονείας του, τὸν τοῦ Ἰλλυρικοῦ
καὶ Οὐγγαρικῆς Σερβίας δεσπότην Γεώργιον
Μπράγκοβιτς, ὅστις ἦτον ἀνεψιόστου, Μα-
ρίας τῆς ἀδελφῆς του υἱὸς καὶ τοῦ Μπράγκοβιτς
Βούλκου· ἐπιστρέψας ὅμως ὁ Ἄμουράτ ἐκ τῆς
κατὰ τοῦ Καραμαῦν ἐκστρατείας εἰς Ἀδριανού-
πολιν, καὶ πληροφορηθεὶς τὸν τοῦ Δεσπότη
Σερβίας θάνατον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀδελφὴν εἶ-
χεν εἰς γυναῖκα, ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς τὸν
Δεσπότην Γεώργιον, ζητῶν τὴν Σερβίαν ὅλην,

ὡς κληρονομίαν τῆς γυναικός του, ἀδελφῆς τοῦ Στεφάνου· ἰδὼν λοιπὸν ὁ Γεώργιος Μπράγκοβιτς τοὺς πρέσβεις ἐτίμησεν αὐτοὺς ὡς εἰκὸς, καὶ σοχαζόμενος τοὺς δόλους τοῦ δράκοντος, καὶ ὅτι σκέπτεται μὲ τοιοῦτον τρόπον νὰ καταρροφήσῃ τήν τε Σερβίαν καὶ Βουλγαρίαν, μὲ ὅλους τοὺς πατρικοὺς αὐτοῦ τόπους, ἔκριεν εὐλογον νὰ δώσῃ τῷ Ἀμουράτ εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα του, μὲ ἓν μέρος τῆς Σερβίας εἰς προῖκα, καὶ μεγάλην ποσότητα χρυσίου καὶ ἀργυρίου· ὅθεν ἀποσεύλαντος Καντεμής. περὶ τούτου τοὺς πρέσβεις, κατεπέσθη ὁ Ἀμουράτ, καὶ ἐδέχθη τὸ πρόβλημα, μὲ ἔνορκον συνθήκην εἰρήνης· καὶ πρὸς περισσοτέραν βεβαίωσιν, ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Δεσπότης Γεώργιος καὶ δύο υἱοὺς του ὁμήρους, Στέφανον καὶ Λάζαρον, οὓς ἐγέννησε μὲ τὴν Εἰρήνην, ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως Παλαιολόγου· ἐζήτησεν ὁμοῦ καὶ ὁ Γεώργιος ἄδειαν διὰ νὰ κτίσῃ τὸ φρούριον Σμέδροβον πλησίον τοῦ Δουναβέως, ἧτις καὶ τῷ ἐδόθη.

Ὁ δὲ Ἀμουράτ ἐκκρατεύσας ἔπειτα ἕναν Βυζαντινὴν ἐ-
σορῆα. τίου τῆς Οὐγγαρίας, διεπέρασε τὸν Δούναβιν εἰς Νικόπολιν, ἔνθα ὑπήντησεν αὐτὸν καὶ ὁ Δράγουλ Βοεβόδας μετὰ τῶν κρατευμάτων του, καὶ προσκυνήσας εἰσήλθε μετ' αὐτοῦ εἰς Τρανσίλθανίαν, τὴν ὁποίαν εἰς διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν εὔρεν ἔρημον, διότι μαθόντες οἱ Οὐγγυροὶ τὴν τῶν Ὀθωμανῶν καὶ Βλάχων ἔφοδον,

μετετόπισαν τὰ χωρία εἰς τὰ μικρὰ φρούρια· ἔλθων δ' ὁ Ἀμουράτ εἰς Σιμπίνιον, ἢ Ἑρμανζάδτ, (ἣτις εἶναι μία πόλις ἀπὸ τὰς περιφανεῖς τῆς Τρανσυλβανίας) δὲν ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ, ἐπειδὴ οἱ πολῖται χωρὶς νὰ κλείσουν τὰς πύλας, ἀντεπολέμησαν καὶ ἐφόνευσαν πολλούς. Ὁ Ἀμουράτ λοιπὸν φοβηθεὶς μήπως ἐπιβουλεύῃ ὑπὸ τοῦ Δράγουλ Βοεβόδα ὑπέσρεψεν, ἔχων τὸν ἴδιον ὄδηγόν, καὶ διέβη τὸν Δούναβιν.

Καντεμῆρ.

Τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος κρατεύσας κατὰ Σερβίας, καὶ κυριεύσας αὐτήν, ἐπανῆλθεν αὐθις εἰς Ἀδριανούπολιν, διὰ νὰ παραχειμάσῃ ἐκεῖ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἓνα υἱὸν τοῦ Δεσπότη Σερβίας Γρηγόριον, τὸν ὁποῖον εὗρεν εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἰ- ἄλωσιν τοῦ Σμεδρόβου· ἔλθοντα δὲ καὶ τὸν Δράγουλ Βοεβόδαν εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, ἔπεμψεν ὁ Ἀμουράτ δεδεμένον εἰς Καλλιούπολιν, ἐξ αἰτίας τοῦ ἡγαπημένου του Φαδουλάχ, ὅστις τὸν διέβαλε λέγων, ὅτι ὁ ρηθεὶς Βοεβόδας εἶχε σκοπὸν, ἐν ᾧ τὸν ἀδήγει εἰς Τρανσυλβανίαν, νὰ τὸν προδώσῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἐξάβη εἰς τὸν τῆς Καλλιουπόλεως πύργου πολλὰς ἡμέρας, ἐζήτησεν ὁ Ἀμουράτ παρ' αὐτοῦ τοὺς υἱοῦς του διὰ ὁμήρους, τοὺς ὁποίους φέρων ὁ Βοεβόδας, μ' ὅλου ὁποῦ ἦσαν ἀνήλικοι, τοὺς παρέδωκε, καὶ οὕτω τοὺς μὲν υἱοὺς ἔσειλεν εἰς ἓν φρούριον τῆς Ἀσίας, καλούμενον Νίμφαιον, νὰ τοὺς φυλάττουν ἐπιμελῶς, τὸν δὲ

Βοεβόδαν απέπεμψεν εἰς Βλαχίαν, λαβὼν παρ' αὐτοῦ ὄρκους, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλει εἶναι πικρός· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος ἀπήλλε καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος εἰς Ἰταλίαν, διὰ τὴν τῶν ἐκκλησιῶν ἑνωσιν.

Ὁ δὲ Δεσπότης Σερβίας Γεώργιος Μπράγ-Σερβικὴ ἱστο-κοβιτζ, ἰδὼν, ὅτι ἀπεγυμνώθη τῆς Δεσπο-ρια.τείας του, καὶ ἔμεινε μὲ ὀλίγα φρούρια, ἅπερ ἐξουσίαζεν εἰς Οὐγγαρίαν, ἦλθε πρὸς τὴν Ριγίαν τῆς Οὐγγαρίας (ἐπειδὴ ὁ διάδοχος ἦτον ἀνήλικος) μετὰ δακρύων, καὶ ἐζήτη βοήθειαν· ἡ δὲ Ριγίνα καμφθεῖσα εἰς τὰ δάκρυα τοῦ Γεωργίου, ἐπρόσβαξε τὸν περίφημον Οὐννιαδ, ἡγεμόνα Τρανσιλθανίας καὶ ἀρχιερατήγον, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν Δεσπότην Γεώργιον, ὅστις καὶ ἐσύναξεν ἕως εἰκοσιπέντε χιλιάδας ἰππεῖς καὶ τοξότας, μὲ ἕξοδα τοῦ Γεωργίου, ἐπειδὴ ἦτον κατὰ πολλὰ πλούσιος. Συμμαχήσαντος δὲ καὶ τοῦ Δράγουλ Βοεβόδα ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας, διεπέρασαν ὅλοι τὸν Δούναβιν, καὶ μὲ ταχυδρομίαν φθάσαντες ἕως εἰς τὴν πόλιν Σοφίαν καίοντες καὶ λειλατοῦντες, ἐσάθισαν εἰς τὰ μεταξὺ Φιλίππουπόλεως καὶ Σοφίας δύσβατα δάση, ἔνθα ἀφ' οὗ ἔφθασαν μετ' ὀλίγον καὶ τὰ δυτικὰ κρατεύματα τοῦ Ἀμουράτ μετὰ τοῦ περιφήμου Σκενδέρμπεη, ἔγιναν πολλαὶ προσβολαί· συγκροτηθέντες ὅμως πολέμου γενικοῦ, καὶ ἀποσκιρτήσαντος τοῦ Σκενδέρμπεη ἐκ τῶν Τεύκων, ἐ-

νίκησαν οἱ Οὐγγροὶ λαμπρῶς, λαβόντες καὶ πολλοὺς Πασάδες στρατιηγούς αἰχμαλώτους, ἔκτος τοῦ Σκενδέρμπεη, ὅστις ἀπῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του Ἡπειρον, ἢ Ἀλβανίαν, ἣ τις ἦτον ἢ πατρικὴ ἡγεμονεῖα, τὴν ὁποίαν ἐξουσίασας, ἀνήγειρε μετὰ ταῦτα λαμπρὰ δόξης τρόπαια. (*) Τότε ὁ Ἀμουράτ ξενοχωρηθεὶς,

(*) Οὗτος ὁ μέγας ἀνὴρ ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἐν τῇ πόλει Κροϊά, μητροπόλει τότε τῆς Ἀλβανίας, ἀνετράφη δὲ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Ἀμουράτ, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Κασριώτης, ῥῆγας τῆς Ἀλβανίας, ἔδωκεν αὐτὸν ἐνεχυρὸν, κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Ἀμουράτ συνθήκην· ὁ δὲ Ἀμουράτ ἀγαπήσας αὐτὸν διὰ τε τὴν γενναιοτήτά, καὶ ἄλλα πολλὰ αὐτοῦ προτερήματα, ἐτίμησεν ἀρχιστράτηγον, ὅστις ἐστράτευσε καὶ μετὰ τοῦ Ἀμουράτ καὶ μόνος εἰς πολλὰς ἐκστρατείας ἐνδόξους· ὅθεν καὶ ἐπινυμιάσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων Σκενδέρμπεῖς, τουτέστι μέγας Ἀλέξανδρος· ὦν δὲ μετὰ τοῦ τότε Βεζύρη εἰς τὴν κατὰ τῶν Οὐγγρων ἐκστρατεῖαν, καὶ εὐκαιρίας τυχῶν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀλβανίας, φοβίσας αὐτὸν διὰ τῶν ὅπλων· φυγῶν δὲ ἐκείθεν μετὰ τῶν αὐτοῦ συνωμοτῶν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κροϊάν, ἐδίωξεν ὅλους τοὺς ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ Τούρκους. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀμουράτ, καὶ δοκιμάσας παντοίῳ τρόπῳ ἵνα εἰρηνεύσῃ αὐτὸν, δὲν ἐδυνήθη· ὅθεν ἐστράτευσε κατ' αὐτοῦ μετὰ διακοσίων χιλιάδων στρατεύματος, ὁ δὲ Γεώργιος μετὰ δεκαοκτὼ χιλιάδων μόνον ἀντεστάθη τόσον, ὥστε ἐκρότησεν ὀγδοήκοντα δύο μάχαις μετὰ τοῦ Ἀμουράτ, καὶ μετὰ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Μεσεμέτ, ἀεὶ νικῶν· ἀποθανόντος δὲ

καὶ σοχαζόμενος ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας του δὲν εἶδε δύναμιν Οὐγγαρικὴν νὰ ἀπεράσῃ τὸν Δούναβιν, καὶ ὅτι τοῦτο προῆλθεν ἐξ αἰτίας τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότη, καὶ τοῦ Βοεβόδα Βλαχίας, ἀπέδωκε τῷ Μπράγκοιτς Γεωργίῳ τοὺς τόπους του ὁμοῦ μὲ τὸ Σμέδροβον, καὶ ἔπεμψε τόσον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐξ ὧν τοὺς δύο Στέφανον καὶ Γρηγόριον εἶχε τυφλώσῃ, ὅσον καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Δράγουλ Βοεβόδα, καὶ ἀποσείλας εἰς Οὐγγαρίαν πρέσβεις, ἐτελείωσε τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας ἐν ἔτει 1440 μετ' ὄρκων, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς μήτε οἱ Τούρκοι νὰ περάσουν τὸν Δούναβιν ἐναντίον τῶν Οὐγγρων, οὔτε οἱ Οὐγγροὶ ἐναντίον τῶν Τούρκων· πλὴν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Οὐννιαδὸς δὲν ἔκαμεν ὄρκου λέγων, ὅτι αὐτὸς δὲν ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἐξουσιάζεται.

Σερβικὴ ἐστία.

Κατὰ δὲ τὸ 1443 ἔτος, βλέπων ὁ Βαδίσλαος Βασιλεὺς Οὐγγαρίας καὶ Πολωνίας τῶν Ὀθωμανῶν τὰς προόδους, καὶ διεγειρόμενος ὑπὸ τοῦ Πάππα Εὐγενείου Δ' πρὸς ἀναχαίτισιν τῶν ἀσεβῶν, ἐσύναξε μετὰ σπουδῆς κράτευμα διὰ νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ Ἀμου-

Βυζαντινὴ ἐστία.

τοῦ Γεωργίου, ἐκυρίευσεν ὕψερρον τὴν Ἀλβανίαν ὁ Β' Μπαγιαζήτ.

(ὅς τις ποθεῖ ἐκτεταμένως νὰ μάθῃ τὰ κατορθώματα τούτου, ἄς θεωρήσῃ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ ἐστίαν, ἣτις ἐτυπώθη εἰς Μόσχαν ἐν ἔτει 1812.

ράτ, καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν Γεώργιον Μπράγκοβιτς ἡγεμόνα Σερβίας εἰς τὰς ἐπαρχίας του. Ὁ Οὐνιάδ, ἐξουσιαστὴς τῆς Τρανσυλβανίας, ἤνωσε καὶ αὐτὸς τὰς δυνάμεις του μὲ ἐκείνας τοῦ Βαδισλαύου, ὡσαύτως συνεμάχησαν ὁ δούξ τῆς Βοργουίας, οἱ Βενετοὶ, καὶ οἱ Γενοβέζοι, προσκαλέσαντες καὶ τὸν Σκενδέρμπεϊν εἰς ταύτην τὴν συμμαχίαν. ὅθεν τὸ κράτευμα τῶν Χριστιανῶν εὐρέθη ἐντὸς ὀλίγου ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας ὀπλοφόρων, ἐκτὸς τοῦ Σκενδέρμπεϊ, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ προφθάσῃ μὲ τριάκοντα χιλιάδας, ὅσας δὲν ἐπρόφθασεν ὁμῶς, μὲ τὸ νὰ ἐμποδίσῃ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Δεσπότη τοῦ Μπράγκοβιτς, μὴ ἀφήσας αὐτὸν ἵνα διέλθῃ διὰ τῶν τόπων του.

Καντζεμήρ.

Χωνιάτης.

Ἐν τοσοῦτῳ, ὁ Βαδισλαὺς διορίσας τὸν Οὐνιάδ ὄλου τοῦ κρατεύματος ἀρχισράτηγον μὲ τὴν ὑπερτάτην διοίκησιν, καὶ ἐξακολουθῶν μὲ ταχύτητα τὴν πορείαν του, ἔφθασεν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Βάρνης, ὅπου ἀπροσδοκίτως καὶ αἰφνιδίως ἐπέση ἀπέναντι τούτων καὶ ὁ Ἄμουράτ μὲ πολυπληθὲς κράτευμα, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδας. Συγκροτηθείσης δὲ κραταιᾶς μάχης, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ νίκη ἐφαίνετο τῶν Χριστιανῶν, ἔπειτα δὲ ἐξ ἀπροσεξίας δύο ἐγκρίτων Χριστιανῶν ἀρχηγῶν, ἀπείρων τῆς πολεμικῆς τέχνης, ἀκολουθισάσης ἀταξίας, ἐνίκησαν οἱ Ὀθωμανοὶ, καὶ φονεῦθέντος τοῦ βασιλέως Βαδισλαύου ἐξ αἰτίας τῆς

φυσικῆς του ὀρμῆς, ἐπερικυκλώθησαν οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ τόσην φθορὰν καὶ ἀφανισμόν ἔλαβον, ὥστε μόλις μὲ ὀλίγα λείψανα τοῦ τόσου στρατεύματος διεσώθη βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς νυκτὸς σκότους ὁ ἀρχισράτηγος Οὐννιαδ, καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβι εἰς Βλαχίαν, ἐμποδίσθη ὑπὸ τοῦ Δράγουλ Βοεβόδα καὶ ὡς αἰχμάλωτος κατεκλείσθη εἰς φυλακὴν, διότι οὗτος πρὸ ὀλίγου εἶχε κυριεύσει τὸ εἰς Τρανσυλβανίαν Ἀλμάσι καὶ Φαγαράσι, ἅπερ ἀνέκαθεν ἐξουσιάζοντο ὑπὸ τῶν Βοεβοδῶν τῆς Βλαχίας, καὶ ἐτέρους Βλαχικοὺς τόπους· ὑποσχεθεὶς ὅμως ὁ Οὐννιαδ ἐκ τῆς φυλακῆς, ὅτι δέλει τὰ ἐπιστρέψει, τὸν ἠλευθέρωσεν· ἀλλ' ἀπελθὼν εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ συναθροίσας στρατεύματα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ Τρισορίου, ἐν τῷ τῆς Πράχωδας θέματι, ὅπου κραταιᾶς μάχης συγκροτηθείσης, ἐνίκησεν ὁ Οὐννιαδ, καὶ τὸν Δράγουλ Βοεβόδαν ἀπεκεφάλισεν (*), ὅστις ἡγεμό-

(*) Οὗτος ὁ Οὐννιαδ ἐκαλεῖτο Γιάννουσ καὶ Ἰάγγος· ἤτον δὲ τὸ γένος καθ' αὐτὸ Βλάχος, καὶ ὁ πατὴρ του ὠνομάζετο Μποτ ἐκ τῆς τάξεως τῶν τοῦ τόπου εὐγενῶν, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Ῥωμαία· καὶ ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς Μποτ ἔδειξεν εἰς μίαν περίεσιν πολέμου πολλὴν φιλανθρωπίαν καὶ γενναιοῦτητα εἰς τὸν Ζήκμονα ἡγεμόνα Τρανσυλβανίας, ἔφερον ἡ Ζήκμων αὐτὸν εἰς Τρανσυλβανίαν, ὅπου τῷ ἐχάρισεν ἐν φρούριον καλούμενον

Κασμογραφισ
Μουνσερ καὶ
Σερβικτ' χρο-
νολ.

νευσεν ἔτη 21. Οὗτος ἔκτισε καὶ τὴν μονὴν
Τρισορίου ἐν τῷ θέματι τῆς Πράχωβας.

Κουνεδόρα, διὰ νὰ τὸ ἐξουσιάζη αὐτὸς καὶ ἡ γενεὰ
λογίᾳ τοῦ κατὰ κληρονομίαν διὰ παντός· ἐκ τοῦ ὁποίου
φρουρίου τούτου ὠνόμασαν καὶ οἱ Οὐγγροὶ τὸν υἱὸν
τοῦ Μπότ Κούννιαδι Γιάννου, ὅστις μετὰ ταῦτα διὰ
τὰς μεγάλας ἀρετὰς τῆς γενναϊότητος, φρονήσεως,
καὶ ἀνδρείας, ἃς εἶχεν, ἠξιώθη νὰ γένη ἡγεμὼν τῆς
Τρανσιλβανίας, καὶ ἀρχισράτηγος τῶν Οὐγγαρικῶν στρα-
τευμάτων· ἐξάκις ἐνίκησε τὸν Σουλτὰν Μουράτ εἰς
τὴν τοῦ Βαλιγραδίου πολιορκίαν, καὶ ἔσκησε τρόπαια δό-
ξης, ἀλλ' εἰς τὸν κάμπον τῆς Βάρνης ἐνίκηθη ὑπὸ
τοῦ ἰδίου, διὰ τὰ σφάλματα τῶν ἀπείρων ὑποσρατήγων·
διερχόμενος δὲ ἔπειτα διὰ τῆς Βλαχίας, τὸν ἐφυλάκω-
σεν ὁ Δράγουλ Βοεβόδας, ἀλλ' ὕστερον ἀπολύσας αὐτὸν,
καὶ ἀπελθὼν εἰς Τρανσιλβανίαν, ἐσυνάθροισε στρατευ-
μα, καὶ ἐλθὼν εἰς Βλαχίαν, ἀπέκτεινε τὸν Δράγουλ
Βοεβόδαν μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ αὐτοῦ, τὸν δὲ
νεώτερον υἱὸν ἐξετύφλωσε· καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν
Μπούδαν τῆς Οὐγγαρίας, ἠτοιμάσθη αὐθις νὰ πολεμή-
σῃ τὸν Ἀμουράτ, διὰ νὰ ἐκπλύνῃ τὴν καταισχύνην
τῆς Βάρνης· διαπεράσας δὲ τὸν ποταμὸν Δούναβιν,
καὶ ὑψηλοφρονήσας ἐκαυχήθη, ὅτι ἂψ οὐ ἤθελε κα-
τατροπώσῃ τὸν Ἀμουράτ, εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ θέ-
λει σφάξῃ καὶ τὸν Δεσπότην Γεώργιον Μπράγκοβιτζ,
ὅστις τὸν ἐμπόδιζε νὰ κινηθῇ πρὶν τελειώσῃ τῆς συν-
θήκης ἢ προθεσμίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς
τοῦ χειμῶνος, διὰ νὰ μὴν ἤθελεν ἔχη ὁ Ἀμουράτ
καιρὸν πρὸς ἐτοιμασίαν, ὡς εἰς τὴν Βάρναν, ὀρμήσας ὁ
Οὐννιαδὸς κατ' αὐτοῦ ἐνίκηθη, καὶ ἐπισύρθη εἰς τὴν
Σερβίαν· μὲ ὄλον τοῦτο ὁ Γεώργιος Μπράγκοβιτζ ἔ-

τοπικὴ Χρο-
νολ.

Σερβικὴ Χρο-
νολ.

Χρονολογ.
Νάουκλερ.

Εὐνάς Σιλβίος

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ι Ε'.

Βλαδισλάβ Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας.

Α' γκαλά και ἡ τῆς Οὐγγαρίας χρονολογία διαλαμβάνει, ὅτι ὁ Οὐννιαδ Γουβερνάτωρ, ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὸν Δράγουλ Βοεβόδαν, ἐσύζησεν εἰς τὸν Δρόνον τινὰ ὀνόματι Δάνον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Τρανσίλθανίαν, μ' ὅλον τοῦτο οὔτε οἱ ἄρχοντες τὸν ἐδέχθησαν, οὔτ' ὁ ῥηθείς Δάνος

π. χ.

1444.

Πομφίνιος.

κλινε πάλιν νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἀλλ' ὁ Οὐννιαδ ἐπαίρομενος εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ καὶ μὴ σέρξας, ἐπερικυκλώθη ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ τόσην φθορὰν ἐδοκίμασεν, ὥστε μόλις ἐλυτρώθη μεταμορφωθείς εἰς σχῆμα ποιμένος, καὶ κατέφυγεν εἰς Σερβίαν· τότε καὶ ὁ Γεώργιος Δεσπότης συλλαβὼν αὐτὸν ἔκλεισεν εἰς φυλακὴν ἣ δὲ αἰτία ἦτον, ὅτι βοηθήσας προλαβόντως ὁ Οὐννιαδ τὸν Γεώργιον, ἵνα ἐπαναλάβῃ τοὺς τόπους τοῦ ἐκ τῶν Τούρκων, τοὺς οἰκιστοποίηθ' ὁ ἴδιος, ὅθεν ὁ Γεώργιος τὸν ἐκράτησε κεκλισμένον, ἕως ὅτου παραίτησεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς τόπους καὶ ἐπλήρωσεν ὅλα τὰ ἔξοδα, καὶ ζημίας ὅσας τῷ ἐπροξένησε, καὶ οὕτω τὸν ἠλευθέρωσεν· ἐλθὼν δὲ ὁ Οὐννιαδ εἰς Βέλιγραδ τῆς Σερβίας, δὲν ἐλείψε καὶ μετέπειτα νὰ κινήσῃ πολέμους, καὶ ἐνδόξους, ἐν ὧσφ' ἔζησε, κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν· ἀλλ' ὕστερον ἀσθενήσας ἐτελεύτησεν, ὃν καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ Οὐγγαρικὸν Βέλιγραδ, ἐν ἔτει 1457' καὶ ἀγκαλὰ ἐνικήθη πολλάκις ὁ Ἄμουράτ παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐφοβήετο εἰς ἄκρον, μ' ὅλον τοῦτο τὸν ἔκλαυσε λέγων, ὅτι δὲν ἔμεινεν ἄλλος εἰς τὸ νὰ τὸν βιάσῃ διὰ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν πολεμικὴν αὐτοῦ ἀνδρείαν, καὶ γενναϊότητα.

ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ἐξουσίασεν, ἀλλὰ κοινῇ συναινέσει ἔκλεξαν ἡγεμόνα τὸν Βλαδισλάβ Βοεβόδα, ἀνεψιὸν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα, τὸν δὲ Δάνον ἐφόνευσαν εἰς Τιρσόρι, ἐν ἔτει 1445.

Σερβικὴ Χρο-
νολ. ἔ. Φραντ-
ζῆς.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἐκινήθη καὶ ὁ Οὐν-
νιαδὸς κατὰ τοῦ Σουλτάν Μουράτ, ἀλλὰ νικη-
θεὶς, καὶ ἐπιστρέφων διὰ τῆς Σερβίας εἰς Οὐγ-
γαρίαν, ἐφυλακώθη ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Μπράγ-
κοβιτς Δεσπότης Σερβίας. Τότε καὶ ὁ Βλαδισ-
λάβ Βοεβόδας εὐκαιρίαν λαβὼν, ἐκινήθη με-
σράτευμα, καὶ ἐξουσίασε τοὺς ἐν τῇ Βλαχία
τόπους, οὓς εἶχε κυριεύσῃ ὁ Οὐννιαδὸς. Οὗτος
ἔκτισε καὶ τὴν αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν εἰς Με-
ρισόϊ· ἀλλ' ἐγερθεὶς ὕστερον κατ' αὐτοῦ ὁ Ῥάδουλ
Βοεβόδας, υἱὸς Δράγουλ Βοεβόδα Βασσαράβα, ὁ
ἐπονομαζόμενος ὠραῖος, καὶ συγκροτηθέντος
πολέμου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Τιρσορίου, ὁ μὲν
Ῥάδουλ Βοεβόδας ἐνίκησεν, ὁ δὲ Βλαδισλάβ
Βοεβόδας ἐφρονεύθη, ἡγεμονεύσας ἔτι 10.

Ἡ τοπικὴ χρονολογία μὲν λάθος ἀναφέρει
τούτου, ὅτι ἡγεμόνευσεν ἐν ἔτει 1427· διότι
κατὰ τὸ ἔτος τοῦ χρυσοβούλλου του, ὅπερ
εὗρέθη εἰς χωρίον Μπαϊσόρα ἢ Λόβιζε, ἐν τῷ
δέματι Ἀρτζεσίου, μὲν ἔτος παλαιὸν 6959,
καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ μνη-
μείου του ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διάλου εἰς τὸ
Τιργόβιζον, σαφῶς ἀποδείκνυται, ὅτι ἐν ἔτει
1445 ἡγεμόνευσε, καὶ ἐν ἔτει 1455 ἐφρο-
νεύθη. Ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας συνέβη καὶ

ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ τῶν Ὀθωμανῶν βασιλέως Σουλτάν Μωάμεθ τοῦ Β'. ἀλλ' ὅχι ὡς διαλαμβάνει ὁ ῥηθεὶς χρονογράφος ὅτι ἠκολούθησεν ἐπὶ ἡγεμονείας Ῥάδουλ Βοεβόδα τοῦ ὠραίου, καθότι ὁ μὲν Σουλτάν Μωάμεθ Β'. διεδέχθη τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐν ἔτει 1451, ἡ δ' ἄλωσις τῆς ἀξιοθρηνήτου βασιλίδος τῶν πόλεων ἔγινεν ἐν ἔτει 1453, Μαΐου 29.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ις.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Γ'. Βασσαράβας ὁ ὠραῖος.

Επὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας Στέφανος Βοεβόδας ὁ ἐπονομαζόμενος μέγας, υἱὸς Μπογδάν Βοεβόδα, καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ Πέτρου Βοεβόδα τῆς Μολδαυίας, τοῦ ἐπονομαζομένου Ἄαρων, καὶ καταφυγὼν εἰς Βλαχίαν, ἐζήτει παρὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα βοήθειαν, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἰκανὴν δύναμιν στρατευμάτων· εἰσελθὼν δὲ εἰς Μολδαυίαν ὁ Στέφανος, καὶ ἀποδιώξας τὸν Πέτρον Βοεβόδαν ἀπεκατέστη εἰς τὸν πατρικὸν αὐτοῦ θρόνον. Οὗτος ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας ἔκτισε καὶ τὴν μονὴν Τιγκάνου ἐν τῷ θέματι τοῦ Ἰλφόβου· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτι 5, ἐτελεύτησε.

π. χ.

1455.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΙΖ'

Βλαδ Βοεβόδας Β'. Βασταράδας ὁ ἐπιλεγόμενος Λαϊώτας.

π. χ.

1460.

τοπικὴ πο-
λαιά χρονολ.Βυζαντινὴ ἱ-
στορία.τοπικὴ χρο-
νολ.

Οὗτος ἦν ἀδελφὸς Ῥάδου Βοεβόδα τοῦ αἰ-
ραίου, καὶ υἱὸς Δράγου Βοεβόδα καὶ ἑγγονος
Μίρτζα Βοεβόδα τοῦ γέροντος, ὅστις ὡς ἐκά-
θησεν εἰς τὸν θρόνον, βλέπων τὰς τοῦ Β'.
Σουλτάν Μωάμεθ νίκας, τὴν ἀλωσιν τῆς Κων-
σταντινουπόλεως μὲ τὴν παντελεῖ καταστροφὴν
τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου, τὸν φόβον καὶ τρό-
μον ὅλης τῆς Εὐρώπης, ἐσυμβουλευθεὶ μετὰ
τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ
ἔκρινεν εὐλογον, διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν
τόπον ἐκ δευτέρου εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρ-
ταν. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐπέσρεψεν ὁ Σουλτάν Μωά-
μεθ ἐκ τῆς ἐκστρατείας, καθ' ἣν ἐκυρίευσεν τὴν
Πελοπόννησον, Λιβαδίαν, Ἰλλυρίαν καὶ ἄλλας
ἐπαρχίας, καὶ ἅμα φθάσας εἰς Ἀδριανούπολιν
ἐβυσίασεν ὅλους τοὺς ἐγκρίτους καὶ εὐτυχεῖς
τῶν ρηθέντων ἐπαρχιῶν, τοὺς ὁποίους μετ'
ἑαυτοῦ ἔφερε, τότε ἔσειλε καὶ ὁ Λαϊώτ Βοε-
βόδας τινὰς τῶν ἐγκρίτων ἀρχόντων μὲ δῶρα,
καὶ ἐπρόσφερεν αὐτῷ τὴν τοῦ τόπου ὑποτα-
γὴν τὸ δεύτερον ἐν ἔτει 1460 ἐπὶ συμφωνίᾳ
νὰ δίδῃ ἢ Βλαχία λόγῳ χαρατζίου κατ' ἔτος
ἀνὰ δέκα χιλιάδας φλωρία, καὶ νὰ εἶναι ὑπὸ
τῆς Πόρτας τὴν ὑπεράσπισιν, περισσότερον ὅ

μῶς νὰ μὴ ζητῆ, οὔτε νὰ ἔχη νὰ ἀνακατώ-
 νεται εἰς τὰ τοῦ τόπου πολιτικά παντελῶς,
 ἀλλ' ὁ τόπος νὰ μένη παντελεύθερος καὶ αὐ-
 τόνομος· καὶ γενομένων τῶν συμφωνητικῶν,
 ἐπεκυρώθησαν ἅπαντα τὰ κατ' αἰτήσιν τῶν
 ἀρχόντων προνόμια διὰ χάρτι σερικίου, ἤτοι
 χρυσοβούλλου βασιλικοῦ· τότε ἐτίμησεν ὁ
 Σουλτάνος τὸν ἡγεμόνα, ἀποσείλας αὐτῷ δύο
 τουγιά, ἤτοι ἀλογοουράς· (βαθμὸν ὅμως ἔχει
 τριῶν τουγιῶν ὡς οἱ Βεζυράδες, ἐπειδὴ ἔχει
 ἀπόλυτον ἐξουσίαν εἰς τὴν ἡγεμονείαν του.)
 ἔσειλεν αὐτῷ προσέτι καὶ ἔνδυμα βασιλικόν,
 ὅπερ ὀνομάζεται Καμπανίτζα, (ὄρ. εἰς τόμου
 γ'. περὶ ἀναγορεύσεως τῶν ἡγεμόνων, μέρ.
 Ζ'.) Σαντζάκι, ἤτοι σημαίαν, καὶ ἐπομέ-
 νως σπαθὶ καὶ τοποῦζι.

Μετὰ διετίαν ὅμως ἔσειλε πρὸς τὸν ἡγεμόνα
 προσαγὴν ὁ Σουλτάνος ἐν ἔτει 1462 διὰ νὰ
 ὑπάγη εἰς προσκύνησίν του ταχέως μὲ τὴν ἐ-
 τήσιον φόρον τῶν δέκα χιλιάδων φλωρίων, ἐ-
 πάγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πεντακόσια παιδιά,
 τὰ ὅποια καίτοι πολλάκις ζητηθέντα ὑπὸ τῶν
 προκατόχων του Σουλτάνων ἀπὸ τὸν τόπον δὲν
 ἐδόθησαν· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἀπεκρίθη, ὅτι τὰ
 μὲν φλωρία εἶναι ἕτοιμος νὰ μετρήσῃ, τὰ δὲ
 παιδιά ἀδύνατον, ἀδυνατώτερον δὲ τὸ νὰ ὑ-
 πάγη εἰς προσκύνησίν του ὁ ἴδιος. Αὗται αἱ
 ἀποκρίσεις παρῶξυναν καθ' ὑπερβολὴν τὸν Σουλ-
 τάνον καὶ ἐξηγρίωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἀναχαιτί-

Βυζαντινὴ ἑ-
 σορία καὶ το-
 πικὴ.

σας τὴν ὄρμίν του διὰ τὸν ἐπικείμενον χειμῶνα, ἔπεμψε τινὰ τῶν ἐνδόξων αὐτοῦ μὲ ἓνα γραμματέα, διὰ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος μόνου τὸν ἐτήσιον φόρον, λέγων διὰ τὰ λοιπὰ, ὅτι θέλει σκερθῆ μετ' ὀλίγων φθάσαντες οὖν οἱ ἀπεσαλμένοι ἀνήγγειλαν τὰ προσπαττόμενα, ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν τούτους μὲν ἀμέσως ἐπαλούκωσεν, αὐτὸς δὲ χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἐκινήθη μὲ ἰκανὴν δύναμιν, καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβιν κατέτρεξε τὰ μέρη τῆς Δρίσας· λαβὼν δὲ πολὺν χυδαῖον λαὸν αἰχμαλώτους, καὶ ἐπανερχόμενος εἰς Βλαχίαν, ἅπαντας μὲ τὸν ἴδιον θάνατον ἐτιμώρησεν.

ἐκ τῆς Σερβικῆς χρονολ.

Ἄρχηγὸς δέ τις τοῦ Σουλτάνου καλούμενος Χαδὶμ Πασᾶς, εὕρισκόμενος πρὸς τὰ παραδουνάβια μέρη, καὶ θέλων νὰ δείξῃ ἀνδραγαθίαν, διέβη μὲ δέκα χιλιάδας Ὀθωμανῶν εἰς Βλαχίαν· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν συγκροτήσας πόλεμον μετ' αὐτοῦ, ἀναριθμήτους Τούρκους ἀπέκτεινε, καὶ ὅσους ἔλαβε ζῶντας μετὰ τοῦ ἀρχισρατήγου αὐτῶν, διὰ τοῦ παλουκίου ἐθανάτωσεν ἅπαντας.

Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ Σουλτάνος, ἐσυνάθροισε ἐράτευμα ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν πενήτηκοντα χιλιάδας, καὶ ἐξελθὼν ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἔφθασεν εἰς τὰ παραδουνάβια μέρη, ὅπου πήξας τὰς σκημᾶς του, ἐπερίμενε διὰ νὰ συναχθῶσιν ὅλα του τὰ στρατεύματα· ὁ ἡγεμὼν ὁ-

μως μετατοπίσας ὅλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ εἰς τὰς δυσβάτους τοποθεσίας, καὶ δάση βαθύτατα τῶν Καρπαθίων ὄρων, ἀφῆκε τὰς πεδιάδας παντερῆμους ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ ζῶα· αὐτὸς δ' ἀπελθὼν μὲ ὅλον τὸ σκράτευμα εἰς τῆς Τρανσυλβανίας τὰ σύνορα, ἐμβῆκεν εἰς τὰ ἄγρια καὶ πυκνότατα δάση καὶ παρετήρει ἐκεῖθεν.

Ἐν τοσοῦτῳ, διαπεράσας καὶ ὁ Σουλτάνος τὸν Δούναβιν, καὶ ἑπταήμερον ὁδοιπορίαν ποιήσας, οὔτε ζῶον ἀπήντησεν, οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε τρόφιμον ἢ πότιμόν τι· ἀλλ' ὡς ἔφθασεν ἐπὶ μιᾶς πεδιάδος, ἰδὼν χιλιάδας πάλους γεμάτους νεκρῶν σωμάτων, καὶ τὸν οἰκείου του Χαδὶμ Πασᾶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυμένον μὲ κόκκινα, κατεταράχθη, καὶ μείνας ἑκκατικὸς εἰς τοῦτο τὸ ἀπροσδόκητον, τραγικὸν, καὶ φρικωδέστατον θέαμα, κατεκυριεύθη ὑπὸ τῆς λύπης, καὶ ἔσεκεν εἰς ἀμιχανίαν· ὁ δὲ ἡγεμὼν, σκότους ἔτι ὄντος, ἐξελθὼν μετὰ τοῦ σκρατεύματός του ἀπὸ τὰ πυκνότατα δάση ἡσύχως, καὶ ἐπιπεσὼν εἰς τὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ σκρατεύματος δεξιὸν μέρος, κατέκοψεν ἕως αὐγῆς ἄπειρον πλῆθος τῶν ἐναντίων· ἐφρονεύοντο δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ πολλοὶ μεταξύ των, ἕως οὔ ἔλαμψεν ἡ ἡμέρα· τότε οἱ Βλάχοι εἰσπηδήσαντες πάλιν εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν ἀνεπαύθησαν· ὁ δὲ Σουλτάν Μωάμεθ κυριευθεὶς ὑπὸ φόβου, ἐπανέσχεψε μετ'

αίσχυνης, καὶ τὸν Δούναβιν διαβάς, κατ' εὐθείαν εἰς Ἀδριανούπολιν ἐπανῆλθε· καταβάς ἔπειτα καὶ ὁ ἡγεμὼν μετὰ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τὰς δυσβασίας τῶν Καρπαθίων ὄρων, ἐφησύχασεν εἰς τὸν Δρόνουτου, καὶ ζήσας εὐερίνην καὶ ἀνεξαρτησίαν, ἐτελεύτησε τῷ 8. ἔτει τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΙΗ'.

Βλάδ Βοεβόδας Β'. Τζεπελοῦς Βασσαράβας.

π. χ.

1468.

ἐκ τοῦ Σερβ.

Γεώργιος
Φραντζῆς.

Οὗτος ἦν υἱὸς Δάν Βοεβόδα γ'. καὶ ἔγγονος Βλάδ Βοεβόδα Τζέπες· ἐκλεχθεὶς δὲ ἡγεμὼν, ὑπῆγεν ὁ ἴδιος εἰς τὸν Σουλτάν Μωάμεθ, ὅστις εἶχεν ἐπιστρέψῃ τότε εἰς Ἀδριανούπολιν νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος ἐκ τῆς κατὰ τῶν Ἑνετῶν ἐκκρατείας, ἐν ᾗ ἐκυρίευσεν τὴν Εὐριππου, καὶ προσκυνήσας αὐτὸν, ἐπρόσφερεν αὐτῷ τὴν ὑποταγὴν τοῦ τόπου, καὶ συμμαχίαν του, ἐν ἔτει 1470· εὐφρανθεὶς δ' ὁ Σουλτάνος ἐπὶ τῇ ὑποκλίσει αὐτοῦ, ἐδωρήσατο καὶ ἕτερα προνόμια εἰς τὸν τόπον διὰ δευτέρου βασιλικοῦ δεσπίσματος, ἡτοιχάτι χουμαγιουνίου· ἀλλ' ὁ Στέφανος Βοεβόδας τῆς Μολδαυίας πληροφορηθεὶς τὴν τοῦ Βλάδ Βοεβόδα συμμαχίαν μετὰ

(*) Σώζονται τούτου χρυσοβούλλα δύο. ἓν εἰς τὴν Μονὴν Κόζιας μὲ παλαιὸν ἔτος 6974. καὶ ἕτερον μὲ 6975.

τοῦ Σουλτάν Μωάμεθ, καὶ ὑποπτευθεὶς μήπως ἤθελεν κινηθῆ κατ' αὐτοῦ, ἔλαβε πρῶτον φροντίδα νὰ ἀσφαλισθῆ ἀλλαχόθεν, ἔπειτα εἰσῆλθε μὲ ἰκανὴν δύναμιν κρατευμάτων εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἐλειλάτισεν ἀρκετὸν μέρος· ὁ δὲ Βλάδ Βοεβόδας συναθροίσας κρατεύματα, τοπικὴ χρο- καὶ ἐξελθὼν ἐναντίου του, συναπαντήθησαν νολ. ἐν τῷ θέματι Σλαμ Ῥιμνικίου παρὰ τὸν ὀμῶν- μόν ποταμῶν, ἔνθα συγκροτηθέντος πολέμου πεισματώδους καὶ ἰσχυροῦ, ἔγινε πολλὴ αἱματοχυσία· τέλος πάντων ὕψερρον ἀπὸ πολλοὺς πολέμους ὅπου ἠκολούθησαν μεταξύ των, ἐνίκησεν ὁ Στέφανος Βοεβόδας καὶ λαβὼν ζῶντα τὸν Τζεπελοῦς Βοεβόδα ἀπεκεφάλισεν, ἠγεμονεύσαντα ἔτη 7· ὁ δὲ ἕως αὐτοῦ Ῥάδουλος κατέφυγε πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς· τότε ὁ Στέφανος Βοεβόδας κυριεύσας τὴν τοῦ Βουκουρεσίου καθέδραν, καὶ θέσας εἰς τὸν θρόνον Βλάδου τινὰ ἐπονομαζόμενον Καλόγηρον, ἐπέσρεψεν εἰς τὰ ἴδια· ἀλλ' ὁ ἕως τοῦ Τζεπελοῦς Βοεβόδα Ῥάδουλος, λαβὼν παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν βοήθειαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν· συναθροίσας δὲ καὶ ἕτερα κρατεύματα τοπικὰ, ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ Βλάδου, καὶ νικήσας αὐτὸν ἀπεδίωξεν, ἠγεμονεύσαντα πολλὰ ὀλίγον.

Οὗτος ὁ Βλάδ Βοεβόδας Τζεπελοῦς ἔκτισε καὶ τὴν Μονὴν Γλαβατζόγ ἐν τῷ θέματι Βλά-

σκας, ἀλλ' ἔμεινεν ἀτελείωτος, καὶ ἐτέλειώθη ὑπὸ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα υἱοῦ του, ἐν ἔτει 1496.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΙΘ'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Δ'. ὁ ἐπιλεγόμενος Μέγας.

τ. χ.

1475.

Οὗτος ὡς ἐξουσίασε τὸν πατρικὸν θρόνον, θέλων νὰ ἐκδικηθῆ διὰ τὸν τοῦ πατρός του θρόνον, συνήθροισε στρατεύματα ἱκανὰ, λαβῶν δὲ καὶ παρὰ τοῦ Σουλτάν Μωάμεθ βοήθειαν, εἶχεν ἀδιάκοπον πόλεμον μετὰ τοῦ Στεφάνου Βοεβόδα τῆς Μολδαυίας, καὶ μόλις ὕστερον ἀπὸ πολλὴν αἰματοχυσίαν, καὶ ἀφανισμόν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, (ὡς ἐν τῇ τοῦ Στεφάνου Βοεβόδα Δ'. τῆς Μολδαυίας βιογραφίᾳ περιστατικῶς διείληπται) εἰρηνεύσαντες ἐφισύχασαν, λαβῶν ὁ Στέφανος Βοεβόδας εἰς σύζυγον καὶ τὴν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα θυγατέρα Μαρίαν, ἣν ἔλαβεν αἰχμάλωτον πρότερον.

Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Β'. Σουλτάν Μωάμεθ, διαδεχθεὶς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σουλτάν Μπαγλαζήτ ὁ Β', ἀπῆλθε καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας προσωπικῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς προσκύνησιν τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἀνανέωσιν τῶν βασιλικῶν δεσπισμάτων διὰ τὰ τοῦ τόπου προνόμια· ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ εὕρισκόμενος ὁ Πατριάρχης

Νήφων ὑπὸ βασιλικῆς ὀργῆς ἐν τῆτις Ἀδριανουπόλεως φυλακῇ, καὶ ἔχουσα σχέσιν ἢ τούτου ἰσορία μὲ τὴν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα ἡγεμονείαν, ὡσαύτως καὶ μὲ τὴν τοῦ μετέπειτα Νιάγοε Βοεβόδα Βασσαράβα, ἔκρινα εὐλογον γὰ τὴν περιγράψω ἐδῶ.

Οὗτος ὁ Νήφων πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Πελοπόννησον, γονεῖς δὲ πλουσίους, εὐσεβεῖς, καὶ ἐκ γένους λαμπροῦ· ποθήσας δὲ τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν, ἀφῆκε τοὺς γονεῖς του, καὶ ἀπήλθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος, ὅπου καὶ ἱερεὺς μετ' ὀλίγον ἐγένετο ἐν τῷ μονασιρίῳ τοῦ Παντοκράτορος· ὅτε δὲ ἡ Θεσσαλονίκη ἀπέβαλε ποιμένα, οἱ Θεσσαλονικεῖς διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς περιβόητον ἀρετὴν καὶ σοφίαν, ἀποσεύλαντες ἔφεραν αὐτὸν μετὰ πλείρων δεήσεων ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἄκουτα ποιμένα ἀποκατέστησαν· μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου Συμεῶνος, συνόδου συγκροτηθείσης δι' αἰτίας ἐκκλησιαστικὰς ἐν Βασιλευούσῃ, ἀπὸ τετῶν ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν ἀρχιερέων, διὰ κοινῆς ψήφου, καὶ βασιλικῆς θεσπίσεως, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον δέκατος Πατριάρχης ἀπὸ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως ὁ Νήφων, μ' ὅλον ὅπου ἀντέτεινεν· ὑπάρχων δὲ ἀνὴρ εἰπερτις ἄλλος σοφὸς τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ἐδίδασκεν ἀδιακόπως λογίως καὶ θαυμασίως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐμπόδιζε τινὰς κληρικούς ἐκ τῶν κα-

Νέον μάρτυρο
λόγιον καὶ το
πικὴ ἰσορία

κῶν καὶ ἀνοσιῶν αὐτῶν πράξεων καὶ θελήσεων, ἑκατόρθωσαν οὗτοι μετ' ὀλίγου ἄνευ αἰτίας διὰ θεσπίσματος τοῦ Σουλτάν Μπαγλαζήτ Β. καὶ ἐξώσθη τοῦ θρόνου· πλὴν οὗτος ἄνευ μιᾶς συγχίσεως ἀπελθὼν εἰς ἔντι νησίον τῆς Μαύρης θαλάσσης ἀντικρυ τῆς Σαζουπόλεως ἐφισύχαζε· μετ' οὐ πολὺ ἔμως ἀναζητηθεὶς ὑπὸ τῆς συνόδου, πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον διὰ βασιλικῆς προσαγῆς, καὶ καθ' ἑκάστην ἐποίει μεγάλην ὠφέλειαν διὰ τῆς σοφωτάτης καὶ θείας διδασκαλίας του εἰς τὸ χρισεπώνυμον αὐτοῦ ποίμνιον.

Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν λειτουργήσας μακρὰν τοῦ Πατριαρχείου, καὶ διδάξας κατὰ τὸ σύνθηδες τὸν λαὸν, ἐπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἔφιππος· ἀλλὰ συνεργεῖα Σατανικῆ, ἀπαντήσας καθ' ὁδὸν τὸν βασιλέα ἐξαίφνης, καὶ μὴ λαβὼν εὐκαιρίαν νὰ πεζεύσῃ, ἐπροσκύνησε μόνον καὶ παραμέρησεν· ἀλλ' ὁ τύραννος θυμῶθεις ὕβρισεν αὐτὸν διότι δὲν ἤξευρε νὰ φυλάξῃ τὸ χρέος του, ἔχων δὲ πάθος κατ' αὐτοῦ καὶ δι' ἑτέραν προλαβοῦσαν αἰτίαν, ἀπελθὼν ἀμέσως εἰς τὸ παλάτιον, ἔξωσε τοῦτου διὰ θεσπίσματος, καὶ ἐξώρισεν εἰς Ἀδριανούπολιν, καταδικάσας εἰς παντοτεινὴν φυλακὴν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φήμη τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρός, καὶ μελιβρύτου διδασκαλίας εἶχε διαδοθῆ καὶ μέχρι Βλαχίας, ἀπερχόμενος ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας, ὡς προεῖρηται, εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ διὰ

τῆς Ἀδριανουπόλεως διερχόμενος, ὡς ἐπληροφορήθη περὶ τῆς τοῦ Πατριάρχου ἐξορίας ἐκεῖ, κατώρθωσε φιλοδώρῶν τοὺς φύλακας, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν μὲ μερικοὺς τῶν ἀρχόντων του, ἔμβα προσκυνήσας τὸν Πατριάρχην, καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεξιάν του μετὰ πολλῆς εὐλαθείας, εἶπεν αὐτῷ. Πάτερ ἅγιε! πρὸ πολλοῦ ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ἀξιοθῶ τῆς μακαρίας σου θείας διὰ νὰ λάβω τὴν εὐλογίαν σου, καὶ εὐχαρισῶ τὸν εὐεργέτην Θεὸν ὅπου ἐπλήρωσεν ἤδη τὴν ἔφεσίν μου κατὰ τὴν δέησίν μου, εἰς ἄκρον ὅμως λυποῦμαι διὰ τὰ τόσατις πάθη· ὁ δὲ πατριάρχης εὐχαρισήσας, εἶπεν αὐτῷ πολλὰ ψυχοφελῆ καὶ σωτήρια· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἐπαναλαβὼν αὐτὸν τὸν λόγον εἶπε. Παναγιώτατε Δέσποτα! δός μοι τὴν γνώμην σου, ἂν θέλῃς νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ νὰ διδάξῃς καὶ ἡμᾶς ὅπου ὑσερούμεθα πνευματικῆς διδασκαλίας, καὶ διατάξεως τῶν τῆς πίσεως κανόνων καὶ νόμων, καὶ κεῖ θέλεις ἡσυχάσῃ καὶ μετ' ἄκρας χαρᾶς θέλεις ὑποδεχθῆ παρα πάντων· μόνον τὴν θέλησίν σου νὰ μὲ εἰπῆς, διὰ νὰ μεσιτεύσω περὶ τῆς ἀδείας πρὸς τὸν Σουλτάνου, καὶ νὰ σὲ λάβω εἰς τὴν ἐπιστροφὴν μετ' ἐμοῦ.

Ἐνδόντος λοιπὸν τοῦ Πατριάρχου εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἡγεμόνος, ἀπελθὼν ὁ ἡγεμὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, μετὰ τὸ τέλος τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων, ἔλαβε καὶ ταύτην τὴν ἀδειαν

διὰ νὰ πάρῃ τὸν Πατριάρχην, τὸν ὁποῖον καὶ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βλαχίαν· τὸν ὑπέδεχθησαν οὖν ἅπαντες ὡς ἀπόστολον Χριστοῦ μετ' εὐλαβείας πολλῆς καὶ ἀγαλλιᾶσεως· τότε ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτῷ. Πάτερ ἅγιε! ἀπὸ τοῦ νῦν σὲ ἔχομεν διδάσκαλον καὶ ποιμένα διὰ νὰ φροντίζῃς ὑπὲρ τῆς ἡμῶν ψυχικῆς σωτηρίας· ἔχεις ἄδειαν καὶ πληρεξουσιότητα εἰς ὅλον τὸ ἐκκλησιαστικὸν τῆς ἡγεμονείας μας, καὶ ἡμεῖς θέλομεν φέρεи εὐπειθειαν καὶ ὑπακοὴν εἰς ὅλα τὰ πνευματικὰ αὐτῆς ἐπιτάγματα (*). ἄλλ' ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη αὐτῷ· δότε μοι πρῶτον ὑπόσχεσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι θέλετε φυλάξῃ ἀπαρτρέπτους τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας, ὁ δὲ παραβάτης, ἂν τυχῶν εἶσαι καὶ σὺ ὁ ἴδιος, νὰ δέχεσαι τὰς πνευματικὰς ποινὰς πρὸς διόρθωσιν, ἄνευ ἐναντιότητος, καὶ τότε καὶ γὰρ ὑπόσχομαι νὰ ἐκτελέσω εὐκόλως τὰ τῆς πίσεως καὶ ἐκκλησίας καθήκοντα, διότι ἂν ὁ ἡγεμὼν ἐναντιοῦται εἰς τοὺς κανόνας τῆς πίσεως, ὅλον τὸ ὑπήκοον βλάπτεται, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι εὐκόλως κλίνουν εἰς τὸ κακόν, καὶ μᾶλλον ὅταν ἔχουν τὸ τοῦ ἡγεμόνος παράδειγμα· ἀφ' οὗ δὲ ὑπεσχέθη εἰς ταῦτα πάντα ὁ ἡγεμὼν,

---

(*) Φαίνεται ὅτι ἦτον χηρεύουσα ἡ μητρόπολις τῆς Βλαχίας κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν, διότι περὶ μητροπόλιτου οὐδὲν ἀναφέρεται.

ἔδωκε προσαγῆν διὰ τὰ γένη κοινῇ συνέλευσις κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν εἰς τὸν τόπον τοῦ συνεδρίου.

Ὅθεν ἀφ' οὗ συνηθροίσθησαν ἅπαντες ἐκκλησιαστικοί τε καὶ ἄρχοντες, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος, ἄρχισεν ὁ Πατριάρχης τὰ διδάσκει τοὺς θείους νόμους καὶ ἐντολάς, καὶ τὰ νομβετῆ αὐτοῦ εἰς τὸ τὰ ἀποβάλλουν τὰ ἐλαττώματα, καὶ τὰ ἀφεθῶσιν ἀπὸ τὰς ἐναντίας συνηθείας τοῦ νόμου, ὥστε κατανουχθέντες ἅπαντες ἔκλαιον· ἔπειτα ἐπαναστρέψας πρὸς τὸν ἡγεμόνα τὸν λόγον εἶπεν· ἡέμου ῥάδουλε! σὺ ὑποῦ ἔχεις τὴν ἐξουσίαν εἰς χεῖρας σου, σὺ πρέπει νὰ δώσης καὶ τὸ ἴδιόν σου παράδειγμα εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους σου· φοβοῦ τὸν θεόν, σέβου τὰ θεῖα, φύλαττε τὰς θείας ἐντολάς, τήρει τοὺς τῆς πίσεως ἱεροὺς νόμους καὶ ὄρους, ἐλέει τοὺς πένητας, παίδευε τοὺς ἀτάκτους, ἀγάπα τὸν λαόν σου, καὶ κρίνε χωρὶς προσωποληψίαν δικαίως, ὅτι ἡ κρίσις εἶναι τοῦ θεοῦ, κατὰ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον· καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα λύσας τὴν συνέλευσιν, ἐκράτησε μεθ' ἑαυτοῦ μόνον τοὺς μακρόθεν ἐλθόντας ἀρχιμανδρίτας, ἡγουμένους καὶ ἱερεῖς, διὰ τὰ τοὺς διδάξει τὰς τάξεις τῆς ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ὀρθοὺς κανόνας τῆς πίσεως. Ἐδόξαζον οὖν ἅπαντες τὸν θεόν, ὅστις τοὺς ἀπέστειλε τοιοῦτον διδάσκαλον καὶ ποιμένα, ὡς ἄλλοι Χριστόσομον, διὰ τὰ τοὺς

φωτίση, καὶ νὰ γίνῃ πρόξενος τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας.

Ἐλειτούργει δὲ καθ' ἕλας τὰς ἐορτὰς καὶ κυριακάς, διδάσκων ἀδιακόπως, καὶ νουθετῶν πολυτρόπως, πνευματικῶς τε καὶ πατρικῶς, διὰ νὰ ἀφεθῶσιν ἐκ τῶν κακίστων συνηθειῶν, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν μέθην, εἰς ἣν ἦσαν ἔκδοτοι σχεδὸν ὅλοι ἐν γένει, ἐν ᾧ προήρχοντο ἐξ αὐτῆς ὄλαι αἱ θανάσιμοι τῆς ψυχῆς ἀμαρτίαι· κατεξοχήν ὁμως ἀπὸ τὴν βδελυρὰν πορνείαν, καὶ θεομισῆ ἄρσενοκοιτίαν, τὰς ὁποίας σχεδὸν οἱ πλείονες ἐμεταχειρίζοντο· ὅθεν καὶ καθ' ἑκάστην μὲ τοὺς τρόπους καὶ παραινήσεις, ἔφερε πλῆθος λαοῦ εἰς μετάνοιαν· τότε καὶ τοὺς δύο ἐπισκόπους Ῥιμνίκου καὶ Μπουζαίου χειροτονήσας, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὰς παρὰ τοῦ ἡγεμόνος διορισθείσας ἐπισκοπίας, διὰ νὰ κηρύττωσι τὸν τοῦ Θεοῦ λόγον, καὶ νὰ καταγίνωνται εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ποιμνίων τους ἐπιπόνως· ὡδήγησε προσέτι τὸν ἡγεμόνα διὰ νὰ διαβέσῃ τὰ τῆς ἡγεμονείας του ἀξιώματα κατὰ τὴν τάξιν τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως βασιλέων, δούς καὶ ὀνομασίας εἰς μερικά, ἃ τινὰ μέχρι τῆς σήμερον σώζονται, δηλαδὴ Σπαθάρην, Βισιάρην, Λογοθέτην, Κόμισεν, καὶ ἕτερα.

Ἄλλ' ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, φαυλόβιός τις ἄρχων ἐκ Μολδαβίας, καταδιωκόμενος παρὰ τοῦ ἐκεῖ Στεφάνου Βοεβόδα ἐξ αἰτίας πολ-

λαῶν σκανδάλων, κατέλιπεν ἐκεῖ γυναῖκα τε καὶ παιδία, καὶ καταφυγὼν εἰς Βλαχίαν, τόσον ἐφιλιώθη μετὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ὥστε ἀποφασίσθη νὰ λάβῃ καὶ τὴν τοῦ ἡγεμόνος ἀδελφὴν εἰς γυναῖκα· καὶ ἀγκαλὰ ὁ ἡγεμὼν ἤξευρεν, ὅτι οὗτος εἶχεν ἑτέραν εἰς Μολδαυίαν, μ' ὅλον τοῦτο παρέβλεψε, καὶ ἐναντίον τῶν θείων νόμων καὶ ἀποστολικῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας, μετὰ τῆς ἀδελφῆς του τὸν ἐσεφάνωσεν· ἀλλ' ἡ τοῦ Μολδοβάνου γυνὴ ἀκούσασα τοῦτο, ἔγραψε τῷ Πατριάρχῃ, θρηνολογοῦσα τὴν παρὰ τοῦ ἀνδρός της γενομένην παρανομίαν, τὴν πρὸς αὐτὴν ἀδικίαν καὶ πρὸς τὰ τέκνα της· τὸ ὁποῖον γράμμα λαβὼν ὁ Πατριάρχης, ἐμήνυσε τῷ Μολδοβάνῳ, καὶ μετὰ τὴν ἀντάμωσιν, τῷ ὠμίλησε πνευματικῶς μὲν πραότιτα, παρασαίνων ἀκριβῶς τὸ μέγεθος τῆς ἁμαρτίας διὰ τὴν τοῦ νόμου παράβασιν, καὶ προτρέπων τοῦτον διὰ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀνόμου γυναικὸς, καὶ νὰ λάβῃ τὴν νόμιμον· ἀλλ' ἐκεῖνος κακῆς διαγωγῆς ὢν, ἐπαπειλῶν τὸν ἅγιον ἔφυγε, καὶ ἀπελθὼν διηρέθισεν εἰς ὄργην τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐνέργησεν ἵνα διώξῃ τὸν ἅγιον Πατριάρχην ἐκ τῆς Βλαχίας· ὁ δὲ πατριάρχης τὰς τοῦ παραβάτου ἀπειλὰς μὴ δειλιάσας, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἡγεμόνα καὶ οὗτος· καὶ πρῶτον ἔδειξεν αὐτῷ τὸ τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ ριθέντος ἄρχοντος γράμμα, ἔπειτα παρεκάλεσε

τοῦτου διὰ νὰ μὴ ἐναντιωθῆ εἰς τὸν κανόνα τῆς ἐκκλησίας· ὁ ἡγεμὼν ὅμως ἀποβρίψας τὸ προσωπεῖον τῆς εὐλαβείας, ὅπερ πρότερον ἔδειχνε, καὶ ἔξαγριωθείς κατὰ τοῦ πατριάρχου εἶπεν αὐτῷ· δὲν σοὶ πρέπει κύριε τόσον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐναντιῆσαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃς κᾄψιον φόβον καὶ συζολὴν πρὸς τὴν ἐξουσίαν μας· ἐγὼ πρὸ πολλοῦ ἤθελα νὰ σοὶ τὸ εἰπῶ, ἀφ' οὗ εἶδον, ὅτι φέρωντάς σε ἐδῶ μᾶς ἡπάτησες καὶ μετέβαλες ὅλας τὰς τάξεις καὶ συνηθείας ἡμῶν κατὰ τὴν ἰδίαν σου θέλησιν· ὅθεν ἀπὸ τὴν σήμερον οὔτε τὴν διδασκαλίαν σου θέλομεν, οὔτε τὰς διαταγὰς σου δεχόμεθα, διότι εἴμεθα τοῦ κόσμου ἄνθρωποι, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθῶμεν τὰς διαθέσεις σου.

Παρ' ἐλπίδα νὰ ἀκούσῃ τοιαῦτα ὁ πατριάρχης, μὲ μεγάλην του ἐκπληξιν λέγει. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα! αὐτὰ ἐπερίμενον νὰ ἀκούσω; τοιαῦται ἦσαν αἱ ὑποσχέσεις σου, ὅταν ἐν τῇ φυλακῇ δις καὶ τρίς μετὰ τῶν ἀρχόντων σου πρὸς με ἦλθες παρακαλῶντας με νὰ σὲ ἀκολουθήσω ἐδῶ διὰ ψυχικὴν σας ἀφέλειαν; δεῖξον μοι ὁποίας τάξεις καὶ συνηθείας καλὰς, κατὰ τὴν ἐδικὴν μου διάθεσιν μετέβαλα εἰς τὸ χεῖρον; οὐαί! ἤδη ἐγνώρισά, ὅτι θέλει ἔλθῃ μεγάλη θεία ὄργη ἐφ' ὑμᾶς, θλίβομαι δὲ περὶ τῶν ψυχῶν σας, ἀλλ' οὐχὶ περὶ ἑμαυτοῦ, καθότι ἡ ἐμὴ ἐλπίς εἶναι εἰς ἐκεῖ-

νομ, ὁποῦ ἠγάπησα παιδιόθεν, καὶ ἀγαπῶ, καὶ διὰ τὴν ἐκείνου ἀγάπην χαίρω νὰ χύσω καὶ τὸ ἴδιον αἷμα μου χρείας τυχοῦσης· ἤξευρε ἠγεμῶν, ὅτι ὅλη ἡ ἰσχὺς μου συνίσταται εἰς τὴν πίσιν τῆς ἐκκλησίας, δι' ἣν ἔχυσε τὸ πανάγιον αὐτοῦ αἷμα ὁ Κύριός μου, πρὸς κάθαρσιν αὐτῆς καὶ ἀγιασμόν, καὶ διὰ νὰ ἐνεργῇ τὰς θείας ἐντολὰς καθαρὰ καὶ ἀμόλυντα, καὶ ἄμποτε νὰ τὴν διαφυλάττη τοιαύτην μέχρι τέλους αἰῶνων.

Ταῦτ' εἰπὼν ἐξῆλθε τοῦ παλατίου, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπρόσαξε νὰ σημάνουν διὰ νὰ συναχθῇ ὁ λαός· ἐνδουθεῖς δὲ τὴν ἀρχιερατικὴν σολὴν, πρῶτον ἐδίδαξε καὶ ἐνουθέτησε πάντας, ἔπειτα ἀφόρισε τὸν ἄπιστον Μολδοβάνον παρόντα ἐκεῖ μετὰ τῆς παρανόμου αὐτοῦ μοιχαλίδος, οὗς ἀμφοτέρους ἐπρόσαξε καὶ ἐξέβαλον τοῦ ναοῦ, ὡς καταπατιτὰς τοῦ νόμου, καὶ παραβάτας τῆς πίστεως· μετέπειτα εἰπὼν παρηυσία, ὅσα ἔμελλον νὰ συμβοῦν ἐν Βλαχίᾳ, καὶ ὅτι ὁ ἠγεμῶν καὶ ὁ Μολδοβάνος τέλος κακὸν θέλουν δώσει καὶ ἀποθάνωσιν ἄπιστοι, ἐξεδύθη τὴν ἀρχιερατικὴν σολὴν, καὶ ἀποθέσας αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης ἠσπάσθη, καὶ ἐξελθὼν ἀπῆλθεν· ὁ δὲ ἠγεμῶν ἀκούσας ταῦτα, ἐπρόσαξεν αὐσιρῶς εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι οὐτε νὰ τὸν ὀνομάσθουν ἀρχιερέα, οὔτε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὴν κἀμμίαν τιμὴν καὶ εὐλάβειαν,

οὔτε νὰ τὸν περιποιηθῆ τινὰς ἢ νὰ τὸν δεχθῆ εἰς τὸν οἶκόν του· καὶ ὅστις ἀποδειχθῆ, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ ἄρτον ἢ ἄλλο τι ἀναγκαῖον, θέλει εἶναι ἡ παιδεία του θάνατος, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του ἀβεντικά. Διὰ τὰ τοιαῦτα ὁ πατριάρχης δούς τόπον τῆ ὄργῃ, ἀπῆλθεν εἰς μίαν ἄκραν χωρίου, καὶ ὤκησεν εἰς ἓν ὀσπήτιον ποταπὸν, καὶ ἔχων εἰς τὸν Θεὸν τὰς ἐλπίδας του, τῷ ἀπέσειλεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἐπειδὴ εἰς ἕὸς ἄρχοντος ἐκ γένους τῶν Βασσαράβων ἐνόματι Νιάγουλος, πνευματικὸς ἕὸς τοῦ πατριάρχου, βλέπων αὐτοῦ τὴν τόσῃν ξενοχωρίαν, καὶ εἰς ἄκρον καταθλιβόμενος, ἐφρόντιζε νὰ τῷ δίδῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, τὰ ὅποια, εὐλαβεῖα κινούμενος, ἔφερε μόνος του κατ' ἐκάστην κρυφίως, διὰ τὸν φόβου τοῦ ἡγεμόνος.

Ὁ ἡγεμὼν ὅμως γνωρίζων τὴν μεγάλην ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, καὶ φοβούμενος τὸν ἀφορισμὸν καὶ μήπως ἔλθῃ κάμμία θεία ποινὴ αἰφνίδιος κατ' αὐτοῦ, μ' ὅλον ὄπου ἐπέμενε εἰς τὸ πείσμα του καὶ ὄργῃν, ἐμεταχειρίσθη τρόπον, καὶ ἔφερε τὸν πατριάρχην μὲ τιμὴν πρὸς αὐτὸν, νομίζων μὲ κολακείας, ὅτι θέλει λάβῃ συγχώρησιν· ὅθεν εἶπεν αὐτῷ. Πάτερ θειότατε καὶ σοφώτατε! συγχώρησόν μας εἰς ὅσα ὡς ἄνθρωποι σὲ παρωργίσαμεν καὶ ἐπταίσαμεν, διὰ νὰ λάβῃς καὶ ἡ Παναγιότης σου παρ' ἡμῶν τὴν συγχώρησιν, δι' ὅσα εἶπες

καὶ ἔπραξες ἐναντίον μας, καὶ δεόμεθα νὰ μὴ
 μνησικακῆς πρὸς ἡμᾶς, ἐπειδὴ θέλομεν σὲ
 προμηθεύσῃ καὶ μὲ ἀργύρια καὶ ἐνδύματα,
 ὅσα σοὶ ἤθελαν εἰν' ἀναγκαῖα, καὶ νὰ σὲ ζεί-
 λωμεν μὲ τιμὴν ὅπου ἤθελες μᾶς προβάλλῃ
 καὶ βούλεσαι, προμηθεύοντες καὶ κεῖ ἔνθα ἤθε-
 λες ἀποκατασταθῆ, νὰ σοὶ ζέλλωμεν τὰ χρειώ-
 δι· διὰ δὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Μολδοβάνου μὴ
 συγχίζεσαι πλέον, καθότι ἐκεῖνος, παρὰ τῆς
 συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔλαβε τὴν
 συγχώρισιν, ὅθεν συγχώρισον καὶ ἡ Πανα-
 γιότης σου ταύτην κατὰ τὸ πρέπον· ἀλλ' ὁ
 πατριάρχης ἐκ βάθους ψυχῆς σενάξας, εἶπε τῷ
 ἡγεμόνι· Ράδουλε! Ράδουλε! οὔτε ἀνάγκην καμ-
 μίαν ἔχω, οὔτε τῶν ἀργυρίων σου ἔχω χρεῖαν,
 οὔτε τὰ ἐνδύματά σου μοὶ χρησιμεύουν, ἀλλ'
 οὔτε καμμίαν τιμὴν θέλω ἀπὸ ἐσένα· (μὴ
 μοι γένοιτο Κύριε.) ἐνθυμήσου ὅμως ὁποίους
 τρόπους μετήλθες εἰς τὸ νὰ μὲ φέρῃς ἐδῶ διὰ
 νὰ διδάξω τὸν τοῦ Θεοῦ λόγον· ὅθεν ἂν τινα
 ἐδίδαξα τὰ ἐναντία τῆς πίστεως καὶ τοῦ νόμου,
 ἀπόδειξον· ἂν κακῶς ἀδήγησα, μαρτύρησον
 περὶ τοῦ κακοῦ· ἐγὼ παρὰ Θεοῦ διαρίσθην
 νὰ ἀποφεύγω τὰ ἄνομα, καὶ ἤδη νὰ ὑποπέσω
 εἰς τὸ παράνομον; μὴ γένοιτο νὰ συμμεθέξω
 ἐγὼ τοῦ κακοῦ, καθότι οὐδεὶς νόμος μὲ ἐ-
 πιτρέπει. Σὺ μόνος ἐνταῦθα μὲ ἔφερες, καὶ
 σὺ μὲ διώκεις ἐντεῦθεν· καὶ γὰρ λοιπὸν ἀπέρ-
 χομαι, καὶ σὺ ἤξευρες, ὅτι μὲ πολλάς θλί-

Φεις καὶ πόνους θέλεις ἀποθάνῃ ἐν ἀπιστία· ἀναρίθμητα δὲ κακὰ θέλουν ἐπιπέσῃ εἰς ταύτην τὴν γῆν σου, καὶ τότε θέλεις μ' ἀναζητήσῃ, χωρὶς νὰ μάθῃς ποσῶς ποῦ εὐρίσκομαι.

Ταῦτα λέγων ὁ πατριάρχης μὲ πολλὴν ἐλευθεριότητα ἀπῆλθεν· ὁ δὲ πνευματικὸς αὐτοῦ υἱὸς Νιάγκουλος πληροφορηθεὶς τὰ γινόμενα, ἔδραμε πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ὁ πατριάρχης εἶπεν αὐτῷ· ἕμεου ἤξευρε, ὅτι μεγάλη θεία ὀργὴ μέλλει νὰ ἐπιπέσῃ εἰς τοῦτου τὸν τόπον, καὶ θέλεις ὑποφέρῃ καὶ σὺ δεινὰ μὲ ὄλην τὴν γενεάν σου, πλὴν ὁ πανάγαθος Θεὸς, εἰμὲν φυλάξῃς τὰ ἴσα σὲ ἐδίδαξα, ὅχι μόνον θέλει σὲ ἀπαλλάξῃ καὶ διασώσῃ ἀπὸ πάσης περιστάσεως ἐναντίας, ἀλλὰ θέλει σὲ ὑψώσῃ καὶ εἰς μεγάλου βαθμοῦ, καὶ τὸ ὄνομά σου θέλει εὐφημισθῆ εἰς ὅλα τὰ πέριξ· τότε δὲ πρόσεχε νὰ ἐνθυμηθῆς καὶ τὸν πνευματικόν σου πατέρα ἐμὲ, καὶ γὰρ θέλω τολμήσει νὰ δεηθῶ ὑπὲρ σοῦ πρὸς τὸν Κύριον· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀσπασάμενος εὐλόγησε, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν, ὅστις ἐθρῖνει ἀπαρηγόρητα· ὁ δὲ πατριάρχης λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς δύο μαθητάς του καὶ ὑποτακτικούς Μακάριον καὶ Ἰωάσαφ, ἀπῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, καὶ κεῖθεν εἰς τὰ Πετόλια κηρύττων τὸν Θεοῦ λόγον, καὶ σιρίζων τοὺς ὀρθοδόξους εἰς τὴν εὐσέβειαν· ἔπειτα φθάσας εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος, ὑπεδέχθη ἀπὸ τοὺς

πατέρας τῆς τοῦ Βατοπέδιου Μονῆς με' ἄκραν
χαρὰν καὶ εὐλάβειαν.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν λοιπὸν τοῦ πατριάρ-
χου ἐκ τῆς Βλαχίας, ἠκολούθησε πολλὴ ἀ-
καταστασία καὶ διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ
καταλόγου καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ εἰς ὅλον
τὸ ἐκκλησιαστικὸν μεγάλη κατάχρησις ἔγινε·
συνέβησαν προσέτι εἰς ὅλον τὸν τόπον κατὰ
τοῦτο τὸ ἔτος παραφύσιν τυφῶνες, πολλὴ
ξηρασίη, καὶ λιμὸς μέγας, ὡσάν να ἦσαν
ἐπίτηδες μάστιγες Θεοῦ προφανεῖς κατὰ τὴν
πρόβησιν τοῦ πατριάρχου, τὸν ὁποῖον τότε
ἔξελεν ὁ ἡγεμῶν ἀναζητῶν πανταχοῦ, ἀλλὰ
ματαίως, ἐπειδὴ οὗτος ἀσκητεύων ἐν τῷ ὄρει
τοῦ Ἄθωνος, καὶ φθάσας εἰς ἀρετῆς τελειότη-
τα, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς· εἰς δὲ
τὸν Ράδουλ Βοεβόδαν συνέβη πάθος ὀλέθριον,
καὶ ἀνιάτου, ἐξ οὗ ἐτρύπησεν ὅλον τὸ σῶμα
του, καὶ ἐξήρχετο δυσωδία μεγάλη καὶ ἀνυ-
πόφορος, ὡς τινὰς δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν πλη-
σιάσῃ· τέλος δὲ, μετὰ δριμυτάτων πόνων καὶ
μεγάλης ὀδύνης ἐξέφυξεν, ἡγεμονεύσας ἔτι
33, (*) τὸν ὁποῖον ἔθαψαν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ

(*) Πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἡγεμόνων ἐσυνεθίζον νὰ λαμβά-
νουν τὸ ὄνομα Ράδουλ ὡς τίτλον, καθὼς καὶ οὗτος,
ὅστις ὠνομαζέσθαι Βλάδος κατὰ τὸ πατρικὸν ὄνομα, καὶ
κατ' ἀρχὰς μὲν ἐγράφετο Βλάδ Σίν (ἤτοι υἱὸς) Βλάδ
Τζεπελοῦς, ὡς δείκνυται καὶ ἐκ τῶν σωζομένων αὐ-

Διάλου εἰς τὸ Τιργόβιζον, ἣτις ἐτελειώθη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Κ'.

Μίχνα Βοεβόδας Α'. ὁ Κακός.

π. χ.

1508.
ἐκ διαφορῶν
τοπικῶν χρο-
νολογιῶν.

Οὗτος ἦν υἱὸς τοῦ Δράτζι Ἀρμάσου ἀπὸ Μα-
νέσι ἐκ τοῦ θέματος Σακογενίου, ὅστις μετὰ
τὸν θάνατον τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα ἔχων ὑπ'
αὐτὸν ἰκανὴν δύναμιν κρατευμάτων, ἐξου-
σίασε τὸν θρόνον δυνασικῶς, καὶ ἐφόνευσε
πολλοὺς ἄρχοντας· εἶχε δὲ σκοπὸν νὰ τοὺς
ἀφανίσῃ διόλου, κατεξοχὴν τοὺς Βασαραβέ-
σιδες, ὅθεν μόλις ἀπέφυγε καὶ ὁ πνευματικὸς
υἱὸς τοῦ Πατριάρχου Νήφονος Νάγουλος τὴν
σφαγὴν, καὶ κατέφυγεν εἰς Σερβίαν, ἔνθα
καὶ ἐνυμφεῦθη τὴν τοῦ Κνεζ Λαζάρου θυγα-
τέρα Δεσποίνα, ἀπόγονον τῶν Δεσποτῶν τῆς
Σερβίας· οἱ δὲ ἐκ τοῦ γένος τῶν Πουρβουλέσιδων
ἐκ τῆς Κραϊώβας μετὰ τοῦ Ῥάδουλ υἱοῦ τοῦ ἀπο-
θανόντος Ῥάδουλ Βοεβόδα, τὸν ὁποῖον ἀνόμα-

τοῦ χρυσοβούλλον, με' ἔτος παλαιόν. 6986. καὶ 6987.
καὶ 6991. καὶ 6996. καὶ 6997. καὶ 6998. καὶ 7000.
ἔπειτα δὲ ἐγράφετο Ῥάδουλ Σὶν Βλάδ Τζεπελούς, καὶ
εἶν' ὁ αὐτὸς κατὰ τὰ σωζόμενα χρυσοβούλλα με' ἔτος
παλαιόν. 7011. καὶ 7012. καὶ 7013. καὶ 7014. καὶ
7015. ἐπειδὴ καὶ ὁ Τζεπελούς Βοεβόδας ἔνα μόνον
υἱὸν εἶχε.

ζον, ὡς ἔγγονον τοῦ μεγάλου Βλαδὸς Βοεβόδα Τζεπελοῦς, ὑποκοριστικῶς καὶ Βλαδούτζα, ἔφυγον πέραν τοῦ Δουνάβεως, καὶ ἀπῆλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διορισθεὶς παρὰ τῆς Πόρτας ἡγεμῶν τῆς Βλαχίας ὁ Βλαδούτζ Βοεβόδας, ἐπέσρεψεν εἰς Κραϊβάδα μετὰ τῶν Πουρβουλέςιδων, καὶ κεῖθεν συναθροίσας στρατεύματα, ἦλθε κατὰ τοῦ Μίχνα Βοεβόδα καὶ ἀπεδίωξεν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου, ὅστις ἀφ' οὗ ἡγεμόνευσεν ἔτος ἓν καὶ μῆνας ὀλίγους, κατέφυγεν εἰς τὸ τῆς Τρανσυλβανίας Σιμπίνι, ὅπου συναπαντήσαντες αὐτὸν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰς μίαν Κατόλικον ἐκκλησίαν εἰς ἕως νόθος τοῦ Τζεπελοῦς Βοεβόδα ὀνόματι Δάντζουλος, καὶ ἓνας Οὐγγρος Δημήτριος Ἰάσκης τὸν ἐφόνευσαν, εἶτα καὶ κεῖνοι ὑπὸ τῶν παρεσῶτων τὸν αὐτὸν ὑπέσκησαν θάνατον.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Κ Α'.

Γράδουλ Βοεβόδας Ε'. ὁ ἐπιλεγόμενος Βλαδούτζας.

Μόλις ἐξουσίασεν οὗτος ἐν εἰρήνῃ τὸν πατρικὸν θρόνον ἔτος ἓν· ἐπειδὴ εἰς ἕως τοῦ Μίχνα Βοεβόδα Δράτζι, ὀνόματι Μίρτζας, καταφυγῶν εἰς τῆς Τρανσυλβανίας τὰ ὄρη, διέτριψεν ἐκεῖ ὀλίγον καιρὸν μετὰ τῶν ποιμένων ἀγνώριζος, ἐξ οὗ καὶ παρεκλήθη τζομ-

ἕκτινος πη-
λαιῦ τοπικοῦ
Χρονολογ.

πάνος, ἀπελθὼν ὕσερον εἰς Οὐγγαρίαν, καὶ λαβὼν ἐκεῖθεν ἰκανὴν βοήθειαν Οὐγγρων, ἦλθε κατὰ τοῦ Βλαδοῦτζ Βοεβόδα, καὶ συγκροτηθέντος πολέμου κραταιοῦ εἰς Γεργίτζαν, ἐν τῷ θέματι Ἰλφοβίου, διὰ τῆς ἀνδρείας καὶ γενναιότητος τῶν ἀρχόντων Πουρβουλέσιδων, οἵτινες ἡρωικῶς ἐπολέμησαν, ἐνίκηθισαν κατὰ κράτος οἱ Οὐγγροι καὶ ἀπωλέσθησαν, λυτρωθέντες πολλὰ ὀλίγοι· ὁ δὲ Μίρτζας καταφυγὼν πέραν τοῦ Δουνάβεως, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ὁ Βλαδοῦτζ Βοεβόδας δὲν ἔμεινε αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ διὰ πολὺ, διότι οἱ τοῦ Τιργοβίτσου ἄρχοντες, ὄντες ἀποβεβλημένοι ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος ὡς σκανδαλοποιοὶ καὶ δόλιοι, ἐφύλαττον πάθος κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσκέπτοντο ἐκδίκησιν ἐν καιρῷ· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν προεῖδε τοῦτο, καὶ ἔμελλε νὰ τοὺς παιδεύσῃ, ὅθεν οὗτοι ἐπρόλαβον καὶ ἔφυγον πέραν τοῦ Δουνάβεως, ὅπου προσκαλέσαντες τὸν Νιάγοε Βασσαράβαν ἐκ τῆς Σερβίας, ἔνθα διέτριβεν ἐκ τοῦ φόβου, ἀνηγόρευσαν αὐτὸν ἡγεμόνα. Συμμαχήσαντες δὲ καὶ μετὰ τοῦ Μιχάλ-μπεϊ ἢ Μιχάλογλου Ὀθωμανοῦ, (ὃς τις εὕρισκετο εἰς τὰ παραδουνάβια μέρη μεσρατεύματα) διεπέρασαν μετ' αὐτοῦ εἰς Κραϊώβαν, κακεῖ ἐσυνάβρισαν καὶ ἕτερον σράτευμα Βλαχικόν· ἐνωθεὶς δὲ καὶ ὁ τῆς Κραϊώβας Μπάνος μετ' αὐτῶν, ἦλθον εἰς Βουκουρέσι, ἔνθα κραταιοῦ πολέμου συγκροτηθέντος, ἤκο-

λουθήσεν αίματοχυσία πολλή· ἐξ ἐπιβουλῆς δὲ τινῶν ἀρχόντων συλληφθεὶς ζῶν καὶ ὁ Βλαδούτζ Βοεβόδας ἀπεκεφαλίσθη, ἡγεμονεύσας ἔτη δύο καὶ μῆνας ὀλίγους (*), καὶ οὕτω μετὰ χαρὰν γενικὴν ἀναγορεύθη ἡγεμῶν, τῆ ἐκλογῆ πάντων, ὁ Νιάγος Βοεβόδας Βασσαράβας.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Κ Β'.

Νιάγος Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας.

Οὗτος ἦτον φύσει εὐεργετικὸς, φιλόφρων, καὶ ἐλεήμων, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας του ἔλειψαν ἀπὸ τὸν τόπον οἱ πόλεμοι, καὶ ἔπαυσαν αἱ ἐκ διαφόρων τῶν ἀρχόντων διχόνοιαι· ἐνιδρυθεὶς οὖν ἡγετοπικῶν χρυσολογ. μῶν, ἐνθυμήθη τὰς τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς Νήφονος ρουθεσίας, καὶ ἐντ' αὐτῷ τὰς προβρήσεις ὅπου τῷ εἶχεν εἰπῆ, ὅτι θέλει κινδυνεύσῃ ἀπὸ πολλὰς περιστάσεις, καὶ ἀπὸ δύο ἡγεμόνας τυράννους, καὶ ὅτι ὄχι μόνον θέλει λυτρωθῆ ἀπὸ κάθε κακόν, ἀλλὰ κατ' αἰτίησιν ὅλου τοῦ λαοῦ θέλει ἀναγορευθῆ καὶ ἡγεμῶν τῆς Βλαχίας· ὅθεν ἰδὼν, ὅτι ἐπεράνθησαν ὅσα προεἶπεν ὁ ἅγιος ἄνθρωπος, μᾶλλον ἐσερεώθη εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, διὰ

π. χ.

1513.

(*) Σωζεται καὶ χρυσόβουλλον τούτου μετ' ἔτος παλαιῶν 7020.

να λάβη αὐτῆς ὁ λαὸς οὗτος τὴν εὐλογίαν του,
 καὶ να ζητήσῃ διὰ τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαυ συγ-
 χώρησιν, ὅστις ἦτον ὑπὸ τὸν ἀφορισμὸν τοῦ
 ἁγίου· ἔσειλεν οὖν δύο ἐκ τῶν ἡγουμένων,
 καὶ δύο ἐκ τῶν ἀρχόντων του εἰς τὸ ὄρος τοῦ
 Ἄθωνος ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου μετὰ Αὐθεν-
 τικὰ γράμματα, ὁμοῦ μὲ πολλὰ δῶρα καὶ
 ἀφιερῶματα πρὸς τοὺς ἐκεῖ πατέρας καὶ Μο-
 ναστήρια, δεόμενος να δώσουν τὸ ἅγιον λει-
 ψανον διὰ να τὸ φέρουν εἰς τὴν Βλαχίαν· ἀφ'
 οὗ δὲ ἔφθασαν οἱ ἀπεσεαλμένοι εἰς τὸ ἅγιον
 ὄρος, ἐξηκολούθουν τὰ προσαττόμενα, ἐφ' ᾧ
 καὶ ἐπροφασίζοντο οἱ πατέρες, μὴ θέλοντες
 τοιοῦτον θησαυρὸν να ὑσεριθῶσιν, ὅτι δὲν
 ἐτόλμων να βάλουν χεῖρα εἰς τοῦ ἁγίου τὸν
 τάφον· ἀλλ' εἰς τῶν ἀπεσεαλμένων θείῳ ζήλω
 καὶ εὐλαθείᾳ κινούμενος, μόλις ἔλαβεν ἄδειαν
 διὰ να σκάψῃ, καὶ σκάπτουτος τόσῃ ὀσμῇ
 εὐώδους μύρου ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἁγίου λειψά-
 νου, ὥστε ἐξέσεισαν ἅπαντες· ἐκθάψαντες δὲ
 αὐτὸ, ἔθεσαν εἰς Κιβώτιον, ὅπερ ἔμεινεν ἔξω
 πολλὰς ἡμέρας ἐκεῖ, διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ
 πλήθους, ὅπου μετ' εὐλαθείας ἠσπάζοντο·
 τέλος πάντων οἱ ἀπεσεαλμένοι ἀφ' οὗ ὑπεσχέ-
 θισαν, ὅτι δὲν θέλουν τὸ κρατήσῃ εἰς τὴν
 Βλαχίαν, ἀλλὰ θέλουν τὸ ἐπιστρέψῃ, καὶ
 πρὸς βεβαίαν πληροφορίαν ἐζήτησαν καὶ δύο
 ἐκ τῶν πατέρων να συνακολουθήσουν ὁμοῦ,
 μόλις ἐπέισθισαν καὶ ἐνέδωκαν· ὅθεν λαβόντες

τὸ ἅγιον λειψάνον οἱ ἀπεσαλμένοι, καὶ φέροντες τοῦτο μετὰ χαρᾶς, ἅμα διαβάντες τὸν Δούναβιν εἰς Βλαχίαν, ἔδωκαν εἶδισιν τῷ ἡγεμόνι, ὅστις ἀποσεύλας ὄλον τὸ ἱερατεῖον καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς πρὸς ὑποδοχὴν, ὡς ἐπλησίασαν εἰς τὴν πόλιν Τιργόβισον, ἐξῆλθε καὶ ὁ ἴδιος ἡγεμὼν μετὰ πάντων τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ, μετὰ θυμιαμάτων καὶ λαμπάδων, καὶ ἄραντες τὸ Κιβώτιον τοῦ ἁγίου λειψάνου οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν ἀρχόντων, ἔφερον εἰς τὴν τοῦ Διάλου μονήν, καὶ ἀπέθεσαν αὐτὸ ἐπὶ τῷ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα μνημείῳ.

Γινομένης δὲ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀγρυπνίας καὶ παρακλήσεως, ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας καὶ συγχωρήσεως τοῦ Ῥάδουλου Βοεβόδα, ἀπεκοιμήθη κατὰ τὸ μεσουύκτιον ὁ ἡγεμὼν, ἰσάμενος εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἴδεν, ὅτι ἡνοίχθη ὁ τάφος, καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας γυμνός, πλιγωμένος, καὶ καθ' ὄλον τὸ σῶμα κατάμαυρος, καὶ ὅτι τόση δυσωδία ἐξήρχετο ἀπ' αὐτοῦ, ὥστε μὴ ὑποφέρων ὁ ἡγεμὼν, ἄρχισε νὰ δέεται πρὸς τὸν ἅγιον, διὰ νὰ εὐσπλαγχνισθῆ, καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν Ῥάδουλον· ἐφάνη λοιπὸν, ὡσάν νὰ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Κιβωτίου ὁ ἅγιος, καὶ μὲ τὰς χεῖρας του πλύνας τὸ σῶμα τοῦ Ῥάδουλου, εἰς τίσον τὸ ἐκαθάρισεν, ὥστε ἔγινεν ὑγιὲς καὶ λευκέτατον· ἔπειτα ἐπισρέψας καὶ πρὸς τὸν

Νιάγον Βοεβόδαν εἶπεν αὐτῷ. Ἴδού τέκνον μου,
 ὑπήκουσα τῆς δεήσεώς σου, καὶ τὸν Ῥάδου-
 λον ἐσυγχώρησα, σὺ δὲ τὰς θείας ἐντολὰς
 φύλαττε, καὶ ἔχε εἰρήνην μὲ τὸν λαόν σου·
 τὸ δὲ σῶμα μου εἰς τὴν μονὴν μου ἀπόσειλον,
 πρὸς παρηγορίαν τῶν συναδελφῶν μου, ὅτι
 ἐκεῖ μοι ἀρέσκει· καὶ ταῦτα εἰπὼν, εἰσῆλθε
 πάλιν μένος εἰς τὸ Κιβώτιον. Τότε ὁ ἡγεμὼν
 ἐξυπνήσας, ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγου εἰς τὸν ἑαυ-
 τόντου συνῆλθεν, ἔνευσε νὰ παύσουν αἱ φαλ-
 μαδίαι, καὶ εἰς ἐπήκουον πάντων εἶπε τὸ
 ὄραμα· τότε καὶ ὅλον τὸ πλῆθος ἐδόξασε τὸν
 θεόν, καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα ἁγίου· ἐτέ-
 λεσε δὲ πολλὰ θαύματα (ὡς διαλαμβάνει ἡ
 ἱστορία) τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὸν λαόν τῆς
 Βλαχίας, ἰατροῦν ἄπειρα πάθη τῶν ἐν πίσει
 καὶ πόθῳ προσερχομένων· ἐπρόσαξε δὲ ὁ ἡ-
 γεμὼν διὰ νὰ ἐορτάζεται ἡ μνήμη αὐτοῦ,
 καὶ νὰ πανηγυρίζεται τῇ 1ῃ. Αὐγούστου, καθ'
 ἣν ἡμέραν ἐκοιμήθη πρὸς κύριον· κατασκευά-
 σας δὲ καὶ κιβώτιον πολυτελὲς ἐκ χρυσοῦ,
 κεκοσμημένον μὲ λίθους πολυτίμους καὶ μαρ-
 γαρίτας, ἐζωγράφησε τὸν ἅγιον ἄνωθεν, καὶ
 ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου τὸν ἑαυτόντου γοιυπε-
 τοῦντα, καὶ δι' ἀδείας τῶν πατέρων ἔλαβε
 τὴν τοῦ ἁγίου κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα, δώσας
 αὐτοῖς, δι' ἀντάλλαγμα, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάν-
 νου τοῦ Βαπτιστοῦ κάραν, εἰς πολῦτιμον θή-
 κην, καὶ οὕτως ἀπῆλθον οἱ πατέρες μετὰ τῶν

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 81
ἀγίων λειψάνων εἰς τὸ ἅγιον ὄρος ἐν τῇ μονῇ
τοῦ Διονυσίου, ὅπου ἔσειλεν ὁ ἡγεμὼν ἔπειτα
καὶ ἔκτισεν ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου
ἰδιαιτέραν, μὲ ἀδρὰ ἔξοδα, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς
αὐτὴν πολλὰ κειμήλια, ἱερὰ ἄμφια καὶ εἰσο-
δήματα· ὡσαύτως καὶ εἰς ὅλα τὰ τοῦ ὄρους
λοιπὰ Μοναστήρια ἔσειλε μεγάλη ἐλέη.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν πολλὰ ἐλέη καὶ ἐκάσιν
ἐποίει, οὐ μόνον εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, ἀλλὰ
καὶ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἐνδεεῖς· πολλὰ δὲ Μο-
ναστήρια, Ἀσκητήρια, καὶ ἐκκλησίας, ἄλλα
μὲν ἔκτισεν ἐκ Σεμελίων, ἄλλα δὲ ἀνεκαίνι-
σεν, ὡς τὴν Μονὴν τῆς Κόζιας, ὡς τὴν Μο-
νὴν τῆς Τισμάνας, τὴν ὅποιαν ἐπιύξησε,
καὶ ἐσκέπασε μὲ μόλυβδον, ὡς τὴν Μονὴν
τοῦ ἀγίου Γεωργίου εἰς Νουτζέλ, ὅπου ἀφιέ-
ρωσε καὶ τὴν θαυματουργὸν ἀγίαν εἰκόνα
τοῦ Παντοκράτορος, τὴν ὅποιαν καὶ ὕπνου
ἰδὼν, ἀπέσειλε καὶ ἔφερεν ἐκ τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως, καὶ ἕτερα πλεῖστα· ἔκτισε προσέτι
τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου εἰς Τιρ-
γοβίσον, καὶ τὴν Μητρόπολιν τοῦ Τιργοβίσου
ἐκ Σεμελίων, ἔνθα μετέθεσε καὶ τὸν τῆς Μη-
τροπόλεως θρόνον ἐκ τοῦ Κοῦρτε δὲ Ἄρτζεσι,
χειροτονήσας τότε δι' εἰδήσεως τοῦ αἰκουμενι-
κοῦ πατριάρχου Παχωμίου καὶ τὸν Μακάριον
Μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας, μὲ τὸ νὰ ἦ-
τον χιρεύουσα ἡ Μητρόπολις, ἀφ' οὗτου ἦλ-
θεν ὁ ἅγιος Νήφων· ἐν τούτοις ἔκτισε καὶ τὴν

ἀξιολογωτέραν ἐκκλησίαν τῆς Μονῆς τοῦ Κοῦρ-
 τε δὲ Ἄρτζεσι, καὶ ἐτελείωσεν αὐτὴν ἐν ἔτει
 1518, ἣτις καὶ τὴν σήμερον εἶναι τὸ ὠραιότε-
 ρον κτήριο τῆς Βλαχίας, καὶ τῆς ἀρχιτεκ-
 τονικῆς τέχνης τὸ ἐντελέστατον ἀριστούργημα·
 εἰς τῆς ὁποίας τὰ ἐγκαίνια προσκληθέντες πα-
 ρὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἦλθον εἰς τὴν Βλαχίαν ἄ-
 παντες οἱ τοῦ ἁγίου ὄρους ἀρχιμανδρίται καὶ
 ἡγούμενοι τῶν μεγάλων τε καὶ μικρῶν Μονα-
 σιρίων· ἔφερε προσέτι ὁ ἡγεμὼν καὶ τὸν οἰ-
 κουμενικὸν Πατριάρχην Θεόληπτον, τὸν ἐξ
 Ἰωαννίνων, ὁμοῦ μὲ τέσσαρας Μητροπολίτας,
 τόν τε Βάρνης, Σερῶν, Βιζύης, καὶ Ἐλενουπό-
 λεως. Συνηθροίσθησαν πρὸς τούτοις τῆ τοῦ ἡ-
 γεμόνος ἐπιταγῇ, ἀπὸ πάσης τῆς Βλαχίας,
 ὅλοι οἱ Ἀρχιμανδρίται, Ἠγούμενοι, Πρωτο-
 παππάδες, καὶ μοναχοὶ, ὥστε ἀνέβαινεν ὁ ἀ-
 ριθμὸς τοῦ ἱεροῦ κλήρου ὑπὲρ τοὺς 1000· καὶ
 ἐπομένως οἱ τῆς ἡγεμονείας μικροῖ τε καὶ με-
 γάλαι ἀρχοντες, οἱ ἐν ἀξιώμασι, καὶ μὴ ἐν
 ἀξιώμασιν ἅπαντες· τελειωθέντων οὖν τῶν
 τοῦ ἱεροῦ καὶ θαυμασίου τούτου Ναοῦ ἐγκαί-
 νιων, διὰ τριμερονυχτίου ἀκολουθίας ὑπὸ τῶν
 ἄνω εἰρημένων, (ἐν οἷς ὑπηρετεῖ ὁ ἴδιος ἡγε-
 μὼν μετὰ τῆς Δόμνης Δεσποίνας, τῶν τέκνων
 αὐτῶν, καὶ τῶν πρωτίτων ἀρχόντων,) κατὰ
 τὴν 15. τοῦ Αὐγούστου μηνός, πολλὰ ἀφιε-
 ρώματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα ὁ ἡγεμὼν ἐδώ-
 ρησατο εἰς τε τὰ τοπικὰ Μοναστήρια καὶ τοῦ

ὄρους· πολλὰς δὲ χάριτας ἔδωκεν εἰς τὴν τοῦς ἀρχιερεῖς καὶ κληρικούς ἅπαντας, καὶ πολλὰ ἔλεη ἐδιαμοίρασεν εἰς ἀδυνατοὺς, χήρας, καὶ ὄρφανὰ, καὶ ἐν γένει ἀπαραδειγματίστον ἔδειξεν εὐποιῶν εἰς ὅλον του τὸ ὑπήκοον, τοῖς δὲ τῆς ἡγεμονείας του Ἄρχουσιν, ἄλλοις μὲν ἔδωκεν ἀξιώματα, ἄλλοις δὲ ἄλλας χάριτας, ὥστε τινὰς δὲν ἔμεινεν, ἀπὸ τὸν πρῶτον ἕως τὸν ἔσχατον, νὰ μὴ μεθέξῃ εὐεργεσίας καὶ χάριτος. Συμπόσιον δὲ μέγα ποιήσας, καὶ εὐθυμήσας μετὰ τοῦ Πατριάρχου, τῶν τε Ἀρχιερέων, Ἀρχιμανδριτῶν, καὶ Ἀρχόντων, ἀπέλυσεν αὐτοὺς ἐν εἰρήνῃ, μετὰ μεγάλης τιμῆς, καὶ εὐχαριστίας.

Τότε ἀφιέρωσε τὴν ἀγίαν κάραν καὶ χεῖρά τοῦ πατριάρχου Νήφονος εἰς ταύτην τὴν Μονὴν τοῦ Κούρτε δὲ Ἄρτζεσι, ἔνθα εὐρίσκεται καὶ τὴν σήμερον. Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἔκρινε δικαίως καὶ νομίμως, καὶ ἐδιοίκησε τὸ ὑπήκοον του ὡς ἄλλος πατὴρ φιλόσοργος· ἀσθενήσας δὲ βαρέως, καὶ προΐδων, ὅτι πλησιάζει τὸ τῆς ζωῆς του τέλος, ἐπροσκάλεσε τὸν τε Μητροπολίτην, τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἄρχοντας, καὶ διώρισε διάδοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοδοσίον· ἀνήλικον δὲ ὄντα, ἀφῆκεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ ἐπιτροπείαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πρέδα, καὶ ἡγεμονεύσας ἔτη 8, ἀπῆλθε πρὸς κύριον, τὸν ὁποῖον ἔθαψαν ἐν τῇ ἰδίᾳ περιφίμῳ Μονῇ τοῦ Ἄρτζεσίου, ὅπου φαίνε-

ται ζωγραφισμένος και μέχρι τῆς σήμερον, ἔσωθεν τοῦ ναοῦ πρὸς τὴν πύλιν, κρατῶν τὴν Μοιρὴν μετὰ τῆς Δόμνης αὐτοῦ Δεσποίνης, ἀνὴρ εὐσύμβετος, ἀναζήματος ὑψηλοῦ, ἦθους πολεμικοῦ καὶ ῥωμαλαίου μὲ κόμην ξανθὴν, καὶ ἐςριμμένας ἔχων τὰς τρίχας τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς μέχρι τραχήλου καὶ ὤμων· ἐνδεδυμένος δὲ πολεμικὴν ζολὴν Οὐγγαρικὴν, μὲ χλαμύδα, ἦτοι ἐπαναφόριον χρυσοῦφαντον, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοῦν σέμμα. (*)

Σημειωτέον, ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν του δὲν εὐρέθη εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν του οὐδ' ὀβολὸς χρυσοῦ ἢ ἀργυρίου, ἢ καὶ εἰς πολύτιμος λίθος, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς δαπάνης, ἣν ἔκαμεν εἰς τὰ τόσα κτίρια μονασιρῶν τε καὶ ἐκκλησιῶν, τόσον εἰς τὸν τόπον τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἅγιον ὄρος, καὶ διὰ τὰ ἀναθήματα, ἅπερ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὰ, ἀσαύτως καὶ διὰ τὰ πλούσιά του ἐλέη· εἰς τίσιν δ' ἀνάγκην ἔφθασε, καθὼς λέγουσιν, ἐν ᾧ ἔκτιζε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἄρτζεσίου, ὥςτε καὶ ἡ Δόμνα του ἐθυσίασε πωλήσασα οὐ μόνον τὸν πολύτιμόν της καλλωπισμὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια αὐτῆς σκουλαρίκια.

(*) Σώζονται τούτου καὶ 8 χρυσοβούλλα μὲ ἔτος παλαιὸν 7021. καὶ 7022. καὶ 7023. καὶ 7024. καὶ 7025. καὶ 7027. καὶ 7028. καὶ 7029.

‘Η Γ Ε Μ Ω Ν Κ Γ’.

Θεοδόσιος Βοεβόδας μετὰ τοῦ θείου του
Πρέδα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νιάγου Βοεβόδα ἔ-
μεινεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πρέδας διοικητὴς τῆς
ἡγεμονείας, καὶ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Θεο-
δοσίου· ἀλλ’ οἱ ἄρχοντες τοῦ Μπουζαίου, οἱ
λεγόμενοι Μπουζογιάννοι, ἔχοντες πάθος κατ’
αὐτοῦ, ἀνήγειραν ἕτερον τινα Ῥάδουλ Βοεβόδαν
ἐπονομαζόμενον Καλόγηρον, μεθ’ οὗ ἐκινήθη-
σαν κατὰ τοῦ Πρέδα μὲν κρατεύματα ἰκανά·
ὁ δὲ Πρέδας μὴ ἔχων ἀνάλογον δύναμιν, ἐ-
ζήτησε συνδρομὴν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Μολ-
δαυίας Στέφαν Βοεβόδα τοῦ νέου, καὶ παρὰ
τοῦ Μεεμέτ Μπέϊ διοικητοῦ τῆς Νικοπόλεως,
ἀλλὰ μηδενὸς τούτων ἐν καιρῷ προφθάσαντος,
ἀντιπαρετάχθη εἰς πόλεμον μόνος ὁ Πρέδας
μετὰ τῶν τοῦ Τιργοβίτσου ἀρχόντων, καὶ τῶν
ἀνὰ χεῖρας τυχόντων κρατευμάτων· νικήσας
δὲ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας, τὸν μὲν Πρέδαν ἀπεκε-
φάλισε, καὶ ἓνα τῶν ἀρχόντων καλούμενον
Δάτκο· ὁ δὲ Θεοδόσιος Βοεβόδας κατέφυγεν
εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐξ
ἀσθενείας μετὰ μῆνας ὀλίγους.

π. χ.

1521.

ἐκ διαφόρων
τοπικῶν χρο-
νολογ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Κ Δ'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας ζ'. ὁ ἐπιλεγόμενος Κα-
λόγηρος.

π. χ.

1521.

ἐκ διαφορῶν
στρπικῶν χρο-
νικῶν.

Ε'ξουσιάσας οὗτος ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας τὸν
θρόνον, ἦλθε μετ' οὐ πολὺ κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς
Νικοπόλεως ὁ Μεεμέτμπεις, καὶ πολέμου
συγκροτηθέντος εἰς Τιργόβισον, ἐνίκησεν ὁ
Μεεμέτμπεις, καὶ τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαν ἔλα-
βε ζῶντα, ἀφ' οὗ ἠγεμόνευσεν ὀλίγους μῆ-
νας· παρακινήσει δὲ τινῶν ἀρχόντων, διὰ τὸν
θρόνον τοῦ Πρέδα, ἔσειλεν ὁ Μεεμέτμπεις
σράτευμα εἰς Μπουζαῖον, διὰ νὰ λεηλατήσουν
ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ἐπειδὴ ἐσάθη αἰφνί-
διος ἢ ἔφοδος τῶν Τούρκων ἐκεῖ, ἔλαβον πολ-
λοὺς αἰχμαλώτους καὶ πλῆθος ζώων, καὶ προ-
ξενήσαντες μεγάλην ζημίαν, ἐπέστρεψαν εἰς
Τιργόβισον· τότε ἔλθων ἐκ Μολδαβίας καὶ ὁ
Στέφαν Βοεβόδας ἕως Τιρσόρι, καὶ πληροφορη-
θεὶς τὰ γενόμενα, δὲν ἠθέλησε νὰ κινήθῃ πε-
ραιτέρω διὰ νὰ κτυπήσῃ εἰς Τιργόβισον τὸν
Μεεμέτμπει, καὶ νὰ δώσῃ αἰτίαν τῆς Ὀθω-
μανικῆς Πόρτας, ἐπειδὴ ἐρέθη λόγος, ὅτι
οὗτος δι' εἰδήσεως τῆς Πόρτας εἶχεν ἔλθῃ εἰς
τὴν Βλαχίαν, μὲ τὸ νὰ ἐδιώρισε καὶ Σευμ-
πασάδες, ἤτοι Ὀθωμανοὺς ἐπιστάτας εἰς ὅλα
τὰ χωρία. Ἐπιστρέφων λοιπὸν ὁ Στέφαν Βοε-

βόδας εἰς Μολδαυίαν, ἐλειλάτισε καὶ οὗτος τὰ μέρη ὅθεν διήρχετο· ὁ δὲ Μεεμέτμπεις πάλιν μετ' ὀλίγου ἐπέστρεψεν εἰς Νικόπολιν, φέρων καὶ τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαν μεθ' ἑαυτοῦ, τὸν ὁποῖον ἀπεκεφάλισεν ἐκεῖ ἄρχωντις, ἐξάδελφος πρῶτος τοῦ Πρέδα, ὀνόματι Μπαδίκας.

Ὁ Μεεμέτμπεις ὅμως χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν ἔγραψεν εἰς Βασιλεύουσαν τοῖς οἰκείοις του νὰ συνεργήσουν, διὰ νὰ διορισθῇ οὗτος εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, ἐπειδὴ ὁ τόπος τὸν ζητεῖ καὶ τὸν θέλει· ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν εὕρισκόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς ἄρχων ὀνόματι Στάϊκας μέγας Λογοθέτης Καπουκμεχαγιάς, ἦτοι ἐπιστάτης τῶν τῆς ἡγεμονείας ὑποθέσεων, κατὰ μὲν τὸ φανερὸν ἔδωκεν ἀγωγὴν εἰς τὴν Πόρταν ἐκ μέρους τοῦ τόπου, ζητῶν νὰ προσάξῃ διὰ νὰ διορισθῇ ἡγεμὼν κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀρχόντων, εἰς διαλαμβάνουσι τὰ Φερμάνια, κατὰ δὲ τὸ κρυπτὸν ἔγραψεν εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐν Βλαχίᾳ νὰ ἀναγορεύσουν ὅσον τάχιζα ἡγεμόνα τὸν ἀπὸ Ἀφουμάτζι Ῥάδουλον Βοεβόδαν πρὶν προφθάσουν νὰ γίνουσι ὅσα αὐτὸς ὑπαπτεύετο, ὅτι ἐσκέπτετο καὶ ὠργάνιζε τὸ δεβλέτι· ὅθεν λαβόντες τὴν προειδοποίησιν ταύτην οἱ ἄρχοντες, εὐθύς καὶ τὸ ἔργον εἰς πρᾶξιν ἔβαλον· ἀναγορεύσαντες δὲ κατὰ τάχος τοῦτου ἡγε-

μόνα, ἔγραψαν εἰς τὴν Πόρταν διὰ τὴν ἐπικύρωσιν.

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Κ Ε'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Ζ'. ἀπὸ Ἀφουμάτζι.

π. χ.
1521.
ἐκ διαφορῶν
τοπικῶν χρ.
νικῶν.

Οὗτος ἦν γαμβρὸς τοῦ Νιάγοε Βοεβόδα Βασσαράβα, καὶ ἀφ' οὗ ἀνηγορεύθη ἡγεμὼν, ἡ Πόρτα ἔσειλε μὲν εἰς τὸ φαινόμενον, κατὰ τὴν αἰτησιν τῶν ἀρχόντων, τὴν ἐπικύρωσιν τούτου, ἔγραψε δὲ κρυφίως τῷ Μεεμέτμπεϊ, ὅτι νὰ κινηθῆ κατ' αὐτοῦ, ὅστις εἰσῆλθεν εἰς Βλαχίαν μὲ πλῆθος Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων· ἐξῆλθε δὲ καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας μετὰ τὰ τοπικὰ στρατεύματα ἐναντίοντου, καὶ πολέμου συγκροτηθέντος εἰς χωρίον Λουμπάβι, ἀπεδιώχθη ὁ Μεεμέτμπεϊς νικημένος· ἀλλ' ἔλθων ἐκ δευτέρου μὲ περισσότερον στρατεύμα, εἰσέβαλεν αὖθις εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔνθα δὲ ἐξῆλθεν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ στρατευμάτων αὐτοῦ ἐναντίοντου, καὶ κραταιᾶς μάχης συγκροτηθείσης εἰς χωρίον Χλετζάνι, μετὰ πολλὴν αἵματοχυσίαν νικηθεὶς πάλιν ὁ Μεεμέτμπεϊς, ἀπεσύρθη καὶ ἔφευγεν· ἀλλ' ἰδὼν τὸν ἡγεμόνα ἀπερχόμενον ἀνυπόπτως εἰς τὴν καθέδραντου, ὤρμησε κατόπιν του αἰφνιδίως, καὶ ἐπροξένισε μεγάλην φθορὰν εἰς τὸ Βλαχικὸν στρατεύμα, καὶ φρόνου πρὸς τούτοις ἐνὸς ἄρχοντος ὀνόματι Μπέγ-

καὶ ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπειδὴ μετὰ τῶν ἀρχόντων κατέφυγεν εἰς Τρανσυλβανίαν, ἔμεινε μόνος ἐξουσιασῆς ὁ Μεεμέτμπεῖς, ὅς τις διορίσας εἰς ὅλα τὰ χωρία καὶ πολιτείας Σουμπασάδες, ἀπέρασεν εἰς Νικόπολιν· ἀλλ' ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας συναθροίσας στρατεύματα ἐκ Τρανσυλβανίας, καὶ εἰσελθὼν εἰς Βλαχίαν, ἔσειλε καὶ ἀπεκεφάλισαν ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τοῦ Ὀθωμανοῦς Σουμπασάδες· πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι ὁ Μεεμέτμπεῖς πάλιν ἔρχεται κατ' αὐτοῦ, ἐσυνάθροισε πολὺ στρατεύμα, καὶ ἐξελθὼν ἐναντίοντου, ἀντιπαρετάχθη εἰς χωρίον Γηρουμάτζι, ὅπου ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πεισματικῆς συμβολῆς γενομένης ἀπὸ πρῶτῃ ἕως ἑσπέρας, ἠκολούθησε πολλὴ αἵματοχυσία, καὶ πλῆθος Τούρκων ἐφονεύθησαν· τότε ὁ Μεεμέτμπεῖς προσποιηθεὶς, ὅτι φεύγει, ἀπεσύρθη καὶ ὁ ἡγεμὼν εἰς τὰ ὕπισθεν, ἀλλ' ὁ Μεεμέτμπεῖς ἐπιστρέψας ταχέως, καὶ ἐπιπεσὼν κατ' αὐτοῦ αἰφνιδίως, πολὺν ἀφανισμόν ἔκαμεν εἰς τοὺς Χριστιανούς· τότε ἐφονεύθη καὶ ὁ Νιάγος Σπαθάρης, καὶ ὁ Στανήλας Περτάρης. Ὁ δὲ Ῥάδουλ Βοεβόδας καταφυγὼν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ἐζήτησε βοήθειαν παρὰ τοῦ ῤηγὸς Λουδοβίκου, ὅς τις κινηθεὶς εἰς οἶκτον διὰ τὴν φθορὰν τῶν Χριστιανῶν, ἐτοίμασε τριάκοντα χιλιάδας στρατεύμα ἐκλεκτὸν, καὶ στρατεύσας ὁ ἴδιος μετὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, εἰσῆλθε διὰ τοῦ βουνοῦ Ῥούκαλου εἰς Βλα-

χίαν, καὶ ἐξάβη εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πιτεσίου· ἀλλ' ὁ Μεεμέτμπεῖς ὡς ἤκουσε τὴν ἔφοδον τῆς τόσης δυνάμεως κατ' αὐτοῦ, δὲν ἐχρονοτρίβησε πλέον, ἀλλ' ἀμέσως μὲ βίαν διέβη τὸν Δούναβιν, καὶ ἄφισε ἐν εἰρήνῃ τοῦ τόπου.

Τούτων οὕτως γινομένων, ὁ μὲν βῆξ Λουδοβίκος φιλοφρονηθεὶς μεγάλως ὑπὸ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ἐπέσρεψεν εἰς τὰ ἴδια, ὁ δὲ ἡγεμὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἐπισρέψαντες περιχαρεῖς εἰς Τιργόβισον, ἐσυμβουλευθῆσαν τίνι τρόπῳ νὰ ἀπαλλάξουν τὸν τόπον ἀπὸ τὴν δυναστείαν τῶν Τούρκων· ὅθεν ἔκριναν εὐλογον νὰ ἀπέλθῃ ὁ ἡγεμὼν προσωπικῶς εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ δείξῃ ὑποταγὴν, καὶ νὰ μὴ φανῆ ὡς ἀντάρτης· ἀπελθὼν δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ δούς ἀγωγὴν, ὅχι μόνον οὐδεμίαν ἀπόκρισιν ἔλαβεν εἰς διάσημα καιροῦ ἀρκετοῦ, ἀλλ' ὁ Σουλτάνος ἔχων κατ' αὐτοῦ πάθος διὰ τὴν τοῦ Μεεμέτμπεῖ ἀποδίωξιν ἐκ Βλαχίας, τὸν ἔξωσε μετὰ ἐν ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, καὶ ἐδιώρισε Βλαδισλάβ τινὰ Βοεβόδαν, εὐρισκόμενον εἰς τὴν Βασιλεύουσαν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Κς'.

Βλαδισλάβ Βοεβόδας.

π. χ.

1522.

τοπικὴ χρῶ-
νολ.

Α' φ' οὗ ἦλθεν οὗτος ἐκ Βασιλευούσης, μ' ὅλον ὁποῦ οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ τῆς Κραϊώβας Μπάνος εἶχον ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸν δεχθοῦν,

μήπως χάσουν τὰ προνόμιά των, πρὸς ᾧραν ὁμως διὰ νὰ δείξουν ὑπόκλισιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὴν Πόρταν, ἐπροσποιήθησαν, ὅτι τὸν δέχονται, καὶ ἦλθον ὅλοι οἱ ἄρχοντες εἰς προσκύνησίν του· ἔλθων δὲ καὶ ὁ τῆς Κραϊώβας Μπάνος Πούρβουλος μὲ ἀρκετὸν ἀριθμὸν στρατιωτῶν ἐκλεκτῶν, τούτους μὲν ἄφησεν ἕξωθεν τῆς πόλεως, οὗτος δὲ εἰσελθὼν, ἐπροσκύνησε τὸν ἡγεμόνα· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἰδὼν αὐτὸν ἀνδρα στρατιωτικόν, εἶπεν αὐτῷ εἰρωνικῶς πρὸς περιφρόνησιν, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τοῦτου ἡ τοιαύτη ἐπισησία, ἀλλὰ μᾶλλον ἀρμόζει εἰς αὐτὸν γὰρ διατρίβη εἰς τὰς οἰκιακάς του φρουτίδας· ὅθεν τῷ ἔδωκε προσαγὴν διὰ νὰ ἡσυχάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὅτι διὰ τὴν Μπανίαν θέλει φρουτίση νὰ διορίση αὐτ' αὐτοῦ ἄνδρα ἕτερον ἄξιον· ἀλλ' ὁ Πούρβουλος Μπάνος μὴ ὑποφέρων ταύτην τὴν καταφρόνησιν, περὶ τὰ μέσα τῆς νυκτὸς ἐγερθεὶς, ἔφυγε κρυφίως ἕξω τῆς πόλεως, καὶ λαβὼν τοὺς στρατιώτας του, ἐπέσρεψε ταχέως ἐναντίου τοῦ Βλαδισλάβ Βοεβόδα, ὅστις μὴ ἔχων ἰκανοὺς στρατιώτας νὰ ἀντιτείνῃ, μόλις ἐσώθη μὲ τὴν φυγὴν πέραν τοῦ Δουνάβεως, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν, ἡγεμονεύσας ὄχι ὀλόκληρον χρόνον· τότε ἔσειλαν οἱ ἄρχοντες ἀναφορὰν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν ζητοῦντες ἡγεμόνα των τὸν Γάδουλ Βοεβόδαν. Συγκατανεύσασα οὖν εἰς τὸ ζήτημάτων ἡ Πόρτα, ἔσειλε πάλιν αὐτόν.

Ἡγεμονεΐα Β'. Ῥάδουλ Βοεβόδα
ἀπὸ Ἀφουμάτζι.

Μετὰ τὴν ἐπανάκαμψιν αὐθις τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα εἰς τὸν ἡγεμονικόν του θρόνου ἐν Βλαχία, ἐφισύχασεν ἤδη τὸ δεύτερον ὁ τόπος ὀλίγον καιρόν· ἀλλ' εἰς τὸν ἕκτον χρόνον τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, διήγειρε κρυφίως διὰ γραμμάτων ὁ Βλαδισλάβ Βοεβόδας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως δύο ἄρχοντας, τόν τε Νιάγουλου Βόρμικον, καὶ Δραγάνου Ποσέλνικον, οἵτινες συναθροίσαντες μυσικῶς σράτευμα, ὤρμησαν κατὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ὁ δὲ μὴ ὦν ἔτοιμος εἰς πόλεμον, ἐκινήθη νὰ καταφύγῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μπεγζαδὲ Βλάδι εἰς τὸν Μπάνου Πούρβουλον τῆς Κραιῶβας, ἀλλὰ φθάσαντες οἱ ῥηθέντες δύο ἄρχοντες τούτους εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ῥιμνίκου, ἀπεκεφάλισαν ἀμφοτέρους, τοὺς ὁποίους φέροντες εἰς τὴν τοῦ Ἀρτζεσιῦ μονήν, ἔθωψαν· ἡγεμόνευσε δὲ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας τὸ δεύτερον ἔτη 6. Οὗτος ἐζωγράφησε καὶ τὴν τοῦ πενθεροῦ του μονήν εἰς τὸ Κοῦρτε δὲ Ἀρτζεσι ἐν ἔτει 1529, ἣτις ἦτον ἀζωγράφιστος ἕως τότε (*).

(*) Σώζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα τέσσαρα μὲ ἔτος παλαιόν. 7034. καὶ 7035. καὶ 7036. καὶ 7037.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΚΖ΄.

Μαῦσσι Βοεβόδας.

Φονευθέντος ἐν Βλαχία τοῦ Ῥάδουλ Βοεβό-
 दा, ἐδιωρίσθη παρὰ τῆς Πόρτας ἡγεμῶν ἄνευ
 τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀρχόντων, ὁ εἰς Κωνσταντι-
 νούπολιν εὐρισκόμενος Μαῦσσι Βοεβόδας, υἱὸς
 Βλαδισλάβ Βοεβόδα, ὅστις ἔλθων εἰς Βλαχίαν,
 καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδέχοντο τοῦτου οἱ ἄρχοντες,
 ἀπεκεφάλισεν ἐξ αὐτῶν τὸν Νιάγοε Βόρνικον,
 καὶ Δραγὰν Ποσέλικον, ἐπὶ λόγῳ ἐκδικήσε-
 ως διὰ τὸν τοῦ προκατόχου του θάνατον, μὲν
 ὅλον ὅπου οὗτοι ἦσαν παρακινημένοι εἰς τοῦτο
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Βλαδισλάβ Βοεβόδα· ἀλλ'
 οἱ λοιποὶ ἄρχοντες φοβούμενοι μήπως ὑσεριβοῦν
 τὰ τοῦ τόπου προνόμια, ἔφυγον ὁμοθυμαδὸν,
 καὶ ἀπελθόντες εἰς Βασιλεύουσαν, ἔδωκαν ἀγω-
 γὴν κατ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πόρταν, ζητοῦτες ἡγε-
 μόνα των τὸν Βλαδ Βοεβόδα, ὅθεν καὶ ἐπληρώθη
 τὸ ζήτημά των· ἐξωσθεὶς δὲ ὁ Μαῦσσι Βοεβόδας,
 ἀφ' οὗ ἡγεμόνευσε μόλις ἓν ἔτος, ἔφυγεν εἰς
 τὴν Οὐγγαρίαν (*).

π. χ.

1529.

τοπικὴ χρ-
 νολ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΚΗ΄.

Βλαδ Βοεβόδας Γ΄.

Ελθόντος τοῦ Βλαδ Βοεβόδα σὺν τοῖς ἄρχου-

π. χ.

1530.

τοπικὴ χρ-
 νολ.

(*) Σαίξεται καὶ χρυσόβουλλον τούτου μὲ ἔτος 7038.

σιν εἰς τὸν Δρόνοντου, ἦλθε κατ' αὐτοῦ μετὰ δύο μῆνας καὶ ὁ Μωῦση Βοεβόδας μετὰ Οὐγγαρικὸν ζράτευμα· πολέμου δὲ συγκροτηθέντος εἰς Βῆσόρα, ἐφρονεύθη ὁ Μωῦση Βοεβόδας, οἱ δὲ Οὐγγροι νικηθέντες ἀπεδιώχθησαν· ἀλλ' ὁ Βλαδ Βοεβόδας, μετὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, ἐπνίγη κατὰ περίεσιν εἰς τὸν ποταμὸν Διμποβίτζας (*).

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΚΘ'.

Βιντίλα Βοεβόδας ἐκ Σλατίας.

π. χ.

1533.

Πνιγέντος τοῦ Βλαδ Βοεβόδα, ἔκλεξαν ἡγεμόνα οἱ ἄρχοντες τὸν Βιντίλα Βοεβόδαν ἀπὸ τῆς Σλατίας· ἀλλ' οὗτος ἐφάνη εἰς ἄκρον σκληρὸς καὶ αἰμοβόρος, διότι ἐφόνευσε πολλοὺς ἄρχοντας· κατὰ δὲ τὸ γ' ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ ἀπελθὼν εἰς Κραϊώβαν, ἐξῆλθε μὲν τῶν ἡμερῶν μετὰ τῶν ἀρχόντων πρὸς τὰ ἄνω μέρος τοῦ ποταμοῦ Ζήϊ διὰ τὴν κυνηγίαν ἐλάφους, ἔνθα ἐσυναμίλησε μετὰ τοὺς ὑπουργοὺς τῆς κακίας του διὰ τὴν φρονεῦσάσιν καὶ ἑτέροισιν ἐκ τῶν ἀρχόντων· ἀλλ' οἱ ἄρχοντες μὴ ὑποφέροντες τὰς μυαράς αὐτοῦ πράξεις, ἐζήτησαν πρὸ πολλοῦ εὐκαιρίαν, καὶ ἑτοίμοι ἦδη ὄντες, κατέκοψαν αὐτὸν εἰς τὴν ὄχθιν τοῦ ποταμοῦ Ζήϊ·

(*) Σφίζονται τοῦτου χρυσόβουλλα δύο, τὸ μὲν μετ' ἔτος 7039, τὸ δὲ μετ' ἔτος 7040.

οὗτος ἔκτισε καὶ τὴν Μονὴν, ἣτις καλεῖται Βιν-
τίλα Βόδα.

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Δ'.

Πέτρος Βοεβόδας α'. ὁ ἐπιλεγόμενος

Ῥάδουλ Παῖσιος Βασσαράβας.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βιντίλα Βοεβόδα ἐλθόν-
τες οἱ ἄρχοντες εἰς τὸ Κοῦρτε δὲ Ἄρτζεσι, ἔκ-
λεξαν ἡγεμόνα τὸν τῆς Μονῆς ἀρχιμανδρίτην
Παῖσιον, ὡς ἄνδρα μὲ φρόνησιν, καὶ ἐκ γέ-
νους λαμπροῦ καταγόμενον· μεταλλάξαντες
δὲ καὶ τὴν μοναδικὴν κληῖσιν αὐτοῦ, μετω-
νόμασαν Ῥάδουλον, ὅστις λαβὼν τὰς ἡνίας τῆς
διοικήσεως, ἀπεκεφάλισε τὸν τῆς Κραϊώβας
Μπάνου Τῶμα, καὶ τὸν μέγαν Δογοθέτην Βλαί-
κον, ὡς ἀντάρτας καὶ μὴ ἡσυχάζοντας· ἀλλὰ
μετ' οὐ πολὺ, τινὲς τῶν ἀρχόντων φυγάδες
ἐν Τρανσυλβανίᾳ ἐκ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μάουσι
Βοεβόδα, ὀνόματι Στρώες, Μανουήλ, καὶ Μι-
χάλκος, ἐκλέξαντες ἡγεμόνα τινὰ Λαϊῶτ Βασ-
σαράβαν, ἦλθον ἐκεῖθεν μὲ κράτευμα Οὐγγρων
Χαϊδούκων κατὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, καὶ
μάχης συγκροτηθείσης, ἐνίκησεν ὁ Λαϊῶτ Βοε-
βόδας καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Τιργόβισον· ὁ δὲ Ῥά-
δουλ Βοεβόδας μετὰ τῶν ἀρχόντων κατέφυγεν
εἰς Νικόπολιν, ἔνθα συναβροίσας ἱκανὸν κρά-
τευμα Τουρκικόν, ἦλθε μετὰ δύο μῆνας κατὰ
τοῦ Λαϊῶτ Βοεβόδα, καὶ πολεμήσας αὐτὸν εἰς

π. χ.

1536.

ἐκ παλαιῶν το-
πικῶν χρονικῶν.

Φερουντίνα τζιγγάνουλουϊ ἐν τῷ θέματι Διμπο-
 χίτζας, ἐνίκησε καὶ ἐφόνευσε τοῦτον μετὰ τῶν
 ἀρχόντων φυγάδων, Στρώε, Μανουήλ, καὶ Μι-
 χάλκου.

Ἐν νεώτερον χρονικὸν τῆς Βλαχίας διαλαμ-
 βάνει, ὅτι οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐξουσίασεν ἔτος ἐν;
 ἔπειτα ἡγεμόνευσεν εἰς Πέτρος Βοεβόδας ἔτη 7·
 φέρει δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τὰ δίπτυχα τῆς Μο-
 νῆς Μίσλας; ἔνθα διαλαμβάνουσιν, ὅτι ὁ ρη-
 θεὶς Πέτρος Βοεβόδας ἐκτίσεν τὴν Μονὴν ταύτην
 μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μάρκου ἐν ἔτει 1537· ὡ-
 σαύτως καὶ εἰς τὴν τοῦ Τιργοβίζου Μητρόπο-
 λιν γράφει, ὅτι μείνασα παρὰ τοῦ Νιάγοε Βοε-
 βόδα αὕτη ἡ Μητρόπολις ἀτελής; ἐτελειώθη ὑπὸ
 τῷ Πέτρῳ Βοεβόδα καὶ υἱοῦ αὐτοῦ Μάρκου ἐν
 ἔτει 1538· ἄλλ' ἕτερον Βλαχικὸν χρονικὸν
 παλαιότερον διαλαμβάνει, ὅτι ὁ Ῥάδουλ Βοε-
 βόδας Παῖσιος ἡγεμόνευσεν ἔτη 5, καὶ ὅτι ἦτον
 ἄρχων ὑπανδρευμένος; ὀνομαζόμενος Πέτρος,
 ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του, ἀ-
 πελθὼν εἰς τὴν Μονὴν Ἀρτζεσίου, ἐγινε ρασο-
 φόρος, καὶ μετωνομάσθη Παῖσιος· ὧν δὲ ἐκ
 τοῦ λαμπροῦ γένους τῶν κτίστων Βασσαρα-
 βῶν, ἔγγονος τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα, ἐπέιχε τό-
 πον καὶ ἡγουμένου· περὶ δὲ ἑτέρου Πέτρου
 Βοεβόδα εἰς οὐδὲν τῶν τῆς Βλαχίας παλαιῶν
 χρονικῶν φαίνεται· ἐκ τούτου οὖν δῆλον, ὅτι
 οὗτος ὁ Πέτρος ἦν καὶ Πέτρος Βοεβόδας, καὶ Παῖ-
 σιος, καὶ Ῥάδουλ, καὶ κτίτωρ τῆς Μονῆς Μίσ-

λας, καὶ τελειωτῆς τῆς Μητροπόλεως Τιργο-
βίτου, καθότι τὸ Ῥάδουλος προσετέθη εἰς αὐ-
τὸν κοινῶς ὡς ἐπίθετον. Ἀφ' ἧ ἡγεμόνευσεν ἔτι
5 καὶ μῆνας ὀλίγους μετὰ δικαιοσύνης καὶ
ἡσυχίας, ἔξωσε τοῦτον ἢ Πόρτα, καὶ ἀπελ-
θὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐξωρίσθη εἰς Αἴγυπ-
τον, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησεν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Δ Α'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Η'. υἱὸς τοῦ Ῥάδουλ Βοεβό-
δα τοῦ ἀπὸ Ἀφουμάτζι.

Ελθόντος τούτου κατ' αἰτησιν τῶν ἀρχόντων
ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν ἡγεμονεί-
αν αὐτοῦ, μετὰ παρέλευσιν χρόνου ἑνὸς, ὤρ-
μισαν οἱ παρὰ τὸν Δούναβιν ποταμὸν γειτνια-
ζόντες Τούρκοι ἐπάνω εἰς τὴν Βλαχίαν ἐπὶ
διαφόροις προφάσεσι, (κατ' ἐπιταγὴν μουσικὴν
τῆς Πόρτας ὡς λέγουσι) καὶ ἐξουσιάσαντες τὰ
ἐπὶ τὴν Βλαχίαν φρούρια, Ἰμπραΐλας, Γιρ-
γιέβου, καὶ Τούρνου, ἀπέσπασαν αὐτὰ ἐκ τῆς
ἐξουσίας τῶν ἡγεμόνων· ὁ δὲ ἡγεμὼν μὴ δυ-
νάμενος νὰ ἀντιτείνῃ, ἐξ αἰτίας τῆς τῶν ἀρχόν-
των διχοσασίας, ἔκλινε καὶ μὴ θέλων εἰς τὴν
τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας ἐπιταγὴν, διὰ νὰ διαι-
ρεθῆ ἢ περιοχὴ τῶν ρηθέντων φρουρίων, καὶ νὰ
μείνουν εἰς τὸ ἐξῆς ὑπὸ τὴν βασιλικὴν Ὀθω-
μανικὴν ἐξουσίαν· ὅτι δὲ ἐξουσιάζουτο τὰ ρη-
θέντα φρούρια ἕως τότε παρὰ τῶν ἡγεμόνων,

α. χ.

1541.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν.

εἶναι σαφέστατον, ὡς ἀποδείκνυται καὶ ἐξ ἐνὸς χρυσοβούλλου τοῦ παρόντος ἡγεμόνος σωζομένου ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ Μπουζαίου, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει, ὅτι οὗτος ὁ ἡγεμὼν χαρίζει τὸ θέμα τῆς Ἰμπραΐλας εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Μπουζαίου· εἰς τὸ αὐτὸ χρυσόβουλλον ἀναφέρει καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τότε ἀρχόντων, τοῦ τε μεγάλου Μπάνου τῆς Κραϊώβας Θεοδοσίου, καὶ μεγάλου βορνίκου Κόδα, οἵτινες ἐξεχώρισαν τὴν περιοχὴν τῶν φρουρίων, καὶ ἔβαλον τὰ ὀροθέσια, ἢ κατ' ἐπιταγὴν, ἢ ἐκ προδοσίας αὐτοῦ τοῦ ἰδίου βορνίκου Κόδα, ὡς διαλαμβάνει ἡ ἰσορία (α). ἐξουσιάσας δὲ ἔτη τέσσαρα οὗτος ὁ ἡγεμὼν, συνεργεῖα τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἐξώσθη (β).

(α) Πρὸ πολλοῦ ἀπέβλεπεν ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα εἰς τὴν κυριότητα τῶν ῥηθέντων φρουρίων, ἀλλ' ἤδη διὰ τὴν διχόνοιαν τῶν ἀρχόντων, καὶ τὴν τοῦ ἡγεμόνος ἀναξιοτητα, ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ τῆς· ὅθεν τὸ τῆς Ἰμπραΐλας ζουδέτζον, ἦτοι θέμα, ὅπερ ἦτον ξεχωριστὸν μὲ αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν, ἐξουσιάσαντες οἱ Τοῦρκοι τὸ φρούριον μὲ ἀρκετὴν περιοχὴν τόπου, τὸ περισσότερον μέρους τοῦ θεμάτος, ὅπερ ἔμεινεν, ἐνώθη μετὰ τοῦ θεμάτος Σλάμ Ριμνίκου.

Εἰς δὲ τὴν Βλάσκαν, ἐξουσιάσαντες οἱ Τοῦρκοι τὸ Πίργιστον μὲ ἐκνήν περιοχὴν τόπου, ἐσμύκρυνε τὸ ζουδέτζον· ὡσαύτως ἐσμύκρυνε καὶ τὸ τοῦ Ὀλτου ζουδέτζον μὲ τὴν κατακυρίευσιν τοῦ ἐν αὐτῷ Τοῦρνου.

(β) Σωζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου μὲ ἔτος παλαιότερα 7050. καὶ 7051. καὶ 7052. καὶ 7053.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Λ Β'.

Μίρτζα Βοεβόδας Β'.

Οὗτος ἦν υἱὸς Μίχνα Βοεβόδα Δράτζη, ὅς-
 τις ἔλθων ἐκ Βασιλευούσης εἰς τὴν ἡγεμο-
 νείαν αὐτῆ, μετὰ δύο ἐβδομάδας ἐφόρευσε πολ-
 λούς τῶν ἀρχόντων, τόν τε Κόδαν Βόρνικον, ὅς
 τις ἐξεχώρισε τὰ σύνορα τῶν φρουρίων, ὡς
 εἴρηται, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Κόμισον, τὸν
 Δράγουλ Στόλυικον, τὸν Σπρόε Σπαθάρην, καὶ
 τὸν Βιντίλα Καμμινάρην, τοὺς ὁποίους πρότε-
 ρον ἐτυράννησε μὲ διαφόρους παιδείας διὰ τὴν
 λάβη τὴν περιουσίαν των; καὶ ὑσερον τοὺς ἀπε-
 κεφάλισεν· ὅσοι δὲ τῶν ἀρχόντων ἐλυτρώθη-
 σαν, κατέφυγον εἰς Τρανσυλθανίαν, οἵτινες
 μετὰ δύο ἔτη ἐμβάντες διὰ τῆς Πράχοβας εἰς
 Βλαχίαν, ἦλθον κατὰ τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα μὲ
 Οὐγγαρικὸν σράτευμα, καὶ συγκροτηθείσης
 πεισματικῆς μάχης εἰς χωρίον Περίσι, μετὰ
 πολλὴν φθορὰν καὶ τῶν δύο μερῶν, ἔνθα ἐφο-
 νεύθησαν ὅ,τε Οὐδρισας μέγας Βισιάρης, καὶ
 ὁ Θεοδόσιος μέγας Μπάνος, ἐνίκησε τέλος ὁ
 Μίρτζα Βοεβόδας, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐθις ἐφυ-
 γον εἰς Τρανσυλθανίαν; ἔνθα ἐκλέξαντες με-
 τὰ ταῦτα ἡγεμόνα ῥάδουλον τινα, ἐπονομαζό-
 μενον Ἡλιάσκον, ἧ λαβόντες βοήθειαν Οὐγγα-
 ρικῶν σρατευμάτων, ὤρμησαν αὐθις εἰς τὴν
 Βλαχίαν, καὶ συγκροτηθέντος πολέμου εἰς χω-

π. χ.

1545.

τοπικὴ χρο-
 νολ.

ρίον Μανέσι ἐν τῷ Δέματι Πράχοβας, μετὰ πολλὴν αἱματοχυσίαν ἐνίκησεν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας Ἡλιάσκος, ὁ δὲ Μίρτζα Βοεβόδας κατέφυγεν εἰς Γίργβεβον τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ (*).

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Δ Γ'.

Ῥάδουλ Βοεβόδας Θ'. Ἡλιάς.

π. χ.
 1550.
 τοπικὴ χρ.
 90λ.

Κυριεύσας οὗτος μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα τὴν πόλιν τοῦ Τιργοβίτσου, ἐξουσίασε καὶ ἄπασαν τὴν ἡγεμονείαν μετὰ τῶν φυγάδων ἀρχόντων· ἀλλ' ὁ Μίρτζα Βοεβόδας συναθροίσας στρατεύματα Τουρκικὰ, καὶ προσκαλέσας εἰς βοήθειαν καὶ τὸν τῆς Κριμαΐας Χάνην, ἦλθον ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, τὸν ὁποῖον καταπολεμήσαντες ἐφάνευσαν ἡγεμονεύσαντα ἔτος ἓν· οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἄρχοντες πάλιν κατέφυγον εἰς Τρανσιλβανίαν.

Δευτέρα ἡγεμονεία τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα.

π. χ.
 1551.
 τοπικὴ χρ.
 90λ.

Εξουσιάσας ἐκ δευτέρου ὁ Μίρτζα Βοεβόδας ἐν ἡσυχίᾳ τὸν θρόνον του ἔτι τρία, ἐξώσθη ὑπὸ

(*). Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου μὲ ἔτος παλαιόν, 7054. καὶ 7055. καὶ 7056. καὶ 7059. καὶ 7060.

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. ΙΟΙ
τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας ἄνευ αἰτίας, καὶ ἀ-
πῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΛΔ'.

Πατράσι Βοεβόδας ὁ καλός.

Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἐξά-
λι παρὰ τῆς Πόρτας ἡγεμῶν, κατ' αἰτησιν
τῶν ἀρχόντων, Πατράσι Βοεβόδας ὁ καλός, ὅς ἐκ διαφόρων
τις εὕρισκετο καποῦ κίχαγιας εἰς Βασιλεύου- τοπικῶν χρο-
σαν ἐκ μέρους τοῦ τόπου. Οὗτος ἐχρημάτισε νικῶν.
πατὴρ τριῶν ἡγεμόνων, Στεφὰν Βοεβόδα Β'.
Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Γ'. καὶ Μιχαὴλ Βοεβόδα
τοῦ ἀνδρείου· τὸ γ'. ἔτος δὲ τῆς ἡγεμονείας
αὐτοῦ, κατ' ἐπιταγὴν βασιλικὴν, ἀπῆλθεν
εἰς Τρανσιλβανίαν διὰ τὴν ἀποκατασῆσιν τὴν
Ῥήγεναυ Ἐλισάβετ, ἢ Ἰσαβέλαν, εἰς τὴν
κυριότητα ταύτης τῆς ἐπαρχίας. Ἐπειδὴ μετὰ
τὸν θάνατον τοῦ τῆς Οὐγγαρίας ῤηγὸς Ἰωάν- γενικὴ ἐξορία
νου Ζοπόσκου, ἢ Σιγισμούνδου, ἡ μὲν Οὐγ-
γαρία ἦλθεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν Φερδινάνδου
ἀ. ἀρχιδουκὸς τῆς Ἀουστρίας, ἡ δὲ Τρανσιλ-
βανία ἔμεινεν ἐκ διαθήκης εἰς τὴν Ῥήγεναυ
Ἰσαβέλαν σύζυγον τοῦ Ἰωάννου Ζοπόσκου,
ἣτις ἦτον θυγάτηρ τοῦ ῤηγὸς τῆς Πολωνίας
Ζήκμονος, ἀλλ' ἕως τὴν αὐξήσῃ ὁ υἱὸς αὐτῆς,
ὅς τις ἦτον ἀνήλικος, ὁ σύζυγός της Ἰωάννης
Ζοπόσκης, διὰ τὴν τότε διατρέχουσαν διχό-
νοιαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀρχιδουκὸς Φερ-

δινάνδου περὶ τῆς Οὐγγαρίας, ἀφῆκε μετὰ τὸν θάνατόν του ἐπίτροπον τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τῆς συζύγου του τὸν Σουλτάν Σουλεϊμᾶν, ὅθεν ἐξ αἰτίας τούτου ἠκολούθησαν πολλαὶ μάχαι μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Ὀθωμανῶν· ὑπερισχύσας ὅμως ὁ Φερδινάνδος, κατέπεισε τέλος πάντων τὴν Ἰσαβέλαν διὰ νὰ κάμῃ τὴν τῆς ἐπαρχίας παραίτησιν εἰς αὐτόν, καὶ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ Δουκάτον τῆς Σιλεζίας, ὅπερ τῇ ἐδόθη, νὰ ἡσυχάσῃ.

Ἄλλ' ὁ Σουλτάν Σουλεϊμᾶν κυριεύσας με-
 Ὀθωμανικὴ
 ἰσORIA. τέπειτα πολὺ μέρος τῆς Οὐγγαρίας, ἐπρό-
 σαξε τὸν ἡγεμόνα Βλαχίας διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς
 τὴν Τρανσυλθανίαν, καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν
 ῥήγευαν Ἰσαβέλαν εἰς τὴν ἡγεμονείαν αὐτῆς.
 Ἐκ ταύτης οὖν τῆς αἰτίας ὁ Πατράσι Βοεβόδας
 εἰσελθὼν εἰς Τρανσυλθανίαν, καὶ κυριεύσας τὸ
 Κλάουσεμβουργ, ἤτοι τὴν Κλαυδιούπολιν,
 ἀπέστειλε πρέσβεις εἰς τὸ Λιόν, ἢ Λεόπολιν
 τῆς Πολωνίας, προσκαλῶν τὴν Ἰσαβέλαν ἐκεῖ-
 θεν, ὅπου διέτριβε μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ (τὸν ὀ-
 ποῖον οἱ Οὐγγροὶ ὠνόμασαν Στέφανον)· ἐλθοῦ-
 σαν δὲ καὶ ἀποκαταστήσας αὐτὴν εἰς Κλαυ-
 διούπολιν, ἐπανεκάμφεν εἰς Βλαχίαν, καὶ
 ἀπέθανε τῷ δ'. ἔτει τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ. (*)

(*) Σωζονται χρυσόβουλλα τούτου μετ' ἔτος παλαιόν. 7063.
 καὶ 7064. καὶ 7066.

Τρίτη ἡγεμονεΐα Μίρτζα Βοεβό-
δα Β'.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατράση Βοεβόδα ἐδιωρίσθη ἡγεμῶν αὐτῆς παρὰ τῆς Πόρτας ἐκ τρίτου, ὁ Μίρτζα Βοεβόδας, ὅστις, ἐλθὼν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἐμήνυσε τοῖς ἐν Τρανσιλβανίᾳ φυγάσιν ἄρχουσι, διὰ τὰ ἐπιστρέφου εἰς τὴν πατρίδα των, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀμνησίαν τελείαν, μετ' ὄρκων φρικτῶν, καὶ ὅτι οὐδεὶς θέλει λάβῃ παραμικρὰν βλάβην, οἷ τινες δόντες πίσιν, ἐπανῆλθον ἅπαντες εἰς τὰ ἴδια, ὅ,τε Στανήλας Βόρνικος καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, τοὺς ὑπεδέχθη εἰς τὸ φαινόμενον μὲ ἄκραν εὐμένειαν, ἀλλ' ἐν κρυπτῶ ἔτρεφε σκοπὸν ὀλέθριον. Εὕρισκόμενος δὲ κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν ἐν Βουκουρεσίῳ, ἐπρόσαξε τὰ γένη συνέλευσις τῶν τε ἀρχόντων καὶ κληρικῶν εἰς τὸ ἡγεμονικὸν Παλάτιον, πρὸς σκέψιν κοινῆς τινος ὑποθέσεως· ὅθεν συναθροισθέντες κατὰ τὴν γ' τοῦ Μαρτίου μηνός, ὅ,τε Στανήλας Βόρνικος, σὺν πᾶσι τοῖς λοιποῖς ἄρχουσιν, καὶ οἱ δύο ἐπίσκοποι μετ' ὅλων τῶν ἡγουμένων, ἀρχιμανδριτῶν, καὶ πλήθους καλογῆρων, ὤρμισαν αἰφνιδίως μὲ ἀνοικτὰ σπαθία κατ' αὐτῶν οἱ τοῦ τυράννου ὑπουργοὶ στρατιῶται, καὶ κατέσφαξαν ἅπαντας μικροὺς καὶ μεγάλους, ὥς

π. χ.

1558.

ἐκ διαφόρων
τοπικῶν χρσ-
νικῶν.

ἔγινεν αἱματοχυσία, ἐξίσου ὑπευθύνων, καὶ ἀνευθύνων, ἀνήκουσος· ἐκινήθη δὲ μετὰ ταῦτα καὶ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυίας Στεφάνου Βοεβόδα Τόμσα, ἐπὶ σκοπῶν νὰ κυριεύσῃ τὸν θρόνον τῆς Μολδαυίας, ἀλλ' ὁ Στέφαν Βοεβόδας πληροφορηθεὶς τοῦτο ἐπρόφρασεν εἰς Φωξάνι μετὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας κρατεύματός του, ἔνθα εὐρισκόμενος καὶ ὁ Μίρτζα Βοεβόδας, συνεκροτήθη ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μάχη σκληρὰ παρὰ τὸν ποταμὸν Μίλκοβον· ἀλλ' ἔμεινε νικητὴς ὁ Στέφαν Βοεβόδας, ὁ δὲ Μίρτζα Βοεβόδας ἐπέσρεφεν, ὅστις μετ' οὐ πολὺ καὶ ἀπέθανεν, ἡγεμονεύσας ἐν τούτῳ τῶ διασημάτι ἔτος ἕν, ὃν καὶ ἔθαψαν ἐν τῇ τῆς παλαιᾶς Κούρτης ἐκκλησίᾳ τοῦ Βουκουρεζίου, ἣτις ἐκτίσθη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Λ Ε΄.

Πέτρος Βοεβόδας Β΄. Σκινόπος, ὁ ἐπιλεγόμενος ὑποκοριστικῶς καὶ Πετράς, μετὰ τῆς μητρός του Κιαρίνας.

Μετὰ τὴν ἀποθίωσιν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἔμεινε εἰς τὴν τῆς ἡγεμονείας διαδοχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πέτρος μετὰ τῆς Δόμνης μητρός του Κιαρίνας, ἢ Κιάζνας· ἀλλ' οἱ λυτρωθέντες μετὴν φυγὴν πέραν τῶν Καρπαθίων ὄρων ὀλίγοι ἄρχοντες, μετὰ παρέλευσιν δύο ἐβδομάδων, ἤλθον μὲ μερικὸν σράτευμα, καὶ συγκροτήσαν-

π. χ.

1562.

τοπικὴ ἡρο-
νολ. 3 Σερβι-
κη

τες πόλεμον εἰς χωρίον Ῥουμανέσι μετὰ τῶν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἀρχόντων, ἐνίκησαν τούτους, οἱ ὅποιοι κατέφυγον εἰς τὸ Γίργιβον καὶ ἐκλείσθησαν, ὡσαύτως καὶ ἡ Δόμνα μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Πέτρου Βοεβόδα φυγοῦσα, διέβη πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Ῥουχτζούκι. Ἐλθόντες ὅμως οἱ ἄρχοντες φυγάδες καὶ ἐκ δευτέρου ἐναντίον τῶν τοῦ Μίρτζα Βοεβόδα ἀρχόντων, οἵτινες ἐσύναξαν κράτευμα εἰς τὸ Γίργιβον, συνεκρότησαν μάχην εἰς Σερμπατέσι, ἀλλ' ἐνίκηθησαν οἱ φυγάδες, ἐξ ὧν ἐφρονεύθη ὁ Μπάδιας Κλουτζιάρης, καὶ ἕτεροι ἄρχοντες, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον, καὶ ἐπέσρεψεν αὐτῆς ἡ Δόμνα μετὰ τῷ Πέτρῳ Βοεβόδα εἰς Βουκουρέσι.

Μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἦλθον ἔτεροι τῶν φυγάδων ἀρχόντων μὲ κράτευμα ἐκ τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ Ὀλτου μερῶν, ὅτε Σταυίλας Μπέγκες, Ματαίης Μόγγε, Ῥάδους Λογοθέτης, Βουλκὰν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι· ἀλλ' ὁ Πέτρος Βοεβόδας ἔχων μετ' ἑαυτοῦ ἰκανὸν κράτευμα Τουρκικόν, κατεπολέμησε τούτους εἰς χωρίον Πογιάνα, καὶ ἀπεδίωξε μὲ φόρον πολλῶν ἀνθρώπων· τότε ἦλθον αὐτῶ ἐκ βασιλευούσης καὶ τὰ παράσιμα τῆς ἡγεμονείας, διὰ τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Στεφάνου, καὶ ἐδιωρίζετο παρὰ τῆς Πόρτας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον· οὗτος μετὰ τῆς μητρὸς του ἐπρόσθεσεν ἔτι καὶ εἰς τὸν διδόμενον τῇ Πέρτα ἐτήσιον φόρον, πέντε χιλιάδας φλωρία·

ἡγεμονεύσας δὲ ἔτη 9 καὶ ὀλίγους μῆνας ἐξώσθη, καὶ ἐξωρίσθη πέραν τῆς Μαύρης Θαλάσσης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· ὁ δὲ, συγχωρηθεὶς μετὰ ταῦτα, ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν· κατ' αἰτησίμ δὲ τῶν ἀρχόντων, ἐδιωρίσθη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας (*).

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Λ Σ Γ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Β'.

α. χ.

 1569.
 ἐκ διαφόρων
 τοπικῶν χρο-
 νικῶν.

Διωρισθεὶς οὗτος ἡγεμὼν ἐκ Βασιλευούσης, ἔγραψε τοῖς ἐν Τρανσυλβανία φυγάσιν ἀρχοῖσι, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀμνησίαν τελείαν, οἷτινες δίδοντες πίσιν, καὶ ἐλθόντες εἰς Βουκουρέσιον, προσεκύνησαν αὐτὸν καὶ ἠσύχασαν· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας μόλις δύο μῆνες παρήλθου, καὶ κατέσφαξεν ἔνδεκα ἐκ τῶν μεγάλων ἀρχόντων, τόν τε Ῥάδουλον Λογοθέτην ἀπὸ Δραγοέσι, τὸν Μιχαήλα ἀπὸ Μπαδένι υἱὸν τοῦ Βορνίκου Οὐδρισα, τὸν Τούδωρ Μπουκόβου, τὸν Βλάδουλ Κάπη, τὸν Πατράσκο, τὸν Κάλοτα, τὸν Στάνου υἱὸν τοῦ Δραγουλέσκου, τὸν Ῥάδουλ Στόλνικον ἀπὸ Μπολδέσι, τὸν

(*) Σωζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα μὲ ἔτος παλαιῶν ἀπὸ 7069. καὶ 7070. καὶ 7071. καὶ 7072. καὶ 7073. καὶ 7074. καὶ 7075. καὶ 7076.

Γάδουλ υἱὸν τοῦ Βορνίκου Σοκόλ, καὶ ἑτέρους ᾧσαύτως καὶ ἐκ τῶν μικροτέρων πολλούς.

Κατὰ δὲ τὸ δ'. ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, λαβὼν ὁ ἀδελφός του Πέτρος Βοεβόδας τὴν τῆς Μολδαυίας ἡγεμονείαν, καὶ διερχόμενος διὰ τῆς Βλαχίας, ἐξῆλθε καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας πρὸς ὑπάντησιν αὐτοῦ εἰς χωρίον Κοπατζένι, ὅπου καθήσαντες ἀμφοτέραι συνέφαγον καὶ συνευθύμισαν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε σείλη πρὸ ἡμερῶν ὁ Πέτρος Βοεβόδας προσαγὴν τοῖς ἐν Μολδαυίᾳ ἄρχεσι, διὰ τὰ ἤθελαν ἔλθῃ μέχρι τῆ Φωξανίου εἰς ὑποδοχὴν του, ἦλθεν ὁ Βόρνικος Δουμπράβας μετ' ὅλων τῶν τῆς ἡγεμονείας ἀρχόντων, καὶ μὲ ἱκανὸν στρατεύμα, καὶ χωρὶς τὰ ἀναμείνωσιν εἰς Φωξάνι, διεύθυναν τὴν ὁδοιπορείαν των ἔμπροσθεν, ἐπὶ λόγῳ τὰ ὑποδεχθῶν καὶ τὰ προσκυνήσουσιν τὸν ἡγεμόνα των· πλησιάσαντες ὁμως εἰς Κοπατζένι, καὶ εὐρόντες συνευωχουμένους ἀμφοτέρους τοὺς ἡγεμόνας καὶ ἀμερίμνους, ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν αἰφνιδίως, καὶ ἐφόνευσαν πολλούς· καὶ τὸν μὲν Πέτρο Βοεβόδαν κατεδίωξαν μέχρι τῆς Ἰμπραΐλας, ὁ δ' Ἀλέξανδρος Βοεβόδας κατέφυγεν εἰς Ὀράσι δὲ Φλότζι ἐν τῷ θέματι Γιάλομιτζας. Ἐπιστρέψαντες ἔπειτα εἰς Φωξάνι οἱ Μολδοβάνοι, ἐκλεξαν ἡγεμόνα των τινὰ ὀνόματι Ἰωνάσκου· ἀπέσειλε καὶ οὗτος ἡγεμόνα εἰς τὴν Βλαχίαν Βιντίλα τινὰ Βόρνικον Μολδοβάνον, ὅστις συ-

νωδευμένος μὲ κράτευμα ἰκανὸν εἰσῆλθεν εἰς Βουκουρέσι· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Βοεσόδας συναθροίσας κράτευμα εἰς Ὁράσι, ἦλθεν εἰς ὀλίγον μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ Δραγομήρ Βορνίκου, Μήτρου Κομίσου, Μπράδουλ Παχαρνίκου, καὶ Ἰῶν Περκαλάμπου, καὶ καταπολεμήσας τὸν Βιντίλα Βόρνικου Μολδοβάνου, ἐφόνευσε τοῦτον, καὶ ἀποδιώξας τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ, ἐκυρίευσε τὸν τῆς ἡγεμονείας του θρόνου· τότε εὐγαλεν ἐν δόσιμον ὀνομαζόμενον ὠάε Σάκα· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτι 8 καὶ μῆνας ὀλίγους, ἐτελεύτησε, καταλιπὼν διάδοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μίχναν· οὗτος ἔκτισε (ἢ ἀνέκτισε) καὶ τὴν ἐν Βουκουρεσίῳ Μονὴν, τὴν καλουμένην τοῦ Ῥάδουλ Βοεσόδα ἐν ἔτει 1575· ἔθεσε καὶ ἓνα πέτρινον σταυρὸν εἰς Διάλο Πιτέτσιλωρ. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Λ Ζ'.

Μίχνα Βοεσόδας Β'. ὁ μετὰ ταῦτα τουρκεύσας.

σ. χ.
1577.
τοπικῆ χρῶ-
νολ.

Μείνας ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου υἱὸς Μίχνας τοῦ θρόνου διάδοχος, ἔπεμψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν μέγαν Βισιάρην Μήτρα, καὶ ἔφερεν αὐτῷ τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα· οὗτος ἐ-

(*) Σώζονται καὶ τοῦτου δύο χρυσοῦσουλλα. ἀπὸ 7077 καὶ 7079.

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ ΜΕΡ. Δ΄. Κ. Α΄. 109
πέβαλεν εἰς τὸν τόπον καὶ ἓνα φόρον ὀνομα-
ζόμενον Γαλιάτα· ἀλλ' οἱ ἄρχοντες Μεχεδι-
τζιάνοι μὴ θέλοντες αὐτὸν, ἔκλεξαν ἕτερον ἡ-
γεμόνα καλούμενον Ῥάδουλον Πάππα, κατὰ
τοῦ ὁποίου ἔλθων ὁ Μίχνα Βοεβόδας μὲ βρά-
τευμα, καὶ συγκροτηθέντος ἐν Κραϊώβια πολέ-
μου, τοὺς μὲν ἄρχοντας Μεχεδιτζιάνους ἐνί-
κησε, φονευθέντας ἐκ τούτων πολλούς· ὁ δὲ
ἐκλεχθεὶς παρ' αὐτῶν ἡγεμὼν ἔφυγεν εἰς Τέμι-
σβαρ· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτη ἕξ, ἐξώσθη παρὰ
τῆς Πόρτας, καὶ ἐξωρίσθη εἰς Τρίπολιν· οὗτος
ἔκτισε καὶ τὴν Μονὴν τῆς Τουτάνας (*).

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Λ Η'.

Πέτρος Βοεβόδας Β΄. Τζερτζέλ.

Οὗτος μὲ τὸ νὰ ἐζητήθῃ ἐκ τῶν ἀρχόντων,
ἐδιωρίσθη παρὰ τῆς Πόρτας· ἔλθων δὲ εἰς τὴν
ἡγεμονείαν αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισε τρεῖς τῶν με-
γάλων ἀχόντων, τότε Δραγομήρ Μπάνου τῆς
Κραϊώβιας, τὸν Μιχαὴλ Βόρνικον, καὶ τὸν Κόν-
τζα Παχάρνικον· ἐπέβαλε καὶ φόρον βαρύτα-
τον εἰς τὸν τόπον, ὀνομαζόμενον Γκόσινα, ἀνά
ἓν πρόβατον εἰς τὰ δέκα· οὗτος ἔκτισε τὴν ἐν
Τιργοβίζω Αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ὁ Μί-

α. χ.
1583.
τοπικὴ χρῆ-
νολ.

(*) Σοῦζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7087. 7088.
7089. καὶ 7090.

χνα Βοεβόδας ἀνεψιός του, διοργανίζων εἰς Βασιλεύουσαν, ἔξωσεν αὐτὸν ἡγεμονεύσαντ' ἔτη δύο, ὅς τις μετ' ὄλων τῶν ὑπαρχόντων του καὶ οἰκιακῶν του ἔφυγεν εἰς Τρανσυλθανίαν (*).

Ἡγεμονεῖα Β'. Μίχνα Βοεβόδα, τῆς
τουρκευθεντος.

Ελθὼν αὖθις ὁ Μίχνα Βοεβόδας εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονεῖαν, ἐπέβαλεν εἰς τὸν τόπον μεγάλην φορολογίαν, ἐδιπλασίασε τὸ Δισμαρίτον, δηλαδὴ τὸ δέκατον τῶν Μελισσιῶν, λαμβάνων ἀνὰ δύο ἀντὶ ἑνὸς εἰς τὰ δέκα, καθυπέβαλε τὸ τᾶγμα τῶν στρατιωτῶν, λεγομένων Ρὸς, εἰς βαρύτερον δόσιμον, ἐπέθεσεν εἰς τοὺς Γεωργοὺς νέου δόσιμον τῆς Γκαλιάτας, ἤτοι εἰς τὸ μέτρον τοῦ γενήματος, καὶ ἕτερα πλεῖστα· ἐν τούτοις ἀπεκεφάλισε καὶ τὸν Στάντζουλον μέγαν Λογοθέτην· μὴ ὑποφέροντες οὖν οἰκάρχοντες τὰ δεινὰ ταῦτα, ἐκινήθησαν δι' ἀγωγῆς εἰς τὴν Πόρταν, καὶ ἔξωσθεις τὸς ἔτος τῆς Β' ἡγεμονεῖας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν· πλουσιώτατος δὲ αὖν, καὶ ὑπεπτευόμενος μήπως ὁ πλοῦτος ἐπιφέρει ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοῦτον θάνατον, ἀρνήθη οἰκειοθελῶς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίσιν, καὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν τοῦ Μωάμεθ Φρησκείαν· θέλων δὲ διὰ νὰ

α. χ.

1585.
ἐκ τοπικῶν
χρονολογιῶν.

ἐκ τῆς Τουρ-
κικῆς ἱστορίας.

(*) Σώζεται καὶ χρυσόβουλλον τούτου ἀπὸ 7093.

καλύψη εἰς τοὺς Τούρκους τὸ τέλος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπρότιμισε ν' ἀλλάξῃ θρησκείαν, ἔπλασεν, ὅτι εἶδεν ὀπτασίας νυκτερινὰς, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος Μωάμεθ εἰς τοῦτο τὸν ἐκατήχησεν· ὅθεν οἱ Τούρκοι πολλὴν χαρὰν ἔλαβον, κατεξοχὴν δ' ὁ Σουλτάν Μουράτ γ', ὅστις οὐχὶ μόνον τὸ ἐπανωφόριον αὐτοῦ ἐκδυθεὶς ἔνδυσε τοῦτον, ἀλλ' εὗγαλε καὶ ἐκ τῆς ἰδίας του ζώνης τὸ λιθοκόλλητον χαντζέρι, ἦτοι ξιφίδιον, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ εἰς τὴν ζώνην τοῦ ἀρνητοῦ διὰ τὰ τὸν τιμήσῃ, ὡς συνηθίζεται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μεγάλων ὑποκειμένων, τὸν ὁποῖον ἐψήφισεν ἐντ' αὐτῷ καὶ Πασᾶν Χαλεπίου (*).

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΛΘ΄.

Στέφαν Βοεβόδας Β΄. ὁ κωφός.

Ε'ξωσθέντος τοῦ Μίχνα Βοεβόδα, διαρίσθη κατ' αἰτήσιν τῶν ἀρχόντων Στέφαν Βοεβόδας ὁ κωφός, υἱὸς Πατράση Βοεβόδα, ὅστις ἀφ' οὗ ἤλθεν εἰς Βλαχίαν, ἐζήτησεν ἢ Πόρτα πολλὴν ποσότητα ἀργυρίων, προσθήκην εἰς τὴν ἐτήσιον τοῦ τόπου φορολογίαν, ὡς ἐγίνε συγχρόνως ἢ ἰδίᾳ ἀπαίτησις καὶ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Πέτρου Βοεβόδα Σκρόπουλ, ἦτοι τοῦ

α. χ.
1591.
ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν.

(*) Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7095. καὶ 7096. καὶ 7097. καὶ 7098. καὶ 7099.

κουτζού, ἀλλ' οὐδείς τούτων τῶν ἡγεμόνων ἔκλινεν εἰς τὸ ζήτημα· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἤυξισαν ἐν Βλαχίᾳ αἱ τῶν πέριξ Τούρκων κακίαι καὶ ἀταξίαι, ὁ δὲ ἡγεμὸν ἐπειδὴ δὲν ἐξικανούσεν εἰς τὸ νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν τούτων ἀυθάδειαν, ὧν πρῶτος καὶ ἡσυχος, ἐζήτησαν δι' ἀγωγῆς παρὰ τῆς βασιλείας οἱ ἄρχοντες τὸν ἀδελφόν του Ἀλέξανδρον ἀντ' αὐτοῦ, διὸ μετὰ ἓν ἔτος ἐξώσθη.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Μ΄.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Γ. υἱὸς
Πατράσι. Βοεβόδας.

α. χ.
1592.
τοπικὴ χρῶ-
νολογία.

Διορισθεὶς καὶ οὗτος κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἀρχόντων, δὲν ἐξίσχυσεν εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τῶν Τούρκων ἀταξίας, ἀλλ' ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιηύξανε τὸ κακόν· βλέποντες λοιπὸν τοῦτο οἱ ἄρχοντες, ἐσκέφθησαν περὶ τοῦ πρακτέου· καὶ ἀποσεύλαντες ἀγωγὴν εἰς τὴν Πόρταν, ἐζήτησαν διὰ ἡγεμόνατων Μιχαὴλ τὸν ἀνδρείου, ὅστις κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εὐρίσκετο εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὅθεν καὶ ἐξώσθη κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας μετὰ τὸ α'. ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΜΑ΄.

Μιχαὴλ Βοεβόδας Β'. ὁ ἀνδρείος.

α. χ.
1592.

Οὗτος ὁ ἀνδρείος Μιχαὴλ Βοεβόδας ἦν υἱὸς

Πατράση Βοεβόδα τοῦ καλοῦ, (*) ὅστις καθ' ἕκ διαφόρων
 ὄν καιρὸν ἔλαβε τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, χρονικῶν
 εἶχον ἐπιφορτισμένην αὐτὴν οἱ περίξ παραδου- Βλαχικῶν
 Μολδαυικῶν
 Λεγικῶν,
 Οὐγγρικῶν,
 ἔ Τερικῶν.

(*) Ἀμφιβάλλεται περὶ τούτου τοῦ ἡγεμόνος, ἂν τῶ
 ὄντι ἦ τον υἱὸς τοῦ Πατράση Βοεβόδα, καθότι οὐδὲν
 τῶν παλαιῶν τοπικῶν, ἢ ξένων χρονικῶν ἐπιβεβαιοῦν
 το· ἐν δ' ἐξ αὐτῶν ἴσχει οὕτως, ὅτι ἐπὶ ἡγεμονείας
 τοῦ Πατράση Βοεβόδα γυνὴ τις ὠραιότατη χηρεύουσα,
 ἐκ τῆς Κωμοπόλεως Ὀρασιου δὲ Φλότζι τοῦ Θέματος
 Γραλομίτζας, ἔχουσα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Γραικῶν τινὰ
 πλοῖσιον, τὸ ὑπουργημα Μπεγλικτζήν, (τουτέστιν ἐξ
 ἐκεῖνων, οἳ τινες διὰ βασιλικῆς προσαγῆς συναζοῦν
 προσδιορισμένην ποσότητα προβάτων ἐκ τῆς Βλαχίας
 καὶ Μολδαυίας, καὶ φέρουσιν αὐτὰ εἰς Κωνσταντινούπο-
 λιν) καὶ μεσολαβήσαντος ἔρωτος μεταξὺ τῶν, ἔμεινεν
 ἢ γυνὴ ἔγκυος· ὁ δὲ Μπεγλικτζής μελλὼν νὰ ἀπέλθῃ
 εἰς βασιλεύουσαν, ἐχάρισεν αὐτῇ ἑκατὸν φληρίων ἐν
 δακτυλιδίον, καὶ τῇ παρήγγειλεν, ὅτι εἰάν γεννήσῃ
 υἱόν, ἀφ' οὗ ἦθελεν ἔλθῃ εἰς ἡλικίαν, νὰ τὸν στείλῃ
 εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ πατρός του·
 διὰ δὲ σημεῖον γνωρίσματος, νὰ τῷ δύσῃ τὸ ρηθὲν
 δακτυλιδίον. Ἐγέννησεν οὖν υἱὸν μετὰ ταῦτα ἢ ρηθεῖ-
 σα γυνὴ, ὅστις ἀύξηνηθείς, προσεκολλήθη εἰς δούλευσιν
 ἐνὸς τῶν μεγάλων ἀρχόντων· ὧν δὲ νέος πλήρης προ-
 τερημάτων καὶ ἀξιοτήτος, ἐντὸς ὀλίγου εἰλκυσεν ὄλων
 κοινῶς τὴν εὐνοίαν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπροχώρησεν εἰς
 διαφόρους βαθμοὺς ἀξιομάτων πολιτικῶν· μὴ θέλων
 δὲ ὁ τότε ἡγεμὼν Πάτρος Βοεβόδας Τζερτζεῖλ, ὅστις εἶ-
 χεν ἀποκεφαλίσῃ τὸν Δομπρομήρ Μπανον τῆς Κραϊν-
 βας νὰ στείλῃ ἕτερον Μπανον, ἐξ αἰτίας τῶν σκανδα-
 λῶν, διχονοιῶν, καὶ ἀνταρσιῶν ὅπου προήρχοντο ἐ-
 κείθεν πάντοτε, ἀπέστειλε τὸν ρηθέντα Μιχαῆλ τοπι-

νάβιοι Τοῦρκοι μετ' ἄπειρα χρέη, καὶ ἑτέρας πολλὰς ἐνοχλήσεις, καὶ εἰς τόσον ἐκτάνθησαν, ὥστε ἠτοιμάζοντο νὰ κτίσουν καὶ Μετζίτια, ἧτοι προσκυνήματα τῆς θρησκείας των.

τηρητὴν τῆς Μπανίας· ἔνθα ἀπερχομένου, μετ' οὐ πολὺ διεδόθη τις φήμη, ὅτι ἦτον υἱὸς τοῦ Πατράση Βοσβόδα, τὸ ὅποιον ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, καὶ ποθέσας τοῦτο ὡς αἴτιον ἀνταρσίας, ἀμέσως ἐσείλε μετ' ὀργῆς Ἀρμασέλους τῆς Πουσκαρίας, ἧτοι ὑπηρετὰς τοῦ ἐγκληματικῆς κριτηρίου, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτὸν νὰ τὸν θανατώσῃ· ἀλλ' οἱ Ἀρμασέλοι φέροντες τοῦτον εἰς τὴν πόλιν Βουκουρεσίου, καθ' ἣν τὴν ἡμέραν ἐωρτάζετο ἡ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, διέβαινον ἐπ' ἔμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας τοῦ ῥηθέντος ἀγίου. ἧτις καλεῖται Μπισέρικα ἄλμπα πρὸς τὸν πόδον Καλιτζιλορ' ἐν ᾧ ἐκτελεῖτο ἡ ἱερά λειτουργία, ἐδειχθὲ τῶν Ἀρμασέλων ὁ Μιχαήλ διὰ νὰ τὰ δώσουν τὴν ἄδειαν νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἅγιον, οἱ τινες ἀφ' οὗ ἐσερξάν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναὸν, καὶ μετὰ συντετριμμένης καρδίας, καὶ ἀπειρῶν δακρύων, ὡς κατάδικος ὅπου ἦτον, προσευχηθεὶς ὑπεσχέθη κατ' ἔμπροσθεν τῆς τοῦ ἀγίου εἰκόνας, ὅτι εἰν ἤθελε τὸν λυτρώσῃ τῆς ἐνεσώσης καταδίκης, νὰ κτίσῃ ἐπ' ὀνοματίτου ἐν Μονασήριον ἀπενεχθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐξετασθεὶς, εἰν ἦτον υἱὸς τοῦ Πατράση Βοσβόδα, ἀρνῆθη μεθ' ὄρκου λέγων, ὅτι οὐτ' ἦτον, οὐτ' εἶπεν, οὐτ' ἠξέυρει πόθεν διεδόθη αὕτη ἡ φήμη, τὸ ὅποιον καὶ δούς ἐγγράφως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τῆς ὀμηγύρεως τῶν ἀρχόντων, ἠλευθερώθη τῆς καταδίκης, ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου, ἔκρινεν εὐλογον ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Βλαχίας· ὅταν δὲ ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ, τότε ἡ μήτηρ του εἶπεν αὐτῷ τὸ μυστήριον, καὶ ἐγχειρίσασα αὐτῷ

Ὁ δὲ Μιχαὴλ Βοεβόδας ἀφ' οὗ ἐκίνησε κατ' αὐτῶν πολλὰς ἀγωγὰς εἰς τὴν Πόρταν, ζητῶν νὰ δοθῆ εἰς τὸν τόπον ἢ προσήκουσα εὐταξία διὰ βασιλικῆς προσαγῆς; καὶ δὲν εἰσηκούσθη, ἐσύναξεν ἅπαντας τοὺς τῆς ἡγεμονείας του ἄρχοντας, καὶ ἀφ' οὗ συνεσκέφθη μετ' αὐτῶν, τὸ μόνον μέσον, ὅπερ ἔκριναν εὐλογον διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὸν τόπον ἐκ τῆς τυραννίδος τῶν Τούρκων ἦτον, τὸ νὰ κινήσωσιν ἐναντίον αὐτῶν μὲ τὰ ὅπλα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἰδία των δύναμις δὲν ἀναλογοῦσε πρὸς ἀπάντησιν τῶν τῆς βασιλείας δυνάμεων; τὰς ὁποίας ἀναμφιβόλως αὐτὴ ἔπετο ἐναντίου

τὸ δακτυλίδιον, ὠδήγησέ τουτον πρὸς ἔρευναν τοῦ πατρὸς του· ὅστις ἀπερχόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀναζητήσας αὐτὸν εὗρε ζῆντα ἐν καταστάσει πλουσίᾳ, καὶ παρὰ τῆ Ὀθωμανικῆ Πόρτα ἰσχύοντα τὰ μέγιστα· Χαροποιηθεὶς οὖν ὁ πατήρ ἐπὶ τῆ ἀπολαύσει τοιοῦτου υἱοῦ, ὃν ἐγνώρισε διὰ τῆς ἀποδείξεως τοῦ δακτυλιδίου, ἔλαβε μεγάλην φροντίδα περὶ αὐτοῦ· μετὰ παρέλευσιν οὖν ὀλίγου καιροῦ, ἐπειδὴ ἐζήτησαν παρὰ τῆς Πόρτας οἱ ἄρχοντες τῆς Βλαχίας τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα γ. καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον ἄξιον ἡγεμόνα, κατώρθωσεν ὁ πατήρ τοῦ Μιχαὴλ διὰ μέσου τοῦ τότε Καποῦ Κιχαγιά τῆς Βλαχίας Γιαννακάκη, μεθ' οὗ εἶχεν ἄκραν φιλίαν, νὰ ζητηθῆ ὡς ἐκ μέρους τοῦ τόπου ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ, ὅστις καὶ ἐδιωρίσθη.

(Αὕτη ἡ ἐσορῶν φαίνεται νὰ ἐρρήθη πεπλασμένη τῷ τότε ἡγεμόνι ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, διὰ νὰ λυτρώσουν ἐκ τοῦ θανάτου τὸν Μιχαὴλ, ἀλλ' οὐχὶ ὅτι οὕτως ἔχει τῷ ἔντι.)

των να κινήσῃ, ἔπεμψεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας πρέσβεις καὶ εἰστάς γειτνιαζούσας ἡγεμονείας· εἰς μὲν τὸν Σιγισμοῦνδου Μπατῶρ Ζήκμουα τῆς Τρανσυλθανίας, (ἣτις ἦτον τότε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Πολωνίας) ἄρχοντα τινα ῥάδουλον Κλουτζιάρην Μπαρκανέσκον, εἰς δὲ τὸν Μολδαυίας ἡγεμόνα Ἀαρῶν Βοεβόδαν τὸν Στόλνικον Στρέε Μπουζέσκον, ζητῶν τὴν συμμαχίαν αὐτῶν, οἵτινες προθύμως συγκατανεύσαντες εἰς τὴν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα ζήτησιν, πρῶτον ἔκαμαν ἔνορκον συνθήκην συμμαχίας διὰ νὰ εἶναι τῶ μεταξὺ των ἀχώριστοι εἰς κάθε περίεασιν, ἔπειτα ὁ μὲν Μπατῶρ Ζήκμων ἔξειλεν ἓνα σῶμα στρατεύματος Τρανσυλθανῶν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ὁρβὰν Μιχαὴλ, καὶ Ἰσβαν Μπακίς, ὁ δὲ Ἀαρῶν Βοεβόδας ἕτερον σῶμα Μολδαύων ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ τῆς ἡγεμονείας Χατμάνου, τὰ ὅποια ἀμέσως ἐνωθέντα μετὰ τῶν Βλαχικῶν στρατευμάτων, ἐπέπεσον κατὰ τῶν ἐν Βουκουρεσίῳ εὐρισκομένων Τούρκων, καὶ κατέσφαξαν ἅπαντας ἐν ἔτει 1594 τῆ ἐ. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, πληρωθέντος τότε καὶ τοῦ Στρέε Μπουζέσκου εἰς τὴν ἀρισερὰν χεῖρα· ἔπειτα ἄνευ ἀναβολῆς ἀπεδίωξαν ἀφ' ὅλης τῆς Βλαχίας διόλου τοὺς Τούρκους, καὶ οὕτως ἔμειναν οἱ Χριστιανοὶ ἐν ἀνέσει· ἔξειλεν ἐν τ' αὐτῶ ὁ ἡγεμὼν στρατεῦμα καὶ ἐναντίον τοῦ φρουρίου Γιργιέσου, τὸ ὅποιον πολιορκήσαντες καὶ καταπολεμοῦντες μὲ

τὰ τέπια ἡμέρας πολλάς, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸ κυριεύσουν, μὲ τὸ νὰ ἐλάμβανε συνεχῶς προμηθείας σρατιωτῶν καὶ τροφῶν διὰ Δουνάβεως ἀπὸ Ῥουχτζοῦκι· ὅθεν κατακαύσαντες καὶ ἐρημώσαντες τὴν περιοχὴν ἅπασαν, ἐπέσρεψαν ἐν Βουκουρεσίῳ· ἀλλ' ὁ Σουλτάν Μουράτ γ'. πληροφορηθεὶς τὴν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα ἀποσασίαν, ἄνευ ἀργοπορίας ἀπέσειλε τὸν Φεράτ Μουσαφᾶ Πασᾶν μὲ πλὴθὺν σρατευμάτων, καὶ μεθ' ἐνὸς ἡγεμόνος διὰ τὴν Βλαχίαν διαωρισμένου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τοῦ Γ', οἵτινες ἐλθόντες ἀπέναντι τῆς Βλαχίας εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ῥουχτζοῦκι, ἄρχισαν τὰς ἐτοιμασίας διὰ τὴν διάβασιν τοῦ Δουνάβεως· ὁ δὲ Μιχαὴλ Βοεβόδας συνάξας ὅλας τοὺς δυνάμεις μὲ βίαν, ἐκινήθη εὐθὺς πρὸς τὸν Δούναβιν κατὰ τὴν ἡ. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ἀλλ' ὡς ἔφθασεν εἰς χωρίον Πιेत्रίσι, καὶ ἐτοιμάζετο νὰ περάσῃ τὸν Δούναβιν διὰ νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τοῦ Φεράτ Μουσαφᾶ Πασᾶ, ἔλαβεν εἰδήσιν, ὅτι τὸ Ταταρικὸν σράτευμα τῆς Κριμαίας, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Βλαχίας ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Γαλατζίου, καὶ ἄρχισε νὰ λεηλατῆ καὶ νὰ αἰχμαλωτίζει, διὰ τὸ ὅποσον εἰς ἄκρον ὁ ἡγεμὼν λυπηθεὶς, ἀμέσως ἐπέσρεψε, καὶ ἐλθὼν εἰς χωρίον Χουλιμπέσι ἐσρατοπέδευσεν· ἔσειλε δὲ ὡς ἐμπροσθοφυλακὴν ἐναντίον τῶν Ταττάρων, ἐν σῶμα σρατεύματος ἐκλεκτοῦ ὑπὸ τὴν ἐδηγίαν τοῦ Ῥά-

δουλ Μπουζέσκου, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πρέδα Στολνίκου, τοῦ Στρώε Στολνίκου, καὶ ῥάδουλ Καλοφιρέσκου, οἵτινες συναπαντηθέντες εἰς χωρίον Πουτινεί μετὰ τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τῶν Ταττάρων, ἔπεσον κατ' αὐτῆς, καὶ τοὺς μὲν φονεύσαντες, τοὺς δὲ αἰχμαλωτίσαντες, κατέσρεψαν κατὰ κράτος.

Μαθὼν τοῦτο ὁ Χάνης, ὅστις εἶχεν ἐνωθῆ μετὰ τοῦ Φεράτ Μουσαφᾶ Πασᾶ, ἔσειλεν ἕτερον σῶμα στρατεύματος μεγαλύτερον κατ' αὐτῶν, ὑπὸ τὴν τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ ὀδηγίαν, τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς χωρίον Στανέσι, ἔνθα ἐμέδρευον οἱ Μπουζέσιδες, οἵτινες ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸ, καὶ κατασφάζαντες πολὺ πλῆθος Ταττάρων, ἀπεκεφάλισαν καὶ τὸν τοῦ Χάνη ἀνεψιόν. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ διαπεράσας ὁ Φεράτ Μουσαφᾶ Πασᾶς μετὰ τοῦ Χάνη καὶ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τὸν Δούναβιν, ἐστρατοπέδευσεν εἰς χωρίον Σερμπατέσι, ἔνθα ἀποσεύλας καὶ ἕτερον μέρος στρατεύματος ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ τῆς Κραϊώβας Μπάνου Μιχάλτζα, κατέφθειρε πολὺ μέρος στρατεύματος Τουρκικοῦ. Ἐντρομος δὲ γενόμενος ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς μετὰ τοῦ Χάνη καὶ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, διεπέρασεν αὐθις τὸν Δούναβιν εἰς ῥουχτζούκι, καὶ πληροφορηθεὶς ὁ Χάνης τὴν τοῦ στρατεύματός του φθορὰν, τὴν σφαγὴν τοῦ ἀνεψιοῦ του, καὶ ὅτι ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας ἔρχεται κατ' αὐτῶν, δὲν ἀργοπόρησε παντελῶς,

ἄλλ' ἀποσπασθεὶς ἐκ τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ,
 ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια· τότε καὶ ὁ Μιχαὴλ
 Βοεβόδας διαπεράσας τὸν Δούναβιν τῇ κά. Ἰα-
 νουαρίου τοῦ 1595 ἔτους, κατέστρεψε τὸ Τουρκι-
 κὸν σράτευμα, καὶ μόλις ἐσώθησαν μὲ ὀλίγα
 λείψανα φεύγοντες ὅ,τε Μουσαφᾶ Πασᾶς καὶ
 Ἀλέξανδρος Βοεβόδας, τὸ δὲ ῥουχτζοῦκι κατέ-
 καυσαν· διαίρσας δὲ ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας τὸ σρά-
 τευμὰ του εἰς δύο, τὸν μὲν μέγαν Μπάνον
 Μιχάλτζα ἔστειλε κατὰ τῆς Σιλίσρας, τὸν δὲ
 μέγαν Σπαβάρην Πρέδα κατὰ τῆς Χίρσοβας,
 οἱ ὅποιοι νικήσαντες τοὺς Τούρκους, κατέκαυ-
 σαν ταῦτα τὰ δύο κάστρα· ὁ δὲ Μιχαὴλ Βοε-
 βόδας λεηλατήσας καὶ καταφανίσας ὅλα τὰ
 παρὰ τὸν Δούναβιν Τουρκικὰ ἄκρα, ἐπανε-
 καμψε νικητὴς ἐν Βουκουρεσίῳ εἰς τὸν θρόνον
 αὐτοῦ· μὴ ὑποφέρων δὲ τὰς τῶν Τρανσυλβα-
 νῶν ἀρχηγῶν ἀταξίας τοῦτε Ὀρβάν Μιχαὴλ,
 καὶ Ἰσβαν Μπακίς, ἀπέστειλε τούτους εἰς τὸν
 Μπατῶρ Ζήκμονα, ὅς τις ἀντ' αὐτῶν ἔστειλε
 τὸν Κέλερ Μπέντε, τὸν ὅποιον ἀμέσως διεύ-
 θυνεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας ὁμοῦ μετὰ τοῦ
 Μπάνου Μάνδα ἐναντίον τοῦ Κάστρου τῆς Ἰμ-
 πραΐλας, καὶ καταστρέψαντες ἐκ θεμελίων
 αὐτὸ, ἐθυσίασαν πλῆθος Τούρκων.

Ταῦτα ἐκτελῶν οὗτος ὁ ἡγεμὼν ὑπὲρ τῶν
 Χριστιανῶν, ὁ Μπατῶρ Ζήκμων ἐφθόνησε, καὶ
 ἐσκέπτετο νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τούτου προόδους,
 διὰ νὰ τὸν ταπεινώσῃ καὶ νὰ τὸν ἔχη ὑπήκοον

εἰς τὰς προσαγάς του· ἀλλ' ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας πληροφορηθεὶς τὸν κακόν του σκοπὸν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτον αἱ ἐνεσῶσαι περιστάσεις ἀρμόδιαι πρὸς ἐκδίκησιν, ἐπολιτεύθη τὸ πρᾶγμα, καὶ πραγματευόμενος τὸν καιρὸν, διὰ τὸ τοῦ τόπου συμφέρον, ἔσειλε πρὸς αὐτὸν τὸν Μητροπολίτην Εὐθύμιον, μετὰ τῶν δύο Ἐπισκόπων, τὸν μέγαν Βόρνικου Μήτρα, τὸν Λογοθέτην Ἰσάρ, τὸν Δημήτριον Βόρνικον, τὸν Ῥάδουλ Μπουζέσκον, καὶ ἑτέρους τῶν ἀρχόντων πολλοὺς, παραγγείλας αὐτοῖς, ὅτι νὰ ὑποτάξουν τὸν τόπον εἰς τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα, ὃ δὲ Μιχαήλ Βοεβόδας νὰ εἶναι ὡς τοποτηρητὴς του, καὶ ὑπήκοος εἰς τὰς προσαγάς του, χωρὶς νὰ εἶναι τῶ μεταξὺ τῶν διχόνοια, διὰ νὰ δυνηθοῦν βοηθούμενοι ἀμοιβαίως νὰ ἀντιτείνουσι εἰς τὰς τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν προσβολάς. Ὅθεν ἀπελθόντες οἱ ρηθέντες εἰς τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα, ἀνήγγειλαν αὐτῶ τὰ ρηθέντα, ὅς τις εὐχαριστηθεὶς καὶ χαροποιηθεὶς, ἔκλεξεν ἐκ τῶν ἐντοπίων Βλάχων ἀρχόντων δώδεκα, καὶ ἐδιώρισεν αὐτοὺς ἐπιτρόπους, διοικητὰς τῆς ἡγεμονείας, καὶ ἐξηρητημένους ὑπὸ τῶν ἰδίων του προσαγῶν.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ Ἁαράν Βοεβόδας τῆς Μολδαυίας, διὰ τὴν ἔνορκον συμμαχίαν ἣν εἶχε μετὰ τοῦ Μιχαήλ Βοεβόδα, αὐτῶ μὲν ἔσειλε βοήθειαν στρατευμάτων εἰς τὴν Βλαχίαν μετὰ τὸν Πέρτζα Ἀνδρεϊάς, οὗτος δὲ ἐμάχετο

εἰς τὸ ἕτερον μέρος μετὰ τοῦ Καζάν Γκιρέϊ Χάντῆς Κριμμαίας μὲ πολλὴν γενναϊότητα ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἔχουνεν ἄπειρον Τουρκικὸν αἷμα· ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς τῶν ἐχθρῶν του ἐπιβουλῆς καὶ κακίας, ἔπεσεν εἰς δυσυχίαν μεγάλην· καθότι διέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα, ὅτι ἐσκέπτετο νὰ ἐνωθῆ μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν, διὸ καὶ ἔσειλεν αἰφνιδίως ὁ Μπατῶρ εἰς τὴν Μολδαυίαν, καὶ ἄρας τοῦτον μετὰ τῆς Δόμνης, καὶ ὅλης τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἔφερον εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ ἔκλεισεν εἰς τὴν φυλακὴν· φονεύσας δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἀρχόντων, ἐδιώρισεν ἡγεμόνα τὸν Ἰβάν, ὅστις ἦτον Ἄγας τοῦ Ἀαρῶν Βοεβόδα, τοῦ ὁποίου ἀλλάξας τὸ ὄνομα, ὠνόμασε Στέφανου Βοεβόδα· ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, καὶ ὑπερβολὴν ἐλυπήθη.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἀποβιώσαντος καὶ τοῦ Σουλτάν Μουράτ γ', ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σουλτάν Μεεμέτ γ', ὅστις ἐκλέξας τὸν Σινάν Πασᾶν Σερασκέρην, ἦτοι ἀρχιστράτηγον, μὲ ἑτέροισιν πολλοῖς Πασάδεσ, καὶ μὲ πλῆθος στρατεύματος ὑπὲρ τὰς ἐγδοήκοντα χιλιάδας, ἀπέσειλεν αὐτὸν ἐναντίον τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα, ὁ ὁποῖος ἔλθων εἰς Ρουχτζοῦκι, ἔσπισεν ἐπὶ τὸν Δούναβιν γέφυραν, καὶ διαπεράσας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐστρατοπέδευσεν εἰς χωρίον Καλογαρένι τοῦ Δέματος Βλάσκας, ἔνθεν ἄρχισαν νὰ λεηλατοῦν καὶ νὰ αἰχμαλωτίζουσιν οἱ Τοῦρ-

κοι· ὁ δὲ Μιχαήλ Βοεβόδας βλέπων, ὅτι ἀρ-
γοποροῦν αἱ βοήθειαι τῶν Συμμάχων, τοῦτε
Μπατὰρ Ζήκμονος, καὶ ἡγεμόνος τῆς Μολ-
δαυίας, τοὺς ὁποίους εἶχε προειδοποιήσῃ διὰ
τὴν ἔλευσιν τῶν Τούρκων, καὶ ὅτι κατεσκευά-
αζον ἐπὶ τὸν Δούναβιν γέφυραν, ἐσύναξε τὸ
ἴδιον τοπικὸν σράτευμα, καὶ ὅσον ἕτερον νεο-
σύλλεκτον ἐδυνήθη, καὶ κινήσῃ με βίαν διὰ
να ἐμποδίσῃ τῶν ἐχθρῶν τὰς προόδους, κατὰ
τὴν ἰγ'. τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἐν ἔτει 1595
ἦλθε κατ' ἔμπροσθεν αὐτῶν παρὰ τοῦ ποτα-
μὸν Νιάζλοβον εἰς τὸ Βάδο Καλογαρένι, ἐν-
θα πολέμου φρικτοῦ συγκροτηθέντος, καὶ ἐ-
πικρατήσαντος ἀπὸ πρωῆ ἕως ἑσπέρας, ἔδει-
ξεν ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας ἔργα ἡρωικώτατα·
τόση δὲ αἱματοχυσία ἐγένετο, ὥστε τὸ ὕδωρ
τοῦ ποταμοῦ ἔτρεχε μεμιγμένον με περισσό-
τερον αἷμα. Τότε ὁ Σινὰν Πασᾶς βλέπων,
ὅτι δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ ποσῶς, καὶ
ὅτι μέλλει νὰ ἐπιστρέψῃ κατησχυμένος, ἐσύ-
ναξεν ὅλους τοὺς ὑπ' αὐτὸν Πασάδες καὶ
σρατιγούς, καὶ διημιγορήσας, ἐπρόσαξε τῇ
ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ διὰ νὰ ἤθελε γένη ὁ πόλεμος
γενικὸς, με ἀπόφασιν ἢ νὰ νικήσῃ ἢ νὰ ἀ-
πολεσθῇ καὶ αὐτός· ὡσαύτως μαθὼν καὶ ὁ
Μιχαήλ Βοεβόδας τὴν τῶν Τούρκων ἀπόφασιν,
ἐσύναξεν ὅλους τοὺς ἄρχοντας καὶ καπετάν-
ους, καὶ διημιγορήσας αὐτοῖς, ἐκινήθη πρῶ-
τος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν με ὅλον τὸ σράτευ-

μάτου, με τίσιν δὲ ὄρμην ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς, ὥς κατασρέψας τὰς πράτας φάλαγκας ἐπροξένισσε μεγάλον ἀφανισμόν, καὶ τὸν ἀνδρεῖον Καχριμᾶν Πασᾶν ἰδίᾳ χειρὶ ἐθύσιασεν. Ἐνταῦθα οἱ Βλάχοι πολεμοῦντες μὲ πολλὴν γενναϊότητα ὡς οὐδέποτε, ἄλλους μὲν τῶν Τούρκων κατέσφραζον ὡς σρουθία, ἄλλους δὲ ἔπνιγον ἔσω εἰς τὸν πηλόν, καὶ ἕτεροι ἐπνίγοντο εἰς τὸν ποταμὸν μόνοι· ὅθεν βλέπων ὁ Σινὰν Πασᾶς τὴν τοῦ σρατεύματός του τίσιν φθορὰν, παραίτησε τὸν κάμπον τῆς μάχης, καὶ ἀπεσύρθη κατησχυμένος, ὁ δὲ ἡγεμῶν ἐκέρδησε πολλὰ τόπια, ἀπείρους σιμαίας, καὶ πλῆθος ἀποσκευῆς σρατιωτικῆς· ἀλλ' ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ σκεπτόμενος ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας τὴν ὀλιγότητα τοῦ σρατεύματός του, τὴν ἀργοπορίαν τῆς συμμαχικῆς βοήθειας, τὴν πληθὺν τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες ἐπολλαπλασιάζοντο καθ' ἑκάστην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ ὅτι δὲν θέλει δυνηθῆναι νὰ τοὺς καταπονέσῃ, ἐσυμβουλεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ ἐνεκρίθη εὐλογον νὰ παραμερίσῃ, ἕως νὰ προφθάσῃ ἢ τῶν συμμάχων βοήθεια· διὸ καὶ ἀπεσύρθη πρὸς τὰ ἄνω δύσβατα μέρη τοῦ τῆς Πράχοβας δέματος, τὴν δὲ Δόμναν καὶ ἦν αὐτοῦ ἔσειλεν εἰς Τρανσίλθανίαν. Τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ἰδὼν ὁ Σινὰν Πασᾶς τὴν ἀναχώρησιν τῶν Βλάχων, καὶ γνωρίσας, ὅτι ἦσαν ὀλίγοι, ἔλαβε θάρρος, καὶ προχωρήσας

ἀνεμποδίζως, ἐκυρίευσε τὸ Τιργόβιζον, ἀπέστειλε δὲ καὶ ἐν μέρος τοῦ κρατεύματος, τὸ ὁποῖον εἰσηῆλθεν εἰς Βουκουρέσι καὶ ἐσύκωσεν ὀχυρώματα πρὸς ἀσφάλειαν, καὶ κειῖθεν ἐκτάθη εἰς ὄλην τὴν γῆν τῆς Βλαχίας.

Ὁ δὲ Μιχαὴλ Βοεβόδας δὲν ἔλειπε, συνεχῶς καταβαίνων ἐκ τῶν δυσβάτων μερῶν, νὰ διδῇ ἐνόχλησιν εἰς τὸ μέγα κρατόπεδον τῶν ἔχθρῶν· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, σύροντες οἱ Βλάχοι τοὺς Τούρκους μὲ τρόπον ἀπατηλὸν εἰς ἕνα βαλτώδι καὶ κάθυγρον τόπον, ὤρμισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καταπολεμήσαντες τούτους γενναίως, κατέσφραξαν πλῆθος ἀπειρον, λαβόντες καὶ τέσσαρα τόπια καὶ μερικὰς σιμαίας· ἀλλ' εἰς τὴν συμπλοκὴν τοῦ πολέμου, ἐν ᾧ ὁ Σινὰν Πασᾶς ἐφρόντιζε νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν φυγὴν, ἐπαπειλῶν αὐτοὺς, καὶ τύπτων πολλοὺς μὲ τὸ ρόπαλου ἢ τοποῦζι, ἐκρημίσθη ἐκ τοῦ ἵππου εἰς τὴν λάσπην, ὥστε μὲ μεγάλου ἀγῶνα τὸν διέσωσαν οἱ περὶ αὐτὸν τοῦ κινδύνου· πλὴν ἐκ τῆς πτώσεως ὑξερήθη δύω ὀδόντας. Τότε ἐκρέμασεν οὗτος δι' ὑποψίαν ἐπιβουλῆς καὶ τὸν Ἀλέξανδρον Βοεβόδαν Γ'. μὲ ὅλα τὰ ἡγεμονικὰ παράσημα, ἅπερ ἐνδύετο εἰς τὰς ἐπισήμους ἡμέρας, ὅστις διωρισμένος ὦν, ὡς προείρηται, διὰ τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονεῖαν, συνηκολούθει μετὰ τῶν Τουρκικῶν κρατευμάτων.

Ὁ δὲ Μιχαὴλ Βοεβόδας ἀποσυρθεὶς πάλιν

εἰς τὰ δύσκατα μέρη, ἔπεμψεν ἐκεῖθεν αὐτοὺς εἰς τοὺς συμμάχους, παρακινῶντας τοὺς ὅσον τάχιςα νὰ προφθάσουν· καὶ ὁ μὲν Μπατώρ Ζήκμων Σιγισμοῦνδος, μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον τότε νεύνημος, ὅστις εἶχε σεφεῖ τὴν τοῦ Καίσαρος Ἀουστρίας ἀδελφὴν, ἐπρόκρινεν ὁμῶς τὰς τοῦ πολέμου ταλαιπωρίας, παρὰ τὴν τῶν γάμων τρυφήν· ὅθεν ἀπαριθμήσας τὸ κράτευσμά του, εὗρεν ὁμοῦ μὲ τὴν τοῦ Καίσαρος βαλεῖσαν βοήθειαν, εἴκοσι δύο χιλιάδας ἰππικὴν δύναμιν, τριάκοντα δύο πεζικὴν, καὶ πεντήκοντα τέσσαρα τόπια. Μὲ αὐτὴν οὖν τὴν δύναμιν κρατεύσας ὁ ἴδιος, ἦλθε καὶ ἐνώθη μὲ τῆς Βλαχίας τὸ κράτευμα, ὅπερ δὲν ἦτον περισσότερον τῶν ὀκτῶ χιλιάδων. Ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι, ἐν ᾧ ἐκινήθη καὶ ὁ τῆς Μολδαυίας διοικητὴς Στέφανος διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα, ἠγέρθη ὁ Ἱερεμίας Βοεβόδας Μογίλας, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν Μολδαυίαν μὲ Πολωνικὰ κράτευσματα, ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν τοῦ Ἰασίου· ἀλλ' ὁ Στέφανος διαπεράσας τὰ ὄρη, καὶ ἔλθων μὲ τὸ κράτευσμά του εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐνώθη μετὰ τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα καθ' ὃν καιρὸν εἶχε φθάσῃ καὶ ὁ Σιγισμοῦνδος Μπατώρ· ἐνωθέντες οὖν καὶ οἱ τρεῖς ἠγεμόνες, ἐκινήθησαν ὁμοθυμαδὸν ἐναντίον τῶν Τούρκων ἐν ἔτει 1596 τῆς ζ' τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Οἱ δὲ Τούρκοι πληροφορηθέντες τὴν τίσιν

δύναμιν, ἣτις ἤρχετο κατ' αὐτῶν, δὲν ἐτόλμισαν νὰ προσμείνουν, ἀλλὰ διορίσας ἡ Σινὰν Πασᾶς μὲ ἐν μέρος κρατεύματος τὸν Ἄλι Πασᾶν πρὸς φύλαξιν τοῦ Τιργοβίτσου, ἔφυγεν οὗτος μὲ ὅλον τὸ λοιπὸν κράτευμα, καὶ ἦλθεν εἰς Βουκουρέσι· οἱ τρεῖς ἡγεμόνες ὁμῶς μετὰ τῶν κρατευμάτων τους, πολιορκήσαντες τὸ Τιργόβιτσον, ὕψερρον ἀπὸ προσβολᾶς διαφόρων, τὸ ἐκυρίευσαν μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὰς χεῖρας, τὸν δὲ Ἄλι Πασᾶν αἰχμαλωτίσαντες, ἔσειλαν αὐτὸν εἰς τὸ Κλοῦζι, ἢ Κλαυδιούπολιν. Αὕτη ἡ εἰδήσις ἐπροξένησε τῷ Σινὰν Πασᾶ μεγάλην δειλίαν, καὶ παραιτήσας τὸ Βουκουρέσιον, ἔνθα εὐρίσκετο μετὰ τοῦ μεγάλου κρατεύματος, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Τιργχέβου βιαίως· καὶ μὲ τὸ νὰ ἐσυντρίφθῃσαν τοπίων τινῶν οἱ τροχοὶ καθ' ὁδὸν, παραιτήσεν αὐτὰ εἰς τὴν πεδιάδα.

Οἱ δὲ ἡγεμόνες, ὅ,τε Μπατωῶρ Ζήκμων, Μιχαὴλ Βοεβόδας καὶ Στέφανος διδουκὴς τῆς Μολδαυίας πληροφορηθέντες τὴν φυγὴν τοῦ Σινὰν Πασᾶ μετὰ τῶν Τουρκικῶν κρατευμάτων, καὶ ὅτι τόσον αὐτὸς ὅσον καὶ τὸ περισσότερον μέρος ἀπέρασε διὰ τῆς γεφύρας τὸν ποταμὸν Δούναβιν εἰς Ῥουχτζούκι, καὶ μόνον τὰ λάφυρα, οἱ αἰχμάλωτοι, καὶ ἡ πολεμικὴ ἀποσκευὴ εὐρίσκοντο ἔτι εἰς τὸ ἐδάῳθεν μέρος, ἅπερ ἐφυλάττοντο ὑπὸ δεκαπέντε χιλιάδων Τούρκων, ἔδραμον χωρὶς ἀργοπορίαν ἐ-

κεῖ, καὶ πρόφθασαντες τούτους καταγινομέ-
 νους εἰς τὸ νὰ διαπεράσουν τὸν Δούναβιν, ἐ-
 πέπεσον ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔκαμαν φθορὰν ἀπερί-
 γραπτον· ἀφ' οὗ δὲ μάλιζα ἔκοψαν καὶ τὴν
 γέφυραν, ἄπειρον πλῆθος ἐρρίπτετο εἰς τὸν Δού-
 ναβιν, ὡς τυφλοὶ, καὶ ἐπνίγοντο· ἀπωλέσθη-
 σαν οὖν δεκαῆξ χιλιάδες Τούρκοι, ἐκυριεύθησαν
 ἕξ χιλιάδες ἀμάξια τῆς ἀποσκευῆς, ἐλήφθη-
 σαν ὅλα τὰ τόπια, καὶ ἠλευθερώθησαν πέντε
 χιλιάδες Χριστιανοὶ αἰχμάλωτοι. Μετὰ ταύτην
 τὴν εὐτυχή ἔκβασιν, ἔδωκαν μίαν καθολικὴν
 προσβολὴν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Γιργζόβου, καὶ
 κυριεύσαντες αὐτὸ, κατέκοψαν μελιθὸν χιλίης
 τετρακοσίουσ Τούρκους ὅπου τὸ ἐφύλαττον.
 Τότε ὁ Μπατώρ Ζήκμων, ἰδὼν τὴν τὸσσην ἰαν-
 δρεϊάν καὶ φρόνησιν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα, πα-
 ραίτησε τὴν τελείαν κυριότητα τῆς Βλαχίας
 εἰς αὐτὸν ὡς καὶ πρότερον, καὶ ἐπέσρεψε εἰς
 τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ· ὡσαύτως ἐπέσρεψε καὶ
 ὁ Στέφανος εἰς τὴν Μολδαυίαν μὲ πολλὰς εὐ-
 χαρισείας τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα.

Ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ, ἐπειδὴ εἶχεν ὁ Σινὰν
 Πασᾶς τὸ μπαρούτιον εἰς τὴν ἐν Βουκουσίᾳ
 Μοῦνην τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, τὰ νῦν καλου-
 μένην τοῦ Ῥάδουλ Βόδα, ἀναψε, καὶ κατε-
 κρήμνισε ταύτην ἐκ Σεμελίων.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν οὖν τῶν συμμάχων
 ἀπέσειλεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας τὸν μὲν Ἄγαυ

Φάρκαν (*) με ἐν σώμα ζαταεύματος Βλαχι-
κοῦ, καὶ μέρος συμμαχικοῦ εἰς Βιδύνη, αὐ-
τὸς δὲ διαπεράσας τὸν Δούναβιν ἐπολέμησε τὴν
Νικόπολιν, καὶ λεηλατήσας ὅλα τὰ πέραν τοῦ
Δουναβέως Τουρκικὰ φρούρια μέχρι τοῦ Βιδυ-
νίου ἐπέσρεψε· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος 1597
Μαΐου 4. ἔσειλε τὸν Βελίτκο εἰς Τόμπα μπά-
δι, (τὰ νῦν Μπαμπάδαγι) με ζράτευμα, τὸ
ὁποῖον λεηλατίσας καὶ κατασρέψας, ἐπέσρεψε
νικητὴς με πολλὰ λάφυρα· ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι
πανταχόθεν συναθροισθέντες καὶ ὀρμήσαντες ὀ-
πισθεν τοῦ Βελίτκου, ἔφθασαν αὐτὸν εἰς τό-
πον λεγόμενον τοῦ Κομίσου, ἔνθα ἐπολέμη-
σαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ φονεύθέντος τοῦ Βελίτ-
κου, κατηφάνησαν διόλου τὸ Βλαχικὸν ζράτευ-
μα, καὶ λαβόντες ὅλα τὰ λάφυρα ἐπέσρεψαν·
τὸ ὁποῖον πληροφορηθεὶς ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας

(*) Οὗτος ὁ Φάρκας ἦν ἱερεὺς κοσμικὸς καὶ ὀνομάζετο
Παππὰ Στοίικας, ἀπὸ χωρίου Φαρμάσι τοῦ θέματος
Ῥωμανατζίου· με τὸ νὰ ἦτον δεῖ εἰς τὴν ἀνδρείαν πε-
ρίφημος, ἔσειλεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, καὶ φέρων αὐτὸν
τὸν ἐκάθηρε τῆς ἱερωσύνης, ὡς ἀναγκαῖον μᾶλλον εἰς
τὸ πολεμικὸν ὑπὲρ τοῦ τῆς πατρίδος συμφέροντος, πα-
ρὰ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικόν, καὶ τιμήσας τούτον με τὸ
ἀξίωμα τοῦ Ἄγα, τὸν ἐδιώρισε τοῦ πεζικοῦ ζαταεύματος
ἀρχισράτηγον, καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ἐποίησεν οὗτος
ὁ ἡγεμὼν τὸ αὐτὸ, διότι ἦτον φίλος τῆς ἀνδρείας εἰς
ἄκρον, καὶ δὲν ἐξέταζε γένος, ἢ ἐπάγγελμα, εἰμὴ
μόνον τὴν ἀνδρείαν, διὸ καὶ ταύτην μόνον ἐλάτρευε
καὶ ἐτίμει εἰς ἐκαστὸν ἄλλο τί.

ἔλυπήθη εἰς ἄκρον· διαίρέσας δὲ πάλιν ἐν σώμα
 κρατεύματος ἐκλεκτοῦ, ἀπέσειλεν αὐτὸ εἰς
 Βιδύμι, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἁγα Φάρκα, ὃς
 τις διαπεράσας τὸν Δούναβιν εἰς τόπον καλού-
 μενον Ζδέγλα, διεύθυνε τὸν δρόμον του ἀνυπόπ-
 τως· ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ὡς ἔμαθον τοῦτο, ἐσυ-
 ναβροίσθησαν πανταχόθεν, καὶ χωρὶς νὰ φανε-
 ρωθῶσιν εἰς πόλεμον, ἐκρύβησαν εἰς ἐνέδρας,
 μεταξὺ τῶν ὁποίων, ἐν ᾧ διέβαινε τὸ Βλαχι-
 κὸν κράτευμα, ἐπέπεσον ἐπ' αὐτὸ, καὶ κατέ-
 φθειραν πολὺ μέρος, ἐκτὸς ὀλίγων οἵτινες διε-
 σώθησαν φεύγοντες· καὶ αὕτη ἡ εἰδησις κα-
 τέβληψε κατ' ὑπερβολὴν τὸν Μιχαὴλ Βοεβόδα· τὸ
 νὰ χάσῃ ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι τόσον ἀνδρείου
 κράτευμα καὶ εἰς τὰ δύο τὰ μέρη, ὅθεν ἄρχισε νὰ
 συνάξῃ ἐκ νέου κράτεύματα, καὶ ἀποσειλάς
 ἔφερεν ἔξωθεν Πολωνοὺς καὶ Κοζάκους, διὰ νὰ
 δυνηθῇ νὰ ἐμπροδίση τὰς ὁρμὰς τῶν ἐχθρῶν. Ἐν
 τούτῳ τῷ μεταξὺ τὸν διέβαλον τινὲς ἀντικεί-
 μενοι εἰς τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα λέγοντες, ὅτι
 οὗτος ἀπεσπίασθη ἐκ τῆς αὐτοῦ συμμαχίας,
 καὶ ἐνώθη κρυφίως μετὰ τῶν Τοῦρκων, διὰ τὸ
 ὅπιστον ἄκρως ἐταράχθη ὁ Μπατῶρ Ζήκμων, ἐ-
 πειδὴ τότε ἀναμφιβόλως ἔπετο νὰ φοβεῖται·
 ὅθεν ἄρχισε νὰ συμβουλευέται μετὰ τῶν τῆς
 ἐπικρατείας αὐτοῦ Βαρόνων, τὸ, τί ἔμελλε
 νὰ κάμῃ ἀν' ἀλήθειαν τοῦτο· ἀλλ' ὁ Μιχαὴλ Βοε-
 βόδας πληροφορηθεὶς τὰ κατ' αὐτοῦ διατρέχον-
 τα, παρήγγειλε τῷ Μπατῶρ Ζήκμονι, ὅτι μέλ-

λει να υπάγη πρὸς αὐτὸν μὲ ὀλίγους τινας τῶν ἀρχόντων του, διὰ νὰ ὁμιλήσουν ἰδιαίτερος ὅπερ ἀκούσας ὁ Μπατῶρ Ζήκμων ἔλαβε μεγάλην χαρὰν, καὶ ἀποσεύλας ὅλους τοὺς Βαράνους καὶ ἄρχοντας εἰς προὔπαντησιν τούτου, τὸν ὑπεδέχθη εἰς τὸ τῆς Οὐγγαρίας Βέλιγραδ μὲ ἄκραν μεγαλοπρέπειαν καὶ τιμὴν, ἔνθα ἀμφοτέροι συνδιατρίψαντες, καὶ συναναστροφέντες δέκα ἡμέρας, ἐξερέωσαν τὴν συμμαχίαν των καὶ φιλίαν περισσότερον ἀπὸ πρότερον· ἐπειδὴ δὲ ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ ὁ Μπατῶρ Ζήκμων πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ Καίσαρος τῆς Ἀουστρίας, ἔξειλε σὺν αὐτῷ καὶ ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας πρέσβυν τὸν Μπάνου Μιχάλτζα, διὰ νὰ συμφωνήσῃ τὴν τοῦ τόπου ὑποταγὴν μὲ τὸν Καίσαρα· αὐτὸς δὲ ἐπέσρεψε μετὰ μεγάλης τιμῆς καὶ χαρᾶς εἰς τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ.

Μετ' οὐ πολὺ ἐσράτευσε καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σουλτάν Μεμετ γ'. μὲ ὅλα τὰ ἀνατολικά καὶ δυτικά ἐσρατεύματα, καὶ μετὰ τῶν τῆς Κριμαϊᾶς Τατάρων ἐναντίου τῷ Καίσαρος Ῥοδόλφου τῆς Ἀουστρίας, καὶ ἔλθων ἐστάθη εἰς τὸ Βέλιγραδ τῆς Σερβίας· ἀπέσειλε δὲ κατ' αὐτοῦ καὶ ὁ Καίσαρ τὰ τῆς Ἀουστρίας καὶ Οὐγγαρίας ἐσρατεύματα, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῷ Ἀρχιδουκῷ Μαξιμιλιανοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ Μπατῶρ Ζήκμονος, ὅθεν συνεκροτήθη ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πόλεμος ἰσχυρὸς, ὃς τις ἐπεκράτησε πέντε ἡμερονύκτια· ἀλλ' οἱ Καί-

σαρικοί τέλος πάντων ἐνίκησαν καὶ ἔκαμαν
 μεγάλην σφαγὴν καὶ αἱματοχυσίαν εἰς τὸ Τουρ-
 κικὸν κράτευμα· ἐν τῷ διαστήματι ὅμως τού-
 τῳ ἄρχισαν οἱ Τοῦρκοι, διαπερῶντες τὸν Δού-
 ναβιν, νὰ λεηλατῶσι καὶ νὰ αἰχμαλωτίζουν
 τῆς Βλαχίας τὰ ἄκρα· ὅθεν συνάξας ὁ Μιχαὴλ
 Βοεβόδας τὸ κράτεμά του, ἐκίνησε πρὸς τὸν
 Τοῦρνον διὰ νὰ ἀπεράσῃ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Νικό-
 πολιν, ἀλλ' ἢ ἐμπροσθοφυλακὴ τοῦ κρατεύ-
 ματος συναπαντήσασα ἐν σώμα Τούρκων εἰς
 τὸν ποταμὸν Τέλορμαν, λεηλατοῦν τὸν τόπον,
 καὶ αἰχμαλωτίζουν τοὺς Χριστιανούς, τὸ ἤχημα-
 λώτευσεν τοῦτο ἐξ ἑλοκλήρου· προφθάσας δὲ
 καὶ ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας μὲ τὸ λοιπὸν κράτευ-
 μα, ἐπολιώρκησε τὸ φρούριον Τοῦρνον καὶ τὸ
 κατέκαυσεν· ἀλλ' ἐτοιμαζόμενος διὰ νὰ ἀπε-
 ράσῃ καὶ εἰς Νικόπολιν, ἔλαβεν εἰδήσιν, ὅτι
 οἱ Τοῦρκοι ἔγιναν νικηταί, καὶ οἱ Καισαρικοὶ
 ἐξ ἐναντίας κατιφανίσθησαν, ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἔ-
 φευγον νικημένοι οἱ Τοῦρκοι, οἱ Ἀλαμανοὶ,
 κατὰ τὴν φυσικὴν τους ἀκόρεσον λαιμαργίαν,
 ἐδόθησαν εἰς λαφυραγωγίαν εὐθύς, καὶ διε-
 σκορπίσθησαν χωρὶς νὰ ἀκούουν τοὺς κρατη-
 γούστων ποσῶς· τοῦτο ἰδόντες οἱ Τοῦρκοι
 καὶ ἐπιστρέψαντες, ἐπέπεσον κατ' αὐτῶν, καὶ
 τόσῃν μεγάλῃν φθορᾷ καὶ ἀφανισμῶν ἐπροξέ-
 νησαν εἰς αὐτοὺς, ὥστε μόνις ἐσώθησαν οἱ ἀρ-
 χηγοὶ μὲ ὀλίγα λείψανα τοῦ κρατεύματος·
 καὶ ὁ μὲν Μαξιμιλιανὸς ἀπῆλθεν εἰς Οὐγγα-

ρίαν, ὁ δὲ Μπατῶρ Ζήκμων εἰς Τρανσυλβανίαν. Ταῦτα ὡς ἐπληροφορήθη ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, ἔπεσεν εἰς ἄκραν λύπην καὶ φόβον, ἀλλ' ἐξάθῃ ἐκεῖ χωρὶς νὰ κινηθῇ παντελῶς, καὶ ἄρχισε νὰ πραγματεύεται τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν Τούρκων διὰ μέσου τοῦ Πασᾶ τῆς Νικοπόλεως, τὴν ὁποίαν μετὰ πέντε ἡμέρας καὶ ἐτελείωσε μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν τῶν Τούρκων, ἀποσείλας τῷ βασιλεῖ καὶ πάμπολλα δῶρα· ἔγινε δὲ ἡ συνθήκη κατὰ τὴν ζ'. τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἐν ἔτει 1598. καὶ οὕτως ἐπέσρεψεν εἰς τὸν θρόνον τοῦ ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας.

Τούτῳ οὕτως ἐχόντων, ὁ Μπατῶρ Ζήκμων βαρυνθεὶς τὰς ἀδιακόπους κρατολογίας καὶ τοὺς πολέμους μετὰ τῶν Τούρκων, ἔκαμε παραίτησιν τῆς ἡγεμονείας του εἰς τὸν τῆς Ἀουστρίας Καίσαρα· ὁ δὲ Καῖσαρ ἀποσείλας δύο Κομισσαρίουσ, καὶ τρεῖς ἐπισκόπους ὁμοῦ μετὸν τοῦ Ἰσβαν υἱόν, παρέλαβον τὴν διοίκησιν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀρκώθησαν ὅλοι οἱ τῆς Τρανσυλβανίας βαρῶνοι καὶ ἄρχοντες, ὅτι θέλουσ φυλάξῃ πίσιν καὶ ὑποταγῆν εἰς τὸν Καῖσαρα· καὶ οὕτως ἀπῆλθεν ὁ Ζήκμων εἰς ἓν φρούριον, ὅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς πρὸς ἀνάπαυσίν τε.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ ὁ Σουλτάν Μεεμέτ ἔσειλεν αὐθὶς τὸν Μεεμέτ Πασᾶν Βεζιραζήμ, μὲ πολὺ κράτευμα Τούρκων καὶ Ταττάρων, ἐναντίον τῶν Καισαρικῶν τόπων, τοὺς ὁποίους ἐλεηλάτουν καὶ κατηφάνιζον· ὁ δὲ Μπατῶρ

Ζήκμων, ἀφ' οὗ ἔκαμε παραίτησιν τῆς ἡγεμονείας του εἰς τὸν Καίσαρα, μετημελήθη, καὶ φυγὼν διὰ νυκτὸς ἐκ τοῦ φρουρίου, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο, ἔφθασεν εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ ἅμα φθάσαντα, ὑπεδέχθησαν καὶ ἐπροσκύνησαν αὐτὸν ἅπαντες οἱ βαρῶνοι καὶ εὐγενεῖς ὡς κύριόν τους· ὅς τις συλλαβὼν τοὺς Κομισσαρίους τοῦ Καίσαρος, καὶ δήσας αὐτὰς, ἔξειλε τῷ Μιχαήλ Βοεβόδα διὰ τὴν παλαιὰν συμμαχίαν καὶ φιλίαν, ἣν εἶχον, διὰ νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀμετάτρεπτος· ἐζήτησεν ὅμως βοήθειαν κρατευμάτων διὰ νὰ ἀντιτείνῃ εἰς τὸν ἐχθρόν του· ὅθεν τῷ ἔξειλεν ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας 3500 κρατιώτας ἐκλεκτοὺς καὶ ἀνδρείους, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἄγα Λουκᾶ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐξάλη παρὰ τῆς Πόρτας καὶ ὁ Χαδὶμ πασᾶς διοικητὴς τοῦ Βιδυνίου, καὶ ὅλις τῆς τῷ Δουνάβεως ἄκρας, ἔς τις ἐλθὼν, καὶ ἔχων κατὰ τοῦ Μιχαήλ Βοεβόδα πάθος, ἀμέσως ἔγραψε τῷ Μεεμέτ Πασᾶ τῆς Συλίσρας διὰ νὰ ὑπάγῃ μὲν κράτευμα, καὶ νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν Βουκουρεσίου, ὁ ὁποῖος διαβάς τὸν Δούναβιν ἄνευ ἀναβολῆς, ἄρχισε νὰ λεηλατῇ τὴν Βλαχίαν· ἀλλ' ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας πέμψας ἐναντίου του τὸν Δημήτριον Βόρνικον μὲν κράτευμα ἰκανὸν, συνεκρότησε πόλεμον εἰς χωρίον Κασελέσι, ἔνθα νικήσας τὸν Μεεμέτ Πασᾶν, καὶ ἀποδιώξας αὐτὸν, ἔλαβε

καὶ δύο σημαίας, καὶ ἐπέσρεψεν εἰς Καράκαλον, ὅπου εὐρίσκετο ὁ ἡγεμὼν συνάζων στρατεύματα, ὅς τις εὐθὺς ἐκινήθη αὐτοπροσώπως ἐναντίον τοῦ Χαδὶμ Πασᾶ, καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβιν, ἐκρότησε μάχην πλησίον τῆς Νικοπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκτελέσας ἐντελῆ νίκην, ἐκυρίευσεν ὁμοῦ μὲ τὸ στρατόπεδον καὶ τὰ τόπια ὅλα, ὁ δὲ Χαδὶμ Πασᾶς κατέφυγεν εἰς Νικόπολιν, τὴν ὁποίαν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας πολιορκήσας, ἐπολέμει διὰ πολλὰς ἡμέρας ἀδιακόπως, καὶ ἐντ' αὐτῷ κατέκαυσε καὶ ἐλειλάτισε τὰ περίξ Τουρκικὰ μέρη· πλὴν μὲ ὅλας τὰς προσβολὰς ὅπου ἔκαμε, δὲν ἐδυνήθη νὰ κυριεύσῃ τὸ φρούριον, διότι τὰ κρημιζόμενα τὴν ἡμέραν ἐδιώρθωναν μὲ πολυχειρίαν τὴν νύκτα, ὅθεν παραιτήσας αὐτὴν τὴν πολιορκίαν, ὑπῆγεν ἐναντίον τοῦ Βιδυνίου, τοῦ ὁποῖο ὁ φύλαξ Μπέης, μαθὼν τὴν ἔφοδον τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα, ἐσύναξε στρατεύμα ἄρκετὸν ἀπ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἦλθεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα· ἐπεκράτησεν οὖν ὁ πόλεμος διὰ πολλὰς ἡμέρας· νικήσαν δ' ἐν τοσούτῳ τὸ Βλαχικὸν στρατεύμα καὶ ἐκεῖ, καὶ διασκορπίσαν τοὺς Τούρκους, κατεδίωκεν αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη· ἐν ᾧ δὲ κατέτρεχε καὶ ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας φουεῦων ὄσους ἐπρόφθανε, συνέβη νὰ τὸν ἰδῆ εἰς Τουρκὸς μεμονωμένος, ὅς τις ὀρμήσας κατ' αὐτοῦ μὲ κοντάρι, διεύθυνε τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν του, ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν πιά-

σας τὸ κοντάρι μὲ τὰς δύο του χεῖρας, ἐμπόδι-
σε τὴν ὄρμην, πλὴν ἐσέκοντο καὶ οἱ δύο
ἀχώριστοι, χωρὶς νὰ δύνανται τῶ μεταξύ των
νὰ φονεῦθῶσιν· ἔσπερεν οὖν ὁ Μιχαὴλ Βοεθό-
δας εἰς κάθε μέρος διὰ νὰ ἰδῆ τινὰ τῶν οἰκεί-
ων του, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἐκ τοῦ ἀπικειμένου
κινδύνου, καὶ τούτῳ μόλις μακρόθεν εἶδον αὐ-
τὸν οἱ δύο ἄρχοντες ἀδελφοὶ Πρέδας Μπουζέ-
σκος, καὶ Στρώες Στόλνικος, οἵτινες προφθά-
σαντες ταχέως, κατέκοψαν τὸν ἐχθρὸν, καὶ
ἐλυτρώθη ὁ ἡγεμὼν ἐκ τοῦ τοιούτου κινδύνου,
εἰς τὰς ὁποίους ἄρχοντας διὰ παντὸς ὠμολόγει,
ὅτι ἦτον τῆς ζωῆς του χρεώσις· χρονοτριβήσας
ἔπειτα ὑπὲρ τὰς δέκα ἡμέρας εἰς τὴν πολιορ-
κίαν τοῦ Βιδυνίου, κατέκαυσεν ὅλα τὰ πέριξ,
καὶ λεηλατήσας ἅπασαν τὴν τοῦ Δουνάβεως
ἄκραν ἐπέσπερε, καὶ ἦλθε μετὰ τοῦ στρατεύμα-
τός του καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς Τιργόβισον, εἰς
τὸν θρόνον του, τῆ ε'. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου
1599.

Ὁ δὲ Μπατῶρ Ζήκμων, μεταμεληθεὶς πάλιν
διότι ἀνέλαβε τὴν ἡγεμονείαν, ἔγραψεν εἰς Πο-
λωνίαν τῶ ἑξαδέλφῳ του Μπατῶρ Ἀνδρέα, διὰ
νὰ ἦβελεν ἔλθῃ εἰς Τρανσυλθανίαν, νὰ κάμῃ
παραίτησιν εἰς αὐτὸν, ὅς τις ἔλθων, παρέλα-
βε τὴν ἡγεμονείαν, καὶ ἀπῆλθεν ὁ Μπατῶρ
Ζήκμων εἰς Πολωνίαν, ἠσυχάσας εἰς ἓν φρού-
ριον. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀποκατεστάθη ὁ Μπατῶρ
Ἀνδρέας εἰς τὴν τῆς Τρανσυλθανίας ἡγεμονεί-

αν, ὠρκώθησαν ὅλοι οἱ Βαράνοι καὶ εὐγε-
 μεῖς εἰς τὸ νὰ φυλάξωσι πίσιν καὶ ὑπόκλισιν
 εἰς αὐτόν. Τότε ἡγεμονεύων ὁ Ἱερεμίας Βοεβό-
 δας ἐν Μολδαυῖα, ἔγραψε τῷ Μπάτωρ Ἀνδρέα
 διὰ νὰ συμμαχήσωσι, καὶ νὰ ἐκβάλουν τὸν
 Μιχαὴλ Βοεβόδαν ἐκ τῆς Βλαχίας. Εἰς τοῦτο
 ὁ Μπάτωρ Ἀνδρέας ἐνέδωκε μὲ χαράν του, διό
 καὶ ἔσειλαν συμφώνως ἓνα τῶν ἀρχόντων πρὸς
 τὸν Μιχαὴλ Βοεβόδαν γράφαντες αὐτῷ, ὅτι ἢ
 νὰ ἐξέλθῃ μὲ εἰρήνην ἐκ τῆς Βλαχίας, ἢ ἂν δὲν
 σέρξῃ, θέλουσιν κινηθῆ ἑναντίον του, καὶ συλ-
 λαμβάνοντες αὐτόν, νὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς
 τοὺς Τούρκους.

Ἐσυγχίσθη μὲν εἰς ταῦτα ὁ Μιχαὴλ Βοε-
 βόδας βλέπων νὰ ἐπαπειλεῖται ἀπροσδοκίτως
 ἀπὸ τοιούτους δύο ἐχθροὺς γείτονας, ἀλλ' ἐν-
 τ' αὐτῷ συναβροίσας τοὺς ἄρχοντας, ἐσκέφθη-
 σαν ἄλλο μέσον, διὰ νὰ ἀποκαταστήσωσιν ἀτε-
 λεσφορήτους τοὺς σκοποὺς τῶν ἐχθρῶν· ἀμέ-
 σως λοιπὸν ἀρχόμενος νὰ συναβροίξῃ στρατεύ-
 ματα, ἔγραψε καὶ τῷ Καίσαρι τῆς Ἀουστρίας
 Ῥοδόλφῳ, ὅτι ὁ Μπάτωρ Ἀνδρέας ἐνώθη διὰ
 συνθήκης μετὰ τῶν Τούρκων, καὶ ὑποτάξας τὴν
 ἡγεμονείαν του εἰς αὐτοὺς, ζητεῖ νὰ ἐξάσῃ ἡ-
 δὴ καὶ τοῦτον ἐκ τῆς Βλαχίας, ὅθεν καὶ ἐζή-
 τει τὴν συνδρομὴν του, καὶ βοήθειαν ἀργυρί-
 ων, διὰ νὰ προλάβῃ οὗτος ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ
 ἐξουσιάσῃ τὴν Τρανσυλβανίαν ὑπὸ τὸ τοῦ Καί-
 σαρὸς ὄνομα. Ἐχάρη εἰς τοῦτο ὁ Καίσαρ, καὶ

πέμφας αὐτῷ ἰκανὴν βοήθειαν ἀργυρίων, τῷ ἀπεκρίθη, ὅτι εὐχαρισεῖτο εἰς ὅσα ἤθελε κάμη, καὶ τὸν ἐδιώριζεν ἀρχισράτηγον. Χαροποιηθεὶς εἰς ταῦτα ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, καὶ ἐνδυναμωθείς μὲ ἀργύρια, ἐσύναξε κράτευμα ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας· μὲ τοιαύτην οὖν δύναμιν, καὶ μὲ 18 τόπια, χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν ἐκινήθη βιαίως, καὶ διαπεράσας τὰ ὄρη εἰσῆλθεν εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ ἐσρατοπέδευσε εἰς τὰς κοιλάδας τῆς Στεφανουπόλεως, ἢ Βρασοβοῦ, τῆς ὁποίας οἱ ἄρχοντες φοβηθέντες διὰ τὸ αἰφνίδιον, ἦλθον μὲ δῶρα, καὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπετάγησαν· ἰδὼν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας τὴν τοῦ Κάσρου τούτου προσκύνησιν τόσον εὐκόλως, ἐχάρη εἰς ἄκρον, καὶ ἀμέσως ἔγραψε τῷ Ράδῳ Μπυζέσκῳ, καὶ τῷ Οὐδρια Μπάνῳ, νὰ κινηθῶσι κακεῖνοι μετὰ τῶν τῆς Κραϊώσας καὶ Μεεδιντζίου κρατευμάτων, καὶ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἕτερον μέρος τῆς Τρανσυλβανίας, διὰ νὰ συναπαντηθῶσιν εἰς τὰς κοιλάδας τῆς Ἑρμανουπόλεως, ἢ Σιβινί, ἔνθα φθάσαντες ἐσρατοπέδευσαν.

Πληροφορηθεὶς οὖν ὁ Μπάτωρ Ἀνδρέας τὴν τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα εἴσοδον εἰς Τρανσυλβανίαν μετὰ πάντων τῶν Βλαχικῶν κρατευμάτων, ἐσύναξε καὶ οὗτος τὸ κράτευμά του ἐν βίᾳ, καὶ ἐκινήθη πρὸς τὸ Σιβινί, ὅπου φθάσας ἐσρατοπέδευσε ἐξώθεν τοῦ τείχους καὶ ὠχυράθη. Συναθροισθέντες οὖν ὅλοι οἱ τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα

ἄρχοντες μετὰ τοῦ κρατεύματος, παρετάχθησαν εἰς τάξιν πολεμικὴν, ἐξ οὗ μέγας φόβος ἐπέπεσεν εἰς τὸ κράτευμα τοῦ Μπάτωρ Ἀνδρέα, καὶ εἰς τοῦτον τὸν ἴδιον· διὸ καὶ ἔσειλε πρέσβεις, ὁμοῦ καὶ τοῦ Πάππα τὸν Νούντζιον διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸν πόλεμον, καὶ νὰ ὁμιλήσων περὶ εἰρήνης, οἵτινες ἐλθόντες πρὸς τὸν Μιχαὴλ Βοεβόδαν, εἶπον πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὅτι καὶ ἡ θέλισις τοῦ Καίσαρος ἦτον τὸ νὰ μὴ πολεμήσων τῶ μεταξύ των· ὑπέσχετο προσέτι ὁ Νούντζιος, ὅτι ἤθελε καταπίσει τὸν Μπάτωρ Ἀνδρέαν διὰ ν' ἀποχωρισθῆ ἐκ τῶν Τούρκων· ἀλλ' ἐνωῶν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἦσαν ἀπατηλοὶ, ἐκράτησε τὸν ἴδιον Νούντζιον, καὶ ἔπειτα ἐμήνυσε τῶ Μπάτωρ Ἀνδρέα, ὅτι ἂν ἤθελε νὰ παραιτήσῃ τὴν τῆς ἐπαρχίας κυριότητα εἰς τὸν Καίσαρα, θέλει μεσιτεύσει νὰ τὸν βάλῃ πάλιν εἰς τὴν προτέραν του χάριν· μὴ θέλων δὲ νὰ καταπεισθῆ ὁ Μπάτωρ Ἀνδρέας, ἠναγκάσθη ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας νὰ δώσῃ τὸν πόλεμον· ὅθεν ἀφ' οὗ ἄρχισεν ἡ συμπλοκὴ, ἐμάχοντο μὲ γενναιότητα παρομοίαν διὰ πολλὴν ὥραν τὰ μέρη ἀμφοτέρα· τέλος πάντων, ἐπειδὴ ὑπερίσχυσαν οἱ Βλάχοι, ἐτράπησαν οἱ Οὔγγροι καὶ Τρανσυλθανοὶ εἰς φυγὴν, μὲ παραιτήσιν τῆς ἀποσκευῆς αὐτῶν ὅλης, τεσσαράκοντα πέντε τοπίων, καὶ τεσσάρων χιλιάδων φονευμένων.

Ὁ δὲ Μπάτωρ Ἀνδρέας μετὰ τὴν τοῦ κρα-

τεύματός του φθορὰν φεύγων ἔντρομος καὶ με-
 βίαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Πολωνίας διὰ τὰ μὴν
 ἤθελε προφρασθῆ· ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, εἰσῆλθεν
 εἰς ἓν μέγα δάσος, ὀνομαζόμενον Κόδρο Νού-
 κουλουϊ, ἔνθα διὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς μείνας
 μόνος, περιεφέρετο χωρὶς τὰ εὐρίσκη ὁδὸν, ἀλλ'
 ἐκ τῆς ταλαιπωρίας καὶ πείνης, ἐπειδὴ κατε-
 δαμάσθη διόλου, ἐξέλιπον αἱ δυνάμεις του,
 καὶ δὲν ἐδύνητο πλέον τὰ κινηθῆ· τὸν ὁποῖον
 μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὐρόντες δύο κυνηγοὶ, ὁ
 εἰς Τρανσιλθανὸς καὶ ὁ ἕτερος Βλάχος, καὶ μα-
 θόντες παρὰ τοῦ ἰδίου ὅτι ἦτον ὁ Μπάτωρ Ἀν-
 δρέας ἡγεμὼν τῆς Τρανσιλθανίας, ἔφερον τοῦ-
 του εἰς τὴν οἰκίαν των, ἀλλ' ἀντὶ τροφῆς ὅπου
 ἐζήτησε τὸν ἐφόνευσαν, καὶ λαβόντες τὴν κε-
 φαλήν του, ἔδραμον μὲ αὐτὴν εἰς τὸν Μιχαὴλ
 Βοεβόδαν, τὴν ὁποίαν ὡς εἶδεν ὁ ἡγεμὼν ἔλυ-
 πήθη εἰς ἄκρον, καὶ ἀποσείλας ἀμέσως ἔφερε
 καὶ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἔπεμψεν εἰς Βέλιγραδ,
 ὅπου ἐνταφίασαν τοῦτο μετὰ μεγάλης παρατά-
 ξεως καὶ τιμῆς εἰς τὴν τῶν Ῥηγῶν ἐκκλησίαν,
 τοὺς δὲ δύο φονεῖς ἀντάμειψε μὲ σφαγὴν·
 μετὰ ταῦτα ἐκυρίευσεν τὴν Ἄλβα Ῥεάλε, καὶ
 ἀκολούθως τὴν Κλαυδιόπολιν, εἰς ἣν ἔδειξεν αὐ-
 σιρότητα, καὶ διήγειρεν ἐναντίον του τὸ μῖσος
 τοῦ ἔθνους, μὲ τὸ τὰ ἐθανάτωσε τινὰς προεσῶ-
 τας Βαράνους· ἔπειτα ὑπέταξε τὸ Οὐς, ἔνθα
 ἦσαν συνηθροισμένοι οἱ θησαυροὶ τοῦ Μπάτωρ
 Ἀνδρέα, καὶ καθυποτάξας ἅπασαν τὴν Τραν-

σιλβανίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν πόλιν Βέλιγρὰδ, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ Μπατώρ Ζήκμων, ὅστις εἶχε παραιτηθῆ ἔκ δευτέρου τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ διέτριβεν εἰς Πολωνίαν, παρακινέμενος ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ προσκαλούμενος ὑπὸ τῶν Βαρώων Τρανσυλβανῶν, ἠτοιμάσθη διὰ νὰ ξαναλάβῃ τὴν ἡγεμονείαν του, καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Μιχαὴλ Βοεσόδα, ὅστις τὴν ἐξουσίαζεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Καίσαρος· διὸ ἐλθὼν μὲ Πολωνικὰ στρατεύματα εἰς τὴν Μολδαυίαν, διήγειρε καὶ τὸν Ἱερεμίαν Βοεσόδαν διὰ νὰ ἐνώσωσι τὰς δυνάμεις των· ἀλλ' ὁ Μιχαὴλ Βοεσόδας μαθὼν τοῦτο ἐπρόλαβε, καὶ κινηθεὶς μὲ ἰκανὸν στρατεύμα, διεπέρασε τὰ ὄρη καὶ εἰσῆλθεν εἰς Μολδαυίαν μὲ χαμὸν πολλῶν στρατιωτῶν του, δι' ἔλλειψιν τροφῶν· καὶ χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν ὤρμησε κατὰ τῶν Πολωνῶν καὶ Μολδαύων, τοὺς ἐποίους κατατροπώσας, τὸν μὲν Μπατώρ Ζήκμονα ἠνάγκασε νὰ φύγῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Πολωνίας, τὸν δὲ Ἁαρὼν Βοεσόδαν νὰ κλεισθῆ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Χοτινίου, μὲ χαμὸν ὀκτῶ χιλιάδων στρατιωτῶν· πολιορκήσας δὲ τὸ Χοτίνι, ἄρχισεν νὰ τὸ πολεμῆ, ἀλλ' ἰδὼν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅτι οὐδὲν ἐκτελεῖ, ἀφῆκε μέρος στρατεύματος νὰ τὸ κρατῆ κεκλεισμένον, αὐτὸς δὲ ἐλθὼν ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς Μολδαυίας Ἰάσιον, ἔνθα ὁ θρόνος τῶν ἡγεμόνων· ὁ δὲ

Ἰερεμίας Βοεβόδας ἐπιτυχῶν εὐκαιρίαν διὰ τὴν
 τῶν πολιορκούντων ἀπροσεξίαν, ἔφυγε διὰ νυκ-
 τὸς ἐκ τοῦ Χοτινίου μὲ ὄλους τοὺς ἄρχοντας
 του καὶ ὑπήγχευ εἰς Πολωνίαν. Ὑποτάξας οὖν
 καὶ τὴν Μολδαυίαν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, ὑπο-
 χρέωσε τὸν λαὸν νὰ ὁμώσῃ πίσιν εἰς τὸν Καί-
 σαρα· τότε ἄρχισε νὰ γράφεται καὶ τῶν τριῶν
 ἐπαρχιῶν ἡγεμῶν, δηλαδὴ, Βλαχίας, Μολ-
 δαυίας, καὶ Τρανσυλβανίας· ὁ δὲ Καῖσαρ ἐ-
 συγχώρησε νὰ διοικῇ τὴν Μολδαυίαν ὁ πρωτό-
 τοκος υἱὸς τῆ Μιχαὴλ Βοεβόδα Νικόλαος· ἀλλ'
 ὁ Μιχαὴλ σοχαζόμενος, ὅτι εἶναι ἀνήλικος ὁ
 υἱὸς του, καὶ δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ διοικήσῃ
 μίαν τοιαύτην ἡγεμονείαν, οὕσαν εἰς ἄκραν,
 καὶ περικυκλωμένην ὑπὸ πολλῶν χθρῶν, φο-
 βούμενος ἐντ' αὐτῷ καὶ τὰ τοῦ Ἰερεμίας Βοεβό-
 δα κινήματα, ἐδιώρισε τέσσαρας ἄρχοντας το-
 ποτηρητὰς, ἢ καϊμακάμιδες, τὸν Οὐδῶρα Χάι-
 μανον, τὸν Ἀνδρόνικον Βισιάρην, τὸν Σάββα
 Ἀρμάσην, καὶ τὸν Μέγαν Σπαθάρην, διὰ νὰ
 διοικοῦν τὴν ἡγεμονείαν, αὐτὸς δὲ ἐπέστρεψεν
 εἰς Τρανσυλβανίαν, ἐπ' ἐλπίδι νὰ μείνῃ ὑπ' ἐ-
 ζουσίαν του καὶ αὐτὴ ἡ Ἐπαρχία, ὡς καρπὸς
 τῶν ἀνδραγαθιμάτων του· ὁ Καῖσαρ ὁμῶς ἐξεί-
 λε τὸν ἀρχισράτηγον τῶν Ἀουεριακῶν κρατε-
 μάτων Γεώργιον Μπάσαν, διὰ νὰ περιλάβῃ τὴν
 Τρανσυλβανίαν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ κυριότητα· ὅς
 τις ἐλθὼν, ἐδυνάμωσεν ἀμέσως τὰ φρούρια,
 Βισάρ, Οὐς, Λίπκαν, καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα

βλέπων ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας καθ' ὑπερβολὴν ἔλυ-
πῆθη· ἔλθων δὲ καὶ ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως σα-
λαῖς ἐπίτροπος πρὸς τὸν Μιχαήλ Βοεβόδαν εἶ-
πεν, ὅτι ἡ τοῦ Καίσαρος θέλησις ἦτον, νὰ πα-
ραδώσῃ τὴν ἐπαρχίαν ἀφεύκτως εἰς τὸν ἀρχι-
στράτηγον Μπάσαν, ἀλλ' ὁ Μιχαήλ Βοεβόδας
ἀνέβαλλεν ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι τὸν καιρὸν.

Ἐν τούτῳ μισημένου ὄντος τοῦ Μιχαήλ
Βοεβόδα ἀπὸ τῶν Τρανσιλθανῶν γένος, ἐσοχά-
σθη ὁ Μπάσας νὰ ὠφελιθῆ ἀπὸ ταύτην τὴν
εὐκαιρίαν, διὰ τοῦτο καὶ ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ
τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπαρχίας μὲ δυναστείαν· κι-
νηθεὶς οὖν ἀπῆντισε τὸν Μιχαήλ Βοεβόδαν πλι-
σίον τῆς Κλαυδίουπόλεως, καὶ χωρὶς νὰ τῷ
δώσῃ ἐτοιμασίας καιρὸν, ᾤρμησε μὲ τίστην
ἀγριότητα ἐναντίον του, ὥς φρουέσας ἐκ τῶν
στρατιωτῶν του πέντε χιλιάδας, ἔτρεψε τοὺς
λοιποὺς εἰς φυγὴν, χωρὶς νὰ δυνηθῶσι νὰ κά-
μουν τὴν παραμικροτέραν ἀντίστασιν· ὁ δὲ Μι-
χαήλ Βοεβόδας παραιτήσας τὴν ἀποσκευὴν καὶ
δώδεκα τόπια, ἔφευγε πρὸς τὴν Βλαχίαν· συ-
ναπαντηθεὶς ὁμως καθ' ὁδὸν μετὰ τοῦ Μπατῶρ
Ζήκμονος, πάλιν ἔμεινε συγχισμένος καὶ ικι-
μένος· ὅθεν μὴ δυνάμενος νὰ ἀνέβῃ εἰς τόσους
κλόνους τῆς δυσυχίας, κατέφυγεν εἰς τὸν Μπά-
σαν, παρακαλέσας αὐτὸν διὰ νὰ τὸν βάλῃ πάλιν
εἰς τὴν χάριν τοῦ Καίσαρος· καὶ οὕτω μεσολα-
θήσαντος τοῦ Μπάσα, ἐδόθη αὐτῷ ἡ ἄδεια
καὶ ἀπήλθεν εἰς τὴν Βιένναν, διὰ νὰ συνομιλή-

ση μετὰ τοῦ ἀρχιδουκὸς Μαξιμιλιανοῦ, καὶ ἐπομένως εἰς Πράγαν, διὰ τὴν προσκυνήσῃ τὸν Καίσαρα τῆς Ἀουστρίας Ῥοδόλφου.

Οἱ δὲ Τρανσυλθανοὶ ὅπου ἐξάβησαν πάντοτε ἔχθροὶ τῆς Ἀλαμανικῆς κυριότητος, ἐκάλεσαν εἰς Κλαυδιούπολιν σύναξιν, καὶ ἀποσπασθέντες ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Καίσαρος, ἔκλεξαν τὴν τρίτην φορὰν ἡγεμόνα των τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα, ὅστις εὐρίσκετο τότε εἰς Μολδαυίαν· ὁ Μπάσας ἐναντιώθη μὲν, ὅμως ματαίως· οἱ Τρανσυλθανοὶ ἔπεμφαν πρὸς τὸν Καίσαρα πρέσβεις διὰ τὴν δικαιώσασθαι αὐτὴν τὴν μεταβολὴν, πλὴν ἀκρόασις δὲν ἐδόθη εἰς τούτους διὰ τὰς συχνὰς ἀπιστίας των. Τότε ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας μετόπισθιν ἐπίδειξιόν τινα ἐμεταχειρίσθη αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τόσον ζῆλον ἔδειξεν, ὅτι εἶχεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Καίσαρος, (μὲν ὅλον ὅπου ὁ Μπάσας δὲν ἔλειπε νὰ βάλῃ εἰς κακὴν ὑπέληψιν τὰ ἐνεργήματά του.) ὥστε ἐμῆλκεν εἰς τὴν προτέραν του χάριν, διὸ καὶ τῷ ἐδόθη μία ἡγεμονεῖα εἰς τὴν Σλεζίαν ἀντὶ τῆς Τρανσυλθανίας· ὁ δὲ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Νικόλαος διέτριβεν ὡς πρίγγιψ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Καίσαρος, τὸν ὅποιον ἔδωκεν ὁμηρον, ὁμοῦ καὶ τὴν σύζυγόν του Δόμναν, ἣτις εὐρίσκετο εἰς Τρανσυλθανίαν, καὶ τῷ ἐδόθησαν χρήματα καὶ στρατεύματα, διὰ τὴν ἀποδιώξῃ ἐκ τῆς Τρανσυλθανίας τὸν Μπατῶρ Ζήκμονα· καὶ οὕτως ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Μπάσα, ἐκινήθησαν ἀμφότεροι, καὶ ἐστρατοπέδευ-

σαν εἰς Μοϊτῆρ, διὰ νὰ χαλινώσουν τοῦ ἔχθρου τὰ κινήματα· ὁ δὲ Μπατώρ Ζήκμων δὲν εἶχε μὲν ἀνάλογον δύναμιν πρὸς ἀντίστασιν, ἀλλ' ἦλθον εἰς αὐτὸν Τούρκοι, Τάτταροι, καὶ Μολδαῦοι, ὅθεν καὶ εὐρέθῃ ἀρχηγὸς εἰς τριάκοντα χιλιάδων κράτευμα ἤ ἐπέκεινα, ἀνώτερος μὲν κατὰ τὸν ἀριθμὸν, κατώτερος δὲ τῆς ἀνδρείας καὶ ἐπιδεξιότητος τῶν ἐναντίων, οἵτινες καταπολεμήσαντες αὐτὸν μετὰ πολλῆς ὀργῆς καὶ μαρίας, κατέκοψαν ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ χιλιάδας, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον, καὶ μόλις διεσώθη ὁ Ζήκμων δι' ἀβάτων ὁδῶν εἰς τὰ ὄρη, μὲ χαμὸν τῆς ἀποσκευῆς του καὶ τῶν τοπίων.

Μετὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην νίκην, διέτρεξε μεταξὺ τοῦ Μπάσα καὶ Μιχαὴλ Βοεβόδα διχόνοια, ἐν ᾗ εὐρίσκοντο εἰς Τρανσίλθανίαν, καὶ ἦλθον εἰς φανεράν ἔχθραν· ἐκατηγορήθη ἐν τούτοις ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας, ὅτι εἶχε μουσικὰς ἀνταποκρίσεις μετὰ τῶν Τούρκων· ὁ Μπάσας λοιπὸν ὑποπτευόμενος μήπως ἀποσατήσῃ, ἐπροσποιήθη, ὅτι τὸν προσκαλεῖ εἰς συμβούλιον καὶ ἐσκέπτετο μὲ τρόπον νὰ τὸν πιάσῃ, ἀλλ' ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμφανισθῇ· ὅθεν ἐπρόσαξεν ὁ Μπάσας νὰ περικυκλώσῃ μερικοὶ Ἄλαμανοὶ τὴν σκηνὴν του, καὶ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανὸν, ἢ νὰ ἀποθάνουν· γνωρίσας ὅμως ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας τὴν τῶν ἀπεζαλμένων κακὴν διάθεσιν, ἔσυρεν ἀμέσως τὸ ξίφος, καὶ ὀρμήσας εἰς ἓνα ἀξιοματικὸν τὸν ἐπλή-

γωσεν, ἀλλ' ἕτερός τις λογχεύωντάς τον εἰς τὴν κοιλίαν, τὸν ἔρριψε κατὰ γῆς, καὶ ἔκοφαν ἐντ' αὐτῷ καὶ τὴν κεφαλὴν του.

Οὗτος ὁ ἐπιβουλευτικὸς θάνατος τῆς Πρίγγιπος Μιχαήλ δὲν ἐπηνέβη εἰς τὴν τοῦ Καίσαρος αὐλὴν παρὰ πάντων, ἐπειδὴ κατὰ ἀλήθειαν, εἰς διάφορα συναντήματα, ἔδοξάσθη εἰς τὴν Καισαρικὴν ὑπηρεσίαν, τόσον μὲ τὸν θάνατον τοῦ Γαρδιναλίου Μπάτωρ Ἀνδρέα, ὅσου καὶ ὅταν ἐνίκησε τοὺς Μολδαύους, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ὑπικόους νὰ φυλάξωσιν εἰς τὸν Καίσαρα πίσιν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων πολέμων ὅπου μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Καίσαρος ἔκαμεν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνῆργησε μὲ τόλμην, φρόνησιν, καὶ ἀνδρείαν· οὗτος ἔκτισε καὶ τὴν Μονὴν τοῦ Μιχαήλ Βοεβόδα ἐν Βουκουρεσίῳ, καὶ ἠγεμόνευσεν ἔτη 8.

Ἀφ' οὗ ἠκούσθη ὁ τοῦ Μιχαήλ Βοεβόδα φόνος, ἠγέρθη ὁ ἐν Μολδαυίᾳ τότε ἠγεμονεύων Συμεὼν Βοεβόδας Μοβίλας, καὶ εἰσελθὼν εἰς Βλαχίαν μὲ στρατεύμα, ἐκυρίευσεν τὴν καθέδραν, καὶ ἀπεδίωξε τοὺς διοικητάς· ἐγύμνωσε δὲ τὰ μοναστήρια καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐλεηλάτησεν ὅλην τὴν τζάραν μὲ ἄκραν ὠμότητα καὶ ἀπανθρωπίαν· ἀλλ' οἱ αὐτάδελφοι ἄρχοντες Μπεζέσιδες, μὴ ὑποφέροντες ταύτην τὴν τῆς πατρίδος των φρικτὴν καταδίκην, ἔφυγον πέραν τοῦ Ὀλτου, καὶ διεγείραντες τὰ τοῦ Μεεδιντζίου στρατεύματα, ἐπέσρεφον ἐν βίᾳ, διὰ νὰ

να ἐπιπέσουν κατὰ τοῦ Συμεῶν Βοεβόδα· οὗτος ὁμως λαβὼν εἰδησιν, καὶ μὴ ἔχων ἀνάλογον δύναμιν πρὸς ἀντίστασιν, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Τιργοβίτσου, καὶ διεύθυνε τὸν δρόμον του φεύγων πρὸς Μολδαυίαν (*) ἀλλ' οἱ ἄρχοντες Μπουζέσιδες μὲ τὸ σράτευμα, χωρὶς νὰ ἀναβάλουν καιρὸν, ἐρρίφθησαν τὸ κατόπι του, καὶ φθάσαντες τοῦτον εἰς ἓνα μέγαν κατήφορον ἐδῶθεν τοῦ Φωζανίου, καλούμενον Βάγια μάρε, ἢ Κρούτζα Κομισόγλα, ὄρμισαν κατ' αὐτοῦ αἰφνιδίως, καὶ ποιήσαντες εἰς τοὺς Μολδαύους μεγάλην σφαγὴν, ἔλαβον καὶ ὅλα τὰ λάφυρα, ἅπερ ἐκεῖνοι εἶχον συνάξῃ ἐκ τῆς Βλαχίας· ὁ δὲ Συμεῶν Βοεβόδας φεύγων μὲ πολλὰ ὀλίγους ἀνθρώπους, μόλις ἐσώθη εἰς Μολδαυίαν. Ἐκτοτε ὁ ρηθεὶς κατήφορος τοῦ πολέμου ἔλαβε παρὰ τῶν Βλάχων τὴν κλήσιν νὰ λέγεται καὶ κακάτα, τουτέστι κοπρισμένος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, καὶ οἱ τοῦ Μιχαήλ Βοεβόδα ἄρχοντες, μετὰ τὸν φόνον τοῦ κυρίου των, ἐπέσρεψαν ἐκ Τρανσυλθανίας μὲ τρία σώματα Βλαχικῶν σρατευμάτων, καὶ εἰσελθόντες διὰ τοῦ Κίινενίου εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐσρατοπέδευσαν εἰς χωρίον Στανέσι ἄνωθεν τῆς Μουῆς Ἀρτζεσίου, ἔνθα ἐπισρέψαντες καὶ οἱ

(*) Σώζεται τούτου καὶ ἐν χρυσόβουλλον μὲ ἕτας παλαιόν. 7110.

ἄρχοντες Μπουζέσιδες νικηταί, ἐνώθησαν ἅ-
 πάντες, καὶ ἔκαμαν συμβούλιον γενικὸν περὶ
 ἐκλογῆς ἡγεμόνος φρονίμου τε καὶ ἀξίου,
 διὰ νὰ προφυλάξῃ τὸν τόπον ἀπὸ τὰς ἄλλεπαλ-
 λήλους ἐπιδρομὰς τῶν πέριξ ἐχθρῶν, καὶ νὰ
 ἀπαλλάξῃ τοῦτον ἀπὸ τὰς συνεχεῖς αἰχμαλω-
 τίας καὶ λεηλασίας, ἃς ἐδοκίμασεν ἕως τότε
 ὄθεν καὶ γενικῶς ὅλοι, ὡς ἐκ θείας ἐμπνεύ-
 σεως, μὲ μίαν φωνὴν ἔκλεξαν τινὰ τῶν ἀρ-
 χόντων ὀνόματι Σερμπάνου, ἐκ τοῦ γένους
 τῶν Βασσαράβων, τὸν ὁποῖον λαβόντες, ἤλ-
 θον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Τιργοβίτσου,
 καὶ ἔθεσαν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον, μὲ κοινὴν
 εὐχαρίστησιν καὶ χαρὰν. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Μ Α΄.

Σερμπάν Βοεβόδας Α΄ Βασσαράβας.

Οὗτος ἦν γαμβρὸς Μιχαὴλ Βοεβόδα τοῦ α. X
 ἀνδρείου, ἀνὴρ μὲ ἰκανὴν φρόνησιν, πραότη- 1601.
 τα καὶ ἀνδρείαν· ὅστις ἅμα ὁποῦ ἐκάθησεν ἐκ διαφόρων
 εἰς τὸν θρόνον, ἔσειλε τινὰς τῶν ἀρχόντων Χρονικῶν το-
 του εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπρόσφερον πικῶν καὶ ε-
 αὐθις τὴν τοῦ τόπου ὑποταγὴν εἰς τὴν Ὀθω- τέρων.
 μανικὴν Πόρταν, μὲ ὑπόσχεσιν νὰ δίδουν

(*) Σωζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα μὲ παλαιὸν ἔτος
 ἐπὶ 7103. καὶ 7104. καὶ 7105. καὶ 7107.

τὸν ἐτήσιον φόρον ὡς πρότερον, καὶ νὰ φυλάττωνται τὰ προνομιάτων· διὰ τὸ ὅποιον ἄκρως χαροποιηθεὶς ὁ τότε βασιλεύων Σουλτὰν Μουράτ γ', ἐδέχθη εὐμενῶς τὴν ὑπόκλισίν των· ὡσαύτως εἰρήνευσε μὲ ὅλους τοὺς περίξγεινιάζοντας ἡγεμόνας, ἔ συναθροίσθησαν ὅλοι οἱ διασκορπισμένοι ἄρχοντες καὶ λοιποὶ, καὶ ἄρχισεν ἡ Βλαχία νὰ εὐτυχή, καὶ νὰ αἰσθάνεται τὴν γλυκύτητα τῆς εἰρήνης καὶ ἡσυχίας· δὲν ἐπεκράτησεν ὁμως τοῦτο διὰ πολὺ, ἐπειδὴ Σέκελμος, ὁ ἡγεμὼν τῆς Τρανσυλβανίας, ἐκίνησε πόλεμον κατ' αὐτοῦ χωρὶς καμμίαν αἰτίαν· ὁ δὲ Σερμπὰν Βοεβόδας πολυτρόπως πασχίσας νὰ ἀποφύγη τὸν πόλεμον, καὶ μὴ δυνηθεὶς, ἐσύναξε σράτευμα, καὶ εἰσελθὼν εἰς Τρανσυλβανίαν ἐνίκησε καὶ κατηφάνισε τὸ σράτευμα τοῦ Σεκέλμου, φονεύτας καὶ τοῦτον τὸν ἴδιον· ἀλλ' ἐπιστρέψαντος εἰς τὸν θρόνον του, ἡγέρθησαν μετ' ὀλίγον, ὅτε ἡγεμὼν Μολδαβίας Συμεὼν Βοεβόδας καὶ ὁ Χὰν τῆς Κριμμαίας, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν Βλαχίαν, τοὺς ὁποίους συναπαντήσας ὁ Σερμπὰν Βοεβόδας παρὰ τὸν ποταμὸν Τελιάζιν, συνεκρότησε πόλεμον, ὅσιν ἐπεκράτησε τρεῖς ἡμέρας, ἔνθα ἐφόνευσεν ἰδίᾳ χειρὶ ὁ Πρέδας Μπουζέσκος τὸν τοῦ Χάνη ἀνεψιόν· ἀλλὰ καὶ οὗτος πληγωθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀπῆλλε μετέπειτα εἰς Βρασοβὸν νὰ ἰατρευθῆ, καὶ ἀπέθανε· τέλος πάντων ἐνίκησεν ὁ Σερμπὰν Βοεβόδας

καὶ ἀπεδίωξε τοὺς ριθέντας ἀμροτέρους ἐκ τῆς Βλαχίας, κατησχυμένους καὶ μὲ φθοράν τοὺς πολλῶν.

Μετὰ ταῦτα ἠγέρθη αὖθις ὁ τῆς Τρανσυλθανίας ἠγεμὼν Μπάτωρ Γάμπωρ, καὶ εἰσῆλθεν αἰφνιδίως εἰς τὴν Βλαχίαν· ὁ δὲ Σερμπᾶν Βοεβόδας ὢν ἀνέτοιμος, καὶ μὴ ἔχων κράτευμα ἰκανὸν ἀνὰ χεῖρας, κατέφυγεν εἰς τὴν Μολδαυίαν, ἀφ' οὗ ἠγεμόνευσεν ἔτι 9. Οὗτος ἔκτισε καὶ τὰ δύο Μοναστήρια Κοτμέι καὶ Κόμπιρ· ὁ δὲ Μπάτωρ Γάμπωρ ἐξουσίασε τὸ Τιργόβισον καὶ ὄλην τὴν ἐπαρχίαν· τότε ἔκαμαν φρικτὴν λεηλασίαν οἱ Τρανσυλθανοὶ τε καὶ Οὐγγυροὶ εἰς ὄλην τὴν τζάραν, καὶ ἀπεγύμνωσαν τὸν τόπον ὡς οὐδέποτε· ἀλλ' οἱ ἄρχοντες προφθάσαντες τὴν εἶδησιν εἰς τὴν Πόρταν, ἐζήτησαν νὰ τοὺς σαλῆ ὅσον τάχις αἱ ἠγεμῶν ὁ τοῦ Τουρκευθέντος Μίχνα Βοεβόδα ἦς Ῥάδουλος. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΜΒ'.

Ῥάδουλος Βοεβόδας Γ'. Μίχνας.

Οὗτος ὡς ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν μὲ Τουρκικὸν κράτευμα, ἐσύναξε καὶ τοπικὸν, καὶ καταπολεμήσας τὸν Μπατῶρ Γάμπωρ, ἐνίκησε

α. κ.

1610.

ἐκ διαφορῶν χρονικῶν τοπικῶν, Οὐγγαρικῶν, καὶ

(*) Σῳζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα ἀπὸ 7112. καὶ 7113. καὶ 7116. καὶ 7117. καὶ 7118. ἑτέρων.

καὶ ἀπεδίωξεν αὐτὸν μετ' αἰσχύνης· ὁ δὲ Σερμπὰν Βοεβόδας, ὅστις εὐρίσκετο εἰς Μολδαυίαν, μαθὼν ὅτι ἐνίκηθη ὁ Μπατῶρ Γάμπωρ, ἐσύναξεν ἐν βίᾳ κρατεύματα ἐκ Μολδαυίας καὶ Πολωνίας, καὶ εἰσελθὼν εἰς Τρανσυλβανίαν, ᾤρμησε καὶ οὗτος κατὰ τοῦ Γάμπωρ, τὸν ὁποῖον νικήσας πλησίον τοῦ Βρασσοβοῦ καὶ καταδιώξας, ἔλαβε τὴν Δόμναν καὶ τὰ παῖδιά του· (ἅπερ εὐρίσκοντο ὑποχείρια, καὶ ἐφυλάττοντο ἐκεῖ, ἀφ' οὔτου εἰσηλθεν ὁ Γάμπωρ αἰφνιδίως εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ εἶχεν αἰχμαλωτίσει αὐτὰ μετὰ τῆς μητρός των) Θέλων δὲ νὰ εἰσέλθῃ αὐθις εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας εἶχεν ἰκανὴν ποσότητα κρατευμάτων πλησίον του, Τατταρικῶν τε καὶ Τουρκικῶν, ἀπῆλθε μεθ' ὅλης τῆς οἰκίας του εἰς Ἀουστρίαν, καὶ ἔκατοίκησεν ἐν Βιέννῃ, τὸν ὁποῖον ὁ Καίσαρ Ῥοδόλφος δεχθεὶς, ἐδιώρισεν αὐτῶ καὶ βασιλικὸν σιτηρέσιον, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ Ῥάδουλ Βοεβόδας, ὡς εἰσηλθεν εἰς τὸ Τιργόβιζον καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον του, τὸ μὲν Τουρκικὸν καὶ Τατταρικὸν κράτευμα ἀπέλυσε, τὸ δὲ τοπικὸν μετὰ τῶν ἀρχόντων συναθροίσας, ᾤρκωσεν ἅπαντας νὰ φυλάξωσιν εἰς αὐτὸν πίσιν, καὶ τῶ μεταξύ των ὁμόνοιαν, διὰ νὰ ἐφισυχάσῃ καὶ ὁ τόπος, ὅστις εὐρίσκετο εἰς κακίσην κατάστασιν ἐξ αἰτίας τῶν ἑλεθρίων ἀποτελεσμάτων τῆς διχονοίας καὶ ἀν-

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 151
ταρσίαςτων· δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺ δικάσι-
μα, καὶ εἰς ἄρχων ὀνόματι Μπέρκας, μέγας
Στόλνικος, ἀπὸ χωρίου Μερισάν τοῦ θέματος
Τέλορμαν, ἔκαμε συνωμοσίαν μὲ ἑτέρους ὀκ-
τῶ ὁμοίους τοῦ ἀρχοντα, διὰ νὰ φονεύσου
τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδα, καὶ νὰ ἐγείρουν Μιχαήλ
τινὰ Καμμαράσιν· καὶ τοῦτο δι' αἰτίαν τῶν
πολλῶν ἀρχόντων Ῥωμαίων, τοὺς ὁποίους ὁ
ἡγεμὼν εἶχεν εἰς τοπικὰ ἀξιώματα· ἀλλ' ὁ
Ῥάδουλ Βοεβόδας πληροφορηθεὶς τὴν συνωμο-
σίαν, ἀμέσως ἐπίασεν αὐτοὺς, καὶ ἀπεκε-
φάλισεν ἅπαντας ἔμπροσθεν τῆς αὐθεντικῆς
πύλης πρὸς παράδειγμα τῶν λοιπῶν, καὶ οὐ-
φως ἄρχισε νὰ ἡγεμονεύῃ ἐν ἡσυχίᾳ.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν εὐρίσκετο εἰς ἄκραν
ἀκαταστασίαν ἡ Τρανσυλβανία, ἣτις προήρχετο
ἐκ τῆς διχονοίας τῶν εὐγενῶν ἐντοπίων· κα-
θότι διὰ τὸ μῖσος ὁποῦ πρὸς τοὺς Ἀλαμανοὺς
εἶχον, ἄλλοι μὲν ἐζήτου τὴν βοήθειαν τῶν
Πολώνων, ἄλλοι δὲ τῶν Ταττάρων, καὶ Τούρ-
κων, διὸ καὶ ἠκολούθουν μεταβολαὶ συνεχεῖς,
καὶ ἀλλαγαὶ τῶν διοικητῶν τῆς ἐπαρχίας αὐ-
τῆς· ἐπειδὴ δὲ ἦσαν καὶ οἱ τῆς Βλαχίας ἡ-
γεμόνες εἰς τούτους ἐπίφθογοι, δὲν ἔπαυον εἰς
κάθε παραμικρὰν εὐκαιρίαν νὰ κινοῦν πόλεμον
κατ' αὐτῶν· τοῦτο καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας
προβλέπων, καὶ ἐντ' αὐτῷ πληροφορηθεὶς,
ὅτι ὁ Μπατῶρ Γάμπωρ συνάζει στρατεύματα
διὰ νὰ εἰσέλθῃ αὐθις εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔλαβε

μουσικήν ανταπόκρισιν μετὰ τοῦ Μπάσσα Ἀρχι-
 κρατήγου Καισαρικοῦ, καὶ φιλιωθείς μετ' αὐ-
 τοῦ, ἐφάνη ὅτι ἀνεβιάσθη καὶ ἐσερέώθη εἰς
 τῆς Βλαχίας τὸν θρόνον, τῇ τούτου θελήσει
 καὶ συναίνεσει· ἐφανέρωσε δὲ καὶ εἰς τὴν
 Ὀθωμανικὴν Πόρταν, ὅτι μέλλει νὰ εἰσέλθῃ
 ὁ Μπάτωρ Γάμπωρ εἰς τὴν Βλαχίαν· ὅθεν καὶ
 ἐδόθη προσαγῆ τῶσον αὐτῷ, ὅσον καὶ τῷ ἡ-
 γεμόνῳ τῆς Μολδαβίας Στεφάν Βοεβόδα Τόμσα
 διὰ νὰ ἐνώσωσι τὰ κρατεύματά των, καὶ νὰ
 εἰσέλθωσιν εἰς Τρανσυλβανίαν· ἀλλ' οἱ τῆς
 Τρανσυλβανίας Βαρώνοι καὶ ἄρχοντες, ὡς ἔμα-
 θον τῶν δύο ἡγεμόνων τὸ κίνημα, καὶ ὅτι
 κινεῖται μετὰ τῶν Καισαρικῶν κρατευμάτων
 καὶ ὁ Μπάσας συμφώνως, ἐγερθέντες ἐφόνευ-
 σαν τὸν Μπάτωρ Γάμπωρ, καὶ ἀπηλλάγησαν
 τοῦ πολέμου, οἱ δὲ ἡγεμόνες ἐπανέκαμψαν
 εἰς τοὺς θρόνους των.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ, μὴ ὄντες εὐ-
 χαρισημένοι οἱ Τούρκοι διὰ τὰς προόδους τοῦ
 Μπάσσα, ὤρμησαν καὶ ἀπέκλεισαν τὴν τῆς
 Τρανσυλβανίας πόλιν Ἄλβαν Ἰουλίαν, τὴν
 ὁποίαν καὶ ἐκυρίευσεν ὁ τῆς Βόσνας Χασᾶν
 Πασᾶς, μὲ φθορὰν τῶν Χριστιανῶν καὶ αἱματο-
 χυσίαν μεγάλην. Τότε καὶ ὁ Ζέκελ Μωϋσῆς
 μετὰ τὴν συνήθη συνδρομὴν τῶν Τούρκων, καὶ
 μετὰ τὸ ὑποσήμεμα τῶν τῆς Τρανσυλβανίας Βα-
 ρώνων, ἀνομάσθη Πρίγγιψ τῆς ἐπαρχίας· ὁ
 δὲ Μπάσας, ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἰκανὴν δύναμιν,

καὶ ὁ λαὸς τῶν Τρανσιλθανῶν ἐμίσει τὴν Ἀλαμανικὴν ἐξουσίαν, ἀναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῆ εἰς Ζέκμαρ, ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ὁποίου μεγαλοφυχήσας ὁ Ζέκελ Μωϋσῆς, καὶ λαβὼν βοήθειαν τῶν Τούρκων καὶ Ταττάρων, ὑπέταξε τὴν Κλαυδιούπολιν, καὶ ἀπέκλεισεν ἀκούθως τὸ Βρασσοβόν.

Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, διὰ τῆς τοῦ Μπάσα παρακινήσεως, ἐσράτευσεν ἄνευ Σορύβου μὲ ἀξιόλογον δύναμιν, καὶ εἰσελθὼν εἰς Τρανσιλθανίαν, ἐπέπεσεν ἐν καιρῷ νυκτὸς κατὰ τῶν Ταττάρων, οἱ δὲ μὴ ὑποφέροντες τὴν ὀρμὴν του, ἔπεσον ἐπάνω τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι συγχισθέντες, ἐτράπησαν ἀτάκτως εἰς φυγὴν ἅπαντες· τότε ἄρμησε καὶ ἐναντίον τοῦ Ζέκελ Μωϋσῆ, καὶ ἀγκαλὰ οὗτος ἀντεστάθῃ, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐνικήθη, καὶ κατεκόπη μελιδὸν μὲ τέσσαρας χιλιάδας τῶν ὀπαδῶν του· ὅθεν ἐκυρίευσεν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας τὴν ἀποσκευὴν ὅλην, καὶ ἑκατὸν πεντήκοντα σιμαίας, τὰς ὁποίας ἔπεμφεν εἰς Πράγαν τῷ Ἀρχιδούκι εἰς σημεῖον τῆς νίκης· ὡς ἐπληροφόρηθη τοῦτο ὁ Μπάσας, ἐκινήθη μετὰ τοῦ στρατεύματός του ἀπὸ τὸ Ζέκμαρ, καὶ εἰσελθὼν εἰς Τρανσιλθανίαν, κατεπολέμησε τοὺς λοιποὺς Ταττάρους καὶ Τούρκους, καὶ ὑποτάξας ὅλας τὰς πόλεις, ἔφερε πάλιν ἅπασαν τὴν Τρανσιλθανίαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καίσα-

ρος· ὁ δὲ Ῥάδουλ Βοεβόδας ἐπέσρεψεν εἰς τὴν ἡγεμονείαν του. Οὗτος ἀνέκτισε καὶ τὴν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα Μονὴν ἐν Βουκουρεσίῳ, ἐν ἔτει 1614, ἣτις κατεδαφίσθη ἐξ αἰτίας τοῦ τζεπχανὲ, ἐπὶ Συναῖν Πασᾶ καὶ Μιχαήλ Βοεβόδα τοῦ ἀνδρείου ὡς προεῖρηται, τὴν ὁποίαν εἶχε κτίσῃ ὁ προπάππος τοῦτου Ἀλέξανδρος Βοεβόδας ἐν ἔτει 1575· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτη 6, ἔκαμε παραίτησιν εἰς τὸν ἥντου Ἀλέξανδρον, καὶ οὗτος ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν. (*)

Η' Γ Ε Μ Ω Ν ΜΓ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Δ'.

· X.

1616.

ἐκ διαφόρων
τοπικῶν χρο-
νικῶν.

Α' φ' οὗ διεδέχθη οὗτος τὸν ἡγεμονικὸν θρόνον, ἐπροσάχθη μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τοῦ Σουλτὰν Μεεμετ γ'. διὰ τὰ συνάξῃ κρατεύματα, καὶ τὰ ὑπάγῃ μετὰ τοῦ Σκενδὲρ Πασᾶ κατὰ τῆς Πολωνίας· ὅστις διορίσας τὴν τοῦ κρατεύματος σύναξιν ἔξωθεν τοῦ Τιργοβίτσου εἰς τὸ κρατόπεδον, ἄρχισε τὴν ἐτοιμασίαν· ἀλλ' οἱ ἐντόπιοι ἄρχοντες, ὄντες εἰς ἄκρον ἐνοχλημένοι διὰ τὴν πληθὺν τῶν Ῥωμαίων ἀρχόντων, τῶν ὁποίων τὴν ἀκόρετον πλεονεξίαν, καὶ ἔωσφορικὴν ἔπαρσιν δὲν ὑπόφερον, ἐσυμβου-

(*) Σώζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα ἀπὸ 7120. καὶ 7121. καὶ 7122. καὶ 7123. καὶ 7124.

λεύθησαν μυσικῶς νὰ τοὺς φονεύσουν· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν λαβῶν εἶδησιν τοῦ σκοποῦτων, ἐτοιμάσθη νὰ φονεύσῃ οὗτος τοὺς ῥιθύντας ἐντοπίους ἄρχοντας· πληροφορηθέντες ὁμῶς κακῆνοι τὸν τοῦ ἡγεμόνος κακὸν σκοπὸν, ἔφυγεν ὁ Λοῦπος Παχάρνικος Μεδιωντζιάνος, μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν, εἰς Τρανσιλθανίαν· οἱ δὲ ἐναπολειφθέντες ἔκλιναν τὸν αὐχένα, καὶ ὑπετάγησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα· ὅστις εἶχε μὲν διάθεσιν νὰ τοὺς παιδεύσῃ, δὲν εἶχεν ὁμῶς καιρὸν, μὲ τὸ νὰ τὸν ἐβίαζεν ὁ Σκιενδερ Πασᾶς νὰ κινηθῆ ὅσον τάχις, μετ' οὗ ἐνωθεὶς διεπέρασαν ἀμφότεροι τὸν ποταμὸν Νίσρον, καὶ ἐσρατοπέδευσαν εἰς Καμενίτζαν, ἔνθα μαχόμενοι μετὰ τῶν Πολωνῶν ἡμέρας τινὰς, οὐδὲν ἐκτέλεσαν· εἰς τὸ ὁποῖον διάσημα τελειωθείσης καὶ τῆς μεταξὺ Ὀθωμανικῆς Πόρτας καὶ Πολωνίας εἰρήνης, ἐπέσρεψεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Τότε ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας ὡς εἰσηλθεν εἰς τὸ Τιργόβισον, ἀπεκεφάλισε τὸν μέγαν Βόρνικον Χρίσα· σκεπτόμενος δὲ ἢ ἀποκεφαλίσῃ καὶ ἄλλους, ἐφοβεῖτο τὸν Σκιενδερ Πασᾶν, ὅστις εὕρισκετο ἔτι εἰς τὴν γῆν τῆς Βλαχίας· ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ ἔφθασεν εἶδησις, ὅτι ὁ Παχάρνικος Λοῦπος, μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων φυγάδων, εἰσηλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν μὲ ἰκανὸν Οὐγγαρικὸν στρατεύμα, καὶ ἔρχεται ἐναντίον αὐτοῦ βιαίως· ὁ δὲ εἰς τὸ αἰφνίδιον ταραχθεὶς, ἐσύναξεν ἄ-

μέσῳ τὸ πλησίον εὐρισκόμενον ἵππικὸν καὶ πεζικὸν στρατεύμα, καὶ ὑπέσχεθη αὐτοῖς, ὅτι ἂν πολεμήσουσιν μὲ πίζιν καὶ προθυμίαν, θέλει τοῖς πληρώσει διπλοῦν τὸν μισθόν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐσμίκρυνε προλαβόντως τοὺς μισθοῦστων, καὶ ἐχάλασε τὰς συνηθείαςτων, κατήντησαν εἰς ἄκραν πτωχείαν, καὶ ἐβιάσθησαν νὰ πωλήσουσιν διὰ τὴν σωματικὴν τῶν ἀνάγκην τὰ ἄρματα τῶν, ὅθεν μὲ τί νὰ ἀντιπολεμήσουσιν δὲν εἶχον· ταῦτα προφασιζόμενοι εἶπον, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἐπλησίασαν, καὶ τὸν παρεκίνουν διὰ τῆς φυγῆς νὰ σωθῆ ὅσον τάχις· τοὺς εὐχαρίστησεν εἰς τοῦτο ὁ ἡγεμὼν, καὶ δούσ αὐτοῖς ἱκανὰ ἀργύρια, νὰ τὰ διανέμουν τῶ μεταξύτων, ὥρμησε νὰ φύγη ὡς ἐδυνήθη· ἔφθασε μετ' ὀλίγον καὶ ὁ Παχάρνικος Λοῦπος, καὶ ἄρχισε νὰ κατασφάζῃ τοὺς ἄρχοντας Ῥωμαίους καὶ τοὺς δούλους αὐτῶν μὲ μεγάλην ἀπανθρωπίαν, ἐξ ὧν ἔχυσε πολὺ αἷμα· ὅσοι δὲ διὰ τοῦ σκότους τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς ἐδυνήθησαν νὰ φύγουν, ἐκεῖνοι ἐσώθησαν μὲ μεγάλου τοῦ τρόμου· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας μετὰ τῆς Δόμνης του φεύγων, καὶ φοβηθεὶς μήπως ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν προφθασθῆ, παραίτησεν αὐτήν, καὶ ἔτρεχεν ἔφιππος πρὸς Ἰμπραῖλαν, ἔνθα μόλις ἐσώθη μὲ μεγάλου ἀγῶνα του· ἡ δὲ Δόμνα κατέφυγεν εἰς τὸ Γίργιστον, καὶ κεῖθεν ἀπέρασεν εἰς Ῥουχτζοῦκι, ὅπου ἔλθων μετ' ὀλίγου καὶ

Ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας, ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς Βασιλεύουσαν τὸ γ'. ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Παχάρικος Λούπος πληροφορούμενος, ὅτι οἱ Τοῦρκοι συναθροίζονται νὰ ἀπεράσουν εἰς τὴν Βλαχίαν μετὰ τοῦ νεοδιορισθέντος ἡγεμόνος παρὰ τῆς Πόρτας, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἀπορῶν χρημάτων διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ Οὐγγαρικὸν σράτευμα, ἔπερ ἦλθε μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐζήτηε τὸν ὑποσχεθέντα μισθὸν, εἰς μὲν τὸ Τιργόβισον καὶ Βουκουρέσιον ἔκαμεν ἔρανον καὶ ἐβίασε τοὺς πραγματευτὰς νὰ συνεισφέρουν μίαν ποσότητα ἄσπρων, εἰς δὲ τὴν τζάραν ἔσειλε Καπετάνον τινὰ καλούμενον Μπουζδουγὰν, ἄνθρωπον κάκιου καὶ σκληρὸν, διὰ νὰ ἤθελε φονεύσῃ ὅσους εὖρη Ῥωμαίους πραγματευτὰς ἢ τζελέπιδες, καὶ νὰ κάμῃ Αὐθεντικά τὰ ὑπάρχοντάτων· ἀλλ' ἐν τούτῳ σῶ μεταξὺ ἐπρόφθασε καὶ ἔ παρὰ τῆς Πόρτας διορισθεῖς ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, Γαβριήλ Βοεβόδας Μογίλας.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Μ Δ'.

Γαβριήλ Βοεβόδας Μογίλας.

Οὗτος ἦν ἄρχων ἐκ Μολδαυίας, ὅστις λαβὼν τὴν ἡγεμονεῖαν δυνάμει τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας, ἦλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν μετὰ Τουρκοικὸν σράτευμα, καὶ εἰσήλθε δυνασικῶς εἰς

ἀ. χ.

1619.

τοπικῶς χρ-
νελ.

Τιργόβισον, ὁ δὲ Παχάρνικος Λοῦπος μὴ ὄν
 ικανὸς ὑ' ἀντιτείνει, ἀπεσύρθη μὲ τὸ Οὐγγα-
 ρικὸν κράτευμα πρὸς τὰ ὄρη· ἀλλ' ὁ Γαβριήλ
 Βοεβόδας πιεσοποιήσας αὐτὸν, ὅτι δὲν θέλει
 τὸν βλάβη, ἀπέλυσε τοὺς Οὐγγρους, καὶ
 ἦλθεν εἰς τὴν τοῦ ἡγεμόνος ὑποταγὴν· ἐν τῷ
 μεταξὺ τούτῳ ἐπροσάχθη παρὰ τῆς Πόρτας ὁ
 ἡγεμὼν διὰ νὰ κινηθῆ συμφώνως μὲ τὸν Σκιεν-
 δὲρ Πασᾶν κατὰ Πολωνίας, καὶ ἐν ᾧ ἡκολού-
 θουν μὲ τὸ Βλαχικὸν κράτευμα ὅτε Παχάρ-
 νικος Λοῦπος, καὶ Καπετὰν Μπουζδουγάν,
 ὡς ἐνάβη ὁ ἡγεμὼν μετὰ τοῦ Πασᾶ, ἐπίασε
 τούτους καὶ παραδούς αὐτῷ τοὺς ἐπαλούκω-
 σεν. Εἰς τοῦτο οὖν τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας
 τοῦ Γαβριήλ Βοεβόδα ἐκ τῆς Βλαχίας, ἐπει-
 δὴ ἔδωκαν ἄρτζι, ἦτοι ἀναφορὰν οἱ ἄρχοντες
 κατ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πόρταν, ἐν τῇ ἐπιστροφῇ
 τοῦ τὸν ἔξωσεν, ἀφ' οὗ ἡγεμόνευσε δέκα
 μῆνας· ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπέλθῃ εἰς Βα-
 σιλεύουσαν, ἀλλ' ἔφυγεν εἰς Οὐγγαρίαν, ἐν-
 θα ἔδωκε καὶ τῆς ζωῆς του τὸ τέλος· (*) ἐ-
 διωρίσθη δ' αὐτ' αὐτοῦ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας
 πάλιν ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας, πατῆρ τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου Βοεβόδα.

(*) Σώζεται καὶ χρυσόβουλλον τούτου ἀπὸ 7127.

Ἡγεμονεία Β'. Γράδουλ Βοεσόδα Ι.
Μίχνα.

Ἐλθὼν οὗτος ἐκ δευτέρου εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐδιοίκησε καλῶς τὸν τόπον ἐν εἰρήνῃ, ἐπιεικεία, καὶ δικαιοσύνῃ. Οὗτος συνεστράτευσε καὶ μετὰ τοῦ ἰδίου Σουλτάν Ὀσμάν ἀ. με Βλαχικὸν στρατεύμα κατὰ Πολωνίας, ἐν ἔτει 1621· ἀλλ' ὕψερρον μετετέθη εἰς Μολδαυίαν τὸ δ'. ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ (*), εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἐδιωρίσθη αὐθις ἐκ δευτέρου ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέξανδρος Βοεσόδας.

ἀ. κ.
1619.
τοπικὴ χρ= νολ.

Ἡγεμονεία Β'. Ἀλεξάνδρου Βοε-
σόδα Δ'.

Οὗτος ἐλθὼν ἐκ δευτέρου εἰς τὴν Βλαχίαν, ἀγκαλὰ ἦτον νέος, πλὴν ἐθεώρει τῆς ἡγεμονείας τὰς ὑποθέσεις μὲ πολλὴν ἀξιότιτα καὶ ἀκριβειαν· ὡσαύτως ἔκρινε τὰς διαφορὰς τοῦ λαοῦ του μετὰ τῶν ἀρχόντων ὀρθῶς καὶ δικαίως, διὸ καὶ ἠγαπήθη εἰς ἄκρον ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ ἠγεμόνευε πολλὰ εἰρηνικῶς καὶ ἡσύχως· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος Καλαράσιδες δὲν ἐδύναντο

ἀ. κ.
1623
ἐκ διαφορῶν
τοπικῶν καὶ
μολδαυικῶν
χρονικῶν.

(*) Σωζόνται καὶ χρυσόβουλλα ταύτου ἀπὸ 7128. καὶ 7129. καὶ 7130. καὶ 7131.

να ἐκτελέσουν τὰς ἀταξίας των, ἠγέρθησαν ἐκ τῆς Γεργίτζας, Πλοεσίου, καὶ ῤούσι δὲ βέδε, καὶ συναθροισθέντες εἰς τὸ Μανέσι, ἐσκέπτοντο νὰ κινηθοῦν ἐναντίοντου, καὶ νὰ τὸν ἀποδιώξωσιν ἐκ τοῦ θρόνου· πλὴν ὡς ἔμαθον τοῦτο οἱ ἄρχοντες, συνήχθησαν ὅλοι περὶ τὸν ἠγεμόνα, ὅστις λαβὼν τούτους μετ' ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς ἀνὰ χεῖρας κρατιώτας τῆς ἠγεμονικῆς Κούρτης, καὶ τῶν ἀξιωματῶν, ἔδραμεν εἰς Μανέσι, ἔνθα ἐπιπεσὼν ἐξαιφνης κατὰ τῶν Καλαράσιδων, πολλοὺς ἐβυσίασε, καὶ διασκορπίσας αὐτοὺς, ἐπέσρεψε νικητὴς εἰς Τιργόβισον. Μετ' οὐ πολὺ ἠγέρθησαν τινὲς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ Ὀλτου οἰκούντων παρὰ τὸν ποταμὸν Λότρον, διὸ καὶ καλοῦνται Λότροι, οἵ τινες ἀνηγόρευσαν τινὰ Παῖσιον ἠγεμόνα των· ἀλλὰ καὶ περὶ τούτων ὡς ἔφθασεν εἰδησις, ἔσειλεν ὁ ἠγεμὼν ἐναντίοντων κράτευμα, τοὺς ὁποίους καταπολεμήσαν, ἐφόνευσεν ἅπαντας μετὰ τοῦ ἠγεμόνος αὐτῶν.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι χηρεύων ὁ ἠγεμὼν καὶ μέλλων νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα ἑνὸς τὰ μέγιστα τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει ἰσχύοντος, ὀνόματι Σκαρλάτου Μπεγλικτζή, προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα πατρόςτου, διὰ νὰ γίνουσι οἱ γάμοι εἰς τὸ τῆς Μολδαυίας Τεκουτζί, ἔνθα ἀπῆλθε μετὰ λαμπρᾶς παρατάξεως, καὶ ἔγιναν διὰ πολλὰς ἡμέρας περιφανεῖς χαρὰι καὶ διάσημοι, μὲ τὴν παρουσίαν

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. ΙΒΙ
 τῶν δύο ἡγεμόνων, καὶ τῶν ἀπὸ τὰς πέριξ
 ἡγεμονείας ἐλθόντων πρέσβεων, ἔθα παρευ-
 ρέθησαν καὶ ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες τῆς
 τε Βλαχίας καὶ Μολδαυίας· καὶ τελειωθέντων
 τῶν γάμων, ἐπέσρεψεν ἕκασος εἰς τὰ ἴδια.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐτελείωσε καὶ τὴν μονὴν
 τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ἣν ἀνέκτισεν ὁ πατήρ
 του καὶ δὲν εἶχε τελειωθῆ· ἀποθανόντος δὲ
 τοῦ πατρός του εἰς τὴν τῆς Μολδοβίας ἡγεμο-
 νείαν, μετεκόμισεν ὁ υἱὸς του τὸ λείψανον ἐν
 Βουκουρεσίῳ, καὶ ἔθαψεν αὐτὸ εἰς τὴν ἰδίαν
 Μονήν. Ἐπὶ ἡμερῶν τούτου τοῦ ἡγεμόνος ὤρ-
 μισαν αἰφνιδίως πλῆθος Ταττάρων εἰς τὴν
 Βλαχίαν, καὶ ποιήσαντες ἀφανισμόν οὐκ ὀλί-
 γου, ἐλειλάτησαν μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ὀλ-
 τω, καὶ ὑπέσρεψαν μὲ πλῆθος λάφυρα καὶ
 αἰχμαλώτους· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας ἡ-
 γεμονεύσας ἔτι 7 ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν
 τῇ τοῦ πατρός του Ῥάδουλ Βοεβόδα Μονῇ ἐν
 Βουκουρεσίῳ. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Μ Ε .

Λέων Βοεβόδας Τόμσας.

Οὗτος ἦν υἱὸς Στέφαν Βοεβόδα Τόμσα ἐκ
 Μολδαυίας, ὅστις λαβὼν τὴν τῆς Βλαχίας ἡ-

α. κ.

1630.

ἐκ διαφορῶν
 τοπικῶν χροσ

(*) Σῶζονται καὶ χρυσοβούλλα τούτου ἀπὸ 7133. καὶ
 7134. καὶ 7137. καὶ 7138.

νικούν.

γεμονείαν παρὰ τῆς Πόρτας τῆ δυνάμει τῶν
 μεγιστάνων, ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἀλλ'
 ἐπεφόρτισε τὸν τόπον μὲ ὑπερόγκους φορολο-
 γίας· οἱ δὲ ἄρχοντες δίδοντες πολλὰς ἀγωγὰς
 κατ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πόρταν δὲν εἰσηκούοντο·
 ὅθεν μὴ δυνάμενοι οἱ πτωχοὶ Βλάχοι ἢ ἀνθέ-
 ξου εἰς τὸ ὑπέρογκον βᾶρος τῶν δοσιμάτων,
 διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ πέραν τοῦ Ὀλτου Δέμα-
 τα τῆς Κραϊώβας, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔφυγον, ὅπου
 ἕκαστος ἐδυνήθη· οἱ δὲ ἄρχοντες ἐβιάζοντο πο-
 λυτρόπως ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος μὲ Ἀπρόδους,
 ἦτοι ὑπηρετάς τῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ πληρώ-
 νουν τὰ τῶν φυγάδων δοσίματα ὀλοκλήρων
 δεμάτων, ὥσε ἦτον φρικτὴ καταδίκη.

Τότε καὶ εἰς τῶν ἀρχόντων ὀνόματι Ματ-
 θαῖος, τῶ ἀξιώματι Ἄγας, υἱὸς Δάντζουλ
 Βορνίκου, ἐκ τοῦ λαμπροῦ γένους τῶν Βασ-
 σαράβων, ἀπὸ χαρίου Μπραγκοβένι τοῦ Δέ-
 ματος Ῥωμανατζίου, τὸ ὁποῖον Δέμα ἦτον
 δεδομένου παρὰ τοῦ ἡγεμόνος ὑπὸ τὴν τούτου
 διοίκησιν, μὴ ὑποφέρων τὸν τόσον ἀφανισμόν
 καὶ κατάχρισιν, ἠγέρθη μεθ' ἑτέρων ἀρχόν-
 των, τοῦ τε Ἀσλάν Βορνίκου, Γοργάν Σπαθά-
 ρη, Μπάρμπουλ Παχαρνίκου Πρεδέσκου, Μι-
 χαὴλ Σπαθάρη Κοτζοφάνου, Δημητρίου Σλουτ-
 ζιάρη Φιλισιάνου, Μήτρα Βισιάρη, καὶ ἑτέ-
 ρων πολλῶν, καὶ διὰ τοῦ Πλαγίου Βουλκάνας
 ἔφυγον εἰς Τρανσιλθανίαν, τοὺς ὁποίους ὑπε-
 δέχθησαν μετὰ μεγάλης φιλοφροσύνης ὅ,τε

Γεώργιος Ρακότζις ἡγεμὼν τῆς Τρανσυλβα-
νίας, καὶ οἱ λοιποὶ Βαράνοι καὶ εὐγενεῖς Νεμε-
σίδες· ὁ δὲ Λέων Βοεβόδας ἔγραψεν ἅπαξ δις
καὶ τρὶς πιςοποιῶν αὐτοὺς μετ' ὄρκων, ὅτι δὲν
θέλει βλάβη τινὰ, καὶ νὰ ἐπιστρέψουν νὰ ἡ-
συχάσουν εἰς τὰς οἰκίας των· ἀλλ' ἐκεῖνοι εἰς
τὰς τούτου ὀρκωμοσίας οὐδόλως ἐπίσεισαν·
δὲν ἔλειψε νὰ γράψῃ τὰ αὐτὰ καὶ τετάρτην
φορὰν, μὲ πλέον φρικώδεις ὄρκους, ἀποσεύλας
καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Ῥιμνίκου Θεόφιλον μετὰ
τοῦ Χρήζα Βορνίκου, διὰ νὰ τοὺς παρακινή-
σουν νὰ ἔλθουν εἰς τὴν πατρίδα των· ἀλλ'
ἐκεῖνοι τότε μὲν ἔπεμψαν τοὺς ἀπεσαλμένους
ἀπράκτους, ὕστερον δὲ λαβόντες Οὐγγαρικὸν
ζράτευμα παρὰ τοῦ Γεωργίου Ρακότζι, ἐξῆλ-
θον ἐκ τῆς Τρανσυλβανίας διὰ τοῦ Πλαγίου
Βουλκάνας, καὶ φθάσαντες εἰς Τίργουζίλλον,
ἐσύναξαν καὶ ἕτερον ζράτευμα τοπικὸν ἐκ τοῦ
τάγματος τῶν Ῥῶς, καὶ οὕτω διεύθυναν τὴν
ὁδόν τους πρὸς τὴν πόλιν Βουκουρεζίου, ἔχου-
τες ἐμπροσθοφυλακὴν τὸν Μπάρμπουλ Παχάρ-
νικον Πρεδέσκον, καὶ Μιχαὴλ Κοτζοφάνον·
ὁ δὲ Λέων Βοεβόδας ὡς ἔλαβε τὴν τοῦ ἔρχο-
μοῦ τῶν ἀρχόντων πληροφορίαν μετὰ ζρατεύ-
ματος, ἐναντίον μὲν τούτων ἔσειλε τὸν Μί-
χουλ Σπαθάρην ὡς ἐμπροσθοφυλακὴν μὲ με-
ρικὸν ζράτευμα, οὗτος δὲ πέμψας τὴν Δό-
μναντου μετ' ὄλων τῶν ἀρχοντισσῶν εἰς τὸ
Γίργλεβον, ἐξῆλθε μετὰ τῶν ζρατευμάτων του

εἰς χωρίου Περσιτζένι, ἔμβα συγκροτήσας συμβούλιον γενικὸν μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ κρατιγῶν του, καὶ ἐπαριθμήσας τὸ κράτευσμά του, ἐπλήρωσεν ὅλους τοὺς μισθοὺς τῶν κρατιωτῶν Δορομπάντζιδων, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς Βουκουρέσι, καὶ ἐκρατοπέδευσε κάτωθεν τῆς Μονῆς τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα.

Ὁ Μίχουλ Σπαθάρης, ὅστις ἐξάλι ἐναντίου τοῦ Ἁγα Ματθαίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων, συναπαντηθεὶς εἰς χωρίου Οὐγγουρέϊ μετὰ τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τούτων, συνεκρότησε πόλεμον μετὰ τοῦ Παχαρνίκου Μπάρμπουλ Πρεδέσκου, καὶ Μιχαὴλ Κοτζοφάνου, ἀλλὰ νικηθεὶς μόλις ἐσώθη μετὰ τὴν φυγὴν· τότε φθάσας ὁ Ἁγας Ματθαῖος καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες ἐν Βουκουρεσίῳ, συνεκρότησαν πόλεμον μετὰ τοῦ Λέοντος Βοεβόδα φρικώδη, ὅστις ἐπεκράτησεν ὥρας ἑκτῶ, καὶ ἔγινε πολὺς φόνος ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν εἰς ὅλα τὰ τάγματα, ἀλλὰ τέλος πάντων νικήσας ὁ Λέων Βοεβόδας ἔλαβε ζῶντας τὸν τε Πρέδα Βραγκοβάνου, Σείον τοῦ Ἁγα Ματθαίου, καὶ τὸν Ῥάδουλον Λογοθέτην, οἵτινες ἐλευθερώθησαν ἔπειτα μετὰ δόσιν πολλῶν χρημάτων· ἔλαβε προσέτι τὸν Ἀδὰμ Μπάνου, καὶ Πρέδα Φλορικόγρουλ, τοὺς ὁποίους ἀπεκεφάλισεν εἰς τὸ κρατόπεδον, τὸν δὲ Πρεπουσὸρ Ἀρμάσιν ἐπαλούκωσε, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔπεμψεν ἐκ τῶν αἰχμαλώτων τεσσαράκοντα Οὐγγυροὺς, θάψας ἐντ' αὐτῷ καὶ

τοὺς φρονεθέντας εἰς ἓνα μέγαν λάκκον, ἤγειρεν ἐπ' αὐτοὺς μίαν μεγάλην Μοβίλα, ἣτοι κατασκευαστὸν λόφον, πλησίον τοῦ δρόμου. Ὁ δὲ Ἅγας Ματθαῖος, μετ' ὅσων ἄλλων ἀρχόντων ἐσώθη ἐκ τοῦ βιβέντος πολέμου, ἔφυγε μὲ τὰ λείψανα τοῦ σρατεύματός του πέραν τοῦ Ὀλτου· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἔπεμψεν ὀπισθεν αὐτῶν τὸν γυναικάδελφόν του Μπόουλ Μπάνον, καὶ Νεδέλκον Μποτιάνου μετ' σράτευμα, οἵτινες κατατρέξαντες τούτους δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τοὺς φθάσουν, ἐπειδὴ εἶχον προλάβῃ καὶ ἐκλείσθησαν εἰς τὴν Μοιὴν τῆς Τισμάνας, ἔνθα πολεμήσαντες αὐτοὺς τρεῖς ἡμέρας, καὶ μὴ δυνηθέντες νὰ ἐκτελέσουν οὐδὲν, παραιτήθησαν· πλὴν ἐπιστρέφοντες μετὰ τῶν σρατευμάτων ἐκείθεν, ἐλειλάτισαν τὸν τόπον καὶ κατηράνισαν· ὁ δὲ Ἅγας Ματθαῖος ἰδὼν τὴν τοῦ ἡγεμονικοῦ σρατεύματος ἀναχώρισιν, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Τισμάνας μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχόντων, καὶ ἀνέβη εἰς τὰ δύσβατα ὄρη· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐκ δευτέρου πέμφας κατ' αὐτῶν σράτευμα μετὰ τοῦ Καπετὰν Γκλόρμα, οὐδὲν ἐκατέρωθωσε, διότι ἐκεῖνοι πάλιν κατέφυγον εἰς Τρανσίλβανίαν· ἐπιστρέφου ὁμοῦ καὶ τοῦτο τὸ σράτευμα, ἐπροξένησε πολλὴν φθορὰν καὶ ἀφανισμόν εἰς τὰ πέραν τοῦ Ὀλτου μέρη.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, ὡν ἐξουσιασθῆς
 δ Μεσμετ Ἀμπαζᾶ Πασᾶς εἰς τὰ παραδου-

νάβια ἄκρα, καὶ πληροφορηθεὶς τὰ ὑπὸ τοῦ Λέοντος Βοεβόδα καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν ταλαίπωρον Βλαχίαν γενόμενα ἐλυπήθη· διὸ καὶ ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ ἐκ τῆς Τρανσυλθανίας τοῦ Ἁγαν Ματθαίου, καὶ νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἡγεμόνα Βλαχίας, ὥς ἴσως ἐτόπος ἡσυχάσῃ καὶ λάβῃ ἄνεσιν, μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἰκανὴν ἰδέαν καὶ πληροφορίαν τῆς ἀξιότητος καὶ ἀγαθῆς διαθέσεως τοῦ ἀνδρός. Πρῶτον οὖν ἔγραψεν εἰς τὴν Βασιλείαν περὶ τῶν τοῦ τόπου συμβεβηκότων καὶ συμφυρῶν, ἔπειτα ἔσειλε τὸν τῆς Σιλίερας Πρωτοπαππᾶν Ἰγνάτιον πρὸς τὸν Ἁγαν Ματθαίου εἰς Τρανσυλθανίαν μὲ γράμματα, διὰ νὰ ἤθελεν ἔλθῃ ἀφόβως ὅσον τάχιστα πρὸς αὐτόν. Συγχρόνως ἔφθασαν καὶ παρὰ τοῦ Λέοντος Βοεβόδα ἀπεσαλμένοι, ὅτε Μητροπολίτης Γριγόριος, Ἰθάσκος Βόρνικος, καὶ Γριγόριος Κόμισος μὲ γράμματα, πρὸς μὲν τὸν Γεώργγιον Ῥακότζην παρακλητικὰ διὰ νὰ παρακινήσῃ τοὺς ἄρχοντας νὰ ἔλθου ἀφόβως, πρὸς δὲ τοὺς ἄρχοντας ὑποσχετικὰ, ὅτι ὅχι μόνον δὲν θέλουν λάβῃ βλάβην ποσῶς, ἀλλὰ καὶ θέλει τοὺς προβιάσει εἰς ἀξιώματα, ἃ τινὰ ἐβεβαίωνε καὶ μεθ' ὄρκων φρικτῶν· ἀλλ' ὁ μὲν Ἁγας Ματθαῖος καὶ τινὲς τῶν ἀρχόντων δὲν ἐκαταπίεσθησαν εἰς ταῦτα ποσῶς, τινὲς δὲ παρακινηθέντες ἐξῆλθον ὅτε Φιλισιάνος, Βοτζοφάνος, Πρεδέσκος, Πέτρος Σλουτζιάρης, Μπάρμπκος ἀπὸ Πογιάννα, καὶ Ἰωάννης

σκος ἀπὸ Γκάργα, καὶ ἔλθόντες προσεκύνησαν τὸν ἡγεμόνα, ὅστις ὑποδεχθεὶς αὐτοὺς εὐμενῶς, τοὺς προεβίβασεν ἀμέσως εἰς ἀξιώματα· μετὰ τούτους ἦλθε καὶ ὁ Ἀσλάν Βόρμικος, τὸν ὁποῖον ἔκαμε Μπάνου εἰς τὴν Κραγιζόβαν.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ λαβοῦσα ἡ Πόρτα παρὰ τοῦ Ἀμπαζᾶ Πασᾶ τὴν τῶν διατρεχόντων ἐν Βλαχία πληροφορίαν, ἔξωσε τὸν Λέων Βοεβόδαν (*), καὶ φέρουσα τοῦτον διὰ βασιλικοῦ Καπουτζῆ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδιώρισεν ἡγεμόνα τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαν, υἱὸν Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Ἡλιάς ἡγεμόνος τότε τῆς Μολδαυίας· οἱ δὲ ἄρχοντες ἔγραψαν εἰς Τρανσυλβανίαν τῷ Ἁγᾶ Ματθαίῳ, ὅτι ἄνευ ἀναβολῆς νὰ προφθάσῃ, ὅστις ὡς ἔλαβε ταύτην τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν, ἀμέσως ἀποχαιρέτησε τὸν ἡγεμόνα Ῥακότζην, καὶ ἀνεχώρησεν, ἀλλ' ὁ Ῥακότζης ἀπέπεμψε τοῦτον μετὰ πολλῶν εὐχαρισειῶν καὶ δορυφορίας λαμπρᾶς μέχρι τῶν τῆς Βλαχίας συνορίων, διὰ τὰς πολλὰς ἐκδουλεύσεις ὅπου ἔδειξεν εἰς αὐτὸν, ἐν ᾧ εἶχον ἔλθῃ οἱ Ἀλαμανοὶ, ἢ Νέμτζοι, ἐναντίον του εἰς Τοκάϊ· ὡς ἔφθασεν οὖν ὁ Ἁγᾶς Ματθαῖος εἰς τὸ θέμα Ῥωμανατζίου, συνήχθησαν περὶ αὐτὸν ὅλοι οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κράτευμα, καὶ ποιήσαντες συμβούλιον γενικόν,

---

(*) Σώζονται καὶ δύο χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7139 καὶ 7140.

ἀπεφάσισαν κοινῇ γνώμῃ νὰ μὴ δεχθῶσι τὸν Ῥάδουλ Βοεβόδαν, ἐπειδὴ ἔκριναν ὀρθῶς, ὅτι ἀφ' οὗ οὗτος ἔλαβε τὴν ἡγεμονείαν μὲ ἀδρανὸς δόσιν, ὡς φθάσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν μὲ τόσου ὑπέρογκον χρέος, καὶ μὲ τόσους Ῥωμαίους ἄρχοντας, ἔπεται ν' ἀφανίσῃ τὸν τόπον διόλου· ὅθεν καὶ συμφῶνως ἔκλεξαν ἡγεμόνα τὸν τὸν Ἄγαυ Ματθαῖον, τὸν ὁποῖου, πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του λαβόντες δυνασικῶς, ἔφερον εἰς Νικόπολιν πρὸς τὸν Μεεμέτ Ἀρπαζᾶ Πασᾶν, ὅστις ὑποδεχθεὶς τοῦτον μὲ μεγάλην εὐμένειαν, ἐτίμησε μὲ ἔνδυμα γούνας, καὶ μὲ Μεχτέρ χανέ, ἦτοι ἡγεμονικὴν μουσικὴν, καὶ ψιφίσας αὐτὸν ἡγεμόνα, ἔλαβε ἀναφορὰν τῶν ἀρχόντων ὑπὲρ αὐτοῦ, τὴν ὁποῖαν ἔπεμφεν εἰς τὸν Σουλτάνον, ὁμοῦ καὶ μὲ γράμμα του ἴδιου, τοῦ δὲ Ματθαῖου Βοεβόδαν ἀπέστειλεν εἰς τὸν Φρόνοντου ἐν Βουκουρεσίῳ μὲ ἰκανὴν ποσότητα κρατεύματος Τουρκικοῦ πρὸς βοήθειαν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΜΣΤ'.

Ματθαῖος Βοεβόδας Βασσαράβας.

α'. X.

1633.

Οὗτος ἦν ἀνὴρ πολλῆς φρονήσεως, ἀνδρείας ἐκ διαφόρων καὶ ἐμπειρίας, προσέτι θεοσεβῆς, δίκαιος, ἐλεήτοπικῶν χρόμων, φιλόνηρος, καὶ μὲ ἐτέρας πολλὰς ἀρετῶν καὶ εὐτάς κεκοσμημένος, φυσικὰς τε, καὶ ἐπικτή-

τους. Ἐν ᾧ δὲ εὐρίσκετο ἔτι παρὰ τῷ Ἀμπαζᾷ εἰς Νικόπολιν, τινὲς τῶν ἐν Βουκουρεζίᾳ ἀρχόντων, ὅτε Νικόλαος Βιζιάρης, Δημήτριος Δουδέσκος Βιζιάρης, Πάππας Λογοθέτης ἀπὸ Γρέτζι, Μίχουλ Σπαθάρης, Καταρτζῆς Στόλνικος, Βασιλάκις Ἄγας καὶ ἕτεροι, χωρὶς γὰρ περιμεῖνουν τὸν Ματαίη Βοεβόδαν, ἔφυγον πρὸς τὴν Μολδαυίαν, διὰ γὰρ ἐπιστρέψου μετὰ τοῦ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐρχομένου Ῥάδουλ Βοεβόδα, ὅς τις πληροφορηθεὶς τὰ εἰς Βλαχίαν γινόμενα, καὶ ὅτι ἐψιφίσθη κοινῶς παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ στρατευμάτων τῆς θελήσει καὶ τῷ Ἀμπαζᾷ Πασᾷ ἡγεμῶν ὁ Ματαίης, δὲν ἦλθε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Βλαχίαν, ἀλλὰ διέβη τὸν ποταμὸν Δούναβιν εἰς Ὀμπλουτζίτζι· οἱ δὲ φυγάδες ἀρχόντες ἐπιστρέψαντες εἰς Σλάμ Ῥίμνικον, ἐσύναζον μὲ μισθοῦ στρατιώτας· ἀλλ' ὁ Ματαίη Βοεβόδας ὡς ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς Νικοπόλεως εἰς Βλαχίαν, χωρὶς ἀναβολῆν ἔσειλε κατ' αὐτῶν εἰς Μπουζαίου ἐν σώμα στρατεύματος, μετὰ τοῦ Μιχαήλ Κοτζοφάνου, καὶ Ῥάδουλ Δαδέσα· πλὴν ἐκεῖνοι ὡς ἔλαβον εἶδησιν, ἔφυγον ἔντρομοι αὐθις εἰς Μολδαυίαν, καὶ ἐνώθησαν μετὰ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ὅς τις ἵστατο εἰς Μοβίλα, παρὰ τὴν ὄχθιν τοῦ ποταμοῦ Σιρετίεα κακείθεν μὲν ἔγραψε τῷ πατρί του Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τὰ διατρέχοντα, εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἔσειλε δύο ἐκ τῶν φυγάδων ἀρχόντων μετασχηματισμένους μὲ γράμματα εἰς τὸ στρατιωτικὸν τάγ-

μα τῶν Σλουζιτόρων, παρακινῶν μὲ ὑποσχέσεις αὐτοὺς διὰ νὰ ἀποσκιρτήσουν ἐκ τοῦ Ματαίη Βοεβόδα καὶ νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοῦτον· ἐκεῖνοι ὅμως ὄχι μόνου δὲν ἔκλιναν, ἀλλὰ πιάσαντες καὶ τοὺς ἀπεσαλμένους, παρέδωκαν αὐτοὺς τῷ Ματαίη Βοεβόδα, ὅστις χωρὶς νὰ τοὺς βλάβῃ ποσῶς, τοὺς ἔσειλε πάλιν μὲ γράμματα πρὸς τοὺς λοιποὺς φυγάδας ἄρχοντας, προτρέπων αὐτοὺς, νὰ ἔλθωσιν ἐν εἰρήνῃ εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ νὰ ἡσυχάσουν ἄνευ μιᾶς ὑποψίας· ἀλλ' ἐκεῖνοι χωρὶς νὰ ἐνδώσουν τελείως, ἔγραψαν συμφώνως μετὰ τοῦ Ῥάδου Βοεβόδα εἰς Βασσαραβίαν καὶ Μολδαύταν, καὶ ἔφερον πλήθος σράτευμα Τατταρικὸν καὶ Μολδαυικόν, μὲ τὸ ὅποιον κινηθέντες μετὰ τοῦ ἡγεμόνος καὶ Σκλεμνάγασῆ, καὶ προπορευομένων τῆς βασιλικῆς σημαίας καὶ τῶν Τουγίων, διεύθυναν τὸν δρόμον τους πρὸς τὴν πόλιν Βουκουρεσίου, λεηλατοῦν καὶ καταφρονίζον τὸ Τατταρικὸν σράτευμα τὴν ταλαίπωρον τζάραν.

Ἐσύναξε δὲ καὶ ὁ Ματαίη Βοεβόδας σρατεῖματα ἱκανὰ, διαιρέσας αὐτὰ εἰς σώματα δύο, καὶ τὸ μὲν ἐσρατοπέδευσε εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Βουκουρεσίου πρὸς τὸ Δουδέσι, τὸ δ' ἕτερον, εἰς τὸ ὅποιον ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τοὺς ἄρχοντας, ἐσρατοπέδευσε πρὸς τὸν πόδον, ἦτοι γεφύρι τοῦ Ὀμπιλεσίου εἰς Κολεντίαν, κάτωθεν τῆς τοῦ Δάν Βορνίκου Μονῆς. Ὅθεν κατὰ τὴν

εἰκοσὴν πέμπτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ 1633. ἔτους, συναπαντηθεῖσαι αἱ ἔμπροσθοφυλακαὶ καὶ τῶν δύο μερῶν κάτωθεν τῆς Μονῆς Πλευμουπουΐτας, ὤρμησαν ἐναντίοντων, καὶ περιπλεχθεῖσαι μὲν μέγαν θυμὸν, κατεκόπτοντο ἀνηλεῶς, ἕως ὅτου νικηθέντες οἱ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, ἔφυγον μὲν ἰκανὴν τους φθορὰν· τῆ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ πρωΐ, παρετάχθησαν οἱ ἡγεμόνες ἀμφότεροι μὲν ὅλα τὰ στρατεύματά των εἰς τάξιν πολεμικὴν· καὶ ὁ μὲν Ματαίη Βοεβόδας ἔθεσεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τὸν Θεοδόσιον Σπαθάρην υἱὸν τοῦ Λούπου Παχαρνίκου, μὲν τὴν ἡμισείαν ἰππικὴν δύναμιν, εἰς ἣν ἦσαν τὸ τάγμα τῶν Καλλαράσιδων, μὲν τὰ τάγματα τῶν Σκοτελνίκων, καὶ Σαρατζέλων· εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος ἔθεσε τὸν Ἰβασκο Βόρνικον, καὶ Μπαλιάνον, μὲν τὸ τάγμα τῶν ἰππέων Ῥόσων, καὶ μὲν ἐν Τουρκικὸν τάγμα ὑπὸ τὸν ἀγά τους χιλίαρχον· εἰς δὲ τὸ μέσον ἐκτείνετο ὅλη ἡ πεζικὴ δύναμις, εἰς ἣν ἦσαν εἰς χιλίαρχος τοῦ Ἀρπαζᾶ Πασᾶ ἔτι μὲν Τούρκους, ὁ Παχαρνίκος Πρεδέσκος μὲν τὸ τάγμα τῶν Δορομπάντζων, ὁ Ὀπριμας Ἄγας μὲν τὰ τάγματα τῶν Τάλπων, καὶ Κοζάκων, ἡ Πεζεσράσιδων, καὶ ὁ καπετὰν Λούπος μὲν τὸ τάγμα τῶν Σεϊμένιδων καὶ Βουνατόρων· οἱ δὲ Καπετάνοι τῶν χιλίων ἐτέθησαν ὀπισθεν τῶν ταγμάτων, ὡς ὀπισθοφυλακαὶ, καὶ εἰς ὅλα τὰ κενὰ μέρη, διηρημέ-

νοι εἰς διάφορα σώματα (α). ἡ δὲ σημαία, ἣ τις ἐπροπορεύετο, εἶχε ζωγραφισμένον τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ ἀρχιερατικὸν μὲ τὸ σπαθίον γυμνὸν ἐκτεταμένον· ἔθεσε καὶ ὁ Ῥάδουλ Βοεβόδας εἰς μὲν τὸ δεξιὸν τοὺς Ταττάρους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν δύο Μυρζάδων (β), εἰς δὲ τὸ ἀρισερὸν μέρος τὸ ἰππικὸν τῶν Μολδαύων ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Χατμάνου τῆς Μολδαυίας, καὶ ὑπὸ δύο φυγάδων ἀρχόντων Βλάχων, τοῦ τε Μίχουλ Σπαθάρη, καὶ Χρήζα Βορνίκου· κατὰ δὲ τὸ μέσον ἐκτείνεται ὅλη ἡ περὶ τὴν δύναμις τῶν Μολδαύων Σεϊμένιδων, καὶ Σλουζιτόρων μὲ τοὺς Καπετάνους των, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν φυγάδων Βλάχων ἀρχόντων, τοῦ τε Δημητρίου Βισιάρη Δουδέσκουλου, Νικολάου Βορνίκα, Πάππα Λογοθέτου, Ἄγα Βασιλάκη, καὶ Καταρτζῆ Στολυίκου. Ἐπροπορεύετο δὲ ἡ σημαία ἡ βασιλικὴ καὶ τὰ Τούγλα μετὰ τοῦ Σκλεμν ἀγασή.

Ὡς ἐτάχθισαν οὖν τοιοῦτῳ τρόπῳ τὰ δύο στρατεύματα εἰς τὸν κάμπου τοῦ Δουδεσίου, καὶ ἔδωκαν οἱ ἡγεμόνες τὸ τοῦ πολέμου σημεῖον, πρῶτον ὤρμησαν κατὰ τῶν Ῥόσων καὶ Τούρκων οἱ Τάτταροι μὲ ἀλαλαγμὸν μέγαν, ἀλλ' οἱ

(α) Περὶ τῶν ἄνω ρηθέντων ταγμάτων, ὅρα ἐν τῷ τρίτῳ τῷ Τόμῳ τῆς παρουσίας ἰστορίας, ἐνθα λεπτομερῶς ἀναφέρονται μὲ ὅλας τὰς συνηθείας των.

(β) Μυρζάδες ἐλέγοντο οἱ καταγόμενοι Τάτταροι ἄρχοντες ἐκ τοῦ γένους τῶν Χάνιδων.

Ρόσοι εὐθὺς διαχωρισθέντες, ἔβησαν αὐτοὺς εἰς
 τὸ μέσον· ἀφ' οὗ ὁμοῦς ἐπρόφθασε καὶ τὸ ἰπ-
 πικὸν τῆς Μολδόμενης εἰς βοήθειαν τῶν Ταττά-
 ρων, ὡσαύτως καὶ οἱ Καλλαράσιδες εἰς βοήθει-
 αν τῶν Ρόσων, ἔγινεν ἡ συμπλοκὴ φρικωδε-
 ςάτη καὶ ἀπερίγραπτος· εἰς τὸσον βαθμὸν δὲ
 ἐπεριπλέχθησαν ἐντ' αὐτῷ τὰ πεζικὰ στρατεύ-
 ματα μεταξὺ τῶν, ἐκ τῆς ἄκρας αὐτῶν ὀρμῆς
 καὶ μανίας, ὥστε μὲ μόνον τὰ σπαθία μαχόμε-
 νοι, ἀνηλεῶς κατεκόπτοντο· καὶ ἐν ᾧ ἐν τάγ-
 μα περικύκλωνεν ἄλλο, ἐξαίρνης τοῦτο ὑπ'
 ἄλλου περιεκυκλόνετο, καὶ ἦτον νὰ βλέπη τις
 ξένον θέαμα εἰς τὸν παρόντα ἐμφύλιον πόλε-
 μον, τοὺς μὲν Μολδαύους καὶ Βλάχους νὰ μά-
 χωνται μὲ ἀπαραδειγμάτισον ἐνθουσιασμόν καὶ
 φιλοτιμίαν, τοὺς δὲ ἡγεμόνας ἀμφοτέρους νὰ
 τρέχουν παντοῦ, καὶ νὰ εἰσέρχωνται μὲ ἄκραν
 ἀψιφισίαν εἰς τὸ κέντρον τῆς μάχης, καὶ εἰς
 τὸν πλέον μεγαλότερον κίνδυνον· ἐπεκράτησε
 δὲ ἡ μάχη ἀμφιρρέπτης ἀπὸ πρωῆ ἕως δειλινόν,
 σχεδὸν ὀκτῶ ὥρας· κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν πολ-
 λὰς ὀρμὰς ἔκαμαν οἱ Τατταροὶ, καὶ πολλὴν
 βλάβην ἐπροξένισαν εἰς τοὺς Ρόσους καὶ Τούρ-
 κους, ἀλλὰ καὶ οὗτοι οὐκ ὀλίγον ἀφανισμόν
 ἐπροξένισαν εἰς ἐκείνους, μετὰ τῶν Καλλα-
 ράσιδων καὶ λοιπῶν· τὸ πεζικὸν Βλαχικὸν στρα-
 τευμα πεντάκις ἔσρεψε τὰ νῶτα μὴ ὑποφέ-
 ρον τὴν ὀρμὴν τῶν Μολδαύων, καὶ πάλιν πεν-
 τάκις ἐπέσρεψεν εἰς τὴν μάχην· τέλος πάντων

πρὸς τὸ ἑσπέρας, ἐνίκησαν οἱ Βλάχοι καὶ Τοῦρκοι λαμπρῶς, καὶ μ' ἕλον ὅπου ἦσαν κοπιασμένοι εἰς ἄκρον, κατεδίωξαν ὅμως τοὺς Τατάρους καὶ Μολδαύους ἕως εἰς Στεφανέσι· ὁ δὲ Ῥάδουλ Βοεβόδας φεύγων ἔντρομος, καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ, μόλις ἐσώθη διὰ τῆς ταχύτητος τοῦ ἀλόγου του εἰς Ἀφουμάτζι, κἀκειθεν μὲ τὰ ὀλίγα λείψανα τοῦ Μολδαυικοῦ καὶ Τατταρικοῦ σρατεύματος ἀπῆλθεν εἰς Μολδαυίαν. Συνηκολούθησαν δὲ αὐτῷ πάλιν καὶ οἱ φυγάδες ἄρχοντες Βλάχοι, ἐξ ὧν ὁ Νικόλαος Βισιάρης, καὶ Πάππας Λογοθέτης ἔμειναν φονευμένοι εἰς τὸν κάμπον τῆς μάχης· ὅσοι δὲ ἔπεσον ὑποχείριοι, οὐδένα ἔβλαψεν ὁ Ματαίη Βοεβόδας, ἀλλ' ἔσειλε τούτους εἰς τὰς οἰκίας των, ὡσαύτως καὶ τὸν Σκιέμν ἀγασὴ μὲ τὴν βασιλικὴν σημαίαν ἔφερε μὲ περιποίησιν εἰς Βουκουρέσιον· ἐφρονεύθησαν προσέτι οἱ τῶν Τατάρων δύο Μυρζάδες, καὶ ἕτεροι πλείστοι Μολδαῦοι σημαντικοί· δὲν ἔγινεν ὀλίγη φθορὰ καὶ εἰς τὸ Βλαχικὸν σράτευμα, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνδρείων Καπετάνων ἐφρονεύθησαν· ἐπληγώθησαν δὲ ὅτε Ἰθάσκος Βόρνικος, Πρεδέσκος Παχάρνικος, καὶ Μπαλιάνος· καὶ ἔμειναν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν φονευμένοι ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας εἰς τὸν κάμπον τῆς μάχης.

Εἰσελθὼν οὖν ὁ Ματαίη Βοεβόδας εἰς Βουκουρέσιον, ἔκαμε μεγάλην δοξολογίαν εἰς τὸν Θεὸν διὰ ταύτην τὴν λαμπρὰν νίκην· τότε ἦλ-

θεν ἐκ Βασιλευούσης παρὰ τῆς Πόρτας καὶ εἰς Ἰμροχόρης βασιλικὸς Σουλεϊμᾶν ἀγὰς με φερμά-
 υι, καὶ μετὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας εἰς τὸν Μα-
 ταίη Βοεβόδαυ, καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸν θρό-
 νου κατὰ τὴν αἰτήσιν τῆ Ἀμπαζᾶ Πασᾶ καὶ τῆ τό-
 που· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν συμπεράνας, ὅτι δὲν θέ-
 λουν παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν διαβάλουν καὶ κα-
 τατρέξουν αὐτὸν εἰς τὴν Πόρταν, ὅ,τε Ἀλέ-
 ξάνδρος Βοεβόδας τῆς Μολδαβίας, καὶ ὁ υἱὸς
 τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδας μετὰ τῶν φυγάδων ἀρ-
 χόντων Βλάχων, καὶ τῶν Ῥωμαίων, ἔκρινεν
 εὐλογον νὰ ὑπάγῃ ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως εἰς
 Κωνσταντινούπολι. ὅθεν παραιτήσας εἰς τὸν
 θρόνον τὴν Δόμναν αὐτοῦ Ἐλένην, ἔλαβε μεθ' ἑ-
 αυτοῦ τὸν Σουλεϊμᾶν ἀγὰ Βασιλικὸν Ἰμρο-
 χόριν, ὡσαύτως τὸν Μητροπολίτην Γριγόριον,
 τὸν Ἐπίσκοπον Ῥιμνίκου Θεόφιλον με πολλοὺς
 ἱερεῖς, ἄρχοντας, καὶ ἀρχηγοὺς Καπετάνους
 τῶν Καλλαράσιδων, Ῥόσων, καὶ Δορομπάτζων,
 καὶ ἀπελθὼν εἰς Σιλίςραν εἰς τὸν Ἀμπαζᾶ Πα-
 σᾶν πρῶτον, ἐκινήθη ἔπειτα εἰς Κωνσταντινούπο-
 λι, ἔνθα φθάσας, ἐστάθη εἰς τὸ καθ' αὐτὸ πα-
 λάτιον τῆς Βλαχίας καλούμενον Βλάχ Σεράϊ·
 μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπαρβησιάσθη εἰς τὸν μέγαν
 Βεζύριν, ὅς τις τὸν ὑποδέχθη εὐμενῶς, καὶ ἐν-
 δύσας αὐτὸν Καφτάνι, ἀπέστειλεν εἰς τὸν οἶκον
 του· μετ' οὐ πολὺ ἔφθασαν καὶ οἱ Βλάχοι φυ-
 γάδες ἄρχοντες ἐκ Μολδαβίας, μετὰ τινων Μολ-
 δαύων ἀρχόντων, καὶ με συστατικὰ γράμματα

πρὸς τὴν Πόρταν τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, οἵτινες ἐνωθέντες καὶ μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἀρχόντων, ἔδωκαν ἀγωγὴν εἰς τὸν βασιλέα κατὰ τοῦ Ματαίη Βοεβόδα προσάπτοντες αὐτῷ ἀπείρους κατηγορίας· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσβαξε νὰ κριθῶσι προσωπικῶς μετὰ τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὸ βασιλικὸν Διφάνι κατέμπροσθεν τοῦ Βεζύρη· καὶ τούτου γενομένου, ὕστερον ἀπὸ πολλὰς λογοτριβὰς καὶ λογομαχίας Διφανίου μετὰ τῶν δύο μερῶν, ἐδικαιολογήθη τέλος πάντων ὁ Ματαίη Βοεβόδας καὶ εἰς τὴν κρίσιν· οἱ δὲ κατηγοροὶ του μείναντες ἀναπολόγητοι, ἐξῆλθον κατησχυμένοι.

Τότε ὁ Μητροπολίτης Γρηγόριος μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Ῥιμνίκου καὶ τῶν ἀρχόντων ἔδωκαν ἀγωγὴν τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ εἰς τὸν Σουλτάνου κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἀρχόντων, λέγοντες, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι κατέφθειραν καὶ κατηφάνισαν τὴν Βασιλείαν Κιλλέρι, δηλαδὴ τὸ σιτοδοχεῖον, κατεσπάραξαν καὶ διεσκόρπισαν εἰς τόσῃν ἀκμὴν τὸ βασιλικὸν ὑπήκοον μὲ τὰς ἀδικίας καὶ ἀρπαγὰς τῶν, ὥστε κατερήμωσαν τὸν βασιλικὸν τόπον διόλου, καὶ ἄλλα τοιαῦτα μύρια. Ἐκ τούτων καὶ ἄλλων πληροφορηθεὶς ὁ Σουλτάνος, ἐπεκύρωσεν ἐκ νέου τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὸν Ματαίη Βοεβόδα, τὸν ὁποῖον προσκαλέσας εἰς προσκύνησίν του προσωπικῶν, ἐτίμησε μὲ τὰ συνήθη ἡγεμονικὰ παράσημα, ὡσαύτως καὶ τοὺς ἀρχοντάς τε ὅλους ἐνέδυσσε μὲ Καφτάνια,

καὶ ἀπέσειλεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μὲ τοιαύτην λαμπρὰν παράταξιν καὶ δορυφορίαν, ὥστε παρομοία εἰς οὐδένα ἄλλον ἔγινε πρὸ αὐτῆ (*). Τότε οἱ μὲν Μολδαῦοι καὶ Ῥωμαῖοι ἄρχοντες ἐκρύβησαν ὡς εἰς τὰ καταχθόνια ὑπὸ γῆν, καὶ δὲν ἐφαίνετο εἰς τὸν Κόσμον οὐδεὶς ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἐντροπῆς· οἱ δὲ φυγάδες ἄρχοντες Βλάχοι, δραμόντες ἅπαντες εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἐπρόσπεσαν εἰς τοὺς πόδας του ζητοῦντες συγχώρησιν, τὴν ὁποίαν δούς ὁ ἡγεμὼν, ἔπεμψε τούτους ἀμέσως μετὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν ἀρχόντων, καὶ ἦλθον εἰς

(*) Ἐκ τούτου τοῦ καιροῦ ἄρχισαν νὰ ἐνδύουν εἰς τὴν Πόρταν καὶ τοὺς δώδεκα ἄρχοντας τοῦ ἡγεμόνος Καπετάνια, εἰς κάθε νέαν ἡγεμονεῖαν· καὶ ἐπειδὴ οἱ μετὰ τοῦ Ματαῆ Βοσβόδα ἐλθόντες τότε εἰς βασιλεύουσαν ἦσαν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν στρατιωτικῶν ταγμάτων τοῦ τόπου, ἐξ ὧν πρῶτος ἦτον ὁ Καπετάνος τοῦ τάγματος τῶν Δορομπάντζων, διὰ τοῦτο καὶ ὡς τὴν σήμερον ἡ Πόρτα γνωρίζει καὶ τιμᾷ τοὺς πρῶτους ἄρχοντας τῆς ἡγεμονείας, ἐνομαζούσα τούτους Μπογιαρίδας τῆς Δορομπαντζίας.

Ἐνταῦθεν ἐπεκράτησε καὶ ἡ συνήθεια, ὅταν μέλλῃ νὰ παρῆσιασθῇ εἰς τὸν Σουλτάνον ὁ ἡγεμὼν, τῆ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ἐρχόμενος πρῶτ' εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον μετὰ τῶν ἀρχόντων του, πρῶτον τῷ δίδουσιν ἐκ τοῦ τζορβά τῶν Γενιτζάρων καὶ τρώγει, ὅπερ σημαίνει, ὅτι συναριθμεῖται εἰς τὸν τῶν Γενιτζάρων κατάλογον, ὡς ἀρχηγὸς στρατευμάτων, καὶ ὕστερον γίνεται ἡ τῆς παρῆσιασεως τάξις, ὡς ἐν τῷ γ' Τόμῳ τῆς παρούσης ἐκφορᾶς λεπτομερῶς περὶ τούτων διελέηται.

τὴν Βλαχίαν. Ἐρχόμενος δὲ καὶ ὁ Ματαίη Βοεβόδας μετὰ τριάκοντα ἡμέρας κατὰ τὴν ἀ. τοῦ Μαρτίου μηνός, ἐν ἔτει 1634. ὡς διέβη τὸν Δούναβιν, συνέτρεξεν ὅλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες πανταχόθεν μὲ ἄκραν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν πρὸς ὑποδοχίντου· καὶ διὰ τὰ δεῖξουν οἱ πτωχοὶ Βλάχοι τὴν ἄκραν χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν τῆς ψυχῆς των, ἔσρωναν τὰ ἐνδύματά των κατὰ γῆς ἕως εἰς Βουκουρέσιον, καὶ διέβαινον ἐπ' αὐτὰ ὁ ἡγεμὼν ἔφιππος· τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν μετὰ τοσοῦτες κόπους ἔλθων εἰς τὸν θρόνον του, ἄρχισε νὰ διοικῆ μὲ πολλὴν δικαιοσύνην καὶ ἐπιείκειαν τὸ ὑπῆκοόν του ὡς ἄλλος πατήρ.

Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν κινήσας πόλεμον ἐναντίον τῆς Πολωνίας καὶ ὁ Σουλτάν Μουράτ Δ', ἐδιώρισε καὶ τὸν Ματαίη Βοεβόδαν νὰ συστρατεύσῃ μετὰ τοῦ Ἀμπαζᾶ Πασᾶ, καὶ Μωῦσι Βοεβόδα ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας, εἰς τὸν ὁποῖον πόλεμον συνηκολούθει καὶ ὅλον τὸ Μπυζακικὸν Τατταρικὸν στρατεύμα· ἀπελθόντες οὖν ἅπαντες, καὶ διαπεράσαντες τὸν ποταμὸν Νίετρον, ἄρχισαν νὰ πολεμοῦν τὸ Κάστρον τῆς Καρμενίτζας, ἀλλ' ἐξ αἰτίας μιᾶς ψευδοῦς φήμης, ἣτις διεδόθη εἰς τὸ στρατόπεδον ὑπὸ τῶν ἀρχόντων Μολδαύων, ὅτι προσφάνει Κοζακικὸν στρατεύμα πλῆθος, φοβηθεὶς ὁ Ἀμπαζᾶ Πασᾶς ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν, ὡσαύτως καὶ οἱ μετ' αὐτῆ ἡγεμόνες· μὲ τὸ νὰ ἔγινεν ὅμως ὑποπτος εἰς

τὴν Πόρταν ὁ Μάωσι Βοεβόδας, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡ ρηθεῖσα φήμη ἦτον κρατήγιμα ἐδικόν του, ἐξώσθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ Βασίλ Βοεβόδας· ἀλλ' οὗτος ὡς ἔφθασεν εἰς τὴν Μολδαυίαν, φρουρῶν νὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ τὸν γόνου ἡγεμόνα Βλαχίας, εὔρεν αἰτίαν καὶ ἐκινήθη ἐναντίον τοῦ Ματαίη Βοεβόδα μὲ κράτευμα· ὁ δὲ Ματαίη Βοεβόδας πληροφορηθεὶς τὴν τούτου κίνησιν, καὶ ὅτι ἔφθασεν ἐν τῷ θέρματι τοῦ Μπουζαίου, χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἔδραμε καὶ οὗτος μὲ ὅλον τὸ κράτευμά του, καὶ μὲ ἐν σώμα Οὐγγρων, ὅπερ εἶχε ζεῖλῃ ὁ Γακότζης Γεώργιος ἡγεμὼν τῆς Τρανσυλθανίας αὐτῷ εἰς βοήθειαν· πλησιάσαντος δὲ εἰς Μπουζαῖον, δὲν ἐτόλμισε ὁ Βασίλ Βοεβόδας νὰ ἀντιπαραταχθῆ κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἔφυγε μὲ μεγάλην του κατασχύνῃν εἰς τὰ ὀπίσω, τὸν ὁποῖον κατέτρεξεν ὁ Ματαίη Βοεβόδας ἕως εἰς Ποῦτναν· εἶτα ἔδωκεν ἄδειαν καὶ τοῖς Οὐγγροῖς διὰ νὰ ἐπιστρέψουν ἐκεῖθεν εἰς τὸν Γακότζην, οὗτοι δὲ ἐλεηλάτησαν καὶ κατέφθειραν ἱκανὸν μέρος τῆς Μολδαυίας, διαβαίνοντες ἀπὸ Τρουτούς, καὶ ἀπερχόμενοι εἰς Τρανσυλθανίαν· ὁ δὲ Ματαίη Βοεβόδας ἐπέστρεψεν εἰς Τιργόβισον.

Καὶ ἐκ δευτέρου ἡγέρθη ὁ Βασίλ Βοεβόδας μὲ κράτευμα Μολδαυικόν καὶ Τατταρικόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν· ἀλλὰ καὶ ὁ Ματαίη Βοεβόδας μὲ τὴν φυσικὴν του ταχύτητα δρα-

μῶν ἐναντίον του μὲ ἱκανὸν κράτευμα, καὶ συναπαυτήσας αὐτὸν εἰς χωρίον Νενισὸρ παρὰ τὸν ποταμὸν Γραλομίτζας, ὤρμησε κατ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψε σχεδὸν τὸ τούτου κράτευμα ὅλον, ὥς μὲν μόλις ἐσώθη ὁ ἴδιος μὲ ὀλίγους, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἰμπραΐλαν· ὁ δὲ Ματαίη Βοεβόδας ἐπέσρεψε τροπαιοῦχος καὶ νικητὴς εἰς τὸν θρόνον του. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ μεσολαβήσαντες τινὲς φίλοι, εἰρήνευσαν τούτους τοὺς δύο ἡγεμόνας, καὶ εἰς σημεῖον διαλλαγῆς, ὁ μὲν Ματαίη Βοεβόδας ἔκτισε μίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸ Τιργόβισον, δι' ἐξόδων τοῦ Βασίλ Βοεβόδα, ἣτις σώζεται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ὀνομάζεται Στέλια, εἰς ἣν φαίνεται ἔτι καὶ ἡ μάρκα τῆς Μολδαυίας· ὁ δὲ Βασίλ Βοεβόδας ἔκτισε παρομοίως ἑτέραν ἐκκλησίαν εἰς Μολδαυίαν δι' ἐξόδων τοῦ Ματαίη Βοεβόδα.

Ἡ μεταξὺ τούτων τῶν δύο ἡγεμόνων παρεκτεινομένη εἰρήνη ἄρχισε νὰ μὴ φαίνεται ἀρεσὴ εἰς τὴν Πόρταν, βλέπουσα κατεξοχὴν τὸν Ματαίη Βοεβόδαν, ὅτι ἦν τυχερὸς εἰς τοὺς πολέμους, καὶ ὅτι ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἤυξαν αἱ δυνάμεις του· ὅθεν παρήγγειλε κρυφίως τῷ νέῳ Συναὶν Πασᾶ, εὐρισκομένῳ τότε ἐν τῷ φρουρίῳ Ἰσάκτζας εἰς παραδούναβιν, διὰ νὰ κινηθῇ ἐναντίον του, καὶ νὰ κατορθώσῃ τὸν ἐξολοθρευμὸν του μὲ τρόπον· ὅστις χωρὶς ἀναβολὴν εἰσελθὼν εἰς Βλαχίαν μὲ κράτευμα ἱκανὸν, ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν Βουκουρε-

ζίου, καὶ διήρησε τὸ κράτευσμά του εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν ἐσρατοπέδευσε εἰς τοὺς μύλους Κοτρουτζανίου, τὸ δὲ κάταθεν τοῦ Βακαρεζίου εἰς τὸ Βιτάνι· συναΐξας δὲ καὶ ὁ Ματαίη Βοεβόδα τὸ κράτευσμά του ταχέως εἰς Βουκουρέσιον, καὶ ἀρματώσας τὸν λαὸν ὅλου, ἐπερικύκλωσεν ὡς μὲ τεῖχος ὅλην τὴν πόλιν· καὶ χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ προσωπικῶς, καὶ νὰ δώσῃ αἰτίαν πολέμου, ἐσαβῆ ἀκίνητος, φυλάττων μόνον τὴν πόλιν, καὶ ἐπαγρυπνῶν ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς παρατήρησιν τῶν τοῦ Συναῦ Πασᾶ κινημάτων· ὁ ὁποῖος βλέπων, ὅτι νὰ προχωρήσῃ εἶναι ἀδύνατον, καὶ τὸ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀδυνατώτερου, παρήγγειλε τῷ ἡγεμόνι κρυφίως, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ του δὲν ἦλθεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τῇ τοῦ Βασίλ Βοεβόδα παρακινήσει, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζει τὴν ἀδικίαν, ἐπιστρέφει χωρὶς νὰ τὸν βλάψῃ ποσῶς. Τότε ὁ ἡγεμὼν ἐξεῖλεν αὐτῷ πολύτιμα δῶρα, καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν· ἀλλ' ἡ Πόρτα μετεχειρίσθη μυσικῶς καὶ ἄλλο κρατήγημα· ἐπρόσαξε τὸν μὲν Συναῦ Πασᾶν νὰ συναΐξῃ κρατεύματα, καὶ νὰ σαβῆ εἰς τὸ Ὀμπλουτζίτζι, τὸν δὲ Βασίλ Βοεβόδαν νὰ καταβῆ μὲ Μολδαυικὸν κράτευμα εἰς Ἀσπρόκασρον, ἦτοι Ἀκκερμαν, ἔπειτα ἐξεῖλε προσαγὴν καὶ τῷ Ματαίη Βοεβόδα διὰ νὰ ὑπάγῃ μὲ τὸ κράτευσμά του καὶ οὗτος εἰς τὸ Ἀσπρόκασρον, ἔνθα νὰ περιμεῖνῃ δευτέραι προσαγὴν, διὰ σκοποὺς κεκρυμμένους. Μὲ

τοιούτου τρόπον ἐσκέπτοντο νὰ τὸν φέρωσι εἰς τὸ μέσον, καὶ οἱ μὲν Τοῦρκοι ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, ὁ δὲ Βασίλ Βοεβόδας ἐκ τοῦ ἑτέρου, νὰ ὀρμήσωσι κατ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ἀφανίσουν δι' ὅλου· ἀλλ' ὁ Ματαίη Βοεβόδας κινήθεις κατὰ τὴν προσαγὴν δι' ἐκεῖ, καὶ ἀνακαλύψας καθ' ὁδὸν τὴν κατ' αὐτοῦ προσκευαρηθεῖσαν ἀπάτην, ἐπέσρεψε μετὰ τοῦ στρατευματός του εἰς τὸ Τιργόβιζον· καὶ εἰς μὲν τὴν Πόρταν ἔγραψε τὰ δικαιολογήματά του, εἰς δὲ ἐκδίκησιν τοῦ Βασίλ Βοεβόδα, τὸν ὁποῖον ὑπέθεσεν ὡς συνεργὸν τῶν τοιούτων, ἔκαμε συμμαχίαν μὲ τὸν Γεώργιον Ῥακότζην ἡγεμόνα Τρανσυλβανίας, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε ἀνέκαθεν ἄκραν φιλίαν, διὰ νὰ τὸν ἐξώσῃ τοῦ θρόνου, ἐπειδὴ δὲν ἠσύχαζεν, ἀλλ' ἀδιακόπως τὸν διέβαλλεν εἰς τὴν Πόρταν, καὶ δὲν ἔλειπεν ὅταν εὑρίσκει εὐκαιρίαν νὰ ἐγείρεται κατ' αὐτοῦ, χωρὶς αὐτὸς νὰ τῷ δώσῃ αἰτίαν ποτὲ, ἢ νὰ τῷ προξενήσῃ κάμμίαν βλάβην.

Εἶχεν οὖν ὁ Βασίλ Βοεβόδας ἓνα πιζόν του ἄρχοντα μέγαν Λογοθέτην, ὀνόματι Γεώργιον, υἱὸν τοῦ Στεφάνου ἀπὸ Ῥακατζίν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔλαβον ἀνταπόκρισιν, ὅ,τε Ματαίη Βοεβόδας καὶ Ῥακότζης Γεώργιος, καὶ ἐσυμφώνησαν μυσικῶς, ὅτι νὰ τῷ σείλουν βοήθειαν στρατευμάτων, διὰ νὰ ἐξώσῃ τοῦ θρόνου τὸν Βασίλ Βοεβόδαν καὶ νὰ ἐξουσιάσῃ αὐτὸς, ὑ-

ποσχόμενοι οἱ ἡγεμόνες ἀμφοτέροι νὰ τὸν βοηθήσουν μὲ ὄλας τὼν τὰς δυνάμεις. Ὅθεν καὶ πέμφαντες κατὰ τὴν συμφωνίαν κρυφίως ἱκανὸν σράτευμα, συνθεμένον ὑπὸ Βλάχων καὶ Οὐγγρων, ἐφάνη ἐξαίφνης ἐν Ἰασίῳ, ἐπὶ σκοπῶ νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τοῦ Βασίλ Βοεβόδα καὶ νὰ τὸν πιάσῃ εἰ δυνατόν· ἀλλ' ἐκεῖνος πρὸ ὀλίγων σιγμῶν λαβῶν εἶδησιν, ἔδραμε μὲθ' ὄλης τῆς οἰκίας του, ὡς ἐδυνήθη, καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν γαμβρόν του Τιμούσιν, υἱὸν τοῦ τῶν Κοζάκων Χατμάνου Χεμελίτσκι, ἔνθα παραιτήσας τὴν Δόμναν του καὶ τὸν υἱὸν του, ἐπέσρεψεν ἄνευ ἀναβολῆς μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Τιμούσι, καὶ μὲ πλῆθος Κοζάκων, καὶ καταπολεμήσας τὸν Γεώργιον Στέφανον Βοεβόδα, ὃς τις εἶχε λάβῃ τὴν ἐξουσίαν, ἐνίκησε καὶ ἀπέδιώξε τοῦτον, καὶ ἀνέλαβεν αὐθις τὸν θρόνον του· καὶ ὁ μὲν Γεώργιος Στέφανος Βοεβόδας κατέφυγεν εἰς Τρανσυλβανίαν μετὰ τῶν Οὐγγρων, τὸ δὲ Βλαχικὸν σράτευμα ἐπέσρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

Ὁ δὲ Βασίλ Βοεβόδας δὲν ἔμεινεν ἥσυχος, ἀλλ' ἔδραμεν εὐθύς πρὸς ἐκδίκησιν μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Τιμούσι, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν ἐναντίον τοῦ Ματαίη Βοεβόδα· ὁ δὲ λαβῶν εἶδησιν, ἔσειλε κατ' αὐτοῦ τὸν Δίικουλ Σπαθάρην μὲ ἐν σώμα σρατεύματος ἰππικοῦ, ὁ ὁποῖος ὡς ἔφθασεν εἰς Φωξάνι, ἐπολέμησε μετὰ τῶν Μολδαύων καὶ Κοζάκων, ἀλλ' ἐνι-

κῆθη, καὶ οἱ πλείστοι ἐκ τοῦ κρατεύματος ἐφουεύθησαν, οἱ δὲ ἐναπολειφθέντες ἐσώθησαν φεύγοντες· ἔπεμψεν ὁ Ματαίη Βοεβόδας καὶ ἕτερον σῶμα κρατεύματος συνθεμένου ἀπὸ πεζοὺς Σεϊμένιδες μὲ τόπια, καὶ χαϊδούκους ἵππεῖς· ἀλλὰ καὶ οὗτοι συναπαντηθέντες μετὰ τοῦ Βασίλ Βοεβόδα εἰς Σόπλια πλησίον τοῦ Τελιάζινου ποταμοῦ, καὶ πολεμήσαντες ἐνίκηθησαν. Τότε ὡς ἐπληροφορήθη καὶ ταῦτα ὁ Ματαίη Βοεβόδας, ἐξῆλθεν ὁ ἴδιος μεθ' ὅλων τῶν ἀρχόντων του, καὶ φθάσας πλησίον τοῦ κρατοπέδου τοῦ Βασίλ Βοεβόδα, ἐκρατοπέδευσε καὶ οὗτος εἰς χωρίου Φίντα, παρὰ τὸν ποταμὸν Γραλομίτζας, ἔνθα ἔχαρακώθη γύρωθεν μὲ χανδάκια, καὶ μὲ ἄλλα προφυλακτικὰ ὀχυρώματα· τῇ δὲ ἐπιούσῃ πρῶτῃ συναθροίσας τὸ κράτευμα μετὰ τῶν ἀρχόντων περὶ αὐτὸν, εἶπεν· „ὦ γευναῖοι καὶ ἀνδρεῖοι μου κρατιῶται! παρακαλέσατε τὸν Θεόν, διὰ νὰ σᾶς ἐνισχύσῃ εἰς ταύτην τὴν μάχην, καθὼς προλαβόντως καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς· γίνεσθε ἔτοιμοι ὅλοι, ὅτι ἰδοὺ ὁ ἐχθρός μας ἤδη προφθάνει· δέομαι δὲ μὴ τύχη τινὰς ἐξ ὑμῶν εὐρέθῃ μὲ διπλοῦν λογισμὸν καὶ ἀπόφασιν· ἀλλ' ὅλοι συμφώνως μὲ μίαν πίσιν, μὲ μίαν ἀπόφασιν, μὲ ἓνα λογισμὸν, καὶ μὲ μίαν ἀγάπην πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Θεοῦ ἡμῶν, πρὸς τὴν γλυκυτάτην πατρίδα, καὶ πρὸς ἐμὲ τὸν ἡγεμόνα σας καὶ πατέρα, σα-

„θῆτε μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὰς χεῖρας ἐναντίου
 „τῶν ἐχθρῶν μὲ ἀνδρείαν καὶ γενναϊότητα,
 „ὡς πολλάκις ἐσάθητε καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ πα-
 „τέρες ὑμῶν. Προσέχετε δὲ καλῶς μήπως θά-
 „ψητε εἰς ταύτην τὴν γῆν, ἣν πατεῖτε, τὴν
 „τοῦ ὀνόματός σας λαμπρὰν φήμην, διότι ὕψε-
 „ρον δὲν θέλει σᾶς ὠφελήσῃ τελείως“. καὶ
 ταῦτα εἰπὼν ἔρριψεν ἓνα τόπι εἰς σημεῖον τῆς
 μάχης, ἐπειδὴ εἶχε πλισιάσῃ κατ' ἐκείνην
 τὴν ὥραν καὶ ὁ Βασίλ Βοεβόδας μετὰ τοῦ γαμ-
 βροῦ του Τιμούσι, τὸ κράτευμα τῶν ὁποίων
 συνεποσοῦτο ὅλον Μολδαύων καὶ Κοζάκων εἰς
 εἴκοσι χιλιάδας· τὸ δὲ Βλαχικὸν τοῦ Ματαίη
 Βοεβόδα μόλις ἦτον ὀκτὼ χιλιάδες.

Ὡς ἀντιπαρετάχθησαν οὖν τὰ δύο κρατεύ-
 ματα, ἄρχισεν ὁ πόλεμος διὰ τῆς φωτίας τῶν
 τοπίων καὶ τουφεκίων, μὲ μεγάλην ὀρμὴν
 ἀπὸ τὰ μέρη ἀμφοτέρα· ἀλλ' εἰς τὴν τῆς μά-
 χης ἀκμὴν ἀποσπασθὲν ἐν σῶμα κρατεύματος
 Βλαχικοῦ, διεπέρασε τὸν ποταμὸν Γυαλομίτ-
 ζας καὶ ἔφυγε. Τότε ὁ Ματαίη Βοεβόδας βλέ-
 πων, ὅτι ἐδειλίασε τὸ κράτευμά του καὶ ὠ-
 λιγόσευσεν, ἐφοβήθη μήπως καὶ νικηθῆ, ὅθεν
 ὠρμησε νὰ τρέχῃ εἰς ὅλας τὰς τάξεις ἐγκαρ-
 δίωνων αὐτὰς καὶ λέγων· „ὦ ἀνδρεῖοι μου κρα-
 „τιῶται! σταθῆτε γενναῖοι, ἐπειδὴ βλέπω,
 „ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐπάνω μας, καὶ
 „ἔχω σταθερὰς τὰς ἐλπίδας νὰ νικήσωμεν μετ'
 „ὀλίγον, καὶ νὰ ἀποδιώξωμεν τοὺς ἐχθρούς

„μας κατησχυμένους“. Οὔτοι οἱ λόγοι ἐνίσχυσαν καὶ ἐνθουσίασαν ἅπαντας, ὅθεν ἄρχισαν νὰ κάμουν προσβολὰς σφοδρότερας, καὶ ἐξάπτετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἡ ζέσις τῆς μάχης διὰ τῆς ἀκαταπαύσου φωτίας, καὶ ἐντ' αὐτῷ σύροντες τὰ σπαθία, ἐμάχοντο σκληρότατα σῶμα μετ' ἑσῶμα· κατεζοχήν δὲ οἱ πρώτιστοι ἄρχοντες μετ' τοὺς δευτέρους υἱόστων, (α) καὶ μετ' τὰ τάγματα τῶν δούλων καὶ ὀπαδῶν των (β) εἰσερχόμενοι μετ' πολὺν ἐνθουσιασμόν εἰς τὸ τοῦ ἐχθροῦ κέντρον, κατέκοπτον μετ' γυμνὰ τὰ σπαθία, καὶ κατεδίακον αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη· τότε καὶ ὁ Ματαίη Βοεφόδας εὐρισκόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς πλέου πυκνοτέρας συμπλοκῆς τοῦ πολέμου, ἐπληγώθη ἀπὸ βολὴν τουφεκίου εἰς τὸν ἀρισερὸν πόδα κατὰ τὸ γόνα· δὲν ἐδειλίασεν ὅμως καθὸ γέρων ποσῶς, ἀλλ' ἐξηκολούθει εἰς τὴν μάχην μετ' νεανικὴν ἀνδρείαν καὶ ἀπαραδειγματίσων γενναιότητα· ἐν ᾧ δὲ ἡ νίκη ἦτον ἔτι ἀμφιβέβητος, περὶ ὥραν τῆς ἡμέρας ἐνάτην, ἐν κατὰ τύχην συμβεβηκὸς ἐβοήθησεν

(α) Ἐντεῦθεν φαίνεται, ὅτι δὲν ἦτον συνήθεια νὰ λαμβάνουν οἱ μεγάλοι ἄρχοντες τοὺς πρώτους υἱούς των εἰς πόλεμον, ἀλλὰ τοὺς δευτέρους.

(β) Οὔτοι ἦσαν οἱ Σπαθαρέσκοι, Βισιαρέσκοι, Ποσελιτζέλοι, Κομισέλοι, Σατραρέλοι, Καμμαρασέλοι, καὶ ἕτεροι. (ὄρ. περὶ τούτων εἰς τόμον γ'. τῆς παρούσης ἐκδορίας.)

εἰς ἄκρον τοὺς Βλάχους, καὶ ἀναπληρῶσαν τὴν ὀλιγότητα τοῦ κρατεύματός των, ἐχάρισε προφανῶς εἰς τούτους τὴν νίκην, διότι εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ πολέμου, ἐρχόμενοι ἐκ τῆς δύσεως ἐν σκοτεινότητον νέφος μὲ μεγάλην ὄρμην, ὡς ἐπλησίασε, τοιαύτην ἀνεμοζάλην ἐπέφερον, ὥσε οἱ ἄνθρωποι, ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ κοινορτοῦ, καὶ τῆς περιστροφῆς τοῦ τυφῶνος δὲν ἐβλέποντο μεταξύ των, διὸ ἄρχισαν νὰ ἀποσύρωνται καὶ τὰ δύο κρατεύματα· ἀλλὰ τὸ νέφος ἄνωθεν τοῦ Μολδαυο-κοζακικοῦ κρατοῦ διαβαῖνον, ἄρχισε νὰ σφενδονίζῃ τρομακτικὴν, πυκνὴν, καὶ χουδρὴν χάλαζαν, καὶ μετ' ὀλίγον τόσῃν βραγδαίαν βροχὴν ἔχυσεν, ὥσε ἐφαίμετο, ὅτι οἱ τῆς Ἀβύσσου καταρράχται ἠνοίχθισαν, οἱ δὲ ρύακες πλημμυρήσαντες ἔρρεον πανταχόθεν εἰς τὸ τῶν Μολδαυο-κοζάκων κρατόπεδον, τὸ ὁποῖον ἀποκατέστη ὡς λίμνη λασπώδης, ἔνθα οἱ ἄνθρωποι ἴσαντο ὄρθιοι καὶ ἀκίνητοι· καὶ ἐπειδὴ τὸ νέφος διέει πλαγίως ἀπὸ τὸ Βλαχικὸν κρατεύμα, δὲν ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸ παντελῶς βλάβην. Τοῦτο παρέστησεν εἰς τοὺς κρατιώτας του ὁ Ματαίη Βοεβόδας ὡς θεῖον θαῦμα, καὶ τῶν τοὺς ἐνεθάβρυνε καὶ ἐνθουσίασεν, ὥσε παραιτήσαντες τὸ κρατόπεδόν των παντέρημον, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐπιπεσόντες ἀφόβως ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὡς λύκοι λιμώττοντες, κατέσφαζον τούτους ἀνηλεῶς, καὶ ἐλάμβανον

αίχμαλώτους ὄσους ἐδύνατο· καὶ τόσον φόνον καὶ ἀφανισμόν ἐπροξάνησαν, ὥστε μὲν πολλὰ ὀλίγους ἵππεις, ὅτε Βασίλ Βοεβόδας καὶ Τιμούς Χάτμανος μὲ μόναι τὰ σώματα φεύγοντες, βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς νυκτὸς σκότους, ἀπῆλθον κατησχυμένοι εἰς Μολδαυίαν· ὁ δὲ Ματαίη Βοεβόδας κυριεύσας ὀλόκληρου τὸ στρατόπεδον μὲ ὄλην τὴν ἀποσκευὴν, ἄρματα, καὶ σημαίας, ἐπέσρεψε τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ τροπαιοῦχος καὶ νικητὴς εἰς Τιργόβισον, καὶ ἔκαμε μεγάλην δοξολογίαν εἰς τὸν Θεόν· ὕψερρον προσάξας, ἐσύναξαν τὰ ἄπερ ἔπεσαν εἰς τὸν πόλεμον νεκρὰ σώματα, καὶ τὰ μὲν τῶν Μολδαύων, ἕως τρεῖς χιλιάδας, ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ἤγειραν μίαν Μοβίλαν εἰς Φίντα, καὶ ἔπιξαν ἓνα σαυρόν πέτρινον· τὰ δὲ τῶν Κοζάκων, ἄπερ ἦσαν περισσότερα, ἔρριψαν εἰς ἕτερον λάκκον, καὶ ἤγειραν ἑτέραν Μοβίλα κάτωθεν τοῦ Τιργοβίσου εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν· τοὺς δὲ λιφθέντας αἰχμαλώτους ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ συναχθέντας ἀπὸ διάφορα μέρη καὶ δάση φυγάδας ἐκβαλόντες ἅπαντας ἔξω τοῦ Τιργοβίσου, ἀπεκεφάλισαν, καὶ ἔθαψαν εἰς ἑτέραν Μοβίλαν.

Ὁ δὲ Ματαίη Βοεβόδας ἐκ τῆς πλιγῆς, ἣν ἔλαβεν, ὡς προεῖρηται, ἐν τῇ μάχῃ, ἐξάθη κλινήρης ἱκανὸν διάσημα, εἰς τὸ ὁποίου ὑπέφερε πολλὰς ξενοχωρίας καὶ θλίψεις· καθότι δι' ἄκραν του ἀγαθότητα ἐδέχετο πρὸ καιροῦ

ὄλους τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ προσρέχον-
 τας πτωχοὺς Σέρβους, καὶ συνηρίθμει τούτους
 χάριν ἐλέους εἰς τοὺς κρατιωτικούς καταλόγους,
 διὰ νὰ τοὺς ἔχη καὶ βοηθοὺς ἐν ᾧρα ἀνάγκης.
 ἀλλ' ἔσφαλεν εἰς ταῦτο μεγάλας, διότι ἡμέ-
 ραν παρ' ἡμέραν ἤυξανεν ὁ ἀριθμὸς των· καὶ
 συγγενεῦόμενοι μετὰ τῶν κρατιωτῶν Δορομπάν-
 τζιδῶν καὶ Σεϊμένιδῶν, ἄρχισαν συμφώνως νὰ
 ἀτάκτουν καὶ ὑπερβολὴν· ὅθεν ἐν ᾧ ἦτον κλι-
 νήρις ὁ ἡγεμὼν ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ ποδόςτου,
 τὰ τάγματα τῶν Δορομπάντζιδῶν, Σεϊμένιδῶν,
 καὶ Ῥόσῶν, τὰ πάνδεινα ἐποίουν εἰς κάθε μέ-
 ρος· πολλάκις εἰσῆρχοντο εἰς τὴν ἡγεμονικὴν
 αὐλὴν μὲ ἀψιφισίαν, καὶ σύρουτες τὰ τόπια
 τὰ ἔφερον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν κάμπου· ἐνί-
 στε εἰσῆρχοντο μὲ ἄκραν αὐθάδειαν εἰς τὸν ἴδι-
 ον κρητῶνα τοῦ ἡγεμόνος, καὶ μὲ ἀτάκτους
 φωνὰς ἔλεγον, ὅτι οὗτοι ἐνίκησαν εἰς τὸν κα-
 τὰ Μολδαυο-κοζάκων πόλεμον, διὸ καὶ ἐζή-
 τούν νὰ τριπλασιάσῃ τὸν μηνιαῖον μισθόν των,
 ἀλλέως ἐπαπειλοῦσαν, ὅτι θέλου πατήσῃ τὴν
 ἰδίαν αὐτοῦ Καμάραν, ἥτοι τὸ θησαυροφυλά-
 κιον, καὶ νὰ διαρπάσουν ὅλα τὰ ἐν αὐτῇ χρή-
 ματα· ἄλλοτε πάλιν ἔλεγον πρὸς αὐτὸν μὲ
 μεγάλην ἀναισχυντίαν, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι γέ-
 ρων καὶ ξαναμωραμένος, ἔπρεσε νὰ παραιτή-
 σῃ τὸν θρόνον, καὶ νὰ γίνῃ Καλόγηρος, καὶ
 ἕτερα πάμπολλα· ὅλα δὲ ταῦτα ἐπήγασαν
 ἐκ τῆς τυραννίας δύο ἀχρείων ὑποκειμένων,

ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἔλαβον ἄκραν αὐθάδειαν τὰ ζατιωτικά τάγματα, καὶ ἔτρεχον ἀχαλινώτως ἐπὶ λόγῳ διαυθεντεύσεως τῶν τοῦ λαοῦ δικαίων, ὁ ὁποῖος λαὸς τῶ ὄντι ἐτυραννεῖτο, καὶ καθ' ἑκάστην ἀπεγυμνοῦτο ὑπὸ τῶν ρηθέντων δύο ὑποκειμένων, ἅτινα ἦσαν ὁ μὲν μέγας Βισιάρης ὀνόματι Γκίνας, καὶ ἐπιλεγόμενος Ὀλάρης, ἤτοι τζικαλᾶς, (*) ὁ δὲ μέγας

(*) Οὗτος ἦτον ἐκ τῆς Ῥωμυλίας ἢ Ῥούμελης, ἄνθρωπος ποταπὸς καὶ ἀσήμαντος, τὸ ἐπάγγελμα σιδηροτεχνίτης· ἐπωνόμαζον δὲ αὐτὸν τζικαλᾶ, ἐπειδὴ ἦτον παμπόνηρος, καὶ ἐφεύρισκε πάντοτε τρόπους νὰ προσαρμότῃ δικαιολόγημα εἰς κάθε του κίνημα καὶ ἐπιχείρημα προσφύεσθαι· ἦλθε δὲ πολλὰ νεὸς εἰς τὴν Βλαχίαν. καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπολαύσας κατάστασιν, ὑπανδρεύθη εἰς χωρίον Μπρατσάνι πρὸς τὸ Ὀλτέτζο, εἰς Θέμα Ῥωμανατζίου· μὲ τὰς πονηρίας του ὁμοῦ καὶ ἄκραν ὑπόκρισιν, ἐπροχώρησε τόσον εἰς τὰ πολιτικὰ ἀξιώματα, ὥστε πλησιάζων συνεχῶς εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἔλεγεν αὐτῷ πάντοτε, ὅτι ἂν ἤθελε τὸν κάμη πληρεξούσιον Βισιάρην, ὑπέσχετο νὰ ἐφεύρῃ τρόπους ἐπιτηδεύουσι διὰ νὰ ἐπαυξήσῃ τὸν θησαυρόν του, μὲ τὸν ὁποῖον θάλει δυνηθῆ ὑσερον νὰ γίνῃ κύριος καὶ ἐσέρων ἐπαρχιῶν· ἐνδοῦς οὖν εἰς τοὺς λόγους τοῦ διαβόλου ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἀπὸ τὰ πάθη τῆς πλεονεξίας καὶ φιλοδοξίας ὡς γέρον κυριευθεὶς, τὰ ὁποῖα εὐκόλως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κυριεύουν τοὺς γέροντας, ἔκαμεν αὐτὸν μὲ ὄλην τὴν πληρεξουσιότητα Βισιάρην. Τότε ἔρριψεν οὗτος τοῦ ἀρνίου τὸ δέριμα, καὶ ἐφάνη τῷ ὄντι λύκος· ἐπεμπεν εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ ἀπεγύμνωσε πάντας ἀδιαφόρως, μὲ τρόπους πολυποικίλους· καὶ ἐν

Ἀρμάσης ὀνόματι Ῥάδος, καὶ ἐπιλεγόμενος Βαρζάρης (*)· καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ οὗτοι οἱ δύο ἦσαν τὸ ζεῦγος τοῦ διαβόλου, διὸ καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες, οἱ μὲν ἐσιώπων ὄντες ἀνίσχυροι, καὶ φοβούμενοι ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν κεφαλῆς ἐφισύχαζον, οἱ δὲ μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὰ τόσα δεινὰ, διερέθιζον κρυφίως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοὺς κρατιώτας, οἵτινες

ἐνὶ λόγῳ κατέθλιψε τὸν λιὸν καθ' ἑκάστην, ἀνευ ἑλέους καὶ εὐσπλαχνίας, μὲ διαφόρους προφάσεις, καὶ εἶχεν ἀμαυρώσῃ τὴν λαμπρὰν φήμην τοῦ ἴγμεῖνος εἰς τὸ ἔσχατον γῆρας του.

(*) Οὗτος ἦτον καθ' αὐτὸ Βλάχος, ἐκ Πλοερίου τοῦ Θεματος Πράχουβας, υἱὸς τινὸς Γραδινάρη, ἡτοὶ κηπουροῦ, ὅστις ἐφύτευε λάχανα, βλαχιστὶ Βάρσα, διὸ καὶ Βαρζάρης· ἐφθασε δὲ ἐκ νεότητος νὰ προχωρήσῃ κατ' ὀλίγον εἰς ἀξιιώματα, ὡς ἐφθασε νὰ γίνῃ καὶ μέγας Ἀρμάσης, συγχρόνως μὲ τὸν Τζικαλά, ὅταν ἐγένε Βισιάρης· ὡν δὲ διαθέσεως κακίης καὶ ἀπανθρώπου, καὶ αἰμοδόρος εἰς ἄκρον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μεταμορφωμένος διάβολος, δὲν ἄφηνεν ἄνθρωπον εὐκατάστατον, χωρὶς νὰ προσάψῃ εἰς τοῦτον αἰτίαν νὰ τὸν γυμνώσῃ, καὶ δὲν ἀπέφευγον τὰς χεῖρας του οὔτε ἄρχοντες, οὔτεπραγματευταί, οὔτ' αὐτοὶ οἱ ἐρωμένοι· ἐφόνευσεν τινὰς εἰς τοὺς οἴκους των, καὶ ἐπρόσχε νὰ τοὺς θάψουν κρυφίως εἰς τὰς ἀκαθαρσίας τῶν σαύλων τους· ἐτέρων ἔκοπτε τὰ ὠτία, καὶ ἐρρίνοτομοῦσε, καὶ περιφέρωντας αὐτοὺς πρῶτον εἰς τὴν ἀγορὰν, τοὺς ἔσπελλεν ἔπειτα εἰς τὰς Ὀκνας. Ἐν συντόμῳ, δὲν εἰμεινεν ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀπογυμνωθῇ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ νὰ μὴν εἶναι ἔντρομος κάθε ὥραν ὑπὲρ τῆς ἰδίας ζωῆς.

διὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ τὸ γῆρας τοῦ ἡγεμόνος, καὶ διὰ τὸ τῶν ἀρχόντων ἀνίσχυρον, ἀπέβριψαν πᾶσαν συστολήν καὶ εὐπειθειαν, καὶ ἔτρεχον ὡς ἀχαλίνωτοι ἵπποι. Ὅθεν μιᾷ τῶν ἡμερῶν δραμόντες Δορομπάντζοι ὁμοῦ καὶ Σεϊμένιδες εἰς τὴν τοῦ ἡγεμόνος αὐλήν, ἐζήτησαν μὲ ἀτάκτους φωνὰς καὶ ἀλαλαγμούς νὰ τοῖς δοθῶσιν ἀφεύκτως ὁ Τζικαλὰς καὶ Βαρζάρης, λέγοντες, ὅτι οὗτοι ἦσαν οἱ ἀρχιγοὶ τῶν κακῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπήγαζον ὅλα τὰ δεινὰ εἰς τὴν τζάραν, καὶ ὅτι οὗτοι ἦσαν τὸ ἐμπόδιον εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς τοῦ μισθοῦ τῶν αὐξήσεως· ὥρμησαν ὡς θηρία ἀνήμερα νὰ ἐρευνοῦν διὰ νὰ τοῦς εὔρουν εἰς τὴν Σπαθαρίαν, ἦτοι τόπον τοῦ σπηλαιίου, καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Παλατίου, καὶ μὴ εὐρίσκοντες, ἐτόλμισαν νὰ εἰσέλθουν πρὸς ἔρευναν καὶ εἰς τὸν ἴδιον κοιτῶνα τοῦ ἡγεμόνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον κληνίης· ἔνθα εὐρόντες τούτους κεκρυμμένους ἀφήρπασαν, καὶ μὲ μεγάλην ἀπανθρωπίαν ἐκβαλόντες αὐτοὺς ἔξω ἔδειραν, καὶ ἐγύμνωσαν· ἔπειτα τοὺς ἔφερον εἰς τὴν πεδιάδα, ὅπου ἦσαν τὰ στρατεύματα ὅλα συνηθροισμένα, κατέμπροσθεν τῶν ὁποίων καὶ τοὺς ἐφόνευσαν μὲ πολυώδυνον θάνατον, μετέπειτα δραμόντες εἰς τὰς οικίας των, διήρπασαν ὅλον τὸν κινητὸν πλοῦτον τους· τότε ἐφόνευσαν καὶ τὸν μέγαν Κλουτζιάρην Κορνατζάνον ἀσθενῆ ὄντα εἰς τὴν οἰκίαν του, τὴν ὁποίαν καὶ ἀπεγύμνωσαν.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ, ἀφ' οὗ ὁ ἡγεμὼν ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν του, ἐξῆλθεν εἰς περιδιάβασιν πρὸς τὸ Ἄρτζεσι, ἀλλ' ἐπιστρέφοντος ἐκεῖθεν εἰς τὸ Τιργόβισον, ἔκλεισαν οἱ Δορομπάντζοι καὶ Σεϊμένιδες τὰς πύλας τοῦ Κάστρου, καὶ σύροντες ὅλα τὰ τόπια ἔξω εἰς τὸν μέγαν χαντάκι, ἐμπόδισαν τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἡγεμόνος, λέγοντες, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλουν νὰ ἐξουσιάζωνται ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἢ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἡγεμονείας, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλο μέρος, ἢ νὰ καλογηρεύσῃ, καὶ νὰ ἵσυχάσῃ εἰς ἓν Μοναστήριον. Ἐσαβῆ οὖν ὁ ἡγεμὼν ἐκεῖ μὲ τὸν περὶ αὐτὸν ἄρχοντα τρεῖς ἡμέρας ἐμπόδισμένος, καὶ ἔτε τροφὴν παραιτοῦσαν τινὰ νὰ φέρῃ εἰς τοῦτον, πλὴν μ' ὅλα ταῦτα ἐσέβοντο καὶ ἐτίμουν τοὺς υἱοῦς του ὡς ἔπρεπε· τέλος πάντων, βλέπων, ὅτι μὲ λόγους οὐδὲν ἐκτελεῖ, ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ αὐτοῖς ἰκανὴν ποσότητα ἄσπρων, ἐντ' αὐτῶ ν' αὐξήσῃ καὶ τοὺς μισθούστων, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἐλευθέραν τὴν εἰσοδὸν. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐτελεύτησε καὶ ἡ Δόμνα αὐτοῦ Ἑλένη ἐν ἔτει 1653, καὶ ἐτάφη μὲ μεγάλην τιμὴν καὶ παράταξιν εἰς τὴν αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Τιργόβισου· οἱ δὲ Δορομπάντζοι καὶ Σεϊμένιδες δὲν ἵσυχάζον παντελῶς, ἀλλ' ἐλειλάτουν Μοναστήρια, ἐφόνευον ἄρχοντας, καὶ ἐποίουν καθ' ἑκάστην ἄπειρα ἄτοπα· καὶ ἐν συντόμῳ ταῦτα τὰ δύο στρατιωτικὰ τάγματα εἰς τόσῃ ἀναίδειαν καὶ

Σηριωδίαν κατήντησαν, ὥς δὲν εἶχε μείνη ἀταξία νὰ μὴ τὴν κάρουν.

Μὴ δυνάμενος πλέον ὁ ἡγεμῶν νὰ ὑποφέρει τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐντ' αὐτῶ πρὸς ἐκδίκησιν μὴ ἰσχύων, ἐσύναξε τοὺς ἄρχοντας εἰς συμβούλιον μυσικόν, καὶ ἄλλο μέσον δὲν ἐνεκρίθη εὐλογον πρὸς διόρθωσιν, εἰμὴ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀνοίξεως νὰ φέρῃ κρυφίως τριάκοντα χιλιάδας Ταττάρων, παρομοίως καὶ Οὐγγρων, οἵτινες νὰ ὀρμήσωσιν αἰφνιδίως εἰς τὴν ἀγέλην τούτων τῶν λύκων, καὶ νὰ τοὺς ἐξαλείψουν διόλου ἀπὸ τὴν τῆς γῆς ἐπιφάνειαν· δὲν ἔφρασεν ὅμως νὰ βάλῃ τὸν σκοπόντου εἰς πράξιν, διότι ὑπὸ τῆς σενοχωρίας καὶ λύπης τῶν προῤῥηθέντων ἀτόπων, καὶ διὰ τὸ νὰ ἦτον ὑπέργηρος, ἐτελεύτησεν, ἡγεμονεύσας ἔτι 21 καὶ ζήσας ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα· ἐτάφη δὲ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Τιργοβίζου, ἐν ἔτει 1654.

Οὗτος, εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του, ἀπείρους ἀγαθοεργίας ἔκαμεν εἰς τὸν τόπον, ἐδιώρισε πολλὰς καλὰς τάξεις, ἔκαμε μεγάλα ἔλεη, καὶ εὐεργέτησε πλῆθος ἀνθρώπων. Οὗτος μετέφρασεν εἰς τὴν Βλαχικὴν διάλεκτον καὶ τὸν νόμον· πολλὰ δὲ μοναζήρια καὶ ἐκκλησίας ἔκτισεν ἐκ Θεμελίων, καὶ πολλὰ ἀνεκαίνισεν· ἀνέκτισε τὴν τοῦ Νέγρου Βοεβόδα Μονὴν εἰς Κίμπου Λούγγου ἐκ Θεμελίων· ἔκτισε μίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸ Πιτέσι· ἔκτισε τὴν Μονὴν

τῶν Ἀρχαγγέλων εἰς Σλομποζίαν, τῆς ὁποίας (2)
 ας τὴν ἐκκλησίαν εἶχε κτίσῃ πρὸ ὀλίγου ὁμοῦ
 μὲ ἓνα πύργον εἰς Κωνσταντινουπόλιτις Γιαν-
 νάκης Καρατζάς, ὅς τις ἐχρημάτισε καὶ μέγας
 Πρωτόδικος τούτου τοῦ ἡγεμόνος. Ἐπόμενος
 ἔκτισε μίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸν πόδον τοῦ Κα-
 λογαρενίου, μίαν ἐκκλησίαν εἰς τὴν Γεργιτζα,
 τὴν Μονὴν τῆς Σαδόβας πέραν τοῦ Ὀλτου, τὴν
 Μονὴν Μότρου εἰς Γούρα Μότρουλουϊ, τὴν Μο-
 νὴν τῶν Καλογραίων διὰ τὸ οὐν λέμν, ἦτοι τὸ
 Μονόξυλον εἰς Βούλτζαν, τὴν Μονὴν τῆς Ἀρ-
 νοτας, τὴν αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν εἰς Κραϊώβαν,
 μίαν ἐκκλησίαν εἰς Καρακάλον, τὴν Μονὴν
 Βραγκοβάνι, τὴν Μονὴν Νεγοέσι, παρὰ τὸν
 παταμὸν Ἀρτζεσι, τὴν Μονὴν Πλαταρέσι, τὴν
 Μονὴν Μπρέμπου, τὴν Μονὴν Καλδαρουσανίου,
 τὴν Μονὴν Τιρσόρι, μίαν ἐκκλησίαν εἰς Πλοέ-
 ρι, τὴν Μονὴν Μαξινένι, πλησίον τοῦ ποτα-
 μοῦ Σιρετίου, τὴν Μονὴν τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ
 Μπουζαίου, καὶ ἕτερα μοναστήρια καὶ ἐκκλησί-
 ας, ὅλα 39. τὸ δὲ τεσσαρακοσὸν εἶναι τὸ
 ἐν Βουκουρεσίῳ καλούμενον Σαραντάρι, εἰς μνή-
 μιν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ἀφιέρωσέ
 προσέτι πολλὰ ἀναθήματα καὶ εἰς τὰ ἅγια καὶ
 ἱερὰ Μοναστήρια τῆς Ἱερουσαλήμ, τοῦ ὄρους
 Ἀθωνος, καὶ ἑτέρων πολλῶν μερῶν ἄλλων
 ἐν τούτοις ἀνέκτισε καὶ τὸ φρούριον τοῦ Τιρ-
 γοβίτου ἐκ Θεμελίων ἐν ἔτει 1634. **ἐπὶ**

~~ὅτι οὐκ ἔστιν ἀναθήματα καὶ εἰς τὰ ἅγια καὶ ἱερὰ Μοναστήρια τῆς Ἱερουσαλήμ, τοῦ ὄρους Ἀθωνος, καὶ ἑτέρων πολλῶν μερῶν ἄλλων ἐν τούτοις ἀνέκτισε καὶ τὸ φρούριον τοῦ Τιρ γοβίτου ἐκ Θεμελίων ἐν ἔτει 1634.~~

(6) Δραγίτζην Σπαθάρην, Σεμπάν Βοεβόδαν, καὶ Κωνσαντίνου Στόλυκου, πατέρα τοῦ μετὰ ταῦτα Στεφάν Βοεβόδα, ἔτι Μιχαήλ Σπαθάρην, Ματθαίου Ἄγαν, καὶ Γεώργιου Σπαθάρην.

Ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας καὶ ὁ πρῶτος Καντακουζηνὸς Κωνσαντίνος Ποσέλυκος ἐνυμφεύθη τὴν Δομνίτζα Ἐλένην, ἀνεψίαν τούτου τοῦ ἡγεμόνος, καὶ θυγατέρα Σεμπάν Βοεβόδα Α΄ τοῦ Βασσαράβα (*). *μεθ' ἧς ἐγένετο υἱὸς α)*

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΜΖ΄.

Κωνσαντίν Βοεβόδας Α΄. Βασσαράβας ὁ Κίρνουλος.

α. κ.

1654.
Ἐκ διαφορῶν τοπικῶν ἱσορικῶν ἔ. ἐτέρων.

Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ Ματαίη Βοεβόδα, εἰς τὸν ὁποῖον παρευρέθη καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας, συνέχθησαν ὅ,τε Μητροπολίτης Ἰγνάτιος μετὰ τῶν ἐπισκόπων, καὶ οἱ ἄρχοντες μετὰ τῶν κρατευμάτων, καὶ συσκεφθέντες, ἔκλεξαν ἡγεμόνα, κοινῇ θελήσει καὶ γνώμῃ, τὸν Κωνσαντίνου, τότε μέγαν Σερδάρην, υἱὸν Σεμπάν Βοεβόδα Α΄ τοῦ Βασσαράβα, ἀνεψίου τοῦ ἀποθανόντος Ματαίη Βοεβόδα, καὶ ἀδελφὸν τῆς Δομνίτζας Ἐλένης, συζύγου τοῦ Καντακουζηνοῦ Κωνσαντίνου· τὸν ὁποῖον θέσαν

(*) Σωζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου τοῦ ἡγεμόνος ἀπὸ ~~ἑκαστοῦ τῶν ἐπιγραφῶν αὐτοῦ ἐπιγραφῶν αὐτοῦ ἐπιγραφῶν αὐτοῦ~~

τες εἰς τὸν θρόνον, ἔδωκαν ἀμέσως εἰδῆσιν δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν Πόρταν τῷ τετάρτῳ Σουλτᾶν Μεεμέτ, καὶ τῷ Βεζύρη Δερβίς Μεεμέτ Πασᾶ, καὶ ἐδέοντο νὰ σαλῶσι τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας εἰς τὸν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ κοινῇ ψήφῳ ἐκλελεγμένον Κωνσταντῖνον Βοεβόδαν.

Ἐντ' αὐτῷ ἐκινήθησαν διὰ Κωνσταντινουπόλιν καὶ τινὲς ἐκλελεγμένοι ἐκ τῶν ἀρχόντων, ἐκ τῶν Καπετάνων τῶν Ῥῶς, (ἐντοπίων ἰππέων) καὶ τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου, οἱ ὅποιοι ὡς ἔφθασαν ἐν Βασιλευούσῃ, ἔδωκαν εἰς τὴν Πόρταν τὸ τοῦ τόπου Ἄρζ Μαγζάρι, δηλαδὴ τὴν ἀναφορὰν, καὶ οὕτως ἐπεκύρωσε τὴν ἡγεμονείαν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Βοεβόδαν καὶ ὁ Σουλτᾶνος, κατὰ τὴν τῶν ἀρχόντων θέλησιν καὶ παράκλησιν, καὶ λαβόντες οἱ ἀπεσαλμένοι τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα μεθ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ Τούρκου Μουσαφάγα Σκιέμν ἀγασή, ὅστις ἔμελλε νὰ ἐνθρονίσῃ τὸν ἡγεμόνα κατὰ τὸ σύνηθες, ἐπέστρεψεν εἰς Βλαχίαν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Βοεβόδας κατελθὼν ἐκ τοῦ Τιργοβίτσου εἰς Βουκουρέσιον, ἐξῆλθεν εἰς τὸν Πόδον τῆς μονῆς Πλουμπουΐτας μεθ' ὅλων τῶν ἀρχόντων καὶ στρατευμάτων, καὶ ὑποδεχθεὶς τὰ Βασιλικά παράσημα τῆς ἡγεμονείας, εἰσῆλθεν αὐθις ἐκεῖθεν εἰς Βουκουρέσιον μὲ μεγαλοπρεπεσάτην παράταξιν, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον του· ἐτοιμάσας δὲ τὸν ἐτήσιον φόρον καὶ λοιπὰ δῶρα

πρὸς τὸν Σουλτάνου καὶ μεγιστάνου, ὡς ἡ συνήθεια, ἔπεμψεν αὐτὰ μὲ τὸν ῥηθέντα Σκληρὸν ἀγασή, καὶ οὕτως ἀποκατέστη ἡγεμονία ἐκ μέρους τῆς Πόρτας ἐν ἄκρῃ εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ ὡσαύτως καὶ μεθ' ὅλων τῶν περίγεινιαιζόντων ἡγεμόνων, τοῦ τε καὶ τῆς Κριμμαίας, Γεωργίου Ῥακότζη, ἡγεμόνος Τρανσυλβανίας, καὶ Στεφάν Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας συνεφώνησεν εἰρήνην καὶ φιλίαν διὰ παντός.

Ἄρχισεν οὖν νὰ διοικῆ τὸν τόπον ὡς ἄλλος πατήρ. Ἐκήρυξεν ἀμνησίαν εἰς πάντας· ἐπλήρωσεν ἀμέσως τοὺς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν, ἐσυγχώρησεν ἐν τριμηνιαίῳ δόσιμον εἰς τὴν τζάραν. Ἐχάρισε προνόμιον τῶν Δορομπάντζων καὶ Καλλαράσιδων νὰ μὴ πληρώνωσι δισμαρίτο καὶ ὄγλιρῖτο, τουτέστιν ἀποδεκάτωσι διὰ μελίτσια, χοίρους, καὶ πρόβατα· ἔνδυσεν ὅλον τὸ κράτευμα ἀπὸ βούχου καλοῦ· τῶν δὲ στρατιωτικῶν ταγμάτων τοὺς Καπετάνους (χιλιάρχους), Γιούζ μπασᾶδες (ἐκατοντάρχους), καὶ λοιποὺς ἀξιωματικοὺς, ἔνδυσεν ἐπανωφόρια, καὶ ὑποφόρια ἀτλαζέμια, τοὺς ὁποίους ἐκάθισεν εἰς τὴν ἰδίαν του τράπεζαν καὶ συνεφαγον μετ' αὐτοῦ. Ἦτον δικαιοτάτος εἰς τὰς κρίσεις, γλυκύτατος εἰς τοὺς λόγους, συμπαθέστατος εἰς τοὺς πένιτας, πραότατος εἰς τοὺς πάντας, καὶ ἐσκέπτετο νὰ κάμῃ πολλὰ ἀγαθὰ εἰς τὸν τόπον· δέλων δὲ διὰ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν νὰ ἀποβάλῃ καὶ νὰ ἀποδιώξῃ πολλοὺς ἐκ τοῦ τάγ-

ματος τῶν Σεϊμένιδων, οἵτινες ἦσαν Σέρβοι, καὶ ἐποίουν καθ' ἐκάστην ἀταξίας ἀπείρους, ἐσύναξεν ὅλους τοὺς τῶν Δορομπάντζων, καὶ Σλουζιτόρων Καπετάνους, καὶ ἀρχηγούς, καὶ ἐκινῶνισε τὴν γνώμην του εἰς αὐτοὺς λέγων, ὅτι οἱ Σεϊμένιδες οὗτοι ἐχρησίμευσαν εἰς τὸν θείον του Ματαίη Βοεβόδαν μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἀδιάκοπον πόλεμον μετὰ τοῦ Βασίλ Βοεβόδα, ἀλλ' ἤδη ἐπειδὴ ἔχει οὗτος μετὰ πάντων τῶν πέριξ ἡγεμόνων εἰρήνην, δὲν τῶ χρησιμεύουσιν αὐτοὶ παντελῶς, ὅθεν διὰ τὰς ἀταξίας των, συμφέρεει νὰ λείψουν ἀπὸ τὸν τόπον καὶ θέλουν μεθέξῃ ἐντ' αὐτῶ τοὺς μισθοῦστων οἱ λοιποὶ στρατιῶται. Εἰς ταύτην τὴν γνώμην τοῦ ἡγεμόνος ἔδειξαν τότε οἱ Δορομπάνοι, ὅτι συγκατανεύουν καὶ δὲν ἀντιτείνουν, ὡς οὖσαν δικαίαν καὶ εὐλογον· ἀλλ' ἀπελθόντες καὶ συσκεφθέντες μετὰ τῶν Σεϊμένιδων, μεθ' ὧν εἶχον συγγενευθῆ πολυτρόπως, ἐξαίφνης τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἠνωμένα ταῦτα τὰ δύο τάγματα ἀπεσάτισαν, καὶ ὥρμησαν νὰ κατασφάζουν τοὺς ἀβῶους, πλὴν δυσυχεῖς ἄρχοντας λέγοντες, ὅτι οὗτοι ἦσαν οἱ παρακινηταὶ τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὰ τοιαῦτα· καὶ μὲ φωνὰς καὶ ἀλαλαγμοὺς τρέχοντες εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὡς λύκοι μαινόμενοι καὶ λυσσῶδεις, ἀπεγύμνωσαν τὰ μοναστήρια, καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων οἰκίας· ἐπάτησαν πρὸς τούτοις τὴν ἀβεντικὴν Βισζαρίαν, ἦτοι τὸ θησαυροφυλάκιον, καὶ ἐπῆραν ὅσα εὖ-

ρηκαν χρήματα· εἰσερχόμενοι καὶ εἰς τοὺς θείους ναοὺς, ἤρπαζον τὰ ἱερὰ ἀναθήματα, τὰς κανδήλας, τὰ ἐνδύματα τῶν ἱερέων, καὶ τοὺς ἀργυροὺς καλλωπισμοὺς τῶν ἁγίων εἰκόνων· εἰς τόσιν δ' ἀσέβειαν κατήντησαν οἱ ἀλιτήριοι, ὥστε καὶ ἀπὸ τὰς ἁγίας τραπέζας ἐλάμβανον τὰ ἀργυρὰ σκεύη τῶν ἀχράντων καὶ θείων μυσηρίων, διηλαθὴ ποτήρια καὶ δισκάρια, καὶ κατεσκεύαζον ἐξ αὐτῶν τῶν πορνῶν καὶ γυναικῶν τοὺς ζολίσματα· ἐντ' αὐτῶν κατελειλάτησαν καὶ ἔξω τὰ χωρία τῆς τζάρας, καὶ δὲν ἔμεινεν εἶδος κακίας νὰ μὴ τὸ κάμου· ἐφρόνευσαν δὲ τὸν Γκίγρμα μέγαν Μπάνου, τὸν Δραγὰν υἱὸν τοῦ Πάππα Βισιάρη Γρετζιάνου, τὸν Γεώργιον Καρίδα Βισιάρην, τὸν Πάππα υἱὸν τοῦ Πρέδα Βορνίκου Βραγκοβάνου, τὸν Χρίσα υἱὸν τοῦ Κλουτζιάρη Σοκόλ Κορνατζέλου, τὸν Οὐδρία Σλουτζιάρην Δοϊτζέσκου, τὸν Πρέδα Μπένγκα ἀπὸ τὴν Μάγια, τὸν Σάββα Σουφάρι Κουσουριάνου, τὸν Δημητράσκο Φριαζουριάνου, τὸν Δημήτριον Κόσμη, υἱὸν τοῦ Μήτρα Πιτάρη Στανέσκου, τὸν Μιχαὴλ τζοχοδάρι, τὸν Καπετὰν Γκίφα, τὸν Καπετὰν Ἰβάν, τὸν Καπετὰν Ἰάνκουλον Καλινέσκου, καὶ ἑτέρους ἀπείρους· ὅσοι δὲ ἐδυνήθησαν, καὶ ἐπρόλαβον νὰ σωθῶσιν, οἱ μὲν κατέφυγον πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Ῥουχτζοῦκι καὶ Δρίσαν, οἱ δὲ ἐκείθεν τῶν Καρπαθίων ὄρων εἰς Τρανσιλβανίαν, καὶ ἄλλοι εἰς Μολδαυίαν.

Ὁ δὲ ἡγεμὼν μείνας μόνος, ἔφυγεν ὡς ἐδυνήθη, καὶ ἀπελθὼν πέραν τοῦ Δουναβέως εἰς Ρουχτζούκι, ἔδωκε τὴν τῶν διατρεχόντων εἰδήσιμιν εἰς τὴν Πόρταν τῷ Σουλτάν Μεεμέτ δ'. καὶ Βεζύρη Μεεμέτ Κιοπρουλή· ὅθεν κατὰ προσαγὴν τοῦ Σουλτάνου, ἐκινήθησαν μετ' ἐπιτελείματα, ὅτε ἡγεμὼν τῆς Τρανσυλβανίας Ῥακότζης, καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Στεφάν Βοεβόδας, καὶ εἰσελθόντες ἀμφότεροι εἰς Βλαχίαν, ἐνώθησαν εἰς χωρίον Τζόπλια, ἔνθα προφθάσας μετ' ἐπιτελείματός καὶ ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας, ἐκτύπησαν ἐντ' αὐτῷ πανταχόθεν τὰ τῶν Δορομπάντζων καὶ Σεϊμένιδων τάγματα, καὶ ἔκαμαν μεγάλην σφαγὴν καὶ ἀφανισμόν εἰς αὐτά· ὅσοι δὲ διεσώθησαν, κατεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη, καὶ οὕτω πάλιν ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας ἀποκατέστη εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ· ἀλλ' ἀπελθόντες οἱ ἡγεμόνες ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, τὰ λείψανα τῶν εἰρημένων ταγμάτων ἐνώθεντα μετ' ἐνὸς σώματος, ὅπερ εἰς τὴν καταδρομὴν εἶχε φύγη εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ ἦδη ἐπέσρεψεν, ἐκινήθησαν αὐτὸς νὰ ἔλθου κατὰ τοῦ ἡγεμόνος, ὁ δὲ ἐδιώρισε κατ' αὐτῶν μετ' ἐπιτελείματα τὸν μέγαν Βόρνικον Πρέδα Βραγκοβάνου, καὶ τὸν Ῥάδο Στόλνικου Φαρκασάνου, οἵτινες συναπαντήσαντες τούτους εἰς Τίργου Μπέγχι, καὶ συγκροτήσαντες πόλεμον, ἐφόκυσαν πλῆθος, καὶ ἀπείρους ἔλαβον ζῶντας

ὄμοῦ μὲ τὸν Χρήζα Σπαθάρην, τὸν ὁποῖου βασανίσαντες ἱκανῶς μετὰ τῶν ἑπαδῶν του ἐκρέμασαν· δὲν ἠσύχαζον μ' ὅλου τοῦτο οἱ ἐναπολειφθέντες ἐκ τούτων τῶν κακοτρόπων, ἀλλ' ἐποίουν καθ' ἑκάστην συγχύσεις καὶ διεγέρσεις· διὸ καὶ ἡ Πόρτα πληροφορηθεῖσα τὰ διατρέχοντα ἐκ τῶν παραδουναβίων μερῶν, διὰ τὸ ἀσκανδάλισον ἐδιώρισε τὸν Μίχνα Βοεβόδαν Αὐθέντην, τὸν δὲ Κωνσταντῖν Βοεβόδαν ἔξωσε τὸ τέταρτον ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, ὅστις ἀπῆλθε μετ' ὅλης τῆς οἰκίας του εἰς Τρανσυλβανίαν καὶ ἐκατοίκησεν.

Οὗτος ἔκτισε τὴν ἐν Βουκουρεσίῳ Μονὴν τῆς Μητροπόλεως ἐπὶ τῆς κορυφῆς μιᾶς μεγάλης Μοβίλας, ἣτοι λόφου, εἰς ἣν ἑορτάζεται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, καὶ ἐτελειώθη δι' ἐπιτασίας τοῦ μεγάλου λογοθέτου Ῥάδου Δουδέσκου· ἡ δὲ Δόμνα αὐτοῦ Μπαλάσα ἔκτισε τὴν Μονὴν τοῦ Ζητάνου, κάτωθεν τῆς Κραϊώβας πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ζῆι· αὕτη ἐποίησε καὶ τὴν ἀργυρὰν Ζήκην, ἡ Κιβώτιον τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Δεκαπολίτου, ὅπερ εὑρίσκεται ἀκέραιον εἰς τὴν Μονὴν Μπίεριτζας ἐν τῷ θέματι Βούλτζας· ἔπεμψε καὶ ἕτερα πᾶμπολλα ἱερά ἄμφια καὶ χρηματικά ἐλέη εἰς τὰ τοῦ Ἁθωνος Μοναστήρια. (*)

(*) Σώζονται καὶ χρυσοβούλλα τούτου ἀπὸ 7163. καὶ 7164. καὶ 7165. καὶ 7166.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΜΗ΄

Μίχνα Βοεβόδα Γ΄.

Οὗτος ἦν υἱὸς Βλάχου τινὸς ὀνόματι Γλέννη Σούρδου, ἦτοι κωροῦ, καταγομένου ὡς ἄ-
 δετο ἐκ γένους Ῥωμαίων, ὅστις παραιτήσας
 τοὺς γονεῖς του πολλά νέος τῆ ἡλικία, ἀπῆλ-
 θεν εἰς Βασιλεύουσαν, ἔνθα διατρίβων εἰς αἰ-
 σχρὰς πράξεις μετὰ τῶν Τούρκων, προσεκολ-
 λήθη εἰς τὸν νέον Συναὺν Πασᾶν, ἀποδεικνύων
 τὸν ἑαυτόντου υἱὸν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα Γ΄.
 ἡγεμόνος Βλαχίας, καὶ ἀνεψιὸν Μίχνα Βοε-
 βόδα Β΄, τοῦ ὁποῖου μετὰ παρέλευσιν ἰκανῶν
 χρόνων, εὐρῶν ὁ Συναὺν Πασᾶς τὴν παροῦσαν
 περίεσσι ἀρμοδίαν, ἀποκατέστησε τοῦτον ὡς
 ἀθθέντου υἱὸν ἡγεμόνα Βλαχίας, εἰς ἣν ἔλθων,
 ἔφερε πλῆθος Τούρκων καὶ Ταττάρων μετ' ἑαυ-
 τοῦ, οἵτινες ἐνωθέντες μετὰ τῶν Δορομπάντ-
 ζων καὶ Σεϊμένιδων, ἐλεηλάτησαν καὶ ἀπε-
 γύμνωσαν τὴν ταλαίπωρον τζάραν, αἰχμα-
 λωτίσαντες καὶ πολλούς· ὁ δὲ ἡγεμὼν μὲ
 τὸ νὰ ἔτρεφε μουσικῶς ἀποασίας σκοπούς,
 ὄχι μόνον δὲν ἐφέρετο μὲ αὐσιρότητα διὰ νὰ
 χαλινώσῃ αὐτοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ἐκολά-
 κευε μὲ ἄκραν πραότητα, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἀπο-
 κατέστησεν αὐθις τὸ τάγμα τῶν Δορομπάντζων
 εἰς τὴν προτέραν του δύναμιν· προσέτι συνή-
 θροισε καὶ ἕτερα νέα στρατεύματα, ἐπρομή-

α. Χ.

1658.

ἐκ διαφορῶν
 τοπικῶν, χρε-
 νικῶν.

θευε τόπια καὶ μπαροῦτι, καὶ γύρωθεν τῆς τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα Μονῆς ὕψωνεν ὄχυράματα ἐν εἴδει φρουρίου πρὸς πόλεμον.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἐξωσθεὶς καὶ ὁ Γεώργιος Στεφάν Βοεβόδας ἀπήλθεν εἰς Οὐγγαρίαν μὲ ὄλην του τὴν οἰκίαν· ἡ δὲ Πόρτα ἔπεμφεν ἡγεμόνα εἰς Μολδαυίαν τὸν Γεώργιον Βοεβόδαν ἁ. Γκίκα ἁ· ἀλλ' ὁ Στέφαν Βοεβόδας λαβὼν βοήθειαν Οὐγγρων παρὰ τοῦ Γεωργίου Ῥακότζι, ἡγεμόνος Τρανσυλβανίας, καὶ συναξας πολλοὺς μισθωτοὺς εἰσήλθεν εἰς Μολδαυίαν διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τὸν Γκίκα Βοεβόδαν Γεώργιον· ὁ δὲ λαβὼν εἰδησιῶν, ἔπεμφε τὸν υἱόν του Γρηγόριον μὲ κράτευμα Μολδαυικὸν ἐναντίου του, τὸν ὁποῖου συναπαντήσας εἰς τόπον λεγόμενον Στρούγγα, καὶ πολεμήσας, ἐνίκησε καὶ ἀπεδιώξεν, ὅστις κατέφυγεν αὐθις μὲ πολλὰ ὀλίγους εἰς Οὐγγαρίαν· ἐκ δὲ τῶν φουεθέντων ἐν τῷ πολέμῳ, ὕψωσεν ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ ὁ Γρηγόριος Γκίκας μίαν μεγάλην Μοβίλαν. Μετὰ ταῦτα ἀποσειλάς ὁ βασιλεὺς τὸν Βεζύρη Μεεμετ Κιοπρουλιῆ ἐναντίον τοῦ Γεωργίου Ῥακότζι ἡγεμόνος Τρανσυλβανίας, ὅστις εἶχεν ἀποσατήσῃ, ἐπρόσαξε νὰ συνακολουθήσωσι μετ' αὐτοῦ εἰς ταύτην τὴν ἐκκρατείαν, ὅ,τε Χὰν τῆς Κριμμαίας, καὶ οἱ ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαυίας. Τότε ὁ Μίχνα Βοεβόδας ἀπεκάλυψε τοῖς ἄρχουσι τοῦ πρὸ καιροῦ ἐνδόμουχον κεκρυμμένον σκοποῦ

του, λέγων, ὅτι μὲ τὸ νὰ κατεπάτησαν οἱ
 πέριξ Τούρκοι τὴν τζάραν, καὶ τὴν λειλατοῦν
 καθ' ἑκάστην, νὰ συναινέσωσι καὶ οὗτοι εἰς
 τὴν γνώμην του διὰ νὰ ἐνωθῶσι κατ' αὐτῶν
 μετὰ τοῦ Γεωργίου 'Ρακότζη· ἀλλ' οἱ ἄρχου-
 τες βλέποντες τὴν ὑπερτάτην δύναμιν τῶν
 Τούρκων, δὲν συγκατένευσαν παντελῶς, καὶ
 ἔδωκαν εἰς τοῦτο λόγους ἀναντιρρήτους· ὅθεν
 ὁ ἡγεμὼν ἔδειξε μὲν πρὸς ᾧραν, ὅτι κατεπί-
 σθη εἰς τὰ δικαιολογήματά των, ἐσύναξε δὲ
 μουσικῶς τοὺς Καπετάνους καὶ Γιοῦς μπασά-
 δες, ἤτιι χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους τοῦ
 στρατεύματός του, καὶ πρῶτον ᾤρκωσεν αὐτοὺς,
 ἔπειτα ἐφάνέρωσε τὸν σκοπόν του μὲ τὸν ἴδιον
 τρόπον· πλὴν καὶ οὗτοι φοβηθέντες τὴν τῶν
 Τούρκων δύναμιν δὲν τὸ ἐδέχθησαν. Τότε εἰς
 ἄκρον ὁ ἡγεμὼν θυμωθεὶς, ἐκινήθη νὰ δια-
 περάσῃ τὰ Καρπάθια ὄρη, ἀλλ' ὡς ἔφθασεν
 εἰς χωρίον Τζέρες, καὶ ἔμελλε ν' ἀναβῆ τὸ
 ὄρος καλούμενον Μούντελε Κράϊουλοῦι, πα-
 ραιτήσαντες τοῦτον οἱ ἄρχοντες ἐπέσρεψαν, οἱ
 μὲν εἰς Βούκουρέσιον, οἱ δὲ μετὰ τοῦ στρα-
 τεύματος εἰς χωρίον Πόπλια παρὰ τὸν ποτα-
 μὸν Τελιάζιν, ἔνθα ἦτον πλησίον τὸ Τουρκι-
 κὸν κράτευμα μετὰ τοῦ Καδὶρ Πασᾶ.

Ἰδὼν οὖν ὁ ἡγεμὼν, ὅτι ἔμεινε μὲ πολ-
 λὰ ὀλίγους ἀνθρώπους, καὶ ὅτι ὁ σκοπός του
 ἔγινε φανερός, καὶ ἔπεται νὰ τὸν ἀφανίσουν
 ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους οἱ Τούρκοι, καὶ ἐκ τοῦ

ἄλλου οἱ Τάτταροι, ἐπέσρεψεν ὡς ἀπὸ πηλπίσ-
 μένος, καὶ πρόσπεσῶν εἰς τὸν Καδὶρ Πασᾶν,
 εἴλκυσεν αὐτὸν μὲ δόσιν πολλῶν χρημάτων
 νὰ ἐνώθῃ μετ' αὐτοῦ, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου
 καὶ τῶν χρημάτων, ἐνώθη καὶ μετὰ τοῦ Χαν
 τῆς Κριμμαίας· τότε ἐκατηγόρησε τοὺς ἄρχον-
 τας, καὶ ἐνοχοποίησε τούτους λέγων, ὅτι
 οὗτοι ἦσαν, οἱ τινες ἐζήτουσι τὴν ἀνταρσίαν·
 ὅθεν ἀμέσως ἀπεκεφάλισε τὸν Ποῦρβο μέγαν
 Σπαθάρην Μπαρκανέσκον, τὸν Ἰσράτη μέγαν
 Ποσέλικον Γκιυδέσκον, τὸν Ῥάδον Ἄγαν
 Μπερσέσκον, τὸν Βιντίλα Καπετάνου τῶν Ῥός,
 καὶ τὸν Μπάδλα Βατάχον τῆς Πουσκαρίας·
 πέμψας δὲ καὶ τὸν Δίνκα Σίρπουλ μέγαν Ἀρ-
 μάσιν μὲ Πόσα, ἦτοι μὲ ἄμαξαν ταχυδρό-
 μου, ἐφόνευσεν τὸν ἀβῶον Πρέδα Μπάνου τὸν
 Βραγκοβάνου, ὅνπερ εἶχεν ἀφήσῃ ἐπίτροπον
 εἰς Τιργόβισον.

Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν ὁ γέρον Κωνσταν-
 τῖνος Ποσέλικος Καντακουζηνός, μετ' ὅλης
 τῆς οἰκίας του, καὶ μετὰ τοῦ γαμβροῦ του
 Πάνα Φιλιππέσκου μεγάλου Σπαθάρη, ἐκά-
 θητο δι' ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὸ
 χωρίον του Μαγγουρένι πλησίον τῶν βουναῶν
 καὶ τοῦ ποταμοῦ Πράχοβας, καὶ ἠσύχαζεν
 ἀνυπόπτως, καὶ μόνον τοὺς δύο ἡοὺς αὐτοῦ
 εἶχε δάσῃ τῷ ἡγεμόνι, Δραγὰν Δογοθέτην,
 καὶ Σερμπᾶν Ποσέλικον, διὰ νὰ τοὺς ἔχη
 πλησίον του ὡς πιεσοὺς, ἐξ ὧν τὸν μὲν Δρα-

γὰν εἶχε σείλη πρέσβυ ἐὶς Τρανσυλβανίαν, τὸν δὲ Σερμπᾶν ἐκράτει πλησίον τοῦ ἁχωρίως μέγαν Ποσέλνικον· ἀλλ' ὁ Μίχνα Βοεβόδας ἀποφασίσας νὰ ἐξαλείψῃ ὅλους τοὺς ἄρχοντας, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε κοιωνήσῃ τὸν τῆς ἀπο-
 ρασίας μουσικόν του σκοπὸν, καὶ ὑποπτευθεὶς ὅτι καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός, μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Πάνα Φιλιππέσκου, ἔλαβε τὴν τοιαύτην πληροφορίαν, ἐπρόσαξε μουσικῶς τὸν Καπετὰν Τούδωρ διὰ νὰ ὑπάγῃ με' ὅλους τοὺς τοῦ Τιργοβίσου φύλακας στρατιώτας, καὶ μετὰ τῶν τῆς Γραλομίτζας Πλαγιάσιδων, καὶ ἄνευ παραμικρᾶς εἰδήσεως αἰφνιδίως νὰ πιάσῃ τοὺς δύο ρηθέντας ἄρχοντας· ὅθεν κινήθει ὁ Καπετὰν Τούδωρ τῆ τοῦ Ἀπριλλίου 19'. ἐν ἔτει 1658 ἀπῆρχετο ὡς ἐπρόσάχθη· πρὶν ὅμως προ-
 φθάσῃ, ἔλαβεν εἰδήσιν, κατὰ Δεῖαν οἰκονομίαν, ὁ Καντακουζηνός Κωνσταντῖνος, καὶ ἐγερθεὶς μετὰ τοῦ Πάνα Φιλιππέσκου γαμβροῦ του καὶ ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἀφ' οὗ διέτριψεν εἰς τὰ δύσβατα δάση τοῦ Καρπαθίου ὄρους λε-
 γομένου Μπουτζέτζου δύο ἡμερονύκτια, διέ-
 βη διὰ παραμέρων καὶ ἀνωμάτων ὁδῶν εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ εἰσῆλθε σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς Βρασοβὸν, χωρὶς νὰ πιασθῆ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν· σκεπτόμενος δὲ ὁ Καντακουζηνός Κωνσταντῖνος τὴν ἀνοησίαν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ὅτι ἐν ὅσῳ ἡγεμονεύει, δὲν θέλει δυνηθῆ οὗ-
 τος νὰ ζήσῃ εἰς τὴν πατρίδα του, μετέβη ἐ-

κεῖθεν εἰς Μολδαυίαν μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· εὕρισκόμενος δὲ μὲ πρεσβείην καὶ ὁ υἱὸς του Δραγάν εἰς Τρανσυλβανίαν, ἔλαβε τοῦτον μεθ' ἑαυτοῦ· ὡσαύτως ἔγραψε καὶ τῷ ἑτέρῳ του υἱῷ Σερμπάν Ποσελνίκω, ὅστις ἦτον πλησίον τοῦ Μίχνα, καὶ κείνος φυγὼν ἦλθεν εἰς Μολδαυίαν· πληροφορηθεὶς ὅμως ὁ ἡγεμὼν τὴν τῶν ρηθέντων ἀρχόντων φυγὴν, ἔλυπήθη εἰς ἄκρον.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν μεγάλην φθορὰν καὶ ἀφανισμόν ἐπροξένισαν εἰς Τρανσυλβανίαν οἱ Τούρκοι, λεηλατήσαντες αὐτὴν καὶ αἰχμαλωτίσαντες πλῆθος· ἐν ᾧ δὲ ἐπέσρεφον οὗτοι ἐκεῖθεν, ἦλθε καὶ ὁ Μίχνα Βοεβόδας ἐν Βουκουρεστίῳ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ ἐνδόμυχος σκοπὸς τῆς ἀποστασίας ὅχι μόνον δὲν ἔπαυσεν, ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἤυξανεν· ὅθεν ἀρχισεν ἐκ νέου μὲ τρόπον ἀπόκρυφον διὰ τὰ συνάξει στρατεύματα· καὶ πρὸς μὲν τὸν Ρακότζην ἔγραψε τὰ τῷ σείλη βοήθειαν οὐγγρων, εἰς δὲ τὴν Πόρταν ἐφέρετό μὲ ἄκραν ὑπουλότητα ὡς ὑπήκοος· ἐδανείζετο δὲ χρήματα καθ' ἑκάστην παρὰ τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πλουσίων Τούρκων, ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν παραδουναβίων μερῶν. Συνήθροιζε προσέτι καὶ πλῆθος στρατιωτῶν Τούρκων μὲ μεγάλους μισθοὺς, ἐξ ὧν τοὺς μὲν ἐδιώριζε Σαρατζέλους, τοὺς δὲ Δελίδες, ἑτέρους Μπεσλίδες, καὶ ἄλλους Σεϊμένιδες, τοὺς ὁ-

ποίους ἐτίμα διαφερόντως καὶ ἔδειχνε πρὸς αὐτούς, ὅτι ἦν ἐν κρυπτῷ ὀπαδὸς τῆς τοῦ Μωάμεθ θρυσκείας· οἱ δὲ φυγάδες ἄρχοντες ζενοχωρούμενοι πολυτρόπως, ἤλθον ὅλοι καὶ ὑποταχθέντες αὐτῷ, ἔλαβον τὴν συγχώρησιν, καὶ ἐφισύχασαν πρὸς ὦραν εἰς τὰς οἰκίας των· ἀλλ' ὁ Καντακουζηνὸς Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ γαμβροῦ του καὶ τῶν υἱῶν του ἐπειδὴ δὲν μετέβη ἐκ Μολδαυίας εἰς Βλαχίαν, ἐκινήθη εἰς καταδρομὴν τούτων ὁ Μίχνα Βοεβόδας μὲ μεγάλην ὀρμὴν, καὶ ἔγραψεν εἰς τὴν Πόρταν, ὅτι ἦσαν τῆς Βασιλείας χαϊνίδες, ἦτοι ἐπίβουλοι καὶ ἀνάρται, οἵτινες διεγείρουσι καὶ τὰς δύο ἡγεμονείας Βλαχίας καὶ Μολδαυίας. Τότε ἐσάλησαν παρὰ τοῦ Βεζύρη Μεεμέτ Κιοπρουλή δύο Καπουτζὶ μπασήδες εἰς Μολδαυίαν, καὶ λαβόντες τὸν Κωνσταντῖνον Καντακουζηνὸν μόνον, ἔφερον τοῦτον εἰς Βασιλεύουσαν· ὁ δὲ Μίχνα Βοεβόδας ἀμέσως ἔπεμφε τὸν Κόλτζα Κλουτζιάρην Δοϊτζέσκον, καὶ τὸν Νικόλαον Σοφραλίου ὁμοῦ μὲ ἑτέρους ἄρχοντας, καὶ μὲ πολλὰ χρήματα πρὸς τὸν Κιοπρουλή Βεζύριν, διὰ νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν Κωνσταντῖνον Ποσέλνικον, καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ· ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος ἀθῶος ὢν καὶ ἀνώτερος πάσης κατηγορίας, ἐζήτησε νὰ παρρησιασθῆ εἰς τὸ τοῦ Βασιλέως Διδάνι, μετὰ τῶν ἐναγόντων κατηγορῶν του, ἐπιτρόπων τοῦ ἡγεμόνος, καὶ νὰ κριθῆ κατ' ἔμπροσθεν τοῦ Βεζύρη, ὅς τις παρ-

ρησιασθείς, καὶ ἀποδείξας, ὅτι δὲν ἦτον χαί-
νης, ἀλλὰ μᾶλλον πιστὸς ὑπήκοος τῆς κρα-
ταιᾶς βασιλείας, καὶ ὅτι πρῶτος αὐτὸς ὑπε-
δέχθη καὶ ἐπροσκύνησε τὸν Μίχνα Βοεβόδαυ
ἐλθόντα εἰς τὴν Βλαχίαν, ὅστις καὶ τὸν ἐτί-
μησε μὲ τὸ ὄφρικόιον τῆς μεγάλης Λογοθε-
ζίας, ὡσαύτως καὶ τοὺς υἱοῦς του μὲ ἑτέροισ
ἀξιομάτων βαθμοῦς· ἀλλ' ὕστερον γνωρίσας
τὸν τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τῆς Πόρτας κακὸν σκο-
πὸν, καὶ ἰδὼν προφανῶς, ὅτι σὺν τοῖς λοι-
ποῖς ἄρχουσι μέλλει νὰ φονεύσῃ καὶ τοῦτον,
ἔφυγε διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του εἰς Μολ-
δαυίαν. Τότε οἱ τοῦ Μίχνα Βοεβόδα ἐπίτροποι
ἀπεδιώχθησαν μὲ ἄκραν καταισχύνην καὶ ἐν-
τροπήν· ὁ δὲ Καντακουζηνὸς Κωνσταντῖνος ἐ-
ξῆλλεν ἐντίμως, καὶ παντὸς φόβου ἐλεύθερος.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐμφωλευμένος ὢν ὁ διά-
βολος εἰς τὴν τοῦ Μίχνα Βοεβόδα ψυχὴν, κα-
τέσφαξε πολλοὺς ἄρχοντας, σχεδὸν ὅλους
τοὺς ἐναπολειφθέντας, τὸν Ῥάδουλον Βόρνικον
Γκιנדέσκον, μὲ δύο ἀδελφοὺς αὐτοῦ Νεγοῦτ-
ζαν καὶ Μωῦσῆν, τὸν Οὔδριζια μέγαν Σπα-
θάρην, τὸν Δίικουλ μέγαν Κλουτζιάρην, τὸν
Ῥάδουλον Φαρκασάνον μέγαν Στόλυικον, τὸν
Δανιὴλ Περεγλάνον μέγαν Ποσέλνικον, μετὰ
τοῦ υἱοῦ του Πρέδα Λογοθέτου, τὸν Μπάδια
Κομανιάνον μέγαν Κόμισον, τὸν Στρώε Κλου-
τζιάρην Μπερσέσκον, τὸν Βασίλειον Κιμπινιά-
νον μέγαν Καπετάνον, καὶ ἑτέροισ πολλοῖς

τῶν ἀρχόντων· τὰ δὲ σώματά των ἔρριψαν ἐκ τῶν παραθυρίων τῆς Αὐθεντικῆς Κοῦρτης ἔξω εἰς τὸν δρόμον, τὰ ὅποια βλέποντες οἱ Δορομπάντζοι εἰς ἄκρον ἔχαιρον, καὶ κατεπάτουσαν αὐτὰ μὲ μεγάλην ἀπανθρωπίαν, καὶ χωρὶς νὰ ἀφήσουν διὰ νὰ τὰ ἐνταφιάσουν οἱ συγγενεῖς, τὰ ἔσυρον εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ἔρριπτον αὐτὰ εἰς τὰς ἀκαθαρσίας καὶ κόπρους τῶν ζώων· τὰς γυναῖκας δὲ τούτων ἐβίαζον μὲ πολυτρόπους βασάνους, καὶ ἐλάμβανον τὰς περιουσίας αὐτῶν· οἱ δὲ ταλαίπωροι ἄρχοντες οὗτοι δὲν ἦσαν εἰς οὐδὲν ἔνοχοι, εἰμὴ ἔχων ὁ τύραννος τὸν ἀμετάθετον σκοπὸν τῆς ἀνταρσίας κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ βέβαιος ὢν, ὅτι οἱ ἄρχοντες ποτὲ δὲν θέλουσι συγκατανεύσει, ἔκρινεν εὐλογον νὰ τοὺς ἐξελείψῃ ἀπὸ τὸ μέσον· ὅμως ἡ τοῦ τυράννου λύσσα δὲν εὐχαρισήθη μὲ τόσον αἷμα, ἀλλὰ συναθροίσας τὰ στρατεύματα μετ' ὀλίγον ἐπρόσαξε, τὸ μὲν ἵππικὸν νὰ περικυκλώσῃ τὴν πόλιν τοῦ Τιργόβιζου, τὸ δὲ πεζικὸν νὰ ὀρμήσῃ ἔσω καὶ νὰ κατασφάξῃ ἀσπλάγχχνως ὅλους τοὺς εὕρισκόμενους κατοίκους· ὡς οὖν ἔλαβε καὶ αὕτη ἡ τραγικὴ σκηνὴ τέλος, ἐδιαίρεσεν ἔπειτα τὸ στρατευμᾶ του εἰς δύο σώματα, καὶ ἀποσαλέντα αὐτὰ ἔκαυσαν καὶ ἐλειλάτισαν τὴν Ἰμπραϊλαν, τὸ Γίργεβον, καὶ ὅλα τὰ τῆς Βλαχίας παραδουνάβια μέρη, κατασφάζοντες καὶ ἀπογυμνῶντες ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων οὐχὶ μόνον

τούς Τούρκους, ἀλλὰ καὶ Χριστιανούς, καὶ κάθε ἄνθρωπον εὐκατάστατον, χωρὶς μικροῦ ἢ μεγάλου ἑξαιρέσιν, καθότι κρίσις δὲν ἦτον· ἐκλέξας δὲ τινὰς ἐκ τῶν Δορομπάντζων, ἐδιώρισεν ἄρχοντας, Καπετάνους μεγάλους, καὶ ἀρχηγούς τῶν ταγμάτων· καὶ τούτους μὲν ἔτιμα μὲ Καββάδια καὶ μὲ γούνας, τοὺς δὲ κρατιώτας Δορομπάντζιδες ἔνδυσσε μὲ Σπαχίδων φορέματα, ἐλπίζων τὴν σωτηρίαν του παρ' αὐτῶν.

Πληροφορηθεὶς οὖν τὰ τοιαῦτα ὁ Σουλτάνος, ἔγινεν ὄλος ὀργῇ, ὁ δὲ Κιοπρουλή Βεζύρης, καὶ οἱ λοιποὶ Μεγιστάνες ἠπόρουσι καὶ ἐθαύμαζον πόθεν οὗτος παρεκινήθη ἢ ἀποσκιρτήσῃ, καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς τόσου βαθμὸν, χωρὶς νὰ λάβῃ οὐδεμίαν σενοχωρίαν ἢ φόβον ἐκ μέρους τῆς Πόρτας· διὸ δυσπιστοῦντες, ἔπεμφαν ταχυδράμους εἰς παραδούναβιν πρὸς βεβαιωτέραν πληροφορίαν, τὴν ὁποίαν ὡς ἔλαβον, ἐδιωρίσθη διὰ βασιλικῆς προσαγῆς ὁ Καπετὰν Πασᾶς Σερασκιέρης, ἦτοι ἀρχισράτιγος, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς συναθροίσας κρατεύματα εἰς Ρουχτζούκι, ἔστησεν ἐπὶ τὸν Δούναβιν γέφυραν, καὶ διέβη εἰς τὴν Βλαχίαν, ὅστις ἐκρατοπέδευσε ἐξώθεν τοῦ Γιργέβου, καὶ ἐσύκωσεν ὀχυράματα· ὁ δὲ Μίχνα Βοεβόδας συναθροίσας ὅλον τὸ κράτευσμά του, πρῶτον ὑπῆγεν εἰς τὸ σύνορον τῆς Τρανσυλβανίας εἰς Ρούκαλον, καὶ ἀνταμωθεὶς μετὰ τοῦ Ρακότζη ἠγε-

μόνος Τρανσιλθανίας, συνωμίλησε μυσικῶς, καὶ ἔκαμαν ἀμρότεροι ἔνορκον δεσμὸν συμμάχιας ἀχώρισον· ἀποφασίσαντες δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἀποδιώξουν καὶ τὸν Γεώργιον Βοεβόδαν Γκίκαν ἐκ τῆς Μολδοβίας, καὶ νὰ ἀποκαταστήσουν τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδαν Βασταράβαν, εὕρισκόμενου φυγάδα εἰς Τρανσιλθανίαν, ἔδωκαν αὐτῷ δώδεκα χιλιάδας σράτευμα, ὃ μὲν Ῥακότζις ἔξ χιλιάδας Οὐγγαρικὸν, μὲ ἀρχηγὸν ἕνα Καπετάνου, ὃ δὲ Μίχνα Βοεβόδας ἔτι ἔξ χιλιάδας Βλαχικὸν μὲ ἀρχηγούς τὸν γυναικάδελφον αὐτοῦ Δημητρίσκου Σπαθάρην Σίρπουλ, καὶ τὸν Γεώργιου Βόρνικου Μπαλιάνου, καὶ οὕτως ὃ μὲν Ῥακότζις ἐπέστρεψεν εἰς Τρανσιλθανίαν, καὶ ἐκινήθη πρὸς τὸ Μπανάτον τῆς Οὐγγαρίας κατὰ τῶν Τούρκων, ὃ δὲ Μίχνα Βοεβόδας ἐπέστρεψεν εἰς Τιργόβισον· ὃ δὲ Κωνσταντῖν Βοεβόδας ἀπελθὼν μὲ τὸ σράτευμα ὅπου τῷ ἐδόθη εἰς Μολδαυίαν, ἐνίκησε μὲν κατ' ἀρχὰς καὶ ἀπεδιώξε τὸν Γκίκαν Βοεβόδαν Γεώργιον, ἐξουσιάσαστήν πάλιν τοῦ Ἰασίου, ἀλλ' ὕστερον ὃ Γκίκας Βοεβόδας ἐνωθεὶς μετὰ τῶν Ταττάρων καὶ ἐπιστρέψας, εἰς τόσον βαθμὸν κατηφάνισε τὸ Οὐγγρο-βλαχικὸν σράτευμα, ὥς μὲ πολλὰ ὀλίγους ἀνθρώπους μόλις ἐσώθησαν φεύγοντες, ὃ μὲν Κωνσταντῖν Βοεβόδας εἰς Τρανσιλθανίαν, ὃ δὲ Δημήτριος Σπαθάρης εἰς τὴν Βλαχίαν, τὸν δὲ Γεώργιον Βόρνικον Μπαλιάνου αἰχμαλωτίσαν

τες οἱ Τάτταροι ἔφερον εἰς Κριμμαίαν, ὅστις ἔλευθερωθεὶς μετὰ ταῦτα, ἐπέσρεψεν αὐθὶς εἰς τὴν πατρίδα του· ἔξουσιάσας οὖν ὁ Γεώργιος Βοεβόδας Γκίκας τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ, ἐκινήθη διὰ βασιλικῆς προσαγῆς μετὰ τῶν Ταττάρων, οἵτινες εἶχον ἀρχηγὸν τὸν Σουλτὰν Γάλγα, πρὸς τὴν Βλαχίαν.

Ὁ δὲ Ῥακότζις Γεώργιος εἶχε πέμψη καὶ ἑτέραν βοήθειαν Οὐγγαρικῶν στρατευμάτων τῷ Μίχνα Βοεβόδα μὲ ἀρχηγὸν τὸν Καπετὰν Γκάουτ, ὅθεν καὶ ἐξῆλθον ἀμφότεροι ἐκ τοῦ Τιργοβίτσου διὰ νὰ πολεμήσουν τοὺς Τούρκους· ὡς δὲ ἔφθασαν εἰς χωρίον Φρατέσι, διαιρεθὲν ἐκ τοῦ ἐν Τιργιζέβω μεγάλου Τουρκικοῦ κρατοπέδου ἐν σῶμα στρατεύματος, ἦρχετο πρὸς τοῦ Τιργιζέβου τὴν Δούγγα, ἀλλ' ὁ Καπετὰν Γκάουτ συναπαντήσας αὐτὸ ὥρμησε μετὰ τῶν Οὐγγρων, καὶ κατέκοψε μελιδὸν τοῦτο διόλου, τοὺς δὲ ὀλίγους διασωθέντας μὲ τὴν φυγὴν κατεδίωξεν ἕως εἰς τὸ μέγα κρατόπεδον.

Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἔλαβεν ὁ Μίχνα Βοεβόδας δύο ἀπευκταίας καὶ ὀλεθρίας εἰδήσεις· ἡ μὲν ὅτι ἠκολούθησε μεγάλη φθορὰ τῷ Γεωργίῳ Ῥακότζη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τὸ Βανάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἡ δὲ ὅτι κατηφανίσθη ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας Βασσαράβας μὲ ἔλον τὸ κράτεμά του ὑπὸ τῶν Ταττάρων εἰς Μολδαυίαν, καὶ ὅτι ὁ Γκίκα Βοεβόδας μετὰ τοῦ Γάλγα Σουλτὰν προφθάνουν ἐντὸς ὀλίγου

καὶ εἰς Βλαχίαν· τότε ὀλιγοψύχισε καὶ ἐδει-
 λίασεν οὗτος ὁ τύραννος, καὶ ἄρχισε νὰ σο-
 χάζεται, ὅτι δὲν θέλει κατορθώσει μόνος οὐ-
 δὲν ἐναντίου τοσούτου πλήθους Τούρκων καὶ
 Ταττάρων· ὅθεν ἀμέσως ἐπέσρεψε μὲ μέγαν
 φόβον εἰς τὸ Τιργόβιζον, ἔνθα ἐσκέπτετο νὰ
 κλεισθῆ, καὶ νὰ διαυθεντεύεται μόνον εἰς τὰς
 τῶν ἐχθρῶν προσβολὰς, ἕως νὰ ἰδῆ τὸ ἀπο-
 θεϊσόμενον τοῦ ἡγεμόνος Τρανσιλβανίας Ῥα-
 κότη· ἀλλ' οἱ Δορομπάντζοι καὶ ἕτερα στρα-
 τιωτικὰ τάγματα συνωμίλησαν, καὶ συνες
 φώνησαν μεταξύ των νὰ τὸν κλείσωσιν εἰ-
 τὸ φρούριον τοῦ Τιργόβιζου, καὶ νὰ τὸν πα-
 ραδώσωσιν εἰς τοὺς Τούρκους, τὸ ὅποιον πλη-
 ροφορηθεὶς ὁ Μίχνα Βοεβόδας, εἴλκυσε μὲ κο-
 λακείας καὶ μὲ ἀδρὰν δόσιν χρημάτων τοὺς
 Δορομπάντζους, καὶ οὕτω διὰ νυκτὸς μὲ τὴν
 βοήθειαν τούτων ἔφυγεν εἰς Τρανσιλβανίαν,
 ὅπου κακῶς καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγου, ἡγε-
 μουεύσας σχεδὸν ἔτη 2 (*). οἱ δὲ Τοῦρκο-
 καὶ Τατταροὶ διαχυθέντες ὡς ὀρμητικοὶ χεῖμα-
 ροὶ, κατελειλάτησαν καὶ ἀπεγύμνωσαν ὅλην
 τὴν τῆς ἀθλίας Βλαχίας τζάραν, καὶ αἰχμα-
 λωτίσαντες πλῆθος ταλαιπώρων Χριστιανῶν,
 ἀνεχώρησαν.

(*) Σωζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα ἀπὸ 7167. καὶ
 7168.

Η' Γ Ε Μ Ω Ν ΜΘ'.

Γεώργιος Βοεβόδας Α. Γκίκας Α'.

α. κ.

1660.

Μετὰ τὴν τοῦ Μίχνα Βοεβόδα φυγὴν ἐλθὼν ἐκ Μολδαβίας, μὲ Τατταρικὴν δύναμιν ὁ Γεώργιος Βοεβόδα Γκίκας, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον τῆς κ'. Νοεμβρίου, ἔπεμψε τὸν Σουλτὰν Γάλγαν μὲ μεγάλας εὐχαριστίας, ἀλλ' εὔρε τὴν ἡγεμονεῖαν σχεδὸν ἔρημον καὶ εἰς ἀβλίαν κατὰσασιν· ὅθεν ἔπεμψε προσαγὰς εἰς ὅλα τὰ μέρη διὰ νὰ συναχθῶσιν οἱ ἐναπολειφθέντες ἄνθρωποι, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἰδίαν γῆν ἕκαστος, νὰ ἀρχίσῃ ἐν εἰρήνῃ τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν αὐτοῦ ζωάρκειαν, καὶ ἀπόδοσιν τοῦ βασιλικοῦ χαρατζίου, δηλαδὴ φόρου· καὶ ἀφ' οὗ συνηθροίσθησαν πανταχόθεν οἱ δυσυχεῖς Βλάχοι, ἔκαμε μεγάλα ἔλεη εἰς τούτους, ἔκρινε τοὺς πάντας δικαίως, καὶ ἐφρόντισε νὰ ἀναπαύσῃ καθ' ὅλα τοὺς σρατιώτας· ὅλας τὰς φαμηλίας τῶν ἀποθαμμένων, ὅλους τοὺς πτωχοὺς, καὶ ὅλους ὅσοι ἔλεγον, ὅτι ὑπέπεσαν εἰς δουλείαν διὰ τὸ χρέος, ἐξήλειψεν ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ χαρατζίου, καὶ ἐδιώρισε μόνον τοὺς ἐναπολειφθέντας νὰ πληρώσουσι τὸ βασιλικὸν προσδωρισμένον χαρατζιον κατὰ τὸ σῦνηδες· ἀλλ' ἡ ἡσυχία τούτου τοῦ ἡγεμόνος δὲν ἐκτάθη

διὰ πολὺ, ἐπειδὴ Κωνσταντὶν Βοεβόδα ὁ Βασ-
 παραβάς, ὅστις εὕρισκετο εἰς Τρανσιλβανίαν,
 λαβὼν ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν Δορομπάντζων,
 Σεϊμένιδων, καὶ λοιπῶν Βλαχικῶν κρατευμά-
 των, ἠγέρθη μὲ Οὐγγαρικὸν κράτευμα, καὶ
 εἰσελθὼν διὰ τοῦ Κιϊνενίου εἰς τὴν Βλαχίαν,
 τόσον ταχέως ἔφθασεν ἐν Βουκουρεσίῳ, ὥστε
 μόλις ἔλαβεν εἶδησιν ὁ Γκίκα Βοεβόδα Γεώρ-
 γιος καὶ κατέφυγε μεθ' ὅλων τῶν ἀρχόντων
 καὶ ἀρχοντισσῶν εἰς τὸ Γίργγεβον, ὁ δὲ Κων-
 σταντὶν Βοεβόδα Βασσαράβας ἀφ' οὗ εἰσηῆλθε
 Μαΐου α'. εἰς Βουκουρέσιον, συνήχθησαν περὶ
 αὐτὸν ὅλοι οἱ Δορομπάντζοι καὶ Σεϊμένιδες,
 ὡσαύτως ἦλθον καὶ οἱ Ῥῶς, καὶ ὅλα τὰ κρα-
 τιωτικὰ τάγματα, καὶ ὑποταχθέντες αὐτῷ,
 ἀρχισαν πάλιν τὰς συνήθεις κλοπᾶς των καὶ
 ἀρπαγὰς, φθείρουτες καὶ ἀρραπάζοντες τὰ γεν-
 νήματα τῶν ἀρχοντικῶν σπαρτῶν, καὶ πᾶν
 ὅ,τι εὕρισκον, καὶ καθ' ἑκάστην ἐποίουν πολ-
 λὰς ἄλλας ἀτοπίας καὶ κακουργίας· προσέτε
 ἐν ᾧ εὕρισκοντο ἔξωθεν τῆς περιοχῆς τοῦ Γίρ-
 γέβου οἱ μετὰ τοῦ Γκίκα Βοεβόδα φυγόντες
 ἀρχοντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἐν σώμα
 ἐκ τῶν ρηθέντων μαινομένων λύκων Δορομ-
 πάντζων καὶ Σεϊμένιδων ὤρμησε διὰ νυκ-
 τὸς κατ' αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τὸ αἰφνίδιον τοῦτο
 συμβεβηκὸς, οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ κάστρον ὡς
 ἐδυνήθησαν, οἱ δὲ ἐκρύβησαν εἰς τὰ παραπο-
 τάρια χαμόδενδρα, καὶ ἕτεροι ἐπνίγησαν εἰς

τὸν Δούναβιν· πολλοὶ δὲ ἐπιάσθησαν, καὶ ἐν γένει ὅλοι ἀπεγυμνώθησαν ἀφ' ὅσα ἐδυήθησαν νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν, ἐν ᾧ ἔφυγον μὲ τὸν ἡγεμόνα, καὶ οὕτως ἐπέσρεψαν αὐτοὺς εἰς Βουκουρέσιον.

Ἡ δὲ Πόρτα πληροφορηθεῖσα τὰ τοιαῦτα, ἐθαύμαζεν εἰς τὴν τόσην ἀνοησίαν τῶν Βλάχων, ὅθεν καὶ ἐμελέτησε νὰ ζεῖλι γρατεύματα Τουρκικὰ, καὶ Τατταρικὰ, διὰ νὰ ἐξαλείψουν ὅλους ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Βλαχικῆς γῆς, καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἡγεμονείαν εἰς Πασιαλίκι· ἀλλ' ὁ Γκίκα Βοεβόδα Γεώργιος ἰδεασθεὶς τὸ τοιοῦτον, ἔκαμε μετὰ τῶν ἀρχόντων ἀναφορὰν πρὸς τὸν βασιλέα, καθικετεύων φερμῶς νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὸ ὑπῆκουον, καὶ νὰ μὴ πεμφθῶσι γρατεύματα διὰ νὰ ληλατήσουν καὶ καταφθεύρουν τὸν τόπον διόλου, ἀλλὰ νὰ ἐξωσθῇ ἐκ τῆς Βλαχίας, ὡς ἐχθρὸς καὶ ἀντάρτης τῆς βασιλείας, ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας Βασσαράβας· ὅθεν εὐσπλαγχνισθεὶς καὶ συγκατανεύσας ὁ Σουλτάνος εἰς τὰς δεήσεις, ἔπεμφε τὸν Ἀσλὰν Πασᾶ, καὶ Συναὴν Πασᾶ μὲ Τουρκικὸν κράτευμα, ὁμοῦ καὶ τὸν Ἄτ Μιρζὰ μὲ Τατταρικὸν, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Γίργεβον, καὶ ἐνωθέντες μετὰ τοῦ Γκίκα, ἐκινήθησαν τῇ κᾶ. Μαΐου εἰς Βουκουρέσιον· ὁ δὲ Κωνσταντῖν Βοεβόδα Βασσαράβας, ὡς ἔλαβεν εἶδησιν, μὴ ὦν ἰκανὸς πρὸς ἀντίστασιν, ἔφυγε ταχέως μὲ πολλοὺς ἐκ τῶν

Βλάχων, καὶ διαβάς τῆ κε. Μαΐου τὰ ὄρι, κατέφυγον εἰς τὴν γῆν τῶν Κοζάκων, ἣ δὲ σύζυγός τοῦ ἔμεινεν εἰς Τρανσυλβανίαν.

Ἀποκατασθεῖς οὖν ὁ Γκίκα Βοεβόδας αὐθις εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἀπέπεμψε τοὺς ρηθέντας Πασάδες, καὶ τὸν Μιρζᾶ μὲ πολλὰς τιμὰς, εὐχαρισείας καὶ δῶρα; οἵτινες διέβησαν ἐκ τῆς Ρουσάκας εἰς Οὐγγαρίαν, καὶ ἐνωθέντες μετὰ τοῦ Μποῦδα Πασασῆ, καὶ Σεϊδῆ Ἀλί Πασᾶ, ἐκινήθησαν κατὰ τοῦ Ῥακότζι ἡγεμόνος Τρανσυλβανίας, μεθ' οὗ συνεκρότησαν φοβερὰν μάχην, κάτωθεν τῆς Κλαυδιουπόλεως παρὰ τὸν παραμὸν Σαμοσόγλου, ἣ ὁποῖα μάχη ἐσάθη ὄχι μὲ ἄρματα πυροβόλα, ἀλλὰ σπαθὶ μὲ σπαθὶ, καὶ σῶμα μὲ σῶμα· ἔμεινε δὲ ἡ νίκη τῶν Τούρκων, ἐπειδὴ ἦσαν πλῆθος ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας, οἱ δὲ Οὐγγροι μόνις ὀκτώ· τότε καὶ ὁ Ῥακότζης Γεώργιος ἐρμήσας μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὴν χεῖρα ἐν μέσῳ τῶν Τούρκων, καὶ φονεύσας ἕνα Πασᾶν, ἐπληγώθη καὶ οὗτος εἰς τὴν κεφαλὴν θανασίμως, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πέσῃ εἰς τὰς τῶν ἐχθρῶν χεῖρας, ἔφθασε φεύγων ἕως εἰς τὴν μεγάλην Ὀράδια, κακεῖ ἔπεσε καὶ ἀπέθανεν ἡγεμονεύσας ἔτι 29.

Ὁ δὲ Γεώργιος Βοεβόδας Γκίκας ἡγεμονεύων εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπρόσαξε νὰ συναβροισθῆ τὸ προσδιωρισμένον βασιλικὸν δόσιμον, ἦτοι τὸ χαράτζι, διὰ νὰ τὸ ἐξαποστείλῃ εἰς Βασιλεύσαν.

οὐδείς ὅμως ἤθελε νὰ πληρώσῃ, εἰμὴ ὡς ἄνθρωποι φρενοβλαβεῖς καὶ ἀνόητοι, οἱ μὲν ἐκρύπτοντο νὰ ἀποφύγουν τὴν δόσιν, οἱ δὲ συνηθροίζοντο εἰς φατρίας καὶ ἀντέτεινον μὲ φωνὰς, ὅθεν ἄρχισαν νὰ συμβουλευώνται καὶ ἐναντίον τῆς τοῦ ἡγεμόνος ζωῆς ὡς ἦσαν συνειθισμένοι. Παρελθούσης οὖν τῆς τοῦ χαρατζίου διαρισμένης ἀποσολῆς, ἐθυμώθη ὁ Κιοπρουλή Βεζύρης εἰς ἄκρον, καὶ ἀηδιάσας ἐντ' αὐτῷ ἐκ τῶν ἀδιακόπων ἀνταρσιῶν καὶ ἀταξιῶν τῆς Βλαχίας, ἔσειλε προσαγὴν τῷ εἰς Σιλίσραν γαμβρῷ αὐτοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ, ὅς τις πέμψας ἄνευ εἰδήσεως καὶ αἰφνιδίως δύο χιλιάδας Τούρκους εἰς Βουκουρέσιον, ἤρπασαν ἐκ τοῦ θρόνου τὸν Γεώργιον Βοεβόδαν καὶ ἔφερον αὐτὸν μετ' ὀργῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀφ' οὗ ἡγεμόνευσε μῆνας 8 ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐσάθη ἀνάξιος εἰς τὸ νὰ δώσῃ τὴν εἰς τὴν τζάραν προσήκουσαν εὐταξίαν, καὶ ἐφάνη μᾶλλον ἀναξιώτερος εἰς τὸ νὰ συνάξῃ τὸν βασιλικὸν ἐτήσιον φόρον, καὶ νὰ πέμψῃ τοῦτον τῷ Βασιλεῖ εἰς τὴν διορίαν.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἐν ᾧ διέτριβεν ὁ Σελτὰν Μεεμέτ εἰς Ἀδριανούπολιν μετὰ τοῦ Βεζύρη, ἐφέρθη ἐκεῖ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ποσελνικὸς Καντακουζηνὸς διὰ τὴν ἀπολογισθῆναι περὶ τῆς μὴ ἀποσολῆς τοῦ βασιλικοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον παρρησιάσας ὁ Βε-

ζύρις ἐνώπιόν του, εἶπεν αὐτῷ μετ' ὀργῆς, διὰ ποίαν αἰτίαν δὲν ἔσειλαν ὀγκίκα Βοεβόδας καὶ οἱ Βλάχοι τὸν ἐτήσιον βασιλικὸν φόρον εἰς τὴν διορίαν, καὶ μοὶ ἐπροξένησαν ἐντροπὴν εἰς τὸν βασιλέα μου; τοῦ ὁποίου ἡ ἀήττητος δύναμις, ἀφ' οὗ ἐξουσιάζει τόσον πλῆθος ἐπαρχιῶν ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, δὲν βλέπω οὐδεμίαν ἄλλην νὰ εὐρίσκηται εἰς τοσαύτην ἀκατασασίαν καὶ σύγχυσιν, ἢ νὰ φέρεται εἰς τὰς βασιλικὰς προσαγὰς μὲ τὴν ἐναντιότητα καὶ αὐθάδειαν ὡς ἡ Βλαχία, ἣτις δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ κινῆται εἰς κάθε περίεσιν, καὶ νὰ ἐνεργῇ ἐπιβουλὰς, προδοσίας, ἀνταρσίας, καὶ ἄλλα μύρια ἐναντίον τοῦ κυρίου της· διὸ ἡ μόνη θεραπεία, ἣν ἐσοχάσθην, δὲν εἶναι ἄλλη, εἰμὴ νὰ ἀποκατασταθῇ Πασαλίκι, διὰ νὰ παύσουν ὅλα εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ ταῦτα λέγων, ἀμέσως ἔγραψε τῷ γαμβρῷ του Μουσαφᾶ Πατᾶ εἰς Σιλλίεραν, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τῆς Βλαχίας.

Ἄλλ' ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς κλαύσας πικρῶς, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἄρχισε μετὰ θερμῶν δακρύων νὰ δέεται, διὰ νὰ δείξῃ καὶ ἤδη ὡς ἄλλοτε εὐσπλαγχνίαν, καὶ ἔλεος εἰς τοὺς δυσυχεῖς Βλάχους, καὶ νὰ συγχωρήσῃ τὰ σφάλματά των· θέλει εἶναι δὲ οὗτος ἐγγυητὴς ἐπὶ ὑποσχέσει, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλου ἐναντιωθῆ πλέον, ἀλλὰ θέλου πληρῶνῃ τὸν βασιλικὸν φόρον, καὶ ὅτι

θέλουσιν εἶναι διὰ παντός εὐπειθεῖς καὶ ὑπήκοοι εἰς ὅλα τὰ βασιλικὰ δικαιώματα· τοιαῦτα καὶ ἕτερα πλείσα εἰπὼν, κατεπράυνε τὸν τοῦ Βεζύρη θυμὸν, ὅστις διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν μεγάλην ὑπόληψιν, ἐπειδὴ τὸν ἠγάπα καὶ ἐτίμα ὡς δίκαιον καὶ καλοθελητὴν τοῦ λαοῦ καὶ κατεξοχὴν διὰ τὴν φρόνησιν καὶ φιλαλήθειάν του, ἐμπόδισεν ἀμέσως τὴν πρὸς τὸν Μουσαφῆ Πασᾶ προσαγὴν, καὶ ἐπομένως ἐσυγχώρησε τοῦ θανάτου καὶ τὸν Γκίκα Βοεβόδαν Γεώργιον.

Τούτων οὕτως γινομένων, ἐπισρέψαντος δὲ καὶ τοῦ βασιλέως εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔδωκεν ὁ Βεζύρης ἄδειαν τῷ Καντακουζηνῷ Κωνσταντίνῳ, διὰ τὴν πίσιν ἣν εἶχεν εἰς τοῦτον, ὅτι ὅποιον ἠθέλεν ἐγκρίνη ἱκανὸν οὗτος πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τζάρας, ἐκεῖνον καὶ νὰ προβάλη διὰ νὰ τὸν διορίσωσιν ἡγεμόνα Βλαχίας. Τότε νὰ ἔβλεπέ τις τὰς τῶν Κωνσταντινοπολιτῶν Ῥωμαίων πρὸς τὸν Καντακουζηνὸν παρακλήσεις, τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ἀδράς προσφοράς τῶν χρηματικῶν ποσοτήτων, τὰς κολακειάς, τὰ χειροφιλήματα, καὶ ἄλλα μύρια, διὰ νὰ ἐκλέξη ἐξ αὐτῶν ἡγεμόνα· ἀλλ' ὁ Καντακουζηνὸς γινώσκων ἀκριβῶς τὴν ἐωσφορικὴν αὐτῶν ἔπαρσιν, τὴν ἀκόρεστον πλεονεξίαν, τὴν ἀχαλίνωτον ὀρμὴν εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ ἀρπαγὴν, καὶ ἐντ' αὐτῷ τὰ ὑπέρογκα χρέιτων, δὲν συγκατένευσε παντελῶς νὰ ἐκλέξη οὐδένα ἐκ τούτων, διὰ νὰ μὴ ἀπογυμνώσεν καὶ αὐ-

θις τὴν ταλαίπωρον τζάραν· εὐρισκόμενος δὲ τότε ἐκεῖ καὶ ὁ Μπεγζαδὲ Γρηγόριος υἱὸς Γεωργίου Βοεβόδα τοῦ Γκίκα, παρεκάλει καὶ οὗτος τὸν Καντακουζηνὸν, καὶ ὑπέσχετο, ὅτι θέλει τῷ εἶναι εὐπειθὴς ὡς υἱὸς πρὸς πατέρα, καὶ ὅτι ἄνευ θελήσεώς του δὲν θέλει ἐκτελεῖ τὸ οὐδὲν, καὶ ἕτερα πλείσα. Συγκατανεύσας οὖν ὁ Καντακουζηνὸς μᾶλλον εἰς τοῦτον ὡς εἰς πατριώτην, μετὸ νὰ ἐγεννήθη καὶ ἠυξήθη εἰς Μολδαυίαν, καὶ ἦτον εἰδήμων τῶν τῆς ἡγεμονείας τάξεων καὶ συνηθειῶν, καὶ τῆς ἐνεσώστης καταστάσεως τῶν τῆς Μολδαυίας γειτόνων Βλάχων, ἐσοχάσθη, ὅτι θέλει ἔχει πόνον καὶ εὐσπλαγχνίαν ὑπὲρ κάθε ἄλλον εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅθεν λαβὼν ἔγγραφον παρ' αὐτοῦ μετ' ἑνορκον συνθήκην, ὅτι θέλει φυλάξῃ ὅλα τὰ ὑποσχεθέντα ἀπαρράλκτως, ἐζήτησεν αὐτὸν ὁ Καντακουζηνὸς ἡγεμόνα ὡς ἐκ μέρους τοῦ τόπου· καὶ ἀμέσως παρρησιασθεὶς οὗτος τῷ Βασιλεῖ διὰ τοῦ Βεζύρη, ἔλαβε τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ἐτέρας ἐκινήθη διὰ Βλαχίαν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Ποσελίτικος Καντακουζηνὸς ἔμεινεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ν'.

Γρηγόριος Βοεβόδας Α. Γκίκας Β'.

ε. X.

1661.

ἐκ διαφορᾶν
τοπικῶν χρᾶ-

Φθιάσας οὗτος ὁ ἡγεμὼν εἰς Βλαχίαν κατὰ νικίῶν.

τὴν 5. τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, εὗρε τὴν τζάραν εἰς ἀθλιεζάτην κατάσασιν· ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας τῆς τῶν ἀνθρώπων κακίας εἶχε πέση θεία ὄρα γὴ ἐπ' αὐτὴν προφανῶς· πρῶτον αἰχμαλωσία, ὡς προεῖρηται ἀκατάπαυτος· δεύτερον πανώλης τριετῆς ἀδιάκοπος· τρίτον πείνα διὰ τὸ ἀπερίγραπτος, ὡς ἐτρώγαν οἱ ἄνθρωποι τὰς ρίζας τῶν δένδρων· τέταρτον ἐπιδημιαὶ θανατηφόροι καὶ διάφοροι, ἐξ ὧν ἓν εἶδος στυρίων μὲ φλόγωσιν, ἔφερον θάνατον συντομώτερον τῆς πανώλης· αὗται αἱ δεινὰ πλιγαὶ κατεβέρισαν πλῆθος λαοῦ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ κατεξοχήν εἰς τὰς δύο πόλεις Βουκουρέσιον καὶ Τιργόβισον, ἐν αἷς εἶχον καταντήση οἱ ἄνθρωποι ὡς εἰς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα· ὁ δὲ μεγαλύτερος ἐξολοθρευμὸς ἐκ τῶν ἀσθενειῶν ἔγινεν εἰς τὰ κρατιωτικὰ τάγματα τῶν Σεϊμενιδῶν καὶ Δορομπάντζων.

Ἐλθὼν οὖν ὁ Γρηγόριος Βοεβόδας καὶ εὗρων τὴν ἡγεμονείαν σχεδὸν ἔρημον, τοὺς δὲ ὀλίγους κατοίκους μὲ πλῆθος δεινὰ ἐπιφορτισμένους, καὶ εἰς ἄκρον πτωχοὺς, ἔπεσεν εἰς μεγάλην ἀμυχανίαν, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὰ χρεὴ ὅποῦ εἶχον οἱ δυσυχεῖς Χριστιανοὶ Βλάχοι εἰς τοὺς περὶ τὸν Δούναβιου Τούρκους, ἐξ ὧν εἶχον λάβη οἱ μὲν χρήματα δάνεια, οἱ δὲ τροφὰς ἐν καιρῷ τοῦ λιμοῦ, διὰ τὰ ὅποια κατεδυνάστευον καθ' ἑκάστην οἱ Τούρκοι τοὺς δυσυχεῖς Βλάχους, καὶ ἴσαντο μὲ ἀνοικτὰ σώματα

ὡς λέοντες νὰ τοὺς καταπίουν· ὅθεν ἄρχισεν ὁ ἡγεμὼν ὡς ἐδύνατο νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸν τόπον, καὶ νὰ λάβῃ ὀπωσοῦν ἄνεσιν τὸ ὑπήκουον· καὶ πρὸς περισσοτέραν ἐλάφρωσιν τοῦ λαοῦ, παραίτησε καὶ τὸ ἴδιόν του συμφέρον, καὶ ἔδωκε προσαγῆν τοῖς ἄρχουσιν, ὅτι ὅσα εἰσοδήματα ἤθελαν συναχθῆ ἔκ τῆς τζάρας, νὰ δοθῶσιν ὅλα τοῖς Τούρκοις, πρὸς ἐλευθερίαν καὶ ἐλάφρωσιν τῶν πτωχῶν· ὅσοι δὲ ἐξάβησαν ἐπίβουλοι εἰς τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ἐπροξένησαν βλάβην εἰς τὴν πατρίδα, ὅλοι ἔλαβον τὴν ἀνταξίαν ἀμοιβῆν ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου Βοεβόδα.

Ἐν τοσοῦτῳ ἐσύκωσεν ὁ Θεὸς τὴν ὀργὴν του, καὶ ἄρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ ὁ τόπος τὴν προτέραν του εὐτυχίαν, δίδουσα ἢ γῆ ἀφθόνας τοὺς θισαυρούστις, εἰς καρπούς, γεννήματα, ζῶα, καὶ τὰ λοιπά· ὁ δὲ Γρηγόριος Βοεβόδας ἡγεμόνευεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, ἕως ὅτου ἔζη ὁ Βεζύρης Μεεμέτ Κιοπρουλής, εἰς τὸ ὅποιον διάσημα ἔλθων καὶ ὁ Καντακουζηνὸς Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔλαβε παρὰ τοῦ ἡγεμόνος πολλὰς εὐχαριστίας καὶ δεξιώσεις· καὶ μ' ὅλον ὅπου οὐδὲν πολιτικὸν ἀξίωμα δὲν συγκατένευσε νὰ δεχθῆ, προτιμήσας τὴν ἡσυχίαν του, ὁ ἡγεμὼν ὁμῶς ἔκαμε πολλὰς χάριτας εἰς αὐτὸν, ὡς διὰ χρυσοβούλλων καὶ ἄλλων ἀποδείξεων φαίνεται μέχρι τῆς σήμερον.

Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Μεεμέτ Κιοπρουλή Βαζύρι, ὕψωσεν ὁ Σουλτάνος εἰς τὴν Βεζυρικὴν ἀξίαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀχμέτ Κιοπρουλή ζαδὲ, τὸν ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ ἀποσεύλας μὲ στρατεύματα ἐναντίον τῆς Οὐγγαρίας, ἐπρόσαξε νὰ συσρατεύσῃ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαβίας. Κινηθεὶς οὖν ὁ Γρηγόριος Βοεβόδας ὡς ἐπρόσάχθη μὲ κράτευμα Βλαχικόν, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τρεῖς υἱοὺς τοῦ Καντακουζινοῦ Κωνσταντίνου τὸν Δραγκίτζην Παχάρνικον, τὸν Σερμπάνον δευτέρου λογοθέτην, καὶ τὸν Κωνσταντίνου Ποσέλνικον δευτέρου, οἵτινες ἐδούλευον τὸν ἡγεμόνα μὲ πολλὴν ἀγάπην καὶ πίσιν· ὁ δὲ γέρον πατέρων Καντακουζινοῦ ἔμεινε νὰ ἡσυχάζῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ μὴ μεριμνῶν πλέον δι' ἄλλο, εἰμὴ νὰ καταγίνεται εἰς εὐποΐας, ἐλσῶν καὶ βοηθῶν καθ' ἑκάστην πτωχοῦς, ξένους, Μοναστήρια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ὁ δὲ Θεὸς εὐλόγει τὴν οἰκίαν του πανταχόθεν, καὶ ἦτον ὁ μόνος εὐτυχεὶς εἰς Βλαχίαν, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν ὡς Ἀβραὰμ ἄλλος.

Ἄλλ' ὁ μισόκαλος Σατανᾶς φβονήσας τὰς εὐποΐας, διηρέθησε δύο ἄρχοντας ἐναντίου του, τὸν μὲν καλούμενον Στροῖλα Λεουρδιάνον Βόρνικον Βλάχον, τὸν δὲ Δημητράσκον μέγαν Βισιάρην Κωνσταντινουπολίτην. Οὗτοι οἱ δύο μείναντες Καϊμακάμιδες, ἦτοι ἐπίτροποι εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἡγεμόνος διὰ τὴν τοῦ

τόπου διοίκησιν, κατέπεισαν τὴν Δόμνα Μαρίαν νὰ ἐνωθῆ μετ' αὐτῶν, καὶ συμφωνήσαντες μεταξύ των, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξαιρέσου ἀπὸ τὸ μέσον τὸν Καντακουζηνὸν Κωνσταντῖνον, ὅστις ἦτον ἐμπόδιον τῶν κακῶν τους Δελήσεων· ὅθεν καὶ ἔγραψαν τῷ ἡγεμόνι, ὅτι οὗτος τὸν κατηγορεῖ εἰς τοὺς παραδουναβίους Ὀθωμανοὺς ὡς ἀντάρτην τῆς βασιλείας, καὶ ὅτι ἔχει συχνὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν μεγιστάνων, καὶ ὅτι δὲν φέρει οὐδὲν σέβας εἰς τὴν Δόμναν αὐτοῦ Μαρίαν, ἀλλὰ τὴν ἔχει ὡς παίγνιον, καὶ ὅτι ἐμποδίζει τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς νὰ πληρώσῃ τὰ Αὐθεντικά δοσίματα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐξ ὧν ὁ ἀθῶος Καντακουζηνὸς οὐδεμίαν ιδέαν εἶχε.

Νικήσας οὖν ὁ Βεζύρης, ἐποίησε μέγαν ἀφανισμόν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν· ὅθεν μὴ οὔσης πλέον ἀνάγκης, ἐπέστρεψε καὶ ὁ Γρηγόριος Βοσβόδας εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν αὐτοῦ· ἀλλ' οἱ προβήθηντες δὺν ἄρχοντες, ἐχθροὶ καὶ ἐπίβουλοι τοῦ Καντακουζηνοῦ Κωνσταντίνου, δὲν ἔλειψαν νὰ προλάβου ἀμέσως τὸν ἡγεμόνα πρὶν φθάσῃ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, λέγοντες προσωπικῶς ἐναντίον του καὶ ἑτέρας ἀπίρους κατηγορίας· καὶ εἰς τόσον κατέπεισαν τὸν ἡγεμόνα καὶ διήρθησαν, ὥστε νὰ μεταβάλῃ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ἀγαθὴν κλίσιν εἰς ὄργην ἄδικον· καὶ χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῆ πλέον τὰς ὑποσχέσεις, τὴν ἑνορκου συνθήκην, καὶ τὸ χρέος, ὅπερ εἶχεν

εἰς τοῦτον τὸν αἰοδιμον ἄνδρα, τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ ὅλη ἡ ἐπαρχία διὰ τὰς πολλὰς βοήθειας καὶ εὐποιίας του, ἔπεμψε Δορομπάντζους εἰς τὴν τούτου οἰκίαν τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἄραντες αὐτὸν αἰφνιδίως κοιμώμενον ἐκ τῆς κλίνης, ἔφερον εἰς τὴν Μονὴν Ζναγοβίου τῆς κ'. Δεκεμβρίου τοῦ 1662. ἔτους· μετὰ τὸ νὰ ἦτον δὲ Κυριακὴ τοῦ ἀγίου Ἰγνατίου, καὶ ἐκτελεῖτο ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία, ἐσάβη ὁ δυσυχὴς γονυπετῶν ἕως τέλους, καὶ ὡν ἔτοιμος, ἐκοινῶνησεν ἐκεῖ καὶ τὰ θεία μυσῆρια· κατὰ δὲ τὸ μέσον τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς ἐφόνευσαν τοῦτον εἰς τὴν τῆς Μονῆς Τραπεζαρίαν οἱ Δορομπάντζοι· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ὡς ἐπληροφορήθη τὸν τοῦ Καντακουζινοῦ θάνατον, τότε ἐξύπνησεν ὡς ἀπὸ βαθὺν λήθαργον, καὶ μεταμεληθεὶς ἔκλαυσε πικρῶς, λέγων τῷ Μητροπολίτῃ Στεφάνῳ καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ὅτι περὶ τοῦ φόνου του οὐδὲ μίαν προσαγὴν ἔδωκεν, οὔτ' ἰδεάσθη ποσῶς τὸ τοιοῦτον, καὶ ἐμετανόει ἀνωφελῶς διὰ τὴν ἀχαρισεῖαν ἣν ἔδειξε, καὶ ἀδικίαν ἣν περ ἐκτέλεσεν εἰς τοιοῦτον ἀθῶον ἄνδρα, ἐξ αἰτίας τοῦ Στροῖλα Λεουρδάνου Βορνίκου, καὶ Δημητράσκου Βισιάρη, τοὺς ὁποίους κατηράτο ἀκαταπαύτως· ἡ δὲ σύζυγος αὐτοῦ Ἑλένη Καντακουζινή μετὰ τῶν υἱῶν της, Δραγκητῆς, Σερμπάν, Κωνσταντίνου, Μιχαήλ, Ματθαίου, καὶ Γεωργίου, κηδεύσαντες τὸ νεκρὸν σῶμα μετὰ πλείσσης

τιμῆς, μετεκόμισαν τούτο εἰς τὴν ἰδίαν αὐ-
τῶν Μητὴν τοῦ Μαρτζιναίου, ὅπου καὶ ἔ-
θαψαν.

Δὲν ἐσάβη ἀδικώτερος θάνατος ἀπὸ τὸν τοῦ
Καντακουζινοῦ Κωνσταντίνου, ὅστις ἔγινεν
ἄνευ κρίσεως, ἄνευ ἀποδείξεως τινὸς ἐξετά-
σεως, ἄνευ σφάλματος, καὶ τέλος πάντων
ἄνευ ἐρωτήσεως ἢ ἀπολογίας· ἐθρήνει ὅλη ἡ
τῆς ἀρα ἐν γένει ὑσεριθεῖσα τὸν ἀδαμάντινον
σῆλον τῆς, ὅστις τὴν εἶχεν ἀπαλλάξει τῶν τό-
σων δεινῶν συμφορῶν. Ἐκλαιον οἱ ἐνδεεῖς καὶ
πτωχοὶ τὴν σέρισιν τοῦ προσάτου καὶ εὐεργέ-
του των, κατεκόπτοντο αἱ χῆραι καὶ τὰ ὄρφανὰ
διὰ τὴν σέρισιν τοῦ πατρός των καὶ ἀντιλήπτο-
ρος· καὶ αὐτοὶ οἱ ἔθνικοὶ Τοῦρκοι τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως καὶ τῶν παραδουναβίων μερῶν, οἴ-
τινες ἔφθασαν νὰ γνωρίσουν τὴν ἀξιοπρέπειαν
τοῦ ἀνδρός τούτου προσωπικῶς, ἢ ἐκ φήμης,
ἐλυπήθησαν καθ' ὑπερβολὴν, ἐβλασφήμουν
δὲ γενικῶς, καὶ πάντες κατηρῶντο τὸν ἡγε-
μόνα διὰ τὴν ἀχαρισεῖαν, ἣν πρὸς τὸν εὐερ-
γέτην τοῦ ἔδειξε, καὶ ἐπομένως τοὺς προβή-
θέντας δύο ἀρχοντας, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν τὰ τοῦ
διαβόλου δοχεῖα, καὶ ἀχάριστα ὑποκείμενα,
ἐξ ὧν τὸν μὲν Στροῖλα Λευρδάνου ἔσωσεν
ὁ Καντακουζηνὸς ἐκ θανάτου, ὅστις ἦτον ἐξ
ἀγχιστείας καὶ συγγενῆς, διότι τὴν θυγατέρα
τοῦ Λευρδάνου εἶχε σύζυγον ὁ τοῦ Καντα-
κουζινοῦ δεῦτερος υἱὸς Σερμπάνος· ὁ δὲ Δι-

μητράσκος Βισιάρης ἦτον δεύτερος ἀνεψιὸς τοῦ Καντακουζηνοῦ ἀπὸ ἀδελφῆν, τὸν ὅποιον πρῶτον ἀνέβρεψεν εἰς τὸν οἶκου του ὡς υἱόν του, καὶ ἔπειτα ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἀξιώματα βαθμηδόν· διὰ τὰς τόσας λοιπὸν χάριτας καὶ εὐεργεσίας οὗτοι οἱ δύο ἔδειξαν τοιαύτην εὐχαρισεῖαν, κατὰ μίμησιν τοῦ προδότου Ἰούδα.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐπροσάχθη παρὰ τῆς Πόρτας ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας νὰ ὑπάγῃ εἰς Οὐγγαρίαν μὲ σράτευμα ἐν ἔτει 1664, ὅς τις κινηθεῖς καὶ φθάσας εἰς Οὐγγαρ ἐνώθη μετὰ τοῦ Βεζύρι, καὶ Χευσεῖν Πασᾶ Μπουδιμίου, ἔνθα εἶχεν ἔλθῃ καὶ ὁ χάν τῆς Κριμμαίας, καὶ ὁ τῆς Μολδαυίας ἡγεμὼν Εὐσράτιος Βοεβόδας Δαμπήζας. Ὅθεν μὲ ἰκανὸν σράτευμα, συνθεμένον ἀπὸ Τούρκους, Ταττάρους, Μολδαύους, καὶ Βλάχους, ἐκινήθησαν ἐμοθυμαδὸν διὰ νὰ κυριεύσουν τὸ κάστρον Δέβιτζ· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε προφθάσῃ ἀρκετὴ βοήθεια Ἀλαμανικὴ μὲ τὸν ἀρχιστρατηγὸν Σουῦκες, ἐπόλεμισαν μετ' αὐτοῦ κραταιῶς· πλὴν ἐνικήθησαν κατὰ κράτος, καὶ παραιτήσαντες ὅλα τὰ τόπια, τὸ σρατόπεδον μὲ τὰς σκηνάς, τὰς τροφοφόρους καὶ σκευοφόρους ἀμάξας ὑπὲρ τὰς 4 χιλιάδας, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ ἐφόδια τοῦ πολέμου, ἔφευγον μὲ μόνα τὰ σώματα, καὶ καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν Οὐγγρων, ἔλαβον μεγάλην φθορὰν, πληγωθέντος καὶ τοῦ Πασᾶ Μπουδιμίου. Τότε ἔχασε καὶ ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας ἐν τῷ πολέμῳ

πολλοὺς τῶν ἀρχόντων του, τὸν τε Κωνσταντῖνον Παχάρνικον, υἱὸν τοῦ Ῥάδουλ Ἀρμάσου Βαρζάρι, τὸν Πρέδα Μπουκσανιάνου μέγαν Λογοθέτην, τὸν Ἰβάσκο Τζεπάρου, καὶ ἑτέρους πολλοὺς. Τοῦ δὲ Βεζίρη προσάξαντος νὰ σταθῶσιν οἱ ἡγεμόνες εἰς Βέλιγραδ τῆς Σερβίας, ἔμεινε μόνον ὁ Εὐεράτιος Βοεβόδας τῆς Μολδαυίας, ὁ δὲ Γρηγόρ Βοεβόδας ἄνευ ἀδείας ἐκινήθη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἡγεμονείαν του, καὶ ἅμα φθάσαντος ἠσθένησεν εἰς υἱόσ του ἀγαπητός, ὅστις καὶ ἐτελεύτησεν· ἔπειτα ἀσθενήσας καὶ οὗτος, μόλις ἀνέλαβεν ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἐσωτερικῶς ἐτυραννεῖτο ἀκαταπαύσως ὑπὸ δύο δεινῶν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐφθείρετο, τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ συνειδότης τυπτόμενος διὰ τὸν ἄδικον τοῦ ἀλώου Καντακουζινοῦ θάνατον, διὰ τὸν ὁποῖον μετεμελεῖτο καὶ κατετήκετο, τὸ δὲ ὑπὸ φόβου συνεχόμενος, μήπως ἤθελεν ἔλθῃ βασιλικὴ ὀργὴ κατ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκ τῆς Οὐγγαρίας φυγὴν μετὰ τοῦ κρατεύματός του ἄνευ τῆς τοῦ Βεζύρη ἀδείας. Τέλος πάντων κατακυριεύσας τοῦτον ὁ φόβος, ἔλαβε τὴν Δόμναν αὐτοῦ, τοὺς υἱόσ του μὲ ὅλην τὴν περιουσίαν του, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Τρανσυλβανίαν, κακεῖθεν διέβη εἰς τὴν Ἀουστρίαν, καὶ μετ' οὐ πολὺ μετέβη εἰς Βενετιάν· ἡγεμόνευσεν δὲ ἔτη 3 καὶ μῆνας ὀλίγους. (*)

(*) Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου μὲ ἔτος παλαιὸν ἀπὸ 7171. καὶ 7172. καὶ 7173.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΑ΄.

Ῥάδουλ Βοεβόδας ΙΑ΄. ὁ ἐπονομαζόμενος
Στριδάς.

α. κ.

1665.

Ἐκ τῆς τοπι-
κῆς χρονολογ.
ἃ ἑτέρων.

Μετὰ τὴν ἀναχώρισιν τοῦ Γρηγοῦρ Βοεβόδα Γκίκα, ἀπελθόντες τινὲς τῶν ἀρχόντων εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ ἀναφορὰν τοῦ τόπου, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Βασιλέως ἡγεμόνα, τὸν Ῥάδουλον υἱὸν τοῦ Λέοντος Βοεβόδα Τόμσα, μεθ' οὗ διορισθέντος ἐπέσρεψαν εἰς τὴν Βλαχίαν ἄλλ' οὗτος εὐρισκόμενος εἰς χρέος ὑπέρογκον, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς ἐνόρκους ὑποσχέσεις ἃς ἔδιδε τοῖς ἄρχουσιν ἐν Βασιλευούσῃ, ἐν ᾧ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ τὸν ζητήσωσιν ἡγεμόνα, ἔβριψεν ὅλον τὸ βᾶρος τοῦ χρέους του καὶ τῶν τῆς ἡγεμονείας ἐξόδων εἰς τὴν δυσυχῆ τζάραν, καὶ δὲν ἦτον μόνου τοῦτο, ἀλλὰ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες Ῥωμαῖοι ἄρχοντες, ὄντες πάμπτωχοι καὶ δυσυχισμένοι, ἤρπαζον πανταχόθεν καὶ ἀπεγύμνωναν τοὺς πτωχοὺς Βλάχους μὲ τρόπους πολυποικίλους κατὰ τὴν φυσικῆν τῶν συνήθειαν· ὅθεν ἐντὸς ὀλίγου ἔχι μόνου ἐξεχρεώθη ὁ ἡγεμὼν, ἀλλ' ἄρχισε καὶ νὰ θησαυρίζῃ, ὡσαύτως καὶ οἱ περὶ αὐτὸν λειποθυμημένοι Ῥωμαῖοι ἐχορτάσθησαν, καὶ ἐνέπλησαν τὴν ἀκόρετον πλεονεξίαν αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔξωσε τοῦτον ἢ πόρτα μετὰ τὴν τριετίαν τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ, ἐπρόσπεσε

μετὰ θερμῶν παρακλήσεων εἰς τοὺς ἄρχοντας
 διὰ νὰ τὸν συνακολουθήσωσιν εἰς τὴν Βασι-
 λεύουσαν, καὶ νὰ τὸν ζητήσωσιν αὐθις διὰ
 ἡγεμόνατων, ὑποσχόμενος τούτοις ἐνόρκως
 νὰ μὴ κάμη οὐδὲν κίνημα εἰς τὸν τόπον ἐναν-
 τίου τῆς θελήσεώς των καὶ γνώμης, νὰ
 εὐχαρισήσῃ ὅλους τοὺς ἄρχοντας κατὰ ἀναλο-
 γίαν τοῦ χαρακτῆρος των, νὰ φυλάξῃ ἄκραν
 δικαιοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς, νὰ ἐλαφρώσῃ
 ὅσον εἶναι δυνατόν ἐκ τῶν δοσιμάτων τὴν
 τζάραν, καὶ νὰ ἀποδιώξῃ ὅλους τοὺς Ῥωμαί-
 οὺς ἐκ τῆς Βλαχίας, ἐκτὸς τοῦ μεγάλου Κα-
 μαράσι, καὶ τῶν τζοχαδαρέων του. Μόνον μὲ
 τοιαύτας ὑποσχέσεις, κολακείας, καὶ γλυκεῖς
 λόγους ἐλκύσας τοὺς ἄρχοντας, κατέπεισε
 τούτους νὰ κινηθοῦν μετ' αὐτοῦ εἰς Κωνσαν-
 τινούπολιν· πρὶν ἀναχωρήσωσιν ὁμοῦς οὗτοι ἐκ
 τῆς Βλαχίας, ἔπεμψαν ἐν βία εἰς Βασιλεύ-
 ουσαν τὸν Βέλ Σπαθάρην Δραγίτζην Καντα-
 κουζηνόν, υἱὸν τοῦ Κωνσαντίνου Ποσελνίκου,
 ἄνδρα γενναίου καὶ εἰδήμονα ὑπὲρ πάντας·
 ὡς γνωστὸς δὲ καὶ ἐντ' αὐτῷ ὑπολιπτικὸς εἰς
 πάντας τοὺς Πασάδες καὶ μεγιστάνας τῆς βα-
 σιλείας, νὰ προλάβῃ ἕως οὔ νὰ φθάσουν καὶ
 οἱ λοιποὶ, καὶ νὰ προδιαθέσῃ τὴν ἡγεμονεῖαν
 πάλιν εἰς τὸν Ῥάδουλον Βοεβόδαν· προφθάσας
 οὗτος λοιπὸν, καὶ ἐνεργήσας δρασικῶς τὴν
 ὑπόθεσιν, ἔδωκε καὶ τὸ τέλος αὐτῆς, ἀνα-
 νεώσας αὐθις εἰς τὸν ἴδιον τὴν ἡγεμονεῖαν,

ἔτοιμάσας ἅμα καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα χρήματα εἰς πληρωμὴν τῶν κανονικῶν δώρων τῷ Βασιλεῖ, τῷ Βεζύρη, τῷ Καϊμακάμη καὶ λοιποῖς· καὶ τούτῳ λοιπὸν ἔφθασεν ἐκεῖ καὶ ἡ ἡγεμῶν σὺν τοῖς ἄρχουσιν, ὅθεν μετὰ πέντε ἡμέρας ἔγινε καὶ ἡ πρὸς τὸν Βασιλέα παρρησίασις μετὰ πάσης τῆς συνήθους λαμπρᾶς παρατάξεως.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἔλαβον ὅλαι αἱ ὑποθέσεις τὸ ποθούμενον τέλος, τότε ὁ Δραγγίτζης Σπαθάρης μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων ἐνθύμησε τῷ ἡγεμόνι τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν ἔδωκε περὶ τῶν Ῥωμαίων, ὅτι νὰ μὴ τοὺς φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ πρὸ πάντων δύο, τὸν Νικόλαου Σοφραλή, καὶ τὸν Μπαλασάκη Παχάρηκου Κωνσταντινουπολίτην, μὲ τὸ νὰ ἦσαν ὄργανα τοῦ διαβόλου ἀμφότεροι, καὶ τοῖς πᾶσι γνωστοὶ διὰ τὸ πάθος ὅπου ἔφερον εἰς τὸ γένος τῶν Βλάχων, καὶ κατεξοχὴν εἰς τοὺς ἄρχοντας, οἳ τινες τοὺς ἐμπόδιζον ἀπὸ τὸ νὰ βοήθουν τὸ τῶν πτωχῶν αἷμα, καὶ νὰ ξεγυμνώσουν τὴν τζάραν κατὰ τὴν θέλησίν των· ἀλλ' οὗτοι οἱ δύο ὡς ἔμαθον τὰ διατρέχοντα, ἐκυρίουσε περισσότερον ὁ Σατανὰς τὴν καρδίαν των, καὶ εὐρόντες τρόπον, ἐφαρμάκωσαν μυσικῶς τὸν ἄβλιον Δραγγίτζην Σπαθάρην, τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα ἔφερον ὁ ἀδελφός του Σερμπάνος Σπαθάρης Καντακουζηνὸς εἰς Βλαχίαν, καὶ ἔθαψεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Κορμάνων.

Ἐλθὼν οὖν ὁ ἡγεμὼν μετὰ τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν τε Παχάρνικον Μπαλασάκην, καὶ Νικόλαον Σοφιαλὴν, οἵτινες ἄρχισαν αὐτοῖς νὰ φέρωνται κατὰ τὴν συνήθειάν των, καὶ νὰ ξεγυμνώουσι τὴν τζάραν· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀντὶ νὰ μεταβληθῆ εἰς τὸ κρεῖττον, μετεβλήθη ἐπὶ τὸ χεῖρον, καὶ κυριεύσασα αὐτὸν κατὰ κράτος ἡ λύσσα τῆς πλεονεξίας καὶ ἀρπαγῆς, ὥρμησε πολυτρόπως ἐπιβαρύνωντας τὸ ὑπήκοον μὲ ὑπέρογκα δοσίσματα, καὶ εὗρισκε διαφόρους αἰτίας διὰ χρηματικὴν εἰσπραξίν· ἐβίαζε προσέτι τοὺς ἄρχοντας διὰ νὰ μαρτυρήσουσι τοὺς εὐκαταστάτους ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἐζήτει ν' ἀπογυμνώσῃ· ἔλεγον δὲ εἰς τοῦτον οἱ ἄρχοντες νὰ μετριάσῃ τὴν ἀρπαγὴν, καὶ νὰ εὐαρεσηθῆ εἰς ἴσους τὰ δίκαια, ἀλλ' οὗτοι δὲν εἰσηκούοντο παντελῶς, εἰμὴ ὁ Μπαλασάκης καὶ Σοφιαλῆς, οἵτινες τὸν ἀδήγουν εἰς τὸ νὰ ἀπογυμνώσῃ μὲ διαφόρους τρόπους τὸν τόπον· ἡ λύσσα οὖν τῆς τοῦ τυράννου τούτου αἰσχροκερδεῖας ἡμέραν παρ' ἡμέραν εἰς τόσου ἐξήπτετο ἀπὸ τοὺς εἰρημένους δύο Ῥωμαίους, ὥστε ἐκτάνθη ἀσυνειδότως καὶ εἰς τὰ ἱερά πράγματα· καὶ ἀποσείλας πρῶτον ἐσύναξεν ὅλους τοὺς καρποὺς τῶν Μονασιριακῶν γεννημάτων, καὶ τοὺς ἐπώλησεν· ἔπειτα ἔπεμψε καὶ ἀπεργύμωνωσε τὰ μοναστήρια ἀπ' ὅλα τὰ ἀργυρὰ σκεύη, ἕπερ ἐδυνήθη νὰ εὕρῃ, καὶ ἀναλύωντας αὐτὰ

εἰς τὸ χωνευτήριον, κατεσκευάζε διάφορα σκευή οικιακά, δηλαδὴ τραπέζας, ἀγγεῖα τοῦ φαγητοῦ, σολὰς τῶν ἀλόγων, καὶ ἄλλα παρόμοια· τότε ἔλαβε καὶ δύο χρυσὰ δακτυλίδια μὲ πολυτίμους λίθους ἀξιολόγου μεγέθους ἐκ τῶν δακτύλων τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικοδήμου, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὴν Μονὴν τῆς Τισμάνας· μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐχόρταινεν ἢ ἀκόρεσός του πλεονεξία, ἀλλ' ὅσις ἀπέθνησκεν, ἄρχων ἢ ἡγούμενος, ἀρχιμανδρίτης ἢ ἀπλοῦς καλόγηρος, πραγματευτὴς ἢ τεχνίτης, πλούσιος ἢ πέννης, ἄνδρας ἢ γυναῖ, ἔπεμπεν ἀμέσως καὶ ἐξουσίαζεν ὄλην τὴν κινιτὴν του περιουσίαν μέχρι τριχὸς, πλουσίαν ἢ ποταπὴν, καὶ εὐγάζωντας αὐτὴν εἰς τὴν ἀγορὰν, τὴν ἐπῶλει ὡς καλὸς κληρονόμος· ἐκτὸς τούτων συνεβουλεύετο μυσικῶς μετὰ τοῦ Μπαλασάκη καὶ Σόφραλη, ὅτι ἅμα ὅπου ἤθελε φθίασι ἢ ἀνοιξίσι, νὰ ἀπογυμνώσῃ ὅλους τοὺς ἄρχοντας, καὶ νὰ εὐγάλη ἐν βαρύτατον δόσιμον εἰς τὴν τζάραν, παντελῶς ἀσυνείθισον. Τότε καὶ ὁ Στροῖλας Βόρνικος Λεουρδάνος, ὡς κάκιος ἄνθρωπος καὶ διεσραμμένος, συμφωνήσας μὲ τοὺς ρηθέντας, ἔδιδεν ὀδηγίας περισσοτέρας εἰς τὰς ἀσεβεῖς τω καὶ ἀπανθρώπους θελήσεις, καὶ πρὸ πάντων παρεκίνηει τοῦτον τὸν τύραννον διὰ νὰ φονεύσῃ πολλοὺς τῶν ἀρχόντων, διαβάλλων αὐτοὺς ὅτι ἔπεμψαν εἰς τὴν τζάραν κρυφίως διὰ νὰ

συναθροίσουν στρατεύματα, καὶ νὰ ἐγείρωσι κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἀποστασίαν.

Ὅθεν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου τούτου παρακινήσεως, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἐν ἔτει 1668, ἀφ' οὗ προητοίμασεν εἰς τὴν Κούρτην κρυφίως ὄλους τοὺς Ῥωμαίους νὰ ἔχουν ἄρματα, τοὺς δὲ Σλουζιτόρους, διλαδὴ στρατιώτας, ἔθεσεν εἰς ἀπόκρυφα μέρη, ἐμήνυσε νὰ συναθροισθῶσιν οἱ ἄρχοντες εἰς τὴν Κούρτην περὶ ἀναγκαίων κοινῶν ὑποθέσεων, ἐπὶ σκοπῶν νὰ τοὺς δυσιάσῃ ὄλους ἐκεῖ· ἀλλ' οἱ ἄρχοντες ὡς εἰσῆλθον εἰς τὴν τῆς Κούρτης αὐλὴν, κατὰ θείαν οἰκονομίαν, ἔλαβον ἰδέαν τοῦ πράγματος, καὶ ἀμέσως ἔντρομοι ἐξελλόντες ὁμοθυμαδὸν, ὤρμησαν βιαίως νὰ τρέχουν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἔνθα φθάσαντες εἰς τὸν Μητροπολίτην Θεοδοσίον, ἐσήμαναν εὐθὺς ταῖς Καμπάναις, καὶ συνήχθησαν σωρηδὸν ὄλοι οἱ στρατιῶται ἐκεῖ, πρὸς τοὺς ὁποίους ἄρχισαν νὰ παραπονῶνται οἱ ἄρχοντες, καὶ νὰ ζητοῦν τὴν τούτων βοήθειαν. Τότε συμφώνως ὄλοι οἱ στρατιῶται μὲ μίαν φωνὴν ὑπεσχέθησαν, ὅτι δὲν θέλουν ἀφίση νὰ ἐξολοθρευθῶσιν αἱ ἀρχοντικαὶ γενεαὶ, ἀλλὰ θέλουν προσπαθίση νὰ ἐξαλείψουν τοὺς Ῥωμαίους ἐκ τῆς Βλαχίας, ἐπειδὴ δὲν χορταίνουσι χρημάτων, καὶ καθ' ἑκάστην ἀπογυμνῶνται τὴν πτωχὴν τζάραν· ἔπειτα ἐξελλόντες ἐκ τῆς Μητροπόλεως ἅπαντες με-

γάλοιτε καὶ μικροὶ ἄρχοντες, μεθ' ὅλου τοῦ τῶν Σλουζιτόρων κρατεύματος, ὑπήγαν εἰς χωρίον καλούμενον Κοτροτζένι, ἔνθα συμβουλεύθεντες ἅπαντες μεταξύ των, καὶ βλέποντες, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλουσι δυνηθῆναι ζήσουν μετὰ τῶν Ῥωμαίων, ἠτοιμάσθησαν ὅλοι τῆς τζάρας οἱ ἄρχοντες, καὶ Καπετάνοι ἀπ' ὅλα τὰ κρατιωτικὰ τάγματα ὑπὲρ τοὺς 600, καὶ κινηθέντες πρὸς τὸν Βασιλέα, εὕρισκόμενον τότε εἰς Λάρισσαν, ἐπὶ σκοπῶν νὰ περάσῃ εἰς τὴν νῆσον τῆς Κρήτης, τὴν ὁποίαν κατεπολέμει διὰ τοῦ Βεζύρη Καρὰ Μουσαφᾶ Πασᾶ, ἔδωκαν συστηματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν Ῥωμαίων, ὅτι κατεσκόρπισαν τὸ βασιλικὸν ὑπῆκοον τῆς Βλαχίας, καὶ κατερήμωσαν τὴν τζάραν ἐκ τῶν ἀρπαγῶν καὶ ἀδικιῶν τους. Ὅθεν ἐσάλι ἀμέσως βασιλικὴ προσαγῆ δρασήριος με ὄργην, καὶ τὸν μὲν ἠγεμόνα ἔξωσεν, ὅστις ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν μετὰ 4 ἔτη καὶ δύο μῆνας τῆς ἠγεμονείας του (*), τοὺς δὲ Κωνσταντινουπολίτας ἀπεδίωξαν ὅλους ἐκ τῆς Βλαχίας μετὰ πολλῆς καταισχύνης καὶ ἐντροπῆς· ἐδόθη δὲ ἄδεια καὶ τοῖς ἄρχουσι, διὰ νὰ ἐκλέξωσιν ἠγεμόνα, ὅποιον θέλουν αὐτοὶ, οἵτινες ἐκλεξαν ἐξ αὐτῶν ἓνα γέροντα ἄρχοντα ὀνόματι

(*) Σοῖζονται καὶ χρυσόβουλλα τοῦτου ἀπὸ 7174. καὶ 7175.
- καὶ 7176.

Ἀντώνιον Βόρνικον, ἀπὸ χωρίου Ποππέσι τοῦ
 θέματος Πράχοβας, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζον ἅ-
 παντες ὡς ἀγαθὸν καὶ δίκαιον ἄνθρωπον· καὶ
 οὗτος, ἀφ' οὗ τὸν ἐπαρρησίασαν, ἔλαβε τὰ πα-
 ράσημα τῆς ἡγεμονείας, καὶ ἀναχωρήσαντες
 μετ' αὐτοῦ ἐκείθεν, ἐπανήλθον εἰς τὴν Βλα-
 χίαν.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ν Β'.

Ἀντώνιος Βοεβόδας.

Ἐλθὼν οὗτος μετ' ὄλων τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν
 Βλαχίαν, ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Δ'. τοῦ
 Ἀπριλίου, τῆς δὲ ιά. τοῦ αὐτοῦ μηνός, καθ'
 ἣν ἡμέραν ἐωρτάζετο τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον
 Πάσχα, ὃν ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν παρρησίαν τῆς
 Ἀναστάσεως ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας ὡς ἡ συ-
 νήθεια, ἔκαμεν ὄρκον εἰς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν
 εὐαγγέλιον, ὅτι νὰ τηρήσῃ ὅλα τὰ δίκαια καὶ
 νόμιμα τοῦ τόπου ἀπαρτρέπτως, νὰ φυλάξῃ
 δικαιοσύνην εἰς ὅλον του τὸ ὑπῆκοον, ἄνευ
 ἐξαιρέσεως μικροῦ ἢ μεγάλου, καὶ νὰ ἔχῃ ἀγά-
 πην εἰλικρινῆ πρὸς τοὺς ἄρχοντας, φυλάττων
 καὶ τούτων τὰ δίκαια ἀπαμάτρεπτα· οἱ δὲ ἄρ-
 χοντες ὠρκώθησαν, ὅτι νὰ εἶναι πιστοὶ πρὸς τὸν
 ἡγεμόνα τους, δίκαιοι εἰς τὰ ὑπουργήματα τῶν
 ἀξιωματῶν τους, νὰ λείψουν διόλου εἰς τὸ ἔξῃς
 αἰ ἐν τῷ μεταξύ των· ἐχθροπάθειαι, διαβολαί,

α. κ

1669

ἐκ διαφόρων
 τοπικῶν χρο-
 νικῶν.

καὶ διχόνοιαι, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ὡς καλοὶ πατριῶται, καὶ ἐρθέδοξοι Χριστιανοὶ, ὡς ἐν σῶμα, μὲ μίαν ἀγάπην καὶ προθυμίαν, νὰ εἶναι θερμοὶ ὑπέρμαχοι τῆς πίστεως, τῆς πατρίδος, καὶ τοῦ ἡγεμόνος μέχρι θανάτου· ὅστις δὲ ἐξ αὐτῶν ἤθελεν ἀποσπασθῆ καὶ δὲν φυλάξῃ τὸν ὄρκον, νὰ μείνῃ αἰωνίως ὑπὸ ἀνάθεμα· ποιήσαντες καὶ ἐγγράφως τοῦτον τὸν ὄρκον, καὶ ὅλοι ὑπογραφέντες, ἔθεσαν αὐτὸν εἰς τὴν ἁγίαν Μητρόπολιν νὰ φυλάττεται.

Ἀρχισεν οὖν ὁ ἡγεμὼν νὰ διοικῆ τὸ ὑπὸ ἡγεμονίαν μὲ ἄκραν πραότητα καὶ δικαιοσύνην· τότε καὶ ἡ Ἑλένη σύζυγος τοῦ Κωνσταντίνου Ποσελνίκου Καντακουζηνοῦ μετὰ τῶν υἱῶν της, βλέπουσα ὅτι ἀπέσειλεν ὁ Θεὸς δίκαιον ἡγεμόνα, δὲν ἐδυνήθη πλέον νὰ ὑπομείνῃ τὸν ἀδικὸν θάνατον τοῦ ἀνδρόστης, ἀλλ' ἔδωκεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πρωταιτίου, καὶ ἐπιβούλου Στροῖλα Βορνίκου τοῦ Λευρδάνου, μετ' οὗ παρρησιασθείσης κατέμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ὄλων τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς τὸ γενικὸν Διδάνι, ἦτοι συνέδριον, ἄρχισεν νὰ ἀρνεῖται ὁ Λευρδάνος, λέγων ὅτι δὲν ἦτον οὗτος ὁ αἴτιος, οὔτ' εἶχεν ἰδέαν, ἢ μετοχὴν εἰς τοῦ ἀνδρόστης τὸν θάνατον παντελῶς· ἀλλ' ἡ ἀρχόντισσα Ἑλένη ἀφ' οὗ ἐπαρρησίασε τρία ἐγγράφα ἰδιόχειρα τοῦ Λευρδάνου ἅπερ εἶχε σείλῃ οὗτος τῷ ὁμοίῳ του κακοτρόπῳ Κωνσταντίνῳ Παχαρνίκῳ, υἱῷ τοῦ Ῥάδουλου Ἀρμάση

Βαρζάρη, μετὰ ὅποια ἐβίασε τὸν θάνατον τοῦ Καντακουζηνοῦ Κωνσταντίνου, δὲν ἐχρησίμευσεν ἑτέρα ἀπόδειξις, οὔτε ὁ ἴδιος Λευρδάνος ἐδυνήθη νὰ ἀναιρέσῃ καὶ νὰ ἀρνηθῆ πλεον τὰ ἰδιόχειρά του ραβθάσια, ἅπερ ἐγνώριζον ὅλοι, ἀλλ' ἔμεινεν ἀναπολόγητος καὶ κωφός.

Ἀποδειχθέντος οὖν τοιοιυτοτρόπως τοῦ πράγματος, καὶ ἐπεξεργασάμενος τὸν νόμον ὁ ἡγεμὼν μετὰ τοῦ Θεοδοσίου Μητροπολίτου, τῶν δύο ἐπισκόπων, ὅλων τῶν Ἀρχιμανδριτῶν καὶ ἡγουμένων τῆς τζάρας, καὶ ὅλων τῶν ἀρχόντων, ἀπεφάσισε κοινῶς νὰ δοθῆ εἰς τοῦτον θάνατος ὡς παράδειγμα, ὃν καὶ παρέδωκαν ἀμέσως τῷ μεγάλῳ Ἀρμάσῃ τῆς Πουσκαρίας διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἀλλ' ἡ ἀρχόντισσα Ἑλένη μετὰ τῶν υἱῶν της, σπλαγχνισθεῖσα εἰς τὸν θάνατον τούτου, ἐδεήθη τῷ ἡγεμόνι νὰ τὸν συγχωρήσῃ ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ νὰ τὸν στείλῃ εἰς ἓν Μοναστήριον διὰ νὰ τὸν κάμουν καλόγηρον, τὴν δὲ ποινὴν παραιτοῦσεν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ κρίσιν. Τότε ὁ ἡγεμὼν ἐπρόσαξε καὶ ἐξέβαλον τοῦ συνεδρίου τὸν Λευρδάνον, μετὰ τὰ προῤῥηθέντα τρία ἔγγραφα κρεμασμένα εἰς τὸν λαιμὸν του, πρὸς Θεωρίαν καὶ παράδειγμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν τὰ ἐπανωφόρια, ἔβησαν ἡμίγυμνον ἐπὶ μιᾶς ἀμάξης μετὰ δύο βόας, τὸν ὅποιον ἀφ' οὗ τοιοιυτοτρόπως περιέφερον εἰς τὴν ἀγορὰν, τὸν ὑπῆγαν ἔπειτα εἰς τὴν Μονὴν Ζναγοσίου, ἔνθα κου-

ρεύσαντες αὐτὸν Μοναχὸν, ἐνέδυσαν βίασά· ἀλλ' οὗτος ἐκφωνοῦσε κύριε, κύριε με κάμνουν Καλόγηρον ἄνευ θελήσεώς μου· καὶ ἐν ᾧ τὸν μετανόμασαν Σίλβεςρον, ἐκφωνοῦσεν οὗτος, οὐχὶ Σίλβεςρος, ἀλλὰ κρεῖττον Μεεμέτης.

Τούτων οὕτως γινομένων, ἐδοιοῖκε ὁ ἡγεμὼν ἐν ἄκρᾳ δικαιοσύνῃ, εἰρήνῃ, καὶ ἡσυχίᾳ, ἀγαπῶν καὶ ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ· ἀλλ' ὁ ἐπίφθονος τῆς ἡσυχίας διάβολος δὲν ἀργοπόρησε καὶ ἤδη νὰ ἀνατρέψῃ καὶ νὰ ταραξῇ τὴν τῆς εἰρήνης καλὴν ἀρμονίαν, ἐπειδὴ καὶ ἐν μέρος τῶν ἀρχόντων, ὅ,τε Μπαλιάνος Γεώργιος Βόρνικος μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Χρήζα Βισιάρη, ὁ Σταΐκος Παχάρνικος τοῦ Μπάρκα Μιέρους ἀπὸ Τέλορμαν, ὁ Ῥάδος Στιρμπέης, καὶ ἕτεροι πλέον μικρότεροι, συναθροιζόμενοι διὰ νυκτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γεωργίου Βορνίκου Μπαλιάνου, ἐσυμβουλεύοντο νὰ κακοποιήσωσι τρεῖς τῶν ἀρχόντων, τὸν Μάρες μέγαν Μπάνου, τὸν Ῥάδουλον Κρετζουλέσκον Λογοθέτην μέγalon, καὶ τὸν Σερμπᾶν Καντακουζηνὸν μέγαν Σπαθάρην, οἳ τινες ἦσαν προσάται θερμοὶ τοῦ λαοῦ, ὑπέρμαχοι τοῦ δικαίου, καὶ σῆλοι ἀκλόνητοι τῆς πατρίδος, τοὺς ὁποίους ἀποφασισικῶς ἐσυμφώνησαν νὰ φονεύσων, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ὅλοι οἱ ἡγεμόνες τοὺς μεταχειρίζονται εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ δὲν

λείπουν κατὰ σειράν πάντοτε νὰ εἶναι εἰς ἀξιώματα, ὅθεν πλουτίσαντες, περιπαίζουσι τούτους, καὶ δὲν τοὺς ψιφούν παντελῶς· περισσοτέραν δὲ ἐχθροπάθειαν κατ' αὐτῶν εἶχεν ὁ Μπαλιάνος Γεώργιος, μὲ τὸ νὰ ἐξήτησε τὴν τῆς Κραϊώβας Μπανίαν, καὶ δὲν τὴν ἀπήλαυσε. Ταῦτα οὖν οὗτοι ἐν ᾧ προδιέβηττον νὰ ἐκτελέσουν, ἔλαβον οἱ ῥηθέντες τρεῖς ἄρχοντες εἰδῆσιν, καὶ δραμόντες εἰς τὸν ἡγεμόνα ἠγκάλεσαν τὸν Μπαλιάνου Γεώργιου Βόρνικον μετὰ τῶν ὀπαδῶν του ἐπὶ Διβανίου, οἵτινες ἔλθόντες καὶ ἐρωτώμενοι, δὲν εἶχον πρὸς ἀπολογία ἐτέρους λόγους, εἰμὴ τοὺς προῤῥηθέντας· ὅθεν ὁ ἡγεμὼν θυμωθεὶς, ἔξωσε τούτους ἐκ τῶν ἀξιωμάτων ὧν εἶχον, καὶ ἐπρόσαξεν ἀμέσως νὰ ὑπάγουν εἰς τοὺς τῆς ἐξοχῆς οἴκου τῶν ὑποσατικῶν τους, νὰ καθίσουν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ τοῖς κάμῃ ἄλλην παιδείαν· μετ' οὐ πολὺ ὅμως φέρων αὐτοὺς ἐκεῖθεν πάλιν ἐτίμησε, καὶ ἐδιώρισεν εἰς ὑπουργήματα ἀξιωμάτων, συμβουλευσας τούτους νὰ μὴ παρατρέπωνται τοῦ δικαίου, καὶ ἐντ' αὐτῷ νὰ γίνωνται αἰτίοι συγχύσεων καὶ σκανδάλων, ἐξ ὧν νὰ ἀφανίζεται τὸ ὑπήκοον· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον πληρωθείσης τῆς τριετίας, ἔξωσε τὸν Ἀντώνιον Βοεβόδαν ἢ Πόρτα, ὃς τις λαβὼν μετ' ἑαυτοῦ ὄλους τοὺς ἄρχοντας, ἔδραμεν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Ἀδριανούπολιν,

ἔνθα εὐρίσκετο τότε ὁ Βασιλεὺς, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἡγεμονεῖαν πάλιν αὐτός. (*)

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, διορθωθεὶς μετὰ τῆς Πόρτας καὶ ὁ Γκίκα Βοεβόδας Γρηγόριος διὰ τὴν εἰς τὴν Ἀουστρίαν φυγὴν του, ὡς προεῖρηται, καὶ συγχωρηθεὶς, εἶχεν ἐπανέλθῃ ἐκεῖθεν καὶ εὐρίσκετο εἰς Ἀδριανούπολιν, ὅθεν διαιρεθέντες τῷ μεταξύ των οἱ ἄρχοντες, οἱ μὲν ἐζήτουν διὰ ἡγεμόνα των τὸν Ἀντώνιον Βοεβόδαν, οἵτινες ἦσαν καὶ περισσότεροι, ὁ δὲ Χρήζας Βιζιάρης γαμβρὸς τοῦ Μπαλιάνου, Στόικας Παχάρνικος, Ῥάδος Στιρμπέις, καὶ οἱ λοιποὶ τῆς φατρίας των, οἵτινες ἐφύλαττον τὸ πάθος κατὰ τοῦ Ἀντωνίου Βοεβόδα, συμφωνήσαντες μετὰ τοῦ Γρηγορ Βοεβόδα ἐζήτουν αὐτὸν, οἱ ὅποιοι μὲ ἀδρὰν δόσιν χρημάτων, καὶ μὲ διάφορα ἰσχυρὰ μέσα τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας ἐνεργήσαντες μυσικῶς, κατώρθωσαν νὰ ἐκλέξῃ ὁ Βασιλεὺς τὸν Γρηγορ Βοεβόδαν, ὅς τις ὡς ἔλαβε τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας, ἐνήργησεν εἰς τὴν Πόρταν, τῇ συμβουλῇ καὶ παρακινήσει τοῦ Χρήζα Βιζιάρη καὶ τῶν ὁμοφρόνων του ἀρχόντων, καὶ ἐπίασαν τὸν Μάρες Μπάνον, τὸν Γεώργιον Βόρνικον, πενθερὸν τοῦ Ματαίη Ἁγα Καντακουζινοῦ, τὸν Ῥάδον Κρετζουλέσκου Λογο-

---

(*) Σοῦζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7178. καὶ 7179. καὶ 7180.

θέτην, τὸν Γκιιάτσα Κλουτζιάρην, καὶ τὸν Στόϊκα Κόμισον, τοὺς ὁποίους καὶ ἐφυλάκωσαν· ἐν ᾧ δὲ ἔμελλον νὰ πιάσουν καὶ τὸν Σερμπᾶν Σπαθάρην Καντακουζηνόν, ἔφυγεν οὗτος· ὅθεν ἐπρόσβαξεν ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας καὶ ἐπίασαν τοὺς ἀδελφούς του, τόν τε Κωνσταντῖνον Στόλυικον, Ματαίην Ἄγα, καὶ Γεώργιον Ποσέλυικον, τοὺς ὁποίους καὶ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βλαχίαν, εἰς ἣν ἔφθασε τῆς κ'. τοῦ Μαρτίου μηνός, ἐν ἔτει 1672.

Πρὶν φθάσῃ δὲ ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐξ αἰτίας τῶν διχονοιῶν καὶ συγχύσεων ὅπου ἠκολούθουν μεταξὺ τῶν Καντακουζηνῶν καὶ ἐπιλοίπων ἀρχόντων, εὐκαιρίαν εὐρῶν ὁ Ματαίης ἦς τοῦ Στρούλα Βορνίκου Λευρδάνου, καὶ ἐτοιμάσας τινὰς οἰκείους τοῦ Βλάχους, ὑπῆγε μὲ ἐπιτήδειον τρόπον, καὶ ἐλευθέρωσας τὸν πατέρα του ἐκ τῆς Μονῆς Ζναγοβίου, ἔνθα ἦτον Καλόγηρος, τὸν ἀπέρασεν εἰς Τρανσυλθανίαν· καὶ κεῖ πληροφορηθεὶς οὗτος τὴν τοῦ Γρηγόρ Βοεβόδα ἡγεμονείαν, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του ἐν Βλαχία, ἀποβρίψας τὸ μοναδικὸν ἔνδυμα.

Ἡγεμονεΐα Β'. Γρηγόρ Βοεβόδα Γκίκα.

<p>Ελθὼν ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, εὐγαλε μεγάλα ὀσσίματα εἰς τὴν τζάραν, καὶ ἐξενοχώρησεν εἰς ἄκρον τοὺς ἀρ-</p>	<table border="0"> <tr> <td style="text-align: right;">ἀ. κ.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">1672.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">ἐκ διαφορῶν τοπικῶν χρημικῶν.</td> </tr> </table>	ἀ. κ.	1672.	ἐκ διαφορῶν τοπικῶν χρημικῶν.
ἀ. κ.				
1672.				
ἐκ διαφορῶν τοπικῶν χρημικῶν.				

χοντας, τούς οποίους εἶχεν εἰς φυλακὴν, ἐζήτηι δὲ παρ' αὐτῶν τετρακόσια πουργεῖα διὰ τὰ τούς ἐλευθερώσει, λέγων, ὅτι ἐξώδευσεν αὐτὰ ἐξ αἰτίας των εἰς τούς Τούρκους· ὅθεν οἱ δυσυχεῖς οὗτοι, ἐκ ζενοχωρίας καὶ φόβου, ἐπώλησαν τὰ χωρία των μὲ τούς Βλάχους καὶ Κατζιβέλους, καὶ ἐπλήρωσαν ταῦτα τῷ ἡγεμόνι. Τότε οἱ ἄρχοντες, οἵτινες ἦσαν μὲ τὸ μέρος τοῦ Γρηγορ Βοεβόδα συμφωνήσαντες μετὰ τῶν Ῥωμαίων, (μὴ εἰδότες τοῦ ἡγεμόνος) ἐπίαναν τούς λοιπούς ἄρχοντας, καὶ τούς αὐτῶν ὀπαδοὺς, τούς οποίους ἐγνώριζον, ὅτι εἶχαν μείνη μὲ ὀλίγην κατάσασιν, καὶ ἀπογυμνώνοντες τούτους μὲ διαφόρους αἰτίας, ἐμοίραζαν τὰ χρήματα μεταξύ των· ὅλη δὲ ἢ ἐχθροπάθεια ἦτον κατὰ τῆς οἰκίας τῶν Καντακουζηνῶν, καὶ ἔπασχον νὰ ἐξαλείφουν ὅλους τούς ἀδελφούς, καὶ τὴν γενεὰν ταύτην διόλου· διὸ ἔγραφον καὶ εἰς Ἀδριανούπολι κρυφίως τοῖς Τούρκοις, ὑποσχόμενοι πολλὰ χρήματα, διὰ νὰ φονεύσουν καὶ τὸν Σερμπᾶν Σπαθάρην Καντακουζηνόν, ὅστις λαβῶν εἶδισιν, καὶ γνωρίζων τὴν πλεουεξίαν τῶν Τούρκων, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Μολδαβίαν.

Κατατρεχομένης οὖν τοιοῦτοτρόπως τῆς Καντακουζηνῆς γενεᾶς ὑπὸ τοῦ Γρηγορ Βοεβόδα τῆ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων παρακινήσει, ἔξωσαν καὶ τὸν Θεοδοσίου Μητροπολίτην μὲ πολ-

λὴν ἀτιμίαν, ὡς μέρος τῶν Καντακουζηνῶν, καὶ πέμψαντες τοῦτον εἰς τὴν Μονὴν Κόζιας ἐφυλάκωσαν, προσάψαντες αὐτῷ διαφόρους κατηγορίας· ἔθεσαν δὲ μητροπολίτην τὸν Βαρλαάμ ἐπίσκοπον τοῦ Ῥιμνίκου, ὃς τις ἦτον σύμφωνος εἰς τοὺς σκοπούς των καὶ πράξεις. Ἐκ τούτου παρεκίνησαν τὸν ἡγεμόνα οὗτοι οἱ κακοὶ ἄρχοντες, εἰς τῶν ὁποίων τὰς θελήσεις ἐνέδιδε, καὶ ποιήσας συμβούλιον, ἔπεμψεν εἰς τὰς μεγάλας ὄκνας τὸν Γεώργιον Βόρνικον, πενθερὸν τοῦ Ματαίη Καντακουζινοῦ Ἄγα, τὸν Γιάτζα Κλουτζιάρην, πενθερὸν τοῦ Καντακουζινοῦ Σερμπᾶν Σπαθάρη, καὶ τὸν γέροντα Στόϊκα μέγαν Λογοθέτην Δουδέσκον, ὃς τις ἦτον οἰκεῖος τοῦ Καντακουζινοῦ Κωνσταντίνου Ποσελνίκου· τὸν δὲ μέγαν Μπάνου, συμπέθερον τοῦ Καντακουζινοῦ Κωνσταντίνου, μετὰ τοῦ Ῥάδουλου Λογοθέτου Κρετζουλέσκου γαμβροῦ του, καὶ τῶν τεσσάρων υἱῶν τοῦ Καντακουζινοῦ Κωνσταντίνου, Μιχαὴλ, Κωνσταντίνου, Ματαίη καὶ Γεωργίου, ἐφυλάκωσεν εἰς ἑνὸς πύργου ὑπόγειον· ὡσαύτως, καὶ τὴν Ποσελνιτζέσσαν Ἑλένην Καντακουζινην ἐφυλάκωσεν εἰς ἓν Μοναστήριον· τοὺς δὲ λοιποὺς ἄρχοντας, συγγενεῖς τῶν ρηθέντων, ἀπογυμνάσας ἡλευθέρωσεν ἐκ τῆς φυλακῆς.

Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ κρατεῦσαντος τοῦ Σουλτάνου Μεσμὲτ ἐναντίον τῆς Πολωνίας μετ' ἔλας του τὰς δυνάμεις, καὶ τούτῳ κυριεύσαν-

τος και τὴν Καμενίτζαν, ὑπῆγεν ἐκεῖ κατὰ
 προσαγὴν βασιλικὴν μὲ Βλαχικὸν ζράτευμα
 καὶ ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας, ὅστις εἰς τὴν ἀπου-
 σίαντου εἶχεν ἀφίστη τρεῖς τυράννους διοικη-
 τὰς τῆς ἡγεμονείας καὶ ἐπιτρόπους, τὸν τε
 Γεώργιον Μπαλιάνου Βόρνικον, τὸν Χρήζα Βι-
 ρσιάρην γαμβρόντου, καὶ τὸν Στροῖλα Βόρνι-
 κον Λευορδάνου, οἵτινες, ἄνευ προσαγῆς καὶ
 εἰδήσεως τοῦ ἡγεμόνος, παρεκίνησαν τὸν
 μέγαν Ἀρμάσιν Δρόσου Μεχεδίντζιν, ἄνθρω-
 πον ἀχρειέσατον, παγκάκισον, καὶ βδελυρὸν,
 καὶ εὐγάζωντας καθ' ἑκάσιν τοὺς προβριθέν-
 τας φυλακωμένους ἄρχοντας ἐκ τοῦ ὑπογαίου,
 ἔδερε πρῶτον ἀσπλάγχχνως αὐτοὺς εἰς τοὺς
 πόδας, ἔπειτα τοὺς ἐκρεμοῦσε μὲ σχοινία
 ἀπὸ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς ἐβασάνιζε πολυτρό-
 πως, κατὰ τὴν σκληροτράχιλον καὶ ἀπάνθρω-
 πον αὐτοῦ θέλησιν· ὁ δὲ ἡγεμὼν εὕρισκόμε-
 νος ἐν τῷ πολέμῳ, πολλὴν ἔρευναν ἔκαμε
 περὶ τοῦ Σερμπᾶν Καντακουζινοῦ, ἀλλὰ δὲν
 ἐδυυήθη νὰ τὸν ἐπιτύχη ποσῶς· ἐπιστρέψας
 ὄμως εἰς τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ, ὡς ἐπληρο-
 φορήθη τὰς δεινὰς τυραννίας, ἃς ἐπέφερον τοῖς
 φυλακωμένοις ἄρχουσιν οἱ τούτου ἐπιτροποί,
 εἰς ἄκρον τοὺς ἐβδελύχθη· ἀλλ' ὁ Μπαλιάν-
 ος μετὰ τῶν ὁμοφρόνωντου, ἔχοντες τὸν
 διάβολον συνεργόντους, ὡς ἄνθρωποι ἀσυνεί-
 δοτοὶ καὶ ἀναίσχυντοι, μᾶλλον παρεκίνουν
 τὸν ἡγεμόνα νὰ τοὺς φονεύσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ

δὲν ἐνέδιδεν εἰς τὰς παρακινήσεις αὐτῶν, γνωρίζων τοὺς ἀνθρώπους ἀθῶους, μετεμελοῦντο ὅτι δὲν τοὺς ἐφόνευσαν οὗτοι εἰς τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀπῆλθε καὶ ὁ Σερμπᾶν Σπαθάρις Καντακουζηνὸς ἐκ Μολδαβίας εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ δούς ἀγωγὴν εἰς τὸν Βασιλέα περὶ τῶν γινομένων βασιάνων εἰς τοὺς ἀδελφούς του καὶ λοιποὺς συγγενεῖς, ἐνήργησε διὰ μέσου τῶν φίλων του μεγιστάνων, καὶ κατώρωσε νὰ σαλῆ Καπουτζήμπασις μὲ φερμάνι βασιλικὸν περὶ τούτων, ὅς τις ἐλθῶν μὲ ἄκραν ταχύτητα εἰς Βλαχίαν, μηδενὸς εἰδότης, εἰσῆλθεν ἐξαίφνης εἰς τὸν ἡγεμόνα ἀμέσως, εἰς ὃν ἐπροξένησεν ἰκανὸν φόβον ἔταραχὴν ἀναγνώσας δὲ ὁ ἡγεμὼν τὴν βασιλικὴν προσαγγήν, εὐθὺς ἔπεμψε καὶ ἀπέλυσε τοὺς εἰς τὸ ὑπόγειον ἐγκλείστους ἄρχοντας, καὶ παρέδωκε τούτους τῷ Καπουτζήμπαση, ὡσαύτως ἤλευθέρωσε καὶ τὴν ἀρχόντισσαν Ἑλένην Καντακουζηνὴν ἐκ τῆς Μονῆς, ἣ ὁποία μετὰ τῶν υἱῶν, νυμφῶν, ἔτῃ γαμβρῷ αὐτῆς Ῥάδου μεγάλου Λογοθέτου, ἀναχωρήσασα μετὰ δύο ἡμέρας ἐκ τῆς Βλαχίας, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἤλευθέρωσε προσέτι ὁ ἡγεμὼν ἐκ τῆς Ὀκνας καὶ τὸν Γκιάτζα Κλουτζιάρην, ὅς τις διαπεράσας τὸν Δούναβιν, ἠκολούθησε τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν Βασιλεύουσαν· ὁ δὲ Γεώργιος Βόρνικος, καὶ Στόϊκας Λογοθέτης Δουδέ-

σκος, ἔμειναν εἰς τὴν Ὀκταν· ὧν δὲ ἀσθενὴς καὶ ὁ Μάρης Μπάνος, ἐφέρθη εἰς τὸν οἴκου του, πλὴν μετ' ὀλίγον ἀπέθανε.

Ἄλλ' ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας συνεχόμενος ὑπὸ φόβουδεινοῦ μετὰ τῶν συμβούλων του καὶ ὁμοφρόνων ἀρχόντων, ἔπεμψε τῷ Βεζύρη ἐξακόσια πουγγεῖα, διὰ νὰ φουεύσῃ τοὺς ἀπέλθοντας εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀρχοντας, πλὴν δὲν ἠθέλησεν ὁ Βεζύρης, μ' ὅλον ὁποῦ ἦτον ἀλλόφυλος, διὰ νὰ πλύνῃ τὰς χεῖρας του εἰς αἷμα ἀθῶον, εἰμὴ ὡς ἔλαβε τὰ πεμφθέντα αὐτῷ χρήματα, τὸν μὲν Ῥάδουλον Λογοθέτην Κρετζουλέσκον, Σερμπᾶν Σπαθάριν Καντακουζηνόν, καὶ Κωνσταντῖνον Στοῖνικον Καντακουζηνόν, ἔπεμψεν ἐξορίστους εἰς τὴν νῆσου τῆς Κρήτης, ἡ δὲ μήτηρ των Ἑλένη Καντακουζηνή, μετὰ τῶν μικροτέρων υἱῶν της, Μιχαὴλ, Ματθαίου, καὶ Γεωργίου, ἔμεινε εἰς Κωνσταντινούπολιν· τὸν δὲ Γεώργγιον Βόρνικον πευθερὸν τοῦ Ματαίη Ἄγα Καντακουζινοῦ, καὶ Στοῖκα Λογοθέτην Δουδέσκου, οὓς εἶχεν εὐγάλη ὁ ἡγεμῶν ἀπὸ τὰς Ὀκτας, καὶ ἐφυλάκωσεν ὕψερρον εἰς τὴν Μονὴν τῆς Τισμάνας, τὸν μὲν Γεώργγιον Βόρνικον ἀποσεύλας ἐφόνευσε, τὸν δὲ Στοῖκα ἀφῆκε πάλιν ἐκεῖ.

Κατ' ἐπιταγὴν δὲ αὐθις βασιλικὴν, ὑπῆγε μὲ κράτευμα ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας ὁμοῦ μὲ τὸν Καραμαῦν Χουσεῖν Πασᾶ Σερασκέριν, καὶ μὲ πλῆθος Τουρκικῶν κρατευμάτων εἰς Πολωνίαν,

οἵτινες ἐσρατοπέδευσαν εἰς Χοτίνι· ἀλλ' ὁ ῥήξ τῆς Πολωνίας Σομπέσκις ἔλθων ἐναντίοντων μὲ ἰκανὴν δύναμιν, καὶ συγκροτήσας πόλεμον ἰσχυρὸν, τόσιν σφαγὴν καὶ ἀφανισμόν ἐπροξένησεν, ὥς μὲ πολλὰ ὀλίγους ἐσώθη εἰς Καμενίτζαν ὁ Καραμᾶν Πασᾶς, εἰς δὲ τὸν ποταμὸν Νίερον ἐπνίγησαν πλῆθος Τούρκων. Τότε καὶ ὁ Γρηγόρ Βοεβόδας ἐπιστρέφας μετὰ τῶν νικημένων ἐκ τοῦ πολέμου, δὲν ἐτόλμησεν ἀεῖ εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βλαχίαν, ἀλλ' ἔφυγε πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Τουρκίαν, καὶ ὄν καιρὸν ἐξωσθεῖς καὶ τῆς ἡγεμονείας, ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύσαν, καὶ ἀπέθανεν, ἡγεμονεύσας τὸ Β'. ἔτος ἔν καὶ μῆνας 8.

Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ εὕρισκόμενος ὁ Μιχαήλ Ποσέλνικος Καντακουζηνός, ἀδελφὸς τοῦ Σερμπᾶν Σπαθάρη Καντακουζινοῦ, εἰς τὸ κάστρον Μπαμπάδαγ, ἔνθα εὕρισκετο καὶ ὁ Κροπρουλιζαδὲ Βεζύρης, μετὰ τοῦ Μεεμέτ Πασᾶ Καϊμακάμη, ἅμα ὁποῦ ἔλαβε τὴν εἶδησιν τῆς ἐξώσεως τοῦ Γρηγόρ Βοεβόδα Γκίκα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ῥηθέντων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε πολλὴν παρρησίαν, καὶ ἐδεήθη Θερμῶς διὰ νὰ διορισθῇ ἡγεμὼν ὁ Δούκα Βοεβόδας, ὅστις εἶχεν ἐξωσθῆ πρὸ ὀλίγου ἐκ Μολδαυίας· εἰσακουσθείσης οὖν τῆς τούτου δεήσεως, καὶ διορισθέντος τοῦ παρ' αὐτοῦ ζητηθέντος ἡγεμόνος, ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Βεζύρης τὰς βασιλικὰς προσαγὰς, τὰς ὁποίας ἀνευ ἀναβολῆς ἔπεμψε

τῷ Δούκα Βοεβόδα με ταχύδρόμον, αὐτὸς δὲ ἔμεινεν ἔπειτα διὰ τὰ ὑπάγη μετὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα· ὡς οὖν ἔμαθε τοῦτο ὁ Δούκα Βοεβόδας παρ' ἐλπίδα, εἰς ἄκρον ἐχάρι, καὶ ὑπεσχέθη μετ' ὄρκων φρικτῶν, ὅτι θέλει βοηθήσῃ τὴν τῶν Καντακουζηνῶν γενεάν παντὶ τρόπῳ, καὶ ὅτι θέλει πληρώσει τὰ χρεῖται, ἐπὶ ἡμερῶν δὲ τῆς ἡγεμονείας τούτου, ὅχι μόνου δὲν θέλουσιν ἔχει καμμίαν ἐνόχλησιν, ἀλλὰ θέλουσιν ἔχει καὶ μεγάλην ὠφέλειαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΓ'.

Δοῦκα Βοεβόδας.

ἀ. Χ.

1671.

ἐκ διαφορῶν
τοπικῶν χρο-
νολογ.

Κινηθεὶς ὁ Δοῦκα Βοεβόδας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τοῦ Ματθαίου Ἁγα Καντακουζινοῦ καὶ ἀνεψιοῦ του Πούρβου Λογοθέτου υἱοῦ τοῦ Δραγγητῆ Σπαθάρι Καντακουζινοῦ διὰ τὴν Βλαχίαν, ἔσειλεν ἔμπροσθεν τὸν Κωνσταντίνου Σλουτζιάρην, υἱὸν τοῦ Στόϊκα Λογοθέτου Δουδέσκου μετὰ τὸ βασιλικὸν φερμάνι, διὰ τὰ λάβῃ τὴν τῆς ἡγεμονείας ἐξουσίαν κατὰ τὴν συνήθειαν· ἀλλ' ὡς ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν, πιάσαντες τοῦτον ὅ,τε Μπαλιάνος Γεώργιος μετὰ τοῦ γαμπροῦ του Χρήζα, Νεγοϊτζα Βορνίκου Σακογιάννου, Ῥάδουλου Μπάνου Νασουρέλ, καὶ Σταϊκου Παχαρνίκου Μιερσιάνου, ἔβαλον εἰς φυλακὴν μετὰ ἀλύσσους λέγοντες ὅτι ψεύδεται· πλη-

ροφοριθέντες ὁμῶς ὕψερρον τὴν ἀλήθειαν, ὅτι τῷ ὄντι ἔρχεται ὁ Δούκα Βοεβόδας, ἄρχισανὰ φεύγουν πρὸς τὰ ἄνω μέρη τοῦ θέματος Ἀρτζεσίου· λαβόντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν δεδεμένον καὶ τὸν Κωνσταντῖνον Σλουτζιάρην, ὡς ἔφθασαν εἰς τὴν Μονὴν Ἀρτζεσίου ἀπέλυσαν· καὶ ὁ μὲν Μπαλιάνος μετὰ τοῦ γαμβροῦ τοῦ Χρήζα, καὶ Νεγοϊτζα Βορνίκου διελθόντες τὰ ὄρη, ἀπήλθον εἰς τὸ Σικίνιον τῆς Τρανσυλβανίας· ὁ δὲ Ῥάδουλος Νασουρέλ μετὰ τοῦ Σταΐκου Παχαρνίκου κατέφυγεν εἰς τὰ Βλαχικὰ ὄρη. Ἐλθόντος δὲ τοῦ Δούκα Βοεβόδα εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ κατὰ τὴν σ'. τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, ἐπέσρεψεν ὁ Ῥάδουλος Νασουρέλ, καὶ ὁ Στόικας Λογοθέτης γέρον Δουδέσκος, ὅστις ἔβασανίσθη σχεδὸν ἔτη δύο, καὶ ἐπροσκύνησαν τοῦτον.

Ἐρῶτη φροντίς οὖν τοῦ ἡγεμόνος ἐσάθη τὸ νὰ βάλη εἰς καλὴν εὐταξίαν τὸν τόπον· ἔπειτα ἄρχισε νὰ διοικῆ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ· φθάσας μετ' ὀλίγον καὶ ὁ Μιχαὴλ Ποσέλνικος Καντακουζηνὸς, ἔφερε τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα· ἐν τοσοῦτῳ ἔδωκεν ὁ Βεζύρης τὴν ἐλευθερίαν καὶ τῶν εἰς τὴν νῆσον Κρήτην ἐξορίσων Καντακουζηνῶν· ἦλθον οὖν κακῆϊνοι οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μετὰ τῆς μητρός των Ἑλένης ἅπαντες ὑγιεῖς εἰς Βλαχίαν, καὶ ἡσύχασαν εἰς τοὺς οἴκους των, τοὺς ὁποίους ὁ ἡγεμὼν ὑποδεχθεὶς μὲ ἄκραν εὐμειαν καὶ τιμῆν, ἀμέσως τοὺς ἐδιώρισεν εἰς

ὑπουργίας ἀξιωματῶν· ἀλλ' ὁ Δουκά Βοεβόδας πλεονέκτης ὢν καὶ φύσει φιλάργυρος, δὲν εἶχε τινὰ πλισίον διὰ τὸ τοιοῦτον ὑπουργημα· ἔχων ὁμῶς ἰδέαν ἱκανὴν τοῦ Γεωργίου Μπαλιάνου, γαμβροῦ του Χρήζα, καὶ λοιπῶν ὁμοφρόνων, ἔγραψεν αὐτοῖς ἀμέσως μεθ' ὄρκου ἀμνησίαν τελείαν, καὶ οὕτως ἐπρόφθασαν μετ' ἄκραν ταχύτητα, τοὺς ὁποίους ὑποδεχθεὶς ὁ ἡγεμὼν εὐμενῶς, ἐδιώρισεν εἰς ἀξιώματα, καὶ ἄρχισαν ἐντ' αὐτῷ μετ' ἐρμότητα νὰ ξεγυμνάωσιν τοὺς λοιποὺς ἄρχοντας, ἐνοχοποιῶντες πολλοὺς μετ' ἀφορμὰς αἰτίας. Ἐσυμβέλευον προσέτι τὸν ἡγεμόνα κρυφίως εἰς τὸ νὰ εὐγάλη δοσίματα, μετ' ὀνομασίας νεοφανεῖς, καὶ νὰ λεηλατῆ τὴν ἀθλίαν τζάραν· ἐν τούτοις ἄρχισαν καὶ τὰς συνήθειας αὐτῶν καταδρομαῖς ἐναντίον τῶν ἐπιλοίπων ἀρχόντων, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τοῦ Σερμπᾶν Σπαθάρη, καὶ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν Καντακουζηνῶν, οἵτινες οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχον τῶν τοιούτων προδοσιῶν καὶ ἐνεργημάτων.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ, ἐπειδὴ ἐκίνησεν ἡ Πόρτα πλῆθος στρατευμάτων ἐναντίον τῆς Πολωνίας, ὑπῆγε κατὰ προσαγὴν καὶ ὁ Δουκά Βοεβόδας ἐν τῷ πολέμῳ μετ' ἐράτευμα Βλαχικόν· γινομένης ὁμῶς εἰρήνης μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τοῦ Σομπέσκι βιγὸς τῆς Λεχίας, ἀνεχώρησε μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ ὁ Δουκά Βοεβόδας, καὶ ἔλθων εἰς Βλαχίαν, ἐσάβη νὰ διατρίψῃ ὀλίγας

ἡμέρας εἰς χωρίον Κοκὸρέσι δὴν Γκρινδ καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βλάδου Κομίσου· ἀλλ' ὁ Γεώργιος Μπαλιάνος μετὰ τῶν ὁμοφρόνων του δὲν ἔλειψε καὶ ἐκεῖ νὰ προλάβῃ, διαβάλλων πρὸς τὸν ἡγεμόνα τοὺς ἄρχοντας Καντακουζινοὺς μὲ διαφόρους ψευδολογίας, καὶ παρακινῶν τοῦτον διὰ νὰ τοὺς φονεύσῃ.

Τῇ παρακινήσει λοιπὸν καὶ συμβουλή τῶν ρηθέντων, ἐπρόσαξεν ὁ ἡγεμὼν μουσικῶς ἱκανοὺς στρατιῶτας νὰ ὑπάγουν διὰ νυκτὸς, οἱ μὲν εἰς Μαρτζινένι διὰ νὰ πιάσουν τὴν ἀρχόντισσαν Ἑλένην Καντακουζηνὴν μετὰ τῶν ἐκεῖ εὕρισκομένων υἱῶν της, οἱ δὲ εἰς Δραγανέσι διὰ νὰ πιάσουν τὸν Σερμπάνον Σπαθάρην, οἱ ὅποιοι προφθάσαντες εἰς τὰ μέρη ἀμφοτέρω ἡλίου ἤδη ἀνατέλλοντος, καθ' ἣν ἡμέραν ἐωρτάζετο ἡ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, οἱ μὲν εὐρόντες ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας εἰς Δραγανέσι κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας τὸν Σερμπάνον Σπαθάρην, ἐπίασαν τοῦτον, καὶ ἔφερον εἰς τὴν Μονὴν Ζναγοβίου, ἔνθα ἔμελλε νὰ φονευθῆ καὶ οὗτος ὡς ὁ πατήρ του ὑπὸ τοῦ Γρηγοῦ Βοεβόδα Γκίκα· οἱ δὲ εὐρόντες τὸν Μιχαὴλ Σπαθάρην εἰς Μαρτζινένι, καὶ τοῦτον συλλαβόντες ἔθεσαν ἐφ' ἀμάξης διὰ νὰ φέρουν εἰς Κοκὸρέσι, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν, ἐπειδὴ ἐμεθύσθησαν οἱ στρατιῶται, ἐξέφυγεν οὗτος ἐπιτηδείως τὰς χεῖρας των, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βρασοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας· ὡσαύτως καὶ οἱ ἄλλοι δύο ἀδελ-

φοὶ Ματαῖος Ἄγας, καὶ Γεώργιος μετὰ τοῦ Μπάρμπου Βιζιάρη γυναικαδέλφου του, δυνηθέντες νὰ φύγουν ἀπὸ τὰς χεῖρας των, κατέφυγον καὶ οὗτοι εἰς Βρασοβόν. Ἐπίασαν καὶ τοὺς εἰς Κοκορέσι εὐρισκομένους, τόν τε Καντακουζηνὸν Κωνσταντῖνον Στόλνικον, τὸν γαμβρὸν τοῦ Μιχαὴλ Σπαθάρη Μπάρμπου Βιζιάρη Φαρκασάνου, τὸν γαμβρὸν τοῦ Καντακουζινοῦ Κωνσταντῖνου, Ῥάδον Κρετζουλέσκον, καὶ ἑτέρους αὐτῶν συγγενεῖς· φέροντες δὲ καὶ τὸν Σερμπᾶν Σπαθάρην ἀπὸ Ζναγόβι εἰς Κοκορέσι, ἔκλεισαν τούτους ἅπαντας εἰς μίαν οἰκίαν τῶν Κοκορέσιδων· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἰδὼν, ὅτι οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ Μιχαὴλ, Ματθαῖος καὶ Γεώργιος μὲ τὴν φυγὴν ἠλευθερώθησαν, καὶ ἡ ὀδηγία τῶν παρακινήτων καὶ συμβούλων του δὲν ἔλαβε τὸ ἐλπιζόμενον τέλος, ἐφοβήθη καὶ μετέβαλε τὸν προμελετώμενον σκοπὸν, ὃν εἶχε διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν Σερμπᾶν Σπαθάρην Καντακουζηνὸν, ὅθεν πρὸς ἄκραν κατασχύνην καὶ ἐντροπήν τοῦ Μπαλιάνε καὶ τῶν λοιπῶν, ἔφερεν ἐνώπιόν τε ὁ ἡγεμὼν τὸν Σερμπᾶν Σπαθάρην καὶ τοὺς λοιποὺς φυλακωμένους, καὶ εἰπὼν αὐτοῖς, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλουν ἔχει οὐδένα φόβου παρ' αὐτοῦ ἢ ἐνόχλησιν, ἀπέλυσεν ἅπαντας ἐν εἰρήνῃ.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ Βεζύρ Μεεμέτ πασᾶς μετ' ὅλης τῆς Τουρκικῆς δυνάμεως ἐσράτευσε κατὰ τῶν Κοζάκων, ἔνθα ὑπῆγεν ἐκ

προσαγῆς καὶ ὁ Δοῦκα Βοεβόδας με κράτευμα, ὅς τις ἀφῆκεν ἐπιτρόπους καὶ διοικητὰς τῆς ἡγεμονείας, τὸν Γεώργιου Μπαλιάνου, ὃν ἔκαμε Μπάνου, τὸν Στροῖλα Βόρνικου Δευρδάνου, τὸν Σερμπάν Καντακουζηνὸν Λογοθέτην, τὸν Χρήζα Βισιάρην, καὶ τὸν Λασκαράκη Ποσέλιον Κουπαρέσκου· ἀλλ' ὁ Μπαλιάνος ἐσάβη ἀδύνατον τὸ νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ παύσῃ ἀπὸ τὰς ἐπιβουλάς καὶ καταδρομὰς ἐναντίον τῆς Κατακουζηνῆς γενεᾶς καὶ κατ' ἐξοχὴν τοῦ Σερμπάν Λογοθέτου· ὅθεν ἄρχισε κατ' αὐτοῦ πάλιν νὰ γράφῃ τῷ ἡγεμόνι ἀπείρους κατηγορίας, τὸν ὁποῖον εἰς τόσον βαθμὸν διηρέθισεν, ὥς ἀπεφάσισεν, ἅμα ὅπου ἤθελεν ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ πολέμου εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, νὰ τὸν φονεύσῃ ἀφεύκτως· ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος Στόλνικος Καντακουζηνὸς, εὐρισκόμενος μετὰ τοῦ ἡγεμόνος ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πληροφορηθεὶς τοῦ Μπαλιάνου τὰς σκευωρίας, καὶ τὴν τοῦ ἡγεμόνος ἀπόφασιν, ἔγραψε τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Σερμπάνῳ τὰ διατρέχοντα.

Ὡς ἔμαθε λοιπὸν ὁ Σερμπάνος τὴν τοῦ ἡγεμόνος ἐπιστροφὴν, ἔλαβε τήν τε σύζυγόν του καὶ τὰ παιδιά του με ἅπαντας τοὺς οἰκιακούς του, καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ Βουκουρεστίου, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐν Πογιάνα οἰκίαν του, κακεῖθεν λαβὼν τὴν μητέρα του μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ματθαίου Ἄγα, καὶ τῶν ἐπιλοίπων οἰκιακῶν τοὺς κατέβη εἰς Γίργλεβον, καὶ διὰ τοῦ Δουνάβεως

ἀπέρασεν εἰς Ῥουχτζοῦκι, καὶ διεύθυνε τὸν δρόμον του πρὸς Ἀδριανούπολιν. Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν εὕρισκόμενος ὁ Σουλτάν Μσεμετ μετὰ τοῦ Βεζύρη καὶ ὅλης τῆς βασιλικῆς του αὐλῆς εἰς Σιλίσραν, ἐπέστρεφεν εἰς Ἀδριανούπολιν, τὸν ὁποῖον συναπαντήσας ὁ Σερμπᾶν Καντακουζηνὸς καθ' ὁδὸν, χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἔδωκεν ἀγωγὴν τῷ Βεζύρη, εἰς ὃν εἶχε παρρησίαν πολλὴν πρὸ καιροῦ, μὲ τὴν περιγραφὴν τῶν τόσων του παθημάτων, καὶ τῶν εἰς τὴν Βλαχίαν διατρεχόντων, καὶ πεσῶν εἰς τοὺς πόδας του, ἔδέετο μετὰ δακρύων θερμῶν διὰ νὰ κάμῃ ἔλεος εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν πατρίδα του· ὁ δὲ ἐπρόσαξε τοῦτου ἡ ἀκλουθίση ἕως Ἀδριανούπολιν, ἔνθα ἀφ' οὗ ἔφθασαν, συνομιλήσας ὁ Βεζύρης μετὰ τοῦ Βασιλέως, ἔκλεξαν ἡγεμόνα Βλαχίας τὸν Σερμπᾶν Καντακουζηνόν. Ἐλθὼν δὲ καὶ ὁ Δουκά Βοεβόδας εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ πληροφορηθεὶς τὰ διατρέξαντα, κατεταράχθη εἰς ἄκρον, ὅθεν ἀμέσως ἐπεμφε τὸν Νιάγοε Βόρνικου Σεκουγιάνον, τὸν Ἰβάσκου υἱὸν τοῦ Μπαλιάνου, καὶ τὸν Χρήζα Βισιάρην εἰς Ἀδριανούπολιν διὰ νὰ κατατρέξωσι τὸν Σερμπᾶν Καντακουζηνόν, ἀλλ' ὡς ἔφθασαν, οὐδὲν ἐκτέλεσαν, διότι τὸν μὲν Δουκά Βοεβόδαν εἶχον ἐξώσῃ καὶ ἐδιώρισαν εἰς Μολδαυίαν, τὸν δὲ Σερμπᾶν Βοεβόδαν εἶχον διορίσῃ ἡγεμόνα Βλαχίας, ἔθεν καὶ οἱ πεμφθέντες ἄρχοντες ὑπέκλιναν

τὸν αὐχένα, καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν Σερμπᾶν Βοεβόδα, ἐκτὸς τοῦ Σταΐκου Παχαρνίκου, καὶ Ἰβάσκου υἱοῦ τοῦ Μπαλιάνου, οἵτινες ἔφυγον εἰς Μολδαυίαν ἀμέσως· ἀποσεΐλας δὲ ὁ Βεζύρης ἔνα ἀξιωματικὸν Τοῦρκον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Βραγκοβάνου, ἀνεψιοῦ τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα, ἐσύκωσε τὸν Δοῦκα Βοεβόδαν ἐκ τῆς Βλαχίας τῷ ἐ. ἔτει τῆς ἡγεμονείας του, καὶ μετέθεσε τοῦτον εἰς Μολδαυίαν. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ν Δ'.

Σερμπᾶν Βοεβόδας Β'. Καντακουζηνός.

Ελθὼν ὁ Σερμπᾶν Βοεβόδας Καντακουζηνός εἰς Βλαχίαν, ὑπεδέχθη κοινῶς παρὰ πάντων μὲ ἄκραν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν· ὡς δὲ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον, ἔπεμψεν ἀμέσως καὶ ἔφερε τὸν Θεοδοσίου Μιτροπολίτην ἐκ τῆς Μονῆς Τισμάνας, ἔνθα ἦτον φυλακωμένος, ὅστις ἀμέσως ὡς ἦλθεν, ἔδωκεν ἀγαγὴν τῷ ἡγεμόνι διὰ τὴν ἐκ τῆς Μιτροπόλεως ἀδικὸν ἔξωσίντου, τὴν ὁποίαν ὁ ἡγεμὼν ἔπεμψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Διονυσίῳ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐσάλισαν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Βλαχίαν ὅ,τε Μαρωνείας

α. κ.

1679.

ἐκ διαφόρων τοπικῶν καὶ ἐτέρων χρο- νικῶν.

(*) Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7183. καὶ 7184. καὶ 7185. καὶ 7186. καὶ 7187.

Μητροπολίτης, καὶ ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Λογοθέτης Γιαννάκης, οἵτινες ὡς ἦλλον, συνήφροισεν ὁ ἡγεμὼν Διδάνι, ἦτοι συνέδριον μέγα, ἐν ᾧ κατὰ προσαγὴν παρευρέθησαν οἱ τῆς τζάρας ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ τυχόντες ξένοι, ὅλοι οἱ ἀρχιμανδρίται καὶ ἡγούμενοι τῆς τζάρας, καὶ ἐν γένει ὅλοι οἱ ἄρχοντες· ὅθεν παρρησιασθέντες οἱ δύο μητροπολίται, ὅ,τε Θεοδόσιος καὶ Βαρλαάμ, ἐκρίθησαν, καὶ μείνας ἀναπολόγητος ὁ Βαρλαάμ, ἀπέθεσεν ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος τὴν Πατερίτζαν, δηλαδὴ τὴν ποιμαντικὴν ράβδον, καὶ ὑπεχώρησεν· ὁ δὲ ἡγεμὼν λαβὼν αὐτὴν ἔδωκεν αὐθις τῷ Θεοδοσίῳ Μητροπολίτῃ, ὃν καὶ ἀπέσειλε μετὰ μεγάλης τιμῆς εἰς Μητρόπολιν.

Εὐρισκομένης δὲ τῆς τζάρας εἰς ἀθλίαν κατάσασιν ἐξ αἰτίας τῶν καταχρήσεων τῶν πρὸ αὐτοῦ ἡγεμόνων, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ κατεξοχὴν ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν πέριξ Τούρκων, οἵτινες περικυκλώσαντες αὐτὴν πανταχόθεν, ἐπέφερον καθ' ἑκάστην μυρίας σενοχωρίας καὶ θλίψεις εἰς τὸν λαὸν διὰ τὰ χρήματα, ἅπερ ἐδάνειζον, καὶ ἐσύναζον γενήματα καὶ ζῶα, κατὰ τὴν ιδιάντων θέλῃσιν, πρῶτη φροντίς ἐσάθη τοῦ ἡγεμόνος διὰ νὰ κάμη ὀπωσοῦν εἰς αὐτὰ τὴν διόρθωσιν, καὶ κατεγίνετο ἐπιπόνως· ἀλλ' ἡ Πόρτα κινήσασα πόλεμον κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ἐν ἔτει 1680. ἔπεμψεν ἓνα Σερασκέρην μὲ πλῆθος

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ ΜΕΡ. Δ'. Κ Α'. 261
Σρατευμάτων Τουρκικῶν καὶ Ταταρικῶν ἐ-
ναντίον τοῦ Καίσαρος τῆς Ἄουστρίας· ὅθεν κατ'
ἐπιταγὴν βασιλικὴν ὑπῆγε καὶ ὁ Σερμπᾶν
Βοεβόδας μετὰ τοῦ Δούκα Βοεβόδα τῆς Μολ-
δαυΐας εἰς Οὐγγαρίαν, ἔνθα ἐσάθησαν οἱ ἡ-
γεμόνες, ἕως οὗ ἐκτίσθησαν δύο χωματένια
φρούρια ὑπὸ τῶν Βλαχομολδαύων, εἶτα ἐπέ-
σρεψαν, καὶ πάλιν κατεγίνετο ὁ Σερμπᾶν Βοε-
βόδας ὅλαις δυνάμεσι, διὰ τὴν ἀπαλλάξῃ τὸν
τόπον ἀπὸ τὰς καταδυναστείας τῶν Τούρκων,
οἵτινες ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι τόσον ἐξη-
γριώθησαν, καὶ ἐμαίνοντο, ὥστε Χριστιανὸς δὲν
ἐδύνατο νὰ παρρησιασθῇ ἔμπροσθέντων.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπῆλθε καὶ ἡ ἀρ-
χόντισσα Ἑλένη Ποσελιτζάσα, μήτηρ τοῦ
ἡγεμόνος Σερμπᾶν Βοεβόδα, μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς
Μιχαήλ Σπαθάρη Καντακουζινοῦ, καὶ τῆς
Στάνκας γ'. Συγατρός τῆς εἰς Ἱεροσόλυμα,
ἔνθα ἐπροσκύνησε τὸν πανάγιον τοῦ κυρίου
ἡμῶν τάφον, περιῆλθεν ὅλα τὰ τῶν ἁγίων τό-
πων ἱερὰ Μοναστήρια, ἀνέβη εἰς τὸ Σίναιον ὄ-
ρος, καὶ διαμοιράσασα πολλὰ ἐλέη, καὶ πλού-
σια ἀφιερώματα, ἐπέσρεψεν εἰς Βλαχίαν, τὴν
ὁποίαν προὑπήντησεν ὁ υἱὸς τῆς Σερμπᾶν Βοε-
βόδας μετὰ παντὸς τοῦ ἱερατικοῦ κλήρου καὶ
τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔφερεν αὐτὴν μετὰ μεγά-
λης παρατάξεως καὶ τιμῆς, πρῶτον εἰς τὴν
Αὐθευτικὴν ἐκκλησίαν, ἔνθα ἔγινε δοξολογία
πρὸς τὸν Θεὸν, ἔπειτα εἰς τὸν οἴκου τῆς.

Ἐν ἔτει 1682 κρατεύσας ὁ ἴδιος Σουλτάν Μεεμέτης μετὰ πάντων τῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ Ρούμελης κρατευμάτων, καὶ μετὰ τοῦ Χάν τῆς Κριμμαίας κατὰ τοῦ καίσαρος Λεοπόλδου τῆς Ἀουστρίας, ἦλθεν ἕως εἰς Βελιγράδ τῆς Σερβίας, ὅπου μείνας αὐτὸς μετὰ τῆς αὐλῆς του, ἀπέσειλε τὸν Βεζύρη Καρὰ Μουσαφᾶν κατὰ τῆς Βιέννης μετ' ὅλων τῶν κρατευμάτων, τὸν ὁποῖον συνηκολούθησαν διὰ βασιλικῆς προσαγῆς καὶ οἱ ἡγεμόνες μετὰ τῶν κρατευμάτων τους, ὅ,τε Σερμπᾶν Βοεβόδας Βλαχίας, Δοῦκα Βοεβόδας τῆς Μολδαυίας, Ἀμπαλὴ Μιχαὴλ τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ ὁ Γρόφ Τέκερ ἀπὸ σάτης τῆς Οὐγγαρίας· ἐμβὰς δὲ ὁ Καρὰ Μουσαφᾶς Βεζύρης εἰς τὰ Ἀλαμανικὰ χῶματα, ἔφθασεν ἕως Βιένναν, τὴν ὁποῖαν πολιορκήσας μὲ 240 χιλιάδας κράτευμα ἡμέρας 63 οὐδὲν ἐκτέλεσεν, ἐπειδὴ ἐπρόφθασεν ὁ ρήξ τῆς Πολωνίας Σομπέσκης εἰς βοήθειαν τοῦ Καίσαρος, καὶ οὕτως ἐνίκηθησαν οἱ Τούρκοι, καταδιωθέντες μὲ μεγάλου ἀφαισισμὸν τους, ἐπιστρέψαντος καὶ τοῦ Βεζύρη κατησχυμένου. Τότε λοιπὸν ἐπανῆλθον καὶ οἱ ἡγεμόνες εἰς τοὺς θρόνους αὐτῶν· μετὰ ταῦτα ἐκινήθησαν οἱ Τούρκοι κατὰ τῆς Πολωνίας, συνηκολούθησε δὲ καὶ ὁ Σερμπᾶν Βοεβόδας μὲ κράτευμα, ὅστις φθάσας ἕως εἰς τὸ Ἰάσιον τῆς Μολδαυίας ἐπέστρεψεν.

Ἐν ἔτει 1686 ἐπανέλαβεν ἐκ τῶν Τούρ-

κων ὁ Καῖσαρ τὴν Βούδαν καθέδραν τῆς Οὐγγαρίας, εἰς ἣν ἐχάθησαν τεσσαράκοντα χιλιάδες Γιαννίτζαροι· ἔπειτα ἐπῆρε τὸ παρά τὸν Τισσὸν ποταμὸν Σεγεδὶν κάστρον μὲ μεγάλην φθορὰν τῶν Τούρκων, ἐκυρίευσεν καὶ ἕτερα, εἰς τοὺς ὁποίους πολέμους εὕρισκετο μὲ κράτευμα Βλαχικὸν καὶ ὁ Γεώργιος Σπαθάρης Καντακουζηνός, ὡς ἀρχισράτηγος τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα, ἀλλ' εἶχεν ἐπιστρέψῃ μὲ πολλὰ ὀλίγα λείψανα τοῦ κρατεύματος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐτελεύτησεν καὶ ἡ Καντακουζηνὴ Ἑλένη μήτηρ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ συνώδευσε τὸ λείψανον αὐτῆς ὁ υἱὸς τῆς μετ' ὅλων τῶν ἀδελφῶν του καὶ λοιπῆς γενεαλογίας, μετὰ παντὸς τοῦ ἱερατικοῦ κλήρου, τῶν τε ἀρχόντων καὶ ὅλων τῶν κρατιωτικῶν ταγμάτων· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἔφερον αὐτὴν μετὰ μεγάλης παρατάξεως ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου, ὁ μὲν ἡγεμῶν ἐπέσρεψεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἅπαντες συνώδευσαν τὸ λείψανον ἕως εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Μαρτζινενίου, εἰς ἣν ἐορτάζεται ἡ μνήμη τῶν Ἀρχαγγέλων, καὶ ἔθαψαν ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας, πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος πλησίον τοῦ αἰοδήμου ἀνδρόσ της Κωνσαντίνου Ποσελνίκου Καντακουζινοῦ. Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ἀπέθανε καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἡγεμόνος Ματθαῖος Ἄγας, τὸν ὁποῖον ἔθαψαν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας τῆς τοῦ Κοτρουτζανίου Μονῆς, ἣν ἔκτισεν ἐκ Σε-

μελίωv οὗτος ὁ Σερμπᾶν Βοεβόδας ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου εἰς τόπον, ἔνθα ἦτον πρότερον δάσος πυκνότατον· καθότι ἐν ᾧ αὐτὸς κατετρέχετο πρὶν ἡγεμονεύσῃ, ὡς διείληπται, παρὰ τοῦ Γρηγορ Βοεβόδα καὶ Δοῦκα Βοεβόδα, εἰς μίαν ἐκ τῶν πολλῶν του καταδρομῶν ἐκρύβη τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸ ρηθὲν δάσος, ἕως οὗ εὐρῶν τρόπου ἐσώθη μὲ τὴν φυγὴν, καὶ ἐπειδὴ εἶχε δώσῃ ὑπόσχεσιν τότε τῇ Θεομήτορι, ὅτι ἂν ἤθελε λυτρωθῆ τοῦ κινδύνου, καὶ κτίσῃ ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ μονὴν, ἐκτέλεσε τὴν ὑπόσχεσίν του λυτρωθεὶς καὶ ἅμα ἡγεμῶν κατασθεὶς, κτίσας ταύτην εἰς μνήμην τῆς τῆς Θεοτόκου κοιμήσεως.

Ἐν ἔτει 1687. ἐκίνησεν αὐθις μεγάλα στρατεύματα ὁ Σουλτᾶν Μεεμέτ κατὰ τοῦ Καίσαρος τῆς Ἀουστρίας, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ ἐνικήθησαν κατὰ κράτος, καὶ κατηφανίσθησαν, ὡς ἐπέσρεψεν ὁ Σουλεϊμᾶν Πασᾶς Βεζύρης εἰς Βασιλεύουσαν, ἐφουεύθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου ἀμέσως, εἰς τὸ ὁποῖον διάσημα, ἀποσατήσαντες καὶ οἱ Γιαννίτζαροι, ἔξωσαν τοῦ θρόνου τὸν Σουλτᾶν Μεεμέτ τὸ τεσσαρακοσὸν ἔτος τῆς βασιλείας του, καὶ ἔθεσαν εἰς τὸν θρόνον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σουλεϊμᾶν δ'. Τότε ἐξάλῃ πάλιν καὶ μουκαρέρι, ἦτοι ἀνανέωσις τῆς ἡγεμονείας παρὰ τῆς Πόρτας δι' ἐνὸς ἀξιοματικῶ Τούρκου τῷ Σερμπᾶν Βοεβόδα, ὃς τις ὑπάνδρευσε τὸ ἐπόμενον ἔτος 1688 καὶ

την κόρινθον, ὀνόματι Μάνδα, μετὰ τοῦ Γριγοράσκου υἱοῦ τοῦ Ἰβάσκου Λογοθέτου Μπαλιάνου· καὶ ἀγκαλιὰ ὁ Ἰβάσκος Λογοθέτης μετὰ τοῦ πατρός του Γεωργίου Μπαλιάνου ἐσάβησαν θανάσιμοι ἐχθροὶ τῆς τῶν Καντακουζηνῶν γενεᾶς, καὶ κατεξοχὴν τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα, δὲν ἀπηλλάγησαν ὅμως καὶ οὗτοι μετέπειτα τῆς θείας ὀργῆς· διότι ὡς ἔγινεν ὁ Σερμπᾶν Καντακουζηνὸς ἡγεμῶν, δὲν ἔλαβον τόσην τόλμην καὶ γενναϊότητα, ὅντες ἔνοχοι, νὰ προσμείνουν, ἀλλ' ἔφυγον ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἀπῆλθον εἰς Μολδαυίαν· ὡσαύτως ἐγερθεῖσα συγχρόνως ἐκ τῆς Βλαχίας καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Ἰβάσκου Λογοθέτου, κατέφυγεν εἰς Μολδαυίαν μετὰ τῶν υἱῶν της καὶ θυγατέρων της· ἀλλ' ἀποθανόντος ἐν Μολδόβῃ τοῦ Ἰβάσκου Λογοθέτου Μπαλιάνου (ἐπειδὴ ὁ πατήρ του εἶχε προαποθάνῃ), ἡ σύζυγος αὐτοῦ μετὰ τῶν τέκνων της καὶ τοῦ Σταΐκου Παχαρνίκου Μπουκσανιάνου ἠγέρθησαν ἐκ Μολδόβης, καὶ ἔφυγον εἰς Τρανσυλβανίαν, ὅπου διέτριβον ἐν ἄκρᾳ ξενοχωρίᾳ· ὁ δὲ Σερμπᾶν Βοεβόδας πληροφορηθεὶς περὶ τούτων, καὶ σπλαγχνισθεὶς, ἐποίησε κατὰ τὸ ρητὸν τοῦ ἱεροῦ καὶ θείου εὐαγγελίου, ὅπερ λέγει, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, ἐπειδὴ εἰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, καὶ ἀγαθοποιεῖτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις; διὸ καὶ πέμφας εἰς

Τρανσιλβανίαν, ἔφερε τὴν ἀρχόντισσαν τοῦ Ἰβάσκου Μπαλιάνου μετὰ τῶν τέκνων τῆς καὶ τοῦ Στόϊκα Παχαρνίκου· καὶ ἐπειδὴ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰβάσκου Μπαλιάνου Γρηγόριος ἦτον μὲ πολλὰ προτερήματα καὶ ἀρετὰς κεκοσμημένος, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τότε, δὲν ἐνθυμήθη πλέον ὁ ἡγεμὼν τὰς τοῦ πατρὸς του καὶ πάππου του θανασίμους καταδρομὰς, ἀλλ' ἔκαμεν αὐτὸν γαμβρὸν εἰς τὴν κόριν του Μάνδα, καὶ εἰκότασε τοὺς γάμους μὲ μεγάλην λαμπρότητα καὶ παρρησίαν, ὥστε ἐθαύμαζον πάντες διὰ τὴν ἀνεξικακίαν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἔχαιρον διὰ τὴν τῶν δύο οἴκων πούτων διαλλαγὴν· δὲν ἔζησεν ὁμως ἡ δυσυχὴς Μάνδα διὰ πολὺ, ἐπειδὴ ἀσθενήσασα μετ' ὀλίγου βαρέως, ἐτελεύτησεν, ἣν καὶ ἔθαψαν εἰς τὴν Μοιὴν τοῦ Κοτρουτζανίου μετὰ μεγάλῃς παρρησίας ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων, καὶ μετὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου Διονυσίου, ὅς τις εὐρέθη νὰ εἶναι ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ εἰς τὴν Βλαχίαν.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπέστειλεν ὁ Σουλτὰν Σουλεϊμᾶν πλῆθος στρατευμάτων μετὰ τοῦ Ἰαούζ Πασᾶ Σερασκέρι καὶ χᾶν τῆς Κριμματίας ἐναντίον τοῦ Καίσαρος, ἐπολέμησαν δὲ μετὰ τῶν Ἀουστριακῶν ἄνωθεν τοῦ τῆς Σερβίας Βελιγραδίου, πλησίον τοῦ ποταμοῦ Δίβρι, ὅπου ἀφ' οὗ ἐνικήθησαν κατὰ κράτος οἱ Τοῦρκοι, ἔφυγεν ὁ Ἰαούζ Πασᾶς μὲ τὰ λείψανα τοῦ

κρατεύματός του· ἔπειτα πολεμήσαντες οἱ
 Ἄουστριακοὶ τὸ Μπέλιγραδ ἡμέρας 32, τὸ ἐκυ-
 ρίευσαν, καὶ ἔκαμαν αἱματοχυσίαν ἀνεκδιή-
 γητον· ἐν ἔτει 1688 Αὐγούστου 6 ἐκυρίευσαν
 προσέτι τὸ Κουκουλδάρ, τὸ Σέμπες, τὸ Λογ-
 γός, τὴν Οὐρσάβαν, καὶ τὴν Κλάδοβαν, καί-
 κείθεν διαπεράσαν ἐν σώμα Ἄουστριακῶν μὲ
 τὸν στρατηγὸν Βετεράν εἰς Βλαχίαν, ἐκρατο-
 πέδευσεν εἰς τὸν Σεβηρινὸν Τοῦρνον. Τότε ὁ
 Σερμπᾶν Βοεβόδας ἄνευ ἀναβολῆς ἔπεμφε
 τὸν ἀνεψιὸν του Κωνσταντῖνον μέγαν Λογοθέ-
 τιν Βραγκοβάνου μὲ πολύτιμα δῶρα πρὸς τὸν
 στρατηγὸν Βετεράνιν, παρακαλῶν αὐτὸν διὰ
 νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Βλαχίας, μήπως ἡ
 Πόρτα ὑποπτευθῇ ἀποσασίαν τινὰ τῆς Βλαχίας,
 καὶ δώσει προσαγὴν εἰς τοὺς Τατάρους νὰ
 ἐφορμήσουσιν, καὶ νὰ ἀφανίσουσιν τὸν τόπον,
 κατὰ τὴν φυσικὴν των συνήθειαν, διὰ πυρὸς,
 μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωσίας· λαβὼν οὖν ὁ
 στρατηγὸς Βετεράνης τὰ δῶρα, ἐσυκάθη μὲν
 ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ κρατεύματός του, δὲν ἐξῆλ-
 θεν ὁμως τελείως ἐκ τῆς Βλαχίας, ἀλλ' ὑπῆ-
 γε πλισίον τῶν Βουνῶν εἰς Κιμπουλούγγι,
 καὶ ἐκρατοπέδευσεν· ὅθεν πάλιν ἔσειλεν ὁ ἡ-
 γεμῶν τὸν ἀδελφόν του Μιχαὴλ Σπαθάρην Καν-
 τακουζηνόν, μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Κωνσαν-
 τίνου Μπαλατζάνου Ἄγα, καὶ εὐρόντες τὸν
 στρατηγὸν Βετεράνιν εἰς Κιμπουλούγγι, εἴθα
 διέτριβεν ἔτι μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Κωνσταντῖνος

Βραγκοβάνος, παρεκάλεσαν τούτου Φερμάς, ἕως ὅτου καταπεισθεῖς εἰς τὰς παρακλήσεις των, ἠγέρθη καὶ κείθεν, καὶ μετ' ὅλου τοῦ κρατεύματός του διαπεράσας τὰ ὄρη, ἀπῆλθεν εἰς Βρασοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας· ὁ δὲ Σερμπᾶν Βοεβόδας δὲν ἔλειψεν ἀ εἰδοποίησιν ἀμέσως τὰ διατρέξαντα τῷ Σουλτάνῳ, καὶ ὅτι κατῶρθωσε νὰ ἀναχωρήσουν οἱ Ἄλαμανοὶ, ἄνευ πολέμου, καὶ βλάβης ἐκ τῆς Βλαχίας, ὅς τις ἐχάρη μεγάλως καὶ ἐπήνεσε τούτου διὰ τὸν καλὸν τρόπον του.

Ἐν τούτοις φοβούμενος ὁ ἠγεμὼν μήπως ἐπὶ ἡμερῶν του ὑποπέσῃ ἡ Βλαχία εἰς κάμμίαν αἰχμαλωσίαν, ἢ ἄλλην τινὰ περίεσιν ὀλεθρίαν, ἐξ αἰτίας τῶν Ἄλαμανῶν, ἢ Τούρκων καὶ Τατάρων, οἵτινες εἶχον ἀδιακόπους πολέμους, ἐσκέπτετο πολυτρόπως διὰ νὰ προμηθεύσῃ τὴν τῶν ἐνδεχομένων ἀπάντησιν· ὅθεν συμβουλευθεῖς μετὰ τῶν ἀρχόντων, ἐκλεξε τέσσαρας ἐξ αὐτῶν, τὸν ἀδελφόν του Γεώργγιου Καντακουζηνὸν μέγαν Σπαθάρην, τὸν Κωνσταντῖνον Ἄγα Μπαλατζάνου γαμβρόν του, τὸν Σερμπάνου μέγαν Κόμισον Καντακουζηνὸν ἀνεψιόν του υἱὸν τοῦ Δραγγίτζι Σπαθάρη Μαγγουράνου, καὶ τὸν Σερμπάνου μέγαν Κόμισον υἱὸν τοῦ Πούρβουλου μεγάλου Βισιάρη Βλαδέσκου ἀπὸ Ἀνερόσσαν, καὶ τούτους τοὺς τέσσαρας ἄρχοντας ἐπεμφεν εἰς Βιένναν, πρὸς τὸν καίσαρα τῆς Ἀυστρίας Λεόπολδον,

μὲ δῶρα πολύτιμα, καὶ μὲ γράμματα πρὸς αὐτὸν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδέετο νὰ δώσῃ ὑψηλὴν βασιλικὴν προσαγὴν εἰς τοὺς τῶν Καισαρικῶν κρατευμάτων Γενεραλέους ἀρχηγούς, οἵτινες ἦσαν διωρισμένοι κατὰ Τούρκων, ὅτι εἰμὲν εὐδοκίῃ ἢ θείᾳ πρόνοια νὰ νικήσουν, καὶ νὰ κατατροπώσουν διόλου τοὺς Τούρκους, νὰ ἤθελαν λάβῃ φροντίδα διὰ νὰ προφυλάξουν τὴν τῆς Βλαχίας πτωχὴν ταύτην τζάραν, καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσουν ἐκ τῶν λευτιῶν ὀδόντων τῶν Τούρκων καὶ Τατάρων, καὶ τότε αὐτὴ θέλει εἶναι ὑπήκοος καὶ ὑποκλινῆς εἰς τὰς τούτου βασιλικὰς προσαγὰς· ἀλλ' ἀποπέμφας τοὺς ρηθέντας τέσσαρας ἄρχοντας, ἠσθένισε βαρέως, καὶ προνοήσας τὸν θάνατόν του, ἐμήνυσε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ ἄρχουσι νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, παρ' ὧν ζητήσας συγχώρησιν, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς διὰ νὰ ἐκλέξουν τὸν υἱόν του Μπεγζαδὲ Γεώργιον ἡγεμόνα, ἐτελεύτησεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ κτισθείσῃ Μονῇ τοῦ Κοτροτζανίου, ἡγεμονεύσας ἔτι 9 καὶ μῆνας 10.

Οὗτος εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡγεμονείας του ἐσάθη ἀνὴρ ἔμψρων, προνοητικὸς, δικαιοτάτος, πρᾶος, καὶ ἀμνησικάκος. Ἐλύτρωσε τὴν Βλαχίαν ἐκ πολλῶν ἐναντίων δεινῶν, ἠλευθέρωσε τοὺς πτωχοὺς ὑπηκόους του ἐκ τῆς καθημερινῆς καταδυναστείας τῶν παραδυναστῶν Τούρκων, καὶ ἐπερίβαλεν ὡς πα-

τῆρ φιλόσοργος πάντας. Οὗτος κατὰ πρῶτον ἐσύσῃσεν Ἑλληνικὴν Σχολὴν ἐν Βουκουρεσίῳ· οὗτος ἔφερε πρῶτος τὸ Ἀραποσίτιον, βλαχιστὶ Ποροῦμπι λεγόμενον, πρότερον μὴ ὑπάρχον εἰς τὴν Βλαχίαν· ἔφερε προσέτι τεχνίτας εἰς κατασκευὴν βούχου, ἤτοι τζόχας, καὶ ἔκτισε φάμπρικαν, ἤτοι βουχοποιεῖον εἰς Ἀφουμάτζι· ἔκτισε τὴν τοῦ Κοτροutzανίου Μονὴν ὡς προεῖρηται, καὶ τὸ μετόχιον ταύτης, ἐντὸς τῆς πόλεως τοῦ Βουκουρεσίου, καλούμενον Σερμπάν Βόδα. Μέχρι τῆς τούτου ἡγεμονείας δὲν ἐσέλλετο τὸ τοῦ τόπου χαράτζιον εἰς τὴν Πόρταν, ἀλλ' ἐπίτηδες ἤρχετο τῆς βασιλείας ἀξιωματικὸς Τοῦρκος καὶ τὸ ἐλάμβανε· συνοδεύων δὲ αὐτὸν ἐν τῷ ἐπιστρέφειν εἰς ἄρχων τοῦ ἡγεμόνος μέχρι Γιργιέβου καὶ Ρουχτζουκίου, ἐλάμβανεν ἐκεῖθεν Ἰλάμι, ἤτοι ἀπίδειξιν τῆς παραδόσεως τοῦ βασιλικοῦ φόρου, καὶ ἐπέστρεφεν· ὁ δὲ βασιλικὸς ἀξιωματικὸς ἔφερεν αὐτὸν μόνος εἰς Βασιλεύουσαν.

Οὗτος εἶχε καὶ παρὰ τοῦ Καίσαρος τῆς Ἀουστρίας πριβιλέγια, τουτέστι προνόμια. (*)

(*) Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7188. ἕως 7196.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ν Ε .

Κωνσταντίνος Βοεβόδας Βασσαράβας, ὁ Βραγ-
κοβάνος.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα
συνηθροίσθησαν ὅλοι, μεγάλοιτε καὶ μικροὶ
ἄρχοντες εἰς τὴν ἡγεμονικὴν Κούρτιν, μετὰ
τοῦ Θεοδοσίου μητροπολίτου καὶ τῶν ἐπισκό-
πων· εὐρισκόμενος δὲ τότε εἰς τὴν Βλαχίαν
καὶ ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύ-
σιος, πρεσεκλήθη καὶ οὗτος εἰς τὴν συνέλευ-
σιν· ὡσαύτως καὶ εἰς ἀξιωματικὸς Τοῦρκος
Καπουτζίμπασης, ὅς τις εἶχεν ἔλθῃ διὰ βασι-
λικὰς ὑποθέσεις· συνεθροίσθησαν προσέτι καὶ
οἱ Καπετάνοι, καὶ ἀξιωματικοὶ τῶν κρατιωτι-
κῶν ταγμάτων, καὶ ἅπαντες οἱ πρῶτιςοι τῶν
πραγματευτῶν καὶ λοιπῶν τάξεων, καὶ κοινῆς
σκέψεως γενομένης περὶ ἐκλογῆς ἡγεμόνος,
δὲν ἐνεκρίθη εὐλογος ἢ παραγγελία τοῦ ἀπο-
θανόντος Σερμπᾶν Βοεβόδα, ὅτι νὰ ἀναδεχθῆ
τὸν θρόνον ὁ υἱὸς τοῦ Γεώργιος, μετὸ νὰ ἦσαν
αὶ κατεπεύγουσαι περιστάσεις διὰ τοὺς ἀκατα-
παύτους πολέμους δεῖναι, ἢ δὲ πολλὰ νεαρὰ
ἔλικία τοῦ Μπεγζαδὲ Γεωργίου δὲν ἦτον
ἱκανὴ πρὸς τὴν τῶν περιστάσεων ἐξοικονόμησιν,
ὅθεν καὶ ὁμοφώνως ἔκλεξαν ὅλοι τὸν Κωνσαν-
τῖνον μέγαν Δογοθέτην Βασσαράβαν τὸν Βραγ-

α. κ.

1689.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν καὶ
ἐξ ἄλλων δια-
φόρων.

κοβάνον, ὅστις ἦτον ἀνεψιὸς τοῦ Ματαίη Βοεσ-
 βόδα Βασσαράβα. Τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἄρ-
 χοντες ἐσυμβουλευθῆσαν καὶ τὸν βασιλικὸν
 Καπουτζίμπασιν, περὶ τοῦ πῶς ἔπρεπε νὰ ἐ-
 ξακολουθήσωσι διὰ νὰ μὴν ὑποπέσῃ ὁ τόπος
 εἰς κἀμμίαν περίεσιν ἐναντίαν, καὶ ἀπεκρίθη λοι-
 πὸν οὗτος εἰς ἐπήκοον πάντων, ὅτι ἡ ἀνάγκη
 δὲν συγχωρεῖ νὰ ἀργοπορήσουσιν, ἀλλ' ὅσον
 τάχις, πρὶν διαδοθῆ ἡ εἰδήσις ἔξω, νὰ ἐν-
 θρονίσουν τὸν ἐκλεχθέντα παρ' αὐτῶν ἡγεμό-
 να, καὶ ἐντ' αὐτῶ νὰ εἰδοποιήσουσιν τὴν Πόρ-
 τα, καὶ νὰ ζητήσουσιν κἀκεῖθεν τὴν ἐπικύρω-
 σιν, διότι ἡ Βλαχία εἶναι πανταχόθεν περι-
 κυκλωμένη ὑπὸ ἀπείρων τῆς βασιλείας ἐχ-
 θρῶν· ἄσάυτως καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν εὐ-
 ρίσκονται πολλοὶ πρόθυμοι, καὶ ἔτοιμοι διὰ
 νὰ ἡγεμονεύσωσι, μεταχειριζόμενοι τὰς ἀ-
 δρὰς δόσεις τῶν χρημάτων, καὶ τῶν τῆς βα-
 σιλείας μεγισάνων τὴν διαυθέντευσιν, ὅθεν
 ἐνδέχεται νὰ γίνῃ τις ἐξ ἐκείνων, καὶ τότε
 ἔπεται ν' ἀκολουθήσουσιν σχίσματα καὶ δια-
 φωνίαι μεταξύ τῶν Βλάχων ἀρχόντων, ἕπερ
 εἶναι τὸ μόνον ἐπιθυμητὸν καὶ εἰς τοὺς Κων-
 σταντινοπολίτας Ῥωμαίους καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς
 τῆς Πόρτας Ἀλαμανοὺς γείτονας, καὶ ἀναμ-
 φιβόλως ὕψερρον ὑποπίπτει ὁ τόπος εἰς πολλὰ
 δεινὰ βάσανα.

Τότε ὁμοθυμαδὸν ὅλοι ἀπῆλθον εἰς τὴν Μη-
 τρόπολιν, ἐνθα συναθροίσαντες καὶ τὰ τάγμα-

τα τῶν κρατιωτῶν, εἶπον αὐτοῖς περὶ τοῦ ἐκ-
 λεχθέντος ἡγεμόνος, οἵτινες εὐχαριστηθέντες
 εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἐκραύγασαν ὁμοφώνως,
 οὗτος γὰρ γίνῃ, ὡς γνωστὸς ἄνθρωπος καλῆς
 διαθέσεως, δίκαιος, πρᾶος, καὶ ἄξιός διὰ τὰ
 κυβερνήσει τὴν ἡγεμονείαν εἰς τὰς ἐνεσῶσας
 περιστάσεις; ἧτις εἶναι περικυκλωμένη ὑπὸ
 Τουρκικῶν, Ἀλαμανικῶν, Πολωνικῶν, Ῥωσ-
 σικῶν, καὶ Τατταρικῶν κρατευμάτων· καὶ
 μ' ὅλον ὁποῦ ἢ τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα Δόμνα
 Μαρία ἐμοίρασε πολλὰ χρήματα εἰς διαφό-
 ρους τῶν ἀρχόντων, καὶ εἰς τὰ κρατιωτικά
 τάγματα, διὰ τὰ ἐκλέξωσι τὸν υἱόν της Γεώρ-
 γιου ἡγεμόνα, πλὴν ἀπέτυχεν τοῦ σκοποῦ·
 ἐκ τούτου δυσареσθηθεῖσα, διέβη μετὰ τοῦ
 υἱοῦ της ἔ τῶν θυγατέρων της εἰς Τρανσίλβανίαν
 καὶ ἐκατοίκησεν. Ἀμέσως οὖν ἔσειλαν οἱ ἄρ-
 χοντες, καὶ προσκαλέσαντες τὸν Κωνσταντῖνον
 Βραγκοβάνου, (ὃς τις εἶχε μείνῃ εἰς τὴν Αὐθεν-
 τικὴν Κούρτιν) ἔφερον τοῦτον μὲν Αὐθεντικὸν
 ἵππον εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἔνθα ἀσπασάμενοι
 αὐτὸν ὅλοι ὡς ἡγεμόνα των, καὶ εὐφροσύνας
 τὰ κρατεύματα, ἀπῆλθον ὁμοθυμαδὸν,
 προηγουμένων ἐν παρατάξει τῶν κρατευμάτων,
 εἰς τὴν Αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν, καὶ γενομένης
 τῆς ἀναγορεύσεως κατὰ τὴν συνήθειαν, μετὰ
 τὴν τελείωσιν τῆς δοξολογίας, ἔφερον αὐτὸν
 ἄνω εἰς τὴν Αὐθεντικὴν Κούρτιν, καὶ ἐν-
 θρόνισεν τοῦτον ἐ παρευρεθεῖς βασιλικὸς Καπουτ-

ζίμπασις, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν τάξιν, ὅθεν ἐτελείωσεν ἡ ἀναγόμευσις μὲ τὰ μουσικὰ ὄργανα, καὶ μὲ τὸν ἦχον τῶν τοπίων καὶ τουφεκίων.

Τότε ἄνευ ἀναβολῆς ἔγραψαν οἱ ἄρχοντες καὶ Ἄρξ Μαγζάρι, τουτέστιν ἀναφορὰν πρὸς τὸν Βασιλεῖα, καὶ εἰδοποιοῦν πρῶτον τὸν θάνατον τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα, ἔπειτα παρέσαινον τὴν ἀνάγκην, ἣτις τοὺς ἐβίασε νὰ ἐκλέξωσιν ἡγεμόνα ἄνευ ἀδείας βασιλικῆς, τὸν ὅποιον ἡγεμόνα ἐδέοντο νὰ ἐπικυρώσῃ καὶ ἡ ὑψηλὴ Πόρτα, καὶ νὰ τῷ στείλῃ τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα, ὡσὰν ὅπου κατήγετο ἐκ τοῦ λαμπροῦ γένους τῶν καλῶν Βασσαράβων, ἀνεψιὸς ὢν τοῦ πισοῦ τῆς Βασιλείας Ματαίη Βοεβόδα Βασσαράβα, (*) τοῦ ὁποίου ἀνδρὸς

Σερβικῆ Ἠρώ-
νολ.

(*) Ἡ τῶν Βραγχοβάνων γενεὰ ἦν ἐτέρα, καὶ ἡ τῶν Βασσαράβων ἐτέρα. Ὁ δὲ Κωνσταντῖν Βοεβόδας ἦν υἱὸς Βραγχοβάνου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦν καὶ ἀνεψιὸς ἐξ ἀδελφῆς Ματαίη Βοεβόδα τοῦ Βασσαράβα, οἰκειοποιήθη καὶ οὗτος, ὡς ἔγινεν ἡγεμῶν, τὸ ἐπίθετον Βασσαράβας, ὡς ὑποληπτικὸν τόσον εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν, ὅσον εἰς τὰς περὶ ζειτνιαζούσας ἡγεμονείας, καὶ εἰς τὸν τόπον, χωρὶς ὅμως νὰ παραιτήσῃ καὶ τὴν ὀνομασίαν τῆς ἰδίας του πατρικῆς γενεᾶς. πλὴν αὐταὶ αἱ δύο γενεαὶ εἶχον ἐνωθῆ πολλάκις καὶ πρότερον διὰ τῆς συγγενείας· διὸ εἰς τὴν σφραγίδα του καὶ εἰς τὰ σωζόμενα χρυσᾶ νομίσματά του ὀνομάζεται, «Κωνσταντῖνος Βοεβόδας Βασσαράβας ὁ Βραγχοβάνος.» ἐξ οὗ σαφῶς ἀποδείκνυται, ὅτι τὸ μὲν Βασσαράβας εἶναι ὡς ἀ-

τὴν ἀξιοσύνην, δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα γνωρίσαντας ἅπαντες, ἔκλεξαν ἡγεμόνα, καὶ γίνονται ἐγγυηταὶ διὰ τὴν καλὴν πίσιν αὐτοῦ

πίθεται, τὸ δὲ Βραγκοβάνος εἶναι ἢ καθ' αὐτὸ γενεᾷ του, ἣτις ἔλαβε τὴν κλησιν ἀπὸ τοῦ χωρίου Βραγκοβένι ὀνομασθέν ἐκ τῶν Βραγκοβέτζιδων Σέρβων. Ἡ δὲ ἱστορία ἀκολουθεῖ οὕτως.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου Λαζάρου Σαμοδέρ, Συμείων ἔκ σκη (ὅπερ σημαίνει αὐτοκράτορα) Σερβίας καὶ Ἰλλυρικοῦ, ἐν ἔτει 1372, ἔμειναν υἱοὶ δύο, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος Στέφανος διεδέχθη τὸν πατρικὸν θρόνον τῆς Σερβίας μετὰ τὰ λοιπὰ μέρη, ὁ δὲ δεύτερος Βούλκος ἀπέθανεν ἄτεκνος· εἶχε δὲ ὁ ῥηθεις Λάζαρος καὶ θυγατέρας δύο, καὶ τὴν μὲν πρώτην ἔλαβεν εἰς γυναῖκα ὁ Δάν Βοσβόδας ἄ. Βασσαράβας, καὶ γ'. ἡγεμῶν τῆς Βλαχίας· τὴν δὲ δευτέραν ὁ Κινέζ Βούλκος Βράγκοβιτζ, Γενεραλίσimos Βοσβόδας Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς Οὐγγαρικῆς Σερβίας (Ὁρ. βιογραφίαν τοῦ Δάν Βοσβόδα ἄ. Βασσαράβα)· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξουσίασεν ὁ Σουλτάν Μεσεμέτ ἄ. τοῦ Ἰλλυρικοῦ, ἔμεινεν ὁ Στέφανος ἐξουσιαστῆς μόνον εἰς τὴν Σερβίαν· τελευτήσας δὲ καὶ ὁ Στέφανος υἱὸς Λαζάρου ἐν ἔτει 1428, ἀφῆκε διάδοχον τῆς Σερβίας τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Γεωργίου Βράγκοβιτζ, υἱὸν τῆς ἀδελφῆς του Μαρίας καὶ τοῦ Βούλκου Βράγκοβιτζ, μετὰ τὸ ναὶ μὴν εἶχε κληρονόμον.

Ὁ δὲ Γεωργίος Βράγκοβιτζ ἀφῆκεν υἱοὺς τρεῖς, Βυζαντινὸν ἰ. Στέφανον, Λάζαρον, καὶ Γρηγόριον, οὓς ἀπέκτησε Σερβία. μετὰ τὴν Εἰρήνην ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως Παλαιολόγου, ἐξ ὧν ὁ Στέφανος καὶ Γρηγόριος ἦσαν τυφλοὶ παρὰ τοῦ β'. Σουλτάν Μουράτ· ὅθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Βράγκοβιτζ, ἔμεινε διάδοχος ὁ Λάζαρος ἐν ἔτει 1461. ὅστις ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Ἑλένην τὴν θυγατῆρα Γεωργίου Φραντζῆς.

πρὸς τὴν Πόρταν, εὐπείθειαν, καὶ προθυμίαν
του πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν βασιλικῶν ὑποθέ-
σεων· ταῦτα ἔγραψαν καὶ τῷ Βεζύρη, καὶ

ἐκ τοῦ Σερ-
βικοῦ·

τοπικὴ χρο-
νολ.

Οὐγγαρικῆς
Σερβίας χρο-
νολ.

Συμμετῶν Γε-
σποδ.

τέρα Θωμᾶ τοῦ Πορφυρογεννήτου Παλαιολόγου, Δε-
σπότης τῆς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ παλαιᾷς Πάτρας. Οὗ-
τος ὁ Λάζαρος ἔχων δύο θυγατέρας, τὴν μὲν Ἀγγελ-
λίαν ἔδωκε τῷ Στεφάνῳ ἡγεμόνι τῆς Βόσνας, τὴν
δὲ Δεσπίναν τῷ Νιάγος Βοσβόδα Βασσαράβα, πρὶν να
γένῃ ἡγεμῶν Βλαχίας. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Λα-
ζάρου, ὁ Στέφαν Βοσβόδας τῆς Βόσνας τῷ λόγῳ συγ-
γενείας, ὃν καὶ οὗτος Βράγκοβιτς ἐξ ἄλλης παραφυά-
δος, καὶ τῷ λόγῳ τοῦ τῆς συζύγου του δικαίου, ἐξου-
σίασε τὴν Οὐγγαρικὴν Σερβίαν· οὗτος δὲ μετὰ τὸν
αὐτοῦ θάνατον ἀφῆκε δύο υἱοὺς, Γεώργιον καὶ Ἰωάν-
νην· καὶ ὁ μὲν Γεώργιος ἐνδύθη τὸ μοναδικὸν σχῆμα
μετονομασθεὶς Μάξιμος, ὅστις μετέπειτα ἔγινε καὶ
Μητροπολίτης Σερμίου, ὁ δὲ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ὠνο-
μάσθη καὶ Ἰωαννοπόλ, ἔμεινε μόνος κύριος καὶ ἐξου-
σιαστὴς τῆς Οὐγγαρικῆς Σερβίας, (1) ἐν ἔτει 1465,
καὶ ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1469. Μετὰ τὸν θάνατον ὁμοῦ
τοῦ Ἰωαννοπόλ ἐξουσιάζαντες τὸ περισσότερον μέρος
τῆς Σερβικῆς γῆς οἱ Οὐγγροι, ἀφῆκαν πολλὰ ὀλίγον ὑ-
πὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ Ἰωαννοπόλ Πάβελ
Βράγκοβιτς, ὅστις εἶχε τὸν θρόνον του εἰς Τιμισόρα,
ἢ Τέμισβαρ τοῦ τῆς Οὐγγαρικῆς Σερβίας Μπανάτου·
ἐλέγετο δὲ „Κινὲξ Παῦλος Βράγκοβιτς Μπάνος τῆς Τι-

(1) Αὕτη ὠροθετεῖτο τότε μὲ τὸν Δούναβιν ποταμὸν,
μὲ τὰ ὄρη τῆς Βλαχίας, μὲ τὰ ὄρη τῆς Τρανσυλβανίας,
μὲ τὸ πέραν μέρος τοῦ Τισσοῦ ποταμοῦ, μέχρι τοῦ
ποταμοῦ Δραύου, καὶ μὲ τὰ ἄκρα τῆς Γῆς τῆς
Δελχίας.

τῶ Σερασκέρη, ἦτοι ἀρχισρατήγῳ τῶν Τουρ-
κικῶν κρατευμάτων, ὅστις εὕρισκετο πέραν
τοῦ Δουδάβεως· καὶ ἔπεμψαν ἄρχοντας εἰς

„μισόρας, καὶ ὄλον τῶν παρὰ τοὺς ποταμοὺς Μούρες
καὶ Τισσὸν Σέρβων.“

Ὁ δὲ Μάξιμος Βραγκοβιτς μητροπολίτης Σιρμιού, ἐκ τοῦ Σερ-
βικοῦ.
ἐξάδελφος τοῦ Παύλου Βραγκοβιτς, μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰωαννοπόλ, μὴ δυνάμενος ἀνευ
διαυθεντεύσεως νὰ ἀντιτείνῃ εἰς τὰς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ
τῶν Παππισῶν προσβολὰς, οἳ τινες τὸν ἠνόχουν ἀ-
διακόπως, παραιτηθεὶς τῆς Μητροπόλεως, ὑπῆλθε με-
τὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀγγελίας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπὶ
ἡγεμονείας Ῥάδουλ Βοεβόδα τοῦ μεγάλου, ὅστις τῷ ἔ-
δωκεν εἰς κατοίκησιν τὸ χωρίον Βραγκοβένι, ὅπερ φαί-
νεται νὰ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐκυρίευσαν μετὰ ταῦτα καὶ τὸ Τεμισια-
κὸν Βανάτον οἱ Τούρκοι, ἔφυγον οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κινέζ
Παύλου Βραγκοβιτς, καὶ διέβησαν εἰς Τρανσυλβανίαν,
ἐνθα τοῖς ἐδόθη εἰς κατοίκησιν ἐν χωρίῳ, κακείθεν με-
τέπειτα, ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Ταττάρων,
μετέβησαν εἰς Βλαχίαν, κατοικήσαντες καὶ οὗτοι εἰς
τὸ χωρίον Βραγκοβένι, ὅπερ ἀνῆκεν αὐτοῖς κατὰ κλη-
ρονομίαν ἀπὸ τὸν Μάξιμον Βραγκοβιτς.

Ἡ δὲ Μονὴ Βραγκοβένι κατὰ πρῶτον ἐκτίσθη μι-
κρὰ ἐκκλησία ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Μαξίμου, ἐν ἣ καὶ
ἐτάφη· ὅθεν καὶ ἡ γενεὰ αὕτη τῶν Βραγκοβέσιδων
ἠκολούθησεν ὕστερον νὰ ἐπονομάζεται ἀπὸ τὴν κλησιν
τοῦ χωρίου Βραγκοβένι, διότι τὸ Βραγκοβιτς εἰς τὴν
Σερβικὴν φωνὴν σημαίνει υἱὸν τοῦ Βράγκου, τὸ δὲ
Βραγκοβάνος, εἰς τὴν Βλαχικὴν φωνὴν σημαίνει, ὁ
ἀπὸ χωρίου Βραγκοβένι.

Βασιλεύουσαν, εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ εἰς Μπαμπάδαγ πρὸς τὸν Σερασκέρην.

Ἄφ' οὗ ἀνέλαβε τὰς ἡγίας τῆς ἡγεμονείας ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας, ἔπεμψε ταχυδρόμον, ἀνακαλῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας, οἵτινες εἶχον πεμφθῶσιν εἰς τὸν Καίσαρα πρέσβεις, ὡς προεῖρηται, παρὰ τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα· ἀλλ' οὗτοι ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ Βρασσοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας, οἱ μὲν τρεῖς ἦλθον εἰς τὴν Βλαχίαν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Ἄγας Μπαλατζάνος, γαμβρὸς τοῦ Σερμπᾶν Βοεβόδα, ἔμεινεν εἰς Τρανσυλβανίαν, καὶ ἐνωθεὶς μετ' ἐνὸς φραυτασιώδους Γενεράλι Ἀουστριακοῦ ἰνόματι Χάζλερ, ἐσοχάσθη, ὅτι ἐδύνατο μὲ τέσσαρας χιλιάδας στρατεύματα Ἀλαμανικόν, ὅπερ εἶχεν ὑπ' αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς Γενεράλης, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς τυραννίδος, ἐν ᾗ ἦτον περικυκλωμένη με ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα χιλιάδας στρατεύματα Τουρκικὰ, καὶ ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας Τατταρικὰ· ὁ Μπαλατζάνος ὁμοῦς ἐπαιρόμενος καὶ ἀεροβατῶν εἰς τὴν ἀνύπαρκτον ἀνδρείαν του, ὡς ὁ πατήρ του Βόρνικος Μπάδζας ἐπὶ ἡμερῶν Ἀυτωνίου τοῦ Βοεβόδα, καὶ παρακυλίμενος εἰς τὴν τοῦ ἰδίου του νοὸς ὕλιν, κατέπεισε τὸν Χάζλερ διὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν Βλαχίαν εἰς τοιοῦτου καιρὸν, ἐν ᾗ ἐκινδύνευον ἐκ τῶν Τούρκων μεγάλη βασιλεία. Πληροφρηθεὶς οὖν ὁ ἡγεμὼν τὸν σκοπόν του, ἔγρα-

Ψεν ἄπαξ, καὶ δις, τῷ μὲν Μπαλατζάνω, ὅτι νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ θέλει τὸν διορίσῃ εἰς ὑπουργίας ἀξιωμάτων κατὰ τὴν θέλησίν του, νὰ μὴ κάμῃ ὅμως κανένα ἐνόητον κίνημα, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα του βλάβην, τῷ δὲ Χάζλερ παρέσαινε τὸ ἀδύνατον τοῦ σκοποῦ του, διὰ τὴν ἐνισῶσαν δύναμιν τῶν Τούρκων, καὶ ὅτι ἢ τοῦ Μπαλατζάνου συμβουλή καὶ παρακίνησις εἶναι ἀνόητος, ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν κατεπίσθη νὰ παραιτηθῇ τοῦ σκοποῦ του.

Ἀποροῦσε λοιπὸν ὁ ἡγεμὼν περὶ τοῦ ποιητέου, ἐπειδὴ ἐπρόβλεπεν, ὅτι ἂν οἱ Ἀλαμανοὶ ἔμβουν εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔπεται νὰ προφθάσουν κατ' αὐτῶν οἱ Τούρκοι καὶ Τάτταροι, καὶ τότε γινόμενος ὁ τόπος θεάτρον τοῦ πολέμου, θέλει καταφανισθῇ παντελῶς, καὶ θέλει γίνῃ μεγάλη αἰχμαλωσία· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐπρόσαξεν ὁ τοῦ Δουναβέως Σερασκιέρης τὸν Ἀλί Πασᾶν, νὰ κινηθῇ πρὸς τὰ ἄνω παραδουναβία μέρη μετὰ τοῦ ἡγεμόνος Κωνσαντίν Βοεβόδα. Τοῦτο ἐχαροποίησε τὸν ἡγεμόνα εἰς ἄκρον, καὶ εὐθὺς ἔγραψε μουσικῶς εἰς μὲν τὸν Ἀλί Πασᾶν, ὅτι νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ὁδοιπορίαν του, καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Τζερνέτζι, εἰς δὲ τὸν Γενεράλ Χάζλερ, ὅστις ἦτον εἰς Βρασοβὸν, ἔδωκεν εἰδησίην, ὅτι νὰ προφθάσῃ καὶ οὗτος εἰς τὸ Τζερνέτζι διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὸ τῶν Τούρκων κίνημα, μὲ

τὸ νὰ ἦτον ὑπὸ τὸ κομάνδουτου τὸ ἐκεῖ ὀλίγον Ἄουστριακὸν σράτευμα· ὅστις καὶ ἐκινήθη ἀμέσως μὲ ἀκραν βίαν· φθάσας δὲ εἰς Τζερνέτζι καὶ πολεμήσας μετὰ τῶν Τούρκων ἐνίκηθη, καὶ ἀπεδιώχθη ἕως Ῥουσάβαν· ἀλλ' ὁ Μπαδενσίς, ἀρχισράτηγος τῶν Ἄουστριακῶν σρατευμάτων, μετὰ τοῦ Βετεράν Γενεράλη, πολεμήσαντες πέραν τοῦ Δουνάβεως, ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους λαμπρῶς καὶ ἐκυρίευσαν τὸ Νῆσι, τὴν Κλάδοβαν, τὸ Βιδύνι, καὶ ἔπειτα ἀπέρασαν εἰς τὸ τῆς Βλαχίας Τζερνέτζι ἐν ἔτει 1690, τὸ ὁποῖον ὡς ἐπληροφορήθη ὁ ἡγεμῶν, ἔπεμψε τοὺς ἀρχοντας πρὸς τὸν Μπαδενσίς ἀρχισράτηγον διὰ νὰ παρακαλέσουν αὐτὸν νὰ συγκατανεύσῃ, καὶ νὰ περάσῃ εἰς Τρανσυλβανίαν διὰ νὰ παραχειμάσῃ ἐκεῖ, μήπως ἐξ αἰτίας του καὶ ἔλθῃ κἀμμία καταστροφὴ καὶ αἰχμηλωσίαι ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τὴν Βλαχίαν· δὲν ἔσερξεν ὅμως ὁ Μπαδενσίς, ἀλλ' ἀφίσας τὸν Γενεράλ Χάτζλερ μὲ ἰκανὸν σράτευμα νὰ παραχειμάσῃ εἰς Μεχεδίντζι, ἀπῆλθεν εἰς Οὐγγαρίαν.

Μετ' οὐ πολὺ ἦλθον εἰς Βουκουρέσιον ὅτε Σερασκιέρης Φουντουκ Πασᾶς, καὶ ὁ Κουτζουκ χᾶν τῆς Κριμμαίας μὲ σράτευμα, καὶ ἐσρατοπέδευσαν εἰς Ποτλότζι, μεθ' ὧν ἀφ' οὐ ἠνάθη καὶ ὁ Γρόφ Τεκελής, ἀποσάτης τῆς Οὐγγαρίας μὲ, μερικὸν Οὐγγαρικὸν σράτευμα συνθεμένον ἀπὸ φυγάδας, συνωμίλησαν ὅλοι ὁμοῦ μετὰ

τοῦ Κωνσταντίνου Βοεβόδα, ὅς τις τοὺς ὑπεσχέ-
 θη νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ δι' ἀγνώστων ὁδῶν διὰ νὰ
 εἰσέλθουν εἰς Τρανσυλθανίαν, καὶ νὰ τὴν κυριεύ-
 σωσι, μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἀνθρώπους πολλὰ εἰδή-
 μονας τῶν βουνῶν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Ῥούκαλου.
 Κινηθέντες οὖν ὁμοθυμαδὸν, ἦλθον ἕως ἀνωθεν
 τῶν βουνῶν, ἔνθα μείνας μετὰ τοῦ Χάνη ὁ ἡ-
 γημῶν, ὠδήγησε τὸν Σερασκέρην μετ' ὅλων
 τῶν στρατευμάτων ὡς ὑπεσχέθη δι' ἀβάτων ὁδῶν,
 ὅς τις εἰσελθὼν εἰς Τρανσυλθανίαν ἐξαίφνης
 καὶ ἀνελπίζως, ἐπέπεσε κατὰ τῶν Ἀουστρια-
 κῶν μὲ μεγάλην ὀρμὴν, καὶ μ' ἔλον ὁποῦ οἱ
 Ἀουστριακοὶ ἀντεστάθισαν, καὶ μὲ ἱκανὴν γεν-
 ναϊότητα ἐπολέμησαν, ἐνίκησαν ὅμως οἱ Τοῦρ-
 κοὶ, καὶ ἔκαμαν μεγάλην φθοράν· τότε ἐφο-
 νεύθη ὁ Τεκελὴς ψιφισμένος ἡγεμῶν τῆς Τραν-
 σιλθανίας, καὶ ὁ Ἅγας Κωνσταντῖνος Μπαλα-
 τζάνος· ὁ δὲ Γενεράλ Χαζζερ ἐλήφθη ὑπὸ τῶν
 Τούρκων αἰχμάλωτος· καὶ ἀγκαλὰ ἐφονεύθη
 ὁ Σερασκέρης Φουντούκ Πασᾶς, ἡ νίκη ὅμως
 ἔμεινεν ὀλόκληρος τῶν Τούρκων· ὁ δὲ Κων-
 σταντῖν Βοεβόδας ἰσάμενος ἀνωθεν τῶν βουνῶν
 δεατῆς τοῦ πολέμου, ὡς εἶδεν ὅτι οἱ Τοῦρκοὶ
 ἔμειναν νικηταί, κατέβη καὶ οὗτος εἰς Τραν-
 σιλθανίαν, καὶ ἐπρόσαξε νὰ ἐρευνησῶσι διὰ τὸ
 σῶμα τοῦ Μπαλατζάνου, τὸ ὅποσον εὔρεθῆν
 μετὰ τῆς κεφαλῆς, ἐπέμφεν εἰς Βλαχίαν καὶ
 ἔθαψαν εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων του· κινη-
 θεὶς ὁ ἡγεμῶν ἔπειτα πρὸς τὴν πόλιν τοῦ Σιδι-

νίου, ἐπρόσβαξε τοὺς ἄρχοντας τῆς Τρανσυλβανίας, διὰ νὰ συναθροισθῶσιν ἐκεῖ, ἔνθα ἔμελλε νὰ τοῖς δώσῃ τὰς προσαγάς διὰ τὴν τῆς ἐπαρχίας διοίκησιν, ἐπειδὴ τὸν εἶχον προσκυνήσῃ ὡς ἡγεμόνα των ἀφ' οὗ εἶδον μὲ ἄκραντες χαρὰν τὸν ἀφανισμόν τῶν Ἀουστριακῶν, τοὺς ὁποίους ἐμίσουν· ἀλλ' ἐν ᾧ ἔφθασεν εἰς Σιβίνι, πολλὰ ὀλίγου ἐσάθη, καθότι ἐξαγγελθέντος, ὅτι ἔρχεται εἰς Τρανσυλβανίαν μὲ πολυπληθὲς στρατεύμα ὁ τοῦ Καίσαρος ἀρχιστράτηγος Μπαδενσις, ἐπέσρεψαν ἅπαντες εἰς Βλαχίαν, καὶ κεῖθεν διέβησαν πέραν τοῦ Δουνάβεως οἱ Τοῦρκοι καὶ Τάτταροι, καὶ ἔμεινεν ὁ ἡγεμὼν μόνος ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ εἰς τὴν Βλαχίαν.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἀπέθανεν ὁ Σουλτᾶν Σουλεϊμᾶν δ'. ἐν ἔτει 1691 καὶ ἐβασίλευσε Σουλτᾶν Ἀχμέτ ὁ Β'. ὅστις ἠτοίμασε στρατεύματα πρὸς τὴν ἀνοιξιν ἐν ἔτει 1692 διὰ νὰ στείλῃ αὐτοὺς ἐναντίου τῆς Ἀουστρίας. Τότε συγχρόνως ἐπρόσβαξε καὶ ὁ νέος Βεζύρης Μουσαφᾶ Πασᾶς Κιοπρουλῆς τὸν Κωνσταντῖνον Βοσβόδαν διὰ νὰ ἀπέλθῃ καὶ οὗτος μὲ στρατεύμα πρὸς φύλαξιν τῶν μεταξὺ Τρανσυλβανίας καὶ Βλαχίας ἐμβασμάτων, ὅπερ καὶ ἐποίησεν· ὁ δὲ Βεζύρης μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἐκινήθη πρὸς Βέλιγραδ· ἐν ᾧ δὲ εὕρισκετο ὁ Μπαδενσις ἀρχιστράτηγος τῶν Ἀουστριακῶν στρατευμάτων μεταξὺ τοῦ Σοβάρ καὶ Ζεμλίν μὲ ἰκανὴν δύναμιν, ὤρμησε κατ' αὐτοῦ ὁ Βεζύρης, τοῦ

ῥοίοιου φουεουθέντος, ὑπέσρεψαν τὰ Τουρκικὰ
 ζραπεύματα πάλιν εἰς Βέλιγραδ· τότε καὶ ὁ
 ἡγεμὼν παραιτήσας τὴν πρὸς Τρανσιλθανίαν
 κρύλαξιν τῶν συνόρων, ἐπέσρεψεν εἰς τὸν Φρό-
 γουτου, καὶ ὑπάνδρευσε τὴν θυγατέρα του
 Στάνκα μετὰ τοῦ Μπεγζαδὲ Ῥάδουλου,
 υἱοῦ τοῦ Ἠλία Βοεβόδα, ἡγεμόνος τῆς Μολ-
 δαυΐας, ὅστις κατήγετο ἐκ τοῦ Πέτρου Βοε-
 βόδα Ῥάρες.

Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ὀρμήσαντες πλῆθος Τατ-
 τάρων διὰ τῆς Μολδαυΐας εἰσήλθον εἰς Τραν-
 σιλθανίαν, καὶ ποιήσαντες μεγάλην φθοράν,
 ὑπέσρεψαν μὲ πολλοὺς αἰχμαλώτους· μεγά-
 λι ὅμως διχόνοια εἶχεν εἰσχωρήσῃ μεταξὺ
 τούτων τῶν δύο ἡγεμόνων Βλαχίας καὶ Μολ-
 δαυΐας, καὶ ἂν δὲν ἦσαν περικυκλωμένοι ὑπὸ
 πλῆθος Τουρκικῶν ζραπευμάτων, ἅπερ ἐκι-
 ροῦντο ἀδιακόπως ἐναντίου τῆς Ἄουζρίας καὶ
 Πολωνίας, ἤθελαν συγκροτήσῃ τῶ μεταξὺ τῶν
 πολέμους φρικώδεις· μ' ὅλον τοῦτο κατετρέ-
 χοντο μὲ ἀδράς δόσεις διὰ μέσου τῶν μεγα-
 ζάνων τῆς Βασιλείας,

Ἐν ᾧ δὲ ἡτοιμάζετο ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας
 Βραγκοβάνος καὶ διὰ τοὺς τῆς ἄλληςτου θυ-
 γατρὸς γάμους, ἦν εἶχεν ἀρραβωνισμένην με-
 τὰ τοῦ Μπεγζαδὲ Κωνσταντίνου υἱοῦ τοῦ Δου-
 κα Βοεβόδα, ὃν καὶ ἀποκατέστησε δι' ἰδίας του
 δαπάνης καὶ ἡγεμόνα τῆς Μολδαυΐας, ἔλαβε
 βασιλικὴν προσαγὴν διὰ γὰ προμηθεύσῃ τὰ

α. κ.

1693.

ἀναγκάϊα, ἐπειδὴ ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἐκ τῆς Βλαχίας ὁ Βεζύρης Μπουγρουκλεῦ Μουσαφᾶ Πασᾶς μετὰ τοῦ Σαλὶν Γκιρέϊ χᾶν τῆς Κριμμαίας, καὶ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Τρανσυλθανίαν· ὅθεν καὶ ἔμεινε διὰ τότε ὁ γάμος· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος ἔσειλεν εἰς Μολδαυίαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μαρίαν μετὰ τῆς Δόμνης μιτρῶστις, καὶ πολλῶν ἀρχοντισσῶν καὶ ἀρχόντων συνωδευμένην, καὶ ἐνυμφεύθη τὸν Δοῦκα Κωνσταντὶν Βοεβόδαν, εἶτα ἐπέστρεψεν ἡ Δόμνα εἰς τὴν Βλαχίαν.

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1695. τελευτήσαντος τοῦ Σουλτᾶν Ἀχμέτ Β΄., ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Σουλτᾶν Μουσαφᾶς ὁ Β΄., ὅς τις κρατεύσας κατὰ τοῦ Καίσαρος τῆς Ἀουστρίας μετὰ μεγάλης δυνάμεως, καὶ μετὰ τοῦ Σαλὶν Γκιρέϊ χᾶν τῆς Κριμμαίας, ἦλθεν εἰς Βέλιγραδ, καὶ κεῖθεν γεφυρώσας τὸν Δούναβιν, διέβη εἰς Οὐγγαρίαν, καὶ πολεμήσας εἰς Λογγὸς κατιφάνισε τὰ Ἀουστριακὰ κρατεύματα, φονευθέντος ἐν τῷ πολέμῳ καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου Βετεράνι· τῷ δὲ ἡγεμόνι Κωνσταντίνῳ Βοεβόδῳ ἐσάλι προσαγῆ διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ Τζερνέτζι μὲ κράτευμα, καὶ νὰ φυλάττῃ ἐκεῖ, μήπως ἐνοχληθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἀουστριακῶν τὰ διὰ τοῦ Δουνάβεως φερόμενα εἰς Βέλιγραδ, ἧτοι τροφαὶ καὶ ἄλλα χρειώδη πολεμικά, διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος. Τοῦτο ἐλύπησεν εἰς ἄκρον τὸν ἡγεμόνα, διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα τότε βαρύτα-

τον χειμῶνα. Ἐπροσάζετο προσέτι διὰ νὰ πέμψῃ ὅσον οὐπω ἀμάξια, ζῶα, τροφὰς, καὶ ἄλλα πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς τὸ μέγα στρατόπεδον· ἐξελθὼν οὖν ὁ ἡγεμὼν, ἐξάβη ὀλίγου εἰς τὸ χωρίοντου Βραγκοβένι, κακεῖθεν ἔφθασεν εἰς Τζερνέτζι, ἔνθα τὸν ἐπρόφθασεν ἄλλη προσαγὴ διὰ νὰ ἀνακτίσῃ τὸ κάσρον τῆς Κλάδοβας, (ὅπερ ἐκτίσθη ὑπὸ Κλαυδίου καίσαρος Ῥώμης) ἐπειδὴ ἦτον ὑπὸ τῶν Ἀουστριακῶν κατηφανισμένον· τελειωθέντος ὁμως τοῦ Κάσρου, ἕτερα προσαγὴ ἦλθε τῷ ἡγεμόνι, ὅτι εἰς μὲν τὸ Τζερνέτζι νὰ παραιτήσῃ πρὸς φύλαξιν τινὰς τῶν ἀρχόντωντου μὲ μερικὸν κράτευμα, αὐτὸς δὲ νὰ ὑπάγῃ μὲ ἕτερου κράτευμα πρὸς φύλαξιν τῶν Βλαχοτρανσιλβανικῶν ἐμβασμάτων, διὰ νὰ μὴν ἤθελαν διέλθῃ ἐκεῖθεν οἱ Ἀουστριακοὶ εἰς Βλαχίαν· ὅθεν παραιτήσας εἰς τὸ Τζερνέτζι τὸν Κόρμα Μπραϊλόι Μπάνον, ἔφθασεν οὗτος εἰς τὰ ὄρη ὡς ἐπροσάχθη· κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον ἐπέστρεψεν εἰς Τυργόβισον.

Ὁ δὲ Σουλτάν Μουσαφῆς νικήσας τὰ Καίσαρικὰ στρατεύματα κατὰ κράτος ἐν ἔτει 1696, ἐπέστρεφε διὰ τῆς Βλαχίας εἰς Βασιλεύουσαν· ἀλλ' ὡς ἐδόθη ἢ εἰδησις τῆς ἀπὸ Τζερνέτζι διαβάσεως τοῦ Σουλτάνου, φοβηθεὶς ὁ Μπάνος Μπραϊλόης, ἔφυγε διὰ νυκτός· τὸ ἑποιοῦν ὡς ἐπληροφορήθη ὁ ἡγεμὼν, ἀμέσως ἐπεμψε πρῶτον τὸν Καραμανλὴ Ποσέλυικον διὰ τὴν

διάλεκτον, τὸν δὲ Πάνα Ἀρμάσιν, Μιχαήλ Ποσέλυικον, Κορμπιάνον, καὶ Πέτρον μέγαν Καπετάνιον Ὀμπεδιάνου διὰ τὰ ἐτοιμάσσουν τὰ χρειώδη τῆς διαβάσεως· καὶ χωρὶς ἀναβολὴν ἔδραμε καὶ οὗτος ἐκεῖ, διὰ τὰ μὴν ὑποπέσει εἰς τὴν ὄργην τοῦ Σουλτάνου· παρρησιασθεῖς δὲ κατὰ πρῶτον εἰς τὸν Βεζύρην ἰβρίσθη αἰσχυρῶς, ἔπειτα δικαιολογηθεῖς, ἔλαβεν ἄδειαν, καὶ ἐξῆλθε πεζὸς καθ' ὁδὸν μὲ τεσσαυράκοντα μόνου ἰππεῖς· ὅθεν διαβαίνων ὁ Βασιλεὺς, ἐκινήθη ὁ ἡγεμὼν ἔμπροσθεν τῶν Τουγίων πεζὸς, οἱ δὲ ἄνθρωποι αὐτοῦ ἔφιπποι, καὶ γινόμενος ὁδηγὸς, ἐπρόπορεύετο οὕτως ἕως εἰς τὴν τοῦ Δουνάβεως ἄκραν· ἐμβὰς δὲ ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸ πλοῖον, ἔνδυσε τὸν ἡγεμόνα Καφτάνι, καὶ ὁ μὲν ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν, ὁ δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Σρόνοντου εἰς Τυργόβισον. Τότε κατεδίκασε καὶ ἕναν ἄρχοντα εἰς τὴν φυλακὴν ἐνόματι Κωνσταντῖνον Σλουτζιάρην Στιρμπέην, καὶ ἔμελλε τὰ τὸν Σανατώσι, δι' ἀρπαγὰς ὅπου ἔκαμνεν εἰς τὰ τῆς Κραϊώβας μέρη· ἀλλ' ὕστερον διὰ τὰς τῆς συζύγου του παρακλήσεις, ἧτις ἦτον συγγενῆς τοῦ ἡγεμόνος, τὸν ἐσυγχώρησε μὲν, τὸν καθυπέβαλε δὲ τὰ πληρώσει τοὺς ἀδικηθέντας διπλά.

Τὴν δὲ ἐπομένην ἄνοιξιν ἐν ἔτει 1697. πάλιν ἐσράτευσε ὁ Σουλτάν Μουσαφᾶς ἐναντίου τῆς Ἀουστρίας μὲ πλῆθὺν στρατευμάτων, καὶ

ἦλθεν εἰς Βέλιγραδ, καὶ κεῖθεν διέβη εἰς Τέμισβαρ· ἀλλὰ νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Εὐγενείου, ἐπέσρεψε κατησχυμένους εἰς Ἀδριανούπολιν μὲ μέγαλον ἀφανισμόν του.

Εὐρισκομένου δὲ τοῦ ἡγεμόνος πάλιν εἰς τὸ Τζερνέτζι μὲ κράτευμα ἐν ἔτει 1698, ἦλθεν ἐκ Βασιλευούσης καὶ ὁ Σκαρλάτος ἕως τοῦ τότε διερμινευτοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, Ἀλεξάνδρου ἐξ ἀπορρήτων, διὰ τὰ νυμφευθῆ τὴν τοῦ ἡγεμόνος θυγατέρα καλουμένην Ἡλίγκα, κατὰ τὸ ὅπισθον διάστημα, ἐτελείωσε καὶ ἡ μεταξὺ Πόρτας καὶ Ἀουστρίας ἐν Καρλοθίτζα εἰρήνη· ἀλλ' εἰρισκόμενος ὁ Σουλτάν Μουσαφᾶς εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔξειλε τὸ δεύτερον Ἰμροχόρην, ἦτοι βασιλικὸν ἵπποκόμον, εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἄρας τὸν Κωνσταντῖν Βοεθόδαν ἐξαίφνης, ἔφερε τοῦτον ἐκεῖ ἄνευ οὐδεμιᾶς φανερᾶς αἰτίας· ἡ καὶ αὐτὸ δὲ αἰτία ἦτον αὕτη· ὁ μέγας Μουφτής, ἦτοι νομοδιδάσκαλος τῆς Ὀθωμανικῆς Φρυσκείας, ὅστις ἦτον ἡγαπημένος τοῦ Βασιλέως, μὲ τὸ νὰ ἐχρημάτισε τούτου διδάσκαλος εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ὡν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἀδριανούπολιν, ἐξήτησε παρὰ τῶν τῆς Βλαχίας Καπουκλεχαγιάδων νὰ τῷ δοθῶσι χάριν δι' ἐξοδάτου πενήντα πουγγεῖα· ἀφ' οὗ δὲ ἐφάνεραν τοῦτο οἱ Καποῦ κλεχαγιάδες τῷ ἡγεμόνι, αὐτὸς μὲν συγκατένευσε νὰ δοθῶσιν, ἀλλ' ὁ Μπάνος Κόρνιας Μπραϊλῆς ἐμπόδισε λέ-

γων, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κάμη τοιαύτην κακὴν συνήθειαν· ἦτον προσέτι καὶ ἑτέρα αἰτία καταδρομῆς ἐκ μέρους τοῦ γαμβροῦ του Κωνσταντίν Βοεβόδα Δοῦκα ἡγεμόνος Μολδόβης.

Ἐν τοσοῦτῳ ἐκράτησαν ἔγκλειστον τὸν Κωνσταντίν Βοεβόδαν Βραγκοβάνου, χωρὶς νὰ ἔχη ἄδειαν νὰ τὸν συναναστρέφεται τινὰς, ὁ ὅποιος πολλὰ ἔξοδα ἔκαμε διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν ὑπέθεσιν ταύτην, ἀλλὰ ματαίως· τέλος πάντων προσθέσας εἰς τὸν ἐτήσιον φόρον 240 πουργεῖα, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐδιώρθωσε τὴν ὑπέθεσίν του, καὶ ἀνανεώσας τὴν ἡγεμονίαν, ἐφόρεσεν αὖθις Καφτάνι, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Βλαχίαν. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν ἔτει 1703 ἀποσατήσαντες καὶ οἱ Γενίτζαροι, ἐκατέβασαν ἐκ τοῦ θρόνου τὸν Σουλτὰν Μουσαφᾶν, καὶ ὕψωσαν τὸν ἀδελφόν του Σουλτὰν Ἀχμέτ γ'.

Ἐλθὼν οὖν ὁ Κωνσταντίν Βοεβόδας εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ οὔσης εἰρήνης καὶ ἡσυχίας, ἐδόθη ἔλος εἰς εὐθυμίας καὶ ξεφαντώσεις, καὶ ὑπανδρεύων ἡδὺς καὶ θυγατέρας ἔχαιρεν εὐφραινόμενος κατὰ πάντα, χωρὶς νὰ μείνῃ οὐδὲν ἀγαθὸν εἰς ταύτην τὴν ζωὴν νὰ ἐπιθυμήσῃ, διότι ἦτον εὐρωστος, ὑγιής, ὠραίος, πλούσιος, μὲ ἰκανὴν μάθησιν καὶ πολλὴν πράξιν· εἶχεν ἡδὺς 4, ἐξ ὧν ὑπάνδρευσε δύο, καὶ θυγατέρας 7, τὰς ὁποίας ὑπάνδρευσε ἔλας· συγγενεῖς δὲ πλῆθος, ἔθεν καὶ ἦτον ὁ

μόνος εὐτυχῆς τοῦ αἰῶνόςτου· ἔκτοτε ἔπαυσαν οἱ συνεχεῖς πόλεμοι, καὶ αἱ τοπικαὶ ἀνταρσίαι, διαφωναὶ καθημεριναὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ συνεχεῖς ἀλλαγαὶ τῶν ἡγεμόνων, διὸ εἶχε διορθωθῆ καὶ ὁ τόπος, καὶ κατεπλούτησεν· εἶχε προσέτι οὗτος ὁ ἡγεμὼν καὶ Χάτι Σεριφ ἦτοι βασιλικὸν χρυσόβουλλον παρὰ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ, ὅπερ ἀνανέωσε καὶ εἰς τὸν Σουλτάν Μουσαφᾶ, διαλαμβάνου ὅτι νὰ εἶναι ἡγεμὼν ἐφ' ὄρου ζωῆςτου· εἶχε πρὸς τούτοις καὶ πριβιλέγια τοῦ Καίσαρος, ὡς πρίγγιψ τῆς Ἀουστρίας· οὗτος εὐγαλε πρῶτος καὶ δόσιμον ὀνομαζόμενον Βακαρίτου, διὰ κάθε ζωὸν ἄσπρα τριάκοντα.

Ἐν ἔτει 1711 κηρυχθέντος πολέμου μεταξὺ Τουρκίας τε καὶ Ῥωσσίας, κατέβη ὁ μέγας Πέτρος εἰς Μολδαυίαν μὲ ἰκανὴν δύναμιν στρατευμάτων· διαβάς δὲ τὸν Δούναβη καὶ ὁ μέγας Βεζύρης Μπαλατζῆς Μεσετ Πασᾶς, εἰς τὴν κεφαλὴν ἑκατὸν χιλιάδων ἀνθρώπων, ἐπρόσαξε καὶ τοὺς ἡγεμόνας τότε Κωνσταντῖν Βοεβόδαν Βραγκοβάνου, καὶ Δημήτριον Βοεβόδαν Καντεμῆρ ἡγεμόνα τῆς Μολδαυίας διὰ νὰ συσρατεύσωσι μετ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ μὲν Καντεμῆρ σοχαζόμενος, ὅτι ἦλθεν ὁ καιρὸς διὰ νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ νὰ κατασηθῆ αὐτεξούσιος, συνεμάχησε μετὰ τοῦ βασιλέως Πέτρου ἀναφανδόν· ὁ δὲ Βραγκοβάνος, μ' ὅλον ἔπου καὶ

οὗτος ἀντάπεκρίθη διὰ τὸ ἴδιον, καὶ ἐνώθη μετὰ τοῦ Πέτρου, εἰς τὸ φαινόμενον ὅμως ἔδειχεν, ὅτι ἦτον πιστὸς ὑπήκοος τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας· διὸ καὶ ἐκινήθη μὲν μετὰ τοῦ στρατεύματός του, ἀλλ' ἐσάθη εἰς τὸ Οὐρλάτζι τοῦ Θέματος Σακουγενίου· πληροφορηθεὶς μάλιχα τὴν ἔφοδον τῶν Ῥώσων εἰς Μολδαυίαν, ἐπάσχισε παντοίοις τρόποις, μὲ ἀδράς δόσεις χρημάτων, καὶ κατάρθωσε διὰ νὰ μὴ κινηθῆ περαιτέρω, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλουν ἔλθῃ οἱ Ῥῶσσοι καὶ εἰς Βλαχίαν· οὔτε ἐφρόντισε νὰ εἶναι οὐδέτερος χωρὶς νὰ ἐνωθῆ οὔτε μὲ τὸ ἐν οὔτε μὲ τ' ἄλλο μέρος, ἕως νὰ ἰδῆ τὸ ἀποβιστόμενον.

Ἄλλ' ὁ Σπαθάρης Θωμᾶς Καντακουζηνὸς, πρωτοθεῖος τοῦ ἡγεμόνος, παρακινήθεις ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς αὐτοῦ ὑπεριφανίας καὶ τρέλας, παραίτησε τὴν τιμὴν, ἣν εἶχε παρὰ τῷ Κωνσταντῖν Βοεβόδα ὡν συγγενὴς αὐτοῦ καὶ μέγας Σπαθάρης, προσέτι καὶ ὁ μόνος ἡγάπημένος, καὶ ἐδραπέτευσεν εἰς τοὺς Ῥώσους, ἄνευ θελήσεως ἢ εἰδήσεως οὐδενός, τὸ ὁποῖον ἐπέφερον ὕψερρον μεγάλην συμφορὰν εἰς τοῦ ἡγεμόνος τὴν κεφαλὴν· αὕτη ἐστὶν ἡ πρωτίστη καὶ κυρίως αἰτία, ἣτις ἐπροξένισε τὸν παντελῆ ἀφανισμόν τῆς Βραγκοβανικῆς γειεᾶς· παρρησιασθεὶς οὖν ὁ Σπαθάρης Θωμᾶς εἰς Πέτρον τὸν βασιλέα, ἐζήτησε νὰ τῷ δοθῆ στρατεύμα, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐξουσιάσῃ τὴν Ἰμπραΐλαν,

ἐπὶ ὑποσχέσει μεγάλων πραγμάτων· ὅθεν καὶ τῷ ἐδόθη εἰς Γενεράλις ὀνόματι Ῥέννε μὲ 8 χιλιάδας στρατιώτας, μεθ' ὧν ἔλθων εἰς τὴν Ἰμπραΐλαν ἐκυρίευσεν ταύτην.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Πέτρος κινήσας ἐκ τοῦ ποταμοῦ Προύτου μετὰ τοῦ Καντεμῆρ Δημητράσι Βοεβόδα, ὅστις εἶχεν ἀποσκιρτήσῃ, ὡς προεῖρηται, ἐκ τῆς Πόρτας, ἦλθε κάτωθεν τοῦ Χουσιού, ἀλλ' ἐκεῖ τὸν ἔκλεισαν πανταχόθεν οἱ Τοῦρκοι, καὶ εἰς τόσον μέγαν κίνδυνον ἐκατήντησεν, ὥστε ἐβιάσθη, τῇ παρακινήσει καὶ τῆς Β'. Αἰκατερίνης συζύγου του, νὰ κάμῃ εἰρήνην μὲ ὠφέλειαν τῶν Τούρκων, ἐπιστρέψας τὸ Ἀζάκιον, τὸν λιμένα τοῦ Ταϊγανρόκ, κατεδαφισμὸν πολλῶν φρουρίων, τὴν παραίτησιν τῆς Ἰμπραΐλας, καὶ ἕτερα· καὶ τούτων οὕτως γινομένων, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Ἰμπραΐλας ὁ στρατηγὸς Ῥέννε, καὶ σὺν αὐτῷ ὁ Σπαθάρης Θωμάς. Τότε καὶ ὁ ἡγεμὼν ἦλθεν ἐκ τοῦ Οὐρλατζίου εἰς τὸ Τυργόβισον, πλὴν εὐρίσκετο εἰς ἄκραν λύπην καὶ φόβον διὰ τὴν φυγὴν τοῦ Σπαθάρη Θωμᾶ, ὑποπτευόμενος μήπως τῷ προσάψῃ ἢ Πόρτα, ὅτι δι' εἰδήσεώς του ἐδραπέτευσεν, ὅπερ καὶ οὕτως ἐγένετο· καθότι ἄρχισαν νὰ τὸν διαβάλλουν καὶ νὰ τὸν ἐπιβουλεύωνται οἱ ἴδιοι θεῖοι του, ὅτε Μιχαὴλ Σπαθάρης καὶ Κωνσταντῖνος Σπαθάρης οἱ Καντακουζινοὶ, τοὺς ὁποίους ἐμεταχειρίζετο ὡς γουεῖς, καὶ ἐντ' αὐτῷ οἱ ἐξάδελφοὶ του, Στέ-

φανος Σπαθάρης, καὶ Ῥάδουλος Κόμισος, τοὺς ὁποίους εἶχεν ὡς ἀδελφούς. Ὅθεν οἱ ῥηθέντες συγγενεῖς ἄρχοντες βλέποντες τοὺς Τούρκους νὰ τὸν ἐχθρεύωνται, καὶ νὰ τὸν ὀνομάζουν χαϊνὴν, ἤτοι ἄπιστον, ἢ ἀντάρτην, οἷτινες ἐζήτουν αἰτίαν νὰ τὸν ἐξώσουν διὰ τὸν πλοῦτον του, ἐσοχάσθησαν ὅτι ἦτον διὰ νὰ τὸν κριμνίσουν καιρὸς ἀρμόδιος· εὐρόντες δὲ ὄργανον τὸν Ῥακοβίτζα Μιχαὴλ Βοεβόδα, ὃς τις ἐκάθητο εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξωσμένος, καὶ τὸν Δημητράσκον Χάτμανον ἀδελφόν του, ὃς τις ἦτον γαμβρὸς τοῦ Μιχαὴλ Σπαθάρη Καντακουζηνοῦ, καὶ εὐρίσκετο φυγὰς εἰς τὸ Βρασσοβὸν τῆς Τρανσυλθανίας, εἰς τοῦτον ἐξεῖλαν πρῶτον καὶ κατεσκεύασεν ὅλας τὰς τῶν ἀρχόντων σφραγίδας, καὶ οὗτος τὰς ἐξεῖλεν ἔπειτα εἰς Μιχαὴλ Σπαθάρην τὸν πειθερόν του, ὃς τις ἔκαμε μὲ αὐτὰς Ἄρζ Μαγζάρι ἐναντίον τοῦ Βραγκοθάνου Κωνσταντίν Βοεβόδα, διαλαμβάνον, ὅτι ἦτον ἀντάρτης τῆς βασιλείας, καὶ ὅτι εἶχεν ἀνταπόκρισιν μὲ τῆς Ῥωσσίας τὸν βασιλέα, καὶ ἄλλα παρόμοια κατ' αὐτοῦ μύρια· ἀφ' οὗ δὲ ἔπεμψε τοῦτο εἰς τὸν Χάτμανον Δημητράσκον, ὁ δὲ Δημητράσκος τῷ ἀδελφῷ του Μιχαὴλ Βοεβόδα Ῥακοβίτζα, κατήντησεν εἰς τὴν Πόρταν, ἐξ οὗ χαροποποιηθέντες οἱ Τούρκοι διὰ τὴν τῆς καταδρομῆς ὕλην, ἀρχισαν τὴν ἐνέργειαν, πλὴν τὸ ἐφύλαξαν ὅσου ἦτον δυνατὸν μυσικόν, μήπως ὁ Κωνσταντίν

Βοεβόδας μανθάνωντας δραπετεύση· ὑπεσχέ-
 θησαν δὲ καὶ τῷ Μιχαῖλ Βοεβόδα τὴν τῆς
 Βλαχίας ἡγεμονείαν· ὁ δὲ Βραγκοβάνος ἐκ
 τούτων ποσῶς ιδέαν δὲν εἶχεν, ἀλλ' ἐποίει
 ἐτοιμασίαν διὰ νὰ ὑπανδρεύσῃ τὸν υἱόν του
 Μπεγζαδὲ Ραδουκάνου μὲ τὴν θυγατέρα
 τοῦ Καντεμῆρ Βοεβόδα Ἀντιόχου, πρῶτον ἡγε-
 μόνος Μολδόβης· διὸ καὶ εἶχε ζείλη εἰς Βα-
 σιλεύουσιν τὸν Μανολάκην Ἄγαν γαμβρὸν
 του μετὰ τῆς θυγατρὸς του Δομνίτζας Μπα-
 λάσσας, διὰ νὰ φέρωσιν εἰς τὴν Βλαχίαν τὴν
 νύμφην.

Ἐν ᾧ οὖν διέτριβεν ὁ ἡγεμὼν ἐν Βουκου-
 ρεσίῳ ἄνευ μιᾶς φροντίδος καὶ ὑποψίας, εὐ-
 ρούσα ἡ Πόρτα καιρὸν ἀρμόδιον πρὸς ἐκτέ-
 λεσιν τοῦ προμελετωμένου αὐτῆς σκοποῦ,
 διερεθισθεῖσα μᾶλλον εἰς τοῦτο καὶ ὀδηγηθεῖσα
 ὑπὸ τῶν Καντακουζηνῶν, καὶ κατεξοχήν ὑπὸ
 τοῦ Σεῖτ Τζίν Ἀλὶ Πασᾶ, ὅστις εἶχεν ἰδιαί-
 περον πάθος ἐναντίου τοῦ Βραγκοβάνου, ἔπεμ-
 ψε μουσικῶς τὸν μέγαν Ἴμροχόρην τοῦ Βα-
 σιλέως μεθ' ἐνὸς Καπουτζίμπασι Μουσαφάγα,
 διὰ νὰ συλλάβουν τὸν ἡγεμόνα μεθ' ὅλης
 τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν φέρουν εἰς
 Βασιλεύουσιν. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐπλησίασαν οὗ-
 τοι, ὁ μὲν Ἴμροχόρην ἐσάθη εἰς Γίργλεβου
 διὰ νὰ συνάξῃ κρυφίως στρατεύμα, μὲ τὸ ὁ-
 ποῖον, ἂν ὁ ἡγεμὼν ἀντιτείνῃ, καὶ δύναται
 νὰ τὸν καταδαμάσῃ μὲ βίαν· ὁ δὲ Καπουτ-

ζίμπασις ἦλθεν εἰς Βουκουρέσι· ἐμβὰς δὲ εἰς τὴν Αὐθεντικὴν Κούρτην ἐξαίφνης, καὶ παρρησιασθεὶς εἰς τὸν ἡγεμόνα ἀμέσως, ἔδειξεν αὐτῷ τὸ τῆς ἐξώσεώς του φερμάνι, ἐν ᾧ δὲν ἐδύνατο πλέον οὔτε νὰ ἀντιτείνῃ, οὔτε νὰ φύγῃ, καὶ ἐντ' αὐτῷ τὸν ἐπεριώρισε· κατὰ δὲ τὴν μεγάλην πέμπτην ἦλθε καὶ ὁ βασιλικὸς Ἴμροχόρις μὲ 400 σχεδὸν Τούρκους, πρὸς ὑπάντησιν τοῦ ὁποίου ἐξῆλθου μετὰ τῶν Σλουζιτόρων ὅλοι οἱ ἄρχοντες, καὶ ἔφερον μετὰ μεγάλης τιμῆς εἰς τὸν προητοιμασμένου δι' αὐτὸν οἶκον· ἀναχωρήσαντες δὲ οἱ ἄρχοντες, ἐπροσάχθισαν διὰ νὰ εὐρεθῶσι τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὅλοι ὁμοῦ πάλιν ἐκεῖ εἰς τὸν Ἴμροχόριον· ἀλλ' οἱ Καντακουζινοὶ δι' ὅλης νυκτὸς δὲν ἔπαυσαν ὥστε νὰ τρέχωσι διὰ νὰ κατορθώσουν τὴν ἡγεμονεῖαν εἰς τὸν Στέφανον μέγαυ Σπαθάρην Καντακουζινοῦ, υἱὸν τοῦ Κωνσταντίνου Στολνίκου, ὅπερ καὶ κατάρθωσαν, δι' ἀδράς χρηματικῆς δόσεως, νὰ τὸ δεχθῶσιν ὅ,τε Ἴμροχόρις καὶ Καπουτζίμπασις.

Τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἐλθόντες ἐνώπιον τοῦ Ἴμροχόρι καὶ Καπουτζίμπασι ὅ,τε Μητροπολίτης Ἀνθιμος μετὰ τῶν Ἐπισκόπων, ὁ Κωνσταντῖνος Μπάνος Στιρμπέης, Μιχαὴλ Σπαθάρης καὶ Στέφανος Σπαθάρης οἱ Καντακουζινοὶ, ὁ Σερμπᾶν Βιζιάρης Μπουζοράνος καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ ἄρχοντες, ἐρωτήθισαν, τίς εἶναι ἐξ αὐτῶν ὁ Σπαθάρης; ὁ δὲ Μιχαὴλ Σπα-

Θάρης ἔδειξεν εὐθύς τὸν Στέφανου Σπαθάρην·
 τότε ἐζήτησεν ὁ Ἱμροχόρης Καφτάι, καὶ
 μὴ εὐρεθέντος, ἐκδύθη ὁ Καπουτζίμπασης
 τὸ Κουτόσιτου καὶ τὸ ἐφόρεσε πῶ Στεφάνου
 Σπαθάρη, καὶ ἀμέσως ἀνέγνωσε τὸ βασιλι-
 κὸν Φερμάνι εἰς ἐπήκουον πάντων· μετ' οὗ
 μὴν ἦτον δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἡγεμόνος γεγραμ-
 μένον εἰς τὸ Φερμάνι, τὸ ἔγραψαν τότε, ἐ-
 πειδὴ ἦτον ἀνοικτὸς ὁ τόπος ἐπίτηδες· μετ'
 οὐ πολὺ δὲ ὡς ἐπρόφθασε καὶ τὸ τοῦ Βεζύρη
 Καφτάι μετὰ λοιπὰ παράσημα τῆς ἡγεμονεί-
 ας, ὑπῆγεν ὁ Στέφανος Βοεβόδας μετ' ὅλην τὴν
 μεγαλοπρεπῆ παράταξιν εἰς τὴν Αὐθεντικὴν
 Κούρτιν, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τοῦ πῶ
 1714 ἔτει Μαρτίου 25.

Ἐν τούτοις, τὴν δευτέραν ἡμέραν κατὰ τὴν
 τῆς διακαινησίμου Παρασκευὴν, ἄρας μετὰ
 μεγάλης ὀργῆς ὁ Καπουτζίμπασης τὸν Κων-
 σαντὴν Βοεβόδαν μετὰ τῆς Δόμνης αὐτοῦ, τῶν
 τεσσάρων υἱῶν, ἑνὸς ἐγγόνου βρέφους, τεσ-
 σάρων γαμβρῶν, καὶ ἑτέρων ἀρχόντων καὶ
 ὑπηρετῶν, μετ' ὅλου τοῦ κινητοῦ πλοῦτου,
 ἔφεραν ἅπαντας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα
 ἔκλεισαν τούτους εἰς ἓνα τῶν ἐπτὰ Κουλάδων
 ἦτοι Πύργων, εἰς τὸν πλέον χεῖριζον τόπον
 τῆς καταδίκης· ἡ δὲ περιουσία τῶν ὅλη ἀπο-
 κατέστη βασιλική, περὶ τῆς ὁποίας τόση ἀ-
 κριβῆς ἐξέτασις ἐγένετο, ὥστε ἠρεῦνῆσαι καὶ ὑπὸ
 τὰ τῆς Δόμνης καὶ τῶν νυμφῶν της φορέματα,

πράγμα πάντη ἀσυνείθισον εἰς τοὺς Τούρκους, διὰ νὰ λάβουν καὶ ὅσα εἶχον ἐπάνω των· τοὺς ἐτυράννησαν δὲ ἐκεῖ ἕως τὰς 15. Αὐγούστου.

Μεγάλην ἔρευναν ἔκαμε καὶ ὁ Στεφᾶν Βοεβόδας διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ὅλην τὴν τοῦ Βραγκοβάνου περιουσίαν, καθὰς καὶ εὗρεν ὀχι ὀλίγην· καὶ τὴν μὲν ἔδειξεν ὡς βασιλικήν, τὴν δὲ ἐξοικουόμησε μυσικῶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ μὲ τὸν Ἴμροχόρην, μὲ τὸν ὁποῖον τρόπον δὲν ἐφάνη ὡς εὐεργετημένος καὶ συγγενής, ἀλλ' ὡς ἕνας ἐχθρὸς ἄσπονδος· προσέτι ἔφερεν ἕξωθεν τοὺς χωριάτας ἀνασιακῶς, καὶ τοὺς ἐβίαζε διὰ μέσου τῶν λοιπῶν Καντακουζηνῶν συγγενῶν του, νὰ καταβοοῦν καὶ νὰ προσκλαίωνται κατὰ τοῦ Βραγκοβάνου ἐνώπιον τοῦ Ἴμροχόρη λέγοντες, ὅτι ἦτον ἄρπαγος, ἄδικος, καὶ τοὺς ἀπεγύμνωσεν, ἐπομένως προδότης καὶ ἐπίβουλος τῆς βασιλείας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἕξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἐπροξενήθη ὁ παντελής ἀφανισμὸς τοῦ γένους τῶν Βραγκοβάνων, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Βλαχίας ὁ Καπουτζίμπασις μετὰ τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν λοιπῶν, ἔσειλεν Στεφᾶν Βοεβόδας δύο ἄρχοντας εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὸν τε Κωνσταντῖνον Μπάνον Στιρμπέη, καὶ τὸν γυναικάδελφόν του Ῥάδου Δουδέσκου, ὃν καὶ ἔκαμε τότε μέγαν Λογοθέτην, μὲ τὰ συνήθη δῶρα καὶ χρήματα διὰ τὴν νέαν ἡγεμονείαν, καὶ ἐντ' αὐτῶ νὰ κατατρέξωσι τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδαν μέχρι

Φανάτου, καὶ σὺν αὐτῷ τοὺς υἱοῦ του, μήπως
 λυτρούμενός τις ἐξ αὐτῶν, ἐκδικηθῆ μετὰ ταῦ-
 τα κατὰ τοῦ τῶν Καντακουζηνῶν γένους.

Φθάσαντες οὖν οἱ ρηθέντες εἰς Βασιλεῦ-
 σαν, ἔδωκαν εἰς τὴν Πόρταν τὸ Ἄρζι, καὶ
 δὲν ἔπαυσαν νὰ κατατρέχουν εἰς τὸν Βεζύρην,
 καὶ εἰς ὅλους τοὺς μεγιστάνας τὸν Βραγκοθά-
 νου, ἕως οὗ ἔφθασε καὶ ὁ Ἱμροχόρης ἐκ τῆς
 Βλαχίας, ὅστις ἂν ὑπὸ τοῦ Στεφάν Βοεβόδα,
 καὶ τοῦ πατρός του Κωνσταντίνου Στολνίκου,
 καὶ τοῦ Θείου του Μιχαὴλ Σπαθάρη ἀρκετὰ
 καθωδιγημένος, ἐπεκύρωσε τὰ ὅσα ἐκείνοι
 ἔγραφον· πληροφορήσας δὲ τὸν Σουλτάνου καὶ
 ὁ Βεζύρης, ὅτι ὁ Βραγκοθάνος ἐπρόδιδε τὰ
 τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας κινήματα εἰς τὴν αὐλὴν
 τῆς Ῥωσσίας καὶ Ἀουστρίας, ἔκαμεν αὐτῇ βασι-
 λικὴν προσαγὴν τῆς ἀποτομῆς τούτου καὶ τῶν
 υἱῶν του· ὅθεν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς κοιμήσεως
 τῆς Θεοτόκου τῇ 15. Αὐγούστου, καθ' ὃν και-
 ρὸν εὐρίσκετο ὁ Σουλτάνος εἰς τὸ παραθαλάσ-
 σιον παλάτιον, ὀνομαζόμενον Γυαλί Κιόσκι
 τοῦ Βυζαντίου, ἔφερον ἐκεῖ κάτωθεν τὸν
 Βραγκοθάνου Κωνσταντίν Βοεβόδαν, ὃν καὶ ἀπε-
 κεφάλισαν μετὰ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ υἱῶν
 Κωνσταντίνου, Στεφάνου, Ῥάδουλου, καὶ Ματ-
 θαίου, καὶ τοῦ γαμβροῦ του μεγάλου Κλου-
 τζιάρη Ἰωάννου τοῦ Βακαρέσκολου, τῶν ὁ-
 ποίων τὰ σώματα ἀφ' οὗ ἐξάθισαν δι' ὅλης

τῆς ἡμέρας ἐκεῖ, τὴν νύκτα ἔρριψαν αὐτὰ εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν δὲ Δόμναι Μαρίαν μετὰ τῆς νύμφιστις, καὶ ἐνὸς βρέφους τοῦ Μπεγζαδὲ Κωνσταντίνου, (ὅπερ δι' ἐπιτηδειότητος τῆς τροφοῦ ἔλυτρώθη ἐκ τοῦ θανάτου) μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς Δομνίτζας Παλάσσας, μετὰ τῶν πέντε γαμβρῶν τῆς, καὶ ἐτέρων ἀρχόντων καὶ ὑπηρετῶν, εἰς τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς ψυχὰς, ἐξώρισεν εἰς ἓνα φρούριον τῆς Ἀνατολῆς καλούμενον Χουτεϊῆ ἢ Κιουτάϊα, ἕνα καὶ πόλις πρωτεύουσα τῆς Φρυγίας κατὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Τότε καὶ οἱ ἀπεσαλμένοι ἄρχοντες εἰς Κωνσταντινούπολιν παρὰ τοῦ Στεφάν Βοεβόδα, ὅτε Κωνσταντῖνος Μπάνος Στιρμπέης, καὶ Ῥάδος μέγας Λογοθέτης Δουδέσκος, ὡς εἶδον ὅτι ἐτελείωσαν ταῦτα πάντα κατὰ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἡγεμόνος των, προσθέσαντες καὶ εἰς τὸν ἐτήσιον φόρον τοῦ τόπου ἔτι πουγγεῖα 60, ἐπέσρεψαν εἰς Βλαχίαν.

Ἠγεμόνευσε δὲ ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας ἔτη 25 καὶ μῆνας 8. οὗτος ἔκαμε πολλὰς βελτιώσεις εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἔκαλλώπισεν αὐτὴν ὡς οὐδεὶς ἄλλος, μὲ ἐκκλησίας, μὲ Μοναστήρια, καὶ μὲ ἄλλας οἰκοδομὰς· ἔκτισε τὴν τοῦ ἀγίου Γεωργίου νέαν Μονὴν ἐν Βουκουρεσίῳ, περιτειχίζωντας αὐτὴν μὲ κασρότειχον· ὡσαύτως καὶ τὴν τοῦ Χορεζίου περίφημον καὶ ὠραιότατην Μο-

ΗΓΕΜΩΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 299
τὴν ἐν τῷ Θέματι Βούλτζας, καὶ ἑτέρας πολ-
λὰς ἐκκλησίας. (*)

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΕΤ'.

Στέφανος Βοεβόδας. γ'. Καντακουζηνός.

Οὗτος ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου Στολνίκου τοῦ
Καντακουζηνοῦ, καὶ ἀνεψιὸς Σερμπᾶν Βοεβό-
δα Β'. ἦτον ἄνθρωπος εἰς λόγους τε καὶ εἰς
ἔργα πολλὰ ἀκατάστατος, καὶ εἰς τόσον βαβ-
μὸν ἔκδοτος εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ ἀρπαγὴν,
ὥστε δὲν ἔμεινεν ἱερωμένος ἢ λαϊκός, ἄρχων
ἢ πραγματευτής, μέγας ἢ μικρός, ὅσις νὰ
μὴν ἀπεγυμνώθῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ νὰ μὴν
ἠδικήθῃ· κατεξοχὴν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κωνσαν-
τίν Βοεβόδα Βραγκοβάνου κατηφανίσθησαν
ἐξ ὀλοκλήρου· δὲν ἐφρόνευσε δὲ τινὰ, ἀλλὰ
μὴτ' εἶχε καιρὸν, ἂν εἶχε σκοπὸν, μὲ τὸ νὰ
ἐξάθῃ βραχὺ τὸ διάστημα τῆς ἡγεμονείας του,
καὶ ἀσερέωτον εἰς τὴν Πόρταν. Οὗτος παρ'
οὐδενὸς ποτὲ συμβουλὴν δὲν ἐλάμβανεν, εἰμὴ
ἐνίοτε ἦκουε τὰς τοῦ πατρός του Κωνσταντίνου
Στολνίκου κακοβουλίας· καὶ δὲν εὐχαριζεῖτο
νὰ ὑπηρετῆ μόνου τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν,
ἀλλ' ἠκολούθησε ν' ἀνταποκρίνεται καὶ νὰ ἐνερ-

ἀ. X

1714

ἐκ διαφόρων
τοπικῶν χρο-
νικῶν.

(*) Σώζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα πολλὰ ἀπὸ 7198·

ἕως 7222.

γῆ μὲ τὰς αὐλὰς τῆςτε Ῥωσσίας καὶ Ἀου-
 ρίας, τὰς ὁποίας καὶ διηρέθιζεν ἐναντίου τῆς
 Πόρτας πρὸς πόλεμον, ἐπὶ σκοπῶν νὰ κινή-
 σουν, διὰ νὰ μείνῃ ὁ τόπος ὑπ' ἐξουσίαν
 τινὸς ἐξ αὐτῶν· πλὴν ἀεροβατοῦσε ματαίως
 ὡς ἀπεδείχθη.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἔχοντες πάθος οἱ
 τῆς Ἰμπραΐλας Τοῦρκοι κατὰ τῶν Βλάχων,
 ἐξ αἰτίας τῆς τοῦ Σπαθάρη Θωμᾶ ἀνταρσίας,
 ὅςτις μετὰ τῶν Ῥώσσων εἶχε κυριεύσῃ τὴν
 Ἰμπραΐλαν, ὡς διείληπται, καὶ ἐξεγύμνωσε
 τοὺς ἐγκατοίκους, ἄρχισαν νὰ ἐκτείνωνται
 ἔξωθεν τοῦ συνόρου των, καὶ νὰ πατοῦν τὸν
 Βλαχικὸν τόπον εἰς ὅλα τὰ πέραξ, καὶ κατ'
 ἐξοχὴν εἰς τὸ Θέμα τῆς Γιάλομιτζας, ὡς
 ἔφθασαν ἕως εἰς τὸ ὄρασι δὲ Φλότζι, καὶ
 ἐξουσίασαν χωρία πολλὰ, εἰς τὰ ὁποῖα διο-
 ρίσαντες Σουμπασάδες, ἦτοι κυβερνήτας ἰδίους
 Ὀθωμανοὺς, ἐλάμβανον οὗτοι τὴν ἀποδεκάτω-
 σιν ὅλων τῶν προϊόντων, ὡσαύτως καὶ τῶν
 ὄφαριῶν ἀπὸ τὰς Μπάλτας, τουτέστι τὰς τοῦ
 Δουιάβεως λίμνας· ἀλλ' ὁ Στεφὰν Βοεβόδας
 ἀφ' οὗ ἔγραψεν εἰς τὴν Πόρταν τὰ διατρέχον-
 τα, ἐξάλῃ εἰς Τοῦρκος ἀξιώματικὸς μὲ φερ-
 μάτι, διὰ νὰ θεωρήσῃ τὰ σύνορα, καὶ νὰ
 φυλαχθῶσιν ὡς πρότερον· διώρισεν οὖν καὶ ὁ
 ἡγεμῶν ἐκ μέρους τοῦ τόπου τρεῖς ἄρχοντας,
 τόντε Νιάγοε Στόλνικον Τοπλιτζάνον, τὸν
 Δραγὰν Μεδελνιτζιάρην Στριμπιάνον, καὶ τὸν

Ῥάδον Βόρνικον Ποππέσκου, οἵτινες ἀπῆλθον εἰς Ἰμπραῖλαν, καὶ συναχθέντες ἐνώπιον τοῦ Καδδὶ ἢ Κριτοῦ, εἶχον μεγάλην φιλονεικίαν μετὰ τῶν Μπραϊλίδων Τούρκων· τέλος πάντων διὰ τὸ ὑπερισχύσαι τοὺς ἄρχοντας Βλάχους, ὡς τὰ δίκαια ἔχοντας, ἐτέθησαν τὰ σύνορα, ὅπου ἦσαν τὸ πρότερον, καὶ ἀπεδιώχθησαν ἀπ' ὅλα τὰ χωρία οἱ Σουμπασάδες· Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐσύκασε διόλου τὸ τοῦ Βακαρίτου δόσιμον διὰ χρυσοβούλλου, ὡσαύτως καὶ τὸ δόσιμον τῶν Μονασιηρίων καὶ ἱερέων.

Κατὰ τοῦτου τὸν καιρὸν ἀπῆλθε καὶ ὁ Βεζύρης Τζὶν Ἄλι Πασᾶς εἰς Πελοπόννησον ἢ Μωρέαν, καὶ ἐκυρίευσεν ἐκ τῶν Βενετῶν, διὰ προδοσίας ἐνὸς ἀξιωματικοῦ Κερκυραίου Σάλλα, τὸ ἀπόρθητον καὶ περίφημον κάστρον Ναυπλίου, ὁμοῦ μὲ τὴν Θαυμασίαν ἀκρόπολιν Παλαμίδι, πολεμούμενον ἤδη ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν δυνάμεων διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης 24 ἔτη, πλὴν τέλος πάντων διὰ τῆς προδοσίας τοῦ ῤηβέντος Σάλλα, ἀρχιεπισκόπου τῶν τοπίων, ὅστις διὰ νυκτὸς ἐβούλλωσεν ὅλα τὰ τόπια, ἔκλινε τὸν αὐχένα εἰς τὴν δουλείαν, καὶ σὺν αὐτῷ ὅλη ἡ Πελοπόννησος· εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔμεινε Καϊμακάμης ὁ Ῥεκέλ Ἰμροχόρης, ὅστις εἶχεν ὑπάγη διὰ τοῦ Βραγκοβάνου τὴν ἔξωσιν εἰς Βλαχίαν, καὶ ἦτον ἄκρος φίλος τοῦ Στεφᾶν Βοεδόδα· ἀλλ' ἐπιστρέψας ὁ Βεζύρης νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος εἰς Βασιλεύουσαν.

ἐδιώρισε τὸν ρηθέντα Καϊμακάμην, πασᾶν εἰς τὸ κάστρον τοῦ Μπενδερίου, τὸν ὁποῖον καὶ ἀπεκεφάλισε μετ' ὀλίγου, χωρὶς νὰ φανῇ ἡ αἰτία· τοῦτο ἐτάραξεν εἰς ἄκρον τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἄρχισε νὰ φοβῆται, ἐπειδὴ τῇ δυνάμει τούτου ἔγινεν ἡγεμῶν, καὶ εἰς τοῦτον ἐπισηρίζετο.

Ταύτην τὴν τοῦ Στεφάνου Βοεβόδα ἀδυναμίαν, διὰ τὸν τοῦ Ῥεκὲλ Πασᾶ θάνατον, γνωρίσας ὁ θεῖος του Μιχαὴλ Σπαθάρης Καντακουζηνός, καὶ ὢν ἄνθρωπος σκανδαλοποιός καὶ ἀνήσυχος, ἄρχισε νὰ γράψῃ τῷ Μιχαὴλ Βοεβόδα Ῥακοβίτζα εἰς Βασιλεύουσαν, διὰ μέσου τοῦ Δημητράσκου γαμβροῦ του Χατμάνου, ὅς τις ἦτον ἀδελφὸς τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα, παρακινῶν αὐτὸν νὰ πασχίσῃ μὲ δόσιον χρημάτων, καὶ μὲ κάθε ἄλλο μέσον καὶ τρόπον, διὰ νὰ λάβῃ τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονίαν, ὁ ὁποῖος καὶ ἐκινήθη, ἀλλ' οὐδὲν ἐκατάρθωσεν, ἐπειδὴ ἔχων ὁ βασιλεὺς ἐκστρατείαν, καὶ μέλλον νὰ ἔλθῃ μετὰ τῶν στρατευμάτων εἰς Βέλιγραδ, ἐδιώρισεν εἰς Βλαχίαν τὸν τῆς Μολδόβης ἡγεμόνα Μαυροκορδάτου Νικόλαον, τὸν δὲ Στεφᾶν Βοεβόδαν Καντακουζηνόν, γνωρίζων ὡς ἐπίβουλον τῆς βασιλείας ἔξωσε, καὶ ἀποσείλας ἐσύκωσεν αὐτὸν μετὰ ἓν ἔτος καὶ μῆνας 9 τῆς ἡγεμονείας του, καὶ ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῆς Δόμνης Παύνας, τῶν τέκνων, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσαν-

σίνου Στολυίκου, ἔνθα καὶ ἔκλεισαν ὄλους εἰς φυλακὴν· ὁ δὲ Μιχαὴλ Σπαθάρις Καντακουζηνὸς ὦν εἰς τὸ Κοζλέτζι χωρίοντου, ὡς ἔλαβεν εἰδησιν, ὅτι ἔρχεται ὁ Νικόλαος Βοεβόδας Μαυροκορδάτος, ἔφυγε νὰ περάσῃ εἰς Τρανσυλθανίαν, ἀλλὰ πιάσαντες αὐτὸν οἱ Πλαγιᾶσιδες, φύλακες τῶν βουνῶν, ἔφεραν εἰς τὸ Βουκουρέσιον· μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἦλθον καὶ γράμματα τοῦ Νικολάου Βοεβόδα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδιώριζε τὸν Μιχαὴλ Σπαθάρι Καϊμακάμιν, ἦτοι τοποτηριτηντου, ἕως νὰ φθάσῃ ὁ ἴδιος· ἔγραφε δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀρχουσιν, ὅτι νὰ ἔχουν χριστὰς ἐλπίδας, καὶ νὰ χαίρωνται διὰ τὴν ἔλευσίντου. Ἐρχομένου οὖν ἐκ Μολδαυίας, ἐν μέρος τῶν Βλάχων ἀρχόντων μετὰ τῶν κρατιωτῶν Σλουζιτόρων, καὶ μετ' ἐτέρων πολλῶν, ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὸ Φωξάνι, καὶ φέροντες αὐτὸν ἐν Βουκουρεσίῳ μετὰ τὴν συνήθη παράταξιν, ἐκάθισαν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Βεζύρις Τζίν Ἀλί Πασᾶς ἔχων πάθος εἰς τὸ τῶν Βραγκοβάνων καὶ Καντακουζηνῶν γένος, ἔδωκε προσαγὴν, καὶ ἐπιξάν τον Στέφαν Βοεβόδαν Καντακουζηνὸν μετὰ τοῦ πατρὸςτου, εὕρισκομένους εἰς φυλακὴν, καὶ κόψαντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ἔθεσαν εἰς τὴν πύλιν τοῦ Μπάμπ Χουμαγιούν, τόπου τῆς καταδίκης· ἡ δὲ περιουσίατων ἔγινε βασιλικὴ ὅλη καὶ ἐπωλήθη, μείνασα ἡ ταλαίπωρος

Δόμνα Παούνα ἔλεεινή καὶ δύσυχεσάτη, ἣτις εὐρούσα τρόπον ἔφυγε μετὰ τῶν δύο αὐτῆς υἱῶν Ῥάδου καὶ Κωνσταντίνου εἰς Σταυροδρόμι τοῦ Γαλατᾶ, καὶ κεῖθεν ἐμβᾶσα εἰς ἓν Βενετικὸν πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς Βενετίαν· πιάσαντες ἐν τούτοις εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ τὸν θείον τοῦ Στεφᾶν Βοεβόδα Μιχαὴλ Σπαθάρην τὸν Καντακουζηνὸν, καὶ τὸν Ῥάδον μέγαν Λογοθέτην Δουδέσκον, γαμβρὸν εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἔφερον καὶ αὐτοὺς εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐκαρatóμισαν ἀμφοτέρους, ἡ δὲ περιουσία τῶν ὅλη γινομένη βασιλικὴ ἐπαλήθη· καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐγινεν ἡ θεία ἐκδίκησις, διὰ τὸ αἷμα τῶν Βραγκοβάνων, εἰς τοὺς Καντακουζηνούς καὶ Δουδέσκουλον. (*)

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΖ΄.

Νικόλαος Βοεβόδας Α΄. Μαυροκορδάτος.

α. κ.
1716.
ἐκ διαφορῶν
τοπικῶν χρο-
νολογ.

Οὗτος ἦν πρῶτος ἡγεμῶν Ῥωμαίων, ὅστις μετετέθη ἐκ Μολδαβίας εἰς τὴν Βλαχίαν κατὰ θέλησιν τῆς Βασιλείας, καὶ οὐχὶ ὡς ἀνέκαθεν κατ' ἐκλογὴν καὶ θέλησιν τῶν τοῦ τόπου ἀρχόντων. Ἑλλῶν δὲ εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, καὶ σερεωθεὶς εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἐκινήθη πρῶτον εἰς καταδρομὴν τοῦ Στεφᾶν Βοεβόδα

(*) Σώζεται καὶ χρυσοῦς βύλλον τούτου με' ἔτος παλαιὸν 7223.

Καντακουζινοῦ, φοβούμενος μήπως κατατρεχθῆ ὑπ' ἐκείνου· ὅθεν ἐξοδεύσας πουγγεῖα χίλια, κατῶρθωσε νὰ πιηγῆ μετὰ τοῦ πατρός του ἐν τῇ φυλακῇ ὡς προεῖρηται· δεύτερον ἐφάνη πολλά σκληρὸς εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἢ φοβούμενος μὴν ἤθελαν κάμη κίνημα κατ' αὐτοῦ, ἢ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Βεζύρη· διὸ καὶ ἀπεγύμνωσεν ἅπαντας, φέρων αὐτοὺς εἰς ἄκραν πτωχείαν καὶ δυσυχίαν, κατεξοχὴν τὸ τῶν Καντακουζινοῦν γένος, ἐξ ὧν πιάσας καὶ τὸν Μιχαὴλ Καντακουζινοῦν, καὶ Ῥάδον Δουδέσκου γαμβρόν του, ἐπεμφεν εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔνθα εὐρίσκετο ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἀπεκεφάλισεν· εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἐσάλησαν ἀξιωματικοὶ Τοῦρκοι καὶ ἔκαμαν τὴν περιουσίαν των ὄλην βασιλικὴν, κινητὴν καὶ ἀκίνητον, πωλίσαντες αὐτὴν δημοσίως· ἐφυλάκωσε δὲ καὶ ἑτέρους πολλοὺς ἄρχοντας τοῦ Στεφᾶν Βσεβόδα καιρὸν ἰκανὸν, τοὺς ὁποίους ἀπογυμνώσας ἠλευθέρωσεν ἔπειτα.

Διὰ νὰ περάσῃ δὲ ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῶν παραδουνασίων Τοῦρκων, ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν εἰς ὅλα τὰ πέριξ Σερχάτια ἤτοι Κάσρα, καὶ ἐσύσχησαν Κισλάδες, δηλαδὴ παραχειμάδια, ἐπάνω εἰς τῆς Βλαχίας τὸν τόπον, πρὸς νομὴν τῶν ἀγελοῦν καὶ ποιμνίων των. Ἐκτοτε ἔγινεν ἡ κακὴ ἀρχὴ εἰς τὸ νὰ φθείρουν οἱ Τοῦρκοι τὸν τόπον, οἱ μὲν ὑπ' ὀνόματι πραγματευτῶν, οἱ δὲ ἐπὶ προφάσει τῶν Κισλάδων τους, οἵτινες

κατ' ὀλίγον ἐμφωλεύθησαν τόσον, ὥστε οὐχὶ μόνον οἱ μεταγενέστεροι ἡγεμόνες δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τοὺς εὐγάλουν καὶ ἐμποδίσουν μὲ ἀδρὰ ἔξοδα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία Πόρτα πληροφορηθεῖσα τὰς καταχρήσεις των καὶ κακίας, καὶ θέλουσα νὰ τοὺς ἀποδιώξῃ δὲν ἴσχυσεν. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἐκήρυξε καὶ ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα πόλεμον κατὰ τῆς Ἀουστρίας, καὶ μετ' ὀλίγον ἐκυρίευσαν οἱ Ἀουστριακοὶ τὰ πέντε θέματα τῆς Κραϊώθας, ὅθεν ὁ ἡγεμὼν ἦτο εἰς ἄκρον τεταραγμένος καὶ ἔμφοβος.

Μιᾶ δὲ τῶν ἡμερῶν κατὰ Αὐγούστον μῆνα, μὲ τὸ νὰ διεδόθη φήμητις αἰφνιδίως, ὅτι θέλει περικυκλωθῆ ὅσον οὕτω ὑπὸ τῶν Ἀουστριακῶν στρατευμάτων, ἀμέσως διὰ νυκτὸς ἔφυγεν εἰς ἐδυνήθη εἰς Τίργιεβον, ἔνθα ἰκανὰς ἡμέρας διέτριψε μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἀρχόντων του· ἐπειδὴ ὅμως ἡ φήμη ἦτο ἀνύπαρκτος, ἐπανέστρεψε πάλιν εἰς Βουκουρέσιον, ἐφ' ᾧ ἐξῆλθεν εἰς προὔπαντισιν καὶ ὑποδοχὴν τούτου οἱ ἄρχοντες πρὸς τὴν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα φρουτῖναν, ἀλλ' οὗτος ἐφάνη πρὸς αὐτοὺς ἐξηγηριωμένος εἰς ἄκρον, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἀπεκεφάλισεν ἐκεῖ καθ' ὁδὸν τὸν Πατράσκον μέγαν Βόρνικον Μπραζογιάννον, καὶ πάλιν ἄρχισε νὰ φυλακῶνῃ τοὺς ἄρχοντας· διὸ καὶ ἔφυγον ἐξ αὐτῶν ὁ υἱὸς τοῦ Δαυδέσκου μετὰ τῆς μητρὸς του Μαρίας Δουδάσκας, θυγατρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Στολνίκου Καντακουζηνοῦ, καὶ ἀδελφῆς τοῦ

Στεφᾶν Βοεβόδα καὶ ἕτεροι ἄρχοντες, εἰς Τρανσιλθανίαν· κατὰ δὲ τὴν ιδ'. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου Καπετάνοστις Ἀουστριακὸς ὀνόματι Πίοβδας, ἰκανὸν ἐλαφρὸν σράτευμα Κατάνων, καὶ σὺν αὐτῷ ὁ Μπάρπος Σερδάρης υἱὸς τοῦ Κόρνια Μπραϊλόη ἐκ τῶν πέραν τοῦ Ὀλτου μερῶν καὶ ἕτεροι ἄρχοντες ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἐξαίφνης, καὶ περικυκλώσαντες τὴν ἐν Βουκουρεσίῳ ἡγεμονικὴν Κούρτιν δι' ὁδηγίας τοῦ Σπαθάρη Γολέσκου, ἐπίασαν τὸν Νικολάη Βοεβόδαν καὶ ἔφερον αὐτὸν μετὰ πάντων τῶν οἰκείων του εἰς τὸ Σιζίνιον τῆς Τρανσιλθανίας, ἡγεμονεύσαντα ἔτος ἐν, τοὺς δὲ εὐρεθέντας ἐν Βουκουρεσίῳ Τούρκους ὅλους κατέκοψαν· μετὰ παρέλευσιν δὲ μιᾶς ἑβδομάδος, πάλιν ἦλθεν Ἀουστριακὸς τις Γενεράλης μεγάλος μετὰ πολλῶν Κατάνων εἰς Βουκουρέσιον καὶ ἐκάθησε τρεῖς ἡμέρας, ἕως οὗ ἐτοιμασθέντες οἱ ἄρχοντες μὲ ὄλην τὴν κινήτην των περιουσίαν, διέβησαν εἰς Τρανσιλθανίαν· οἱ δὲ Ἀουστριακοὶ ἀφ' οὗ ἔκαμαν ἰκανὴν διαρπαγὴν ἐν Βουκουρεσίῳ, μηδενὸς ὑπάρχοντος πρὸς διαυθέντευσιν καὶ βοήθειαν, λαθόντες καὶ ὅλα τὰ εὐρεθέντα τόπια, ἀνέβησαν εἰς τὰ ὄρη καὶ ἐσύκωσαν ὀχυρώματα ἐν εἶδει φρουρίων εἰς τε τὴν Μονὴν τοῦ Μαρτζινενίου, καὶ Μονὴν Κιμπουλουγγίου.

Εὐρισκόμενος δὲ ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ εἰς Βουκουρέσιον ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, καὶ ἰδὼν τὴν τοῦ τόπου ἀθλιωτάτην κατάστα-

σιν, ἔγραψε τῷ Πασᾷ τοῦ Γιργιέβου, ὅτι ἡ τζάρα κατηφανίσθη, χωρὶς νὰ ἐνέχεται οὐδεὶς τῶν ἐντοπίων· καὶ οὕτως εἰδοποίησε καὶ ὁ Πασᾶς εἰς τὴν Πόρταν τὰ διατρέχοντα καὶ διαρίσθη ἀπὸ μέγας διερμηνευτῆς ἡγεμῶν, ὁ Ἰωάννης Μαυροκορδάτος, ἀδελφὸς τοῦ Νικολάη Βοεβόδα Μαυροκορδάτου. (*)

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΗ΄.

Ἰωάννης Βοεβόδας Β΄. Μαυροκορδάτος.

ἀ. Χ.

1717.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν.

Ελθὼν ὁ Ἰωάνν Βοεβόδας εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἕνα Πασᾶν μὲ δέκα χιλιάδας Τούρκους ἰππεῖς, καὶ πλῆθος Ἀλβανοὺς καὶ Ταττάρους· ἀλλ' οὗτοι μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ἐβδομάδος, ἀρπάζοντες καὶ ἀπογυμνώνοντες, ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια· οἱ δὲ Τάτταροι ἔλαβον καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους ἐκ τῆς Βλαχίας, ὡς ἡ τούτων συνήθεια· ἀλλ' ὁ ἡγεμῶν πληροφορηθεὶς περὶ τούτου, καὶ εὐσπλαγχνισθεὶς τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ταλαιπώρους Χριστιανοὺς, ἐξῆλθε μόνος εἰς τὸν Πόδο δὲ πιάτρα, ὅστις μὲ δῶρα καὶ δόσιν χρημάτων, καὶ μὲ παρακλήσεις εἰς τοὺς ἀρχιγούς τῶν Ταττάρων, ἠλευθέρωσε πολλοὺς αἰχμαλώτους κάθε ἡλικίας· ἔπειτα

(*) Σώζονται καὶ χρυσόβουλλα τούτου ἀπὸ 7226. καὶ 7227.

ἐπιστρέψας εἰς Βουκουρέσιον, ἔστειλε δώδεκα ἄρχοντας εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ δείξουν εὐπείθειαν εἰς τὴν βασιλείαν ἐκ μέρους τοῦ τόπου, τόν τε Ματθαῖον Φαλκογιάνου μέγαν Βισιάρην, καὶ τὸν μέγαν Μπάνου Πάνου ἀδελφὸν τῆς Δόμνης τοῦ Κωνσταντίνου Βοεβόδα μετὰ τῶν λοιπῶν, οἵτινες ἀφ' οὗ ἐπαρρησιάσθησαν εἰς τὴν Πόρταν, ὑπερεχάρις ὁ Βασιλεὺς καὶ ἐνδύσας ὅλους τούτους Καφτάνια, ἀπέστειλεν εἰς Βλαχίαν, πέμψας καὶ τῷ ἡγεμόνι Καφτάνι καὶ Φερμάνι μὲ ἓνα ἀξιωματικὸν Τοῦρκου. Οὕσης δὲ πείνης μεγάλης εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔφερε πολλὸν σίτον ἄλλοθεν μὲ ἰδίᾳ του ἔξοδα καὶ ἔθρεψε τὸν λαόν.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἐκλείσθη καὶ ἡ μεταξὺ Ἀουστρίας καὶ Τουρκίας ἐν Μποσοροβίτζα εἰρήνη, μεσάζοντος τούτου τοῦ ἡγεμόνος· μὲ τὸ νὰ ἦσαν δὲ οἱ Ἀουστριακοὶ νικηταί, ἐζήτουν νὰ κρατήσουν ὅλην τὴν Βλαχίαν ὑπ' ἐξουσίαν των· ἀλλ' ὁ Ἰωάννης Βοεβόδας κατάρθωσε διὰ μεσιτείας του, καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς μόνον τὰ πέντε περτεϊνὰ θέματα τῆς Κραϊώβας, ἐν ᾧ εἶχεν ἄδειαν νὰ παραχωρήσῃ καὶ ὅλην τὴν Βλαχίαν, μόνον εἰρήνην νὰ κλείσῃ· οὗτος εὐγαλεν αὐτῷ τὸ Βακαρίτου ἀνὰ 20 παράδες τὸ ζῶον, χωρὶς νὰ φυλάξῃ τὸν τοῦ Στεφάνου Βοεβόδα καὶ ἀρχιερέων δεσμόν· εὐγαλεν εἰς τὴν τζάραν προσέτι καὶ Πετζετ-

λουίτα, ἤτοι βουλλαμένα χαρτία εἰς κάθε ὄνομα, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν πρότερον.

Οὗτος ἐμεσίτευσεν εἰς τὴν Πόρταν διὰ τὰ δολῆ καὶ Ἰτλάκ φερμάνι, ἤτοι βασιλικὴ ἀδεια καὶ συγχώρησις τῆ Δόμνη τοῦ Κωνσταντίν Βοεβόδα Βραγκοβάνου, διὰ τὰ ἔλθῃ μετὰ τῶν σὺν αὐτῇ ἀπὸ τὴν εἰς Κλουτάϊαν ἐξορίαν εἰς τὴν Βλαχίαν πατρίδατις, ἣτις ἐλθοῦσα, ἐπανελάβεν αὐτὴς, συγκατατάσει τῆς βασιλείας, διὰ παρακλίσεως τοῦ Ἰωάννου Βοεβόδα, τὰ ἀκίνητα αὐτῆς κτήματα. (*)

Ἡγεμονεύσας δὲ οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἔτη 2 καὶ μῆνας τέσσαρας, ἠσθένησε βαρέως, καὶ μέλλων τὰ ἀποθάνῃ, συνεκάλεσε τὸν Μητροπολίτην μετὰ τῶν ἐπισκόπων τε καὶ ἀρχόντων, καὶ πρῶτον ζητήσας συγχώρησιν εἴτι ὡς ἄνθρωπος ἔσφαλεν, ἔπειτα εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὅστις εἶναι ἐχθρευμένος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Νικολάη Βοεβόδα, τὰ παραμερίσῃ ἐκ τῆς Βλα-

---

(*) Αὕτη ἡ Δόμνα μετὰ τὸν θάνατόντης ἀφῆκεν εἰς μὲν τὰς θυγατέρας της διὰ διαθήκης ὅλην τὴν κινήτην περιουσίαν, εἰς δὲ τὸν ἐγκλονόντης ὅλην τὴν ἀκίνητον· καὶ μὴ ὅλον ὁποῦ ἠκολούθησαν διχόνοιαι μετὰ τῶν θυγατέρων καὶ ἐγκλονοῦ περὶ τούτου, ἔμεινεν ὅμως ἡ διαθήκη νεκρωμένη· διὸ καὶ σώζονται τὰ ὑπασατικά μέχρι τῆς σήμερον κατὰ κληρονομίαν εἰς τὸ γένος τοῦ Βραγκοβάνου, τοῦ ὁποῖου ἀπὸγονος ἤδη εἶναι ὁ ἀξιόπρεπτος ἀρχὼν μέγας Μπάνος Γρηγόριος Βραγκοβάνος.

χίας, ἐπειδὴ οὗτος πάλιν ἔρχεται ἡγεμῶν ἀποθανῶν δὲ, ἐτάφη εἰς τὴν ἐν Βουκουρεσίῳ Μητρόπολιν. (*)

Ἡγεμονεῖα Β'. Νικολάου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου.

Ὡς ἐγένετο ἡ ἐν Μποσοροβίτζα εἰρήνη, ἀπελύθη καὶ ὁ Νικόλαος Βοεβόδας ὑπὸ τῶν Ἄουστριακῶν, καὶ ἀπελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδιωρίσθη αὐθις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἡγεμῶν τῆς Βλαχίας, ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν ἡγεμονεῖαν ἐφάνη εἰς τοὺς ἄρχοντας πρῶτος, εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐλεήμων, καὶ εἰς τὸν λαὸν δίκαιος, ἐπρόσθεσεν ὅμως τινὰ δεσμίματα, εὗγαλε πάλιν τὸ Βακαρίτον, ἐπρόσθεσε τὸ Πογωναρίτον, ἔκαμεν ὡς χαρατζοχάρτια Πετζετλουῖτα, ἔβαλε πάλιν τὰ μοναστήρια καὶ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὸ δόσιμον, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀναιρεθῆ ὑπὸ τοῦ Στεφάν Βοεβόδα Καντακουζηνοῦ. Οὗτος ᾤκοδόμησε καὶ τὴν περίφημον μονὴν τοῦ Βακαρεσίου πλισίου εἰς Βουκουρέσι· ἔχων δὲ πάθος κατὰ τοῦ Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Ἀνθίμου τοῦ ἐξ Ἰθιρίας, ἐσύκωσε τοῦτον ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, καὶ ἐν λόγῳ, ὅτι τὸν ζέλλει ἐξό-

α. X.

1719.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν.

(*) Σώζονται τούτου καὶ χρυσόβουλλα ἀπὸ 7226, καὶ 7227.

ρισον εἰς Τουρκίαν, ἐν ᾧ τὸν διαπεροῦσαν τὸν ποταμὸν Δούναβιν, ἔπνιξαν αὐτὸν ἐκεῖ, κατὰ τὴν μυσικὴν προσαγὴν ὅπου εἶχον ἡγεμονεύσας δὲ τὸ Β'. ἔτη 11 καὶ μῆνας 2 ἐν ἄκρῃ εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, ἔτελεύτησεν εἰς τὸν θρόνον του ἐν ἔτει 1730 καὶ ἐτάφη ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ κτισθείσῃ Μουῇ τοῦ Βακαρεζίου.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀποσατήσαντες εἰς Κωνσταντινούπολιν τινὲς εὐτελεῖς ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων κορυφαῖος ἦσαν εἰς Ἀλβανὸς ὀνόματι Πατρόνας, καὶ ἕτερος καλούμενος Μουσλοῦχ, κατεβίβασαν ἐκ τοῦ θρόνου τὸν Σουλτὰν Ἀχμέτ γ'. καὶ ὕψωσαν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ Ε'.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΝΘ'.

Κωνσταντῖνος Βοεβόδας γ'. Μαυροκορδάτος.

α. Χ.

1730.

ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

Οὗτος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του Νικολάου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου, ἐσυμφώνησεν ἐγγράφως μετὰ τῶν τῆς Βλαχίας ἀρχόντων, οἵτινες ἔπεμψαν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἄρξ Μαγζάρι, ἥτοι ἀναφορὰν τοπικὴν, δεόμενοι διὰ νὰ τοῖς δοθῇ ἡγεμὼν οὗτος, τὸν ὁποῖον ἐπικυρώσασα καὶ ἡ πόρτα κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἀρχόντων, βασιλεύοντος Σουλτὰν Μαχμούτ τοῦ ε', ἐξεῖλεν αὐτῷ τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας· ἀλλ' ἐπιβουλευθεὶς παρὰ τοῦ

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΒΛΑΧΙΑΣ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 313

Μιχαήλ 'Ρακοβίτζα, ἐξώσθη ἡγεμονεύσας
μῆνας τέσσαρας.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ε'.

Μιχαήλ Βοεβόδα Γ'. 'Ρακοβίτζας.

Οὗτος ἐπωνομάζετο καὶ Τζεχάνης, ὅστις
μὲ ἀδρῶν δόσιν χρημάτων κατορθώσας τὴν
ἐξωσιν τοῦ Κωνσταντίνου Βοεβόδα Μαυροκορδά-
του, ἔλαβε τὴν ἡγεμονείαν, καὶ ἦλθεν εἰς
τὴν Βλαχίαν, ἀλλ' οὐτ' αὐτὸς δὲν ἐσάθη διὰ
πολὺ εἰς τὸν θρόνον, ἐπειδὴ τῆς συνεργείας τοῦ
Κωνσταντίνου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου ἐξώσθη,
ἡγεμονεύσας μόλις ἓν ἔτος· ἐκ τούτου τοῦ
καιροῦ καὶ ἡ πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν
δόσις ἐπιύξισε, καὶ οἱ ἡγεμόνες ἄρχισαν
συνεχῶς νὰ ἀλλάζωνται.

ἀ. Χ.
1731.
ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

Ἡγεμονεία Β'. Κωνσταντίνου Βοεβόδα Μαυρο-
κορδάτου.

Ἄμα ἐξωσθεὶς οὗτος τὸ πρῶτον, ὡς προεί-
ρηται, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κι-
νηθεὶς πρὸς ἐκδίκησιν ἐναντίον τοῦ Μιχαήλ
'Ρακοβίτζα, μὲ δόσιν ἀδρῶν τὸν ἐκρήμνισεν
ἐκ τοῦ θρόνου, καὶ ἔλαβε πάλιν οὗτος τὴν
τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, εἰς ἣν ἐλθὼν ἐκτίσε
καὶ τὴν παλαιὰν μονὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος

ἀ. Χ.
1731.
ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

ἐν Βουκουρεσίῳ, ἀλλ' ἡ Πόρτα μεταθέσασά τὸν Γρηγόριον Βοεβόδαν Γκίκαν ἐκ Μολδαυίας εἰς τὴν Βλαχίαν, μετέθεσε καὶ τὸν Κωνσταντίνον Βοεβόδαν ἐκ τῆς Βλαχίας εἰς Μολδαυίαν μετὰ ἐν ἔτος καὶ μῆνας τρεῖς τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΞΑ'.

Γρηγόριος Βοεβόδας Β'. Γκίκας.

ἂ. Χ.

 1733.
 ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

Οὗτος δι' ἀδράς χρηματικῆς δόσεως μετατεθεὶς εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, ὡς εἰς ἐπικερδέσέραν, ἐσύσχησε καὶ Καρβασσαν, ἧτοι τελώνιον, τουρκισὶ Γρουμπρούκι λεγόμενον, ἐν Βουκουρεσίῳ, καὶ ἤυξισε τὰ Βάματα, ἧτοι Κουμέρκια· ἐπειδὴ καὶ πρότερον ἦσαν μὲν, ἀλλ' ἡ ποσότης τούτων ἦτον πολλὰ ὀλίγη. Ἐκ τούτου προῆλθε καὶ ἡ μεγάλη μεταβολή, ἣν ἔκαμεν εἰς τὰ τῶν μοναζηριακῶν χρυσοθύλλων ἐλέη, ἅπερ εἶχον χαρίσιν ἐκ τῶν Βαμάτων οἱ κατὰ καιροῦς ἡγεμόνες· ἡγεμονεύσας δὲ ἔτη δύο, πάλιν μετετέθη εἰς Μολδαυίαν.

Ἡγεμονεία Γ'. Κωνσταντίν Βοεβόδα Μαυροκορδάτου.

ἂ. Χ.

 1735.
 ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

Τοιαῦται μεταθέσεις καὶ μεταλλαγαὶ ὡς αἱ τούτων τῶν δύο ἡγεμόνων δὲν συνέβησαν ἄλλοτε, διότι μεταθέσαντες τὸν Γρηγόρ Βοε-

Βόδαν πάλιν εἰς Μολδαυίαν, μετέθεσαν καὶ τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδαν Μαυροκορδάτου εἰς τὴν Βλαχίαν, ὅστις ἅμα ὡς ἔφθασεν εἰς τὸν θρόνον του, ἠνοιχθῆ πόλεμος μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἀουστρίας· ὅθεν εἰσῆλθεν εἰς Βλαχίαν εἰς Γενεράλης μὲ ἱκανὰ κρατεύματα Ἀουστριακὰ, καὶ ὡς ἔφθασεν εἰς Τιργόβισον, ὃ μὲν Κωνσταντῖν Βοεβόδας ἔφυγε πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Τουρκίαν, οἱ δὲ ἄρχοντες ἔμειναν εἰς τὸν τόπον ἀκίνητοι· ἀλλ' ἐπιστρέψαντος μετ' οὐ πολὺ μὲ κρατεύματα Τουρκικὰ, ἀπεσύρθησαν οἱ Ἀουστριακοὶ πρὸς τὰ ὄρη, τοὺς ὁποίους οἱ Τούρκοι ἀκολουθήσαντες, τοὺς ἐπολέμησαν εἰς Πιτέσι, καὶ ἐπομένως εἰς Περσινάρι τοῦ θέματος Δίμποβιτζας, καὶ ἔμειναν νικηταί· νικήσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ εἰς ἕτερα μέρη, ἐπανελάθον τὴν Κραϊώβαν μετὰ τῶν πέντε πέραν Ὀλτου θεμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ Ἀουστριακοὶ ἐξουσίασαν 18 ἔτη, ἀπὸ ἡγεμονείας Ἰωάννου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου, καὶ ἐδιοίκησαν αὐτὰ ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι μὲ τοὺς ἰδίους τοπικοὺς νόμους, μὲ τὰς αὐτὰς τάξεις καὶ ἔθιμα ὡς ἀνέκαθεν, καὶ διὰ τῶν ἰδίων ἐντοπίων ἀρχόντων μὲ Διβάνι, ἧτοι συνέδριον. Διὰ ταῦτα οὖν τὰ πέντε θέματα, μείναντα καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας διὰ συνθήκης, ἐπρόσθεσεν ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας εἰς τὸν τῆ Πόρτα διδόμενον παρὰ τῆς Βλαχίας ἐτήσιον φόρον ἔτι

γρόσια ἑκατὸν χιλιάδας· ἐξοδεύσας δὲ καὶ ἕτερα εἰς τοὺς μεγιστάνας τῆς βασιλείας, ἔλαβεν αὐθις ὑπὸ τὴν τῆς ἡγεμονείας του ἐξουσίαν τὸ τῆς Κραϊῶβας Μπανάτου, ἦτοι τὰ ἀνωτέρω πέντε Δέματα, καὶ ἐδιώρισε τὸν Ματθαῖον Καντακουζηνὸν Μπάνον· οἱ δ' ἄρχοντες τῆς Βλαχίας, ὅσοι μὲν εὐρέθησαν πρὸς τὰ ὀρεινὰ μέρη, εἰσῆλθον μετὰ τῶν Ἄουστριακῶν εἰς Τρανσυλθανίαν, ὅσοι δὲ ἔτυχον εἰς τὰς πεδιάδας, ἦλθον εἰς τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδαν· ἀλλ' ὡς ἐτελείωσεν ἡ εἰρήνη ἐν ἔτει 1739, ἔσειλεν ὁ ἡγεμὼν ἀναφορὰν εἰς τὴν Πόρταν, καὶ τῷ ἦλθεν Ἰτλακ φερμάνι, ἦτοι βασιλικὴ συγχώρησις καὶ ἄδεια, διὰ νὰ ἤθελαν ἔλθῃ καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες ἐκ Τρανσυλθανίας ἀφόβως εἰς τὴν πατρίδα των, οἵ τινες λαβόντες τὴν ἄδειαν, καὶ παρὰ τοῦ Κομανδῆρη Τρανσυλθανίας Λακόβιτζ, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Βλαχίαν.

Τότε συμβουλευθεὶς ὁ ἡγεμὼν μετὰ τοῦ Μητροπολίτου, τῶν ἐπισκόπων καὶ ἀρχόντων, ἔκαμε κοινῇ συναινέσει ρεφόρμαν, ἦτοι μεταμόρφωσιν, ἢ μεταβολὴν γενικὴν ὅλων τῶν τῆς Βλαχίας τάξεων καὶ συνηθειῶν· καὶ ἀπὸ μὲν τὰ Μοναζήρια ἐσύκωσε καὶ τὸ δόσιμον, ὅπερ ἔδιδον, καὶ τὰ ἐλέη ἅπερ ἐλάμβανον διὰ χρυσοβούλλαν, συσχίσας καὶ μίαν σύνοδον ἐπιτρόπων τῶν μονασιρίων· ἀπὸ δὲ τοὺς ἄρχοντας ἀφαιρέσας τὰ εἰσοδήματα, ἅπερ ἔζωθεν εἶχον, ἐπρόσθεσεν εἰς αὐτοὺς μνηναιῖους

μισθούς κατ' ἀναλογίαν τοῦ βαθμοῦ των καὶ
 χαρακτῆρος των· ἐσύσισε προσέτι τάξεις εἰς
 τὰ τῶν ἀρχόντων γένη, δηλαδὴ ὅσοι εἶχον
 φθάση εἰς ἀξιώματα, καὶ εἶχον φορέση Καβ-
 κάρια, ὠνόμασε τούτους Βελίτζιδας, ὅσοι δὲ
 ἦσαν ἐξ εὐγενῶν καὶ δὲν εἶχον φθάση εἰς ἀ-
 ξιώματα, τοὺς ὠνόμασε νιάμουρα, καὶ ἐθέσπι-
 σε νὰ εἶναι ἀσύδοτοι· ὠνόμασε καὶ μανζήλι-
 δας τοὺς μικροὺς, τούτεσι τῆς τρίτης τάξεως,
 οἵτινες ἔμελλον νὰ μὴ πληροῦν Βιναρίτζου
 καὶ δισμαρίτον· διώρισε πρὸς τούτοις τάξιν
 καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ ἐπαγγέλματα· καὶ ἐ-
 πομένως ἐσύκωσεν ὅλα τὰ παλαιὰ δόσιματα
 ἐκ τῆς τζάρας, δηλαδὴ τὸ δόσιμον εἰς κάθε
 τριμηνίαν λεγόμενον μπῆρο, τὸ χαράτζι ὅπερ
 ἐλέγετο μικρὰ Σάμα, τὸ πλοκόνι ζιάγου-
 λουϊ, ἤτοι δῶρον τῆς σημαίας, ταῖς πετζέ-
 ταις, τούτεσι τὰ βουλλωμένα χαρτῖα, τὸ
 Πογωναρίτον, δόσιμον τῆς γῆστῶν ἀμπελίων,
 τὸ Βακαρίτον, δόσιμον εἰς τὰ ζῶα, καὶ ἐν
 συντόμῳ ἐσύκωσε κάθε δόσιμον ἐκ τῆς τζά-
 ρας, τόσον αὐθεντικόν, ὅσον καὶ ἀρχοντικῶν
 ὀφφικίων· ἀντ' ἐκείνων δὲ ὅλων, διαίρέσας
 εἰς τέσσαρα μέρη τὸ τοῦ χρόνου διάστημα,
 καὶ ὀνομάσας ταῦτα τὰ μέρη τζφέρτα, ἐθέ-
 σπισε νὰ δίδῃ ἕκαστος Βλάχος ἀνά δύο ἡμισυ
 γρόσια εἰς τὸ τζφέρτον, συμποσούμενα τὸν
 χρόνον δέκα γρόσια ὅλα· ἤυξισε προσέτι
 τὰς ἀποδεκατώσεις τῶν προϊόντων, ἐκτὸς ὅ-

ηλαρίτου, Βιναρίτζου, καὶ Δισμαρίτου, ἅπερ ἀφῆκεν ὡς καὶ πρότερον, καὶ ἐπομένως ἤυξησε τὰ Κουμέρκια κατὰ τὸν Γρηγόριον Βοεβόδαν Γκίκαν.

Μέχρι τοῦ καιροῦ τούτου ἦσαν Βλάχοι ἀρχοντικοὶ, καὶ μονασιριακοὶ σκλάβοι χωρὶα ἑλόκληρα, οἵτινες δὲν ἐπλήρωναν μὲ τοὺς ἐλευθέρους Βλάχους ἐξίσου τὸ δόσιμον· ἐλευθερώσας λοιπὸν καὶ τούτους, τοὺς μὲν θελήσει τῶν κυρίων αὐτῶν, τοὺς δὲ ἄνευ θελήσεως, καὶ ἑτέρους ἀφ' ἑαυτῶν ἐξαγορασθέντας, ἤνωσε μετὰ τῶν λοιπῶν Βλάχων· πρὸς παρηγορίαν δὲ τῶν μονασιρίων καὶ τῶν ἀρχόντων, ἀντὶ τῆς τῶν σκλάβων ζερίσεως, ἔδωκε τούτοις πρὸς δούλευσιν Σοκοτελνίκους καὶ Ποσλουσνίκους· (ὄρα περὶ τούτων ἀπάντων λεπτομερῶς εἰς τὸ περὶ ρεφόρμας, ἐν τῇ τῆς παρούσης ἱστορίας ἐπομένῳ τόμῳ γ΄.)

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐσύσχησε σχολεῖα εἰς μαθήματα Ἑλληνικὰ, Ἰταλικὰ, Τουρκικὰ, καὶ Σλοβανικὰ ἢτοι Βλαχικὰ· ἐθέσπισε καλὰς τάξεις εἰς τὰ κριτήρια, καὶ ἐν συντόμῳ ἔφερε τὴν τζάραν εἰς αὔξησιν καὶ εἰς πολλὰ καλλίστην κατάστασιν· ἀλλ' οἱ εἰς Κωνσταντινούπολιν εὐρισκόμενοι μανζήλιδες, ἢτοι ἐξωσμένοι Αὐθένται, ὡς ἐπληροφορήθησαν τὰ γινόμενα, ἤυξησαν εἰς τοὺς μεγιστάνας τῆς Βασιλείας τὴν δόσιν, διὰ νὰ λάβουν τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν· ὁ δὲ Κωνσταντὶν Βοεβόδας μὴ θέλων

να δώσῃ τὴν ἰδίαν ποσότητα, ἐξώσθη παρὰ τῆς Πόρτας, ἀφ' οὗ ἠγεμόνευσεν ἔτι ἕξ, καὶ μῆνας δύο.

Ἡγεμονεῖα Β'. Μιχαὴλ Βοεβόδα Ῥακοβίτζα.

Οὗτος ὢν χρεώσις εἰς τὸ Δεβλέτι, ἦτοι τὴν βασιλείαν, καὶ εἰς πολλοὺς μεγιστάνας, καὶ πληροφορηθεὶς τὴν ποσότητα, ἣτις ἐσυνάζετο ἐκ τῆς τζάρας, ὑπεσχέθη νὰ ἐξοφλήσῃ τὰ χρέη του διὰ μέσου τοῦ Καποῦ Κιεχαγια Μανολάκη Σπαθάρη, ἅμα ὡς τῷ δοθῆ ἢ ἠγεμονεῖα· ἔθεν αὐξήσας τὴν δόσιν, ἔλαβε τὸ ποθούμενον, ἀλλ' ἐλθὼν εἰς Βλαχίαν, καὶ ἰδὼν ὅτι μὲ τὰ δέκα γρόσια τῶν τεσσάρων τζαφέρτων, ἅπερ ἔμελλε νὰ λάβῃ εἰς κάθε λούδουρον, (*) κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Κωνσταντίνου

α. Χ.

1741.

ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

(*) Διὰ τῶν Λουδούρων ἀναλογοῦνται μὲ ἰσοσαθμίαν τὰ δοσίματα εἰς τοὺς ἐγκατοίκους τῆς τζάρας, τὸ ὁποῖον εἶναι μόνον ὀνομασία, δηλαδὴ ἓνα χωρίον μὲ φαμηλίας ἀδυνατῶς, 20, ἢ 30, ὀνομάζεται 3 ἢ 4 λούδουρα, καὶ πληρῶναι δόσιμον γρόσια 500 ἢ 600 τὸν χρόνον, τὰ ὁποῖα ἀναλογοῦσιν οἱ ἴδιοι μεταξύ των, κατὰ τὴν ἐκάστου κατάστασιν, ἣτις εἶναι γνωστὴ εἰς αὐτούς· καὶ ἕτερον χωρίον μὲ δέκα ἢ δώδεκα φαμηλίας εὐκατάστατος, ὀνομάζεται 3 ἢ 4 λούδουρα, καὶ πληρῶναι ὁμοίως γρόσια 500 ἢ 600, καὶ οὕτως ἀκολουθεῖ ὅλη ἡ τάξις τῶν δοσιμάτων τῆς τζάρας διὰ τῶν λουδούρων, εἰς τὰ ὁποῖα πολλάκις ἀναλογοῦσι 5, 6, καὶ 7 φαμηλαὶ πτωχαὶ εἰς ἓν λούδουρον, πολλάκις δὲ 3, 2, καὶ 1 εἰς ἓν λούδουρον εὐκατάστατον.

Βοεβόδα, δὲν ἐδύνατο νὰ ἐξοικονομήσῃ ὅσα εἶχεν ὑποσχεθῆ, εὐγάλε τζφέρτα περισσότερα τῶν τεσσάρων, καὶ ἐν Βακαρίτου ἦτοι δόσιμον εἰς τὰ ζῶα· ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἦσαν ὑποφερτὰ τὰ τόσα δοσίματα, ἔφυγον ἐντ' αὐτῶν δεκαπέντε χιλιάδες λαὸς πέραν τοῦ Δουνάβεως ἐκ τῶν περατινῶν τῆς Κραϊώβας Δεμάτων, καὶ ἕτεροι πλῆθος ἐκ τῶν ἐδάθεν τοῦ Ὀλτου μερῶν. Τότε οἱ ἄρχοντες ἀπελθόντες εἰς Βασιλεύουσαν, ἔδωκαν ἀγωγὴν εἰς τὴν Πόρταν, καὶ ἔμελλεν ἀμέσως νὰ ἐξωσθῆ ὁ ἡγεμὼν· ἀλλ' ἡ Πόρτα ἐπειδὴ εἶχεν εἰς τοῦτον δεδομένην ὑπόσχεσιν τριετίας, ἐξ ἧς ἔλειπον μῆνες τρεῖς ἔτι, πρὸς δὲ καὶ θιότι ἐμεσολάβησαν καὶ ἐκ τῶν μεγιστάνων τινὲς, οἵτινες εἶχον μετ' αὐτοῦ σχέσιν χρηματικὴν, ἀπεφασίσθη ἡ ἐξωσίς του εἰς τῶν τριῶν ἐτῶν τὴν συμπλήρωσιν· ἐκ τούτου τοῦ καιροῦ ἄρχισαν καὶ αἱ τριεταίαι τῶν ἡγεμόνων, καὶ τὸ λεγόμενον μουκαρέρι, ἦτοι ἀνανέωσις τῆς αὐθεντείας τὸν καθ' ἕκαστον χρόνον, δι' ἣν αἰτίαν ἐσέλλετο φερμάνι βασιλικὸν μὲ ἓνα ἀξιώματικὸν Τουρκικόν, καὶ ἡκολούθουν ἄπειρα ἔξοδα. Ἐκ τῶν ἡμερῶν τούτων καὶ ἡ τῶν ἡγεμόνων δύναμις ἡλαττώθη, ἐπειδὴ δὲν ἐγίνοντο πλέον οἱ ἡγεμόνες δι' οὐδεμίαν ἄλλην ἀρετὴν ἢ ὑπόληψιν, εἰμὴ ἐν δυνάμει μόνον χρημάτων, καὶ διὰ μέσου Καποῦ Κιρχαγιάδων, εἰς τοὺς ἐποίους ἦτον ὅλη ἡ δύναμις.

Ἡγεμονεία Δ'. Κωνσταντίν Βοεβόδα Μαυροκορδάτου.

Οὗτος ἔλθων ἐκ τετάρτου εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ μέσου ἀδράς χρηματικῆς δόσεως, ἐπάσχισε νὰ ἐξακολουθήσῃ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἰδίων αὐτοῦ διαταγῶν τῆς ρεφόρμας εἰς τὰ δοσίματα· μὴ δυνάμενος ὅμως μὲ τὸν ριθέντα τρόπον διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰ χρέη του, ἠκολούθησε καὶ οὗτος εἰς τὴν τῶν δοσιμάτων λαβὴν κατὰ τὸν Μιχαὴλ Βοεβόδαν ἕως ὅτου ἐξώσθη, ἠγεμονεύσας ἔτι 3 καὶ μῆνας 9.

α. Χ.

1744

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν

Ἡγεμονεία Β'. Γρηγορίου Βοεβόδα Γκίκα.

Καὶ οὗτος μὲ ἀδράν δόσιν χρημάτων λαβὼν ἐκ δευτέρου τὴν τῆς Βλαχίας ἠγεμονείαν, καὶ ἔλθων εἰς τὸν θρόνον του, ἠκολούθησε τὴν τῶν δοσιμάτων λαβὴν κατὰ τὸν Κωνσταντίν Βοεβόδαν Μαυροκορδάτον, ἐπρόσθεσεν ἔτι καὶ εἰς τὸ Ὀγδαρίτου ἀνά ἐν ἡμισυ ἄσπρον εἰς κάθε πρόβατον, ἅπερ ἦτον πέντε παράδες· εἰς ταύτην του τὴν ἠγεμονείαν ἔκτισε καὶ ἐν μοναστήριον ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, διορίσας εἰς τοῦτο καὶ ὀσπιτάλιον διὰ τοὺς τυχόντας ἀρρώστους ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ ἰδίου μοναστηρίου· ἔκτισεν ἔτι καὶ ἄτερον μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁ-

α. Χ.

1748.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν

γίου Παντελεήμονος· οἱ δὲ ἄρχοντες ποιήσαντες ἄνευ ἀναβολῆς Ἄρζι, ἤτοι ἀναφοράν πρὸς τὴν Πόρταν, ἔπεμψαν διὰ ταχυδρόμου εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ ἐζήτησαν νὰ τοῖς δοθῇ ἡγεμῶν ὁ Μπεγζαδὲ Σκαρλάτος, υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος· ἐκινήθησαν ἐντ' αὐτῷ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τινες τῶν ἀρχόντων, διὰ νὰ δώσωσιν ἀγωγήν εἰς τὴν Πόρταν περὶ τῶν βαρυντάτων δοσιμάτων, περὶ τῶν τοῦ μουκαρέρου ἐξόδων, περὶ τῆς τῶν Τούρκων ἐμφαλεύσεως εἰς τὴν τζάραν, καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν ὑποθέσεων, ἐξ ὧν ἐπροξενεῖτο βλάβη τοῦ τόπου, καὶ κατεξοχὴν διὰ τὰς τῶν ἡγεμόνων συνεχεῖς ἀλλαγάς.

Ὡν δὲ τότε μπᾶς Καποῦ Κεχαγιάς τῆς ἡγεμονείας εἰς ἄρχων ὀνομαζόμενος Μπασᾶ Μιχαλόπουλος, πενθερὸς τοῦ τότε μεγάλου Δραγουμάνου τῆς Πόρτας Μπεγζαδὲ Ματθαίου Γκίκα, ὡς ἔλαβεν εἰδήσιν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγόρ Βοεβόδα καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐπληροφορήθη τὴν αἰτίαν τοῦ ἐκ Βλαχίας ἐρχομοῦ τῶν ἀρχόντων εἰς Βασιλεύουσαν, διώρθωσε τὸ Ἄρζι ἐπ' ὀνόματι τοῦ γαμβροῦ του, καὶ οὕτω διὰ μέσου τῶν φίλων του μεγιστάνων, καὶ τῆς χρηματικῆς δόσεως, ἐγένεν ἡγεμῶν ὁ γαμβρὸς του Ματθαῖος, ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ γαμβροῦ του Σκαρλάτος ἔμεινεν· ἀλλ' οἱ ἄρχοντες Βλάχοι εὕρισκόμενοι καθ' ὁδὸν ἔτι, καὶ πληροφορηθέντες τὸ γεγονός, ἔμελλον νὰ ἐξακο-

Χουθήσωσι τὴν ὁδόντους, δὲν τοὺς ἄφρισαν ὁμως ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ πειθερόςτου, ἐπὶ ὑποσχέσει, ὅτι θέλει γίνῃ διόρθωσις εἰς ὅλα τὰν τὰ ζητήματα, καὶ οὕτω τοὺς κατέπεισε καὶ ὑπέσρεψαν.

‘Η Γ Ε Μ Ω Ν ΕΒ΄.

Ματθαῖος Βοεβόδας Α΄. Γκίκας Δ΄.

Εἰθὼν οὗτος εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ τῆς τοῦ α. κ.
 πειθεροῦτου Μπασᾶ Μιχαλόπουλου συμβου- 1752.
 λῆς, πολλοὺς ἔγγιξεν ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐ- ἐκ τοπικῶν
 κείνων, οἵτινες εἶχον κινηθῆ διὰ Βασιλεῦου- Χρονικ.
 σαν· μὴν ὑποφέροντες ὁμως οὗτοι, ἔπεμφαν
 ἀγωγὴν κατ’ αὐτοῦ εἰς τὴν Πόρταν, ἡ δὲ
 Πόρτα διάρισε ἐνα Καπουτζίμπασι Τεφτισ-
 τζίν, ἦτοι ἐξετασὴν, ὅσις ἦλθεν εἰς Βουκου-
 ρέσιον διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἀν οὕτως ἔχουν τὰ ὅσα
 ἔγραφον· ἀλλ’ ὁ ἡγεμὼν ἐδιώρισε φύλακας,
 μήπως καὶ δώσητις ἀγωγὴν εἰς αὐτόν· κατὰ
 τὴν ἡμέραν ὁμως τῆς τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου
 ἑορτῆς, καὶ ἦν ὁ ἡγεμὼν ὑπῆγεν εἰς τὴν
 Μητρόπολιν διὰ τοῦ ἀγίου τὴν μνήμην, ὡν
 ἐκεῖ συνηθροισμένος λαὸς πολὺς, ὤρμησαν
 ὅλοι ἐν γένει μετὰ κραυγῆς καὶ θορύβου, καὶ
 λαβόντες τότε Μητροπολίτην ἐμοῦ καὶ τοὺς
 ἄρχοντας, ἔδραμον εἰς τὸν βασιλικὸν Καπου-
 τζίμπασιν, πρὸς ὃν ἐνεχείρισαν καὶ ἀγωγὴν
 κατὰ τοῦ ἡγεμόνος, τὴν ὁποίαν ἔπεμφεν οὗ-

τος ἀμέσως τῷ Βασιλεῖ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅθεν καὶ ἐξώσθη ἄνευ ἀναβολῆς ὁ Ματθαῖος Βοεβόδας, ἡγεμονεύσας 9 μῆνας.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΕΓ΄.

Κωνσταντίν Βοεβόδας Δ΄. Τζεχάνης.

α. χ.
 1753.
 ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

Οὗτος ἦν υἱὸς Μιχαὴλ Βοεβόδα τοῦ Γακοβίτζα, ὅστις ὢν ἡγεμὼν Μολδαβίας, μετετέθη εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ μέσου τοῦ Μπαῆς Καποῦ Κιχαγιᾶ τοῦ Μιχαλάκη Σπαθάρη, ὅστις ἐλθὼν εἰς τὸν τῆς ἡγεμονείας του θρόνον, διώρισε καπτζιμάλην, ἥτοι εἰσπράκτορα, ἢ συναχτὴν τῶν χρημάτων, τὸν Ποσέλνικον Τζανέτον γαμβρόν του, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνων τὰ συναβροιζόμενα χρήματα, τὰ τὰ ἐμβάζην εἰς Βασιλεύουσαν ὢν δὲ ὁ ἡγεμὼν ὑπόχρεως εἰς τούτους τοὺς δύο, καὶ ἐξουσιαζόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἠκολούθει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἐκ τῆς τζάρας τῶν δοσιμάτων λαβὴ κατὰ τὴν αὐτῶν ὀδηγίαν, καὶ ἡ διοίκησις κατὰ τὴν ἰδίαν των θέλησιν. Βλέποντες οὖν οἱ ἄρχοντες, ὅτι ὄχι μόνον δὲν ἔγινεν οὐδεμία ἐπιδιόρθωσις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ χεῖρον τὰ πράγματα μᾶλλον προβαίνουσιν, ἐσυμβουλευθήσαν μεταξύ των, καὶ ἔγραψαν μυσικῶς εἰς Κραϊώβαν ἔκινήθησαν οὖν ὅ,τε ἐπίσκοπος καὶ ὅλοι οἱ ἐκεῖ ἄρχοντες διὰ Βασιλεύουσαν. Τοῦτο πληροφορηθεῖς ὁ ἡ-

γεμῶν ἐφοβήθη, καὶ συγκατένευσε νὰ κάμῃ
 συμβιβασμὸν μετὰ τῶν ἀρχόντων, ἐπὶ ὑπο-
 σχέσει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν τόπον μόνον τρεῖς
 χιλιάδας πούγγεϊα κατ' ἔτος, νὰ ἀποδιώξῃ
 τὸν Ποσέλνικον Τζανέτον ἐκ τῆς Βλαχίας, καὶ
 νὰ δεχθῆ διὰ νὰ εὐρίσκεται πάντοτε καὶ εἰς
 ἀρχῶν Βλάχος Καποῦ Κηχαγιᾶς εἰς Κωνσταντι-
 νούπολιν. Ἐπὶ τοιαύταις οὖν συμφωνίαις καὶ
 ὑποσχέσεσιν εὐχαρισθηέντες οἱ ἀρχόντες, ἔ-
 ρειλαν ἀμέσως μὲ βίαν, καὶ προφθάσαντες
 καθ' ὁδὸν τὸν ἐπίσκοπον Ῥιμνίκου μετὰ
 τῶν Κραϊωβάνων ἀρχόντων, ἀνεκάλεσαν αὐ-
 τοὺς ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐπέσρεψαν.
 Ἐπὶ τοῖς συμβιβασμοῖς τούτοις ἔδειξεν ὅτι
 εὐχαριστήθη καὶ ὁ Μπαῖς Καποῦ Κηχαγιᾶς Μα-
 νολάκης Σπαθάρης, ἕως ὅτου ἠσύχασαν· ἀλλ'
 ὕστερον δι' ἀδράς χρηματικῆς δόσεως κατορθώ-
 σας νὰ εὐγάλη φερμάνι, ἐξώρισεν εἰς Κύπρον
 τοὺς δύο ἀρχοντας Βακαρέσιδας, καὶ ἀπεδιώ-
 ξεν ἐκ Βασιλευούσης τὸν ἀρχонта Βλάχου Κα-
 ποῦ Κηχαγιᾶ, διὰ νὰ ἐκφοβίσῃ τοὺς ἐντοπί-
 οὺς, καὶ νὰ δυνηθῆ ἐλευθέρως νὰ ἐκτελέσῃ
 τὸν σκοπὸν του ἡτὴν θέλῃσιν· ἀλλ' ὁ ἡγεμῶν
 φοβούμενος μὴ δοθῆ καὶ ἕτερα κατ' αὐτοῦ
 ἀγωγή εἰς τὴν Πέρταν, κατάρθωσε διὰ μέσου
 τῶν Καποῦ Κηχαγιᾶδωντου, καὶ μετετέθη
 εἰς τὴν τῆς Μολδόβης ἡγεμονεῖαν, μετὰ τὸ
 τρίτον ἔτος τῆς ἐν Βλαχίᾳ ἡγεμονείας του.
 Κατὰ τὸ β'. ἔτος τῆς τούτου ἡγεμονείας ἐν

ἔτει 1754 ἀπέθανε καὶ ὁ Σουλτὰν Μαχμουτ
 ἔ. καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφός του
 Σουλτὰν Ὁσμὰν γ'.

Ἡγεμονία ἔ. Κωνσταντίν Βοεβόδα Μαυροκορ-
 δάτου.

α. Χ.

1756.

ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

Αγκαλὰ οὗτος ἦτον ὑπολιπτικός εἰς τὴν
 Πόρταν, μ' ὅλου τοῦτο ἔλαβε τὴν ἡγεμονίαν
 καὶ ἦδη μὲ ἀδράν χρηματικὴν δόσει, καὶ ἐν
 δυνάμει τῶν Καποῦ Κιεχαγαδάων· διὸ καὶ
 ἐλθὼν εἰς Βλαχίαν, ἠκολούθησε τὸν τρόπον
 τῶν δοσιμάτων κατὰ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἡγεμό-
 νας, πρὸς τὴν τῶν ἐξοδευθέντων ἀπάντησιν·
 ὅθεν εἰς ἄκρον ὦν βεβαρυμένος ὁ τόπος, ἔδω-
 κεν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πόρταν καὶ
 ἐξώσθη μετὰ δύο ἔτη καὶ μῆνας ἕξ. Κατὰ
 τὸ β'. ἔτος τῆς τούτου ἡγεμονείας ἀπεβίωσε
 καὶ ὁ Σουλτὰν Ὁσμὰν Γ. καὶ ἐβασίλευσεν
 ἀντ' αὐτοῦ Σουλτὰν Μουσαφᾶς γ', υἱὸς Ἀχ-
 μὲτ γ', καὶ ἐξάδελφος Ὁσμὰν γ'.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν. ΕΔ'.

Σκαρλάτος Βοεβόδας Α'. Γκίκας Ε'.

α. Χ.

1758.

ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

Οὗτος ἦν υἱὸς Γρηγορ Βοεβόδα Γκίκα, καὶ
 ἀδελφὸς Ματθαίου Βοεβόδα Γκίκα, ὅς τις ἡ-
 γεμονεύσας τὸ πρῶτον εἰς Μολδαυίαν, καὶ
 ὦν ὑπολιπτικός εἰς τὴν Πόρταν, μετετέθη εἰς

τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, ὅμως διὰ δαπανῆς χρημάτων ἀδράς· καὶ ἀγκαλὰ εἰς τὴν τῶν θροσμάτων λαβὴν ἠκολούθησε τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἡγεμόνας, μ' ὅλον τοῦτο ἔδειξε πολλὴν προθυμίαν εἰς τὸ νὰ εὐεργετήσῃ τὸν τόπον, διὸ καὶ ἔδωκεν ἀγωγὴν εἰς τὴν Πέρταν περι τῆς ἐμφωλεύσεως καὶ καταδυναστείας τῶν Τούρκων εἰς τὴν Βλαχικὴν τζάραν, καὶ δαπανήσας ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας χιλιάδας γρόσια, κατάρθωσε νὰ ἐξωσθῶσιν οἱ Τούρκοι· ἐδιώρισε δὲ ἡ Πόρτα τρεῖς ἀξιώματικούς Τούρκους, ἓνα Μουβελὰ ἐφέντιν, ἓνα Καπουτζήμασιν, καὶ ἓνα Τεφτιςζή μὲ βασιλικὸν ἰσχυρὸν φερμάνι, οἳ τινες ἐλθόντες εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐχάλασαν ὅλους τοὺς τῶν Τούρκων Κισλάδες, ἀποδιώξαντες ἅπαντας μετὰ τῶν ζώων τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως ποταμοῦ εἰς Τουρκίαν, καὶ ἐμποδίζοντες τούτους εἰς τὸ ἐξῆς διὰ βασιλικῆς προσαγῆς, ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμβαίνουν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ νὰ καταπατοῦν ἀσυσόλως τὸν τόπον, εἰμὴ μόνον πραγματευταὶ τινὲς Καπανλίδες γνωστοὶ, καὶ πόσοι τὸν ἀριθμὸν ἀφ' ἐκάστου τῶν Σερχατίων, ἧτοι τῶν περίεξ κάσρων, καὶ οὗτοι δι' ἐγγυήσεως, καὶ ἐντ' αὐτῷ δι' εἰδήσεως τοῦ ἡγεμόνος νὰ ἔρχωνται, διὰ νὰ ἀγοράζωσι ζαχιρέδες, ἧτοι γεννήματα καὶ ἄλλα τρόφιμα, ριζὰ παζάρ, τουτέστι μὲ συμφωνημένην τιμὴν, πρὸς χρείαν τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Καπανίου, ἧτοι βασιλι-

κῶν τροφονομίῳν, τὸ ὁποῖον καὶ ἄχρι τῆς σή-
μερου σώζεται.

Οὗτος ὁ ἡγεμῶν, μ' ὄλον ὀποῦ' μετὰ τῶν
ἀρχόντων ἐρέρθη κάλλινα, καὶ τὸν τόπον τὸ
κατὰ δύναμιν εὐηργέτησε, καὶ οὐδεμία κατ'
αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐδόθη εἰς Βασιλεύουσαν, τέ-
λειωθείσης ὅμως τῆς τριετίας κατὰ τὴν συνή-
θειαν, ἣτις ἔγινεν ἐκ τῆς τοῦ Μιχαὴλ Βοεβό-
δα Ῥακοβίτζα ἡγεμονείας ἀπὸ 141, τὸν ἐ-
ξῶσεν ἡ Πόρτα ἀνευ αἰτίας.

Ἡγεμονεΐα ς'. Κωνσταντίν Βοεβόδα Μαυροκορ-
δάτου.

α'. Χ.

1761.

ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

Η' ἡγεμονεΐα αὕτη ἀφ' οὔ καταρβῶθη μὲ
μέσον τῶν Καποῦ Κιεχαγιάδων διὰ δαπάνης
ἀδράς, ἔρβασεν ἡ τῶν χρημάτων ποσότης· να
γίνῃ ὑπέρογκος· καὶ ἀγκαλὰ οὗτος ὁ ἡγεμῶν
ἦτον εἰς ἄκρον ἀγαθὸς καὶ πραότατος, βυθισ-
μένος ὅμως εἰς τόσον χρέος, ἠναγκάσθη να
ἐπιφορτίσῃ τὸν τόπον μὲ μεγάλα δοσίματα·
καὶ μὲ τὸ να εἶχε καὶ ἐκ τῶν Ῥωμαίων ἀρ-
χόντων δύο φατριῶν Καποῦ Κιεχαγιάδες,
ἠκολούθουν καθ' ἑκάστην λογοτριβαὶ μεταξού-
των· ἐπειδὴ οἱ μὲν παλαιοὶ ἔχοντες να λαμ-
βάνουσι, ἐζήτουν διὰ να πληρωθῶσι τὴν προ-
τίμησιν· οἱ δὲ νέοι ἐζήτουν ταύτην, ὡς ἐξο-
δεύσαντες διὰ τὴν ἐνεσῶσαν ἡγεμονεΐαν· διὸ
καὶ ἐχθρευθέντες οὗτοι τῶ μεταξούτων, ἔκα-

μαν σχίσματα καὶ ἐντοπίων ἀρχόντων, ἐξ ὧν ἐσύζησαν καὶ φιλίας, καὶ κατεγίνετο ἕκαστον μέρος εἰς τὸ νὰ βλάβῃ τὸ ἄλλο. Ἐν δὲ τῷ διαστήματι τούτῳ, εὐρόντες εὐκαιρίαν τινὲς τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων, ἔφυγον εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔδωκαν ἀγωγὴν εἰς τὴν Πόρταν διὰ τὰ βαρέα δοσίματα, ὀδηγηθέντες μᾶλλον εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Μπασιᾶ Μιχαλόπουλου, ὁ ὁποῖος συζηθεὶς τότε εἰς τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδαν Τζεχάνην, ἐνήργει κρυφίως ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἡγεμονεῖαν, ἣν περ καὶ κατῴρθησε μετ' ὀλίγου. Ἡ Πόρτα λοιπὸν δοῦσα πίσιν εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν Βλάχων ἀρχόντων, καθ' ἕνα τρόπον ἐπροσποιήθη, ὅτι ποσῶς δὲν ἐπίστευσε, διὰ νὰ μὴ λάβουν ἰδέαν οἱ Καποῦ Κιεχαγιαδες, κατ' ἄλλου δὲ ἀμέσως ἔσειλεν ἕνα Καπουτζήμπασιν εἰς Βλαχίαν, κατ' ἐπιφάνειαν μὲν μὲ φερμάνι, διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν τοῦ Μαυροκορδάτου ἡγεμονεῖαν, μυσικῶς δὲ μὲ ἕτερον φερμάνι διὰ νὰ τὸν ἐξώσῃ τοῦ θρόνου. Ἀφ' οὗ ἔφθασεν οὖν ὁ Καπουτζήμπασις εἰς Βλαχίαν, ἐξῆλθεν ὁ ἡγεμὼν μετὰ λαμπρᾶς παρατάξεως εἰς προὔπαντισιν τούτου· ἀλλ' οὗτος εἰσελθὼν εἰς τὴν Αὐθεντικὴν Κούρτην, πρῶτον ἀνέγνω εἰς ἐπήκουον πάντων τὸ ἐπικυρωτικὸν τῆς ἡγεμονείας φερμάνι, εἶτα ἀνέγνω παρ' ἐλπίδα τὸ τῆς ἐξώσεως, καὶ ἀμέσως περιορίσας τὸν ἡγεμόνα εἰς φύλαξιν μὲ ἄκραν ὀργὴν, ἀπεγύμνωσε τοῦτον ἐκ πάντων

τῶν ὑπαρχόντων του, τὸν ὁποῖον μετ' ὀλίγοι ἔφερον εἰς Κωνσταντινούπολι, ἡγεμονεύσαντα ἔτος ἓν καὶ μῆνας ὀκτώ.

Ἡγεμονεία Β'. Κωνσταντίν Βοεβόδα Τζεχάνη.

α. Χ.
1763.
ἐκ τοπικῶν
Χρονικ.

Ελθὼν οὗτος εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἔχων τὸν Μπασᾶ Μιχαλόπουλον εἰς Βασιλεύουσαν Καποῦ Κιεχαγιά, διήγεν ἐν ἡσυχίᾳ· ἀλλ' ὁ Σπαθάρης Σταυράκης (ὃς καὶ Σταυράκογλους ὠνομάζετο) εὐνοούμενος παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἰσχύων μεγάλας, ἔγινεν οὗτος Μπᾶς Καποῦ Κιεχαγιάς, τὸν δὲ Μπασᾶ Μιχαλόπουλον ἐξώσας, ἐξώρισε· διέβαλε προσέτι τοὺς ἄρχοντας Βλάχους, ὅτι κάμνουν ψευδεῖς ἀγωγὰς πρὸς ἀπάτην τῆς Πόρτας, ὅθεν κατορθώσας φερμάνι, τὸ ἔπεμψε μὲ Καπουτζήμπασην εἰς Βλαχίαν, καὶ ἐφυλάκωσεν εἰς τὴν ἐν Βουκουρεσίῳ Πουσκαρίαν τῶν καταδίκων πολλοὺς ἄρχοντας μὲ δεινὰς τιμωρίας, ἐξ ὧν ἐπεζημίωσε πλείονας. Ταῦτα δὲ πάντα ἐποίησεν πρὸς πτώσιν καὶ ἀδυναμίαν αὐτῶν, καὶ ἐκφοβίζων τούτους διὰ νὰ μὴν ἀποτολμῶσιν εἰς τὸ νὰ δίδωσιν ἀγωγὰς πλέον, καὶ νὰ δύναται νὰ λαμβάνῃ ὅσα χρήματα ἤθελεν ἐκ τοῦ τόπου. Περὶ τὰ τέλη ὅμως τοῦ πρώτου ἔτους τῆς παρούσης ἡγεμονείας, ἀπέθανεν ὁ Κωνσταντίν Βοεβόδας ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς πόσεως τῆς Μελίσσης, καὶ ἄλλων δριμυτάτων ποτῶν.

ἄτινα μετεχειρίζετο κατὰ κόρον, καὶ ἐτάφη εἰς τὴν τοῦ Βουκουρεσίου Μητρόπολιν, ἡγεμονεύσας μῆνας 10, καὶ ἡμέρας 18.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΞΕ΄,

Στέφανος Βοεβόδας Ῥακοβίτζας.

Οὗτος ἦν ἀδελφὸς Κωνσταντίν Βοεβόδα Τζε-
 χάνη, ὅστις λαβὼν τὴν ἡγεμονείαν διὰ μέ-
 σου τοῦ τότε μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ Σταυρά-
 κογλου, ἔπετο νὰ ἀκολουθῇ καὶ τὴν ἐκείνου
 Δέλισιν ἀπροφασίως καὶ ἀνυπερβέτως, ἢ
 μᾶλλον εἰπεῖν ν' ἀκολουθῇ ὁ ἡγεμὼν τὰς προ-
 σαγὰς τοῦ Σταυράκη· ὅς τις διὰ νὰ καταπλή-
 ξη καὶ ἐκφοβίση τοὺς τῆς Βλαχίας ἄρχοντας
 περισσότερον, εὐγάλεν ἐν φερμάνι, διὰ νὰ
 φουεύσῃ δύο ἐκ τῶν ἀρχόντων, τὸ ὁποῖον
 καὶ ἔδωκε τῷ ἡγεμόνι κρυφίως. Ἐλθὼν οὖν
 ὁ ἡγεμὼν εἰς Βλαχίαν, ἐν ᾧ ἔμβαινε μὲ τὴν
 συνήθη λαμπρὰν παράταξιν ἐν Βουκουρεσίῳ,
 ἔδωκε προσαγὴν ἀμέσως περὶ τοῦ φόνου τῶν
 δύο ἀρχόντων, καὶ τὸν μὲν ἔνα καλούμενον
 Στόλνικον Στεφανάκην ἐκρέμασαν εὐθὺς εἰς
 τὴν κάτω πόρταν τῆς ἡγεμονικῆς Κούρτης,
 τὸν δ' ἕτερον Γεώργιον Μπαζέσκου τὸν τῶν
 Ἀπρόδων Βατάχον, ἐν τῇ κάτω πόρτᾳ ξίφει
 ἀπέτεμον κατὰ τὴν κς'. τοῦ μηνὸς Ἀπρι-
 λίου· καὶ ἐν τῷ ἅμα ἄρχισε νὰ εὐγάλη δο-

α. γ.

1764.

ἐκ τσπικῶν
 χρονικ.

σίματα βαρύτατα καὶ ὑπέρογκα· προβλέπων ὅμως ἐν τούτοις, ὅτι θέλουν δώσει ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ, ἐνήργησε καὶ ἔφερεν ἐν φερμαίν μὲ ἀξιοματικὸν ζαῖμη βασιλικὸν, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐφυλάκωσε τοὺς περισσοτέρους μεγάλους ἄρχοντας· οἱ δὲ ἐναπολειφθέντες ἐλεύθεροι, ὄντες πεφοβισμένοι διὰ τὸ τῶν ἄλλων συμβῆναι, δὲν ἀπετόλμου οὔτε λέξιν μικρὰν νὰ ἐκφράσου διὰ τὰ τοῦ τόπου δεινά· ἀλλ' ὁ λαὸς μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑποφέρει, ὤρμησε μετὰ μεγάλης κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ εἰς τῶν ἐκκλησιῶν τὰ Καμπαναρία, καὶ σείοντες τὰς Καμπάνας, ἐζήτουν τόσον τὴν τῶν κεκλεισμένων ἀρχόντων ἐλευθερίαν, ὅσον καὶ τὴν τῶν δοσιμάτων ἐλάττωσιν· ὁ δὲ Στέφανος Βοεθόδας διὰ συμβουλῆς τῶν τοῦ Σταυράκη ἀνθρώπων, οὓς εἶχε πλησίον του, ἀπέστειλε στρατιώτας ἀρματωμένους, οἱ τινες διεσκόρπισαν τὸν λαὸν, καὶ πρὸς περισσοτέραν κατάπληξιν, ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν καὶ τρεῖς τοὺς τυχούτας. Ταῦτα μαθόντες οἱ τῶν πέριξ Σερχατίων, ἦτοι Κάσρων Πασάδες καὶ Ναζίριδες, δὲν ἔλειψαν ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσουν τῇ Πόρτᾳ τὰ διατρέξαντα, καὶ ἐπομένως ὅλα τὰ ἀνυπόφορα τοῦ τόπου δεινά, βαρέα δοσίματα, καὶ ἐναντία ἀποτελέσματα, ἀπερ' ἐξ αἰτίας τοῦ Σταυράκη προήρχοντο· ὧν δὲ ὁ εἰς Βασιλεύουσαν εὐρισκόμενος τότε Χάν τῆς Κριμμαίας, καὶ πολλοὶ τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας ἐγκιγμένοι

ὑπὸ τοῦ Σταυράκη εἰς ἄκρον, τόσον συνήργησαν, ὥς καὶ οὗτος ἐκρεμάσθη διὰ βασιλικῆς προσαγῆς ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας του, καὶ ὅλα τὰ ὑπέρογκα πλούτη του ἐδημεύθησαν, καὶ ὁ Στέφανος Βοεβόδας μὲ ὄργην μεγάλην ἐξώσθη, ἡγεμονεύσας ἐν ἔτος καὶ μῆνας ἕξ, γενόμενα ὅλα βασιλικά καὶ τὰ τούτου ὑπάρχοντα.

Ἡγεμονεῖα Β'. Σκαρλάτ Βοεβόδα Γκίκα.

Αγάλα καὶ ἐγίνοντο αἱ ἡγεμονεῖαι εἰς τὸν ἐνεσῶτα καιρὸν ἐπὶ χρήμασι, πλὴν ὅταν ἔφθανεν εἰς τοῦ Βασιλέως τὴν ἀκοὴν ἀγωγὴ τῶν ἐντοπίων παραμικρὰ, εὗρισκε πάντοτε δικαιοσύνην ἀφεύκτως, καὶ ἐγίνετο ἐκλογή τοῦ ἐναρετωτέρου τῶν ἡγεμόνων. Ὅθεν καὶ οὗτος ὢν ὑποληπτικὸς διὰ τὰς ἀρετάς του εἰς τὸ Δεβλέτι, ἐδιωρίσθη ἡγεμὼν μὲ ὀλιγωτέραν δόσιν χρημάτων, ὅς τις ἔχων πάντοτε εἰς τὸ ἀγαθοποιεῖν ἔμφυτον κλίσιν, καὶ βλέπων ὅτι ἐν ὑποσατικὸν τῆς Σοφριὰν Σουλτάνας, καλούμενον ὀδὰς τοῦ Βεζύρη, κείμενον πλησίον τῆς Ἰμπραΐλας, προξενεῖ εἰς τὴν τζάραν πολλὴν ζημίαν καὶ βλάβην, ἐσυμφώνησε μετὰ τῆς ρηθείσης Σουλτάνας ἵνα τῇ δίδῃ ἐκ τῆς Βισιαρίας ὁ τόπος ἀνὰ γρόσια 25 χιλιάδας κατ' ἔτος, καὶ νὰ μὴν ἀνακατάνεται εἰς τὸ ἐξῆς παντελῶς, ἀλλὰ νὰ ἐξουσιάζεται παρὰ

α. κ.

1765.

ἐκ τοπικῶν
χρονικῶν.

τῶν κατὰ καιροὺς ἡγεμόνων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ Βλαχικὰ μέρη· καὶ οὕτω σώζεται ἀπαραλάκτως μέχρι τῆς σήμερον. (*) Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἔκτισεν ἐντὸς τοῦ Βουκουρεσίου καὶ τὴν Μονὴν τοῦ νέου ἁγίου Σπυρίδωνος· ἐτελεύτησε δὲ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ μετὰ ἐν ἔτος καὶ μῆνας ἕξ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ξ ΣΤ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Γκίκας ς'.

α. κ.

1766.

ἐκ τοπικῶν
χρονικ.

Μετὰ τὸν τοῦ Σκαρλάτ Βοεβόδα θάνατον, πρὶν διαδοθῆναι περὶ τούτου μικρά τις φήμη, καὶ κινήσασιν ἕτεροι διὰ τὴν ἡγεμονείαν εἰς Βασιλεύουσαν, συναθροισθέντες ὅτε Μητροπολίτης καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς συνεργείας τῆς Δόμνης, ἔκαμαν ἀναφορὰν εἰς τὴν Πόρταν, ζητοῦντες

(*) Οἱ Τούρκοι τὸ πάσαι συνεχῶς πολεμοῦντες μετὰ τῶν Πολωνῶν, καὶ φέροντες ἰκανὴν ποσότητα Χριστιανῶν αἰχμαλώτων ἀπὸ διάφορα ἄκρα τῆς Πολωνίας, ἀποκατέστησαν τινὰς ἐξ αὐτῶν εἰς τοῦτο τὸ μέρος τῆς Βλαχίας, ἐνθα ἔγινε χωρίον καὶ ὀνομάσθη Ὀδάς τοῦ Βεζύρη, τουρκικῶς Βεζύρ Κισλασι· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Βεζύρης ἐκεῖνος εἶχε Σουλτάναν σύζυγον, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν, ἔμεινεν οὗτος ὁ Ὀδάς νὰ ἐξουσιάζεται ὑπὸ τῆς Σουλτάνας, καὶ νὰ διοικῆται μὲ Μπoσαντζίδες Τούρκους. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως καιροῦ, διὰ τὸ πρὸς τὴν Σουλτάναν θάρρος καὶ διαυθέντευσιν, ἔφευγον

διὰ ἡγεμόνων τὸν Ἀλέξανδρον Βοεβόδαν, υἱὸν τοῦ ἀποθανόντος, ὅθεν καὶ ἀπέσειλαν ταύτην διὰ ταχυδρόμου εἰς Βασιλεύουσαν, συνέδραμον δὲ καὶ οἱ Καποῦ Κιεχαγιάδες εἰς τοῦτο, καὶ ἐδιωρίσθη παρὰ τῆς Πόρτας ὁ ζητηθεὶς, εἰς ὃν ἐσάλισαν ἀμέσως καὶ τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα· μετὰ διετίαν ὁμως τῆς ἡσύχου ἡγεμονείας του, κηρύξασα κατὰ Ῥωσσίας ἢ Πέρτα πόλεμον ἐν ἔτει 1768 καὶ συμπεραίνουσα, ὅτι πολλὰ νέος ὧν δὲν θέλει δυνηθῆναι νὰ διοικήσῃ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου, ἔξωσε τοῦτον ἄνευ αἰτίας, καὶ διώρισε τὸν Γρηγόρ Βοεβόδαν Γκίκαν ἐξάδελφόν του.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ε Ζ΄.

„ Γρηγόρ Βοεβόδας γ΄. Γκίκας ζ΄.

Οὗτος ἦν υἱὸς Ἀλεξάνδρου Γκίκα μεγάλου ἀ. κ.
 δραγομάνου τῆς Πόρτας, καὶ ἀνεψιὸς Β. Γρη- 1768.
 γορίου Βοεβόδα Γκίκα· χρηματίσας δὲ μέγας ἐκ τοπικῶν
 χρονικ.

καὶ ἀπὸ τὰ γειτνιαζόντα θέματα τῆς Βλαχίας, καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν, καὶ ἀπέρχοντο εἰς τὸ ῥηθὲν χωρίων ἀφόβως· τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἔγινε μέγα, ἐκτάνθησαν οἱ κάτοικοι ἔξω καταπατοῦντες καὶ τὴν ἰδίαν γῆν τῆς Βλαχίας, καὶ ἐμποιοῦντες οἱ Μποςαντζίδες πολὺν ἀφανισμόν εἰς τὴν τζάραν. Ἐξ αἰτίας τούτων λοιπὸν, ἐσυμβεβάσθη οὗτος ὁ ἡγεμὼν μετὰ τῆς Σουλτάνας, δι' ὁμολογίας ἐνυπογράφου ὡς ἀνωτέρω.

δραγουμάνος καὶ οὗτος, εἶτα καὶ ἡγεμὼν Μολδαυίας, ἐδιωρίσθη παρὰ τῆς Πόρτας ὡς ὑπολιπτικὸς καὶ εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἤδη ἡγεμονείαν. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐκυρίευσαν οἱ Ῥῶσσοι τὸ Κάστρον τοῦ Χοτινίου καὶ ὅλην τὴν Μολδαυίαν, οἵτινες ἔφθασαν μέχρι τοῦ Φωξανίου, ἔνθα εὕρισκετο Κομανδίρης Πολκόβνικέστις ὀνόματι Ναζάριος Καρεζίνος μὲ κρατεύματα ἑλαφρά, δηλαδὴ Κοζάκους, Βολυνταρίους, καὶ τινὰς Γεγαρίδες· οἱ Βολυντάριοι ὅμως, οἵτινες εἶχον ἑκταυθῆ ἑπάνω εἰς τὴν Βλαχίαν μέχρι τῶν Θεμάτων τῆς Γιάλομιτζας καὶ Πράχοβας, ἐμποδίζοντες τὸν λαὸν νὰ πείθεται εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ νὰ ὑπόκειται εἰς τὰ δασύματα, ἐδίωκου ἐκεῖθεν καὶ τοὺς ἀβεντικούς ὑπηρετάς· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπιπλήττων τοὺς ἐντοπίους ἄρχοντας περὶ τούτων, καὶ ὑποπέττων, ὅτι εἶχον μετὰ τῶν Ῥῶσσων μουσικήν τινα ἀνταπόκρισιν, τοὺς ἐπρόσαξε νὰ ἐφεύρουσαν κανένα μέσον διὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Βολυνταρίους ἀπὸ τοιαῦτά, μήπως ὕστερον ὑποπέσουν εἰς τὴν τῆς Βασιλείας ὀργήν. Ὅθεν σκεπτόμενοι περὶ τούτου οἱ ἄρχοντες, δὲν ἔκριναν ἄλλο μέσον ἢ τρόπον, εἰμὴ νὰ πέμψωσι παρακλητικὰ γράμματα πρὸς τὸν Κομανδίρην Ναζάριον, μετ' ἑνὸς ἄρχοντος ἐντοπίου, διὰ νὰ μεσιτεύσῃ καὶ οὗτος σοματικῶς πρὸς αὐτόν. Κινηθεὶς οὖν ὁ διορισθεὶς ἄρχων, καὶ φθάσας εἰς τὸν Ναζάριον, ἐγχείρισεν εἰς

τοῦτον τὰ γράμματα· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔδωκεν ἀκρίασιν εἰς τὰ γραφόμενα παντελῶς, μὲ τὸ νὰ εἶχε προϋπάρχουσαν εἰδησιν, ὅτι ὁ Οὐρφα Βαλισῆ, ὅς τις ἐν ἐκείνῳ τῷ διαστήματι εὐρίσκετο εἰς Γαλάτζι μὲ σράτευμα ἕως δώδεκα χιλιάδας, ὅ,τε Πασῶς τοῦ Κάφρου τῆς Ἰμπραϊλας μὲ δεκαπέντε σχεδὸν χιλιάδας, καὶ ὁ Γρηγόρ Βοεβέδας Γκίκας μὲ πέντε χιλιάδας, εἶχεν προσαγῆν νὰ κινηθοῦν κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ τὸν κτυπήσουν, καὶ νὰ προχωρήσουν εἰς τὰ Μολδαυικὰ χώματα. Ὅθεν καὶ οὗτος διὰ νὰ ἀνασκευάσῃ τὸ ἐκείνων σρατήγημα, ἀπέσειλεν ὀπίσω τὸν ριθέντα ἄρχοντα Βλάχου μετὰ ὀκτακοσίων Βολονταρίων, χωρὶς ὅμως νὰ τῷ εἴπῃ οὐδὲν ἕτερον· αὐτὸς δὲ ὁ Ναζάριος ἐνωθεῖς μετὰ τοῦ Πολκοβνίκου Φάμπριτζ, ἐκινήθη μετὰ τῶν Κοζάκων του καὶ Γλαγαρίδων πρὸς τὸ Γαλάτζι.

Ἐν τοσοῦτῳ φθάσαντες καὶ οἱ Βολοντάριοι εἰς Βουκουρέσιον αἰφνιδίως, πρὸς τὴν αὐγὴν τῆς ἑβδόμης τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἐν ἔτει 1769, ἄνευ παραμικρᾶς εἰδήσεως τοῦ ἡγεμόνος ἢ τῶν ἀρχόντων, εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν χωρὶς τινος δυσκολίας· ἐπειδὴ νομίζοντες ὁ λαὸς, ὅτι ἦτον Ἕρωσικὸν σράτευμα τακτικόν, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἅπαντες, καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῶν ὧν ἔδοκίμαζον προλαβόντων δεινῶν, συνέτρεξαν ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐνωθέντες μετὰ τῶν Βολοντα-

ρίων, ἀπεδίωξαν δι' ὀλίγου πολέμου τοὺς ἐν Βουκουρεσίῳ εὐρισκομένους Τούρκους· τότε συλλαβόντες καὶ τὸν ἡγεμόνα μετὰ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἀρχόντων Ῥωμαίων, (ἐκτὸς τῆς Δόμνης ἣν εἶχε παραιτήσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῶν υἱῶν του ἐξ αἰτίας τοῦ προκειμένου πολέμου) ἔπεμφαν τοῦτον τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ εἰς Μολδαυίαν, καὶ κεῖθεν εἰς τὴν Πετρούπολιν, μετὰ ἕν ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ· ἐδιωρίσθη δὲ τοῦ τόπου διοικητὴς ἐκ προσαγῆς τοῦ Μαρσεζάλ Ῥωμαντζὸς ὁ Σπαθάρης Καντακουζηνὸς Πούρβουλος· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐπέμφθησαν εἰς Πετρούπολιν ἐκ μέρους τοῦ τόπου καὶ Δεπουτάτοι, ὅτε Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος, ὁ Βισιάρης Μιχαὴλ Καντακουζηνὸς, καὶ ὁ μέγας Λογιστὴς Νικόλαος Βραγχοβάνος.

Ὁ δὲ Ναζάριος μετὰ τοῦ Φάμπριτζ φθάσαντες εἰς Γαλάτζι, ἐκτύπησαν τὸν Οὐρφα Βασιση, καὶ νικήσαντες τοῦτον, ἀπεδίωξαν πέραν τοῦ Δουνάβεως· τὸν δὲ Κωνσταντῖν Βοεβόδαν Μαυροκορδάτον, τετάρτην φορὰν ἡγεμόνα τῆς Μολδαυίας, εὐρισκόμενον τότε μετὰ τῶν Τούρκων αἰχμαλωτεύσαντες, ἔπεμφαν εἰς Ἰάσιον, ὅπου καὶ ἐτελεύτησε· καὶ κεῖθεν ἐπιστρέψας ὁ Ναζάριος μετὰ τῶν Κοζάκων, ἦλθεν εἰς Βουκουρέσιον, ἔνθα εἶχε φθάσῃ καὶ ὁ Μαγδὸρ Ἄνδρακ μετὰ 418 Γραγαρίδων· ἀλλ' ὁ Ναζάριος κινήθει μετὰ τῶν Κοζάκωντου καὶ Βο-

λουταρίων διὰ τὸ Γίργιζον, συναπίνθησε καὶ ὁδὸν τὸ Τουρκικὸν κράτευμα, ὅπερ ἦτον ὑπὲρ τὰς δεκατέσσαρας χιλιάδας. Στοχαζόμενος ὅμως, ὅτι τὸ νὰ ἀντιτείνῃ εἰς ἕνα τοιοῦτον σῶμα κρατεύματος εἶναι ἀδύνατον, ἐκλείσθη εἰς τὴν Μοινὴν τῶν Κορμάνων, καὶ πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἐπολέμησε τρεῖς ἡμέρας, εἰς τὸ ὅποιον διάστημα ἔδωκεν εἰδήσιν τῷ Σπαθάρη Καντακουζηνῷ Πούρβω, καὶ τῷ Μαγνῷ Ἄνδρακ διὰ νὰ προφθάσωσιν ὅσον τάχιστα μετὰ τῶν Γλαγαρίδων εἰς τούτου βοήθειαν, οἵτινες καὶ ἐκινήθησαν ἄνευ ἀναβολῆς τῆς 14. τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἑσπέρας· ἀλλ' ὡς ἔφθασαν τὸ πρῶτ' πλησίον τῶν Κορμάνων, καὶ εὐρίσκοντο ἔσω εἰς ἓν δάσος, λαβόντες οἱ Τούρκοι εἰδήσιν, ἀμέσως τοὺς περιεκύκλωσαν, ἔνθα καταπολεμήσαντες τούτους ἀνδρείως, ἐβυσίασαν ἅπαντας μετὰ τοῦ Πούρβου Καντακουζινοῦ, καὶ Μαγνῷ Ἄνδρακ. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ Γενεράλ Ζαμετὴν μὲν ἐν σῶμα τακτικοῦ κρατεύματος ἦλθεν εἰς Βουκουρέσιον, ὅπερ ὡς ἔμαθον οἱ Τούρκοι, παραιτήσαντες τὸν τῶν Κορμάνων ἀποκλεισμόν, ἔφυγον εἰς τὸ Γίργιζον, καὶ οὕτως ὁ Ναζάριος ἔλυτράθη. Ὄθεν οἱ μὲν Ἰῶσσοι ἐκυρίευσαν τὰ δώδεκα θέματα τῆς Βλαχίας, καὶ συνηθροίσθησαν οἱ ἄρχοντες ὅλοι εἰς Βουκουρέσιον, ἡ δὲ Πόρτα ἐψήφισεν ἡγεμόνα τὸν Ποσέλυικον Μανολάκην Ῥωσσέτον, ὅστις εὐ-

ρίσκετο Καϊμακάμης τότε εἰς τὰ πέντε πέραν τοῦ "Ολτου Δέματα τῆς Κραϊώδας· ὁ ὁποῖος ἐγερθεὶς μὲν κράτευμα Τουρκικόν, ἐκινήθη διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Βουκουρέσιον, πλὴν πολεμίσας μετὰ τοῦ Γενεραλ Ζαμετὴν ἐνίκηθη, καὶ ἔφυγεν ἀντίπεραν τοῦ Δουνάβεως· ὁ Ζαμετὴν ὁμῶς μετὰ τῶν κρατευμάτων του ἐξάβη ἐν Βουκουρεσίῳ μέχρι τῆς ἀ. Μαΐου τοῦ 1770 ἔτους· ἀλλ' ἐν ᾧ ἔμελλον νὰ κτυπηθῶσι τὰ μεγάλα κρατεύματα, καὶ νὰ συγκροτηθῇ ὁ γενικὸς πόλεμος, τὸ ἐκάλεσεν ἡ ἀνάγκη διὰ νὰ ἀποσυρθῇ καὶ ὁ Ζαμετὴν εἰς Βεσσαραβίαν μεθ' ὅλων τῶν κρατευμάτων του· ὅθεν ὡς ἀπῆλθε καὶ ἔμεινε τὸ Βουκουρέσιον εὐκαιρον, διεσπάρησαν ὅλοι οἱ ἄρχοντες, οἱ μὲν εἰς Τρανσυλβανίαν, οἱ δὲ ἠκολούθησαν μετὰ τῶν κρατευμάτων εἰς Μολδαυίαν, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα μέρη, ὅπου ἠμπόρεσαν. Ταύτην τὴν ἀγγελίαν πληροφορηθεὶς ὁ Μανὸλ Βοεβόδας, ἐκινήθη ἀμέσως μετὰ τοῦ Ρούμελι Βαλισῆ, καὶ διαπεράσας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἦλθεν ἐν Βουκουρεσίῳ μὲν κράτευμα.

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Ξ Η'.

Μανουὴλ Βοεβόδας ῥωσσέτος ἐκ μητρός.

ἀ. Χ.

1770.

Ὅτις μετὰ τὴν εἰς Βουκουρέσιον εἰσοδόν του, ἔγραψε τοῖς ἀπανταχοῦ εὐρισκομένοις ἄρχουσι, καὶ τῷ λαῷ παρακινήτικα γράμμα-

τα διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς πατρίδας ἐξίας των· παρακινηθέντες λοιπὸν τινὲς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν βιασθέντες διὰ τὸν τοῦ ὑπερβολικοῦ θανατικοῦ φόβου, καὶ τῆς πολεμικῆς ἀκαταξασίας ἐπέσρεψαν· ἐπειδὴ μετὰ τὴν νίκην, ἣν ἔκαμεν ὁ Φελδμαρεσιάλ Ῥωμαντζόφ ἐν Βεσσαραβία εἰς Γκούρα Κάλουλουϊ, ἔσειλεν ἕνα Γενεράλ μαγιάρον ὀνόματι Χλέπ εἰς Ἰμπραϊλαν, καὶ ἕτερον Βριγαδέρην ὀνόματι Γουδοβίξ εἰς Βουκουρέσιον, οἵτινες συγχρόνως ὁ μὲν ἐκυρίευσεν τὴν Ἰμπραϊλαν, ὁ δὲ τὸ Βουκουρέσιον, καὶ ὁ μὲν Ῥούμελι Βαλισηῆς μετὰ τοῦ κρατεύματός του διέβη πέραν τοῦ Δουναβέως, ὁ δὲ Μανὸλ Βοεβόδας ἀπέρασεν εἰς Κραϊώβαν.

Ἐξουσία τῶν Ῥώσσω.

Διοίκησις τοῦ Δικανίου.

Εἰσελθόντων τῶν Ῥωσσικῶν κρατευμάτων ἐν Βουκουρεσίῳ καὶ ἐκ δευτέρου, ἐδιωρίσθη παρὰ τοῦ Φέλδ Μαρεσιάλου Κόντε Ῥωμαντζόφ Δικάνι, ἧτοι συνέδριον, συνιστάμενον ὑπὸ ἐντοπίων ἀρχόντων, δόντος μάλιστα εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν καὶ ὀφφίκια (*). ἀρκετὰ δὲ ὅντα κρα-

α. X.

1770.

(*) Κατὰ πρῶτον ἀνεγνήσθη ἐν ὀκάζι, ἧτοι θεόπισμα βασιλικόν, τὸσον πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικόν, ὅσον καὶ

τεύματα Ῥωσσικὰ, ἐκινήθη μὲ ἐν μέρος τοῦτων ὁ Κομανδὶρης γενεράλ Ὀλιτζ εἰς Γίργιεβον, καὶ τὸ ἐκυρίευσεν· ἀλλ' ἐπιστρέψας εἰς

πρὸς τὸ πολιτικόν, τὸ ὁποῖον διελάμβανεν οὕτως· ὅτι ἔως οἱ δὲν τελειώση ἡ εἰρήνη, καὶ δὲν βαλθῆ εἰς καλὴν τάξιν ὁ τόπος, δὲν θέλουν λείψῃ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα ἐκ τῆς Βλαχίας, εἰς τὸ ὁποῖον διάστημα θέλει φυλάττεται ἐκάστου ἡ τάξις καὶ τὸ δικαίωμα· καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐκηρύχθη ἀσυνδοσία, ὅτι οὐδεὶς νὰ μὴ πληρώσῃ κεφαλιακὸν δόσιμον, εἰμὴ μόνον τὰ τῆς Καυμάρρας, ἀπερ ᾗσαν τὰ τοῦ ἡγεμόνος κύρια, δηλαδὴ τὰ Κουμέρκια, αἱ Ὀκναι τοῦ ἄλατος, τὸ τῶν προβάτων ὄγαρίτον, τὸ τοῦ κρασίου Βιναρίτζον, καὶ τὸ τῶν Μελισσιῶν καὶ χοίρων Δισμαρίτον· νὰ λάβῃ προσέτι τὸ Διδάνι τὴν φροντίδα διὰ νὰ προμηθεύσῃ περὶ τοῦ στρατεύματος ἐκ τῆς τζάρας τὰ ἀναγκαῖα, ἥτοι σιτάρι, κριθάρι, παρούμπι, χορτάρι, ἀμάξια διὰ ἀμουντζιας, ξύλα διὰ τὰ στρατιωτικὰ καταλύματα, καὶ ὀσπητάλια, ἀμάξια διὰ μετακόμισιν ζαχερέδων ἀπὸ Φωξάνι, καὶ ἀπὸ Λεχίαν, καὶ σαλαχόριδες, ἥτοι ἐργάτας διὰ ῥεδοῦτα, καὶ διὰ διόρθωσιν τῶν Κιάσρων Γιργιέβου καὶ Ἰμπραίλας.

Ἐδιώρισεν ἔπειτα σύστημα Διδανίου ἐκ τῶν παρευρεθέντων ἀρχόντων μὲ γράμμα του διὰ τὴν φροντίδα τῶν προρρήθέντων, καὶ κυβέρνησιν τοῦ λαοῦ εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν.

Κατὰ δὲ τὸν δεῦτερον χρόνον ἐν ἔτει 1771 Νοεμβρίου δεκαοκτῶ, ἐδιώρισεν ἕνα Βριγαδέρην εἰς τὸ Διδάνι ὀνόματι Μέδερ, ὅς τις ἔδει νὰ εἶναι μέλος τοῦ Διδανίου καὶ νὰ ἔχη τὴν πρωτοκαθεδρίαν· νὰ ἀνταποκρίνεται δὲ μετὰ τοῦ Φεῦδ Μαρεσιάλου, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ προσάξεται τὸ Διδάνι ἀπὸ τὸν Κομανδέρην τῶν στρατευμάτων, εἰμὴ μόνον ὑπὸ τοῦ Φεῦδ Μαρεσιάλου. Συνέτατο δὲ τὸ Διδάνι ὑπὸ τῶν κάτωθεν.

Βουκουρέσιον ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη εἰς τὴν Μητρόπολιν· μετ' οὗ πολὺ ὑπῆγε καὶ ὁ Γενεράλ Κριζένια εἰς Κραϊώβαν, καὶ ἀπεδίωξε

Δύο μεγάλοι Βόρνικοι εἶχον ἰδιαίτερον δεπαρταμέντον, ἦτοι μέρος, διὰ τὰ θεροῦν τὰς Ἀπελάτζιας τῶν κρινομένων, καὶ τὰ ἔχουσι τὴν φροντίδα ὄλων τῶν ἐξωτερικῶν κριτηρίων, διὰ τὰ μὴ γίνωνται ἀδίκαια.

Ὁ Σπαθάρης εἶχε τὴν φροντίδα ὄλων τῶν μενζηλτζίδων τῆς ἡγεμονείας, τῶν φυλάξεων διὰ κακοὺς ἀνθρώπους, τῶν γεφυριῶν, καὶ εἰς τὸ τὰ εἶναι ὅλοι οἱ δρόμοι διωρθωμένοι καλῶς.

Ὁ μέγας Βισιάρης εἶχε τὴν φροντίδα τῆς συνάξεως τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν ἀποδεκατάσεων, ἐκνῶν, Βαυμάτων καὶ ἄλλων εἰσοδημάτων· καὶ τὰ μὲν συνήθη ἔξοδα ἐγίνοντο δι' ὑπογραφῶν ὄλων τῶν τοῦ Διβανίου ἀρχόντων καὶ τοῦ Βριγαδέρου· τὰ δὲ τυχόντα καὶ ἀσυνεΐθιστα ἐγίνοντο, ἀφ' οὗ πρῶτον ἠθέλε δοθῆ εἰδήσις τῷ Φεῖλδ Μαρσαλάφ· καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου παρέδιδε λογαριασμὸν δι' ὅλα τὰ εἰσοδήματα καὶ ἔξοδα τῆς ἐξουσίας.

Ὁ δὲ μέγας Λογοθέτης, ὁ μέγας Κλουτζιάρης, ὁ μέγας Παχάρνικος, ὁ μέγας Στόλνικος, καὶ ἕτεροι ἄρχοντες, οἳ τινες ἦσαν εἰς τὸ Διβάνι διορισμένοι, εἶχον τὴν φροντίδα διὰ τὰς τῆς τζάρας λοιπὰς ὑποθέσεις, καὶ διὰ τὰ ἀναγκαῖα τῶν στρατευμάτων· εἶχε προσέτι ὁ μέγας Λογοθέτης καὶ τὴν Καγγελαρῖαν τοῦ Διβανίου· εἰς δὲ τοὺς δύο Βορνίκους εἶχον διορισθῆ καὶ ἕτεροι ἄρχοντες βοηθοί.

Εἰς κάθε ἄσυμφωνίαν καὶ ἀμφισβολίαν, ἢ διγνωμίαν κάμμιᾶς ὑποθέσεως, ἐπυνάζοντο ἅπαντες οἱ τοῦ Διβανίου ἄρχοντες, παρ' ἑνὸς τοῦ Βριγαδέρου, καὶ τοῦ Μητροπολίτου μεθ' ὅλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κλήρου (ὡς περ σὺνηθες) διὰ τὰ γνωμοδοτήσουσιν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν.

τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον Μανὸλ Βοεβόδαν· μὲ δὲ
 λου τοῦτο δὲν ἔλειψαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τοῦ νὰ
 εὐρίσκωνται εἰς τὰ ἀκρινὰ παραδουνάβια Σέ-

Ὁ Ἅγας εἶχε τὴν φροντίδα τῆς πόλεως Βουκουρεσίου
 κατὰ τὸ εἰωθές.

Οἱ Εἰσπράδνικοι τῶν Θεμάτων ἐποιοῦν τὴν ἀναλογίαν
 τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὴν τζάραν κατὰ τὰς προσαγὰς,
 χωρὶς νὰ παρεκτρέπονται εἰς οὐδέν τι ἄνευ τῆς τῶν ἀρχόντων
 τοῦ Διβανίου εἰδήσεως.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἔκαμε καὶ ὄφφικια ὁ Φεῦδ
 Μαρσεάλης, διλαδὴ Μπάνον, Βόρνικον, Λογοθέτην,
 Σπαθίρην, Βισιάρην, καὶ ἕτερα, κατὰ τὴν τοπικὴν
 συνήθειαν καὶ τάξιν, πλὴν ἄνευ Καβδαίων· καὶ τοὺς
 μὲν εἰς ὑπουργίας ἀξιωματικῶς ἐδιώριξε με-
 τυπωμένας Πατέντας, ἵτοι ψηφίσματα· τοὺς δὲ τίτλων,
 ἵτοι φιλῶ ὀνόματι μόνον, με ὄρδινον, δηλαδὴ προσα-
 γὴν πρὸς τὸ Διβάνι καὶ τὸν Βριγαδέρην, προσάξας ἐν τού-
 τοις, νὰ ἔχη ἕκαστος καὶ εἰσόδημα κατὰ τοῦ ὄφφικίου τοῦ
 τὸν βαθμὸν.

Ἄλλ' ἐν ἔτει 1773 κατὰ μῆνα Νοέμβριον, ἐν ᾧ
 εὐρίσκετο ὁ Φεῦδ Μαρσεάλος εἰς τὸ Φωξάνι, ἐπέμφθη-
 σαν πρὸς αὐτὸν παρὰ τῶν ἀρχόντων Δεπουτάτοι, ἵτοι
 πρέσβεις, δι' ἀναγκείας τοπικὰς ὑποθέσεις, οἵτινες πρὸς
 τοῖς ἄλλοις ἐζήτησαν καὶ τὴν τῆς τάξεως τοῦ Διβανίου,
 καὶ τζάρας διόρθωσιν, προβάλλοντες ταῦτα.

Ὅτι ὁ Μητροπολίτης καὶ οἱ δύο ἐπίσκοποι νὰ εἶναι
 ἀνελλιπαεῖς ἐκ τοῦ Διβανίου.

Ὅτι εἰς κάθε ὑπόθεσιν νὰ γίνεταί πρῶτον σχέψις με-
 ταξὺ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἡ ἀπόφασις νὰ δίδεται παρὰ
 αὐτῶν ἐγγράφως. Ὅταν δὲ τύχη ὑπόθεσις περὶ ἧς νὰ
 μὴ συμφωνῶσι, νὰ διακρίνουν αὐτὴν ὁ,τε Μητροπολίτης
 καὶ οἱ ἐπίσκοποι μετὰ τοῦ Βριγαδέρη, καὶ τότε ὁ Βρι-

ματα· ἔθεν μετὰ τὴν τοῦ Γενεράλ Κριτζένια ἀναχώρησιν, ὑπέσχεψεν αὐτῷς ὁ Μαυρὸς Βοεβόδας μετὰ τῶν Τούρκων εἰς τὴν Κραιῶσαν· διο-

γαλῆρης νὰ τὴν ἀποφασίξῃ, ἥτοι μεθ' ἐνὸς ἢ δύο τῶν ἀρχόντων.

Ὅτι νὰ αἰῶ γίνωνται παρ' ἄλλων τινῶν γράμματα, εἰμὴ τὰ μὲν τοῦ Διβανίου παρὰ τοῦ μεγάλου Λογοθέτου, τὰ δὲ τῆς Βισιαρίας παρὰ τοῦ μεγάλου Βισιαρῆ, κατὰ τὴν κοινὴν τοῦ Διβανίου ἀπόφασιν.

Ὅτι διὰ τὰ χρεϊώδη τῶν βασιλικῶν κρατυματῶν, νὰ δίδωνται μόνον ἐκεῖνα, ἅπερ ἠθέλαν ζητηθῆ μετὰ γράμμα τοῦ Φεῦδ Μαροῦάλου, ἢ τῶν δύο μεγάλων Κομανδέρηδων, ἥτοι κρατηγῶν, τῶν εὐρισκομένων μετὰ τῶν κρατυματῶν εἰς τὴν Βλαχίαν.

Περὶ δὲ τῆς τῶν ἀρχόντων φροντίδος ἐζήτησαν νὰ δοθῆ τάξις τοιαύτη.

Οἱ Βόρνοι νὰ θεωροῦν μετὰ τῶν συγκριτῶν κρίσει εἰς τὸ δεπαρτεμέντον τους, καὶ νὰ ἔχωσι τὴν φροντίδα τῶν πλάγιων τοῦ τόπου, διορίζοντες καὶ ἐξώνοντες τοὺς Βατάχους δι' εἰδήσεως τοῦ Διβανίου.

Ὁ μέγας Λογοθέτης νὰ γράφῃ τὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διβανίου, καὶ νὰ διατάττῃ τὰς ἀγωγὰς εἰς τὰ δεπαρταμέντα κατὰ τὸ πρέπον, καὶ ἕτερα τινὰ συνήθη εἰς τὸ ὄφεικτον τοῦτου.

Ὁ Σπαθάρης νὰ ἔχῃ τὴν φροντίδα τῶν μενζηλιῶν, τῶν ἔξωθεν γεφυρίων, καί τινων ἄλλων εἰωθότων εἰς τὸ ὄφεικτιόν του.

Ὁ Βισιαρῆς νὰ ποιῆ τὰς Τζίσλας, ἥτοι τὴν ἀναλογίαν τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὰ ἔθματα τῆς τζάρας, κατὰ τὴν τοῦ Διβανίου ἀπόφασιν, καὶ νὰ πέμπῃ τὰ περὶ τούτων γράμματα· νὰ φροντίξῃ προσεῖτι περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ λογαριασμοῦ, νὰ φυλάττῃ τοὺς μετὰ τῶν Ἰσπραβνι-

ρισθείς δ' ἐκ δευτέρου ὁ Γενεράλ Ποτεμκὴν δι' ἐκεῖ μὲ ἰδιαίτερον ζράτευμα, διέβη τὸν ποταμὸν Ὀλτον, καὶ ἐσρατοπέδευσε πλησίον τοῦ

κίων λογαριασμοὺς, διὰ νὰ τοὺς δείξῃ τοῖς ἄρχουσιν εἰς τὴν τοῦ χρόνου συμπλήρωσιν, καὶ ἕτερα τοῦ ὄφικίου του.

Ὁ μέγας Κλουτζιάρης νὰ λαμβάνῃ τὸ σημεῖωμα ἐκ τῆς Βισιαρίας διὰ τὸν ὅσον ζαχερὲ εἶναι χρεῖα, καὶ συναζόμενος ἐκ τοῦ τύπου νὰ παραδίδεται διὰ χειρὸς του, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς κοιτάντζιας, ἤτοι τὰς ἀποδείξεις ἂν δὲ ἀδικηθῶσιν οἱ ἐγκάτοιχοι τζαράνοι ἐκ τοῦ μετρήματος, νὰ ἀποκρίνεται οὗτος, καὶ νὰ παραδίδῃ τὸν λογαρισμὸν του εἰς τὴν Βισιαρίαν.

Ὁ Ἄγας νὰ ἔχῃ τὴν φροντίδα τῶν γεφυρίων τοῦ Βουκουρεστίου, τὴν τάξιν τοῦ Παζαρίου, νὰ προσέχῃ διὰ πυρκαϊᾶς, καὶ ἕτερα εἰθότα τῷ ὄφικίῳ του.

Ὁ μέγας Καρμαράσης νὰ μεριμνᾷ διὰ τὰς πραγματείας τῶν πραγματευομένων, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ νὰ προσαζῇ τοὺς πραγματευτὰς τὸ Διβάνι.

Ὁ Σερδάρης νὰ ἔχῃ ὑπ' ἐξουσίαν του τὰ ἀμύξια, τοὺς ἀγωγιάτας, τοὺς Σαλαχόριδες, ἤτοι ἐργάτας κατὰ τὸ σημεῖωμα τῆς Βισιαρίας, καὶ οὗτος νὰ τὰ διανέμῃ λαμβάνωντας ἀποδείξεις, διὰ νὰ δώσῃ λογαρισμὸν εἰς Βισιαρίαν.

Ὁ Σλουτζιάρης νὰ περιλαμβάνῃ τὰ ζῶα κατὰ τὸ σημεῖωμα τῆς Βισιαρίας, καὶ διανέμωντας ταῦτα εἰς τὰ προσδιωρισμένα μέρη, νὰ λαμβάνῃ ἀποδείξεις, διὰ νὰ δώσῃ λογαρισμὸν εἰς Βισιαρίαν.

Ὁ μέγας Ἀρμάσης νὰ φροντίξῃ τὰ εἰθότα τῆς ἐπαγγελίας του, ἤτοι τὴν τοῦ χρυσοῦ σύναξιν ἐκ τῶν Κατζιβέλων, τοὺς παρ' αὐτῶν φόρους, καὶ τὴν φυλακὴν τῶν καταδικίων.

Ὁ Κλουτζιάρης τῆς Ἄριας νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν

Τούρνου, ὅπου φθάσας μετέπειτα καὶ ὁ Γουὶδ ὑποστράτηγος, ἐσάθη μετὰ τοῦ στρατεύματός τε ἐκεῖ. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ διορισθεῖς Κομαν-

μέτρησιν τοῦ χορταρίου, καὶ λαμβάνοντας ἀποδείξεις, νὰ δίδῃ λογαριασμὸν εἰς Βιγιαρίαν· ἂν δὲ ἤθελαν ἀδικηθῆ οἱ τζαράνοι εἰς τὸ μέτρομα, νὰ ἀποκρίνεται οὗτος.

Ὁ Ἰσπράβνικος τῆς Κούρτης νὰ λάβῃ τὴν μερίμναν τῶν κβαρτηρίων, ἧτοι καταλυμάτων, καὶ τῶν Διρβάριδων, τουτέστι τῶν ξυλοφόρων, οἵτινες εἰσὶν ὑπ' αὐτὸν, ἐξ ὧν ἕκαστος νὰ δίδῃ πρὸς δύο ἀμάξια ξύλα τὴν ἐβδομάδα εἰς κάθε κατάλυμα δι' ἐλάφρυσιν τῶν οἰκοκυρίων

Ἐνας ἄρχων νὰ διορισθῆ Κομισάριος διὰ τὰ χρεώδη τῶν σπηταλίων, τῷ ὁποίῳ νὰ δοθῶσι Σλουζιτόροι, ἧτοι δουλευταὶ παρὰ τοῦ Σπαθάρη καὶ Ἄγα, καὶ κάθε ἄλλη βοήθεια εἰς ἀνάγκην τῶν σπηταλίων.

Δις τῆς ἐβδομάδος νὰ γίνεταί ἄφσκευτος συνάθροσις εἰς τὸ Διδάνι τόσον τοῦ Μητροπολίτου μετὰ τῶν Ἐπισκόπων, ὅσον καὶ τοῦ Πρεζιδέντε, ἧτοι προέδρου Βριγαδέρου μεθ' ὅλων τῶν ἀρχόντων τοῦ Διδανίου, διὰ νὰ διατάττουν τὰ τῷ στρατῷ ἀναγκαῖα, καὶ νὰ ἐπεξεργάζωνται ἑκάστου ἐπίστατου ἄρχοντος τὸν λογαριασμὸν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπουργήματός του, ὀδηγοῦντες αὐτοὺς τίνι τρόπῳ νὰ ἐξακολουθήσουν εἰς τὰς κατεπειγούσας καὶ ἐνδεχομένας χρεῖας καὶ νὰ ἐξετάζουν τὰς ἀπελάττίας, καὶ τὴν ἀπόφυσιν τῶν ἐπταισμένων.

Ὅλα ταῦτα τὰ προβλήματα ἐπεκυρώθησαν παρὰ τοῦ Φέλδ Μαρσειάλου καὶ τοιουτοτρόπως ἐξηκολούθησαν.

Ἐδιωρίσθησαν προσέτι Σκοτέλνικοι εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικαίους, ἧτοι Μητροπολίτην, Ἐπισκόπους, καὶ Μοναστήρια 1050· ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐδιωρίσθησαν οἱ ἥμισυ ἐξ ὧν εἶχον ἐν καιρῷ εἰρήνης κατὰ τοὺς βαθμοὺς τῶν ἀξιωμάτων τους· ἐπίσης καὶ εἰς τὰς χήρας

δίρης ἀντὶ τοῦ Ὀλιτζ ὁ Πρίγγιψ Ῥεμπνὴν, ὑπῆγε καὶ οὗτος εἰς τὸν Τοῦρνον, ἔνθα ἦσαν ἰσάμενα καὶ τὰ λοιπὰ Ῥωστικά στρατεύματα· ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι πληροφορηθέντες, ὅτι οἱ εἰς τὸ φρούριον τοῦ Γιργλέβου μείναντες τακτικοὶ στρατιῶται πρὸς φύλαξιν, δὲν ἦσαν τῶν ἑκατὸν περισσότεροι, κατῆλθον περίπου τῶν πεντήκοντα χιλιάδων, καὶ κατεπολέμησαν τοῦτο, ἀλλ' ὕψερον ἀπὸ μικρὰν ἀντίστασιν, παρέδωκεν ὁ Κομανδὴρ αὐτὸ οἰκειοθελῶς πάλιν τοῖς Τούρκοις. Ὁ δὲ Κνεζ Ῥεμπνὴν ὡς ἐπληροφορήθη τὸ γεγονός, ἀπεσύρθη μετὰ τῶν λοιπῶν Γενεράλιδων καὶ στρατευμάτων εἰς Βουκουρέσιον, παραιτήσας ἐκεῖ μόνον τὸν Ποτεμκὴν· κατα-

---

ἀρχόντισσαι· οἱ δὲ λοιποὶ Σκοτέλνικοι διαιμοιράσθησαν κατὰ ἀναλογίαν, εἰς τε τοὺς ἐν τῷ Διβάνῳ εὕρισκομένους ἄρχοντας μὲ ὄφφια, ὕστερημένους ὁμοῦ εἰσόδημάτων, καὶ εἰς τοὺς μανζιλίδας ἄρχοντας, δηλαδή τοὺς ἐκτὸς ὄφφικῶν εὕρισκομένους εἰς τὸ Διβάνι, οἵτινες δὲν εἶχον ἄλλο εἰσόδημα.

Ἐδιωρίσθη πρὸς τούτοις, ἐκτὸς τῶν Σκοτελνίκων, Ποσλουσνίκων, Σλουζιτόρων, διρβάριδων, μανζιλίδων, καὶ Σαλαχόριδων, οἱ λοιποὶ ὅλοι ἐγκάτοικοι τῆς Τζάρας νὰ δώσωσιν ἕκαστος ἀνά ἓν Τζέτφερτι σιτάρι, (ὅπερ εἶν' ὀκάδες 98) ἓν κριθάρι, ἓν κερχί, καὶ ποροῦμπι· ἐπομένως ἀμάξια, Σαλαχόριδας, χορτάρι, καὶ ξύλα κατὰ τὰς τυχούσας χρεῖας τῶν στρατευμάτων.

Δι' ὅλα τὰ ἄνω ρηθέντα ἔγιναν ὀρθινα ἤτοι προσαγαλὲ παρὰ τοῦ Φελδ Μαρσιάλου Κόντε Ῥομαντζόφ, καὶ οὕτως ἐξηκολούθησεν ἡ διατάξις μέχρι τῆς εἰρήνης.

τολμήσαντες ὅμως ἐκ τούτου οἱ Τούρκοι, ἦλ-
 θον ἕως ἔχραβεν τοῦ Βουκουρεσίου εἰς τὴν τοῦ
 Βαχαρεσίου Μονὴν, πλὴν ἀκροβολισάμενοι,
 ἐνικήθησαν καὶ ἐπέσρεψαν. Μετὰ ταῦτα ἐπα-
 νελθόντος τοῦ Κιζὶ Ῥεμπιὴν εἰς Ῥωσσίαν,
 ἔμεινεν εἰς μὲν τὸ Βουκουρέσιον Κομανδίρης ὁ
 Γενεράλ Ἔσσεν, εἰς δὲ τὴν Κραϊώβαν ὁ Ποτεμ-
 κὴν, ὅστις εἰσέτι μετὰ τοῦ κρατεύματός του
 εὐρίσκετο εἰς τὸν Τούρκον. Κινηθεὶς οὖν ὁ Γε-
 νεράλ Ἔσσεν εἰς Γίργιβεον, καὶ μὴ δυνηθεὶς
 νὰ τὸ κυριεύσῃ, ὑπέσρεψε πάλιν πλίσιον τοῦ
 Βουκουρεσίου. Ἐκ τούτου κατεβάρθησαν αὐθις
 οἱ Τούρκοι, καὶ ἦλθεν ὁ Χατζὶ Μεεμέτ Πα-
 σαῆς διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸ Βουκουρέσιον· ὁ δὲ
 γενικὸς Σερασκέρης Μουσσούνουγλου ἔμεινεν
 εἰς τὸ Γίργιβεον, καὶ συγκροτηθέντος πολέ-
 μοῦ μεταξύ τῶν Τούρκων καὶ Ῥώσσιων, ἐνι-
 κήθησαν εἰς τόσον βαθμὸν οἱ Τούρκοι, ὥστε ἔ-
 φυγον καὶ ἐκ τοῦ Γίργιβεου, καταλιπόντες
 αὐτὸ παντέρημον, τὸ ὅποιον ἔλθόντες οἱ Ῥώσ-
 σοι τὸ ἐκυριεύσαν. Τότε καὶ ὁ Μανὸλ Βοεβό-
 δας φοβηθεὶς ἐκ τῶν νευικημένων Τούρκων, κα-
 τέφυγεν εἰς τὸ τῆς Τρανσιλβανίας Σιβίνι· κα-
 τὰ τὸ ἴδιον ἔτος ὑπῆγε καὶ ὁ Ποτεμκὴν μὲ τὸ
 ἴδιον αὐτοῦ κράτευμα, καὶ καταπολεμήσας
 τοὺς ἐν τῇ Κραϊώβᾳ Τούρκους, τοὺς κατετρό-
 πωσε καὶ ἀπεδίωξεν ἐκ τῶν πέντε Σεμάτων
 διόλου· δι' εἰδήσεως δὲ τοῦ Φέλδ Μάρεσιά-
 λου, συνέσκησεν ἰδιαιτέρον Διδάνι ἀρχόντων

ἐντοπίων καὶ ἐν Κραϊώβη μετὰ τῶν Δεματίων αὐτῆς, τὸ ὅποιον ἐξήρτητο ἀπὸ μόνου τοῦ Φέλδ Μαρεσιάλου, ὡς καὶ τὸ τοῦ Βουκευρεσίου Διβάνι· καὶ τοικουτρόπως ἔμεινεν ὅλη ἡ τζάρα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥάσσω, μὲ διοίκησιν Διβανίων· μόνου τὸ Κάσρον τοῦ Τούρνου δὲν εἶχε κυριευθῆ, οὐχὶ δι' ἀδυναμίαν, ἀλλὰ μὴ τὸ νὰ μὴν ἦτον τρόπος νὰ κρατηθῆ ἐξ αἰτίας τῶν τοπίων τῆς ἀντικρυ Νικοπόλεως, τὰ ὅποια ἔφθανον καὶ ἀπερνοῦσαν ἀνωθεν τούτου.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὑφάθη καὶ ὁ Μουσουνογλους εἰς τὴν τοῦ Βεζύρη ἀξίαν· ἀλλ' ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα βλέπουσα τὰς τόσας νίκας τῶν Ῥάσσω καὶ ἀποκτήματα, τόσων εἰς τὴν Ἄσπρην θάλασσαν, ὅσων καὶ εἰς τὴν Μαύριν, τὴν κατακυριεύουσιν ἐντ' αὐτῷ τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου, ἦτοι Κριμμαίας, Βλαχο-μολδαυίας, Βεσσαραβίας, μὲ τὴν ἄλωσιν τόσων κάσρων, καὶ ἐπομένως τὴν πέραν τοῦ Δουνάβεως Χίρσοβαν, ἔκλινεν εἰς εἰρήνην, καὶ γενομένης ἀνακωχῆς, ἐδιωρίσθη Κογκρέσο, τουτέστι συνέλευσις εἰς Φωξάνι, ὅπερ καὶ ἔγινεν εἰς χωρίον Γολέσι, ἐν τῷ θέματι Σλαμ Ῥιμνίκου, ἐνθα ἤλθον ἐκ μὲν τοῦ τῆς Ῥωσικῆς αὐλῆς μέρους, ὁ Κόμισ Ὀρλόφ, καὶ ὁ Γενεράλ Ὀμπρεσκόφ, ἐκ δὲ τοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, ὁ Ὀσμῶν ἐφένδης μεθ' ἑτέρου τινός. Συνῆλθον δὲ καὶ μεδιατόροι, ἦτοι συνεργοὶ καὶ συμβιβασαί, οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὕρισκόμενοι πρέσβεις,

ὁ τῆς Ἀουστριακῆς αὐλῆς, καὶ ὁ τῆς Προυσσίας. Ἄπαντες οὖν συναχθέντες ἐν ἔτει 1772 καὶ μὴ δυνήθέντες συμβιβάσαι τὰ τῆς εἰρήνης τῶ μεταξὺ των, διέλυσαν τὸ Κογκρέσον· ἐφυλάχθη ὅμως ἡ τῶν ἀρμάτων ἀνακωχή μέχρι τέλους Αὐγούστου· ἀλλ' ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα ἐπειδὴ ἐζήτησε καὶ ἐκ δευτέρου Κογκρέσο μετ' ἀρμάτων ἀνακωχὴν διὰ ἕξ μῆνας, ἐδιωρίσθη νὰ συναχθῶσιν ἐν τῇ πόλει Βουκουρεσίου, ὅπου συνελθόντες ἐκ μὲν τῆς Ῥωσσοικῆς αὐλῆς ὁ Γενεράλ Ὁμπρεσκοφ, ἐκ δὲ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας ὁ Ρεῖζ ἐφέντης Ἀμπδουραζάκης, συνωμίλησαν περὶ εἰρήνης μέχρι τῆς 3. Μαρτίου· μὴ συμβιβασθέντων δὲ, ὁ μὲν Ρεῖζ ἐφέντης διέβη τὸν Δούναβιν, ὁ δὲ Γενεράλ Ὁμπρεσκοφ ἀπῆλθεν ἐν Ἰασίῳ, καὶ ἀμέσως ἐκινήθη ὁ πόλεμος.

Διαπεράσας δὲ ὁ Φελο Μαρεσιάλος ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Σουλίσρας τὸν Δούναβιν μετὰ τῶν Ῥωσσοικῶν στρατευμάτων, καὶ νικήσας τοὺς Τούρκους, ἐπολιώρκησε τὸν Βεζύριν εἰς τὴν χώραν τῆς Σούμλας· διαπεράσας ὡσαύτως ἀπὸ τὸ Γίργιβεον καὶ ὁ κίμης Σόλτικωφ μετ' ὁ λοιπὸν Ῥωσσοικὸν στρατεύμα, ἀπέκοψε τὴν συγκοινωνίαν διὰ νὰ μὴν ὑπάγῃ πλέον βοήθεια, καὶ συνδρομὴ τῶ Βεζύρι ἐκ Νικοπόλεως, καὶ ἄλλων μερῶν. Ὅθεν ἐν ταύτῃ τῇ καταβλίψει καὶ σενοχωρίᾳ, εὐθὺς ὁ Βεζύρις προσέκλινεν εἰς εἰρήνην, ἣτις καὶ ἐτελείωσε τῇ 1. τοῦ μι-

νός Ἰουλίου ἐν ἔτει 1774., κατὰ τοὺς συμβιβασμοὺς τῆς ὁποίας ἐπέσρεψε πάλιν ἡ αὐλή τῆς Ῥωσσίας τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτᾳ τήν τε Βλαχίαν, Μολδαυίαν, καὶ Βεσσαραβίαν μὲ ὄλα τὰ Κάσρα. Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ἀπέθανε καὶ ὁ Σελτὰν Μουσαφᾶς γ'. καὶ ἀνέβη ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας ὁ ἀδελφός του Σουλτὰν Ἀμπδουλχαμὶδ ὁ Α'.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΕΘ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Ε' Ὑψηλάντης.

ἀ. χ.

1774.

ἐκ τοπικῶν
σημειωμ.

Τελειωθείσης τῆς εἰρήνης, συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες ἐν Βουκουρεσίῳ, καὶ τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ἐξελέξαντο ἡγεμόνα ἄρχοντα τινὰ ὀνόματι Στέφανον Πρισκοβάνου, περὶ τοῦ ὁποίου ἔπεμψαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀναφορὰν δεόμενοι ὑπὲρ τῆς τούτου ἐπικυρώσεως καὶ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Πόρτας· ἕτεροι δὲ ἔπεμψαν ἀναφορὰν καὶ ἐζήτουν τὸν Μανὸλ Βοεβόδαν Ῥωσσέτου· ἀλλ' ἐν τῷ διαζήματι τούτῳ, ὦν μέγας Δραγομάνος τῆς βασιλείας ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης, (υἱὸς τινὸς ἄρχοντος Ἰωάννου Ἁγα Κωνσταντινουπολίτου, καταγεμμένου ἐκ τῶν μερῶν τῆς Ἀσίας) καὶ τιμώμενος διαφερόντως ὑπὸ τῆς Πόρτας, ἐψηφίσθη ἡγεμὸν τῆς Βλαχίας, χωρὶς νὰ εἰσακουσθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἀρχόντων. Ἐλθὼν οὖν εἰς Βουκουρέσιον

ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας, εὖρε συνηθροισμένους ὅλους τοὺς ἄρχοντας, τόσον ἐκείνους, οἵτινες εὕρισκοντο εἰς τὸν τόπον ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου, ὅσον καὶ ἐκείνους, οἵτινες εἰς τὸ διάστημα ταύτης τῆς Ῥωσικῆς ἐξουσίας διέτριβον εἰς Σιβίριον καὶ Βρασοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας, ἢ διῆγον εἰς Τουρκίαν μετὰ τοῦ Μανὸλ Βοεβόδα, πλὴν ἐνὸς καὶ μόνου τοῦ Μιχαὴλ Μπάνου Καντακουζηνοῦ, ὅστις εὕρισκετο εἰς Πετρούπολιν, καὶ ἐψιφίσθη ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορίσσης Αἰκατερίνης Γενεράλ Μαγιόρος. Ὅθεν ὁ ἡγεμὼν ἐδέχθη φιλοφρόνως καὶ εὐμενῶς, χωρὶς τινος διαφορᾶς ἢ ἐξαιρέσεως, ὅλους τοὺς ἄρχοντας ὡς πατριώτας· καὶ ἄλλοις μὲν ἔδωκεν ἀξιώματα, ἄλλους δὲ, τῶν ἀξιωμάτων μὴ ἐπαρκούντων, ἔτιμα καὶ ἠλέει, ὡς ἄλλος πατήρ. Οὗτος οὐ μόνον ἐπεμελήθη νὰ ἐπικυρωθῶσι παρὰ τῆς Πόρτας τὰ τοῦ τόπου προνόμια, κατὰ τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας, καὶ ἐμπόδισε τοὺς Τούρκους ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμβαίνωσι πάλιν εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐναντίον τῶν τῆς εἰρήνης τρακτάτων, ἀλλ' ἐξέπεσε καὶ τὴν ὁδοῖν, ἣτις ἐδίδετο τῇ Σουλτάνῃ διὰ τὸν ὄυδα τοῦ Βεζύρη. Ἐλθὼν δὲ μετέπειτα ἐκ Πετροπόλεως καὶ ὁ Γενεράλ Μιχαὴλ Καντακουζηνὸς ἐν Βουκουρεσίῳ δι' ἀδείας τῆς Αὐτοκρατορίσσης Αἰκατερίνης, καὶ πωλήσας τὰ εἰς Βλαχίαν κινητὰ καὶ ἀκίνητα αὐτοῦ ὑποσατικά τῷ ἡγεμόνι, ἀπῆλθεν αὐθις πανοικί εἰς Ῥωσσίαν. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν ἔ-

τει 1775 ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ διερχόμενον καὶ τὸν Κνεζ Ῥεμπνὴν πρέσβυν ἕκτατον τῆς Ῥωσσίας διὰ τῆς Βλαχίας, εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδέξατο ὁ ἡγεμὼν ἐν Βουκουρεσίῳ, ἐν τε τῇ εἰσόδῳ καὶ ἐξόδῳ μετὰ τιμῆς καὶ παρρησίας μεγάλης. Διέμεινεν οὖν οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἑπταετῆς εἰς τὸν θρόνον ἐν ἄκρῃ εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ· κατεπλούτησεν ὁ τόπος, ἤυξισε καὶ ὑπερβολὴν τὸ ἐμπόριον, ἠσθάνθη τὴν ἄκραν ἡδονὴν τῆς ἀναπαύσεως τὸ ὑπῆκοον ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ κηδεμονίαν καὶ ἐπωφελεῖ διοικήσιν, καὶ ἐν συντόμῳ ἡ ἑπταετῆς αὐτοῦ ἡγεμονεῖα ἐσάβη ἡ ὠραιότερα ἐποχὴ τῆς Βλαχίας, ἢ μᾶλλον εἶπειν ὁ χρυσοῦς αἰὼν, καὶ ἐπομένως ὑπερεπλούτησε καὶ αὐτός.

Οὗτος ἔκαμε πολλὰς καὶ καλὰς διατάξεις εἰς τὴν Βλαχίαν ὡς οὐδεὶς ἄλλος· δηλαδὴ ἔβαλεν εἰς τάξιν τὰ κριτήρια, τοὺς νόμους, καὶ τοὺς κριτὰς· ἐδιώρισεν εἰσοδήματα τῶν ὄφφικίων, συνέσκησε σχολεῖα προσδιορίσας καὶ εἰσοδήματα· ἔκτισε καὶ ἐν μέγα σχολεῖτον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τοῦ ἁγίου Σάββα Μονῆς μὲ χρυσόβουλλον διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ διδασκάλους· εἰσηγαγε διαφόρους τάξεις τεχνῶν, ἐσύσκησε τὸ λεγόμενον κουτὶ τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ τὴν τάξιν τῶν μηνιαίων μισθῶν· διέταξε τοὺς Σλαυζιτέρους, ἀνεκούφισε τὰ τῆς τζάρας δασίματα, καὶ ἄλλαξε τὰ τζφέρτα τῶν δασιμάτων μὲ ἄλλον τρόπον, τὸν ὁποῖον ἐφύλα-

ξάν και οί μεταγενέστεροι ήγεμόνες κατά τὸ μάλλον και ήττον μέχρι τῆς σήμερον· ἔκαμεν ἀτελεῖς τοὺς ἱερεῖς και τὰ Μοναστήρια, και ταῦτα πάντα ἐπεκύρωσε διὰ χρυσοβούλλων· (ὄρα ἐν τῷ γ'. τόμῳ τῆς παρούσης ἱστορίας περὶ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου) ὅπου δὲ ήττον ἀνάγκη, διώρισε και ἐπιτρόπους. Οὗτος ἔκτισε Κούρτην νέαν, ήτοι Παλάτιον ήγεμονικὸν ἀξιόλογον ἀνωθεν τῆς Μονῆς τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα· ἔκτισε και ὀσπήτιον Μπεγλίκι διὰ τοὺς ἐν Βουκουρεστίῳ ἐρχομένους ἀξιοματικὸς Τούρκους· ἔκτισεν ὀσπήτια Αὐθεντικά εἰς Ἀφουμάτζι· ἔκαμεν ὄρφανοτροφεῖον εἰς τὴν Μονὴν τῶν ἁγίων Πάντων, και με ἐπιτρόπους νὰ θεωροῦν τὰς λογαριασμοὺς τῶν εἰσοδημάτων· ἐδιώρθωσε τὴν τῆς Μαρκετζας Μονὴν και ἐκαλλώπισεν· ἔκτισε και χάνι με ἐργαστήρια εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα, και τὰ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτήν· ἔφερεν ἱκανὰς ὑδάτων βρύσεις εἰς τὴν πόλιν Βουκουρεστίου, και ἕτερα πλεῖστα ἐτέλεσεν· ἡ δὲ Δόμνα αὐτοῦ Αἰκατερίνη, ήτις ήτον ἀδελφὴ τοῦ Κωνσταντίνου Βοεβόδα Μουρούζη, ἔκτισε χάνι πλησίον τῆς Μονῆς τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, μετόχι τοῦ Συναίου ὄρους, και τὸ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτήν.

Ἄλλὰ περὶ τὰ τέλη τῆς εὐτυχοῦς ταύτης ήγεμονείας, ἐπιθυμοῦντες οἱ δύο του Μπεγζαδέδες διὰ νὰ νὰ περιέλθουν τὰ Εὐρωπαϊκὰ μέρη, και ἐπειδὴ δὲν ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἄδειαν ὁ πα-

τήρ, διὰ τὰ μὴν ὑποπέσει εἰς ὑποψίας τῆς Πόρτας, καὶ ἐπιφέρει ὄργην τινὰ καθ' αὐτοῦ, ἔφυγον κρυφίως, καὶ ἀπῆλθον εἰς Τρανσυλβανίαν. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς κατέβληψε καὶ κατεφόβισεν εἰς ἄκρον βαθμὸν τὴν τοῦ ἡγεμόνος ψυχὴν, ὅσας δὲν ἔλειψε τὰ κινήσει σχεδὸν πάντα λίθου, εἰς μὲν τὴν Πόρταν τὰ δικαιολογηθῆ ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι, τοὺς δὲ υἱοὺς τὰ καταπέσει διὰ τὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ ἴδια. Διὸ καὶ ἀπέσειλε τὸν τε Μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας, καὶ τινὰς τῶν μεγάλων ἀρχόντων μέχρι καὶ τῶν συνόρων, ἀλλ' ἐπέσρεψαν ἀπρακτοί, καθότι ἐκεῖνοι ἀπῆλθον εἰς τὴν Βιένναν· καὶ ἐπέμψεν ἐκ δευτέρου δύο ἐκ τῶν ἀρχόντων, ἐξ ὧν ὁ μὲν εἰς ἦν Ἰωάννης ὁ Βακαρέσκουλος, ἀνὴρ ἀξιοπρεπὴς καὶ ἄριστος λόγων, συνέσειτε, καὶ μαθήσει, ὑπὲρ ἅπαντὰς τοὺς τῶν ἀρχόντων ἐγκρίτους, ὅς τις μόλις καὶ μετὰ βίας κατέπεισε τούτους, τῇ εὐροίᾳ τῶν λόγων του, διὰ τὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καθότι ἐν τούτῳ τῷ διαζήματι ἠκολούθησε καὶ ἡ ἕξωσις τοῦ ἡγεμόνος, πλὴν ἄνευ αἰτίας· διὸ καὶ ἡγεμονεύσας ἔτι 7 μῆνας 4, ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύεσαν πανοικί, μετὰ πᾶσαν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, ἔνθα μετὰ ἕξ μῆνας ἀπέβησαν καὶ οἱ Μπεγζαδέδες αὐτοῦ ἐκ Βιέννης.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ο΄.

Νικόλαος Βοεβόδας Γ΄. Καρατζάς.

Οὗτος ἦν υἱὸς ἄρχοντος τινὸς Κωνσταντινοπολίτου ὀνόματι Κωνσταντίνου Καρατζά, ὅστις ἀνὸς μέγας Δραγουμάνος τῆς βασιλείας, ἔλαβε τὴν ἡγεμονεῖαν χρόνου ἕνα καὶ μῆνας ἕξ· διότι ὁ μετ’ αὐτὸν Δραγουμανεύσας Μιχαὴλ Σούτζος, διὰ δαπάνης χρημάτων ἀδράς, καὶ διὰ μέσου τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας, κατάρθωσε τὴν τοῦ Νικολάου Βοεβόδα ἔξωσιν, καὶ ἔγινεν οὗτος.

α. Χ.
1782.
ἐκ τοπικῶν
σημειωμ.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν ΟΑ΄.

Μιχαὴλ Βοεβόδας Δ΄. Σούτζος.

Καὶ οὗτος Κωνσταντινουπόλιτης ἦν, υἱὸς ἄρχοντος τινὸς Κωνσταντίνου Σούτζου, ὅστις ἀπὸς μέγας Δραγουμάνος τῆς βασιλείας, ἔλαβε τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονεῖαν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἐδιοίκησε καλῶς τὸ ὑπῆκοον, μὲ ἀκραν πραότητα καὶ δικαιοσύνην, καὶ πρὸς μὲν τὴν τζάραν ἐφύλαξε μέτρον εἰς τὰ δοσίματα, πρὸς δὲ τοὺς ἄρχοντας ἐφέρετο μὲ πολλὴν εὐμένειαν καὶ ἀγάπην, ὥστε ἅπαντες ἦσαν κατευχαρισημένοι, καὶ ὁ τόπος ἔχαίρετο τὴν ἀκραν γλυκύτητα τῆς εἰρήνης καὶ εὐ-

α. Χ.
1783.
ἐκ τοπικῶν
σημειωμ.

τυχίας· ἀλλὰ μετὰ δύο ἔτη καὶ μῆνας 8 περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἀναίτιως ἐξώσθη δι' αἰτίαν τοιαύτην.

Ὁ τότε Καπιτάν πασᾶς τῆ Ὀθωμανικῆς ζόλου, καλούμενος Τζεζάερλι Χασάν Πασᾶς, εὐνοούμενος καθ' ὑπερβολὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀμπδούλ Χαμίδ, διὰ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ φρόνησον, ἀξιότητα, καὶ ἄκραν ἐμπειρίαν, ἦν κατὰ καιροὺς πραγματικῶς ἔδειξεν εἰς πολλὰς περὶσῆσεις, ἐζήτησεν ἐπιμόνως διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἡγεμόνα Βλαχίας, τὸν ὑπ' αὐτὸν Δραγουμάνον τῆς Ἀσπρῆς Θαλάσσης, Νικόλαου Μαυρογέννη, τὸν ὁποῖον εὐνοοῦσε διαφερόντως διὰ τὰς πολυχρονίους του ἐκδουλεύσεις· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ῥηθεις ἦτον ἀγενής, καταγόμενος ἐκ τῆς τοῦ Αἰγαίου πελάγους μικρᾶς νήσου, υἱὸς τινὸς ποταποῦ Πέτρου, ἀντέτεινε ὁ τότε Ζαρφχάνατζής, ἦτοι ὁ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ Νομισματοκοπείου ἔφορος Τζελεμπή Πετράκης, ὃν ἰσχυρότερος ὑπὲρ ἅπαντας τοὺς ἐν Βασιλευούσῃ ἰσχύοντας, οὐχὶ μόνου Χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ Τούρκους μεγιστάνας τῆς βασιλείας, διὰ τὴν τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτὸν ἰδιάζουσαν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἕτερος τῶν Χριστιανῶν, ὡς οὗτος, ἔφθασεν εἰς τόσον βαθμὸν εὐνοίας βασιλικῆς καὶ δυνάμεως, ἐν ὅλῃ τῇ ἐποχῇ τῆ Ὀθωμανικοῦ κράτους· ὃν δὲ τότε εἰς τὴν Βεζυρικὴν ἀξίαν Ἰσοῦφ Πασᾶς ὁ λεγόμενος μέγας, ἐξιδιασμένον ἀνάστημα καὶ οὗτος τοῦ ῥη-

ἕντος Καπιτάν Πασᾶ, ἐπέμενε συμφώνως πε-
 ρὶ τῆς τοῦ Μαυρογένους ἡγεμονείας· ἀλλ' ὁ
 Πετράκης ἐναντιοῦτο μὲ ἄκραν ἰσχυρογνωμίαν
 καὶ γενναϊότητα λέγων, ὅτι δὲν ἀνέχεται ταύ-
 τιν τὴν ἀδικίαν εἰς τὸ νὰ ἡγεμονεύσῃ εἰς ἄγε-
 νῆς Ταουσάνης (οὕτω καλοῦσιν οἱ Κωνσταντι-
 νουπολίται τοὺς Νησιώτας, ὅπερ ἐς ἰαγῶς),
 καὶ νὰ παραβλεφῶσι τόσα γένη ἐκλάμπρων
 Μπεγζαδέδων, οἱ ὅποιοι λιμοκτονοῦσι, καὶ
 ἀποβλέπουσιν εἰς ταύτας τὰς δύο ἡγεμονείας.
 Βλέποντες οὖν οὗτοι οἱ δύο μέγιστοι, ὅ, τε Τζεζά-
 ερλι Χασᾶν Πασᾶς, καὶ Βεζύρης Ἰσοῦφ Πα-
 σᾶς, τὴν τοῦ Πετράκη τοσαύτην ἐναντιότητα
 καὶ ἰσχυρογνωμίαν, καὶ ἔχοντες ἀμφότεροι
 ἐπιβροῆν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Βασιλέως, ἐκινή-
 θησαν ὁμοφώνως καὶ πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ ἐχθρῆ
 των, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ των·
 ὅθεν διὰ μὲν τὸν Μαυρογένην, καταπέισαντες
 τὸν Βασιλέα, ἔλαβον τὴν ἡγεμονείαν, διὰ δὲ
 τὸν Πετράκην ἀπατήσαντες τὸν ἴδιον μὲ δια-
 φόρους κατηγορίας ψευδεῖς καὶ διαβολὰς ἔλα-
 βον κάτλε φερμάνι, τουτέστι βασιλικὴν ἀπό-
 φασιν ἀποτομῆς· καὶ οὕτω τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ,
 καθ' ἣν ἔλαβε τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας ὁ
 Μαυρογένης, καὶ ἐπέσρεφεν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ
 Παλατίου μετὰ λαμπρᾶς παρατάξεως εἰς τὸν
 οἶκον του, ἐθυσιάσθη καὶ ὁ δυσυχῆς Πετράκης
 οἰκτρῶς καθ' ὁδὸν, τὰ δὲ πλούτη του, κινητὰ

καὶ ἀκίνητα, ἔγιναν βασιλικὰ ἅπαντα, καὶ οὕτως ἔμειναν καὶ τὰ τέκνα του πάμπτωχα

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Ο Β'.

Νικόλαος Βοεβόδας Δ' Μαυρογένης.

α. Χ.
1786.
ἐντεῦθεν σύγ-
χρονα τοῦ
συγγραφ.

Οὗτος ἔλθων εἰς Βλαχίαν, ἐχρημάτισε πολ-
λὰ αὐστηρὸς καὶ ἀλλόκοτος ἡγεμῶν, μὲ χαρακ-
τῆρα διαφορετικὸν, καὶ ιδιώματα πάντα ἀσυ-
νεΐβιστα καὶ παράξενα· καὶ εἰς μὲν τὸν κοινὸν
λαὸν ἐφαίνετο προσάτης καὶ ἀντιλήπτωρ, εἰς
δὲ τὸ τῶν εὐγενῶν σύστημα ἐφέρετο μὲ ἄκ-
ραν χλεύην καὶ καταφρόνησιν, μᾶλλον δὲ εἰ-
πεῖν ἐσάβη τύραννος τῶν ἀρχόντων· πρὸς τού-
τοις ἐνίοτε μὲν ἀπέδειχεν εἰς τοὺς Τούρκους,
ὅτι φρονεῖ τὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν, καὶ δε-
ξάζει τὰ τοῦ Μωάμεθ, ἐνίοτε δὲ ἐφέρετο κα-
καταφρονητικῶς καὶ μὲ ὑπεροψίαν τόσου πρὸς τού-
τους, ὅσον καὶ πρὸς τὸν νόμον των· ἐν συν-
τόμῳ, ἡ οὐσία τοῦ πνεύματός του ἐφαίνετο, ὅ-
τι ἦτο μίᾳ κατασκευῇ ἰδεῶν καὶ φαντασιῶν
ἀντιφερομένων τῷ μεταξύ των, ὁ δὲ νοῦς του
μία σύνθεσις τερατώδης ἀπὸ πολλὰς δυσειδαι-
μονίας, καὶ ἀπείρους προλήψεις. Ἐλεγεν, ὅτι
ἔβλεπεν ἐκκάσεις πολλάκις, καὶ ἄλλοτε ἔπλατ-
τεν ἐνύπνια ἀνύπαρκτα, καὶ μύθους τῆς κεφα-
λῆς του, τὰ ὅποια ἀσυσζόλως ἐδιηγείτο εἰς τὸ
Διβάνι ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀρχιερέων τε καὶ

ἀρχόντων· καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἐφεύρισκε ταῦ-
 τα, ὅταν ἐκ τῶν ἀρχόντων, ἢ ἱερωμένων τινα
 ἔμελλε νὰ ἐμπαίξῃ, ἢ μὲ χρηματολογία ν'
 ἀπογυμνώσῃ· ὅθεν καὶ προέλεγε τὸ ἄραμα εἰς
 τὸν ἴδιον, ὅπερ ἔπλαττεν, ὅτι εἶδεν, ὡς κα-
 κὸν οἰωνόν, θέλων μὲ τοῦτο νὰ ἀποδείξῃ, ὅ-
 τι ἐκεῖνο ὅπου εἰς αὐτὸν ἔμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ,
 ἦτον προωρισμένον· πρὸς καταφρόνησιν δὲ τῶν
 Καβθαδίων, ἐφόρεσε τὸ βασιλικόν του ἄλογον,
 ὅπερ καλοῦσι Ταλάμπασι, Καββάδι, δούς
 αὐτῶ καὶ τίτλου Κλετζιάρη, ἢ ἕτερα ὅμοια πάλι-
 πολλα καθ' ἑκάστην ἐποίει· ἢ ὄχι μόνον πρὸς τὰς
 ἄρχοντας ἐφέρετο οὕτω περιφρονητικῶς, ἀλλὰ
 καὶ εἰς τοὺς ἰδίους Πασάδες, οἵτινες ἐν καιρῶ
 πολέμου ἦσαν ἄπειροι ἐν Βουκουρεσίῳ συνηθροί-
 σμένοι μετὰ τῶν κρατευμάτων αὐτῶν, ὡς ρη-
 θήσεται ἔμπροσθεν· καὶ ταῦτα ἐποίει ἀφόβως,
 διὰ τὴν ἄκραν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην ἣν ὁ Βεζύ-
 ρης Ἰσοῦφ Πασᾶς, καὶ Τζεζιέρλι Καπιτάν Πα-
 σᾶς πρὸς αὐτὸν εἶχον. Οὗτος κατὰ τὸ ἐξωτερι-
 κὸν μὲν ἐκ τῶν ἀσυνειθίστων τρόπων του ἔδειχ-
 νεν, ὅτι πάσχει ἀνοησίαν, ἢ μίαν διαφοριτι-
 κὴν τρέλλαν· κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως ἀπα-
 θῶς θεωρούμενος, δὲν φαίνεται νὰ ἦτον ὁ ἄν-
 θρωπος ἄνευ πνεύματος καὶ νοῦς, διότι ἦτον
 εὐσεβέστατος εἰς τὰ θεῖα, εἰς τὸν λαὸν δίκαι-
 ος, καὶ εἰς τὸν τόπον θερμὸς προσάτης, ἢ μᾶλ-
 λου εἶπεῖν ἐσάβη σωτὴρ τῆς Βλαχίας ἐν τῶ
 ἐπομένῳ πολέμῳ, μὲ τὸ νὰ ἐμπόδισε πολυ-

τρόπως τὴν πλὴθὺν τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τοῦ νὰ αἰχμαλωτίσουν, νὰ λεηλατήσουν, καὶ νὰ καταφανίσουν τὸν τόπον, ὡς εἶχον σκοπὸν· ἔθεν αἱ παράλογοι κινήσεις αὐτοῦ, καὶ αἱ ἀλλόκοτοι ὀμιλίας, ὡς πολλοὶ ὑποθέτουσιν, ἦσαν μᾶλλον πεποιημέναι πρὸς τὸ συμφέρον του, διὰ τὰς περιστάσεις, αἰδοῦναι τὰς ἐπιδέχοντο, καὶ διὰ τὸ σέβας ὁποῦ πρὸς αὐτὰς φέρουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ, νομίζοντες ἐκείνους, οἵτινες τὰς μεταχειρίζονται, ἀνθρώπους Θεοῦ, καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ὀμιλίας αὐτῶν Θείας.

Μετὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς τούτου ἡγεμονείας, ἀφ' οὗ ἐκήρυξε πόλεμον ἡ Πόρτα κατὰ Ῥωσσίας ἐν ἔτει 1787 τῇ γ'. Αὐγούστου, καὶ ἐστράτευσε τὸ ἀπελθὸν ἔαρ 1788 ὁ Βεζύρης Ἰσούφ Πασᾶς πρὸς τὰ ἄνω μέρη μετὰ μεγάλης δυνάμεως, εὔρε καὶ οὗτος ὁ ἡγεμὼν καιρὸν, καὶ προσάψας τοῖς ἄρχουσιν, ὅτι ἦσαν Χαϊνίδες, ἦτοι ἀπειθεῖς τῆς Ὀθωμανικῆς βασιλείας, πρῶτον ἀπεγύμνωσε πολλοὺς μὲ ἀπαιτήσεις χρημάτων, ἔπειτα τοὺς μὲν δύο αὐταδέλφους Βραγκοβάνους Νικόλαου καὶ Μανουὴλ, τοὺς δύο αὐταδέλφους Γκικάδες Κανσαντίνου καὶ Σκαρλάτου, τὸν Δημήτριον Ῥακοβίτζαν, τὸν Ἰωάννην Μουρούζην, καὶ τὸν Ἰωάννην Βακαρέσκον μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξώρισε διὰ βασιλικῶν Φερμανίῶν εἰς τὴν νῆσον τῆς Ῥόδου· τὸν δὲ γέροντα μέγαν Μπάνου

Πάνα Φιλιππέσκον μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν Νικολάου καὶ Κωνσταντῖνου, ἐξώρισεν ὁμοίως εἰς τὰ Μετέωρα Μοναστήρια· τὰς δὲ φαμιλίαις αὐτῶν ἄλλας μὲν ἔπεμψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἄλλας δὲ πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς τὸ Ἄλβανιτοχώρι τῆς Βουλγαρίας· τοὺς δὲ ἐναπολειφθέντας ἄρχοντας ἐν Βουκουρεσίῳ καθ' ἑκάστην ἐνοχοποιεῖ ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι, καὶ καθυπέβαλλεν εἰς χρηματικὰς ποινὰς ὑπερόγκους.

Μετὰ ἕξ μῆνας δὲ τοῦ παρόντος πολέμου διεγερθεῖσα καὶ ἡ Ἄουστρία, συνεμάχει μετὰ τῶν Ῥώσσων ἐναντίον τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, εἰς τὸν ἑποίου πόλεμον ἐσράτευσεν ὁ ἴδιος Καῖσαρ Ἰωσήφ· ἀλλὰ καὶ ὁ Μαυρογένης ἔφερεν ἐν Βουκουρεσίῳ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας στρατεύματα Τουρκικὰ μὲ διαφόρους Ἀγλάνιδας καὶ Πασάδες, εἰς δὲ τὴν ἑκτασιν τῆς Βλαχίας συνήχθησαν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας· συνήθροισεν δὲ καὶ στρατεύματα Χριστιανικὰ ἀπὸ Ἄλβανῶν, Σέρβων, Βουλγάρων, καὶ ἄλλων, καὶ ἐφαίνετο εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ στρατεύματα οὗτος διοικητὴς καὶ πληρεξούσιος Σερασκέρης, δηλαδὴ ἀρχισράτηγος· καὶ ἀγκαλὰ ἦτον Χριστιανός, μ' ὅλον τοῦτο τόσον τὸν ἐφοβοῦντο οἱ Πασάδες, Ἀγλάνιδες καὶ λοιποὶ Τοῦρκοι, ὥστε ἔτρεμον, κατ' ἐξοχὴν ὅταν ἐπαρρησιάζοντο ἔμπροσθέν του, τοὺς ὁποίους πολλάκις κακομεταχειριζόμενος ἐκράτει ὀρθίους, καὶ ἠπείλει αὐτοὺς πολυτρόπως.

Ἐν τοσούτῳ, ἐπειδὴ εἶχον φθᾶσι οἱ Ἄουερω-
 ρῶσσοι εἰς Μολδαυίαν, ἔπεμψε καὶ οὗτος τι-
 νὰς τῶν ἀρχόντων, τοὺς δύο αὐταδέλφους Καν-
 τακουζινοὺς, τοὺς δύο αὐταδέλφους Κιμπιριά-
 νους, τὸν Κιρλόβα καὶ ἄλλους, μετὰ στρατεύ-
 ματος ἐντοπίων Βολουταρίων, καὶ Τούρκων εἰς
 Μπουζαῖον διὰ νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἐκεῖ ὡς προ-
 φυλακῆ, καὶ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Ἄουερωρῶσ-
 σους, ἂν πρὸς τὴν Βλαχίαν ἤθελαν κινηθῆ.
 Ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ ἀποβιάσαντος τοῦ
 Σουλτάν Χαμὶδ ἐν ἔτει 1789 Ἀπριλλίου 7, ἀ-
 νέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ ἀνεψιός του Σουλτάν Σε-
 λίμ γ'. τῷ κζ'. ἔτει τῆς ἡλικίας του, ἐφ' ᾧ
 ῥὲν ἔλειπεν ὁ Μαυρογένης διὰ μέσου τοῦ Βε-
 ζύρη Ἰσοῦφ Πασᾶ νὰ δίδῃ συμβουλὰς, καὶ
 νὰ παρακινή τὴν πολεμικὴν κλίσειν τοῦ νέου
 Σουλτάνου πρὸς πόλεμον, παρασαίνων προσέ-
 τι μὲ τὴν ἰδίαν του φαντασίαν ὡς εὐκολον, καὶ
 μάλιθα ἀναγκαίαν τὴν ἐπιχείρησιν, τὸ νὰ ἀ-
 ποδιώξωσι δηλαδὴ τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα
 τοὺς Ἄουερωρῶσσοις ἐκ Μολδαυίας· ἢ δοκι-
 μῆ ὅμως ἔκαμε τοὺς Τούρκους νὰ γνωρίσωσιν,
 ὅτι διὰ τὸ τοιοῦτον τοὺς ἐπιχείρημα εἶχον ἀνάγκη
 ἀσυγκρίτως περισσοτέρων δυνάμεων, καὶ
 ὅτι χωρὶς τὴν παρουσίαν τοῦ μεγάλου Βεζύ-
 ρη δὲν ἦτον ἐλπίς νὰ ἐπιτύχουν· οἱ Ῥῶσσοι
 εἶχον ἐκταυθῆ μέχρι τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν σώ-
 μα ἐξ αὐτῶν ἀπὸ ἑξ χιλιάδας, ὑπὸ τὴν ὁδη-
 γίαν τοῦ Γενέντε Γενεράλ Καμενσκόϊ, ἐκινήθη

πρὸς τὸ Γαλατζί, ὅπου εὕρισκετο περιχαρακω-
 μένον ἐν σῶμα Τούρκων, καὶ ἔτοιμον διὰ νὰ
 προχωρήσῃ εἰς Μολδαυίαν, κατὰ τὰς παρακι-
 νήσεις καὶ συμβουλὰς τοῦ Μαυρογένους· εἰς
 αὐτὸ δὲ τὸ στρατεύμα εὕρισκετο καὶ ὁ Μανὸλ
 Βοεβόδας διωρισμένος παρὰ τῆς Πόρτας ὡς ἡγε-
 μῶν Μολδαυίας, καὶ ἓνας ἐπίσκοπος ἀπεσαλ-
 μένος παρὰ τοῦ Μαυρογένους διὰ νὰ ἀποκατα-
 σταθῇ Μητροπολίτης ἐν Ἰασίῳ ἀντὶ τοῦ ἀπο-
 θανόντος Μητροπολίτου.

Ἐν ᾧ λοιπὸν ταῦτα πάντα ἦσαν προδιατε-
 ταγμένα ἀπὸ τὸ ἀκατάστατον πνεῦμα τοῦ Μαυ-
 ρογένους, ἄρχισαν νὰ καταπλακάνωνται ὅλα τὰ
 πέριξ τοῦ Γαλατζίου ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ
 Καμενσκήι· ἐν ᾧ δὲ ἐμάχοντο, οἱ μὲν Τούρ-
 κοι ἐκ τῶν χαρακωμάτων, οἱ δὲ Ῥῶσσοι ἔξω-
 θέν, ὑπερίσχυσαν οἱ τελευταῖοι καὶ εὐγαλαν
 ἐκ τῶν χαρακωμάτων τοὺς Τούρκους, πολε-
 μούντας μετὰ πολλῆς ἀνδρείας καὶ σταθερότητος,
 ἕως ὅτου τέλος πάντων οἱ Ῥῶσσοι ἔμειναν νι-
 κηταί, καὶ πλῆθος αὐτῶν κατακόψαντες, ἠχ-
 μαλώτισαν τοὺς λοιποὺς μὲ πολλοὺς ἀξιωμα-
 τικοὺς καὶ ἓνα Πασᾶν Ἀλβανόν. Ἐκυρίευσαν
 τὸ στρατόπεδον μὲ ὄλην τὴν ἀποσκευὴν, τόπια,
 καὶ τροφὰς, ἐγύμνωσαν προσέτι ὄλην τὴν χώ-
 ραν τοῦ Γαλατζίε, παζάρι, ὀσπήτια, καὶ ἐκ-
 κλησίας, καὶ δίδουτες εἰδησίην τοῖς ἐντοπίοις Χρι-
 στιανοῖς νὰ παραμερήσωσιν ἔξω, κατέκαυσαν
 αὐτήν, διὰ νὰ μὴ συναχθῶσι πάλιν ἐκ δευτέ-

ρου οἱ Τοῦρκοι ἐκεῖ· πρὶν γίνῃ ὁμῶς ἡ ῥηθεῖσα ἄλωσις καὶ ὁ πόλεμος, ὁ Μανὸλ Βοεβόδας προβλέπων τὴν τῶν Τούρκων φθορὰν καὶ φοβούμενος μήπως κινδυνεύσῃ καὶ οὗτος, ἔφυγε μὲ ὀλίγους οἰκείουςτου κρυφίως ἀπὸ τὸ εἰς Γαλάτζι στρατόπεδον μὲ ἐπιτήδειον τρόπον, καὶ μὲ μεγάλην ταχύτητα ἔδραμεν ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ προστασίαν τοῦ Φεῦδ Μαρσιάλ Κόντε Ῥώμαντζοφ εὕρισκομένου τότε ἐν Ἰασίῳ, παρὰ τοῦ ὁποίου ὑποδεχθεὶς ἐντίμως, ἐσάλη ἔπειτα εἰς Χερσῶνα διὰ τὴν ἡσυχάσῃ ἐκεῖ, μὲ ἑξ ἑκατοντάδας σιτηρέσιον τὸν χρόνον βουμπλίαν. Τοιοῦτο τέλος ἔλαβεν ἡ μεγάλη ἐκστρατεία, ἡ ὑπὸ τοῦ Μαυρογένους συμβουλευθεῖσα· μετὰ ταύτην τὴν νίκην διασκορπισθέντος τοῦ στρατοῦ εἰς παραδουνάβια μέρη διάφορα, ἐπροχώρησεν εἰς Βεσσαραβίαν ἐν σώμα Κοζάκων· καὶ διήγευ ὡς ἤθελεν· ὁ δὲ πρίγγιψ τῆς Ἀουστρίας Κομποῦρ ἐφροβέριζεν ἀπὸ μέρουςτου τὴν Βλαχίαν.

Ἐν τούτοις, εἰσῆλθον σώματα τινὰ τῶν Ἀουστριακῶν στρατευμάτων διὰ τῶν δυσβασιῶν τῶν Καρπαθίων ὄρων εἰς Βλαχίαν, τὰ ὅποια ἀπέκρουσεν ὁ Μαυρογένης μετὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς διάφορα μέρη, τόσον πρὸς τὴν Μονὴν τοῦ Σινᾶ, ὅσον καὶ πρὸς τὴν πέραν τοῦ Ὀλτου Μονὴν τῆς Κόζιας, ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλα διάφορα μέρη, μὲ φθορὰν τῶν Ἀουστριακῶν ἱκανήν· ταῦτα δὲ πάντα, ἀπερέκτελει ὁ ἡγεμὼν

Μαυρογένης, ὡς πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύρταν, ἦσαν μὲν πολλὰ μικρὰ πράγματα, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν ἀκροβολισμοὶ, τὰ παρέσαιεν ὅμως πολλὰ μεγάλα τῇ Βασιλείᾳ, ἐπειδὴ τὰ μοναστήρια, ἔνθα οἱ ῥηθέντες πόλεμοι ἔγιναν, τὰ ἐπερίγραφεν ὡς ἰσχυρὰ κάσρα, εὕρισκόμενα μεταξὺ τῶν συνόρων, καὶ ὠνόμασε ταῦτα τὸ μὲν Συναΐα καλεσὶ, τὸ δὲ Κόζια καλεσὶ, καὶ ὅτι τὰ ἐκυρίουσεν οὗτος μὲ προσβολὴν, ὅθεν καὶ ἔπεμψεν ὁ Βασιλεὺς εἰς αὐτὸν φιλοδώρημα κιλίτζ Καφτάν, τουτέστι σπαθίον βασιλικὸν, καὶ ἔνδυμα, μὲ ἀπείρους εὐχὰς καὶ ἐγκώμια.

Ὁ δὲ μέγας Βεζύρης κινηθεὶς ἐκ τοῦ μέρους τῆς Βουλγαρίας τε καὶ Σερβίας, εἰσηλθεν εἰς τὰ τῆς Οὐγγαρίας χώματα μέχρι Τεμισβαρίου, ἔνθα πολεμήσας μετὰ τῶν Ἀουστριακῶν στρατευμάτων, ἐνίκησε καὶ κατετρόπωσε αὐτὰ κατὰ κράτος· αἰχμαλωτίσας δὲ ὑπὲρ τὰς ἑβδομήκοντα χιλιάδας λαόν, καὶ λεηλατήσας τὸν τόπον, ἀπεσύρθη εἰς τὴν Σερβίαν, καὶ κεῖθεν εἰς τὴν Σούμλαν τῆς Βουλγαρίας· ἀλλ' ἐν τούτῳ τῶ μεταξὺ δὲν ἔλειπε καὶ ὁ ἡγεμὼν Μαυρογένης νὰ ἔξακολουθῇ τὰς ἀνδραγαθίας του, ἐμποδίζων πάντοτε τὴν τῶν Ἀουστριακῶν εἰσόδον εἰς Βλαχίαν· καὶ δὲν ἦτον αὕτη εὐκαταφρόνιτος δούλευσις πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύρταν ὑφ' ἐνός ὑποτελοῦς ἡγεμόνος Χριστιανοῦ, ἄνευ βασιλικῶν ἐξόδων, καὶ ἄνευ δυνάμεως τακτικῶν στρατευμάτων· ὅθεν καὶ καθ' ἐκάστην ἔγραφεν

εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τὰ τὸν προφθάσασιν
 μὲ ἔξοδα τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ ἕως τότε πο-
 λυτρόπως τὰ οἰκονόμησεν ἐκ τοῦ τόπου. Ἄλλ'
 ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ ἔλαβεν εἰδήσιν, ὅτι κα-
 τέβαινον καὶ κρατεύματα Ἄουστριακὰ ὑπὲρ τὰς
 τεσσαράκοντα χιλιάδας, μὲ τὸν ἀρχισράτηγον
 Κόμπουργ. Διὰ τὰ οἰκονομήσῃ λοιπὸν τὰς πρὸς
 διαυθέντευσιν καὶ ἀντίστασιν ἐναντίον ἐνὸς τρι-
 ούτου ὀγκώδους σώματος, δὲν τῷ ἔμμενεν οὐ-
 δένας δυνατὸς τρόπος, ἐπειδὴ καὶ ἡ Πόρτα εἰς
 τὸ περὶ χρημάτων κεφάλαιον οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
 Ἐντ' αὐτῷ εἶχαν ἐξώσῃ ἐκ τοῦ Βεζαρετίου καὶ
 τὸν Ἰσοῦφ Πασᾶ, καὶ ἐδιώρισαν ἀντ' ἐκείνου
 Βεζήρην τὸν Σαχὶν Ἀλί Πασᾶ. Τότε δύο τινὲς
 τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας (ἐπιβούλως ὀ-
 μως) ἔγραψαν μυσικῶς πρὸς τὸν Μαυρογένην,
 ὅτι τί ἐπιμένει τόσον εἰς τὴν διαυθέντευσιν τῆς
 Βλαχίας; ἢ τί περιμένει καὶ ἐλπίζει νὰ κατορ-
 θῶσῃ, ἐν ᾧ τὸ Δεβλέτι δὲν ἔχει σκοπὸν παν-
 τελῶς οὔτε χρημάτων χαζνὲ νὰ τῷ σείλῃ,
 οὔτε ἐτέραν βοήθειαν κρατευμάτων, ἀλλὰ μή-
 τε καὶ δούλευσιν τῷ γνωρίζει; διὸ καὶ τὸν ἐ-
 συμβούλευον νὰ φροντίσῃ μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἰδί-
 ας του σωτηρίας, μὲ τὴν ἀναχώρησιν καὶ φυ-
 γὴν, εἰς τὰ πέραν τοῦ Δουνάβεως μέρη. Σκεπ-
 τόμενος λοιπὸν περὶ τοῦ πρακτέου ὁ Μαυρογέ-
 νης, εἰς μὲν τὴν Βλαχίαν ἀφῆκε τινὰ ἐνόματι
 Δημήτριον Τυριακίτην τοποτηριτην του ἢ Καϊ-
 μακάμην, (ἄνθρωπον πεταπὸν, καὶ πάντη

ἀγράμματον, τὸν ὁποῖον ἐτίμα διαφερόντως, καὶ ἐμεταχειρίζετο εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις του, μουσικᾶς τε καὶ φανεράς, μὲ τὸ νὰ τὸν ὠμοίαζε καβ' ὅλας τὰς ἰδέας καὶ τρόπους) αὐτὸς δὲ διέβη πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Ῥουχτζούκι.

Ἐν τούτῳ, ὁ Καισαρικὸς ἀρχισράτῃγος Πρίγγιψ Κόμπουρ μὲ τεσσαράκοντα χιλιάδας Ἀουστριακὸν στρατεύμα, ἅμα ὅτε ἦλθεν εἰς τὰ σύνορα τῆς Βλαχίας, κατέφυγον πρὸς αὐτὸν οἱ προσαλέντες παρὰ τοῦ Μαυρογένους εἰς Μπουζαῖον ἐντόπιοι ἄρχοντες, ὡς προεῖρηται, καὶ συνῆλθον ἅμα τοῖς στρατεύμασιν εἰς Βλαχίαν· πλησιάσαντες ὅμως οἱ Ἀουστριακοὶ εἰς τὸ Βουκουρέσιον, ἐδειλίαζον νὰ εἰσέλθωσι, νομίζοντες, ὅτι ἦτον ποσότης Τουρκικῶν στρατευμάτων· ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ὡς ἐπληροφορήθησαν τὴν ἄριξιν τούτων, ἀνευ ἀναβολῆς ἔφυγον· ὅθεν ἐξελλόντες οἱ ἄρχοντες μετὰ τοῦ Μητροπολίτου εἰς προὔπαντησιν καὶ ὑποδοχὴν, καὶ πιεσποιοῦσαντες αὐτοὺς, ὅτι οὐδὲ μία ἀντίστασις ἦτον, εἰσῆλθον καὶ ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν Βουκουρεσίου κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, ἐν ἔτει 1788· κινηθέντες ἔπειτα καὶ εἰς Γίργιεβον, καὶ ἀποτυχόντες τὴν τούτου κυρίευσιν, ἐστρατοπέδευσαν ἔξωθεν· ὁ δὲ μέγας Βεζύρης εὐρίσκετο στρατοπεδευμένος ἀντικρὺ εἰς Ῥουχτζούκι. Χρονοτριβοῦντες οὖν οἱ Ἀουστριακοὶ περὶ τὸ Γίργιεβον ἀνευ ἐκτελέσεως, καὶ νομίζοντες, ὅτι τὸ εἰς τὸ κάσρον εὐρισκόμενον Τουρ-

κικόν κράτευμα ἦτον ὀλίγον, διῆγον μὲ ἀμελειαν καὶ ἀφιησιάν, τὸ ὅποιον οἱ Τούρκοι παρατηρήσαντες, ἤνοιξαν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τὰς πύλας τοῦ κάστρου, καὶ ἐξελθόντες δύο χιλιάδες σχεδὸν ἐκλεκτοὶ, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἀπροφυλάκτων Ἀουστριακῶν, τοὺς ὁποίους βάλλοντες εἰς ἄκραν ἀταξίαν καὶ δειλίαν, κατέκοπτον· πληροφορηθέντες δὲ τὸ γινόμενον καὶ οἱ ἀντικρὺ τοῦ Δουναβέως εἰς Ῥουχτζοῦκι εὐρισκόμενοι Τούρκοι, ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ ἀνεὺ ἀναβολῆς σωρηδὸν, καὶ διαβάντες τὸν Δούναβιν, κατέτρεχον τοὺς ἐχθροὺς μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἀρτζεσίου, τὸν ὅποιον ὡς διεπέρασαν οἱ Ἀουστριακοὶ, μόλις ἐδυνήθησαν νὰ συναχθῶσιν, ἀντιπαραταχθέντες πρὸς διαυθέντευσιν· ἔχασαν ὅμως πολὺ μέρος στρατεύματος, τὴν ἀποσκευὴν ὅλην, καὶ τὴν βαρεῖαν ἀρτίλερίαν· καὶ ἀγκαλά δὲν ἐτόλμησαν οἱ Τούρκοι νὰ περάσουν τὸν ποταμὸν Ἀρτζεσίου, οἱ Ἀουστριακοὶ ὅμως καὶ οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ εὐρισκόμενοι κάτοικοι φοβούμενοι τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ Λειλασίαν τῶν Τούρκων, ἠτοιμάσθησαν νὰ φύγουν ἐν γένει· ἀλλ' ὁ Πρίγγιψ Κόμπουρ, μὲ τὸ νὰ εἶχε προλάβῃ καὶ ἔγραψε τοῖς Ῥώσοις εἰς Μολδαυίαν τὰ διατρέξαντα, καὶ ὅτι νὰ προφθάσῃ ἔσον τάχιστα Ῥωσικὸν κράτευμα πρὸς βοήθειαν, ἐπέση ἐξαίφνης εἰς ἡμερῶν τεσσάρων διάστημα ὁ ἴδιος στρατηγὸς Σοβάρφ ἐν Βουκουρεστίῳ μὲ τέσσαρας χιλιάδας κράτευμα Ῥωσ-

οικόν· τούτο πληροφορηθέντες οί Τούρκοι, καὶ βλέποντες νὰ ἐκτείνωνται οί Κοζάκοι μέχρι τῶν περὶ τοῦ Γιργιέβου μερῶν, ὡς ὑπὸ ἀέρος φερόμενοι, (ἐπειδὴ ἀκούοντες μόνον τοῦτους οί Τούρκοι, ὡς ὑπὸ Δαιμόνων καταταράττονται) ἀπεσύρθησαν ἐντ' αὐτῶ εἰς τὸ Γιργιέβον.

Ἐν τούτῳ τῶ διαστήματι μὲ τὸ νὰ ἔγινε ἡ ἁρμάτων ἀνακωχή, οί μὲν Ῥῶσσοι ἀπῆλθον εἰς Μολδαυίαν, οί δὲ Τούρκοι διεπέρασαν τὸν ποταμὸν Δούναβιν, καὶ οί Ἄουστριακοὶ ἔμειναν εἰς Βλαχίαν, διοικοῦντες τὸν τόπον μὲ Διδάνι ἐντοπίων ἀρχόντων.

Ὁ δὲ ἡγεμὼν Μαυρογένης εὕρισκόμενος πέραν τοῦ Δουνάβεως, περιήρχετο εἰς τὰ παραδουνάβια κάστρα, ὡς εἰς πληρεξούσιος ἀρχιερατήγος, μὲ ὄλιν τὴν ἡγεμονικίντου μεγαλοπρέπειαν, καὶ ἐσυνάθροιζε στρατεύμα ἐκ Βουλγάρων, Σέρβων, καὶ ἄλλων διὰ νὰ κάμη ἔφοδον εἰς Βλαχίαν· ἀλλ' ἐν τῶ μεταξὺ τούτῳ ἔλαβεν εἶδησιν, ὅτι ὁ Βεζύρης ἐξώσθη, καὶ ἔγινεν ἀντ' ἐκείνου ὁ αὐτοῦ ὑπέρμαχος καὶ προσάτης Τζεζιέρλι Χασάν Καπτάν Πασᾶς, ὅς τις καὶ προφθάνει εἰς Σούμλαν· ὅθεν χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἐκινήθη διὰ τὴν Σούμλαν, καὶ καθ' ἣν ἡμέραν εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὁ νέος Βεζύρης, τὴν αὐτὴν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἡγεμὼν Μαυρογένης· τοῦτον παρρησιασθέντα ἀμέσως ἰδὼν ὁ Βεζύρης, (πρὸς ὃν

ἔδιδε πολὺ θάρρος καὶ εὐνοίαν), ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν του, τί τὸ αἴτιον τῆς αἰφνιδίου αὐτοῦ παρουσίας; καὶ πῶς ἀφῆκε τὴν ἡγεμονείαν του ἐν ταύτῃ τῇ περιζήσει, καὶ ἦλθεν ἄνευ ἀνάγκης ἐκεῖ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀνεχώρησεν ἐκ Βλαχίας, καὶ περιφέρεται ἀντίπεραν τοῦ Δουναβέως, καὶ διὰ τὴν μὴ ἐνοχοποιηθῆναι περὶ τῆς φυγῆς του, ἔδειξεν ἀμέσως τῶν δύο προρρηθέντων μεγιστάνων τὰ ἔγγραφα, μὲ τὰ ὁποῖα παρεκίνουν τοῦτου τὴν φύγην. Τότε ὁ Βεζύρης τοὺς μὲν δύο γράφαντας μεγιστάνους, εὐρισκομένους μὲ τὸ εἰς τὴν Σούμλαν στρατόπεδον, ἀμέσως ἀπεκεφάλισε, τὸν δὲ Μαυρογέννην ἀπέστειλε διὰ τὴν περάσιν εἰς τὴν Βλαχίαν μὲ κράτευμα, ὁ ὁποῖος κινήθεις καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβιν, ἐκτυπήθη μετὰ τῶν Ἀουστριακῶν, πρὸς τοῦ Καλαφατίου τὰ μέρη, εἰς τὸ θέμα Μεχεδιντζίου· πλὴν νικηθεὶς τόσον ἐκεῖ, ὅσον καὶ εἰς ἕτερα μέρη, καὶ μὴ δυνάμενος πλέον τὴν ἀντιτείνην, διέβη αὐθις τὸν Δούναβιν, καὶ ἐξῆλθε ἀντικρὺς εἰς Τουρκίαν· ὁ δὲ Βεζύρης Τζεζάερλις ἔχων βασιλικὴν προσαγὴν, καὶ ἐντ' αὐτῷ πληρεξουσιότητα διὰ τὴν κλείσιν τὴν εἰρήνην ἀφεύκτως καὶ μετὰ τῶν δύο αὐλῶν, οὐχὶ ὁμῶς μὲ ζημίαν καὶ ἀτιμίαν τῆς Πόρτας, καὶ βλέπων τοῦ πράγματος τὸ ἀδύνατον, ἐφαρμακώθη μόνος του μετ' ὀλίγου καὶ ἀπεβίωσεν· ὅθεν καὶ ἐγένετο ἄλλος Βεζύρης,

καλούμενος τζελεμπή Χασάν Πασάς Ρουχ-
τζουκλής, ὅστις ἔχων κατὰ τοῦ Μαυρογένους
ἄσπονδον μῖσος ἀπὸ παλαιὰν ἐχθροπάθειαν,
ἄμα ὡς ἔφθασεν εἰς τὴν Σούμλαν, ἡ πρώτου
φροντὶς ἦτον νὰ θυσιάσῃ αὐτόν· διὸ καὶ ἀπο-
στείλας εἰς Πέλιναν, χωρίον τοῦ Συσσβίου, ἔν-
θα διέτριβεν ὁ ἡγεμὼν Μαυρογένης, ἀπεκε-
φάλισε τοῦτου ἔλεεινῶς. Τοιαύτην οὖν ἔλαβεν
οὗτος ἀνταμοιβὴν διὰ τὰς τίσας του ἐκδου-
λεύσεις, τὰς ὁποίας κατὰ καιροὺς ἔδειξεν εἰς
τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν μὲ τὴν πῖσιν ὁ-
μοῦ καὶ θερμότητα.

Βεβαιοῦσιν, ὅτι ἐδύνατο νὰ ἀποφύγῃ τὸν
θάνατον, καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς ἓνα τῶν τῆς
Εὐρώπης βασιλείων, διὰ νὰ ζήσῃ μὲ ὄλην
του τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, καθὼς τὸν ἐ-
σύμβούλευσαν καὶ τινὲς τῶν οἰκείων του· διὰ
νὰ μὴ φέρῃ ὅμως καταφρόνησιν εἰς τὸ τῶν
Χριστιανῶν γένος, καὶ ὑπολάβουν οἱ Τοῦρκοι
εἰς τὸ ἐξῆς, ὅτι ὅλοι οἱ ἡγεμόνες θέλουν εἶ-
ναι ἄπιστοι καὶ ἐπίβουλοι, δὲν τὸ ἔκαμε· καὶ
μ' ὄλον ὁποῦ πρόεγνωρίσε, καὶ προεῖπε τὸ
τέλος του, ἔκλινεν ἐκουσίως ἐπὶ σφαγὴν τὸν
αὐχένα, καὶ ἀπετμήθη τὴν κάραν ὡς πρόβα-
τον· ὅτι δὲ ἦτον τὸ τῆς ἀποτομῆς του φερ-
μάνι πλασόν, καὶ ἄνευ ἀδείας βασιλικῆς, εἶν'
ἀναμφίβολον. „Ἐπειδὴ ὁ περίφημος Βαλιδὲ

„Κετχουδασί, τουτέστιν ὁ τῆς μητρὸς τοῦ Βασι-
„λέως ἐπιστάτης, Ἰσούφης ὁ Κρής, ὡν τότε

ἐκ παραδέ-
σσεως δι' ἰδίης
γραφῆς τοῦ
ἄρχοντος με.

γάλου Ποσελ-
νίκας Ἰακώβος
Ῥίζου, ἔπε-
ξεργασθέντος
ταύτην τὴν
ἔσοριαν.

„Ζαρπχανὰ ἐμινῆς, ἦτοι ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ
„νομισματοκοπέου, καὶ ἐχθρὸς τούτου τοῦ
„ἡγεμόνος, ἐνήργησε τὸν θάνατόν του διὰ
„τοῦ Λαλὰ Μαχμούδι, τὰ μέγιστα παρὰ τῶ
„Σουλτάν Σελίμη ἰσχύοντος· ὁ Μαχμούδ δὲ
„αὐτὸς ἦτον τοῦ Σουλτάν Σελίμη λαλὰς, ἦτοι
„τροφεύς, διὸ καὶ ἄνευ τῆς ἀνακτορικῆς προ-
„σαγῆς καὶ εἰδήσεως ἐσκευωρήθη ὁ θάνατος
„τούτου τοῦ ἡγεμόνος.“ Καὶ ἀγκαλὰ ὁ Βε-
ζύρης ἔσειλε τὴν κεφαλὴν του εἰς Βασιλεύου-
σαν μὲ αἰτίαν πταισματος γεγραμμένην, πα-
ρισάνων τῷ Βασιλεῖ τούτου ἔνοχον θανάτου,
ἐλυπήθη πλὴν ὁ Σελίμη καθ' ὑπερβολὴν, διὸ
καὶ τὰ ὑπάρχοντά του δὲν ἐδιμεύθησαν, ὡς
ἢ τῶν Τούρκων συνήθεια, ἀλλ' ὀλίγα τινα
ἔλαβε τὸ θησαυροφυλάκιον, ἅπερ ἄνευ βίας
πολλῆς ἢ Δόμνα ἐπρόσφερε, τὰ δὲ λοιπὰ ἀ-
φῆκεν ὁ Βασιλεὺς οἰκτῶ φερόμενος εἰς τὰ τέκ-
να του· ἡγεμόνευσε δὲ ἔτη 3 καὶ μῆνας 8.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἡγεμόνος Μαυρογέ-
νους μ' ὅλον ὁποῦ ἐξουσιάζετο ὑπὸ τῶν Ἀου-
τριακῶν ἢ Βλαχία, ἐδιώρισεν ὅμως ἢ Πόρτα
ἕτερον ἡγεμόνα, τὸν Μαυροκορδάτου Ἀλέξαν-
δρον, κοινῶς Δελίμπει ἐπονομαζόμενον, ὃν
καὶ ἀπέσειλεν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Βεζύρη.
Ἐν τοσούτῳ, διὰ τὰς τέσας νίκας καὶ ἀπο-
κτήσεις τῶν Ῥώσων, οἵτινες εἶχον κυριεύσει
τὸ θουμάσιον ἐκεῖνο τῆς Ὀζοῦ Κάστρον, τὸ
Ἄκ Κερμάν, τὴν Μολδαβίαν, καὶ ἅπασαν

τὴν Βεσσαραβίαν μὲ τὰ ὀχυρώτατα ἐπ' αὐτὴν κάσρα, πρὸς τούτοις μὲ τὸ νὰ κατιφάνισαν τόσον τὰ διὰ ξηρᾶς Τουρκικὰ στρατεύματα, ὅσον καὶ τὰς διὰ θαλάσσης ἀρμάτας, εἰς τὸ διάστημα τοῦ παρόντος πολέμου, καὶ σχεδὸν εἶχον κατεξουσίασῃ ὅλην τὴν Μαύρην Θάλασσαν, ἐντ' αὐτῷ καὶ τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, φέροντες φόβου καὶ τρόμου ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Κωνσταντινούπολιν, σενοχωρουμένη ἡ Πόρτα, καὶ μὴ δυναμένη ν' ἀντιπαραταχθῆ ἐντ' αὐτῷ εἰς δύο τοιαύτας δυνάμεις, ἔκλινεν εἰς εἰρήνην, πρῶτον μετὰ τῆς Ἀουστρίας ὅθεν διορισθέντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν Μουραχάσιδες, ἦτοι πληρεξούσιοι πρέσβεις, καὶ συναβροισθέντες πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς Συζόφι, μόλις εἰς ἑνὸς χρόνου συνδιάλεξιν καὶ ἀνακωχὴν ἐσυμβιβάσθησαν μεταξύ τω, καὶ ἐτελείωσεν ἡ εἰρήνη, ἐπέσρεψεν ὅμως ἡ Ἀουστρία πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν Βλαχίαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας. Κατὰ τὴν ἀ. λοιπὸν τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἐν ἔτει 1791, ἐγερθεὶς μετὰ τῶν στρατευμάτων του καὶ ὁ Πρίγγιψ Κόμπουρ ἐκ τῆς Βλαχίας, ἐπανέσρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

Ἐκτίσεν δὲ ὁ ἡγεμὼν Μαυρογένης καὶ ἕνα ναὸν ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ζωοδόχου πηγῆς, μὲ ἀρκετὴν περιοχὴν, μὲ βρύσεις, καὶ μὲ κλόσκια ἀραιὰ, τὰ ὅποια σώζονται μέχρι τῆς

σήμερου, πλὴν κατηφανισμένα σχεδὸν καὶ ἐρείπια ἐκτὸς τοῦ ναοῦ.

Ἡγεμονεΐα Β'. Μιχαήλ Βοεβόδα Σούτζου.

α. κ.

1791.

Μετὰ τὴν ρηθεΐσαν εἰρήνην, προσδιωρισμέ-
νος ὢν ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας ὁ εἰς τὸ κρατο-
πέδου εὐρισκόμενος Μαυροκορδάτος Ἀλέξαν-
δρος, δὲν ἐπέτυχεν· ἐπειδὴ ὁ εἰς Βασιλεύου-
σαν εὐρισκόμενος Μιχαήλ Βοεβόδας Σούτζος
τόσον ἐνήργησε διὰ μέσου τῶν μεγιστάνων τῆς
βασιλείας, καὶ διὰ χρηματικῆς δαπάνης ἀ-
δραῶς, ἐντ' αὐτῷ καὶ διὰ μέσου τῶν τῆς Βλα-
χίας ἀρχόντων, οἵτινες ὑπ' αὐτοῦ παρακινη-
θέντες ἔπεμψαν Ἄρζ Μαγζάρι, ἥτοι ἀναφο-
ρὰν εἰς τὴν Πόρταν ζητοῦντες αὐτὸν, ὥστε ἐ-
ξωσθεῖς ὁ Μαυροκορδάτος, ἡγεμόνευσεν οὗτος
κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον· ἔλθων δὲ εἰς τὸν
θρόνον αὐτοῦ, ἐφέρβη πολλὰ ἐπιεικῶς εἰς τὸν
τόπον· ἀλλ' ἐπειδὴ μετ' ὀλίγου ἐτελειώθη καὶ
ἡ μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ Ῥωσσίας εἰρήνη, ἐ-
πισρεψάσης τῆς Ῥωσσίας πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ
τὴν Μολδαυΐαν αὖθις τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτῃ,
ἐδιωρίσθη καὶ κεῖ ἡγεμὼν ὁ Ἀλέξανδρος Βοε-
βόδας Μουρούζης, ὅστις ἔχων ὑπόληψιν καὶ
ισχὺν εἰς τὴν βασιλείαν, τόσον οὗτος, ὅσον
καὶ ὁ τότε μέγας Δραγομάνος Μπεγζαδὲ Γεώρ-
γιος ἀδελφός του, καὶ ἐπιθυμῶν τὴν τῆς Βλα-
χίας ἡγεμονεΐαν, ἐνήργησε καὶ κατώρθωσε

διὰ τὰ γίνῃ μετάβεις· ὅθεν ὁ μὲν Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Μουρούζης μετετέθη εἰς τὴν Βλαχίαν, ὁ δὲ Μιχαήλ Βοεβόδας Σουτζος διέβη εἰς Μολδαυίαν κατὰ μῆνα Ἰανουάριον, ἐν ἔτει 1792, ἡγεμονεύσας ἐν Βλαχίᾳ χρόνον ἕνα καὶ μῆνας 5.

Η Γ Ε Μ Ω Ν Ο Γ'.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας ΣΤ'. Μουρούζης.

Οὗτος ἦν υἱὸς Κωνσταντίνου Βοεβόδα Μουρούζι, χρηματίσας δὲ μέγας Δραγουμάνος τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, ἔλαβε μετὰ τὴν τῶν Ῥώσσων εἰρήνην τὴν τῆς Μολδόβης ἡγεμονείαν· μετατεθεὶς δ' ἔπειτα εἰς Βλαχίαν, ἐδιοίκησε καλῶς τὸ ὑπῆκοον, καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἄρχοντας ἐφέρετο μὲ ἀγάπην καὶ εὖνοιαν, τιμῶν καθ' ἑκάστην αὐτοὺς μὲ ὀφφίκια, καὶ βοηθῶν πολυτρόπως ἕκαστον κατὰ τὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα· πρὸς δὲ τὸν λαὸν ἐδείκνυεν ἄκραν πραότιτα καὶ δικαιοσύνην, ὡς οὐδεὶς ἕτερος· καὶ ἀγκαλὰ ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονείας συνέβησαν δύο μεγάλα δεινὰ εἰς τὸν τόπον, λοιμὸς καὶ λιμὸς, ἐξοικονόμησεν ὅμως ταῦτα μὲ τὴν δυνατωτέραν προμήθειαν· ἔκτισεν ἔξωθεν τῆς πόλεως Βουκουρεσίου καὶ ἐν εὐρυχωρότατον ὀσπητάλιον διὰ τοὺς ἐκ τῆς πανώλης μεμολυσμένους, μὲ ἐκκλησίαν ἔσωθεν ἐπ'

α. κ.

1793.

ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου· ἀλλ' ἐν αἷ ἔμελλε νὰ τὴν ἐγκαινιάσῃ, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ ρηθέντος ἁγίου, ἐπρόφθασεν ἀφ' ἐσπέρας ἢ ἔξωσίς του, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν, ἡγεμονεύσας ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ.

Ἡγεμονεῖα Β', Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Ὑψηλάντη.

α. κ.

1796.

Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Μπεγζαδὲ Γεωργίου Μουρούζι ἐκ τῆς μεγάλης Δραγουμανίας, καὶ ἔξοριαν του εἰς τὴν νῆσον Κύπρον, ὅπου καὶ ἐδολοφονήθη εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του ἀάφως καὶ ἀδίκως, καὶ ὑσερήθη τὸ τῶν Ῥωμαίων γένος τὸ καύχημά του καὶ ἐγκαλλώπισμα, ἐνεργήσας ὁ Ὑψηλάντης Ἀλέξανδρος Βοεβόδας διὰ μέσου πολυδαπάνων χρηματικῶν μηχανῶν, καὶ προσασίας τῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας, ἔλαβε τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονεῖαν· ἀλλ' ἔλθων ἐκ δευτέρου εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν αὐτὴν, δὲν ἐδυνήθη νὰ οἰκονομήσῃ τὸν τόπον καθὼς εἰς τὸ πρότερον· ἐπειδὴ αἱ καιρικαὶ περιστάσεις καὶ τοῦ εἰς Βιδύνι ἀντάρτου τῆς βασιλείας Παζβάντογλου αἱ παράλογοι καὶ συνεχεῖς ἀπαιτήσεις, καὶ ἐπομένως τὰ εἰς Βασιλεύουσαν διὰ τὴν ἡγεμονεῖαν δοθέντα χρήματα, ἅπερ ἦσαν χρεὶ ὑπέρογκα, εἶχον καταντήσῃ ἀνοικονόμητα· ὅθεν καὶ ἐβίασθη νὰ ἐπιφορτίσῃ

τὸ ὑπήκοον μὲν δοσίματα περισσώτερα, πρὸς ἀπάντησιν τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης· μὲν ὅλον τοῦτα ἐφέρθη πρὸς μὲν τὸν κοινὸν λαὸν ὡς πατὴρ καὶ κηδεμῶν, μὲν πραότιτα καὶ δικαιοσύνην, πρὸς δὲ τοὺς ἄρχοντας μὲν εὐμένειαν καὶ ἀγάπην· ἄλλ' ἐπειδὴ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐπιηύξανον αἱ ἐξ αἰτίας τοῦ Παζβάντογλου προερχόμεναι ἀνυπόφοροι δυσυχίαι εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ μὴ ὑποφέρουσα πλέον τοῦτου ἢ Πόρτα διὰ τὰς ἐναντιώσεις του, ἀπεφάσισεν αὐθις νὰ κινήσῃ πόλεμον κατ' αὐτοῦ· (καθότι καὶ πρὸ τριῶν χρόνων τὸν ἐπολέμησε διὰ τοῦ Ῥούμελη Βαλισὶ καὶ ἑτέρων Πασάδων, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ ὅμως οὐδὲν, ἐξ αἰτίας τῆς ὀχυρότητος τοῦ κάστρου Βιδυνίου.) διὸ καὶ ὁ Σουλτάν Σελὴμ ἐδιώρισεν εἰς ταύτην τὴν ἐκστρατείαν τὸν ἀγαπητόν του ἀρχιναύαρχον, ἦτοι Καπτὰν Πασᾶν Κιουτζοῦκ Χουσεῖν, ὅστις ἐπιμόνως ἐζήτησε νὰ κάμῃ ἡγεμόνα τὸν ὑπ' αὐτὸν Δραγουμάνου τοῦ σόλου, Χαντζερὶ Κωνσαντῖνον, τὸν ὅποιον ὑπεριγάπα καὶ εὐνοοῦσε καὶ τούτου ἐκτελεσθέντος, ἐξῴσθη ἀναίτιως ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Ὑψηλάντης, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν, ἡγεμονεύσας ἔτος ἕν καὶ μῆνας τρεῖς.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ο Δ'.

Κωνσταντῖνος Βοεβόδας Χαντζερής.

Οὗτος ἦν υἱὸς Γεωργίου Χαντζερῆ ἰατροῦ, ὅστις μετὰ τὴν ἔξωσιν ἐκ τῆς Δραγουμανίας τοῦ Στεφανάκη ἀνεψιοῦ Μαυρογένους, προχωρήσας εἰς τὴν τῆς ἄσπρης θαλάσσης Δραγουμανίαν, διὰ μέσου τῆς Βαλιδὲ Σουλτάνας μητρὸς τοῦ Σουλτάν Σελήμ, εἰς ἣν εἶχε χώραν ὁ πατήρτου ὡς ἰατρὸς, ἔλαβε μετὰ ταῦτα καὶ τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, δυνάμει τοῦ ὑπερευνοῦντος αὐτὸν Κιουτζούκ Χουσεῖν Καπτὰν Πασᾶ, τὰ μέγιστα τότε παρὰ τῷ Σουλτάν Σελήμ ἰσχύοντος· οὐκ ὀλίγον ὁμως συνέτρεξεν εἰς τὴν τούτου ἡγεμονείαν καὶ ἡ ἐν Βιδυνίῳ τοῦ Παζβάντογλου ἀνταρσία, τὸν ὁποῖον θέλουσα ἡ βασιλεία νὰ ταπεινώσῃ, ἔπεμψε πολλάκις στρατεύματα ἐναντίοντου μετὰ τοῦ Ῥούμελή Β λισὶ καὶ ἑτέρων Πασάδων, ἀλλ' ἐπέσρεψαν νικημένοι, χωρὶς νὰ προξενίσουν εἰς τοῦτον παντελῶς βλάβην· ὅθεν καὶ ἡ Πόρτα ποιήσασα τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, τὸν ἐσυγχώρησεν, ἐν λόγῳ μεσιτείας τοῦ τότε ἡγεμόνος Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζη (*). ἀλλ' ὁ Σουλτάν Σελήμ

(*) Τούτου τοῦ Ὀσμάν Παζβάντογλου ὁ πάππος κατήγετο ἐκ τῆς Βόσνας, ἄνθρωπος χυδαῖος καὶ ποταπός,

μη ὑποφέρων διὰ πολὺ τὴν προλαβοῦσαν αἰσχύνην, καὶ ποθῶν ἀφεύκτως νὰ κάμῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἐκδίκησιν, ἐσυνάθροισε μετ' ὀλί-

τὸ τάγμα γενίτζαρης, ὅστις φυλάττων τὴν τῆς Σοφίας πόλεως ἀγορὰν, (διὸ καὶ ἐκλήθη Παζβάντης, ὅπερ ἐστὶ φύλαξ) ἐπρόλαβε νὰ ἀπαντήσῃ μίαν πυρκαϊὰν εἰς αὐτὴν, ἐπαπειλοῦσαν φθορὰν μεγάλην· εὕρισκόμενος δὲ τότε ὁ Βεζύρης ἐκεῖ, διὰ τὸν μεταξὺ τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ῥωσσιῶν Αἰκατερίνης καὶ Σουλτάν Μουσαφὰ πόλεμον, ἐτίμησεν αὐτὸν τὸν Παζβάντην διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀνδραγαθίαν, μὲ ὀνομασίαν Σερδὲν Γκρετζτ ἄγασι, ὅπερ σημαίνει τὸ εὐγενῆς, καὶ κείθεν οὗτος προσιδιάζεται βαθμηδὸν εἰς ἐφφάκια· κατοικήσας δ' ἔπειτα εἰς τὸ κάστρον τοῦ Βιδυνίου, ἔλαβεν ὀλίγην κατάσασιν, καὶ συνηριθμεῖτο ὡς εἰς τῶν Ἀγάδων· ὁ δὲ ἕως ἐκείνου ἀποκτήσας ὑποσατικά, καὶ ποιήσας καλλητέραν κατάσασιν, ἐχηρμάτισεν εἰς τῶν προὔχόντων ἀγάδων Ἀρχάνιδων, ἔχων κῶλ ἕως δύο, τῶν ὁποίων εἰς ὀνόματι Ὀσμάνης μὲ πνεῦμα πολὺ, μὲ νοῦν μέγαν, καὶ μὲ σπανίαν τόλμην, ἔδειξε παιδιόθεν τὰ σημεῖα τῆς ἀνταρσίας του, διότι πρῶτον ἀπεσκήρτησεν ἐκ τῆς ὑποταγῆς τοῦ πατρός του, καὶ ἐπολέμησεν ἐναντίον του, ἔπειτα μὴ δίδοντα αὐτῷ τὸν πατρικόν του ἐπισάτην, ὃν λέγουσι Κιεχαχά; ὅσα ἔξοδα οὗτος ἐξήτει, κατέχευσε τοῦτον εἰς τι χωρίον μεθ' ὀλῆς τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ κατέκαυσε· μετὰ ταῦτα ἀπελθὼν εἰς τὸ Βέλιγραδ τῆς Σερβίας, διέτριψεν ἐκεῖ διάστημα ἰκανόν· ἐπανελθὼν δὲ μετὰ τὸν τοῦ πατρός του θάνατον εἰς Βιδύνι, ἄρχισε μὲ δυναστείαν νὰ καταφέρεται ἐναντίον τῶν προὔχόντων ἀγάδων, οὓς καὶ θυσιάσας μετ' ὀλίγον ἓνα πρὸς ἓνα ἀπαντας, οἰκαιοποιήθη τὰ τούτων ὑπάρχοντα· γενόμενος οὖν πλούσιος, καὶ διαυθεντεύων τῶν Γενιτζάρων τὰ δίκαια, ἐφείλκυσε ὅλους,

γον κρατεύματα πολλά περισσότερα, διὰ τὰ κινήσει κατὰ τοῦ ρηθέντος ἀνάρτου, εἰς τὰ ὅποια καὶ ἐδιώρισε μέγαν Σερασκέρην τῆς

χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὸν βλάψῃ τινὰς· τὴσιν δὲ ἐξουσίαν καὶ ἰσχύον ἔλαβεν ἐν ὀλίγῳ, ὡς κατεξουσιάσας τὸ κάστρον τοῦ Βιδυνίου, ὅπερ εἶν' ὀχυρώτατον, ἀποκατέστη πληρεξούσιος κύριος καὶ ὅλης τῆς ἐπαρχίας, τὸν δ' ἐκεῖ εὐρίσκόμενον τότε Πασᾶν ἀπέδιώξε.

Μὴ ἀρκούμενος δὲ μόνον εἰς τοῦτο, ἄρχισε νὰ καταπολεμῇ καὶ τὰ γειτνιαζόμενα περὶ μέρη διὰ τὰ ὑποτάξῃ· ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ, θέλων ὁ Σουλτὰν Σελημί νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ Τζεδιτ νιζάμι, τουτέστι τὸ νέον πολεμικὸν σύστημα κατὰ τὴν τάξιν τῶν Εὐρωπαϊῶν, καὶ νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς Γενιτζάρους διόλου, ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς νὰ δίδῃ τῶν Γαρνιζόνων, ἤτοι τῶν φυλασσόντων τὰ κάστρα Γενιτζάρων τοὺς ἰσαμέδεις, τουτέστι τοὺς μνησίους αὐτῶν βασιλικούς μισθοὺς, οὓς ἀπελάμβανον κατὰ τὴν ἀνεκαθεῖν συνθήκειαν ἐπὶ ζωῆς των· ὅθεν ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας λαβὼν ὁ Παζβάντογλου εὐκαιρίαν, ἐκηρύχθη παρρησία προσάτης καὶ διαυθεντευτῆς τῶν δικαίων τῶν Γενιτζάρων, καὶ ἐναντίος τοῦ Τζεδιτ νιζαμίου, δηλαδὴ τῆς τοῦ Βασιλέως θελήσεως. Τοῦτο μόνον ἔφθασε νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἰσχυρώτατον ἐναντίον τῆς Βασιλείας, καὶ ἀγαπητὸν εἰς ὅλον τὸ σύστημα τῶν Γενιτζάρων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐφ' ᾧ οἱ τοῦ Βελιγραδίου Γενιτζαροι ὄντες πλησίον, καὶ ἕτεροι πλεῖστοι ἐκ τῶν περὶ μέρων, ἄρχισαν νὰ καταφεύγωσιν ὑπ' αὐτόν, ὡς ἐντὸς ὀλίγου ἐφάνη εἰς κεφαλὴν ἐνὸς κρατεύματος ἐκκληκτοῦ σχεδὸν τριάκοντα χιλιάδων, καὶ ἐντ' αὐτῷ κύριος ἐνὸς τοιούτου μεγέθους κάστρου, καὶ ὀχυρώτατου. Τότε ἡ Πόρτα ἔσειλε κατ' αὐτοῦ Πασάδες μὲ κρατεύματα διὰ νὰ τὸν ταπεινώσῃ, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσεν· ἔπειτα πάλιν ἔπεισε τὸν Ρούμελη Βασιεὶ μὲ ἐτέρους ἐπτὰ Πασάδες, ἀλλὰ

ἔκκρατείας, τὸν ἀγαπητόν του ἀρχιναύαρχον Κρουτζούκ Χουσεῖν Πασᾶ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἦσαν Πασάδες τριῶν τουγίων, ὅ,τε "Άλιο Πα-

καὶ τούτους τοὺς κατηφάνισε, καὶ ἀπεδίωξε μετ' αἰσχύνης, ποιήσας μεγάλην φθορὰν εἰς αὐτούς.

Βλέπων οὖν ὁ Σουλτάν Σελημ τοῦ πράγματός τὸ ἀδύνατον, ἐζήτηε αἰτίαν γὰ τὸν συγχωρήσῃ πρὸς ὦραν, ἕως δευτέραν εὐκαιρίαν ἐπιτηδειοτέραν· καὶ τούτῳ ἐφθασαν πρὸς αὐτὸν καὶ δύο "Άρχ Μαγζάρια, ἥτοι ἀναφοραὶ, ἡ μὲν μία ἐκ τῆς Βλαχίας σαλεῖσα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζη, εἰς ἣν ἐμεσίτευεν ὁ ἡγεμὼν μετὰ τῶν ἀρχόντων περὶ τῆς συγχωρήσεως τούτου, παριστάνοντες αὐτὸν ὡς δίκαιον καὶ ἐντ' αὐτῷ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸν τόπον· ἡ δὲ ἑτέρα ἐκ Βιδυνίου σαλεῖσα παρὰ τοῦ τότε ἐκεῖ ἀρχιερατεύοντος Γρηγορίου τοῦ Πελοποννησίου, εἰς ἣν ἐμεσίτευεν ὅ,τε Μητροπολίτης οὗτος καὶ οἱ πρῶτιςοι τῶν ραγζάδων, ἥτοι τῶν ὑπηκόων Χριστιανῶν, διὰ τὴν τούτου συγχώρησιν, παριστάνοντες αὐτὸν ὡς δικαιοτάτον, καὶ ὑπερασπιστὴν ἐνθερμον ὄλων τῶν τῆς βασιλείας ραγζάδων. Ὅθεν ποιήσας ὁ Σελημ, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, ἐσυχώρησε τούτον, μὲ συνθήκας ὅμως, ὅτι αὐτὸς μὲν γὰ εἶναι ὁ πρῶτιςος τῶν ἀγάδων, ἥτοι Ἀγζάννης καὶ διοικητὴς τοῦ κάσρου καὶ ὅλης τῆς ἐπαρχίας, γὰ δεχθῆ ὅμως καὶ Πασὰν ἔσω εἰς τὸ Κάσρον μὲ προσδιορισμένον ἀριθμὸν ἀνθρώπων· αὐτὸς δὲ γὰ πέμπη τὰ συνθήθη βασιλικά δασύματα κατὰ τάξιν ὡς πρότερον· καὶ οὕτω γενομένης εἰρήνης, ἐτάμησε τούτον εἰς Βασιλεὺς καὶ μὲ ἀξίωμα Ἱεροχόρη, ἥτοι μεγάλου Ἱπποκόμου, καὶ ἐφυσύχασεν.

Ἐντεῦθεν ἀρχισεν ἡ γενικὴ ἀκαταστασία, ὅ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας ἀφανισμὸς, καὶ αἱ διάφοροι ἀνταρσῖαι πολλῶν Ἀγζαννιδῶν καὶ Πασάδων, οἵτινες δὲν ἔφερον πλέον εὐπειθειαν εἰς τὴν Πόρταν· ἐπειδὴ βλέποντες τὸν

σᾶς Ρούμελι Βαλισί, Ἀλίπασας ὁ Τεπελενλής, Κιουρδ Ὀσμάν Πασᾶς, καὶ Γκιουρτζὶ Ὀσμάν Πασᾶς· πασάδες προσέτι δύο τουγίων πλέου

ρήθέντα Παζβάντογλου, ὅς τις ἀντὶ νὰ ἀφανισθῆ ὑπὸ τῶν τῆς βασιλείας δυνάμεων, τὰς κατέσρεψεν οὗτος, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἔλαβε βλάβην, ἀλλὰ καὶ ἐσυγχωρήθη, καὶ ἐτιμήθη μὲ βασιλικὸν ἀξίωμα, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἀποκατέστη μᾶλλον τοῦ προτέρου εἰς τὸ τοῦ Βιδυνίου ὀχυρώτατον Κᾶσρον, καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν πληρεξούσιος διοικητὴς καὶ Ἀγζάννης, ἠκολούθησαν τούτων πολλοὶ τὸ παράδειγμά του, δυσαρρητέοι ὄντες ἐκ τοῦ συστήματος τοῦ Τζεδὶτ νιζαμίου· διὸ καὶ ἕκαστος ἔλαβε φρονήματα ἀνεξαρτησίας εἰς τὸ μέρος, ὅπερ ἔτυχεν νὰ ἐξουσιάζη, πρὸ πάντων ὅμως οἱ λεγόμενοι Κιρζαλίδες, ἔθνος Τουρκικόν, κατοικοῦν κατὰ τὰ ὄρεινα μεσόγεια μέρη τῆς Θράκης, ἐξ ὧν ἐγεγθεῖσαι ἱκαναὶ χιλιάδες εἰς πολλὰ σώματα, διηρημένοι, κατηφάνισαν καὶ κατερήμωσαν ληστρικῶς ἔλην σχεδὸν τὴν Θράκην, καὶ τὰς περὶ αὐτῆς γεγενηζούσας ἐπαρχίας, χωρὶς νὰ δύναται ἡ βασιλεία νὰ τοῦς καταδαμάσῃ ποσῶς. Ὄθεν ὁ ῥηθεὶς Παζβάντογλου, λέγω, ἐσάθη εἰς τὴν ἐποχὴν του ὁ πρῶτος ὁδηγὸς τῆς ἀπομασίας, ὁ σκόλοψ τῆς Ὀθωμανικῆς βασιλείας, καὶ ἡ καθ' αὐτὸ συμφορὰ τῆς Βλαχίας, εἰς ἣν ἐπροξένησεν οὗτος πολλὰ δεινὰ καὶ δυσυχίας ἀπείρους.

Ἦτον δὲ ἀνὴρ μεσαιὸς τῷ σώματι, μελάγχρους, βλοσυρὸς τὸ ὄμμα, μελανόξανθος τὸ γένειον, ὀργίλος καὶ αἰμοδόρος τὴν φύσιν, ῥυπαρὸς τὴν γνώμην, γενναῖος καὶ τελημηρὸς τὴν καρδίαν, ἐπιμελής εἰς τὰς πράξεις, ταχύς εἰς τὰς ὀρμὰς καὶ κινήσεις, ὀδυσεύς εἰς τὰς παυουργίας, προυηθεὺς εἰς τὸ μέλλον, ἐπιρρέπης εἰς πολέμους καὶ φόνους, φιλότιμος εἰς τὸ ἄκρον, ἐλεύθερος καὶ μεγαλόδωρος εἰς τὴν χεῖρα, ἀκόρετος τῆς φιλοδοξίας, ἐγκρατὴς τῆς σαρκός, καὶ μεγαλοπρεπὴς εἰς τὰ πάντα·

τῶν δέκα, καὶ ἐπομένως Μπέϊδες καὶ Ἀγλάν-
νιδες πλῆθος, ἐξ ὧν περίφημοι ἦσαν, ὅ,τε
Καρά Ὀσμαν ζαδὲς, Τζαπάνογλους, καὶ Σα-

πρὸ πάντων δὲ τῶν ρηθέντων, εἶχε νοῦν μέγαν, καὶ
ὑψηλότερον πνεῦμα, σπάνιον εἰς τὸ τῶν Ὀθωμανῶν γένος.

Δὲν ἠσύχασεν ὁμοῦ δια' πολὺ μετὰ τὴν συγχώρησιν·
ἐπειδὴ τὸν μὲν σαλέντα Πασᾶν, ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βι-
δύνι, ἐπεριώρισεν ὡς εἰς φυλακὴν, αὐτὸς δὲ ἄρχισε νὰ
ἐνοχλῆ συνεχῶς τὴν Βλαχίαν μὲ ἀπαιτήσεις ἀλόγους,
καὶ καθ' ἐκάστην ἐζήτει παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου
Ἐψηλάντη χρημάτων ποσότητος, καὶ ζαχερεδες, ἥτοι
γεννήματα, ζῶα, βούτυρον, καὶ ἄλλα ἐπαπειλῶν τὴν
Βλαχίαν ἀδιακόπως· ἐντ' αὐτῷ συνάξας σράτευμα ἰκα-
νόν, ἤγειρε πόλεμον κατὰ τῶν περὶ ζειννιαζόντων Ἀ-
γλάννιδων, καὶ κατ' ἐξοχὴν κατὰ τινος Τερσενικλὶ Ἀγλάννη
τοῦ Ρουχτζουκίου, μετὰ τοῦ ὁποῦ ἐνωθέντες ὑπὸ τῆς
ἀνάγκης καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ Ἀγλάννιδες, ἀντέτεινον καὶ
ἀντεπτόμενον γενναίως κατὰ τοῦ κοινοῦ τῶν ἐχθροῦ, ὅς
τις ἔτρεφεν ἰδέας, ὅτι ἀφ' οὗ ἤθελε καταδαμάσῃ καὶ ὑ-
ποτάξῃ τούτους, νὰ κινηθῆ πρὸς Ἀδριανούπολιν, καὶ
ἔπειτα εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ὁ ρηθεὶς Τερσενικλῆς,
ἀγκαλὰ ἦτον κατωτέρα δύναμις, μ' ὅλον τοῦτο μὲ
τὴν βοήθειαν τῶν λοιπῶν, καὶ μὲ τὴν μουσικὴν παρα-
κίνησιν τῆς βασιλείας, δὲν ἔδωκεν ἀνακοχὴν τῷ Παζ-
βάντογλου παντελῶς διὰ νὰ ἐκταθῆ κατὰ τὸν σκοπὸν
του· ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡμέραν παρ' ἡμέραν συνέτρεχον εἰ
αὐτὸν ἀφ' ὀλίγης τῆς Ρούμελης οἱ κλέπται καὶ ἀπειθεῖς
κακοὶ ἄνθρωποι, καὶ διὰ τούτου ἤυξανον αἱ δυνάμεις
του, καὶ ἐπομένως αἱ ἀταξίαι του, ἐκρινεν εὐλογον ε
Σουλτὰν Σελῆμ νὰ τὸν πολεμήσῃ μὲ ὅλας τὰς τῆς ξηρᾶς
καὶ θαλάσσης δυνάμεις· ὅθεν καὶ ἐκλεξεν εἰς ταύτην τὴν
ἐκστρατείαν τὸν ἀγαπητόν του Κιουτζούκ Χουσεῖν Καπτὰν
Πασᾶν.

ρίγκιουλους, μὲ ἐκλεκτὰ κρατεύματα Ἀνατολικά· παραδουνάβιοι δὲ Ἀγιάννιδες ἦσαν, Τερσενικλῆς, Ἰλίκογλους, Σατόγλους, καὶ ἕτεροι πλείοι μὲ κρατεύματα δυτικά· ὅθεν ἀνέβαινον ὁ ἀριθμὸς τοῦ κρατεύματος ὅλου εἰς διακοσίας σχεδὸν χιλιάδας· μέλλων οὖν νὰ ἐξέλθῃ ὁ Σερασκιέρης Κρουτζούκ Χουσεΐν Πα-σᾶς ἐκ Βασιλευούσης μετ' ὅλης τῆς πληρεξουσιότητος, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Βασιλέως διὰ ἡγεμόνα Βλαχίας τὸν ὑπ' αὐτὸν Δραγουμάνον τοῦ σόλου Γεώργιου Χαντζερῆ, διὰ νὰ τὸν προπέμψῃ εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ νὰ προμηθεύσῃ τὰς τῶν κρατευμάτων τροφάς, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα, εἰς τὸ ὅποιον καὶ εἰσηκούσθη· καθότι ἐν ᾧ τότε ἡγεμόνευεν ἐν Βλαχίᾳ ὁ Ὑψιλάντης Ἀλέξανδρος Βοεβόδας, ἔξωσαν τοῦτου ἀνευ αἰτίας, καὶ διώρισαν τὸν βῆβέντα Χαντζερῆ Βοεβόδαν, ὃν καὶ ἀπέσειλαν ταχέως εἰς τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ.

Φθάσας οὖν οὗτος εἰς τὴν Βλαχίαν ἐν ἔτει 1797 κατὰ μῆνα Νοέμβριον, ὑπεδέχθη ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ὧν γνωστὸς τοῖς πᾶσιν ὡς ἀνθρωπος κάλλιστος, εὐπρόσιτος, χαρῖεις, καὶ κεκοσμημένος μὲ πολλὰ ἄλλα προτερήματα φισικὰ καὶ ἐπικτήτα, ὅστις εἰσελθὼν μετὰ λαμπρᾶς παρατάξεως εἰς τὴν πόλιν Βουκουρεσίου, καὶ καθήσας εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἄρχισε νὰ διοικῇ τὸ ὑπῆκοον μὲ ἄκραν

πραότητα καὶ δικαιοσύνην· προμηθεύσας δὲ καὶ τὰ ἀναγκαῖα τῶν εἰς Βιδύνη πλησιαζόντων βασιλικῶν κρατευμάτων, παρεκινήθη νὰ εὐγάλη, ἐπὶ λόγῳ τῶν τοῦ πολέμου ἐξόδων, καὶ ἕνα δόσιμον εἰς τὸν τόπον διὰ τὰ μεγάλα ζῶα βόας καὶ ἵππους, ὀνομαζόμενον Βακαρίτον, ὅπερ πρὸ πολλῶν χρόνων ἦτον ἐμποδισμένον μὲ ἀράς καὶ ἀφορισμούς· καὶ διὰ νὰ μὴν ἐνέχεται εἰς τὰς ῥηθείσας ἀράς, μετέβαλε τὴν ἐνομασίαν, καὶ ἐκάλεσε τοῦτο Γοσιναρίτον, διορίσας νὰ πληρώσωσι δι' ἕκαστον ζῶον μεγάλου ἀνὰ γρῆσια δύο, καὶ διὰ κάθε μικρὸν ἀνὰ δύο ζολότας· καὶ μ' ὅλον ὅπου οἱ πλείστοι τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων ἀντέτεινον, δὲν κατώρθωσαν ὅμως οὐδὲν, ἐπειδὴ ὑπερίσχυσαν μᾶλλον οἱ τοῦ ἡγεμόνος οἰκεῖοι, κακοὶ σύμβουλοι καὶ διεσραμμένοι, οἵτινες ἦσαν ἀνδρῖποδα ποταπὰ, καὶ ἀγενεῖς ἐκ βαυαύσων, καὶ ἔχοντες εἰς τὴν τοῦ ἡγεμόνος καλλιξιν, καὶ φιλανθρωποτάτην ψυχὴν ἐπιβροῆν, δὲν ἐφρόντιζον περὶ τῆς ὑπολήψεως τούτου καὶ σωτηρίας ποσῶς, ἀλλ' ἐσκέπτοντο μόνον ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, διὰ νὰ ἀπογυμνώσωσι τὴν τζάραν καὶ νὰ θησαυρίσωσι· διὸ καὶ προξενήσαντες ἄκραν δυσαρέσκειαν τῷ λαῷ μὲ τὸν βδελυρὸν τοῦτον φόρον, ἔφερον καὶ εἰς τραγικὸν τέλος τοῦτον τοῦ ἀξιόλογου ἡγεμόνα, ὡς ἰσοριθήσεται ἔμπροσθεν.

Ἐν τοσοῦτῳ, γινομένων τούτων εἰς τὴν Βλα-

χίαν, ἔφθασαν καὶ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα εἰς Βιδίνι, τὸ ὁποῖον ἀμέσως κατέκλεισαν διὰ ξηραῖς μὲν Πασάδες 17 μὲ πλῆθος στρατεύματα, διὰ Δουνάβεως δὲ ἀρμάτα Θαλάσσιος ἰκανὴ Σαλούπων καὶ Περγαντίων, εἰς ἣν ἦσαν ἄνδρες γεγυμνασμένοι εἰς τὰ πολεμικὰ τῆς Θαλάσσης, ὡς Ἰδριῶται καὶ ἕτεροι, οἵτινες εἶχον μετ' ἑαυτῶν καὶ Πομπαρδίρους, καὶ Ἰντζινέριδας ἦτοι γεωμέτρας Εὐρωπαϊούς, καὶ ἦσαν ἅπαντες ὑπ' ἐξουσίαν τοῦ ἰδίου ὑποναυάρχου Ἰντζέμπεϊ. Ἀρχισαν οὖν νὰ καταπολεμοῦν τὸ κάστρον ἀδιακόπως, καὶ καθ' ἑκάστην δὲν ἔλειπον νὰ ἐφορμῶσι μὲ προσβολὰς διὰ νὰ εἰσέλθουν δυνασικῶς εἰς αὐτὸ, ἀλλ' ἔπασχον ματαίως, καὶ ἐκτέλουν οὐδέν· διότι ὁ ἐχθρὸς Παζβάντογλους ἐφάνη καὶ πολιορκούμενος φοβερὸς, ὅστις ἐπρόβλεψε πρὸ καιροῦ καὶ ἐκλείσεν εἰς τὸ κάστρον ὄχι περισσοτέρους τῶν δεκαπέντε χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐκλεκτῶν ὅμως καὶ περιφήμων, ἐντοπίων καὶ ξένων, μὲ τροφὰς πλουσιοπαρόχους· ἔσω δὲ εἰς τὸ κάστρον τὸν εὕρισκόμενον πασαῖν, παρὰ τῆς Βασιλείας διωρισμένον, τὸν ὁποῖον ἐκράτει ὡς εἰς φυλακὴν περιωρισμένου, μίᾳ τῶν ἡμερῶν Συναθεις κατέσφαξε δι' ἀνθαδείας αἰτίαν, καὶ ὑποψίαν ἐπιβουλῆς.

Ὅθεν καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ἐμάχοντο ἀλλήλοις μὲ ἄκραν ὀρμὴν, καὶ οἱ μὲν ἔξωθεν ἔρριπτον σωρηδὸν πόμπας, οἱ δὲ ἔσωθεν τὰς

ἔσθιον ἐντ' αὐτῷ μὲ πετζία βρεγμένα· ἐπει-
 δὴ ὁ Παζβάντογλους τὸν μὲν λαὸν τοῦ Βι-
 δυνίου μετόικισεν εἰς τὰ περὶ τὰ τεῖχη τοῦ
 κάσρου ὑπόγαια, εἰς δὲ τὰς ὁδοὺς ὅλας ἔζησε
 πλῆθος βαρελίων κατὰ σειρὰν, γεμισμένων
 ἀπὸ ὕερὸν καὶ πετζία, (εἰς ἔλλειψιν τῶν Κετ-
 ζέδων) καὶ ἐδιώρισεν ἱκανὴν ἀνθρώπων ποσό-
 τητα, διὰ νὰ παρευρίσκωνται πάντοτε πλη-
 σίον αὐτῶν, καὶ ἄνωθεν εἰς τὰς ζέγας τῶν
 ὀσπητίων, καὶ νὰ προσέχουν μόνον εἰς ταύτην
 τὴν ἐργασίαν, οἱ ὅποιοι ὡς ἔβλεπον τὰς πόμ-
 πας πιπτούσας εἰς ἐπικίνδυνα μέρη, ἀμέσως
 μετὰ βρεγμένα πετζία τὰς ἔσθιον· καὶ οὕτως
 εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ πολέμου δὲν ἐπρο-
 ξενήθη βλάβη περισσοτέρα, εἰμὴ ὅτι ἐκάμιν ἕνα
 τζαμίον, καὶ ἐν ὀσπήτιον· ἀμφότερα δὲ τὰ
 μέρη μὲ πολλὴν ἔφεσιν ἀμιλλώμενα, κατε-
 πολεμοῦντο μὲ διάφορα στρατηγήματα ἀδια-
 κόπως καὶ ἄνευ ἀνακωχῆς· ἐσύζησαν προσέτι
 μπαταρίας καὶ εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Κάσρου νη-
 σιδίου τοῦ Δουνάβεως πρὸς τῆς Βλαχίας τὸ
 μέρος, καὶ ἐντ' αὐτῷ κατεπολέμου τὸ Κά-
 σρον ἐκ τοῦ τῆς Βλαχίας Καλαφατίου, ἐκ
 τοῦ νησιδίου, ἐκ τῆς ἀρμάτας, καὶ ἐκ τῆς
 σερεᾶς πανταχόθεν· ἀλλὰ καὶ τὸ Κάσρον ἀντε-
 πολέμει τοὺς ἔξω σφοδρῶς, καὶ οὐχὶ ἄνευ
 βλάβης, διότι τὰ τόπια τούτου διέβαινον πέ-
 ραν τοῦ Δουνάβεως διάστημα ἱκανόν. Αὕτη οὖν
 ἡ πολιορκία ἐπικρατήσασα μῆνας πέντε, κα-

τήντησεν ἡμέρα τῆ ἡμέρα νὰ ἀμελήται· ὅθεν
 μιᾷ τῶν ἡμερῶν, εὐκαιρίαν δραξάμενος ὁ Παζ-
 βάντογλους, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Κάσρου ἐξαίφνης
 μὲ ὄλους τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεκτοὺς, οἵτινες
 ἐπιπεσόντες εἰς τὸ βασιλικὸν σράτευμα ὡς θη-
 ρία ἀνήμερα, ἐπροξένησαν μεγάλην φύοράν
 καὶ ἀφανισμόν εἰς αὐτό· καὶ τοὺς μὲν ἀντι-
 πολεμοῦντας καὶ ἀντιτείνοντας κατέκοπτον ἀ-
 νηλεῶς μελιθὸν μὲ μεγάλην μανίαν, τοὺς δὲ
 φεύγοντας κατεδίωκον τολμηρῶς καὶ γενναίως·
 τέλος πάντων κατασρέψαντες διόλου τοῦτο τὸ
 τόσον μέγα σρατόπεδον, καὶ νικήσαντες λαμ-
 πρῶς καὶ ἐνδόξως, ἐκυρίευσαν τὴν ἀποσκευὴν
 ὄλην, τὰ τόπια, τὰς τροφὰς, τὰς σκηνὰς,
 τὰς σημαίας, καὶ ἐν τούτοις τὴν σκηνὴν τοῦ
 Καπτὰν Πασᾶ, μὲ ὅλα τὰ πλούτη καὶ πολυ-
 τιμα πράγματα, καὶ ἐνδύματα, ἄπερ εἰς αὐ-
 τὴν ἦσαν· αὐτὸς δ' ὁ Καπτὰν Πασᾶς φεύγων
 ἐκεῖθεν κακὴν κακῶς, ἔντρομος καὶ γυμνός,
 ἀπῆλθεν εἰς Ῥάχοβαν διὰ νὰ φυλαχθῆ μὲ τὰ
 ἔλεεινὰ λείψανα τοῦ τόσου σρατεύματος, κα-
 κῆθεν ἄνευ ἀναβολῆς ἔγραψε τὰ γεγονότα τῷ
 Βασιλεῖ, οὐχὶ πλέον ἐμπεριστάτως ὡς ἠκο-
 λούθησαν, ἀλλ' οἰκονομικῶς καὶ μετρίως· ἐ-
 μεσίτευε προσέτι διὰ νὰ σαλῆ τῷ Παζβάντο-
 γλου ἡ συγχώρησις, καὶ νὰ ἀποκατασταθῆ τρι-
 ῶν Τουγίων Πασᾶς εἰς τὸ Σαντζάκι, ἦτοι Σα-
 τραπεῖαν τοῦ Βιδυνίου, ἐπειδὴ ἄλλο ἰατρικὸν
 τοῦτο τὸ πάθος πρὸς θεραπείαν δὲν ἐπιδέχετο,

Ἰδὼν οὖν ὁ Σουλτάν Σελήμ τὰ γραφόμενα, καὶ εὐνοῶν τὸν Χουσεῖν Πασᾶ καὶ ὑπερβολῶν, ἔδωκε πίσιν εἰς τοὺς λόγους τούτου καὶ παρακλήσεις, καὶ ἀμέσως ἐσυγχώρησε τὸν Παζβάντογλου, εἰς ὃν ἀποσεύλας τὰ παράσημα τοῦ Πασαλικίου, ἀποκατέζησε τοῦτου Βαλήητοι ἡγεμόνα τοῦ Βιδυνίου, καὶ τοιοιουτοτρόπως εἶχεν ἐφισυχάσῃ πρὸς ὦραν.

Ὁ δὲ Καπτάν Πασᾶς διατρίβων ἔτι εἰς Ῥαχοβαν, εἶχε μετ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν Ἄλιο Πασᾶ Ρούμελι Βαλισί, (διότι οἱ ἄλλοι Πασάδες ὅλοι εἶχον ἀναχωρήσῃ) τὸν ὁποῖον μετεχειρίζετο ὡς φίλον εἰλικρινῆ, τόσον εἰς συναναστροφῆν του, ὅσον καὶ εἰς πολλὰς ὑποθέσεις· ἀλλ' ἐν ᾧ εὐρίσκοντο μόνοι μίαν νύκτα μετὰ τοῦ δεῖπνου, πίνοντες τὰ τζουμπούκια κατὰ τὸ Τουρκικὸν ἔθος, καὶ συνομιλοῦντες ὡς φίλοι περὶ ὑποθέσεων διαφόρων, ἐγείρεται ὁ Χουσεῖν Πασᾶς αἰφνιδίως, καὶ ὀρμῶν μὲ τὰ πιζόλια εἰς τὰς χεῖρας κατὰ τοῦ Ἄλιο Πασᾶ, τὸν πληγώνει ἀμέσως, ἐκεῖνος δὲ ἂν φύσει ἀνδρείος, σύρει τὸ χαντζέρι του ἐκ τῆς θήκης ἔξω εὐθὺς, καὶ ὀρμᾶ κατὰ τοῦ φονέως του ἐντ' αὐτῷ, προσπαθῶν νὰ ἐκδικηθῆ, ἀλλ' ἐκ τῶν καιρίων πληγῶν του, καὶ ἐκ τοῦ σκότους, τὸ ὁποῖον συνέβη, διότι ἔσβυσαν τὰ κηρία ἀπὸ τοῦ κρότου τῶν πιζολίων, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἔτυχεν οὐδεὶς τῶν οἰκείων του ἐκεῖ πλησίον διὰ νὰ τῷ δώσῃ βοήθειαν, δὲν ἐπέτυχε τὴν ἐκ-

δίκησιν, καὶ ἐπιπεσόντες πολλοὶ ἐπάνω του, τὸν ἐτελείωσαν ἐν ῥοπῇ· οἱ δὲ σφατιῶται του ἐκάθηντο ἀμελῶς ἔξω, μὴν ἔχοντες ἰδέαν τῶν γινομένων ποσῶς· ἀν ὅμως εἶχον παραμικρὰν προὔπαρχουσαν εἰδήσιν, ἐξάπαντος ἠκολούθει τρομερωτάτη σφαγή· ἀφ' οὗ πλὴν ἐφονεύθη ὁ κύριός των, ἦτον ἀνωφελὴς ἡ ἐκδίκησις, καθότι εἶχεν ἔλθῃ περὶ τοῦ φόνου αὐτοῦ καὶ φερμάνι βασιλικόν· ἡ δὲ αἰτία ἦτον ὁ Κρουτζούκ Χουσεῖν Πασᾶς, ὅστις διὰ τὰ δικαιολογηθῆ καὶ ἀθωώσῃ τὸν ἑαυτόν του, διέβαλε τοῦτον πρὸς τὸν Βασιλέα, προσάψας ἀπείρους κατηγορίας, ὅτι ὢν τοῦ Παζβάντογλου φίλος πιστός, ἐξάβη προδότης τῆς βασιλείας, διὸ καὶ οὗτος ἔγινε πρωταίτιος ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ νὰ μὴ λάβῃ ἡ τῆ Βιδυνίου ἄλωσις ἔκδασιν, καὶ νὰ δυσυχῆσῃ αὕτη ἡ ἐκκρατεία τοσοῦτον, καὶ ἄλλα παρέμοια, τὰ ὅποια ὡς εἶδεν ὁ Βασιλεὺς, ἐπεμφεν ἀνευ ἀναβολῆς τὸ τῆς ἀποτομῆς του φερμάνι. Ἀποσεΐλας οὖν ὁ Καπτὰν Πασᾶς τὴν τῆ Ἄλιο Πασᾶ κεφαλὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀπῆλθε καὶ οὗτος διὰ ξηρᾶς εἰς Ρουχτζούκι, ἐνθα διέτριψεν ἱκανὰς ἡμέρας, ἕως νὰ γίνῃ ἡ ἐτοιμασία τῆς εἰς Βασιλεύουσαν ἐπανόδου του· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἠκολούθησε καὶ ἑτέρα τραγωδία ἐλεεινὴ.

Ἡ προβῆθεῖσα ἐκκρατεία μὲ τὸ νὰ ἀπέβῃ ἐπιβλαβὴς καὶ δυσυχεσάτη, ἐζήτει αἰτίαν τὸ ῥιτζάλι, τουτέστι τὸ βασιλικόν συνέδριον, διὰ

να ἐνοχοποιήσῃ τὸν Κρουτζούκ Χουσεΐν Πασᾶν, διὸ καὶ ἔγραψαν ἐξ αὐτῶν τινὲς μυσικῶς τῷ Χαντζερῷ Βυεβόδα διὰ νὰ προβλέψῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὅσον τάχις, ἰδεάζοντες τοῦτου, ὅτι θέλει πέσει ἐξάπαντος ὑπ' ὀργὴν ὁ Καπτάν Πασᾶς· ὅθεν ἂν προλάβῃ καὶ οὗτος νὰ γράψῃ κατ' ἐκείνου εἰς τὸ Δεσλέτι, θέλει εἶναι ἐκτὸς κινδύνου· εἰδὲ καὶ δὲν κάμει τοῦτο, θέλει γίνῃ ἀναμφιβόλως συμμέτοχος τῆς ὀργῆς. Ἐκ τούτων ἀπατηθεὶς ὁ ἡγεμὼν παρευθὺς, ἔγραψε κατ' εὐεργέτου τὰ μύρια, τὸ ὅποιον ἦτον τῷ ὄντι θεία μωρία, νὰ ὑποπέσῃ ἄνθρωπος πεπαιδευμένος καὶ ἔμφρων εἰς πταῖσμα μεμπτῶν καὶ ἀνόητον· ἐπειδὴ πρῶτον, ὅτι εἶχεν ἰδέαν ὑπὲρ κάθε ἄλλου οὗτος ἐντελεσεῖραν τῆς πρὸς τὸν Χουσεΐν Πασᾶν ἀκρας εὐνοίας, καὶ ἀπαραδειγματίσου ἀγάπης τοῦ Βασιλέως, διὸ καὶ ἦτον βέβαιος, ὅτι δὲν εἶχον χώραν παντελῶς αἱ καταδρομαὶ, οὔτε αἱ τοῦ φθόνου προσβολαὶ ἰσχυροῦ· καὶ δεύτερον, ὅτι ἦτον σφάλματος μέγιστον, τὸ νὰ φανῇ ἀγνώμων εἰς εὐεργέτην τοιοῦτον, καὶ νὰ γράψῃ κατ' αὐτοῦ τοσαύτας κατηγορίας, ὁ ὅποιος τῷ ἔδωκε τὸ εὖ εἶναι· ὅταν πλὴν εἶναι παραχώρησις θεία, τί δὲν συμβαίνει; Ἐν ᾧ ἐπέμποντο τὰ τοῦ ἡγεμόνος γράμματα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔπεσον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων τοῦ Χουσεΐν Πασᾶ, καὶ ἀμέσως ἐσάλισαν αὐτῷ μυσικῶς εἰς Ῥουχτζούκιοι τοιαύτας ἀποδείξεις ἀναμφιβόλους νὰ ἰδῇ οὗ-

τος, καὶ τί δὲν σκέπτεται νὰ ἐκτελέσῃ πρὸς δικαίαν ἐκδίκησιν; ἀμέσως μαινεται καὶ ἐξαγριούται δεινῶς, καὶ χωρὶς νὰ ἀναβέλη σιγμῆν, γράφει εἰς Βασιλεύουσαν περὶ τῆς ἐξώσεως τοῦ Χαντζερὶ Βοεβόδα· τόσον δὲ μυσικὸν τὸ ἐνήργησε, δι' ἕτερον σκοπὸν πλέον ὀλέθριον καὶ κακὸν, ὥς ὁ δυσυχὴς ἡγεμὼν δὲν ἐδυνήθη νὰ λάβῃ οὐδὲ μίαν ιδέαν περὶ τῆς ἑαυτοῦ συμφορᾶς, καὶ διοικῶν τὸν τόπον μὲ ἡσυχίαν, ἦτον πάντῃ ἀνύποπτος. Ἄλλ' ὅταν ἦλθεν ἐξαίφνης καὶ παρ' ἐλπίδα ἡ ἐξωσίς του, τότε ἠσθάνθη κάποιον φόβον· μ' ἔλον τοῦτο χωρὶς νὰ συγχισθῆ, πάλιν ἐκφώνησεν, ὅτι μέλλει νὰ μετατεθῆ εἰς τὴν Μολδαυίαν· τὸ ὅτι δὲ ἦτον αἰτία τῆς ἐξώσεώς του αὐτὸς ὁ ἴδιος Καπετὰν Πασᾶς, οὔτε τὸ ὑποπεύθη ποσῶς, διὸ καὶ ἔγραψε τῷ ἰδίῳ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Ῥουχτζοῦκι, καθικετείων αὐτὸν διὰ νὰ προσπαθήσῃ καὶ νὰ τὸν συνδράμῃ εἰς τὸ νὰ διορισθῆ ἡγεμὼν Μολδαυίας, εἰς τὸ ὁποῖον τῷ ἀπεκρίθη καὶ ἐκεῖνος μὲ ἄκρον πολιτικόν, καὶ χωρὶς νὰ δείξῃ παραμικρὰν δυσαρέσκειαν, ἀντεπέσειλεν, ὅτι νὰ ἔχῃ περὶ τούτου χρυσᾶς ἐλπίδας, καὶ ὅτι θέλει προσπαθήσῃ νὰ ἐκτελέσῃ ὅπερ ζητεῖ κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν· ὅθεν χαροποιηθεὶς ὁ ἡγεμὼν ἐπὶ τούτοις, ἐπερίμενε μετὰ βεβαιότητος ὡς ἐπὶ θύρας τὴν τῆς Μολδόβης ἡγεμονείαν.

Ἀπορίας ἄξιον εἶναι, ὅτι πρὸ πολλοῦ οἱ τζαράνοι, ἦτοι οἱ χωριάται, ἐκφωνοῦσαν ἀναφαν-

δὸν πορρήσεις κακὰς, λέγοντες γενικῶς, ὅτι θέλει ἔλθῃ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος ὀργὴ βασιλική, καὶ ὅτι θέλουν διμευθῆ τὰ πλούτη του· καὶ ἐντ' αὐτῷ δὲν προέλεγον καταδρομὴν, ἢ ἐξορίαν συνήθει, ἀλλ' ἀφεύκτως ἀποτομὴν. Ἐν τοσοῦτῳ, ὡς ἐξώσθη ὁ ἡγεμὼν, ἐκάθητο εἰς τὴν Αὐθεντικὴν Κούρτιν καὶ ἐφισύχαζεν, ἕως νὰ γίνῃ ἡ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐτοιμασία, τὸ δὲ Δικάνι, ἦτοι ἡ ὀμήγυρυς τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων μετὰ τοῦ Μητροπολίτη καὶ τῶν Ἐπισκόπων, ἐξηκολούθει νὰ διοικῆ τὸν τόπον κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειαν· διὸ συναθροιζόμενοι ὅλοι καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ Καϊμακάμη, ἦτοι τοποτηριτοῦ τοῦ νέου ἡγεμόνος, εἰς ξεχωριστὸν μέρος τῆς ἰδίας Αὐθεντικῆς Κούρτις, ἐθεώρουν τὰς ὑποθέσεις, καὶ διάρριζον ὅλα τὰ ἐπιτροπικῶς ὀφφίκια κατὰ τὴν τάξιν, ἅπερ ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς τοῦ νέου ἡγεμόνος ἐλεύσεως.

Ἄλλ' ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ κατὰ τὴν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 14. τῆ πέμπτη ὥρᾳ συνέβη δράμα τραγικόν· ἐπειδὴ εἶχεν ἔλθῃ εἰς Βουκουρέσιον εἰς Τουρκὸς Πεσκιρτζῆς τοῦ Βεζύρη ὑνόματι Χουσεῖν, ὅστις χωρὶς νὰ γνωρισθῆ ὅτι ἦτον ἀξιοματικὸς, ἢ νὰ δώσῃ παραμικρὰν ὑποψίαν, ὅτι εἶχε φερμάνι τῆς τοῦ ἡγεμόνος σφαγῆς, ὑπῆγε μὲ σχῆμα ποταπὸν εἰς τὴν Κούρτιν, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕνα μόνον Ἄραξα καὶ δύο οὐτιδανῶς δούλους Τούρκους ἀρ-

ματωμένους πεζούς· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν τῶν
 ἐντοπίων ἀρχόντων συνάθροισιν, ἐγχείρισεν
 αὐτοῖς ἓνα γράμμα σελλόμενον παρὰ τοῦ Βεζύ-
 ρη, ὅπερ διελάμβανε προσαγὰς τινας περὶ ὑπο-
 θέσεων ἄλλων· εἶπε προσέτι ὁ ῥηθεὶς Πεσκιρ-
 τζῆς, ὅτι θέλει νὰ παρρησιασθῆ καὶ εἰς τοῦ
 πρῶην Αὐθέντην, διὰ νὰ τῷ ἐγχείρισῃ μόνος
 ἓνα γράμμα τοῦ Κιουτζούκ Χουσεῖν Πασᾶ·
 δοθείσης δὲ εἰδήσεως περὶ τούτου τῷ ἡγεμό-
 νι, πρῶτον ἀπεκρίθη, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀσθε-
 νὴς ὀλίγον δὲν δύναται, ἀλλ' ἔπειτα μετα-
 μεληθεὶς, ἐπρόσαξε νὰ τὸν φέρωσιν εἰς αὐτὸν,
 χωρὶς νὰ ἀπεράσῃ ἐκ τῆς ιδέας του ὑποψία.
 Εἰσελθὼν οὖν ὁ Πεσκιρτζῆς εἰς τὸν ἡγεμόνα,
 καὶ χαιρετήσας κατ' ἔθος, ἐκάθισε πλησίον
 αὐτοῦ, καὶ τῷ ἐγχείρισε τὸ τοῦ Χουσεῖν Πα-
 σᾶ γράμμα, ὅπερ διελάμβανε μίαν ἀπλὴν ὑ-
 πόθεσιν, καὶ φιλικούς ἀσπασμούς· ὁ δ' Ἄραφ
 ἐσάθη ἔμπροσθεν ἀρματωμένος ἐπὶ ποδός. Ἄφ'
 οὔ οὖν ἔφερον καχθὲ καὶ τζιμποῦκι κατὰ τὴν
 συνήθειαν τῷ Πεσκιρτζῆ, ἄρχισεν ἡ χεὶρ του νὰ
 τρέμη, ἡλλοιώθη ἡ ὄψις του, καὶ ἐφάνη ὅτι
 συνέχεται ὑπὸ φόβου, ὅθεν καὶ ἔρριπτε πρὸς
 τὸν Ἄραπην πολλά συχνὰ βλέμματα· παρατη-
 ρήσας δ' ὁ ἡγεμὼν τὴν ἀχρεῖαν μορφήν τῆ Ἄρα-
 πι, καὶ τὸν ἄγριον τρόπον του, εἶπεν ἠσύχως
 τοῖς ὑπηρεταῖς, εὐγάλετε τὸν μαῦρον ἀπ' ἔμ-
 προσθέμμου, καὶ δόσατέ τον ἔξω καχθὲ, ὅτι
 ἡ θηριωδία του μὲ πειράζει· ἀλλ' ὡς εἶπον τῷ

Ἄραπη νὰ ἐξέλθῃ, λέγει εὐθύς Ἰσεμεμ, τουτέστι δὲν θέλω τὸ ὁποῖον ἀκούσας ὁ ἠγεμὼν, καὶ βλέπων ὅτι ἴσαται οὗτος ὡς Χάραν ἄγριος καὶ ὀργίλος, ἄρχισε νὰ ὑποπτευθῆ, καὶ ταραχθεὶς ἐσωτερικῶς, ρίπτει πρὸς τὸν Καμμαράσιν τὸ βλέμμα, καὶ λέγει εὐθύς, ἰδὲ τὰ παιδία ἂν εἶναι ἔξω (δηλαδὴ οἱ Μπολουκμπασάδες καὶ Ἀθανίται) ἄς συναχθῶσιν ἀμέσως ἐδῶ καταλαμφάνων δ' ὁ Ἄραψ τὰ Γραικικὰ, ἐνόησε καθαρὰ τὰς λέξεις τοῦ ἠγεμόνος· ὅθεν ὡς ἐξῆλθεν ὁ Καμμαράσις, βλέπων οὗτος τὸν Πεσκιρτζῆν νὰ ἀργῆ, λέγει πρὸς αὐτὸν μὲ ἀγρίαν φωνήν, νὲ δουρούρσουν; ἦτοι τί ζέκεις; καὶ μὲ τὴν λέξιν, εὐγάζει ἀμέσως ἐκ τοῦ κόλπου του ἐν σχοινίον, καὶ θέλων νὰ τὸ ρίψῃ εἰς τοῦ ἠγεμόνος τὸν λαιμὸν, ἀπέτυχεν, ἐπειδὴ ἔπεσεν ἔμπροσθεν του· πλὴν χωρὶς νὰ βραδύνη, φωνάζοντας τὸ, δαβράνμα, τουτέστι μὴν ἀντιτείνης, ρίπτει εἰς τὸ σῆθος του ἐν πιζόλι, καὶ ὁ ἠγεμὼν μένει ἠμίθανής· τότε συγχρόνως ἐβρίθθη ἐπ' αὐτὸν καὶ ὁ Πεσκιρτζῆς, καὶ ἄρχισε μὲ τὸ Χαντζέρι του νὰ κατατρυπᾷ τὸ σῆθος τοῦ ἠγεμόνος, ὅστις χωρὶς νὰ ἀντιτείνῃ παντελῶς, ἢ νὰ εἰπῆ λόγον, ἐξέπνευσεν ὁ ἄθλιος ἐκ πρώτης, ὡς ἐπληγῶθι ὑπὸ τὸν ἀρισερὸν μαζὸν, μὲ τὴν τῆ πιζολίε βολήν, καὶ εἰς τὸ σῆθος μὲ τρία σκληρὰ χαντζέρια.

Ἐξάπαντος παραχώρησις ἦτον θεία, τὸ νὰ μὴ τύχη παρὸν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν οὐδεὶς

τῶν ἀρματωμένων ἀνθρώπων του, ἀλλὰ νὰ τύ-
 χωσι διασκορπισμένοι, ἐκτὸς τῶν δύο Ἰτζ
 ὀγλανίων καὶ Καχβετζή, καὶ κείνοι εἰς τὸ αἰ-
 φνίδιον δράμα ἔφυγον ἔντρομοι· ἔξω δὲ εἰς
 τὴν Σάλλα ἦτον πλῆθος λαοῦ διὰ τὰς αὐτῶν
 ὑποθέσεις, καὶ ἔσω εἰς τὴν τῶν ἀρχόντων συ-
 νάδροισιν οὐδὲ μίαν ιδέαν εἶχον περὶ τῆς τρα-
 γικῆς σκηνῆς ταύτης· τῷ Πεσκιρτζή ὁμως οἱ
 δύο ὑπηρεταὶ Τοῦρκοι, οἵτινες ἴσαντο εἰς τὴν Πόρ-
 ταν, καὶ ἐθεωροῦσαν παντὲ, φοβηθέντες μήπως ὀρ-
 μίση τὸ πλῆθος κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς θυσιά-
 σῃ, ἔρριψαν δύο πιεζόλια εἰς τὴν Σάλλα, καὶ
 εὐθὺς κατεταράχθη τὸ πᾶν, καὶ ἔφυγον ἕκα-
 στος ὅθεν ἔβλεπε καὶ ὡς ἐδύνατο· ὁ δ' Ἄραφ
 ἐκδύσας τὸ σῶμα τοῦ ἡγεμόνος ἐν ᾧ ἦτον εἰ-
 σέτι ζεσὸν, ἔκοψε καὶ τὴν κεφαλὴν, διὰ νὰ
 σαλῇ ὡς Τουρκικὸν ἔθος εἰς Βασιλεύουσαν·
 ἔπειτα σύρωντας τὸ σῶμα ἀτίμως ἐκ τοῦ πο-
 δὸς, τὸ εὗγαλεν ἀπὸ ταῖς Σάλλαις τῆς Κούρ-
 τῆς, καὶ κείθεν αὐθαδῶς κρημνίζωντάς το ἀπὸ
 ταῖς σκάλλαις, τὸ ἔσυρε (φεῦ!) ὡς πτώμα
 κυνὸς, καὶ τὸ ἔρριψε κατὰ τὸ μέσον τῆς αὐλῆς
 τῆς Αὐθεντικῆς, ἐπάνω εἰς τὴν χιόνα γυμνὸν
 καὶ ἀκέφαλον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλεεινὸν θέαμα,
 ἔφριξεν ὁ κοινὸς ὄχλος, καὶ κατεταράχθη εἰς
 ἄκρον.

Βαβαί! τί Κόσμος οὗτος, ὁ πλάνος ὁ σκλη-
 ρός,

ὁ δόλιος, ὁ ψεύσης, καὶ ὁ ὀλισθηρός.

Λύπης, χαρᾶς καὶ πόνων, εἶν' μίγμα ἀπ'
ἀρχῆς,

χωρὶς γὰρ τὸ γνωρίζουν ποσῶς οἱ εὐτυχεῖς.
Ποῦ εἶναι ὁ Αὐθέντης, ὁποῦ πρὸ ἡμερῶν,
ἐκάθητο σὺν θρόνου μὲ ὕφος σοβαρὸν,

Μετὰ τσοαύτης δόξης, ἐπάρσεως πολλῆς;
Ἰδοὺ σὸ αἷμα κεῖται, καὶ ἄνευ κεφαλῆς.

Ὁ χθὲς μὲ Καμπανίτζα, σολὴν βασιλική,
ὀλόγυμνος εἶν' ἤδη μὲ ἐν λευκὸν βρακί.

Ποῦ εἶν' αἱ παρατάξεις, αἱ μεγαλοπρεπεῖς;
ποῦ αἱ δορυφορίαι; (ὦ τύχης χαλεπῆς!)

Τὸν πρὸ μικροῦ μὲ Τούγλα, καὶ μὲ μεχτερ-
χανέ,

ἐκτραγωδοῦσιν ἤδη φωναὶ ἔλειναί.

ὦ κόσμε! ὦ ἀπάτη! ὦ πλάνη τῶν θνητῶν!
πῶς φθείρετε τὰ πάντα, ὡς εἰς κοινορτίου.

Ὡς ὄναρ τὰ τῶν ζώντων καλὰ, ἐν ἀκαρεῖ,
δόξαι, τιμαὶ, καὶ πλοῦτι, παρέρχοντ'
αὐθαρεῖ.

Ἢ εὐποιῖα μόιον, καὶ μόνη ἀρετὴ,
εἰς τὴν Γηϊνήν σφαῖραν ποτὲ δὲν εἶν'
φθαρτή.

Διὸ καθ' εἷς ἅς ἔχη γείποτε παρὸν,
τὸν ἡγεμόνα τοῦτον, ὑπόδειγμα λαμ-
πρόν.

Ὅστις εἰς δόξαν φθάσας τσοαύτην, ἐν ῥοπῇ
μὲ θάνατον ἀτίμως, ἐχάθη ἀπρεπῆ.

Πλὴν εἴθε τὴν ψυχὴν του γὰρ σώσῃ ὁ Θεός,
καὶ γὰρ τὸν ἀναπαύσῃ, ὡς ἀγαθοποιός.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔμεινε τὸ σώμα ἐξηπλωμένον εἰς τὸ τῆς Αὐθεντικῆς αὐλῆς μέσον, τὴν δὲ ἐπελθοῦσαν νύκτα ἄραυτες μουσικῶς τοῦτο, ἔθαψαν εἰς τὴν νέαν Μοσὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος· ἠγεμόνευσε δὲ οὗτος ἔτος ἓν καὶ μῆνας σχεδὸν 4.

Ἐν ᾧ δὲ τὰ προβριθένητα ἐκτέλει ὁ Ἄραψ, ἔλαβον μέγαν τρόμον οἱ ἄρχοντες γενικῶς· τοσαύτη δὲ δειλία ἐπέπεσεν εἰς αὐτοὺς, ὥστε ἔφευγον ὡς ἀόμματοι καταπατούμενοι μεταξὺ των, ἀλλ' εἰσελθὼν εἰς τὸν τόπον τοῦ Διθανίου ὁ Πεσκιρτζής, ἐμήνυσεν, ὅτι νὰ ἐπιστρέψουν ὅλοι εὐθὺς εἰς τὴν Κούρτην, ἐπειδὴ ὕπερον ὑποπίπτουσιν εἰς ὀργήν· ὅθεν ἀφ' οὗ ἐπέστρεψαν πεφοβισμένοι, τοὺς ἀνέγνωσε τὸ Κάλτε φερμάνι, ἧτοι τὴν βασιλικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀποκεφαλίσεως τοῦ Χαντζερή, καὶ εὐθὺς ἄρχισε νὰ ξεγυμνώσῃ τὴν Κούρτην, καὶ νὰ ἐρευνᾷ μὲ μεγάλην ἀκρίθειαν. Τότε ἦτον νὰ βλέπη τις ξένον καὶ φρικτὸν θάμα, διὰ τὴν ἀπογύμνωσιν ὅπου ἠκολούθησεν ἐν ῥοπῇ εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῇ ἠγεμονικῇ Κούρτῃ οἰκοῦντας, συγγενεῖς καὶ οἰκείους τοῦ ἠγεμόνος, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἔπεσεν οὐρανὸθεν κεραυνὸς ἐπ' αὐτοὺς· κατ' ἐξοχὴν δὲ ἦτον ἀξία λύπης καὶ συμπαθείας ἡ Δόμνα, ἧτις ἐν ᾧ κατεκόπτετο ἐκ τῶν θρήνων, ἀπεγυμνώνετο ἐντ' αὐτῷ, καὶ ἐγίνοντο τὰ πλοῦτι της καὶ ἀγαθάτης βασιλικά· οἱ δὲ Μπεγζαδέδες κατὰ τὴν

τῆς ἀποτομῆς ὤραν, φεφθέντες ἐκ τῶν παραθυ-
ρίων, μόλις ἐσώθησαν βιαίως διὰ παραμέρων
ὁδῶν, εἰς τὸν οἶκον τοῦ Μανουὴλ Βραγκοβά-
νου· τοὺς δὲ Γραικοὺς ἄρχοντας ἐβίαζον πολυ-
τρόπως οἱ Τούρκοι, καὶ κατέκλειον τούτους εἰς
αὐσιρὰς φυλακὰς, διὰ νὰ φανερώσουν τὸν πλε-
τον τοῦ ἡγεμόνος, καὶ νὰ δείξουν διὰ τὸ δό-
σιμον τοῦ Γοσιναρίτου λεπτομερῆ λογαρια-
σμόν, καθότι ἐνόμιζον ὅτι θέλουσιν εὖρη πολ-
λὰ μιλλιόνια χρημάτων συνηγμένα ἐκ τοῦ
δοσίματος τούτου· δὲν εἶχε συναχθῆ ὅμως ὅ-
λον, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν ἔμεινε, τὸ μὲν
εἰς πολλὰ μερὴ τῆς τζάρας ἀσύνακτον, τὸ δὲ
εἰς τοὺς Ταχσιλδάριδας, ἧτοι εἰσπράκτορας·
ἀπαράδοτον, οἱ ὅποιοι τὸ οἰκειοποιήθησαν· πλὴν
οὐχὶ μόνον, ὅτι ἐξ αὐτῶν τῶν χρημάτων οὐ-
δεὶς εἶδε καλλιτέραν κατάσασιν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ
τῆ Θεοῦ καὶ τοὺς περισσοτέρους κατέλαβε, κατ' ἐ-
ξοχὴν τοὺς οἰκείους καὶ συνεργοὺς τοῦ ἡγεμό-
νος, ἐπειδὴ ἦτον παράνομον δόσιμον, ὑπὸ ἀ-
ρὰς καὶ ἀφορισμούς· ἐξοδεύσασα δὲ ἡ Πόρτα
εἰς τὸν κατὰ τοῦ Παζβάντογλου πόλεμον τεσ-
σάρακοντα χιλιάδας πουγγεῖα, ἐζήτει ὅλα
αὐτὰ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Χαντζερῆ· διὸ καὶ ἐν
Βασιλευούσῃ τὰ αὐτὰ ἠκολούθηον, καὶ ἐγί-
νοντο ἐξετάσεις φρικταὶ διὰ τὰ πλούτη τοῦ ἡ-
γεμόνος, τοῦ ὁποίου τοὺς ἀδελφοὺς, Καποῦ
κλεχαγιάδες, καὶ ἑτέρους πολλοὺς, κατέκλει-
σαν εἰς τυραννικὰς φυλακὰς, καὶ ἐβασάνιζον

πολυτρόπως ὡς κλέπτας· πολλῶν ἐβούλλωναν τὰς οἰκίας, ἄλλων ἐλάμβανον τὰς περιουσίας, καὶ ἑτέροὺς ἔσυρον ὡς καταδίκους εἰς τὰ κριτήρια. Τέλος πάντων, μετὰ τὰς τόσας φρικώδεις παιδείας καὶ τυραννίας, ἀπογυμνώσαντες τὸς ἔχοντας μετοχὴν τάλαιπώρους ἀνθρώπους, ἀπέλυσαν διόλου γυμνοὺς, μὲ μόνην τὴν ψυχὴν εἰς τὸ σῶμα.

Ἐν τούτοις εἰσελθὼν καὶ ὁ Κρουτζού· Χουσεῖν Πασᾶς εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ μεγάλης δόξης καὶ παρρησίας, ἔδωκε τέλος ταύτης τῆς τραγωδίας μὲ τὴν σφαγὴν τοῦ Γεωργίου Λαπάτη υἱοῦ τοῦ Σταθάκη, τὸν ὁποῖον εὐρῶν εἰς Κραϊώβαν ἐν τῇ ἐκ Βιδυνίου ἐπιστροφῇ του καϊμακεύοντα, εἶχε λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, ἐκαρτόμησε τοῦτον ἐν λόγῳ, ὅτι ἦσαν τῇ ἰδίᾳ του χιρὶ γεγραμμένα τὰ τῆς καταδρομῆς αὐτοῦ γράμματα.

Ἡ ἡγεμονεῖα Β'. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζη.

Οὗτος ἐδιωρίσθη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χαντζερῆ Βοεβόδα ἐκ δευτέρου ἡγεμῶν τῆς Βλαχίας· πρὶν λάβῃ δὲ τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας καὶ Τούγλα, ἐδόθη αὐτῷ προσαγῆ, ἀνεύ ἀναβολῆς νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ Παζβάντογλου δὲν ἔδιδεν εἰς τὸν τό-

α. Χ.

1799.

πον ἀνακωχὴν παντελῶς μὲ τὰς ἐνοχλήσεις καὶ ἀλόγους τοῦ ἀπαιτήσεις· διὸ προφθάσας ὡς ἐπροσάχθη μὲ βίαν, καὶ εἰσελθὼν ἐν Βουκουρ-
 ρεσίῳ μὲ κοινὴν ἀγαλλίασιν καὶ χαρὰν, ἄρχι-
 σε νὰ διοικῆ τὸν λαὸν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως,
 καὶ νὰ διατάττη τὰ πάντα μὲ προνοητικὸν μέ-
 γα, ἀλλ' ὁ Παζβάντογλους ἦτον κακὸν ἀφό-
 ρητον διὰ τὰς συνεχεῖς ἀπαιτήσεις· ἐπειδὴ οὗ-
 τος οὐ μόνον τὴν Βλαχίαν παρενοχλοῦσεν, ἀλ-
 λά καὶ τὴν βασιλείαν ἐπείραζε παρρησίᾳ· ὄ-
 θεν καὶ ἐσάλι τῷ Τερσενικλῆ Ἀγιάννῃ τοῦ
 Ῥουχτζουκίου, καὶ τῷ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆ μουσι-
 κὸν φερμάνι παρὰ τῆς Πόρτας, διὰ νὰ συναβροί-
 σουν ἐκ τοῦ παραδουνάβου ζρατεύματα, καὶ
 νὰ κρατοῦν τὸν Παζβάντογλον ἐξωθεν περιορι-
 σμένον, ἐπαγρυπνοῦντες μὲ προσοχὴν, μήπως
 παρεκταυθῆ καὶ αὐξήσῃ πάλιν ὡς καὶ τὸ πρό-
 τερον.

Ἀφ' οὗ γοῦν συνήθροισαν οἱ ρηθέντες ζρά-
 τευμα ἱκανὸν, (καὶ τοῦτο πρὸς βλάβην καὶ
 ὄλεθρον τῆς Βλαχίας) μέρος μὲν ἐξ αὐτοῦ ἐ-
 κινήθη ἀντίπεραν τοῦ Δουνάβου, μέρος δὲ διελ-
 θὼν ἐκ Βλαχίας, ἀπῆλθεν εἰς τὰ πέραν τοῦ
 Ὀλτου δέματα, ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν κατακλεί-
 σωσι πανταχόθεν, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ λά-
 βῃ ζαχίρην, ἤτοι τροφὰς παντελῶς, ἀλλ' ἐ-
 σφαλὲν ὁ σκοπός των· ἐπειδὴ ὁ Παζβάντογ-
 λους μὴ ψιφῶν ποσῶς τούτους, ἔπεμφεν εἰς
 Βλαχίαν ἓνα ἐκ τῶν Ἀγάδων τοῦ οὐνόματι Κα-

ρὰ Μουσαφῶν, μὲ χιλίους ἰππεῖς Βιδουλίδας
 ἐκλεκτοὺς καὶ ἀνδρείους, οἵτινες διαβάντες τὸν
 Δούναβιν, καὶ εὐρόντες τὰς ὁδοὺς ἐκ τῶν βα-
 σιλικῶν ἀφυλάκτους, (διότι ἐκεῖνοι ἐνησχό-
 λουντο μᾶλλον εἰς τὰς τρυφὰς) ὤρμησαν ὡς
 ταχύποδες ἔλαφοι νὰ φθάσωσιν εἰς Κραϊώβαν,
 ἔχοντες σκοπὸν νὰ συλλάβουν τὸν Καϊμακάμην
 Νικόλαον Ζαγοραῖου, ἀλλ' ἀπέτυχον παρ' ἐλπί-
 दा· ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἔπασχον νὰ περάσουν τὸν
 ποταμὸν Ζῆον, ἐπρόφθασεν εἰδησις εἰς Κραϊώ-
 βαν, καὶ ἀμέσως οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι Χριστια-
 νοὶ Ἀλβανῖται μεθ' ἑνὸς μέρους βασιλικῶν Τέρ-
 κων, ὤρμησαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν τῶν Παζ-
 βαντλίδων διάβασιν, τοὺς ὁποίους καὶ ἐπολέ-
 μησαν μὲ πολλὴν γενναϊότητα καὶ ἀνδρείαν·
 ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφρονέυθησαν οἱ ἐκλεκτότεροι τῶν
 Χριστιανῶν, πολεμούμενοι οἱ λοιποὶ ἔμπροσθεν
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἔπισθεν ὑπὸ τῶν οἰκείων
 σὺν αὐτοῖς εὐρισκομένων βασιλικῶν Τούρκων,
 οἵτινες τοὺς ἐφθόνησαν, παρεχώρησαν οἱ δυσυ-
 χεῖς πλέον, καὶ ἔφυγον ὡς ἐδύναντο. Ἐν το-
 σούτῳ, ἐν ᾧ ἐγίνετο εἰς τὸν ποταμὸν ἡ ῥηθείσα
 μάχη, ὅσοι τῶν ἐν Κραϊώβῃ εἶχον τὸν τρόπον,
 ἔφυγον πανοικὶ καὶ οὗτοι μόλις μὲ ὀλίγα τῶν
 ἐκλεκτῶν κινητῶν τους, τὸ δὲ λοιπὸν πλήθος κα-
 τελείφθη ἐκεῖ, μὴν ἔχοντες Καρέταις ἢ Μπούτ-
 καις, τουτέστιν ὀχήματα ἀμαξῶν διὰ νὰ φύ-
 γουν καὶ νὰ σωθῶσιν· ἡ ἀγορὰ ἦτον πραγμα-
 τείας γεμάτη· οἱ πραγματευταὶ ἐβρίμουν τὴν

ἄκραν τους συμφορὰν, καθότι νὰ συκώσουν πα-
ραμικρόν τι δὲν εἶχον καιρὸν, ἀλλ' οὔτε ἀμά-
ξια· ὅθεν ὡς εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν οἱ Παζ-
βαντλίδες μὲ τὰ σπαθία γυμνά, ἔδωκαν παν-
ταχόθεν φωτίαν, καὶ ἦτον (βαβαί!) φρίκης ἄξιον
τὸ κακὸν, ὅπερ ἐκ τούτων συνέβη· ἐπυρπο-
λοῦντο οἱ οἶκοι, πολλοὶ ἐφονεύοντο, ἐλεηλα-
τοῦντο τὰ πάντα, καὶ σχεδὸν κατεσρέφοντο.
Ἐσκοτίσθη τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἐκ τοῦ καπνοῦ,
ὁ ἀὴρ ἐνεπλήσθη ἐκ τῶν φλογῶν καὶ σπινθή-
ρων, καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα ἀντήχει ἀπὸ φωνῶν
καὶ ὄλολυγμούς· τὸ πλῆθος δὲ ἔφευγε πεζὸν
νὰ σωθῆ, μίπως ἀνδραποδισθῆ ἢ κατακοτῆ.
Ἐν συντόμῳ, τοιῆτου φρικῶδες καὶ δεινὸν θέαμα
ἦτον, ὥσε ἡ χεὶρ νὰ γράψῃ ἀδυνατεῖ.

Γινομένων οὖν τούτων ἐν τῇ Κραϊώβῃ, ἡ τα-
χυπέτης φήμη ἐπρόφθασε, πανταχοῦ, διὸ καὶ
ἔδραμεν ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς ταχέως, ὡς ἐδυνή-
θη, μὲ τοὺς ὑπ' αὐτὸν Ζαποροζάνους Κοζά-
κους (*) καὶ μὲ κράτευμα βασιλικὸν ἰκανόν,
νὰ εἰσέλθῃ πλὴν εἰς τὴν πόλιν ἦτον ἀδύνατον,
καθότι ὀχυρωθέντες οἱ Παζβαντλίδες εἰς τὰ ἀπό

(*) Οὗτοι οἱ Κοζάκοι ὀνομάζονται ὑπὸ τῶν Τούρκων γινάτ
καζακλάρ, καὶ μὲ τὸ νὰ ἔφυγον ἐκ τῆς τῶν Ρώσ-
σων ὑποταγῆς πολλαὶ χιλιάδες πρὸ χρόνων, κατοικοῦ-
σι πρὸς τὰ ἄκρα τῆς Τουρκικῆς ἐπικρατείας, εἰς πα-
ραποτάμια μέρη, καὶ εὐρίσκονται εἰς Τουρκικὴν δού-
λευσιν, ἔχοντες καὶ προνόμια.

τὰς φλόγας μείναντα ἀβλαβῆ μεγάλα σπήτια, δὲν ἄφηναν οὐδένα νὰ πλησιάσῃ, διὸ καὶ ἔξωθεν τὴν πόλιν ἀπέκλεισαν· πλὴν οἱ ἔσω, ἔχοντες τροφὰς ἱκανὰς, δὲν ἐξενοχωροῦντο ποσῶς, ἀλλ' ἐμάχοντο γενναίως καὶ τολμῶς· Ἐν τούτοις ὑπερισχύσαντες οἱ ἔξωθεν μετ' ὀλίγον, ἐκυρίευσαν καὶ οὗτοι τινὰ ὀσπήτια, καὶ εἰσελθόντες εἰς αὐτὰ ὠχυρώθησαν· ἐφαίνοντο δὲ οἱ βασιλικοὶ, ὅτι ἐπαλέμουν μὲ ζῆλον, ἀλλ' ἔρριπτον σωριδὸν τὰ τουφέκια κατ' αἴρος, τὰ δὲ ὀσπήτια, ἅπερ ἐσώθησαν ἐκ τῆς πρώτης πυρκαϊᾶς, ἐπυρπολοῦντο ἤδη ἐκ τούτων, καὶ ἀμύνοντο ἐχθροπαθῶς εἰς αὐτὰ.

Ἐν ᾧ δὲ εἶχε φθάσῃ καὶ ἐν Βουκουρεσίῳ τῶν γινομένων ἢ εἰδησις, εὐθὺς ὁ ἡγεμὼν ἔδραμεν εἰς τὴν Σλάτινα μὲ ἱκανὸν ζράτευμα Ἀλβανιτῶν Χριστιανῶν· οἱ ἐν Βουκουρεσίῳ πλὴν ἐκ τοῦ φόβου κατεταράχθησαν, καὶ παντοῦ ἐκροτεῖτο ἐτοιμασία φυγῆς· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἐπρόσβαξεν αὐσιρῶς μὲ δεινὰς ἀπειλὰς, μήπως τινὰς τολμήσῃ νὰ φύγῃ, ὑποσχεθεὶς, ὅτι οὗτος θέλει φροντίσει διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ ἡσυχίαν, καθὼς καὶ τῶ ὄντι ἐφάνη ἦρας εἰς τὴν παροῦσαν περίεασιν· ἐπειδὴ ὡς ἐφθασεν εἰς τὴν Σλάτιναν, ἀμέσως ὠχύρωσε τὰ σενὰ μέρη, διώρισε φρουρὰς εἰς τὸν ποταμὸν Ὀλτον διὰ νὰ μὴ διαβαίῃ τινὰς, καὶ ἐντ' αὐτῶ πέμπει ἐν σώμα Ἀλβανιτῶν εἰς Κραϊῶθαν μὲ αὐσιρὰν προσαγὴν τόσον εἰς τούτους, ὅσον καὶ

εἰς τοὺς ἐν Κραϊάβη εὐρισκομένους βασιλικούς
 Τούρκους, ὅτι νὰ ἐκτελέσσουν τὸ χρέος των κα-
 τὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὅτι θέλει τοὺς ἀνταμείψῃ
 πρεπόντως, καθὼς καὶ τῷ οὔτι ἐφάνη εἰς ὅ-
 λον αὐτὸ τὸ διάσημα μεγαλοδωρότατος καὶ ἐ-
 λευθέριος εἰς πάντας χωρὶς φειδᾶ.

Φθάσαντες οὖν οἱ ῥηθέντες Ἄλβανοὶ εἰς Κραϊά-
 βην, ἠνώθησαν μὲ τὸ κράτευμα τοῦ Ἰμπραῖλ
 Ναζιρῆ, Μουσλίαγα, καὶ Μποσνάκου, καὶ ἀ-
 ποκατέστη ἕν ἱκανὸν σῶμα· ὅθεν ἐποιοῦν ὀρμη-
 τικὰς προσβολὰς καθ' ἐκάστην πεζοί τε καὶ ἔφιπ-
 τοὶ ὅλοι ὁμοῦ Τούρκοι, Ἄλβανοὶ, καὶ Κοζά-
 κοὶ· καὶ μ' ὅλον ὁποῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἐμάχου-
 ντο γενναίως καὶ ἰσχυρῶς, πλὴν οὐδὲ μίαν βλά-
 βην ἐπροξενούσαν εἰς τοὺς ἐχθρούς· αἰτία δὲ
 ἦτον, ὅτι ἐφθονοῦντο ὑπὸ τῶν Τούρκων οἱ Χρι-
 στιανοὶ Ἄλβανοὶ καὶ Κοζάκοι, οἵτινες ἐν ᾧ ἐμά-
 χοντο ἔμπροσθεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, τοὺς ἐφό-
 νευον οἰκτρῶς ὀπισθεν οἱ βασιλικοὶ Τούρκοι·
 αὐτοὶ δὲ τῷ μεταξὺ των, δηλαδὴ βασιλικοὶ τε
 καὶ Παζβαντλίδες οὐδ' ἕνα ἐφόνευον, ἀλλ' ἔρ-
 ριπτον ἀπὸ πρωῆ ἕως ἑσπέρας χιλιάδας τουφέ-
 κια κατ' αἴρος, ἄνευ βλάβης οὐδεμιᾶς· διὸ
 καὶ ἐκτείνεται τὸ πρᾶγμα ἀνωφελῶς, καὶ ἡμέ-
 ραν παρ' ἡμέραν κατήντησεν εἰς ἄκραν ἀμέλει-
 αν· ἂν ὁμως ἤθελον οἱ βασιλικοὶ Τούρκοι, οὐ-
 δεὶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ζῶν ἐσάζετο· πλὴν μόνος
 ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς ἐπολέμει κατ' αὐτῶν ὡς ἐχ-
 θρὸς, καὶ ἐπροξένει ἱκανὴν φθοράν καὶ σενοχα-

ρίαν, μετὰ τῶν ὀλίγων Κοζάκων του, καὶ τῶν Χριστιανῶν Ἀλβανιτῶν τοῦ ἡγεμόνος, ἀλλ' ἦτον ὑπὸ τῶν βασιλικῶν ἐπιβουλευμένος.

Ἐν τοσοῦτῳ, ὅντες οἱ Παζβαντλίδες ἰκανὸν καιρὸν πολιορκημένοι, ἐτελείωσαν τὰς τροφάς, καὶ ἐσκέπτοντο τρόπον διὰ νὰ φύγουν, δὲν ἦτον πλὴν εὐκατόρθωτου· διότι ἦσαν πολλαὶ χιλιάδες οἱ ἔξωθεν· ὅθεν ἄρχισαν νὰ ἀνταποκρίνονται περὶ τούτου μὲ τούς βασιλικούς φίλους των, κατ' ἐξοχὴν μεθ' ἐνὸς Μποσνάκου, ὅστις ἦτον σημαντικὸς καὶ εἰς ἀνδρείαν καὶ ἐξουσίαν· καιροφυλακτοῦντες λοιπὸν καὶ ἐπιτυχόντες τὸν τρόπον καὶ τὸν καιρὸν ἀρμοδίως, ἐξῆλθον εἰς τὸ σκότος μιᾶς νυκτός, χωρὶς νὰ κινήθωιν ποσῶς οἱ βασιλικοὶ, μόνον ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς ἐκινήθη, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπειθῶν δὲν ἀκολουθεῖτο, οὗτος μὲν ἐβοῦσεν, οὐδεὶς δὲ τὸν ἤκουε· διὸ καὶ οἱ Παζβαντλίδες ἔφυγον ἐν ἄκρα εἰρήνῃ, καὶ ἀπελθόντες εἰς Τζορόϊ, καὶ εἰς Σεργάτζα, ἔμελλον ἐκεῖ νὰ ὀχυρωθῶιν, ἀλλ' ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς μετὰ τῶν Κοζάκων του μόνον ριφθεὶς τὸ κατόπι των, δὲν τοὺς ἔδωκεν ἀνακωχὴν παντελῶς ἀπὸ τὸ νὰ τοὺς πολεμῇ· ἀφ' οὗ πλὴν ἐπρόφθασαν καὶ οἱ βασιλικοὶ μετ' ὀλίγον, εἰ καὶ μὴ θέλונτες, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ σταθῶσι πλέον οἱ Παζβαντλίδες, ἀλλὰ λυτρωθέντες κακείθεν, διεύθυναν τὴν ὁδόν τους πρὸς τὸ Βιδύνη· ἀκολουθοῦντες δὲ τούτους καὶ οἱ βασιλικοὶ, δὲν ἔκαμναν ἄλλο, εἰμὴ νὰ πυρ-

πολοῦν καὶ νὰ κατεριμῶνουν τὰ ἄθλια χωρία, ὡς καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐποίουν τὰ πάνδεινα. Κατὰ ἀλήθειαν μεγάλη ἦτον ἡ καταστροφή αὕτη καὶ συμφορὰ τῆς Κραϊώβας καὶ τῶν πέντε θεμάτων εἰς τριμηναῖον διάστημα· τέλος πάντων ἐπέσρεψαν εἰς Βιδύνη οἱ Παζβαντλίδες μὲ πλῆθος λαφύρων, μὲ ἄπειρον ἀριθμὸν ζώων, καὶ ἑτέρων τροφίμων πολλῶν· ὁ δὲ προκαταρκτικὸς σκοπὸς τούτων ἦτον, ὡς ἤθελαν διαβῶσι τὸν Δούναβιν, νὰ φθάσωσιν ἐν Βουκουρεσίῳ βιαίως, καὶ νὰ παραζήσωσιν ἐκεῖ τὸ θλιβερὸν τοῦτο δράμα· ἀλλ' ἡ θεία πρόνοια ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἡγεμόνος, ὅς τις εἰς τὸ αἰφνίδιον τοῦτο κίνημα τῶν ἐχθρῶν, ἀπεδείχθη γενναῖος μὲ τὸ στρατήγημά του, τῶ ὄντι ἡρωϊκόν· διότι ἡ μὲν δύναμις του ἦτον πάντῃ ἀνίσχυρος κατ' αὐτῶν, τοῖς τρόποις δὲ τούτου ἀπεδιώχθησαν οἱ ἐχθροὶ, (κατ' ἐξοχὴν διὰ μουσικῆς χρηματικῆς ἀδραῆς δόσεως) ὡς τὸ ἔδειξε καὶ ὁ καιρὸς μετὰ ταῦτα.

Διὰ τὰ προρρηθέντα οὖν δευρὰ καὶ ἕτερα πλεῖστα, ἅπερ συνέβησαν εἰς Βλαχίαν, καὶ συνέβαινον συνεχῶς ὑπὸ τῶν ἐνοχλήσεων τοῦ Παζβαντογλου, προεῖδεν ὁ ἡγεμὼν, ὅτι ἀδύνατον ἦτον νὰ συμβιβάσῃ τὰ πράγματα, καὶ νὰ ἡγεμονεύσῃ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἰσυχίᾳ χωρὶς νὰ προσκρούσῃ· ἐπειδὴ εἰ μὲν ἐνέδιδεν εἰς τὰς τοῦ Παζβαντογλου θελήσεις καὶ ἀπαιτήσεις ἄνευ

ἐναντιότητος, ἐπρόσκρουεν εἰς τὴν Πόρταν, αὐτὸν πάλιν ἐναντιοῦτο, ἔπειτα νὰ κινδυνεύῃ καθ' ὄραν καὶ οὗτος καὶ ἡ Βλαχία· ὅθεν διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἓνα τοιοῦτον ἐπικείμενον κίνδυνον ἐπροσπάθεισεν οἷς τρόποις ἐδύνατο, καὶ δι' αὐτῆς δαπάνης χρηματικῆς, κατώρθωσε τὴν ἐξωσίτου μὲ μεγάλην του εὐχαρίστησιν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεύουσαν, ἡγεμονεύσας ἔτη 2 καὶ μῆνας 9.

Ἡγεμονεῖα Γ'. Μιχαὴλ Βοεβόδα
Σούτζου.

ε. κ.

1801.

Μετὰ τὴν ἐξωσίτου τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζι, ἐδιώρισεν ἡ Πόρτα τὸν Μιχαὴλ Βοεβόδα Σούτζου ἐκ τρίτου, ἡγεμόνα Βλαχίας, ὃν καὶ ἀποσεύλασα εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν αὐτοῦ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, τῷ ἔδωκε βριτὴν προσαγῆν, ὅτι τὸν μὲν κατὰ Παζβάντογλου πόλεμον νὰ ἐξακολουθήσῃ, τὸν δὲ τόπου νὰ οἰκονομήσῃ καὶ νὰ προφυλάξῃ οἷς τρόποις οἶδε καὶ δύναται· μεγάλην ὅμως καὶ ἀπερίγραπτον χαρὰν ἐπροξένισεν ἡ ἔλευσις τούτου τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰς δύο προλαβούσας ἡγεμονεῖας αὐτοῦ ἐδιρίκησε τὸν λαὸν μὲ πολλὴν ἐπιείκειαν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ὡς ἄλλος πατὴρ φιλόσοργος ἐφάνη εὐεργετικὸς εἰς τοὺς πάντας, διὸ πάντες καὶ ἡγάπων τοῦτον καὶ ἐσέβοντο.

Λαβὼν οὖν οὗτος καὶ ἤδη τὰς ἡνίας τῆς διοικησεως, ἄρχισε νὰ διατάττη τὰ πάντα, καθ' ὅσον ἡ περίσασις ἐπιδέχετο· τὸ δὲ βασιλικὸν σράτευμα, ὅπερ εὐρίσκετο εἰς Βλαχίαν, ἐπρόραξε νὰ σαθῆ, καὶ διαίρεσας αὐτὸ εἰς διάφορα τμήματα, τὸ ἐδιώρισε νὰ φυλάττη εἰς τὰ τῆς Κραϊώβας παραδουνάβια μέρη, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῆ προσεχῶς εἰς τὰ κινήματα τοῦ Παζβάντογλου, κατὰ τοῦ ὁποίου ἐξηκολούθει ἀδιακόπως ὁ πόλεμος ἀντικρὺ τοῦ Βιδυνίου, ὑπὸ τοῦ Τερσενικλῆ Ἀγλιάννη τοῦ Ρουχτζουκίου, καὶ τῶν λοιπῶν δεξιῶν ὀρμανλίδων Ἀγλιάννηδων· ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησεν ἰκανὴ δαπάνη χρημάτων διὰ τὴν παροῦσαν ἡγεμονεῖαν εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ ἐπομένως μὲ τὸ νὰ ἠκολούθουν μεγάλα ἔξοδα διὰ τροφὰς, καὶ λουφέδες, ἤτοι μισθοὺς τῶν εὐρισκομένων σρατευμάτων ἐν τῇ Βλαχίᾳ, καὶ ἡ Πόρτα δὲν ἔξελλεν οὔτε ὄβολον ἐκ τοῦ χαζνέ, ἤτοι θησαυροφυλακίου, ἐβιάσθη ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐπιφορτίσῃ τὸν τόπον μὲ δοσίματα περισσότερα, καὶ ἀγκαλὰ ἐπροσπάθησε διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰ πράγματα καθ' ὅσον ἦτον τὸ δυνατόν, καὶ νὰ φυλάξῃ τὸν μέσον ὄρον, δὲν ἐδύνατο ὅμως, διότι ἡ περίσασις εἶχε καταστήσῃ εἰς τὸ νὰ μὴν ἐπιδέχεται οὔτε μέσον, οὔτε ὄρον.

Ἐν ᾧ οὖν παρεκτείνεται ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ Παζβάντογλου, ἐμίνυεν οὗτος τῷ ἡγεμόνι, ὅτι ὅσον δύναται νὰ ἀπέχη ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν πο-

λεμήση, ἂν θέλη τὴν ἰσυχίαν του· τοὺς δὲ βασιλικούς ἄς ἀφίση νὰ κάμουν ὅ,τι ἠξεύρουν καὶ δύνανται· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν ἀπατήθεις ἔσφαλεν· ἐπειδὴ ἐπρόσαξε νὰ περάσῃ ἐν σῶμα κρατεύματος πέραν τοῦ Δουνάβεως, καὶ νὰ πολεμήσῃ τὰ πέριξ τοῦ Βιδυνίου· καὶ ἀγκαλὰ τὰ βασιλικά κρατεύματα διέβαινον πολλάκις τὸν Δούναβιν, καὶ παρηνώχλουν τὰ μέρη ἐκεῖνα· πλὴν ἐπέσρεφον πάλιν εἰς τὴν Βλαχίαν χωρὶς νὰ χρονοτριβήσουν· ἤδη δὲ τῇ παρακινήσει καὶ βοήθειᾳ τοῦ ἡγεμόνος, ἀφ' οὗ διέβισαν ὅ,τε Μερύσαγας καὶ Ταχίραγας μετὰ τινος Ἀχμέτ Τζάμι, καὶ ἐκυρίευσαν τὸ Φέτ Ἰσλάμι, καὶ Κραΐνα, ἐπολιώρκησαν μὲ ἐπιμονὴν καὶ τὸ Νεγοτίνι, τὸ ὁποῖον μετὰ τριμηνιαίαν κατάκλεισιν κυριεύσαντες διὰ συνθηκῶν, εἰσῆλθον εἰς τοῦτο. Τότε ὁ ἡγεμὼν εἰδοποιήσας εἰς τὴν Πόρταν τοῦ ρηθέντος Κασελίου τὴν ἄλωσιν, ἐντ' αὐτῷ τοῦ Φέτ Ἰσλαμίου τὴν κατακυρίευσιν καὶ τῆς Κραΐνας, καὶ ὅτι ἐλπίζει σὺν Θεῷ καὶ τῇ τοῦ ἀνακτος εὐχῇ ὅσον οὔπω καὶ τὴν καλὴν ἔκβασιν τῆς τοῦ Βιδυνίου ἀλώσεως, ἔλαβε φερμάνι βασιλικὸν μὲ εὐχὰς, καὶ μὲ πόσότητα μπερχουδάρολα, ἧτοι εὐγε, καὶ ὑπερεὔγε, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ καθυπερβολὴν ἔχαροποιήθη, ἀλλ' ἡ χαρὰ μετ' ὀλίγον μετετρέπη εἰς λύπας καὶ δάκρυα· διότι παροξυνθεὶς εἰς ἄκρον βαθμὸν ὁ Παζβάντογλους, ἐμῆνυσε τοὺς περιφθήμες κλέπτας Κιρζαλίδας ἀμέσως,

ὅτινες ἦσαν ἐξηπλωμένοι πρὸς τὰ μέρη τῆς Θράκης καὶ Βουλγαρίας, διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς Βιδύνη ταχεῶς· ἐξ ὧν ἀφ' οὗ ἦλθεν ἄνευ ἀναβολῆς ἰκανὸς ἀριθμὸς, ἔπεμφεν ὑπὲρ τοὺς χιλίους ἰππεῖς εἰς Βλαχίαν, με ἀρχηγόν τινα Μανὰφ Ἰμπραῖμ, ἄνδρα πολεμικώτατον, καὶ διαβόητον εἰς τε αἰμοφορίαν καὶ ἀχρειότητα· τὸσον δὲ μυσικὸν ἐφύλαξε τοῦτο, ὥςτε οὐδεὶς ἐδυνήθη νὰ καταλάβῃ τὸ κίνημα μέχρι τῆς τελευταίας σιγμῆς.

Ἦσεν κατὰ τὴν κέ· τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐν ἔτει 1802 διαπεράσαντες οὗτοι τὸν Δούναβιν, καὶ ἔχοντες Χῖόν τινα ὀνόματι Χριστόδουλου ὀδηγόν τους, διέβισαν μεταξὺ δύο σωμάτων βασιλικῆς στρατεύματος, τὸ ὁποῖον διῆγεν ἀμερίμνωσ εἰς τὰ δύο χωρία Μοσετζεῖ καὶ Μαγκλαβίτι· τοὺς εἶδον μὲν οἱ βασιλικοὶ διαβαίνοντας, ἀλλ' ἐπροσποιήθησαν ὅτι οὐτ' ἔβλεπον οὐτ' ἐγνώριζον, ὄντες δυσαρεσιμένοι ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος εἰς ἄκρον, ἐπειδὴ εἶχον σμικρὴν τὰ ταῖνάτια των, τουτέστι τὰ καθημερινὰ μερίδια τῆς τροφῆς των, ἐπεμένως καὶ τοὺς μισθούστων· ἔχοντες ὡσαύτως καὶ ἐξ μηνῶν δεδουλευμένους μισθοὺς νὰ λαμβάνουν, τοὺς ἐζήτουν ἀδιακόπως, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίνετο· πλὴν ὁ ἡγεμὼν εἰς ὅλα αὐτὰ δὲν ἐνέχετο, ἀλλ' οὔτε εἶχεν ἰδέαν, εἰμὴ οἱ εἰς ταύτας τὰς ὑπουργίας διωρισμένοι, κλέπται καὶ ἐπίβουλοι τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τῆς πατρίδος προδόται· κακῆ

τύχη δὲ οὐτ' ὁ Ἰμπραϊλ Ναζιρῆς εὐρέθη ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ εἰς Βλαχίαν, ἀλλ' ἦτον ἀντικρυς εἰς τὸ Λόμ, χωρὶς νὰ ἔχη πῶσως ἰδέαν, ἕστις οὗτος μόνον ἐδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν τῶν Κιρζαλίδων διάβασιν. Ἐν ᾧ δὲ ἐγίνετο πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἓνα παζάρι εἰς χωρίον καλούμενον Κλιάνοβον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν συνηθροισμένον πλῆθος λαοῦ, καὶ πραγματευτὰ ἄπειροι ἀπὸ διάφορα μέρη, ὥρμησαν οἱ ῥηθέντες Κιρζαλίδες ἐξαίφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς μὲ τὰ σπαθία εἰς χεῖρας, καὶ τίς δύναται νὰ παραζήσῃ τὸ γοῶδες καὶ θρηνητικὸν ἐκεῖνο δέαμα, τὴν καταδίκην καὶ συμφορὰν, ἣτις τότε ἐκεῖ ἠκολούθησε; Καθὼς ὅταν ἐμφαίνουσι εἰς τὰ ἀρνία οἱ λύκοι, πνίγουν, τραβοῦν, καὶ ξεσχίζουσι μὲ ἄκραν μανίαν, ἀπαραλλάκτως ἐποιοῦσι καὶ οἱ ῥηθέντες, μὲ μεγάλην θηριωδίαν καὶ ἀσπλαγχνίαν ἀφαιροῦσαν πολλῶν αὐτῶν καὶ μύταις, κατεπατοῦσαν τὰ βρέφη, καὶ ἐλεηλάτουσι τὴν ἀγορὰν. μέρος οὖν ἐκ τοῦ λαοῦ ἔμεινεν εἰς τὴν πρώτην ὄρμην φονευμένον, μέρος ἐκ τῶν μελῶν του κολοβωμένον, μέρος διεσώθη ὡς ἐδυνήθη μὲ τὴν φυγὴν, καὶ μέρος ἠχμαλωτίσθη, καὶ ὡς ἐτελείωσεν ἡ τραγικὴ σκηνὴ αὕτη, ἀπῆλθον οἱ Κιρζαλίδες εἰς τὴν Μοῦνην τῆς Στρεχάγλας. Κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν ἐπιτρέψας καὶ ὁ Ναζιρῆς ἀπὸ τὸ Λόμ, καὶ πληροφορηθεὶς τὰ γενόμενα, εὐθὺς ἐμήνυσε τοῖς ἐν Τιργοζίουλ ἄρχουσι, καὶ λοιποῖς συνηθροισ-

σμένοις ἐκεῖ, ὅτι ἀμέσως ἄναχωρήσωσι, μήπως οἱ ἐχθροὶ προφθάσουν ἐξαίφνης καὶ τοὺς πατήσουν, οἵτινες μόλις ἔφυγον διὰ τοῦ Πλαγίου Βουλκάνας εἰς Ἐρδελίαν, καὶ ἰδοὺ μετὰ τέσσαρας ὥρας εἶχεν φθάσῃ οἱ Κιρζαλίδες εἰς Τιργοζίουλον, ἔνθα εὐρόντες τῶν ἐγκατοίκων τινάς, ἄλλους μὲν ἐφόνευσαν, ἄλλους δὲ ἤχμαλώτισαν, καὶ ἐντ' αὐτῷ κατέκαυσαν τὰς οἰκίας, ὥστε οὐκ ὀλίγην φθορὰν καὶ ἐκεῖ ἐπροξένησαν· ἀλλὰ προφθάσας τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ καὶ ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς μετὰ χιλίων σχεδὸν ἐκλεκτῶν Κοζάκων καὶ Δελίδων ἰππέων, συνεκρότησε πόλεμον μὲ μεγάλην μανίαν, ἀλλ' ἡ νίκη ἦεν ἀμφίρρεπῆς διὰ πέντε ἡμέρας εἰς τὰ μέρη ἀμφοτέρω· τῇ δὲ ἕκτῃ ὀρμήσαντες ἔξω ἅπαντες διὰ νὰ δοκιμάσουν τὴν τελευταίαν των τύχην, ἐπεριπλέχθησαν ἀλλήλοις καὶ κατεκόπτοντο μὲ μανίαν ὑπέρμετρον· ἐπεκράτησεν αὐτῇ ἡ μάχη ἀπὸ μεσημβρίας μέχρι νυκτὸς, καὶ ἔξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἠκολούθησε πολὺς φόνος· ὅθεν καὶ διαχωρισθέντες ἀπεσύρθησαν κατὰ μέρος· ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ μὲ τόσῃν ἐπιτιθεϊότητι καὶ ἡσυχίαν ἔφυγον οἱ Κιρζαλίδες βιαίως, ἄς οὐδεὶς τῶν βασιλικῶν ἐκατάλαβε· διὸ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἀμφίβαλ' ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς ὁποῖαν ὁδὸν ἠ' ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ τοὺς προφθάσῃ· οἱ δὲ Κιρζαλίδες ἀπελθόντες εἰς τὸ Στανέσι, καὶ εὐρόντες ἐρημίαν, διηρέθησαν τινὲς ἔξ αὐτῶν, καὶ εἰσελθόντες εἰς

τὰ πλισίον δάση, ἐβυσίασαν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν πενήντα ψυχὰς ἀνδρας, γυναῖκας, καὶ νήπια, οἱ ὅποιοι εἶχον καταφύγη ἐκεῖ, καὶ λαβόντες τὰ ἐν αὐτοῖς εὐρεθέντα ἐπέσρεψαν· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐπρόφθασε καὶ ἐκεῖ μετ' ὀλίγον ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς μετὰ καὶ ἄλλου στρατεύματος, ὅπερ εἶχεν ἔλθῃ αὐτῷ εἰς βοήθειαν, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ τοὺς πολεμήσῃ, ἐδραπέτευσεν ὁ Μανάφης διὰ νυκτὸς καὶ ἔγινεν ἀφανής· μετ' ὀλίγου πλὴν ἔφθασεν εἰς τὴν μεγάλην Ὀκναν ἐξαίφνης, καὶ ἐπροξένησεν ἰκανὴν παραζάλην. Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, ἐν σῶμα ἔτι ἰππέων ἐκλεκτῶν Παζβαντλίδων ἐνεφάνη εἰς τὸ Καρακαλον αἰφνιδίως μὲ περίφημον τινὰ Κουσάντζαλι ἀρχηγόν, καὶ ἐπροξένησε πολλὴν ὀδύνην καὶ θλίψιν· πολλοὺς ἐκεῖ ταλαιπώρους οἰκτρῶς τοὺς κατέσφαξαν, οἵτινες νὰ φύγουν δὲν ἐδυνήθησαν, ἀπείρους δὲ ἠχμαλώτισαν, καὶ πολλῶν ἔκοπτον ταῖς μύταις καὶ τὰ ὠτία, καὶ τοὺς ἀπέλυον. Ἀφ' οὗ οὖν ἐλεηλάλησαν ὅσα εὖρον, κατέκαυσαν τὰς οἰκίας, παραιτήσαντες μόνου τὰς διὰ τὴν χρείαν των ἰκανάς, εἰς τὰς ὁποίας εἰσελθόντες, ὠχυρώθησαν καὶ ἠσύχασον, διότι Βασιλικοὶ δὲν ἐφαίνοντο ποσῶς νὰ τοὺς ἐνοχλήσουν.

Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς εἶχε προφθάσῃ εἰς τῆς Βούλτζας τὸ Ῥίμνικον, καὶ κεῖθεν ὤρμησε νὰ πολεμῇ εἰς τὴν μεγάλην Ὀκναν τοὺς Κιρζαλίδας· ἐπικρατήσαντος δὲ τοῦ

πολέμου ἡμέρας δεκαπέντε, καὶ βλέπων ὁ Μανάφης, ὅτι ἡ Ὀκνα κατεσκορπίσθη, ἡ Μο-
νὴ τῆς Γκόδορας ἠφανίσθη, καὶ τὸ Ῥίμνικον
διόλου κατεριμάσθη, ἄρμησε μὲ τούς περι-
αυτὸν εἰς φυγὴν· ὁ δὲ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς τοὺς
ἐδίωκε κατὰ πόδας· πλὴν καὶ οἱ διωκόμενοι
καὶ οἱ διώκοντες ἐποίουν μέγαν ἀφανισμόν·
ἐδεύοντες δὲ ὅλοι παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποτα-
μοῦ Ὀλτου, πλῆθος χωρία, ἄπερ συναπαν-
τοῦσαν, ἐλειλάτουν καὶ κατέκαιον· φθάσας
δὲ εἰς Καράκαλον ὁ Μανάφης, ἐνώσθη μετὰ
τοῦ Κουσάντζαλι καὶ ἠχυρώθη ἐκεῖ· ἀλλ' ὡς
ἔφθασε μετ' ὀλίγον καὶ ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς ὁ-
μοῦ μετὰ τοῦ Κέλαλι, τοὺς ἀπέκλεισαν παν-
ταχόθεν μὲ ὄλον τὸ βασιλικὸν σράτευμα, ὅ-
περ εἶχε συναχθῆ περὶ τὸ Καράκαλον, τοῦ ὁποίου
ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαινεν εἰς ὀκτῶ χιλιάδας, ἐξ
ἧν ἦσαν τρισχίλιοι σχεδὸν Ἀλβανῖται, πεντα-
κόσιοι Δελίδες, πεντακόσιοι Κοζάκοι, καὶ οἱ
λοιποὶ παραδουνάβιοι Τοῦρκοι. Σὺν τούτοις ἦ-
τον καὶ εἰς Ἀϊδὴν Πασᾶς δύο Τουγίαν, ὅς
τις ἐφαίνετο ὅτι πολεμεῖ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἡγε-
μόνος ἦτον πολλὰ δυσαρεσιμῆνος.

Αὐτὸ οὖν τὸ βασιλικὸν λεγόμενον σράτευμα
ἐπροξένησε τὴν μεγαλιτέραν βλάβην καὶ συμ-
φορὰν εἰς Βλαχίαν· διότι ἔὰν ἤθελον ὅλοι αὐ-
τοὶ συμφώνως νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἐχθρούς,
μ' ὄλον ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖνοὶ περίφημοι καὶ ἐκ-
λελεγμένοι, πλὴν ὄντες πολλὰ κατώτεροι τὸν

ἀριθμὸν δὲν ἐλυτροῦντο βέβαια· δύο δὲ ἦσαν τὰ αἴτια ὅπου ἐμπόδιζον τοὺς Βασιλικούς εἰς τὸ νὰ μὴ πολεμήσουν πραγματικῶς τοὺς ἔχθρους· τὸ Α. ὅτι δὲν τοὺς ἔδιδον ἔξ μηνῶν μισθούς· τὸ Β. ὅτι ἦσαν οἱ Ἀλβανῖται ἐπίβουλοι· διὸ ἐν ᾧ ἐμάχοντο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἔρριπτον εἰς τὸν αἶρα τουφέκια σωρηδόν, τὴν νύκτα ἠσυχάζοντες, συνέτρωγον καὶ συνέπινον ὁμοῦ ὡς γνήσιοι φίλοι, καὶ τὴν ἡμέραν διαχωριζόμενοι, πάλιν ἐφαίνοντο, ὅτι πολεμοῦν μεταξύ των· ὅθεν καὶ ἐκτείνετο τὸ πρᾶγμα ἀνωφελῶς.

Ἐν τῷ μεταξύ λοιπὸν τούτῳ, ἔγραφοντινὲς προδόται τῷ ἡγεμόνι, οἵτινες ἦσαν Ταϊντζίδες, ἧτοι προφοδῆται εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅτι οἱ Παζβαντλίδες καταγίνονται διὰ νὰ περάσουν τὸν ποταμὸν Ὀλτον, καὶ νὰ ὀρμήσουν βιαίως καὶ ἔξαίφνης εἰς Βουκουρέσιον. Τοιαῦτα ἐκ τούτων ὁ ἡγεμὼν πληροφορηθεὶς, περιέπεσεν ἐν μεγάλῃ ἀθυμίᾳ καὶ δειλίᾳ, καὶ ἐχάθη τὸ πνεῦμα του· συναχθέντες δ' οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτὸν, τὸν παρεκίνουν διὰ νὰ κάμη κἀμμίαν πρόβλεψιν, πρὶν τὸ κακὸν τοὺς προφθάσῃ, καὶ εἶχον τοῦ ὀδηγήσῃ μὲ ἐγκάρδιον πόνον, τρόπους καλοὺς διὰ τὴν τῆς πόλεως φύλαξιν, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούοντο παντελῶς, διότι ἦτον ἡπατημένος ἀπὸ ἐτέρους ἀνωνύμους συμβούλους, οἵτινες τῷ εἶχον ἐνσπίρη ἄλλας ιδέας, καὶ

ἔτρεφε διαφόρους σκοπούς. (*) Ἐν ᾧ λοιπὸν ἄρχισαν προφανῶς νὰ ἀνακιτωθοῦν τὰ κρατεύματα, καὶ νὰ ζητοῦν τοὺς ἐξ μηνῶν δεδουλευμένους μισθοῦς των, ἔδωκεν ὁ ἡγεμὼν προσαγὴν, ὅτι οἱ ἄρχοντες καὶ λοιποὶ, οἵτινες εἶχον τρόπον, νὰ παραμερίσωσι τὰς φαρμιλίας αὐτῶν εἰς ἀσφαλῆ τόπον· ὅθεν χωρὶς νὰ ἀναβάλουν οἱ ἄρχοντες καιρὸν παντελῶς, ἀπεφάσισαν κοινῇ γνώμῃ νὰ τὰς πέμψωσιν εἰς Τρανσυλβανίαν.

Μαΐου δεκάτῃ πέμπτη ἦτον, ἐν ᾧ ἄρχισαν νὰ ἐξέρχονται ἐκ τῆς πόλεως Βουκουρεσίου αἱ τῶν ἀρχόντων φαρμιλίαι μὲ κλαυθμούς τε καὶ θρήνους, καὶ σὺν αὐτοῖς ὅλον τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος· κατέκλειον τοὺς οἴκους των,

(*) Ἐνταῦθα δὲν κρίνω εὐλογον νὰ ἀποσιωπήσω καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἣν πολλοὶ ἀγνοοῦντες, κατηγοροῦσι τὸν ἡγεμόνα ἀδίκως· ἐπειδὴ οὗτος ὁ δυστυχὴς δὲν ἔφυγεν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως, ἀλλ' ἡ αἰτία ἐπήγασε, μὲ τὸ νὰ τῷ ἔγραφον μυστικῶς τινὲς τῶν μεγιστάνων ἐκ Βασιλευούσης, ὅτι μὲ τὴν αἰτίαν τῶν Παζβαντλίδων, ἀφεύκτως νὰ κατορθώσῃ τὴν εἰς Τρανσυλβανίαν φυγὴν του, καὶ ὅλου τοῦ ὑπηκόου διὰ τὴν σωτηρίαν του, εἶδε πρόκειται κίνδυνος καὶ τῆς ζωῆς του, καὶ τῆς περιουσίας του. Συμφώνως μὲ τὰ γραφόμενα ταῦτα, συνήργησεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν φυγὴν καὶ εἰς Ῥωσικὸς Γενεράλ Μαγδόρος ὀνόματι Μπαρότλης, ὅστις εὗρέσκειτο τότε εἰς Βουκουρέσιον, καὶ ἐφάνη μετέπειτά, ὅτι ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἦτον ἀπεσταλμένος, διὰ τέλη ἄπερ μέχρι τοῦδε εἰσὶν ἀνέκδοτα.

καὶ δίδοντες ἀσπασμὸν τελευταῖον ἀναχωροῦσαν, ἐφόρτωναν εἰς τ' ἀμάξια ὅσα κινητάτων ἐδύναντο, τὰ δ' ἐναπολειφθέντα τὰ παραιτοῦσαν· ὑπὲρ τὰς ἐβδομήκοντα χιλιάδας ψυχὰς, ποῦ ἄμαξαι νὰ εὐρεθῶσιν ἀνάλογοι καὶ αἰφνιδίως, διὰ νὰ τὰς μετοικίσουν, καὶ εἰς τόπον μεμακρυσμένου, μ' ὅλον τοῦτο ἐπρόφθασαν παρ' ἐλπίδα καὶ πανταχόθεν, καὶ οὐδεὶς ἐφείδετο εἰς τὰ ὅσα ἐζήτουν. Συγχρόνως ἔπεμψε καὶ ὁ ἡγεμὼν τὰς ιδίας του φαμηλίας, καὶ ἔμεινε μετὰ τῶν Μπεγζαδέδων του μόνον· ὅθεν εἰς διάστημα ἡμερῶν δύο, ἡ πόλις Βουκουρεσίου ἀποκατέστη ἔρημος ἀνθρώπων διόλου, καὶ δὲν ἔμειναν ἄλλοι εἰμὴ ὁ τότε Μητροπολίτης Δοσίθεος, μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀρτζεσίου, καὶ τῶν μεγάλων ἀρχόντων, δηλαδὴ τοῦ τε Μεγάλου Μπάνου Νικολάου Βραγκοβάνου, μεγάλου Μπάνου Σκαρλάτου Γκίκα, καὶ ἑτέρων τινῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου ἦσαν εἰς ἄκρον τεταραγμένοι· ὧν δὲ μέγας Βισιάρης τότε ὁ Κωνσταντῖνος Φιλιππέσκος, ἔκειτο καὶ κείνος ἀσθενὴς εἰς τὴν Κούρτιν· καὶ οἱ Κόνσουλοι εἶχον φύγη μὲ τὰς Καγγελαρίας αὐτῶν. Ἐκτὸς οὖν τῶν ἄνω εἰρημένων ἀρχόντων, ὅλοι οἱ λοιποὶ ἄρχοντες, μετὰ πλήθους λαοῦ κάθε τάξεως καὶ ἐπαγγέλματος, ὅστις ἠκολούθει αὐτοὺς, ἔσπευδον ἔντρομοι καὶ μὲ βίαν διὰ νὰ περάσωσιν εἰς Τρανσυλβανίαν· τόσον δὲ ἦτον ἐκ-

τεταμένους ὁ λαὸς, ὥστε αἱ πεδιάδες ἐφαίνοντο πόλεις, ἢ διηρημένα πολλὰ κρατόπεδα· καὶ καθὼς τὰ ποίμνια φεύγουσιν ἐκ τῶν λύκων, διὰ τὴν ἀποφύγουν τὸν ἄσπλαγχνον σπαραγμὸν τῶν ὀδόντων, καὶ ἄνω κάτω φέρονται εἰς πεδιάδας καὶ ὄρη, καὶ ἐκ τῶν φωνῶν αὐτῶν ἀντιχοῦν σπήλαια καὶ κοιλάδες, παρόμοιον δράμα ἀξιοθρήνητου παρέσαινε καὶ ἡ σκηνὴ αὕτη· διότι εἰς ὅποιον μέρος ἔσχεφε τὴν θεωρήσει τιμὰς, ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ ζενάξη καὶ νὰ δακρύσῃ. Σχεδὸν εἴκοσι ὥρων διάστημα καθ' ὁδὸν ἐφαίνετο ἐκτεταμένον τὸ πλῆθος, καὶ διεσπαρμένον παντοῦ· τῇ ἀληθείᾳ ἦτον ἄξιον ἀπορίας καὶ φρίκης τὸ θέαμα τοῦτο· δὲν λέγω δὲ τοὺς, ὅσοι ἐκάθηντο εἰς ταῖς καρέταις καὶ Μπούτκαιστων, οἳ τινες ἦσαν καὶ οὗτοι ἄπειροι, μὲ πλῆθος Ἀλβανιτῶν καὶ δούλων, καὶ μὲ ὄλην τὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ἀκολουθῶσας ἀμάξια ἀράδες εἰς ταῖς ἀράδες, ἀλλὰ τὸ κοινὸν πλῆθος, ὅπερ ὡς εἶδε τὴν τῶν ἀρχόντων φυγὴν, ὥρμησε μὲ ἀπελπισίαν νὰ φεύγῃ, καὶ χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ τὸ, διατί; ποῦ μὲν ἵππεῖς ἔβλεπες, ποῦ δὲ πεζοὺς ἐθεώρεις, καὶ ὅπου παρετηροῦσες σκηνὴ σκηνῆς διέφερε. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἰς τὴν Κίμπιναν εἶχε φθάσῃ τὸ πλῆθος, συνήχθησαν οἱ ἐκεῖ εὐρεθέυτες ἄρχοντες διὰ νὰ συσκεφθῶσι περὶ τοῦ τί ἔμελλον νὰ ποιήσουν· ἢ ἀκολουθήσωσι τὴν ὁδὸν τοὺς, ἢ νὰ περιμεῖνουν ἐκεῖ, ἕως νὰ πληρο-

φορηθῶν τὸ ἐν Βουκουρεσίῳ ἀποβησόμενον; ὅθεν καὶ ἐνεκρίθη τὸ δεύτερον εὐλογον· ἀλλὰ ποῦ τόσα ὀσπῆτια χωρητικὰ διὰ τόσας χιλιάδας λαόν; διὸ εἰς τὰς πεδιάδας ἐξηπλώθη πλέον τὸ πλῆθος, καὶ ἐσάθη ἀφ' ἐσπέρας ἕως πρωῆ, οἱ μὲν ἄνω εἰς τὰ ἀμάξια καὶ ὑποκάτω ἐξενοχωροῦντο, καὶ τεταλαιπωρημένοι ἐφισύχαζον· οἱ δὲ ἐφρόντιζον νὰ ζήσουσι σκηναὺς μὲ σινδόνια καὶ ἄλλα, διὰ νὰ ξενυκτήσουσι καθ' ὅσον ἐδύναντο· εἰς ἓν μέρος ἔτρωγαν, ἄλλοῦ ἐμεθοῦσαν, ἕτεροι ἐξεφάντωναν, καὶ ἄλλοι ἐβρηνωδοῦσαν, οἱ πλείους δὲ ἦσαν χωρὶς ὄρεξιν ἐκ τοῦ κόπου καὶ δὲν ἐπεινοῦσαν, πλῆν καὶ ἂν ἐπεινοῦσαν, δὲν εἶχον τρόπον νὰ ἀγοράσουσι· ἂν πάλιν καὶ εἶχον τρόπον, δὲν εὕρισκον τὰ πρὸς τροφήν ἀναγκαῖα, μὲ ἀδραὺ πληρωμὴν, διότι εἶχον τὰ τελειώση οἱ ἔμπροσθεν· ἡ πεδιάς τῆς Κίμπινας ἀφ' οὔ κατεπλακώθη καὶ δὲν ἐχώρει, ἐκτάνθη τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων καὶ παρεμπρὸς, εἴς τε Κομάρνικον, Πογιάνα, καὶ Μπράζα· ἐν ᾧ λοιπὸν παρόμοια ἠκολούθουν ἐκεῖ, ἰδοὺ ἐπρόφθασεν εἰδήσις, ὅτι οἱ Παζβαντλίδες εἰς τρία μέρη διεχωρίσθησαν, καὶ τὸ μὲν ἐκίνησε πρὸς τὰ ὄρη, τὸ δὲ ἄρμησε πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Βουκουρεσίου, καὶ τὸ ἕτερον προφθάνει εἰς Κίμπιναν μετ' ὀλίγον, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν λαὸν ἐκ Τρανσυλβανίας.

Ταῦτα πάντα ἦσαν ψευδῆ, ὡς ὕστερον ἐγνώ-

ρίσθη, τί τὸ ἔφελος ὄμως, ἀφ' οὗ τὸ πλῆθος κατεταράχθη· ὅθεν δὲν ἀνέβαλε πλέου καιρὸν, ἀλλ' ἀμέσως ἐκινήθη διὰ Βρασοβόν· πολλὰκις δὲ διαπερῶσι τὸν τῆς Πράχοβας ποταμὸν, ἕως νὰ διακῶσι τὰ Καρπάβια ὄρη, ἣ δὲ φέρουσα ὁδὸς εἰς Τρανσιλβανίαν εἶναι μία καὶ μόνη, κἀκείνη ρενή, πετρώδης, δύσβατος, δίσλου ἀνώματος, τρομακτικὴ καὶ κρημνώδης· κάτωθεν ἔχει βράχους φρικτοὺς, καὶ εἰς τὸ χάος ποτάμι, ἔνθα τινὰς βλέπων, περιστρέφει ὁ μυελός του· ἄνωθεν δὲ εἰσὶν ὑψηλότατα ὄρη καὶ σκεπασμένα μὲ νέφη, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνανεύων τινὰς, νομίζει ὅτι θὰ νὰ πέσουν ἐπάνω του· αὐτὴν λέγω τὴν ρενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν ἐξακολουθῶν ὁ λαὸς, κατεπλάκωθησαν ἐν τῷ διαβαίνειν, καὶ δὲν ἐδύναντο νὰ ἀπεράσουν, ἀλλὰ ἀργοποροῦσαν, μὲ τὸ νὰ ἐκλείσθῃ ἐκ τῶν συντριμμάτων τῶν Καρετῶν, ἤτοι ὀχημάτων, καὶ βαρέως φορτωμένω ἀμαξίω, καὶ μὴτ' ἔμπροσθεν μὴτ' ὀπίσθεν ἐδύναντο νὰ διαβοῦν, διὸ καὶ ἐκινδύνευσαν νὰ κατακρημνισθοῦν ἐκ τοῦ φόβου, ὡς νὰ τοῖς ἐδίωκον ὀπίσθεν οἱ ἐχθροὶ μὲ σπαθὶ καὶ μὲ τόπι· μεγίστη δὲ συμφορὰ ἦτον καὶ αὕτη, τὸ νὰ ἐμποδισθῶσιν εἰς ἓνα τοιοῦτον μέρος, εἰς τὸ εἰς εἶον ἂν ἔβλεπον ἄνω, ἦτον κατάρα Θεοῦ, καὶ ἂν ἔνευον κάτω, τοὺς κατεσπάραττε τρόμος· ἐκεῖ ὁδεύων τινὰς, ἂν ποδὸς βῆμα σφάλῃ, συναπαντᾷ τὸν Χάρωνα, χωρὶς πο-

λὸν κόπον, εἰς τὸν ποταμὸν εὐρίσκεται μὲ ἓνα καὶ μόνον σχῆμα, καὶ διαφαίνει ἄνευ ἀναβολῆς καὶ πορθμείων εἰς τὰ Ἠλύσια, ἢ εἰς τὸν Ἄδην· ἐδῶ λοιπὸν ὁ ἀλαλαγμὸς καὶ ἡ σύγχυσις ἦσαν εἰπὲρ τὸ πρότερον. Καρέταις, Μπούτκαις, καὶ ἄμαξαι ἔμειναν ἀνθρώπων κεναί, καὶ ὠδεύον πεζοὶ ἅπαντες εἰς τοῦτου τὸν τόπον· οἱ Βλάχοι καὶ αἱ φάραγγες ἀντιβοοῦσαν φρικτῶς, καὶ ἠχολογοῦσαν ἀπὸ τὰς συγκεχυμένας φωνάς· διότι καὶ μὲ γέλοια ἦσαν μεμιγμένοι οἱ Θρήνοι, καὶ αὐτεφέρουτο ταῦτα τὰ δύο κατὰ τὴν ἐνεσῶσαν ζιγμῆν· ἀναγκαῖον τῇ ἀληθείᾳ ἤθελεν εἶναι εἰς τὴν περὶ τῆς ταύτης νὰ τύχῃσι, καὶ ὁ Δημόκριτος διὰ νὰ γελάσῃ ἕως νὰ σκάσῃ, καὶ ὁ Ἡράκλειτος διὰ νὰ κλαύσῃ ἕως νὰ εὐχῶνται τὰ μάλιστα.

Διαβάντες οὖν ἐκ τῆς ῥηθείσης σενοτοπίας, ἔφθασαν μετὰ βίας εἰς τὴν Μοιὴν τοῦ Σινᾶ, καὶ ἀνεπαύθησαν τὴν νύκτα ἐκείνην· ἀλλ' ἠκολούθησε τὸ πρῶν τραγῳδία ἑτέρα· ἐπειδὴ διεδόθητις ἀδέσποτος φήμη (ἄδηλου πόθεν) ὅτι ὅλοι οἱ ἐν Βουκουρεσίᾳ ἐναπολειφθέντες Μητροπολίτης καὶ ἄρχοντες, ἀπεσφάγησαν μετὰ τοῦ ἡγεμόνος συγχρόνως· διὸ τίς ἐδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Θρήνου καὶ κοπετῶν τῶν ἀρχοντισσῶν; ὅθεν καὶ παρηγορίαι ἐκεῖ πλέον δὲν εἶχον χάραν· ἀλλ' οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, ἔνθα κεῖται ἡ Μοιὴ τοῦ Σινᾶ, εἶχαν γίνῃ τῶ ὄντι κοι-

λὰς τοῦ κλαυθμῶνος· ἐν τούτῳ ὅμως τῷ δια-
 σήματι, ἐπρόφρασε καὶ γραμματοκομιστὴς ἐκ
 Βουκουρεσίου, μὲ γράμματα ἐξαγγελτικὰ τῆς
 τῶν ἀρχόντων ὑγείας. Διαλυθείσης οὖν ἐκ
 τούτων τῆς ψευδοῦς φήμης, μετεβλήθη ἡ λύπη
 εἰς χαρὰν ἐντ' αὐτῷ, καὶ διεχύθη ἐν ἀκαρεῖ
 κοινῇ ἀγαλλίασις· ὅθεν ἐκινήθησαν πάλιν ἀ-
 μέσως, καὶ οὐσα ἔμπροσθεν ἢ ὁδὸς ἐξωμα-
 λισμένη, εἰσῆλθον εὐκόλως καὶ πλέον ἀνα-
 παυμένοι εἰς Στεφανούπολιν, κοινῶς Βρασο-
 θὸν· πλὴν ποῦ νὰ εὐρεθῶσι κακῆ ἀναλόγως
 χωρητικὰ ὀσπῆτια διὰ τόσον πλῆθος λαοῦ,
 εὐρέθησαν μὲν, ἀλλὰ ξενόχωρα καὶ δυσυ-
 χισμένα, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐνοι-
 κίων καὶ τροφίμων πραγμάτων ἦτον ἀνεκδιή-
 γητος· λοιπὸν οἱ δυσυχεῖς Βλάχοι ἐξέχασαν
 τὰ παρελθόντα δεινὰ, καὶ ἐπρόσεχον νὰ ἐξοι-
 κονομήσουν τὰ ἐνεσῶτα· ἀλλ' ἐπρόφρασε μετ'
 ὀλίγου καὶ βασιλικὴ προσαγὴ ἐκ Βιέννης τοῦ
 φιλανθρωποτάτου Ἰμπεράτορος Φραγγίσκου,
 εἰς τε Σιβίνι καὶ Βρασοθὸν, ὅτι νὰ δείξωσι πᾶ-
 σαν περιποίησιν εἰς τοὺς ξένους, καὶ νὰ πω-
 λῶνται ἀφθόνως τὰ τρόφιμα· διὸ καὶ ἐφισύ-
 χασαν καθ' ὅσον ἐδύναντο, ἕως νὰ ἰδοῦν ἐν
 Βλαχίᾳ τί ἀποβήσεται.

Οἱ ἐν Βουκουρεσίῳ μείναντες ἄρχοντες μετὰ
 τοῦ Μητροπολίτου καὶ Ἐπισκόπου, ὡς προεί-
 ρηται, κατεταράττοντο συνεχῶς ὑπὸ φόβου,
 ἐκ τῆς φρικτῆς ἐρημίας, ἐπειδὴ ὁμοίᾳ ἐρημίᾳ

εἰς ταύτην τὴν πόλιν, οὔτε ὡς παροιμία ἤκουσθη ποτέ· ἄνθρωπος οὐδεὶς σχεδὸν ἐφαινετο καθ' ὁδὸν, καὶ τὰ τείχη αὐτὰ ἐφαίνοντο ἄγρια, καὶ ἐπρόξενον φρίκην εἰς τοὺς ὀρώντας. Σκυλία μόνον ἐφαίνοντο, κἀκεῖνα πεφοβισμένα, τὰ ὅποια ἡμέραν καὶ νύκτα οὐρλίζοντα ἐτάραττον τὸν καθ' ἕνα· οἱ ἱεροὶ ναοὶ πλέον εἶχον κλεισθῆ, καὶ οὔτ' ἐκτοποῦσαι καρπάναις, ἀλλ' ἄνω εἰς τὰ Καμπαναριάκουρουναὶς ἔκραζον· ἂν ἐνίοτε ἐφαινετο καὶ τινας ἄνθρωπος καθ' ὁδὸν, ἦτον ζητιάνος, ἢ ἀπιληπισμένος, ἢ καὶ φρενόλιπτος· περὶ τὴν Κούρτην καὶ ἔσωθεν ἦσαν τινὲς Ἀλβανίται, καὶ Τοῦρκοι, ζητοῦντες τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶντων. Ἐλθὼν ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ καὶ εἰς Σάββας χριστιανὸς Μπίμπασης ἀπὸ Νεγοτίνι, ἐζήτηται καὶ οὗτος τοὺς μισθοὺς τοῦ κρατεύματός του· ἀλλὰ ποῦ ἦσαν χρήματα; ἢ ποῖος ἐπλήρωσε; μὲ πέκει, τουτέστι, μὲ τὸ πολλὰ καλά, καθ' ἡμέραν τοὺς ἐχόρταινον ὄλους, καὶ ἐκεῖνοι ἐπρόσμενον μὲ λέξεις νεκράς· οἱ δὲ ἄρχοντες ἐκάθηντο εἰς τοὺς οἴκους των μεμονωμένοι, μὲ μεγάλου κλονισμὸν τῆς καρδιάς των. Συνεχῶς ἐπορεύοντο μετὰ τοῦ Μιτροπολίτου εἰς Κούρτην, καὶ ἔπασχον νὰ καταπέισουν τὸν ἡγεμόνα, ὥστε συνάμα τοῖς ταῦτα καὶ αὐτοὶ νὰ παραμερήσουν, ἢ νὰ ἀποφασίσῃ διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς τῶν κρατεύματων μισθοὺς, καὶ οὕτω νὰ λυτρωθῶσιν

ἐκ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὸ πρᾶγμα, ὅτι εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ ἐπ' ἄπειρον, χωρὶς νὰ μετριάσῃ ποσῶς, ἀλλ' οὐδὲν ἐκατάρθωναν, ἐπειδὴ οἱ παρακινηταῖοι καὶ σύμβουλοι εἶχον λάβῃ μεγάλην ἰσχὺν εἰς τὸ πνεῦμα του· εἰσηκούοντο προσέτι καὶ ὅλοι οἱ νομιζόμενοι πισοὶ παρ' αὐτοῦ, καὶ διωρισμένοι εἰς ὑποθέσεις του, καθὼς τὸ ἐκατάλαβε μετέπειτα καὶ ὁ ἴδιος· πλὴν τὸ νὰ τὸ προλάβῃ ἦτον παράκαιρα, ὡσὰν ὅπου εἶχε καταντήσῃ εἰς γάγγραιναν ὁ φύσουλας· πεφοβισμένοι λοιπὸν οἱ ἄρχοντες, εἶχον ἀποφασίσῃ νὰ ὑπάγουν διὰ νὰ φυλαχθῶσιν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἣτις ἔχει ὄχυρά τεῖχη, μὲ τὸ νὰ ἐπαπειλοῦσαν καὶ τούτους νὰ τοὺς πατήσουν· ἀλλ' ἐν ᾧ ὑπῆγαν ἐκεῖ κατὰ τὴν 18. Μαΐου, λέγει ὁ Βραγκοξάνος Νικόλαος, ὅτι ἔλαβεν ἐν γράμμα ἀπὸ Καρακάλου, τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἀνέγνωσε, διελάμβανεν, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν διαβαίνουσι τὸν ποταμὸν Ὀλτον οἱ Παζβαντλίδες, καὶ αἰφνιδίως θέλουν προφθάσῃ αὐτοῦ· τοιοῦτο τι νὰ ἀκούσουν οἱ ἄρχοντες ἐταράχθησαν, καὶ χωρὶς νὰ κοιμηθῶν ἐκείνη τὴν νύκτα, ἔδραμον τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ εἰς τὸν ἡγεμόνα λέγοντες αὐτῷ, Αὐθέντα! ὅποια ἀπάτη εἶναι αὕτη; ἂν τὸ Ὑψοσσας δὲν ἀναχωρεῖτε, καὶ ἡμᾶς δὲν λυπεῖσθε; φαίνεται ὅτι εὐχαρισεῖσθε νὰ μᾶς θυσιάσωσιν ὅλους, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν καθήμεθα. Ἀκούσας ταῦτα ὁ ἡγεμὼν ἐ-

σιώπησεν ἱκανὴν ᾠραν, καὶ ὡς ἐξ ὕπνου ἀνανεύσας μετ' οὐ πολὺ, λέγει μετὰ δακρύων ἀφ' οὗ ἀναχωρεῖτε ἢ εὐγενείας, ἐμένα ποῦ μὲ ἀφίνετε; συνακολουθῶ τελευταίου καὶ ἐγὼ μὲ ὑσᾶς· τότε εἶπον οἱ ἄρχοντες, ἡμεῖς μᾶλλον μετὰ τοῦ Ὑψουστις συνακολουθοῦμεν, λοιπὸν ποῦ προσάζετε; ὅθεν συμφώνως καὶ ἀπεφάσισαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν Μολδαυίαν.

Γενομένης τῆς ἀποφάσεως, ἐβάλθη εἰς τάξιν, ὅτι οἱ μὲν ἄρχοντες νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὸ τῆς ἐξοχῆς εἰς Κολεντίνα ὀσπήτιον τοῦ Μπάνου Γκίκα, διὰ νὰ περιμείνωσιν ἕως νὰ φθάσῃ καὶ ὁ ἡγεμὼν· κακεῖθεν νὰ διευθύνουν τὸν δρόμον τους διὰ τῆς κώμης Γεργίτζας εἰς τὸ Φωξάνι, καὶ νὰ ἀπεράσουσιν εἰς Μολδαυίαν. Ἐξελθόντες λοιπὸν ἅπαντες εἰς τὸ ρηθὲν ὀσπήτιον, ἐν ᾧ ἐπερίμενον τὸν ἡγεμόνα κατὰ τὴν ᾠραν τοῦ δείπνου, ἰδοὺ ἐπρόφρασεν ὁ Σπαθάρης Ἀνασασάκης βιαίως μὲ ἰπτεῖς ἱκανοὺς λέγων, ὅτι ἔγινεν εἰς τὴν Κούρτην ἀποσασία παρὰ τῶν ἐχόντων λαμβάνειν μισθοὺς, καὶ ὅτι ἐφονεύθη μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ ὁ ἡγεμὼν, ὡς διεφημίσθη, πλὴν ὄχι βεβαίως. Ὅθεν κατὰ τὴν τετάρτην ᾠραν τῆς νυκτός, χωρὶς νὰ δειπνήσωσιν ἔφευγον ὅσον ἐδύναντο πρὸς τὴν Γεργίτζαν· ἡ σειρά δὲ τῶν Καρετῶν, Μπουτκῶν, καὶ ἁμαξίων, τῶ ὄντι παρέσαινε μίαν ἀποσκευὴν ἐνὸς μεγάλου στρατεύματος·

ἀλλ' ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ σκότους, μὴ διακρίνοντας τὴν εὐθείαν ὁδὸν, διηρέθισαν καὶ διεσκορπίσθησαν, περιπλανώμενοι δι' ὄλης νυκτὸς εἰς τὰ δάση· ἤδη δὲ ὑποφαινομένης τῆς ροδοδακτύλου αὐγῆς, μόλις συνήχθησαν ἔνθεν κἀκεῖθεν εἰς τὴν Γεργίτζα· πλὴν αἱ κοιλίαι των παίζουσαι κιθάραν ἁρμονικὴν ἐκ τῆς ἀτροφίας, ἀπεφάσισαν νὰ σταθῶσιν ἐκεῖ, διὰ νὰ γευματίσουν, νὰ κοιμηθῶν, καὶ νὰ ἀργοπορήσουν, ἴσως λάβουν κἀμμίαν πληροφορίαν καὶ τῶν ἐν Βουκουρεζίῳ διατρεξάντων· ἀλλ' ἐν ᾧ ἐγένετο ἐτοιμασία τραπέζης, ἰδοὺ προφθάνουσιν ἔφιπποι δύο Ῥωμαῖοι Αὐθεντικοὶ μὲ βίαν μεγάλην, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τοὺς ἄρχοντας παρευθὺς, καὶ ἐρωτηθέντες πόθεν ἔρχονται; ποῦ ὑπάγουν; καὶ τί ἠξεύρου; εἶπον, ὅτι τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἠκολούθησε ταραχὴ μεγάλη καὶ σύγχυσις, ἐπειδὴ ἐννοήσαντες οἱ Ἄλβανῖται καὶ Τοῦρκοι, οἵτινες ἐζήτουν τὰς πληρωμάτων, ὅτι μέλλει νὰ φύγῃ ὁ ἠγεμὼν, συνηθροίσθησαν ὅλοι ἔσω εἰς τὴν Αὐθεντικὴν Κούρτην, καὶ ὤρμησαν μὲ ἀτάκτους φωνὰς καὶ ἀλαλαγμοὺς νὰ ζητοῦν τοὺς μισθούστων, καὶ νὰ ἐπαπειλοῦν τὸν ἠγεμόνα μὲ μεγάλην αὐθάδειαν, ἀλλ' ἐξεληθὼν ὁ Μπεγζαδὲ Γρηγόριος τοὺς κατέπεισε νὰ ἐφισυχάσων· διὸ ἀφ' οὗ παρεμέρισαν ἐκεῖνοι, ἔφερεν ὁ ἠγεμὼν τὸν προῤῥηθέντα Μπίμπασι Σάββαν, τὸν ὁποῖον ἐνδύωντας γοῦνα,

καὶ χάριτας αὐτῷ ἔν ἐνσόλιον ἄλογον, καὶ τρισχίλια γρόσια εἶπεν, ὅτι τὸν παραιτεῖ τοποτηριτην του, ἢ Καϊμακάμιν, διὰ νὰ ἐπαγγυπήσῃ μεθ' ἐτέρων δύο Μπολουκμπασάδων Χριστιανῶν Ἀλβανιτῶν πρὸς τὴν τῆς πόλεως φύλαξιν, διότι τὸ ὕψος του μέλλει νὰ ἐξέλθῃ εἰς ἓν χωρίον διὰ κατεπεύγουσαν χρείαν, καὶ πάλιν ἐπιστρέφει ἐντὸς ὀλίγου· εἶπε προσέτι, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας νὰ ἀπέλθωσι καὶ οὗτοι εἰς τὸ Τιρσόρι, διὰ νὰ τοὺς πληρώσῃ τοὺς μινιαίους μισθούστων· ὅθεν ἐκεῖνοι μὲν ἐπίστυσαν, ὁ δὲ ἡγεμῶν ἐμβὰς εἰς τὴν Καρέταν αὐτοῦ μετὰ τῶν δύο Μπεγζαδέδων ἡῶν του Γρηγορίου καὶ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθούντων ὄλων τῶν Αὐθεντικῶν ὑπηρετῶν καθβάλα, ἐξῆλθεν εἰς Κολεντιαν· ἀλλ' ἐκεῖ μὴ εὐρών τινα τῶν ἀρχόντων, ὡς ἦτον ἡ συμφωνία, ἐπρόσαξε τὸν Βεζιταῖον ἦτοι τὸν ἡνίοχον, νὰ διευθύνη τὸ ὄχημα πρὸς τὸ Βαλένι δὲ μούντε, ὅπου εἶναι ἡ φέρουσα ὁδὸς εἰς Τρανσιλβανίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἀφανὴς ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μας· ἡμεῖς δὲ μείναντες ὀπισθεν, ἐχάσαμεν τὴν ὁδὸν καὶ ἤλθομεν ὧδε.

Ὡς ἤκουσαν ὅ,τε Μητροπόλιτις καὶ οἱ ἄρχοντες τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅτι ὁ ἡγεμῶν τρέχει πρὸς τὸ Βαλένι, διὰ νὰ ἀπεράσῃ εἰς Τρανσιλβανίαν, κατεταράχθησαν ἐντ' αὐτῷ, ὅτι ἀφεύκτως τὸν κυνηγοῦν, διὰ τοῦτο καὶ μετέβαλε τὸν διὰ Μολδαυίαν κατὰ τὴν ἀπόφασίν

του σκοπόν, ὡς ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ὑπόσχε-
 σιν· καὶ λοιπὸν ἐν ᾧ ἔμελλον διὰ τὰ καθή-
 σουν τὰ γευματίσουν, ἀφέντες τὴν τράπεζαν,
 ᾤρμησαν εἰς τὴν φυγὴν, κἀκεῖθεν ὑπὸ τοῦ
 φόβου τῶν διηρέθησαν, καὶ ἕκαστος ἠκολού-
 θησεν ἰδιαιτέραν ὁδόν· οἱ Γκικάδες πλὴν μεθ'
 ἑτέρων ἀρχόντων, φθάσαντες εἰς Βαλένι, ἔ-
 μελλον τὰ σαθῶσι διὰ τὰ ἰδοῦν τὸ ἀποβησό-
 μενον· διότι ἐκεῖ εὐρίσκοντο ὅλοι οἱ τοῦ Βου-
 κουρεζίου πραγματευταὶ μετὰ τὰς πραγματείας
 τῶν, καὶ λαὸς ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, ὃν
 ὄρεινόν τὸ μέρος καὶ πλεον ἄφοβον· ἀλλ' ὡς
 εἶδεν ὁ ἠγεμὼν τὰ φθάσων οἱ ἄρχοντες, χω-
 ρὶς τὰ ἀργοπορήσει, ἐμβὰς εἰς τὸ ὄχημά του
 μετὰ τῶν Μπεγζαδέδων του, λαβὼν μεθ' ἑαυ-
 τοῦ καὶ τὸν μέγαν Μπάνου Δημήτριου Γκίκα,
 (μεθ' οὗ ὢν καὶ γὰρ ὁ συγγραφεὺς Διονύσιος
 εἰς τὸ ὄχημα, ἔμεινα ὕστερον μόνος· ἐπειδὴ
 καὶ πρὸ καὶ μετὰ ἡμῶν πάντοτε ἀχώριστος
 μετ' αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς περιβάσεις) ᾤρμησε
 πρὸς τὸ σύνορον τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ διέβη
 βιαίως· βλέποντες οὖν τὴν τοῦ ἠγεμόνος φυ-
 γὴν οἱ ἄρχοντες, τὴν δὲ τῶν ἀρχόντων ὁ
 λαὸς, ᾤρμησαν ἀπαξάπαντες τὰ φεύγουσαν ἀ-
 γελιδόν, καὶ ἦτον τὰ βλέπει τις ξένου Σέα-
 μα· εἶναι δὲ ἐκεῖ ἐν μέγα ὄρος καλούμενον
 Βούρφου Κράϊουλουῖ, ἣτοι κορυφὴ τοῦ Κράλι,
 ὅπερ εἶν' ἐν καὶ τοῦτο ἐκ τῶν τῆς Βλαχίας ὑ-
 ψηλῶν Καρπαθίων ὄρων, φαλακρὸν εἰς κορυ-

φὴν καὶ ξηρὸν, κεκαλυμμένον μὲ νέφει, καὶ κατὰ μέρος τὸ ἔαρ, ὡς ἐπὶ τὸ πλείζον ὑπὸ χιόνος· ἐν ᾧ οὖν ἔμελλον δι' αὐτοῦ νὰ διέλθουν, ἠκολούθησε πολλὴ καταδίκη· διότι ἀπὸ τὸ Σλὸν ἀρχόμενος νὰ ἀναβῆ τις, ἀναγκαίως ἔπεται νὰ διέλθῃ διὰ τῆς κορυφῆς τούτου, κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡσαύτως καὶ νὰ κατέλθῃ· ἡ δὲ ὁδὸς εἶναι εἰς ἄκρον ἀνωφερῆς, πετρώδης τε καὶ κρημνώδης, ἔχουσα πλαγίως χάσματα μὲ φρικώδεις καὶ τρομακτικούς φάραγγας· ἀρχομένης δὲ τῆς ἀναβάσεως ἐκ τοῦ Σλὸν, μέχρι τῆς καταβάσεως εἰς τὴν Πογιάνα Φέτι, εἶναι διάστημα σχεδὸν ὡρῶν δέκα· ὅθεν ἄνευ βοᾶν ἐζευγμένων εἰς τὰ ὄχήματα, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναβῶσι τὸ ὄρος· καὶ μ' ὅλον ὅπου εἶχον προφθᾶσι οἱ χωριάται ἐκεῖ μὲ πολλὰς χιλιάδας βόας διὰ νὰ λάβωσι πληρωμὴν, δὲν ἐξήρκεσαν ὅμως· διὸ δυσχεῖς τινὲς ἀνέβαζον ὡς ἐδύναντο τὰ ὄχήματά των μὲ τὰ ἴδια αὐτῶν ἄλογα· οὗτοι δὲ μετὰ τῶν γυναικῶν των καὶ παιδίων των ἠκολούθουν πεζοί. Ἄφ' οὗ δὲ ἀνέβῃ εἰς τὰς πλατέας κορυφὰς τούτου τοῦ ὄρους ἡ πλειὸς τῶν ἀνθρώπων, ἐξηπλώθησαν ὡς ποίμνια προβάτων ν' ἀναπαυθῶσι· διότι εἰσὶ καὶ πεδιάδες εἰς ταύτας τὰς κορυφὰς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν καὶ πρασινάδας κατὰ τὸν Μαῖον. Σχεδὸν ἐκεῖθεν φαίνεται ὅλη ἡ Γῆ τῆς Βλαχίας, Μολδαβίας, Οὐγγαρίας, καὶ Τρανσυλβανίας, καθ' ὅσον νὰ

ἐκταυθῆ ἢ ὄρασις δύναται· ἀλλὰ μόλις ἀνέπνευσαν ἐκ τοῦ κόπου, καὶ ἰδοὺ μία ψυχροτάτη καὶ χιονώδης βροχή· ὅθεν μὴ ἔχοντος τοῦ ἔρουρος δένδρον οὐδὲν, ἐβρέχοντο ὅλοι μὲ χεῖρας δεμένας· ἐκεῖ καὶ βρέφη ἀπέθανον, καὶ ἔγκυνοι ἀπεβλήθησαν, καὶ ἀσθενεῖς ἐτελεύτησαν. Τέλος πάντων διαπεράσαντες τὸ σύνορον, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ Βάμμα Μπουζαίουλου τῆς Τρανσίλθανίας, ἀνεπαύθησαν τὴν νύκτα ἐκείνην· πλὴν ποῦ ἀνάπαυσις; ἢ ποῦ ὀσπήτια νὰ χωρέσουν τόσον λαόν; ὅθεν ὡς ἐδυνήθησαν ἀπέρασαν τὴν νύκτα ἐκείνην· τὸ Βάμμα πλὴν ὁμοίαζε Μελισσοσάσιον ἐκ τοῦ πλήθους· τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆλθον ὅλοι εἰς Βρασοβόν, καὶ ἔμεινε μόνος ὁ ἡγεμὼν εἰς τὸ Βάμμα, ὃς τις εὐρίσκετο ἐκεῖ κατατεθλιμμένος, καὶ ζενοχωρημένος εἰς ἄκρον μετὰ τῶν Μπεγζαδέδων του, καὶ ἐπερίμενε τὰς οἰκειάς φαμιλίας μετὰ τοῦ Σπαθάρι Ἀνασασάκη. Ἄλλο τί συνέβη εἰς ταύτας, ποσῶς ἰδέαν δὲν εἶχεν· ἐπειδὴ κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, καθ' ἣν ἔφυγεν ἐκ Βουκουρεσίου, καὶ ἀφῆκε τοποτηριτίν του τὸν Σάββα Μπίμπασην, ὡς προείρηται, χωρὶς νὰ τὸν πληρώσῃ τοὺς ἀπαιτούμενους μισθοὺς του, μόλις οὗτος ἐγνώρισεν ὅτι ἡπατήθη, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ἀμέσως μὲ μερικὸς τῶν ἀνθρώπων του ἔδραμε τὸ κατόπιν του νὰ τὸν φθάσῃ, ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν εἶχεν ἀπεράσῃ τὸ σύνορον· ἐπιστρέφων δ' ὁ Σάββας ἐκεῖθεν, καὶ συναπάν-

τήσας κατὰ τὰς κορυφὰς τοῦ Βούρφου Κράϊουλ τύντε Σπαβάρην καὶ Ποσέλνικον μὲ τὰς αὐτῶν Δομνίτζας θυγατέρας τοῦ ἡγεμόνος, τὰς τε νύμφας, καὶ ὅλην τὴν λοιπὴν οἰκογένειαν, ἐμπόδισεν αὐτοὺς, ἕως οὗ τῷ ἔδωκαν ἕνα κιβώτιον, μὲ πεντήκοντα σχεδὸν χιλιάδων γροσίων πράγματα ἐκ λίθων τιμίων, ἃ τινὰ λαβὼν παραίτησεν αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἔφθασαν καὶ οὗτοι εἰς τὸ Βάμμα Μπουζαίουλουϊ, καὶ κεῖθεν εἰσῆλθον μετὰ τοῦ ἡγεμόνος εἰς Βρασοβόν· ἔχοντες δὲ νὰ λαμβάνουν οἱ χρεωφειλέται τοῦ ἡγεμόνος, πραγματευταὶ καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας πουγγεῖα, ἐκίνησαν ἀγωγὴν εἰς τὸν Καίσαρα· ἦλθε δὲ Βασιλικὴ προσαγὴ τὸ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Σίγισμπουργ, ἔνθα καὶ ἀπελθὼν μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἐφισύχασε πρὸς καιρὸν, μὲ ἄδειαν πλὴν τοιαύτην, ὅτι εἰμὲν θελήσῃ νὰ ἀπέλθῃ πάλιν εἰς τὴν Τουρκίαν, νὰ ἔχῃ πᾶσαν ἐλευθερίαν.

Ἐποχὴ τῶν ἀπηλπισμένων.

Η· ἐξουσίαφυγοῦσα, καθὼς προεῖρηται, ἔμεινεν ἡ πόλις Βουκουρεσίου παντέρημος ἀπὸ κάθε τάξιν ἀνθρώπων· διὸ δὴ ἐβασίλευον πλέον οἱ ἄοικοι καὶ ἀπηλπισμένοι, οὓς ὀνομάζουσι τῇ τοπικῇ διαλέκτῳ Κράϊδες· οὗτοι καθὸ ἀπηλπισμένοι, ἔγιναν πληρεξούσιοι, ὡς μὴ

φοβούμενοι να χάσουν οὐδὲν οἱ χαμένοι· καὶ εἰσελθόντες μετὰ τὴν τοῦ ἡγεμόνος φυγὴν καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ εἰρημένου Σάββα εἰς τὴν Κούρτην, τὴν ἐξεγύμνωσαν παντελῶς, χωρὶς νὰ ἀφήσουν οὔτε κουνιορτόν· εὐρόντες δὲ ἐκεῖ καὶ τὰ παράσημα τῆς ἡγεμονείας, περιήρχοντο μὲ αὐτὰ εἰς ὅλας τὰς πλατείας τῆς πόλεως, δηλαδὴ μὲ τούζια καὶ μὲ σημαίας· ὁ δὲ τούτων ἕξαρχος Μαλάμος τοῦνομα, Ἄλθανὸς τὸ γένος, Μποζατζῆς τὸ ἐπάγγελμα, ἐφόρει εἰς τὴν κεφαλὴν του τὴν Κούκανι· συντρίβοντες δ' οὔτοι τὰς θύρας τῶν καπηλείων, εἰσῆρχοντο εἰς αὐτὰ, καὶ συνεδριάζοντες ἔπινον, ἔχοντες σκοπὸν νὰ καύσουν καὶ τὴν πόλιν, ἀλλ' ἡ θεία πρόνοια ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν ἑνὸς Μπεσλίαγα Ἰμπραῖμ Μποσνάκι, ὅς τις ἔτυχεν ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ νὰ εὐρεθῆ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Κοτροτζανίου μὲ μερικὸς στρατιώτας, καὶ παρ' ἐλπίδα ἐπρόφθασεν οἰκειοθελῶς καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν πόλιν. Τότε εὗρε τοὺς ἀπηλπισμένους ἢ καταδίκη, τῶν ὁποίων ἡ βασιλεία διήρκεσε δύο ἡμισ' ἡμέρας· ἂν ὁμῶς ἐκτείνετο περισσότερον, ἐξάπαντος ἡ πόλις ἐπυρπολεῖτο· καὶ ἅμα ὅτε ἄρχισεν ὁ Μποσνάκης ἐξ αὐτῶν νὰ κρεμᾷ, ὅλοι ἐγίναν ἀφαντοί· χειροτονεῖ δὲ ἐντ' αὐτῷ, δι' ἀνθρώπων ἔλλειψιν, Σπαθάρην τὸν Γουλιανόν, ἄρχοντα μὲν εὐγενῆ, ἀλλ' ἄσωτον καὶ ἀπηλπισμένον, καὶ Ἄγαν ἓνα πτωχὸν Ἰωαννήτζαν Πολκόβιν·

κου, πλὴν τίμιον καὶ ἄξιον ἀνθρώπου· φέρει μακελάριδας, φέρει ψωμάδες, συνάζει τὰ τρόφιμα ἀναγκαῖα, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ δίδει εἰς τὴν πόλιν τὴν καλὴν εὐταξίαν.

Ἐξουσία τῶν Τούρκων.

Πληροφορηθεὶς τὰ κατὰ Βουκουρέσιον ὁ ἐν Νικοπόλει εὕρισκόμενος τότε Χασὰν Ἀγά Πασᾶς, εὐθὺς σὺν τῷ Τερσευικλῆ Ἀγλιάννῃ τοῦ Ῥουχτζουκίου, ἔδραμε διὰ τὴν τῆς πόλεως φύλαξιν, οἱ τινες ὡς ἐπρόφθασαν, πολλοὺς ἐφόνευσαν ἀπηλπισμένους καὶ κλέπτας· καὶ χωρὶς ν' ἀργοπόρήσουν, ὑπὸ φιλοτιμίας προθυμοποιηθέντες, διέταξαν μὲ ἄκραν εὐταξίαν τὰ πάντα· καὶ μετριάσαντός τοῦ φόβου, ἄρχισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν οἱ φυγάδες, καὶ οἱ ἀγοραῖοι κατεγίνοντο ἕκαστός εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπάγγελμα ἄνευ τινός φόβου· ἀλλ' ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ διεδόθητις φήμη, ὅτι ὁ Γκιουρτζὴ Ὀσμὰν Πασᾶς, ὅστις πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀποσατήση, ἐσυγχωρήθη παρὰ τῆς Πόρτας, καὶ ἔρχεται εἰς Σιλίσραν Πασᾶς, τὸ ὁποῖον κατετάραξε καὶ ἐλύπησεν ὅλους τοὺς τοῦ παραδουνάβου Ἀγλιάννιδας, μὲ τὸ νὰ τὸν ἐφοβοῦντο ὡς κεραυτὸν παρὰ Διός. Ἐκ τούτου οὖν βιασθέντες, εἰρήνευσαν τὰς μεταξὺ των διχονοίας ἀμέσως, καὶ ἐπρόφθασαν ἐν Βουκουρεσίῳ, διὰ νὰ συσκεφθοῦν περὶ τούτου· ἦσαν

δὲ οἱ συναθροισθέντες Ἀγλιανίδες, ὅ,τε Ἰλίκογλους, Μπατάλαγας, Σατόγλους, Ἀσλάμογλους, Χατζὴ Ὀμέρογλους, Μεεμέτ Ἀλίμπεις, Γκλαοὺρ Ἰράμης, Τύρνοβλους, Χασὰν Μπαϊρακτάρης, καὶ ἕτεροι πλείσοι· τῶ ὄντι Κογκρέσου ὠμοίαζε τοῦτο, ὁ δὲ Τερσενικλῆς, ὡς ἔφορος, τὰ πάντα ἐπέτρεπε, λέγων, ὅτι γενναίως πρέπει γὰ ἀντιτείνωσι, καὶ τὸν κοινόντους ἐχθρὸν νὰ μὴ δεχθῶσι ποσῶς· καὶ ἂν ἢ χρεία ἤθελε τὸ καλέσει, νὰ πολεμήσουν μέχρι τῆς ἐκχύσεως καὶ τῆς τελευταίας βανίδος τοῦ αἱματόςτων· διὸ ἀμέσως παρ' αὐτῶν ἐξεκινήθη καὶ ἐν σῶμα στρατεύματος, ἕως εἰκοσι χιλιάδες, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσει εἰς τὴν τῶν Μπαλκανίων διάβασιν.

• Ἀνταρσία Γκιουρτζῆ Ὀσμᾶν Πασᾶ.

Οὗτος ἦν ἐξ Ἀσίας Γκιουρτζῆς τὸ γένος, ἀνὴρ ἄξιος καὶ τολμηρὸς, ἀλλὰ καὶ διεσραμμένος, ὅστις Πασᾶς πρὸ ὀλίγου χρηματίσας εἰς τὴν Σιλίεραν, καὶ πολλάκις πολεμήσας κατὰ Παζβάντογλου, οὐδὲν κατάρβωσε· ποιήσας δὲ καταχρήσεις πολλὰς, καὶ τὴν Βλαχίαν ἐνοχλήσας πολλάκις μὲ ἀπαιτήσεις ἀλόγους, ἐξώσθη ὑπὸ τῆς Πόρτας, πρὸς ποινήν του δ' ἐδιωρίσθη εἰς ἓν Πασαλίκι μεμακρυσμένον, κατὰ τῆς Ἀσίας τὰ μέρη· ἀλλ' οὗτος μὴ ὑπακούσας, ἀπεσάτισε φανερά· καὶ πρῶ-

τον δείξας, ὅτι κινεῖται κατὰ Βλαχίας, καὶ
 ἔπαπειλήσας πολλὰ, ἐγράφη ἔπειτα φθειρῶν
 καὶ ἀφανίζων ἕτερα μέρη. Συνάξας δὲ περὶ
 αὐτὸν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας Κιρτζαλί-
 δες καὶ Ἀλθανοὺς, λησὰς, ἀχρείους, καὶ αἰ-
 μοβόρους, ὥρμησεν εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ
 ἀμέσως τὴν ἐπολιώρησεν, οὐδὲν πλὴν ἐκτέ-
 λεσε· διότι ὑπὲρ τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας λαὸς
 ἀντικαρετάχθησαν κατ' αὐτοῦ μὲ τὰ ἄρματα·
 ὅθεν ἐπιστρέψας κἀκεῖθεν, ἔδραμεν εἰς τὴν Φι-
 λιππούπολιν, ἣν οὐκ ὀλίγον ἔπαπειλήσας,
 καὶ ἀποτυχῶν τοῦ σκοποῦ, διὰ τὴν τῶν ἔξου-
 σιασῶν καὶ πολιτῶν γενναίαν ἀντίστασιν, ὥρ-
 μησε νὰ κινεῖται ἔνθα κἀκεῖσε, ὡς ἀντάρτης
 πλανήτης, καὶ φέρων τὴν δυσυχίαν ὡς Κο-
 μήτης παντοῦ· περιφερόμενος δὲ εἰς τε Μακε-
 δονίαν καὶ Θράκην, φθείρει καὶ πυρπολεῖ πό-
 λεις τε καὶ χωρία, φρονεύει, λεηλατεῖ, καὶ
 καταφανίζει πᾶν τὸ συναπαντῶμενον ἐν ῥοπῇ·
 τέλος πάντων, πλησιάζει καὶ εἰς Κωνσταντι-
 νούπολιν ἔξωθεν ὥρας ἕξ, καὶ οἱ ἔσωθεν κα-
 ταταράττονται γενικῶς, καὶ διεχύθη εἰς ἅπαν-
 τας φόβος καὶ τρόμος· ὅθεν οἱ μεγιστάνες καὶ
 πλούσιοι ἄρχισαν μὲ βίαν νὰ πέμπωσι τὰ
 πολύτιμα κινητάτων ὑπάρχοντα ἀντικρὺς εἰς
 τὸ Σκούταρι. Ἐν ᾧ λοιπὸν εἰς Βλαχίαν συνέ-
 βη ἢ τῆς προῤῥηθείσης φυγῆς ἀπαραδειγμά-
 τιστος δυσυχία, ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι ἠκολού-

θησε καὶ εἰς Βασιλεύουσαν κοινὸς φόβος, φυγή, καὶ ταραχὴ ἀπερίγραφτος.

Ἀμέσως οὖν ὁ Σουλτάν Σελίμ διορίζει τὸν Κιουτζούκ Χουσεῖν Καπετάν Πασᾶν ἀρχιστράτηγον ἐναντίον τοῦ ἀποσάτου, μὲ κράτευμα Γρενιτζάρων, Γαλιντζίδων, καὶ νεοδιδάκτων στρατιωτῶν τακτικῶν τοῦ Τζεδὶτ Νιζαμίου, τῶν ὁποίων ὅλων ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαινε σχεδὸν εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας, ἔστις ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως εἰς Δαοῦτ Πασᾶ, διέθεσεν ἀμέσως τὸ κράτευμα εἰς τάξιν πολεμικὴν, χωρὶς ὅμως νὰ κινηθῆ, ἀλλ' ἔπασχε νὰ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα μὲ τρόπον εἰρηνικόν, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ νὰ μὴ κατασφαγῶσι τῶ μεταξῦ τῶν, καὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὸ ἀδύλον τοῦ πολέμου, ὅπερ ἐκφοβεῖ πάντας· ἔβεν ἐπέτυχε νὰ κατορθώσῃ διὰ νὰ εἰρνεύσῃ τὸν ἀποσάτην, μὲ δόσιν δυσχιλίων πουγγεῖων, καὶ τῶν ζητημάτων του τὴν βεβαίωσιν· διορισθεῖς οὖν αὐθις Πασᾶς κατὰ τὴν Δέλησίντου εἰς τὴν Σιλίσραν, ἐπέσρεφεν.

Ἴδου τὸ αἴτιον τοῦ κοινοῦ φόβου τῶν Ἀγγλινιδων ὅλων τοῦ Δελι Ὀρμανίου, δηλαδὴ τοῦ μέρους, ὅπερ ἐμπεριέχεται μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Αἴμου ὄρους, κοινῶς Κοτζὰ Μπαλκάν, καὶ Δελι Ὀρμάν καλουμένου· διότι ἐφοβοῦντο ὡς ἐπισρέψῃ, ὅτι θέλει ἐκδικηθῆ κατ' αὐτῶν, ὄντων ὅλων ἐχθρῶν του, καὶ ὅτι θέλει τοὺς ἀφανίσῃ δι' ὅλου. Διὸ ἐκ τῆς κοινῆς συμ-

φορᾶς παρακινηθέντες, συνήχθησαν ἐν Βουκουρεσίῳ, καὶ συμφωνήσαντες, ἔπεμψαν εἰς τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὰς δυσβασίας τῶν Κοτζὰ Μπαλκαίων διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσουν, καθὼς καὶ τὸν ἐμπόδισαν, ὅστις μὴ δυνηθεὶς νὰ διέλθῃ, ἔσπευξε τέλος πάντων εἰς ἕτερον Πασαλίκι, καὶ οὕτως ὑπέσπευξε· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπαγέλθωμεν.

Ἐξακολούθησις τῆς Βλαχικῆς ἰσορίας.

Ὡς ἦλθεν οὖν εἰς Βουκουρέσιον ὁ Τερσενικλῆς, ἀμέσως ἐφρόντισε νὰ πέμψῃ δύο χιλιάδας εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἐκλεκτὸν ταχέως, διὰ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆ καὶ τῶν λοιπῶν, οἵτινες εἶχον ἀποκλεισμένους, καὶ εἰς ἄκρον σενοχωρημένους τοὺς Παζβαντλίδες εἰς τὸ Καράκαλον, ὡς προείρηται· ἀφ' οὗ δὲ οὗτοι ἔφθασαν ἐκεῖ, ἐνωθέντες μετὰ τῶν Βασιλικῶν, ἄρχισαν νὰ κτυποῦν τοὺς ἐχθροὺς πανταχόθεν κατὰ ἀλήθειαν μὲ ζέσιν περισσοτέραν· πλὴν καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι ὡς ἀπηλπισμένοι ἀντεμάχοντο ἔσθωθεν μὲ πολλὴν γενναιότητα, οἱ ὁποῖοι ἡμέρας δέκα εὐρίσκοντο ἄτροφοι, ἐξ ὧν ἦσαν καὶ ἄπειροι πληγωμένοι· ἐλήφθησαν δὲ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δι' ἀπελπισίαν, καὶ σαλέντες εἰς Βουκουρέσιον ἐφρονεύθησαν. Βλέποντες οὖν οἱ Παζβαντλίδες, ὅτι νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς

τόσον κρατεύματος πλήθος, ἔλπις δὲν ἔμει-
 νεν, ὥρμισαν διὰ νυκτὸς μὲ ἀπελπισίαν,
 καὶ ἔφευγον ὅσον ἐδύναντο νὰ σωθῶσιν· οἱ
 δὲ τοὺς ἐδίωκον χωρὶς ἀνακωχῆν κατὰ πόδας·
 ἀλλ' οἱ Παζβαντλίδες φεύγοντες διηρέθισαν,
 καὶ ὁ μὲν Μανὰφ Ἰμπραὰμ ἔσπευδε νὰ φθάσῃ
 εἰς Καλαφάτι, ὁ δὲ Κουσάντζαλις ἔτρεχε νὰ
 προφθάσῃ εἰς Τοῦρνον, ἐπ' ἐλπίδι νὰ τὸν κυ-
 ριεύσῃ, καὶ νὰ κλεισθῆ εἰς αὐτόν· ἀπέτυχον
 πλὴν ἀμφοτέροι· διότι ὁ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς καὶ
 οἱ λοιποὶ δὲν τοὺς ἔδωκαν καιρὸν παντελῶς·
 ὅθεν κἀκεῖνοι βλέποντες τὴν ἀποτυχίαν των,
 διέβησαν τὸν Δούναβιν καὶ ἀπήλθον εἰς τὸ Βι-
 δύνι· ἂν ὅμως οἱ διώκοντες ἤθελαν τοὺς κτυ-
 πήσῃ εἰς τὴν διάβασιν τοῦ Δουνάβεως, ἀφεύ-
 κτως διόλου τοὺς κατεβύθιζον, ἀλήθευσεν ὅ-
 μως ἡ κοινὴ παροιμία, ὅτι Κόραξ Κόρακος ὀφ-
 θαλμὸν οὐκ ἐξορύττει.

Εἰς Βουκουρέσιον δὲ εὐρίσκετο περίπου τῶν
 ὀκτῶ χιλιάδων κράτευμα Τουρκικόν, ἀλλ' οὐ-
 δεὶς ἐνωχλεῖτο ὑπ' οὐδενός. Ἐν τούτῳ τῷ με-
 ταξὺ πληροφορηθεὶς ὅ,τε Χασάν Ἀγά Πασᾶς
 καὶ Τερσενικλῆς, ὅτι ὁ μέγας Μπάνος Νικό-
 λαος Βραγκοβάνος εὐρίσκεται εἰς Φωξάνι, (μὲ
 τὸ νὰ μὴν εἰσῆλθε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων
 εἰς Τρανσυλθανίαν) ἔγραψαν αὐτῷ ἀμέσως νὰ
 ἔλθῃ ἄνευ ἀναβολῆς, ὅστις ἀποβρίψας τὸν φό-
 βον, ἔφθασε καθὼς ἐπροσάχθη· μετ' οὐ πολὺ δὲ
 ἔλθων καὶ ὁ Δημήτριος Χαντζερῆς, ὅστις εὐ-

ρίσκετο εἰς Φωξάνι, σαλεις ὡς Καϊμακάμης παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυίας Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Σουτζου, ἄρχισαν νὰ διατάτουν τὰ πάντα κατὰ τὴν τάξιν, καὶ νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν τὰ ἀναγκαῖα, ἕως νὰ φθάσῃ ἐκ Μολδαυίας καὶ ὁ διορισθεὶς ἡγεμῶν.

Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Σουτζος.

α. κ.

1802.

Οὗτος ἡγεμονεύων ἐν Μολδαυίᾳ, καὶ πληροφορηθεὶς τὴν τοῦ Θείου του φυγὴν εἰς Τρανσυλβανίαν, ἔγραψεν ἀμέσως εἰς τὸ Δεβλέτι, ζητῶν νὰ διορισθῇ αὐτὸς εἰς τὴν τῆς Βλαχίας διοίκησιν· διὸ καὶ τῷ ἑσάλι Χάτιχουμαγρουν, ἦτοι βασιλικῇ προσαγῇ, νὰ προφθάσῃ, διὰ νὰ συναθροίσῃ τὸν λαὸν, καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν τόπον τὴν προσήκουσαν εὐταξίαν· διελάμβανε δὲ τὸ ρηθὲν χάτι, ὅτι ἀφ' οὗ ἤθελε διευθετήσῃ τὰ πάντα κατὰ τὴν τάξιν των, νὰ ἀποπληρώσῃ καὶ ὅλα τὰ σρατεύματα, διὰ νὰ ἀπέλθωσιν ἐκ Βλαχίας, καὶ νὰ μείνῃ ὁ τόπος εἰς τὸ ἐξῆς ἐν ἀνέσει (διότι εἶχε δοθῇ ἡ συγχάρισις τῷ Παζβάντογλου, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον τῇ τοῦ Χασάν Ἀγᾶ Πασᾶ μεσιτεία, τῇ δὲ ἀληθείᾳ διὰ πολλὰ μεγαλιτέραν αἰτίαν ἀνέκδοτον)· ἐντ' αὐτῷ διαρίζετο οὗτος ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονειῶν ἐξουσιασῆς, ὁμιλαδὴ Βλαχίας καὶ Μολδαυίας, ἐπὶ ὑποσχέσει Βα-

σιλικῆ, ὅτι ὡς ἤθελαν πληρωθῆ οἱ τῶν στρατευμάτων μισθοὶ, καὶ ἐκτελέσῃ προθύμως ὅλα τὰ λοιπὰ προσαττόμενα, νὰ γράψῃ τότε εἰς τὸ ὑψηλὸν Δεβλέτι, καὶ εἰς ὁποῖαν ἐκ τῶν δύο ἡγεμονειῶν εὐαρέσκειται, νὰ τὸν ἐπικυρώσῃ, καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἐν αὐτῇ.

Ὅθεν χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν ἐπρόφθασεν εἰς Βλαχίαν, καὶ ἄρχισε νὰ διευθετῇ τὰ πάντα κατ' ὅσον ἢ περίσσις ἐπιδέχεται. ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἔργου τοῦ ἦτοῦ νὰ κατορθώσῃ διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν βασιλείαν, καὶ νὰ εὐγάλῃ ἀκινδύως ἐκ τοῦ Σίγισμπουργτῆς κάτω Οὐγγαρίας τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον Δεῖοντου, ὅπερ ἀφ' οὗ κατώρθωσε διὰ βασιλικῷ φερμανίου, ἐξῆλθεν ὁ Μιχαὴλ Βοεβόδας μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπροξένισε Δάμβος εἰς πάντας. ἀλλ' ἀπελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπροσάχθη παρὰ τῆς Βασιλείας νὰ πληρώσῃ ἀνυπερβέτως τὰ χρεῖα τοῦ ὅθεν ἐπωλήθησαν ἅπαντα τὰ εἰς Βλαχίαν, καὶ Βασιλεύουσαν ὑποσατικάτου, πρὸς τὴν τοῦ χρέους τοῦ ἀναπλήρωσιν, καὶ ἔμεινεν ὁ δυσυχιῆς πάμπτωχος. ἐπισάντος δὲ καὶ τοῦ θανάτου μετ' ὀλίγου, ἐκ τῶν γιρατείων, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐκ τῶν τοσοῦτων ἀλλεπαλλήλων θλίψεων καὶ δυσυχιῶν, ἀπήλθε πρὸς τὰς αἰωνίους μονὰς. ἐχρημάτισε δὲ ἡγεμὼν πρᾶος, δίκαιος, εὐεργετικὸς, καὶ ἐπιεικὴς, ἀποδειχθεὶς πατὴρ πατρίδος ἐν τῇ Βλαχίᾳ, εἰς

τὰς προλαβούσας δὺς ἡγεμονείας αὐτοῦ, κατὰ δεύτερον λόγον τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβοδά πρώτης ἡγεμονείας· ἀλλὰ φοβοῦ τὸ γῆρας οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον· καὶ πρὸ πάντων μὲ τὸ νὰ καταντᾷ εὐαπάτητον, ὡς καὶ ὁ ἀοίδιμος οὗτος, ὅστις ἀπατώμενος ὑπὸ τῶν πλισίωντου νομιζομένων ἀγαπητῶν καὶ πισῶντου, ἐπέφερεν εἰς τὸν ἑαυτοῦτου τοσαύτην βλάβην, ὥς μόνον ὁ θάνατος τὴν διέλυσεν.

Ἐν τοσοῦτῳ πολλάκις ἔγραψεν ὁ ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος καὶ εἰς Βρασσοβὸν, τῷτε Μητροπολίτη, τοῖς ἐπισκόποις, καὶ πᾶσι τοῖς ἐκεῖσε εὕρισκομένοις ἄρχουσι διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε δι' αἷτια δὺς, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἦτον, μὲ τὸ νὰ εἶχον ιδέαν, ὅτι ἅμα ὡς ἤθελαν ἔλθῃ εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔμελλον νὰ βιασθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος, τοῦτε Πασᾶ καὶ Τερσενικλῆ, οἵτινες εἰσέτι εὕρισκοντο ἐν Βουκουρεσίῳ, διὰ νὰ πληρώσωσιν ἐξ ιδίωντων τὰ τοῦ Μιχαήλ Βοεβοδά χρέη, ἅπερ εἶχον λαμβάνειν τὰ βασιλικὰ σρατεύματα διὰ τοὺς μισθούστων· τὸ δὲ Β' μὲ τὸ νὰ εἶχον ἐσφαλμένας ιδέας καὶ προλήψεις σαθράς περὶ τούτου τοῦ ἡγεμόνος, ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ ἐνοχοποιήσῃ τινὰς τῶν ἀρχόντων, καθ' ὧν προσάπτων τὸ τῆς φυγῆς σφάλμα, τούτους μὲν νὰ παιδεύσῃ, νὰ ἀθωώσῃ δὲ τὸν θείοντου· πλὴν ἦσαν ιδέαι ἀνύπαρκτοι, διότι ἐξελθόντας τινὰς ἐκ Τρανσυλβανίας

δι' ἄκραν ζενοχωρίαν, καὶ ἔλθοντας εἰς Βουκουρέσιον, παντάπασι δὲν ἠνώχλησεν ὁ ἡγεμὼν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδέχθη φιλοφρόνως καὶ εὐμενῶς, καὶ ἐτίμησε τούτους μὲ ἀξιώματα.

Μὴ καταπεισθέντες οὖν νὰ ἐξέλθωσιν ὅ,τε Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας Δοσίθεος μετὰ τῶν Ἐπισκόπων, ὁ μέγας Μπάνος Δημήτριος Γκίκας μετὰ τῶν υἱῶν του, ὁ Μανουὴλ Βραγκοβάνος, ὁ Δημήτριος Ρακοβίτζας, ὁ Ράδουλος Γολέσκος, ὁ Σκαρλάτος Κιμπιζάνος, ὁ Ἰσαὰκ Ραλέτος, (ὁ δὲ μέγας Βιτσιάρης Κωνσταντῖνος Φιλιππέσκος, ὠν εἰς τὴν Μολδαυίαν, εἶχεν ἔλθῃ μετὰ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἔγινε Βιτσιάρης) καὶ ἕτεροι πλείσοι μετὰ τῶν Κραϊωβάνων ἀρχόντων, οἵτινες εὐρίσκοντο εἰς Σιβίγιου τῆς Τρανσυλβανίας, ἔπεμφαν Ἄρτζ Μαγζάρι, ἥτοι ἀναφορὰν εἰς τὴν Πόρταν, περιγράφοντες λεπτομερῶς, τὰ ὅσα δεινὰ ὁ τόπος ὑπέφερεν εἰς διάστημα ὀκτῶ χρόνων ἀδιακόπως, καὶ ἐξισοροῦντες ἔλεεινῶς τὴν μεγάλην φθορὰν καὶ ἀφανισμόν τῶν πτωχῶν ὑπηκόων, ἐπικαλοῦντο τὴν Ἀνακτορικὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἔλεος καὶ νὰ τοῖς δοθῇ ἐντ' αὐτῶ ἡγεμὼν ὁ νέος ὑψηλάντης Κωνσταντῖν Βοεβόδας, ὡς διοικήσας προλαβόντως τὴν Μολδαυίαν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως, ὡς ἄλλος πατήρ. Ἐν τούτοις ἐδέοντο δι' ἐνὸς χρόνου ἀσυδοσίαν, καὶ ἕτερα πλείσα, ἡ ὁποία ἀναφορὰ παρρησιασθεῖσα τῷ Βασιλεῖ, ἔλαβε τὴν ποθουμένην ἔκβασιν.

τῇ συνεργείᾳ τοῦ τότε πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας, καὶ τοῦ ἀοιδίμου γέροντος Ὑψηλάντη Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, διὸ καὶ ἔφθασε μετ' ὀλίγου ἐκ Βασιλευούσης εἰς τὸ Βρασσοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας βασιλικὸν Χάτι χουμαγιούν, ὡς οὐδὲν ἄλλο πρὸ τούτου, ὅπερ ἐπεκύρωνεν οὐχὶ μόνον τὰ ὅσα ἐζήτουν, ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα καὶ μὲ προσθήκην περισσοτέρων, ὅτι οἱ ὑπήκοοι νὰ μείνουν ἀτελεῖς χρόνον ἕνα, καὶ ἐλεύθεροι ἀπὸ κάθε βασιλικῆν δούλευσιν, ὅτι ὁ ἡγεμὼν νὰ μένη ἑπταετῆς εἰς τὸν θρόνον, ὅτι ὁ ἡγεμὼν νὰ μὴν ἐκτελῆ οὐδὲν ἄνευ εἰδήσεως, καὶ συγκατανεύσεως τοῦτε Μητροπολίτου καὶ τῶν ἀρχόντων, ὅτι νὰ μὴ δίδῃ τὰ καθ' αὐτὸ ἀξιώματα, ἀνήκοντα τοῖς ἐντοπίοις ἀρχουσίῳ, εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ὅτι οἱ Πέριξ Πασάδες, Ναζίριδες, καὶ Ἀγλάννιδες, νὰ μὴν ἔχουν οὐδὲ μίαν ἐπιρροὴν εἰς τὸν τόπον, καὶ ἕτερα πλείσα (ὄρα τὸν τελευταῖον τόμον τῆς παρούσης ἱστορίας).

Τούτων οὕτως γινομένων, ἀμέσως ἐπρόφθασε καὶ ἡ ἐκ Βλαχίας ἔξωσις τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Σουτζου, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, ὅστις ἡγεμονεύσας μόλις τρεῖς μῆνας, ἐπανῆλθεν αὐθις εἰς Μολδαυίαν· εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἐδιωρίσθη ἡγεμὼν κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἀρχόντων ὁ νέος Ὑψηλάντης Κωνσαντίν Βοεβόδας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Σουτζος, ἀγκαλὰ καὶ ἀπέτυχε τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμο-

νείαν, μ' ὅλον τοῦτο ἤλπιζε καὶ νὰ τὸν ἀφή-
 σουν εἰς Μολδαυίαν, πλὴν οἱ ἄρχοντες ἀμ-
 φοτέρων τῶν ἡγεμονειῶν, ὅτε Ῥωσσοὶ πρέ-
 σβυς καὶ οἱ ἐν Βασιλευούσῃ εὐρισκόμενοι ἡ-
 γεμόνες, Μουρούζις καὶ Ὑψηλάντης, μὴ παύ-
 οντες νὰ τὸν κατατρέχωσιν ἐπιμόνως, ὡς ὄν-
 τα ἐκ τῆς πατρίας τῶν Γάλλων, κατώρθωσαν
 νὰ ἐξωσθῆ καὶ ἐκ τῆς Μολδαυίας, καὶ ἀντ'
 αὐτοῦ νὰ διορισθῆ ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Μου-
 ρούζις, συγχρόνως μὲ τὸν Κωνσταντῖν Βοεβόδα
 Ὑψηλάντην.

Ἡ Γ Ε Μ Ω Ν Ο Σ Τ'.

Κωνσταντῖν Βοεβόδας Ὑψηλάντης.

Α' φ' οὗ ἐπληροφορήθησαν οἱ ἐν Τρανσυλβα-
 νία ἄρχοντες τὴν τῶν ζητημάτων αὐτῶν ἐπι-
 κύρωσιν, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸν εἰς τὴν ἡγεμο-
 νείαν διορισμὸν τοῦ κοσμοποθήτου Κωνσταντῖν
 Βοεβόδα τοῦ Ὑψηλάντη, διεχύθη ἀνεκλάλη-
 τος ἀγαλλίασις καὶ χαρὰ εἰς ἅπαντας γενι-
 κῶς, καὶ ὤρμησαν νὰ ἐξέρχωνται ἐκ Τραν-
 σιλβανίας, διὰ νὰ δείξωσι τὴν εὐχαρίστησιν
 καὶ προθυμίαν αὐτῶν, καὶ νὰ τὸν ὑποδεχθῶσι
 μετὰ πάσης λαμπρότητος καὶ δορυφορίας· ἀλλ'
 οὔτ' ἤδη ἡ κοινὴ ἀγαλλίασις καὶ χαρὰ
 ἔμεινεν ἄμικτος λύπης· διότι ἅμα φθάσας ὁ
 νέος ἡγεμὼν εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ διαβὰς εἰς

α. κ.

1802.

Βλαχίαν, κατὰ τὴν ἰδ'. τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, ἐξάβη ὀλίγον εἰς τὸ Ῥαδβάνι, χωρίον τοῦ μεγάλου Μπάνου Σκαρλάτου Γκίκα, καὶ ὑπεδέχθη τοὺς ἄρχοντας, οἵτινες ἔδραμον σωρηδὸν εἰς προῦπάντησίν του· εἰσελθόντος λοιπὸν μετὰ τῆς Δόμνης καὶ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν τάξιν, ἐν ᾧ ἐφάλλετο ἡ δοξολογία, συνέβη σεισμὸς τρομακτικὸς καὶ φρικώδης, οἷος οὐ γέγονε πώποτε, ὥσε ἐξῆλθον ἅπαντες ἐντρομοὶ, καὶ ἄνευ σχεδὸν αἰσθήσεω (*). τῇ δὲ

(*) Ἡμέρα ἦτον ἑορτῇ, αὐτῇ μιᾶς ἀγίας, τῆς νέας καὶ Θαυματουργοῦ, Παρασκευῆς ὁσίας. Ἐν ᾧ ἐσείσθηκεν ἡ Γῆ, σὴν ἐδικήν μας σφαῖρα, πλὴν ὁ Θεὸς ηὐδόκησε, καὶ ἐσυνέβ' ἡμέρα. Ἄν νύκτα δὲ συνέβαινεν ἕνα τοιοῦτον δράμα, τίς νὰ μὴ χάσῃ ἢ θελε τὸν νοῦν του ἐν τῷ ἅμα; Ἀνθρώπων πόσων ὄλεθρος, βαβαί! ἦτον νὰ γίνῃ; ἢ ἄρα ποῖος ζωντανὸς ἐδύνατο νὰ μείνῃ; Τόσῃ δὲ ἤρχετο βοῆ, ἀπὸ παντοῦ ἀγρία, ὥσε ἀπενεκρώθησαν καὶ τ' ἀγρια θηρία. Σεισμοὶ πολλάκις ἐγίναν, κατὰ καιροὺς κλονώδεις; σπανίως πλὴν συνέβησαν, παρόμοια παλμώδεις. Ἡ Γῆ ἀνεμοχλεύετο, ἡ γῆ ἐκυματεῖτο, ἡ γῆ, τὸ πλεῖο βαρύτερον ζαιχεῖον, ἐκλονεῖτο. Καὶ ἐπιπτον τὰ κτήρια, τὰ πρὸ τοσοῦτων χρόνων, μεγάλα κί' ἀξιοπρεπῆ ἀπ' τὸν σφοδρὸν τῆς κλόνου. Παντοῦ δὲ ἐκατέσκασεν, αὐτῇ καὶ ἐξεχώθη, πολλὰ δυσώδης ἄσφαλτος, καὶ τίς δὲν ἐφοβήθη; Καὶ θειαφώδη ὕδατα, ἀπ' τὰ ἐντόσθιά της, ἐξῆμισε σενάζουσα, ἐκ βάθους τῆς καρδιάς της.

ἐπελθούσῃ ἡμέρᾳ ἔλθων ἐν Βουκουρεσίῳ, ἐ-
ξάβη εἰς τὴν τοῦ Βακαρεσίου Μονὴν, διότι ἢ
ἡγεμονικὴ Κούρτη εὐρίσκετο κατηφανισμένη
ἐκ τοῦ φρικώδους σεισμοῦ, ἣν φροντίσας μό-
λις ἐπιδιώρθωσε μετὰ βίας, καὶ ἐμετοίκισεν
εἰς αὐτήν· ἀφ' οὗ δὲ εἰσῆλθε μετὰ λαμπρᾶς

Σχεδὸν ν' ἀνοίξῃ ἤθελε, καὶ νὰ μᾶς ἐκροφήσῃ,
μὲ δυὸ λεπτῶν ἀναβρασμὸν, νὰ μᾶς καταποντίσῃ.
Φρικώδης πόσον ἐγίνε, δὲν ἔχω εὐπορίαν
λόγων, νὰ γράψω ὡς εἰκὸς, ἀλλ' οὔτε εὐρυθμίαν.
Ἡ Κόλτζα δὲ, τὸ ὑψηλὸν τεχνούργημα Βλαχίας,
πολλοὺς σεισμοὺς ὑπέφερε, μετὰ πολλῆς ἀνδρείας.
Εἰς ὅλους ἀντιτάσσετο, τοὺς ἀψηφούσε μᾶλλον,
εἰς τοῦτον πλὴν ὑπέκλινεν, ὡς εἰς οὐδένα ἄλλον.
Καὶ μετὰ χρόνους ἑκατὸν, ἀφ' οὗτου καὶ ἐκτίσθη,
τὴν κεφαλὴν τῆς ἔκλινεν, καὶ ἐκατακρημνίσθη.
καὶ ἐκκλησίαι ἔπεσον, διακοσίων χρόνων,
προσέτι καὶ Καμπαναρὰ, ὑπὲρ τριῶν αἰώνων.
Ἀφῆνω τὰ παλάτια, τὰ νέως κτισμένα,
ἐκ τῶν ὁποίων ἀσλαβεῖς δὲν ἔμεινεν οὐδ' ἓνα.
Δὲν ἦτον δ' ἀποτελεσμα, αὐτὸ μόνον μετ' ἄλλων,
ἀλλ' ἦν θαρρῶν καὶ αἴτιον, ἀνώτερον μεγάλον.
Διότι τὰ παρόμοια, ὁπόταν εἰς τὴν φύσιν,
συμβαίνουν πρὸς φθορὰν αὐτῆς, καλοῦνται παρὰ φύσιν.
Τὰ δὲ ζοιχεῖα ἐκ Θεοῦ, ἀφ' οὗ παροραθῶσι,
ἀμέσως μόνα σπεύδουσι, τὸ νὰ ἀφανισθῶσι.
Ἀμέσως λέγω πρὸς φθορὰν ὁρμῶσιν αὐτομάτως,
κατανοοῦντὰ ὁ Θεὸς, ὅτι εἶν' ὀργῆς γεμάτος.
Διὸ βεβαίως ὁ Θεὸς, εἰς ἄκρον παρωξύνθη,
ἢ ἀνομία τοῦ λαοῦ, ὡς εἶδεν ὅτ' ἠύξῃθη.
Εἶδ' ὁ τὰ πάντα θεωρῶν τοῦ κόσμου τὴν κακίαν,
καὶ πόσον πηρεδόθησαν κοινῶς εἰς ἀδικίαν.

παρατάξεως, και χαρᾶς γενικῆς, ὡς ἐκάθησεν εἰς τὸν ἡγεμονικὸν αὐτοῦ θρόνον, πρώτη φροντίστου ἐσάθη τὸ νὰ πληρώσῃ τοὺς τῶν στρατευμάτων μισθοὺς, καὶ νὰ τὰ ἀποπέμψῃ ἀντίπεραν τοῦ Δουνάβεως, ὅπερ μὲ κάθε εἵδους τρόπον ἐκτελέσας, ἐλευθέρωσε τὴν Βλαχίαν ἐκ λύμης τοιαύτης· ἔπειτα ἀπέπεμψε μὲ παράταξιν μεγαλοπρεπῆ καὶ τὸν Χασάν ἀγὰ Πα-

Εἶδεν ὅτι δὲν ἔμεινεν ἀγάπη καὶ φιλία,
ἀλλ' ἀρπαγὴ, ἐπιβουλαί, κ' ὑπόκρισις δολία.
Ἐν γένει ἐσκληρύνθηκε, λυὸς ὁ ἐκκλητός του,
καὶ ἅμα ἠχρεώθηκεν, ὁ πλὴν ἀγαπητός του.
Ἐξέκλινεν, ἠσέβησε, τὸ θεῖον οὐ φοβεῖται,
τὰς ἐντολὰς παρέβηκε, Θεὸν ἀποποιεῖται.
Τίς ὁμῶς δεῖται προσοχὴν, τοιαῦτα νὰ ἀκούσῃ,
ἀφ' οὗ οὐ εἶν' ὅλοι φυσικοὶ, καὶ φυσιολογοῦσι;

Ὁ Ποιητής.

„Κοίταξε θνητὲ σοχίσου, τὴν τε γῆν καὶ οὐρανόν,
δὲν αἰσθάνεσαι πῶς εἶναι, ἕνας κτίστης, ἕνα ὄν;
Πρόσρξε εὖν Ποιητὴν σου, μὲ τὰς θεῶν προσευχάς,
πρόβαλε μετὰ δακρύων, τὰς Δαβιτικὰς εὐχάς.

Εὐχί.

„Πλεῖος γενοῦ Θεέ μου, παύσου πλέον τὴν ὀργὴν,
πέμψον εὖ ἐξῆς γαλήνην, καὶ εἰρήνην εἰς τὴν Γῆν.
Ὁ ποιῶν τὴν Γαίαν τρέμειν, ἅμα καὶ Ὠκεανόν,
πέμψον ἄγγελον εἰρήνης, ἐφ' ἡμᾶς ἐξ οὐρανῶν.
Φώτισον τῶν ἀναισθητῶν τὰς αἰσθήσεις μουσικῶς,
ἵνα σὲ ὁ σύμπας κόσμος ἀνυμνήσῃ γενικῶς.
Δὲς κατάληψιν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ξεσκοτισθῇ,
μή ποτ' ἀπὸ τὴν ὀργὴν σου, παρευθὺς ἀπολεσθῇ.
Πλέον δὲ μὴν ἐπιβλέψης, μὴ τοιαύτην σου ὀργὴν,
ἵνα μὴ ποιήσῃς πάλιν, τρέμουσαν αὐτὴν τὴν Γῆν.

σᾶν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βέλιγραδ· διὸ καὶ μεί-
 νασα πλέον ἢ πολυκαθῆς Βλαχία ἐν εἰρήνῃ
 καὶ ἡσυχίᾳ, καὶ ἔχουσα τοιοῦτον πατέρα δι-
 οικητὴν, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἰατρὸν ἄριστον, ἄρχισα
 νὰ αισθάνεται ἡμέρα τῇ ἡμέρα γιγαντιαίοις
 βήμασι τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω βελτίωσίν της,
 καὶ νὰ ἐλπίζῃ τὴν ὡς ἐκ πανολεθρίου νόσου
 τελείαν ἀπαλλαγὴν καὶ ὑγείαν της· ἐφισυ-
 χάσας δὲ καὶ ὁ ἡγεμὼν, κατὰ πρῶτον ἐζή-
 τησε νὰ θεωρήσῃ τὸ τοπικὸν χρέος, ὅπερ ἔ-
 μεινε παρὰ τοῦ Μιχαὴλ Βοεβόδα καὶ Ἀλε-
 ξάνδρου Βοεβόδα τῶν Σούτζων, καὶ τὸ ἐπλή-
 ρωσεν ἐκ δανείων ὁ τόπος μὲ ὑπέρογκου τό-
 κου· καὶ γινομένης κοινῆς σκέψεως περὶ τοῦ-
 του μεταξὺ τῶν ἀρχόντων, ἔμεινεν αὐθις ἢ
 ἐλπίς εἰς τὸν ἡγεμόνα νὰ τὸ ἐκπλύνῃ, ὡς
 οἶδε τρόποις, ὡς καὶ μετ' ὀλίγου τὸ κατώρ-
 θωσεν.

Ἐν τούτοις, ἀπέστειλεν ὁ ἡγεμὼν, χωρὶς νὰ
 ἀναβάλῃ καιρὸν, καὶ τὸν μέγαν Ποσέλυικον
 Κωνσταντῖνον Καρατζὰν πρὸς τὸν ἐν Βιδυνίῳ
 αἰσχισον τῆς ἀνθρωπότητος ἐχθρὸν Παζβάν-
 τογλου, ἐπιμαλῶς προσπαθῶν μὲ δῶρα καὶ
 χρήματα νὰ τὸν εὐχαρισήσῃ, καὶ νὰ σθύσῃ
 τὴν τούτου λύσσαν, διὰ νὰ συσῆσῃ φιλίαν
 εἰς τὸ ἐξῆς μετ' αὐτοῦ, καὶ νὰ μὴ προφρασιο-
 λογῆται μετέπειτα, καὶ νὰ προβάλλῃ τὰς ἀ-
 λόγους καὶ δυσμενεῖς του προτάσεις· πλὴν
 καὶ ἐκεῖνος ἔδειξεν ὅτι ἔλαβε πολλὴν εὐχαρίστη-

σιν διὰ τὸν τρόπον τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ὑποσχέθη εἰς τὸ ἐξῆς φιλίαν εὐλικρινή· ὕβεν ἐπιτρέψας ἐκ Βιδινίου καὶ ὁ Καρατζᾶς Κωνσταντῖνος, ἐψηφίσθη Καϊμακάμης Κραϊώδας.

Τοιαύτης οὖν μεταβολῆς γεγενησῆς εἰς τὴν Βλαχίαν, παρεδόθησαν πάντες εἰς εὐθυμίας, καὶ δὲν ἤκούετο ἄλλο τι πανταχόθεν, εἰμὴ σημεῖα χαρᾶς, χορῆ καὶ συμπόσια· ἔτσι δὲ γάμοι ἔμελλον νὰ γίνουσι ἀρχαυτικῆ, καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων εἶχον ἐμποδισθῶσιν, ἤδη πλέον ἐγίνοντο μετὰ πολλῆς μεγαλοπρεπείας καὶ παρρησίας μεγάλης κατὰ τὸ τοπικὸν ἔθος· διὸ καὶ συνεχῶς ἦσαν εἰς τὴν ἡγεμονικὴν Κεῦρτην σεφανάματα, καὶ ἀδιακόπως χειροφιλήματα, ὡς ἢ ἀνέκαθεν συνήθεια· σὺν τούτοις δὲ καὶ ὁ ἡγεμὼν εὐθυμοῦσεν ἐπίσης, καὶ τοὺς ἔτιμα μὲ τὰς λαμπρὰς παρατάξεις του· Ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, καθ' ὃ ὁ ἡγεμὼν ἐνόμιζεν, ὅτι κατευχαρίσει τὸν Παζβάντογλου, μὲ τὸ νὰ ἐποίει συχνάκις ὄλα του τὰ θελήματα, καὶ τῷ ἔπεμπεν ὅσα ἐζήτη καὶ περισσότερα, πληρώων ἐνίοτε πόλιτζαις ὁποῦ ἐκεῖθεν τῷ ἐτραβοῦσεν εἰς χρήματα (ὡσάν νὰ εἶχον συντροφικὴν πραγματείαν), καὶ σέλλων ἄλλοτε Καρέταις ἢ Μπεύτκαις, καὶ ἕτερα πλείσα, καὶ ἐν ᾧ λέγω δὲν παρεβλέπετο ἐλάχισόν τι ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τούτου, ἰδοὺ παρ' ἐλπίδα προφθάνει καὶ χιλίων πευγγείων ἐν ζήτημα ἀνευ ἀναβολῆς καὶ ἀπροφα-

σίως. Σκέπτεται οὖν ὁ ἡγεμὼν νὰ οἰκονομήσῃ κατὰ τὸ παρὲν καὶ τούτου τὴν Σερρατείαν· πλὴν ἐντ' αὐτῷ συμπεραίνει, ὅτι τὰ πράγματα δὲν δεικνύουσιν σημεῖα φιλίας, ἀλλὰ ζητεῖ προφανῶς αἰτίας διὰ νὰ ἀρχίσῃ τὰ συνήθη του πάλιν· μ' ἔλεν τοῦτο ἐξοικονομήσας ἐκ τῆς ῥηθείσης ποσότητος μέρες, ἔπεμψεν αὐτὰ ἑμοῦ καὶ με' ἕτερα δῶρα με' τὸν Δισὰν Ἐφενδισὴ εἰς Βιδύου, τῷ ἑποίῳ παρήγγειλε νὰ γίνῃ προσεκτικὸς εἰς τὰ κινήματα τοῦ Παζβάντογλου, καὶ με' ἀκρίβειαν νὰ παρατηρήσῃ διὰ νὰ λάβῃ περίληψιν, καὶ νὰ ἐξιχνιάσῃ, εἰς οὐσκοπούς ἔτρεφεν εὔτες· ὁ δὲ φθάσας, ἔδωκε τῷ Παζβάντογλου τὰ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος σαλέντα, ὅστις ἔδειξε πρὸς ὦραν, ὅτι διὰ τὰ ληθθέντα ἔλαθεν εὐχαρίσισιν, εἶπεν ἑμοῦ αὐτῷ, ὅτι πρέπει νὰ φροντίσῃ ὁ ἡγεμὼν καὶ διὰ τὰ ἐναπολειφθέντα μετ' εὐ πολὺ, καὶ πάλιν ἂν μετέπειτα λάβῃ χρεῖαν, θέλει τῷ γράψῃ νὰ ἐξοικονομήσῃ καὶ ἕτερα.

Πειθήσας οὖν τῷ Δισὰν Ἐφενδισὴ ἰκανὴν δεξιῶσιν καὶ περιποιήσιν, ἀπέπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἡγεμόνα με' πολλὰς δηλώσεις φιλικὰς καὶ εὐκρινεῖς, χωρὶς πλὴν νὰ ἀναφέρῃ παραμικρὸν τι ἕτερον, ἢ νὰ ἀποδείξῃ τὸν κρυφίον του σκοπὸν, ὅτι ἔμελλε νὰ στείλῃ στρατεύμα εἰς Βλαχίαν· ἀλλὰ μόλις ἔφθασεν ὁ Δισὰν Ἐφενδισὴ εἰς Κραϊώβαν, καὶ εὐθὺς ὁ Παζβάντογλος εἰς πρᾶξιν ἔβαλε τὸ σκοπούμενον.

Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος, ἔπειδὴ ἠκολούθησε χειμῶν σκληρὸς καὶ βαρῦτατος, καὶ ἐπάγωσεν ὁ ποταμὸς Δούναβις, οὔτινος ἢ δύσκολος διάπλευσις ἀποκατέστη εὐδιάβατος, εὐκόλως ὁ Παζβάντογλους ἐδυνήθη νὰ πέμψῃ σράτευμα εἰς Βλαχίαν, τὸ ὅποιον διέβη τὸν Δούναβιν ἀπὸ τὴν ἀντικρῆ Τζίμπρον εἰς τὸ Βλαχικὸν Ὀσροβένι, τῆ ἰή. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου· ἦτον δὲ ὁ περίφημος Μανάρ Ἰμπραὶμ μετὰ τοῦ Κουσάντζαλι καὶ ἑτέρων τινῶν Χατζή Μεμίσογλου, καὶ Τζιλιλόγλου, ὁμοῦ καὶ μὲ δύο Ἀλθανοὺς Μπεΐδες, ἔχοντες σράτευμα ἅπαντες ὑπὲρ τὰς ἑξ χιλιάδας, καὶ μὲ ἰκανὰ τόπια· ἔλεγον δὲ ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν ἀπέβλεπε καθὼς ἐπροσάχθησαν, νὰ ἀπεράσουν ἐκ τῆς Βλαχίας δι' εὐκολίαν, καὶ νὰ κυριεύσωσι τὸ τῆς Νικοπόλεως κάστρον, διότι ἀπὸ τὸ ἀντικρῆ μέρος ἦτον δυσκατόρθωτος ἢ διάβασις· ἀλλ' ὁ καθ' αὐτὸ κεκρυμμένος σκοπὸς τῶν διέφερεν ἐκ τῶν λεγομένων.

Ἐν ᾧ οὖν οἱ δυσυχεῖς ἄνθρωποι ἐνόμιζον ὅτι ἐτελείωσαν τὰ προλαβόντα δεινὰ, καὶ ἤλπίζον εἰς τὸ ἐξῆς ἢ ἀπολαύσουσι τὴν γλυκεῖαν τῶν ἡσυχίαν, καθὼς καὶ ἦτον τῷ ὄντι, καὶ συνήχθησαν πανταχόθεν ἀφόβως, καταγινόμενος ἕκαστος εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἔργον, νὰ ἰδῶσιν ἐξαίφνης τοσοῦτον πλῆθος σρατεύματος, καὶ εἰς παρόμοιον καιρὸν βαρυτάτου χειμῶνος, καὶ τίς δὲν μένει ἐκστατικὸς, καὶ ἐκ

τοῦ φόβου νὰ χάσῃ τὸν νοῦν του; διὸ καὶ τὰ
 ταλαίπωρα χωρία, τὰ κατ' ὁδὸν εὕρισκόμενα,
 κατεσκορπίζοντο ἐν ῥοπῇ ἐκ τοῦ Παιικοῦ τρέ-
 μου· ἀλλ' οἱ δυσουχεῖς ἄνθρωποι φεύγοντες
 νὰ σωθῶσι, κατεβυθίζοντο εἰς τὴν χιόνα ἀπα-
 ραλλάκτως ὡς εἰς τὴν θάλασσαν· διότι τοιοῦ-
 τος σκληρὸς χειμῶν, καὶ τσοαύτη νὰ πέσῃ
 χιῶν, δὲν ἐνθυμοῦντο ἄνθρωποι γέροντες
 διὰ πολλοὺς ἐνιαυτοὺς νὰ συμῆ· ὅθεν εἰς
 ποῖον μέρος ἐδύναντο οἱ ταλαίπωροι φεύγον-
 τες νὰ κρυφθῶσιν; ἢ ποῦ νὰ εὕρωσι καταφύ-
 γιον νὰ σωθῶσι; τὰ μὲν δάση ἦσαν διόλου
 ἄβηατα καὶ γεμάτα χιόνος, αἱ δὲ πεδιάδες ὡ-
 μοίαζον λευκαὶ θάλασσαι, ἄπλευσοὶ καὶ παν-
 τέρημοι· ἐπειδὴ τὰ πτηνὰ καὶ ποίμνια τῶν
 προβάτων, εἰς τὰ καταγωγιάτων νεμόμενα
 ἐφισύχαζον· τοιοῦτος δὲ αἶρ κατάφυχος ἔ-
 πνεεν, ὥς ἐ διεπερνοῦσε καὶ τὰ ἐντόσθια. Ἐν
 ᾧ δὲ ἀλώπεκες, λύκοι, καὶ ἄρκτοι ὥρμου-
 σαν νὰ πλησιάσωσιν ὅπου ἦσαν οἰκίαι, οἱ ἐν
 αὐταῖς κατοικοῦντες ἄνθρωποι ἐξήρχοντο, καὶ
 ἔφευγον ἐκ τοῦ φόβου ὡς παράφρονες καὶ ἀ-
 πηλπισμένοι· ἔσυρον τινὲς τὰ βρέφη των εἰς
 τὰ σκάφη, κακεῖνα τὰ ἄβλια ἐκ τοῦ ψύχους
 ἐξέπνεον· καὶ δὲν ἐξήρκει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι
 ὕπεροῦντο τροφῆς, ἀλλ' ὥρμουσαν κατ' αὐτῶν
 καὶ οἱ λύκοι πεινῶντες, ὡς τυφλοὶ καὶ λυσ-
 σάδεις· καὶ ἄλλα μύρια τοιαῦτα δεινὰ συνέ-
 βησαν, ὅταν τὸ ῥηθὲν σράτευμα διέβη εἰς τὴν

Βλαχίαν· καὶ μ' ὅλον ὅπου οἱ ἀρχιγοὶ ἔλεγον ὅτι διαβαίνουσιν ἐν εἰρήνῃ, ἀλλὰ πῶς τις ἔδιδε; καὶ εἰς τοιαῦτα γνωστὰ ὑποκείμενα βίου τοιούτου μὲ παρόμοιον κράτευμα σχοινίου καὶ παλουκίου;

Ἄφ' οὗ ἔφθασεν ἐν Βουκουρεσίῳ αὕτη ἡ εἰδησις, κατεταράχθη ἡ πόλις, καὶ εἰς ἅπαντας διεχύθη φόβος καὶ τρόμος, ἃ εἶχον δίκαιον νὰ φοβηθῶσι τῶ ὄντι, διότι ἐξαίφνης νὰ περάσῃ τοσοῦτον κράτευμα, συβημένον ἀπὸ τοιούτους λησάστε καὶ λησάρχας, οἱ δὲ ποταμοὶ ἅπαντες νὰ εἴν' παγωμένοι, χιῶν ὑπερβολικὴ μὲ ἄνεμον μέγαν, σκληρὸς παγετὸς ὑπὲρ φύσιν, χωρὶς τις νὰ δύναται νὰ παραμερήσῃ, ἢ νὰ οἰκονομήσῃ τὰ κινητὰ του ὑπάρχοντα, ἐν πούτοις πρὸς φύλαξιν κράτευμα παντελῶς νὰ μὴν εἶναι, ἢ δὲ τοῦ Παζβάντογλου δολιότης νὰ εἶναι πασίδηλος, καὶ τίς δὲν ταραττεται καὶ δὲν χάνει ἐκ τοῦ φόβου τὸ λογικόν του; Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Μαγάφης ἃ οἱ λοιποὶ ἀρχιγοὶ Παζβαντλίδες ἔγραφον τῷ Καϊμακάμη Κραϊώβας, ὅτι διαβαίνουν ὡς φίλοι, καὶ νὰ τοὺς προφθάσῃ μὲ ζαχερέδες, ἤτοι τροφὰς ἀναλόγους· ἐντ' αὐτῷ νὰ τοὺς ἐτοιμάσῃ κονάκια, δηλαδὴ καταλύματα ὅσον τάχιςα μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, νὰ τοὺς προφθάσῃ προσέτι ἄνευ ἀναβολῆς ποσότητος Καχθὲ καὶ Ζαχάρεως, Καπότα καὶ Σαμουρόγουναις, Κουτόσια καὶ Σαλθάρια, καὶ ἑπομένως Σάνιες μὲ τε

λεγάρια, ἦτοι ζεύγη ἀλόγων, διὰ τὰ σύρου
 τὰ τόπια· καὶ δι' αὐτὰ ὅλα ἔγραφον μὲ δει-
 νὰς ἀπειλὰς, ὅτι τὰ μὴ γίνῃ ἀργοπορία, ἐπει-
 θὴ ὕστερον δὲν ἐπιδέχονται πρόφασιν· ἔγρα-
 φεν οὖν καὶ ὁ Καϊμακάμης τῷ ἡγεμόνι ταῦτα
 πάντα λεπτομερῶς· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐφάνη εἰς
 τοῦτο μὲ φρόνισιν τελείαν καὶ γενναϊότητα,
 ὡς ἄξιος καὶ ἔμπειρος ναύκληρος εἰς αἰφνίδιου
 ἀνεμοταραχὴν, καὶ τρικυμίαν θαλάσσης, καὶ
 ἀμέσως ἐφρόντισε τὴν τῶν ἀναγκαίων ὅλων
 προμήθειαν, οἷαν ἐδεῖτο ἢ παροῦσα περίσσεια.
 Ὅθεν ἔγραψε πρὸς τὸν Καϊμακάμη, ὅτι ἄνευ
 ἀναβολῆς τὰ προφθάσει εἰς τοὺς Παζβαντλίδες
 τροφὰς, καὶ ἐπιμελῶς τὰ ἐτοιμάσει τὰ κατα-
 λύματα, αὐτὸς δὲ ἐφρόντισεν ἐκ Βουκουρε-
 ρίου τὰ πέμψῃ εἰς τούτους ὅσα ἐζήτησαν·
 καὶ ἐντ' αὐτῷ προβλέψας διώρισε τοιαύτας
 φυλάξεις περὶ τὴν πόλιν, ὡς οὐτ' εἰς περι-
 διάβασιν ἐδύνατο τινὰς τὰ ἐξέλθῃ· διότι μὲ-
 τὸ τὰ ἔπαθον πολλοὶ δυσχεεῖς ἐπὶ Μιχαὴλ
 Βοεβόδα, ὠρμούσαν μὲ κάθε παραμικρὸν φό-
 βον εἰς τὴν φυγὴν. Ἐν τούτοις συσκεφθεὶς με-
 τὰ τῶν ἀρχόντων, ἔκρινεν εὐλογον τὰ κάμουν
 καὶ ἐν σῶμα στρατεύματος τοπικοῦ· ὅθεν καὶ
 ἀποσεύλας εἰς τὰ πέραν τοῦ Ὀλτου δέματα
 προσεγγὰς, φέρει ἀμέσως ἐκεῖθεν ἰκανὴν ποσό-
 τητα Πανδούριδων καὶ Κατάνων, οἳ τινες εἰσὶν
 αὐτόχθονες ἄνδρες πολεμικοὶ καὶ γενναῖοι, ἐ-
 λεεινὰ λείψανα καὶ ἀπέγονοι τῶν ἡρωϊκῶν στρα-

τευμάτων ἐκείνων, ἅπερ ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας Μαυροκορδάτος καθήρεσε· φέρει πρὸς τούτοις Πλαγιάσιδας καὶ ἑτέρους, οἵτινες φυλάττουσι τὰς δυσβασίας τῶν Καρπαθίων ὄρων· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐκλέγει ἀξιόους ἀρχηγούς καὶ διοικητάς. Ἐν τάχει δὲ φροντίσας καὶ ἐνδύματα δι' αὐτούς, μεϊτάνια καὶ ποτούρια, καὶ καλπᾶκια μὲ μπαρέτας, τοὺς μὲν ἐνδύει κόκκινα, τοὺς δὲ πράσινα, καὶ οὕτω τοὺς διαιρεῖ εἰς τάγματα δύο· δίδει δὲ προσαγὴν καὶ εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν πραγματευτῶν καὶ τεχνιτῶν, ὅτι νὰ ἐκλέξωσιν ἐκ τοῦ μεταξύ των τοὺς πλέον πιστοὺς καὶ ἀξιόους, καὶ νὰ συζητήσουν ἐν τάγμα, ὅπερ ἠνομάσθη τῶν Παζαριωτῶν· πλὴν καὶ Κοζάκου ἐξεῖλεν ἐν τῷ ἅμα νὰ φέρῃ, οἵτινες ἔτυχον νὰ εὐρίσκωνται πλησίον τῆς Μολδαβίας· φέρει τοπτζίδας ἐμπείρους, ἐτοιμάζει τόπια, καὶ προθύμως τὰ πάντα διατάττει ἀόκνως· παλαίστρας κατασκευάζει εἰς τὰ τείχη τῆς Κούρτης, καὶ διορίζει ἐπιμελῶς εἰς κάθε μέρος φυλάξεις· τὸ δὲ κράτευμα, ὅπερ εἶχε συναθροίσῃ καὶ ἐτοιμάσῃ, βάλλει αὐτὸ νὰ φυλάττῃ εἰς τὰ ἀνήκουτα μέρη, τοῦ ὁποίου συνεποσοῦτο ὁ ἀριθμὸς εἰς τέσσαρας χιλιάδας, Κατάνων, Πανδούριδων, καὶ Πλαγιάσιδων, Κοζάκων, Ἀλβανῶν, Παζαριωτῶν, καὶ ἄλλων, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἕως ὀκτῶ χιλιάδων, οἵτινες ἦσαν εἰς τ' ἄρματα, καὶ ἔτοιμοι εὐθύς εἰς τὸ πρῶτον νεῦμα τοῦ

ἡγεμόνος, καὶ εἰς τὴν πρώτην ἀνάγκην. Ἐκ-
 τελέσας οὖν ὅλας ταύτας τὰς προμηθείας εἰς
 δύο ἐβδομάδων διάστημα, ἐσοχάσθη νὰ κάμη
 καὶ ἓνα στρατήγημα, διὰ νὰ καταλάβῃ τοὺς
 τῶν Παζβαντλίδων σκοπούς· διὸ καὶ ἔπεμψε
 μυζικῶς πεντακοσίους ἵππεις ἀνδρείους καὶ
 ἐκλεκτοὺς εἰς τὰ περίξ τοῦ Γιργλέβου χωρία,
 διὰ νὰ ἐνεδρεύουν κρυφίως· καὶ εἰ μὲν ἤθελαν
 ἰδῆ τοὺς ἐχθροὺς νὰ διευθύνουν πρὸς Βουκου-
 ρέσιον τὴν ὁδόν τους, νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν
 μακρόθεν χωρὶς νὰ φανοῦν, καὶ ὅταν ἰδῶσι
 τοὺς ἐν Βουκουρεσίῳ νὰ τοὺς κτυπήσωσιν ἔμ-
 προσθεν, τότε κακεῖνοι νὰ ὀρμήσωσιν ἐναντίον
 των ὀπίσθεν.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ὁ ἡγεμὼν ἐπρομήθευε τὰ εἰρη-
 μένα καὶ διέταττε τὰ πάντα κατὰ τὴν κατε-
 πείγουσαν χρεῖαν, εἶχον φθάση καὶ οἱ Παζ-
 βαντλίδες εἰς τὰ χωρία τοῦ Τούρνου, πλὴν
 μὲ ἄκραν ἀργοπορίαν διὰ τὴν σκληρότητα τοῦ
 χειμῶνος, ὅπου ἐκάθησαν διὰ νὰ ἡσυχάσουσι,
 μὴ ἔχοντες σκοπὸν νὰ διαβῶσιν ἀντικρὺ εἰς
 Νικόπολιν, ὡς προλαβόντως διέδосαν· ὅσους
 δὲ ἔτρεφον λογισμοὺς, ἠγνόουν οἱ πάντες,
 ἐκ τῶν κινήματων δ' αὐτῶν ἐλάμβανεν ἕκαστος
 πληροφορίαν τελείαν· διότι ἂν τῷ ὄντι εἶχον
 σκοπὸν νὰ κτυπήσουν καὶ νὰ κυριεύσουν τὸ
 τῆς Νικοπόλεως κάστρον, ὡς ἔλεγον, δὲν ἔ-
 χρονοτριβοῦσαν τελείως εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ
 νὰ δώσουν καιρὸν τῷ Τερσενικλῆ διὰ νὰ τὸ

ἐχυρώσει, ἀλλ' ἄνευ ἀργοπορίας διέβαινον καὶ
 τὸ ἐκυρίευσον ἐν εὐκολίᾳ, ἐν ᾧ δὲν εἶχεν οὗτος
 προμήθειαν οὐδὲ μίαν, μάλιστα ἐν ᾧ καὶ ὁ
 Δούναβις ἦν παγωμένος· ἔτρεφον ὁμῶς σκο-
 πὲν ἐναντίον, καθὼς ἐγνωρίσθη μετέπειτα·
 δηλαδὴ νὰ ὀρμήσουν εἰς Βουκουρέσιον, νὰ
 θύσουν, ν' ἀπυλέσουν, καὶ νὰ κατασρέψουν
 τὴν πόλιν· πλὴν ἐμεσοκλάβησαν τέσσαρα τιμὰ
 αἰτία πρὸς ἐμπόδιον τοῦ σκοποῦ των· καὶ τὸ
 μὲν πρῶτον ἦτον, μὲ τὸ νὰ ἔλαβον πληροφο-
 ρίαν βεβαίαν, ὅτι ὁ ἡγεμῶν ἐσυνάθροισεν ἰ-
 κανὸν σράτευμα, καὶ ἦτον ἔτοιμος πρὸς ἀντί-
 στασιν, καὶ ὅτι ὠχύρωσε τὴν πόλιν καλῶς καὶ
 ἦτον δυσάλωτος· τὸ δὲ δεύτερον, ἐπειδὴ ἔμα-
 θεν ὅτι ἔφερε καὶ Κεζάκουσ, ἐξ αὐτῶ ἀναχαιτί-
 σθη ἢ τούτων ἑρμῆ, (διότι δοκιμάσαντες τὴν
 δύναμίν των πολλὰκις, τοὺς φοβεῦνται ὡς τὴν
 πανάλην) οἱ ὁποῖοι μ' ἔλουν ὁποῦ ἦσαν τετρα-
 κέσισι μένου, καὶ κείνοι Μολδαῦοι μὲ Κοζακι-
 κὸν ἔνδυμα, διεφημίσθη ὁμῶς ὅτι ἦσαν ἕξ
 χιλιάδες· τὸ τρίτον, ὅτι συνέβη διχόνοια με-
 φαξύτων, καὶ ἀντεφέρουντο ἐπὶ τῷ ἰδίῳ σκο-
 πῷ· καὶ τὸ τέταρτον καὶ κυριώτερον ἦτον τὸ
 τοῦ Παζβάντογλου μήνυμα, ὅς τις τοὺς ἐπρό-
 σταξε νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Βιδύμ· διότι ἐν ᾧ
 οὗτοι διέβησαν εἰς Βλαχίαν, δὲν ἔλειψεν ὁ
 ἡγεμῶν νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως καὶ ἐν Βασι-
 λευούσῃ τόσον εἰς τὸ Δεβλέτι, ὅσον καὶ εἰς τοὺς
 πρέσβεις τῆς τε Ἰωσσίας καὶ Ἀσσυρίας, καὶ

ἐπομένως τῷ εἰς τὸ Σιβήριον τῆς Τρανσυλβανίας εὐρισκομένῳ Κομανδίρη τῶν Ἀουστριακῶν στρατευμάτων· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ἔγραψαν οὗτοι τῷ Παζβάντογλου ἰκανὰς ἀπειλὰς, ἐβιάσθη αὐτὸς νὰ ἀνακαλέσῃ τὸ κράτευσμά του ἐκ τῆς Βλαχίας· τίς ἄλλος οὖν ἐδύνατο νὰ ἐξουικουμήσῃ τοιοῦτοτρόπως τὰ πράγματα εἰς τὴν παρεῦσαν περίεσσιν ὡς οὗτος ὁ αἰείδιμος ἡγεμὼν; διὸ καὶ εὐλόγως ἔλαβε παρὰ Θεοῦ μὲν τὴν εὐλογίαν, παρὰ δὲ τῶν ὑπικέων τὴν εὐγνωμοσύνην, τὰς εὐχὰς, τὴν εὐχαρισεῖαν, καὶ τὰ ἐγκώμια.

Μετὰ τὴν παρέλευσεν τοῦ δριμυτάτου χειμῶνος, καὶ τῶν προρρήθέντων δεινῶν, ἐπελθεῦσα ἡ τοῦ ἔαρος τερπνοτάτη γλυκύτης, συνεπέφερον εἰς τὸ πᾶν κοινὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλιασιν· τὰ ὄρη καὶ αἱ πεδιάδες ἀνθεῦσαν καὶ ἐπρασίνιζον πανταχόθεν εἰς τίσσον βαθμῶν, ὥστε ἐδείκνυον εὐτυχίαν μεγάλην· οὕσης δὲ εἰρήνης καὶ ἡσυχίας, ἕκαστος κατεγίνετο μὲ ἡδονὴν ἄκραν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐργασίαν· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐδιοίκει δικαίως καὶ ἐπιεικῶς τὸν λαόντου ὡς ἄλλος πατήρ, μὲ ἀπαραδειγματίσιν ζῆλον· παρῆλθε καὶ τὸ μετόπωρον καὶ ἐπέσει τὸ θέρους, καὶ ἦτον εἰς πάντας ἀνεκφραστὸς ἡδονὴ καὶ χαρὰ, διὰ τὴν ἀφθονουκαρπόφορίαν τῆς γῆς, κατ' ἐξοχὴν εἰς τοῦτεντὸν ὡς πατέρα φιλέσσοργον ἡγεμόνα· ἀλλ' ἡ εὐώνυμος τύχη κινηθεῖσα τῷ φθίνῳ, δὲν ἀφικεν

οὔτε ἤδη ἄμικτον πένθους τὴν χαρὰν ταύτην, οὔτ' ἄνευ δακρύων τὴν ἡδονὴν, ὡς ἔθος τις παλαιόν· διότι εἰς Βουκουρέσιον τοιαύτη πυρκαϊὰ ἠκολούθησεν, ὥστε οὐδέποτε συνέβη ὁμοία· ἠκολούθησε δὲ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς παρουσίας ἡγεμονείας τῆς κή. τοῦ Αὐγούστου μινὸς πρὶν τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, καὶ ἐξ ἑνὸς φαρμακοπωλείου, ἐκ τοῦ μέσου τῆς ἀγορᾶς, ἔνθα εὐρίσκοντο Δημοναίαι ξηροῦ χόρτου εἰς τὸ πραύλιον, τὸ ὅποιον ἅμα ἀφθὲν διέχυσε σποράδιον τὰς φλόγας τῆ τῶν ἀνέμων ἐπιγενομένη βιαία πνοῆ, αἵ τινες ἐκύκλωσαν ἐξ ἀπροόπτου ἅπασαν τὴν ἀγορὰν, καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐφωτίσθη ὅλη ἡ πόλις (*).

(*) Τόση γαλήνη δ' ἔτυχεν, ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὥστε ποσῶς δὲν σάλευσεν, καὶ φύλλον ἀπ' ἀέρα. Κατὰ τὴν ὥραν πληρὴν αὐτὴν, ἡ φλόξ ὡς διεδόθη, συμφώνως καὶ ὁ ἄνεμος, εὐθύς ἐφανερώθη. Δὲν ἦτον ὅμως ἡ Βορρῆᾶς, ἡ Νότος, ἡ Λεβάντες, ἀλλ' ἐκ συμφώνου ὤρμησαν ὡς σύμμαχοι οἱ πάντες. Μετὰ τοὺς ἀνωτέρω τρεῖς ὁ Συρόκος χώθη, ἡ Τραμουντάνα ἐφθασε, Μαίερος ἀρματώθη. Ὁ δὲ Ποννέντες καὶ Γαρμπῆς, ὡσάν μικρὰ παιδάκια, πλησίον περιφέροντο, φυσοῦντες καρβουνάκια. Ἐκ τῶν ἀνέμων οὖν ἡ φλόξ, ὑψώθη εὖρον αἰθέρα, καὶ ἐφαίνετο πῶς καίεται, καὶ αὐτὴ ἡ ἀτμοσφαῖρα. Ὁμοίαι' ἔτι κεραυνούς, ὁ Δίας σφενδονίζει, καὶ τοὺς Τιτάνας δεύτερον, σκληρῶς καταφλογίζει. Ὡς ἄλλη Λίτνη ἐγένεν, αὐτὸ τὸ Βουκουρέσι, καὶ ἐν ῥυπῇ πᾶσα ψυχὴ, ἐτρόμαξεν, ἐξέστη.

Ἐπικρατήσασα οὖν ἡ πυρκαϊὰ σχεδὸν ὥρας
 δώδεκα, μόλις περὶ τὴν αὐγὴν τῆς δευτέρας
 ἡμέρας ἐσβέσθη, μὲ μέγαλον ἀγῶνα τοῦ τε
 ἡγεμόνος καὶ τῶν ἀρχόντων, ἐξ ἧς ἐπροξε-
 νήθη ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας Πουγγείων

Ἐπὶ φλόγας τῆς Πυρκαϊᾶς κίε ἡγεμόν προφθάνει,
 σὺν ἅπασι τοῖς ἄρχουσι, ποσῶς καιρὸν δὲν χάνει.
 Δακρυρροῶν ὑπόσχεται, ἐπαπειλεῖ, φωνάζει,
 πλὴν τοῖς ἀνέμοις ἅπαντας, τίς τοὺς καταδαμάζει;
 Διότι ἂν καὶ ἐσθύνον, τὰς φλόγας πρὸς τὸν Νότον,
 ἐξῆπτεν ἄλλως ὁ Βορρᾶς, μὲ μᾶλλον μέγαν κρότον.
 Αἱ φλόγες ἐξαπτόμεναι, εἰς ὕψη ἀπαιτούσαν,
 νερὰ δὲν τὰς ἐπρόφθνον, τουλούμπκις δὲν ἀρχοῦσαν.

Ἄν δὲ καὶ ὑπερίσχυον, νὰ σβύσουν ἕνα κέρας,
 ἀπ' ἄλλο ἤρχετο βοή, φλογὸς δυνατωτέρας.

Οἱ ἄθλιοι οἱ ἄνθρωποι, ὤρμουσαν νὰ συγκύσουν,
 τὰ κινητῶν κτήματα, καὶ νὰ τὰ διασώσουν.

Ἰλὴν ποὺ νὰ τὰ εὐγάλωσι; καὶ ἀπὸ ποῖον δρόμου;
 ἐν ᾧ αἱ φλόγες ἤρχοντο, ἀπὸ παντοῦ μὲ τρόμου;

Ἐὶς ὅ,τι μέρος ἐφευγον, φωταῖς προσυπαντούσαν,
 ζαλίσθησαν, ἀπέκαμαν, καὶ ἐθρηνολογοῦσαν.

Ὅλ' οἱ Ζαμπῆται ἔτρεχον, τὰ σπήτια κρημνοῦσαν,
 νὰ ἐμποδίσουν τὸ κακὸν, οὐδὲν πλὴν ἐκτελοῦσαν.

Ὅν δὲ τὸ μονασῆριον, ἀγίου Γεωργίου,
 κατὰ τὸ μέσον ἀγορᾶς, τῆς τοῦ Βουκουρεστίου.

Μὲ τείχη ὑψηλότατα, ὑπερεκτεταμένα,
 καὶ ὡς αὐτὸ εὐρύχωρον, καὶ μέγιστον κἀνένα,

Ἐὶς τοῦτο λέγω, ὤρμησαν, ἐν γένει, καὶ δρομαῖοι,
 τὰς πραγματείας σώρευσαν, ἐκεῖ οἱ ἀγοραῖοι.

Ἀπὸ τῶν ἔχλον τὴν πολὺν, πραγματεῶν τὸ πλῆθος,
 ἂν ῥίπτετο, δὲν ἐπίπτε, εἴην Γῆν μακρὸς τις λιθος.

Κίε κ' τῶν ἀρχόντων ἐσειλιν, ἐκεῖ περιουσίας,
 νομίζοντές τὸ ἄσυλον, καὶ τόπον ἀσφαλείας.

ζημία πραγμάτων τε καὶ κτηρίων. Μετὰ τὴν συμφορὰν ταύτην ἐπρόσβαζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀνακτίσῃσιν τὴν ἀγορὰν πλεον εὐρύχωρον μὲν καὶ εὐθείαν μὲ δόλους, μονόπατον δὲ διὰ νὰ μὴν εἶναι εἰς τὴν φωτίαν ὑποκειμένη, τὴν ὁποίαν καὶ ἐξακολουθοῦντες νὰ κτίζωσι, μόλις ἐτελείωσαν εἰς ἓνα χρόνον ὠραιότεραν.

Αἱ φλόγες δ' ἂν καὶ γύρωθεν, εἰς τείχ' ὑπερυψοῦντο,
τελείως δὲν ἐδίεζον, ποσῶς δὲν ἐφοβοῦντο.
Κακῇ δὲ τύχῃ ἔτυχε, νὰ εἶν' ἐκεῖ πλησίον,
εἰς τὴν πόρτα σπητι ἔξωθεν, καὶ ἀνάψ' ὡς κηρίον.
Εἰς δὲ τὴν σκέπην τοῦ σπητιοῦ, εὐρεθὴ παρ' ἐλπίδα,
εἰς τὸ τεῖχος τοῦ μοναστηρίου, νὰ εἶν' παραθυρίδα.
Ἐκ τῆς ὁποίας ἀναψῆ, μόνῃς ἢ ἔσω σκέπη,
καὶ τότε ἦτο γέμαμα, φρικτὸν τινα νὰ βλέπη.
Ἐν ᾧ οὖν κατεγίνοντο, ὁ ἡγεμὼν κίε ἄλλοι,
Σπαθάρης, Ἄγας, καὶ λοιποὶ, ἀρχόντων οἱ μεγάλοι,
Μὲ ἀναριθμητοὺς λαόν, τὸ πῦρ νὰ ἀπαντήσουν,
καὶ ἐδιεμερίσθησαν, νὰ τὸ ἀναχαιτίσουν.
Ἴδου προφθάνει εἰδήσις, πῶς ἤδη πυρπολεῖται,
ὁ ἅγιος Γεώργιος, καὶ βοηθεία δέεται.
Διὸ ἀμέσως ἅπαντα τὰ μέρη παραιτῶσι,
καὶ ἔλοι εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον ὀρμῶσι.
Παράκαιρὸν πλὴν ἔφθασαν, ματαίως προσπαθῶσι,
καθότ' ἢ φλόγες ἔφθασαν, παντοῦ νὰ ἐκτανθῶσι.
Ἐκ τῶν τεσσάρων ἢ μισῇ, μερῶν ἐπυρπολεῖτο,
τὸ πλῆθος ἐπώδυνετο, καὶ κατεθροῦθετο.
Οἱ ἄθλιοι οἱ ἄνθρωποι, μὴν ἔχοντες τὸν τρόπον,
νὰ φέρωσι τὸ πρᾶγμα τῶν εἰς ἄλλον τινὰ τόπον,
Ἀπὸ ἀπελπισίαν, ἐκ τούτου παραιτοῦντο,
Ἐρηνολογοῦντες ἔφευγον, καὶ ἐκαταπατοῦντο.

Ἄφ' οὗ παρήλθε καὶ ἡ ῥιθεῖσα πλιγῆ, ἐπέ-
 ρη καὶ ἑτέρα κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς παρού-
 σης ἡγεμονείας, ἣτις συνέβη κατὰ μῆνα Ἰού-
 λιον· τοιαύτη δὲ πλιμμύρα τῶν ποταμῶν ἠκο-
 λούθησεν, ὥστε ἐπροξένησε ζιμίαν μεγαλω-
 τάτην, καὶ φθορὰν ἀπερίγραφτον· κατέπνιξεν
 ὅλας τὰς πεδιάδας, καὶ σὺν αὐταῖς κατηφάνι-
 σεν ὅλα τὰ εἶδη τῶν γεννημάτων, καὶ βοσ-
 κημάτων· μὲ τὸ νὰ ἀηδίασα ὁμῶς περιγράφων
 τὰς τῆς τάλαιπώρου Βλαχίας πλιγᾶς, διλα-
 δὴ φυγῆς, σεισμοῦ, χειμῶνος, πυρκαϊᾶς,
 καὶ πλιμμύρας, δὲν ἐκτείνομαι πλέον εἰς
 ταῦτα μὲ λεπτομέρειαν, ἀλλὰ σπεύδω νὰ ἐ-
 ξισορήσω ἐμπεριστάτως, πλὴν ἐν συντόμῳ, καὶ
 τὰ ἐπόμενα.

Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς παρούσης ἡγε-
 μονείας, ἐν ἔτει 1806, συνέβη καὶ ἡ παράδο-
 ξος τοῦ Κωνσταντῖνος Βοεβόδα Ἰψιλάντη φυγῆ,
 ἣτις ἐπροξένησε πολλὴν ἔκπασιν καὶ ἀπορίαν

Ἡ δὲ Μονὴ ὡς κάμινος, ἐφαίνετο φρικώδης,
 τὸν οὐρανὸν ἐκτείνουσα τὰς φλόγας τερατώδεις·
 Τὸ πῦρ δὲ κατηνάλωσε τὰ τοῦ μοναστηρίου,
 διέφθιρε τὰ ἔσωθεν, καὶ ἔξω τοῦ κτηρίου·
 Ἀπετεφρώθ' ἡ ἀγορὰ, μὲ τόσας πραγματείας,
 ὀσπήτια, καὶ χάνια, ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς Θείας·
 Ἐν ᾧ δὲ ἔκαιε τὸ πῦρ, οἱ ἄνεμοι φυσοῦσαν.
 συμφώνως ὥρας δώδεκα, σχεδὸν ἐπικρατοῦσαν.
 Καὶ ὡς ἐσβέσθη ἐν τ' αὐτῷ, τὸ τῆς φλογὸς Καμίνι,
 καὶ οἱ ἄνεμοι ἠσύχασαν, καὶ ἔγινε γαλήνη.

εἰς πάντας, καὶ κατεταράχθη ἡ πόλις· διότι ἐν ᾧ ἔβλεπον ἅπαντες τὸν ἡγεμόνα μετ' ὅλης τοῦ τῆς οἰκογενείας, καὶ τῶν μεγάλων ἀρχόντων. αὐτοῦ Ῥωμαίων νὰ φεύγη ἐξαίφνης μὲ βίαν ἄκραν, ὡσὰν νὰ τὸν κατέτρεχον οἱ ἔχθροί μὲ τὰ σπαθία ξεγυμνωμένα, τίς δὲν ταραττεται εἰς τοιαύτην θεωρίαν; Πρό τινων ὁμως ἡμερῶν μὲ τὸ νὰ ἐφονεύθη ὁ τοῦ Ῥουχτζουκίου περίφημος Ἀγιάννης Τερσενικλῆς ἐξ ἐπιβουλῆς, τῇ εἰδήσει τῆς Πόρτας, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχε στενωτάτην φιλίαν ὁ ἡγεμὼν, ἐφάνη ὅτι τὸν κατέλαβε φόβος, καὶ ἄρχισε νὰ ἔχη περὶ αὐτὸν ὑπὲρ τετρακοσίους Χαρβάτας, οὓς ἔφερε πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐμεταχειρίζετο τούτους ὡς πιστοῦς του σωματοφύλακας, καὶ ἐντ' αὐτῶ διώρισεν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως μεγάλας φυλάξεις· ἐν τούτῳ τῶ μεταξὺ ἦλθε καὶ ἐν μικρὸν σῶμα Κοζάκων ἐκ Μολδαυίας, μὲ ἄρχηγὸν τινὰ Κούρτην καταγόμενον ἐκ Κραϊώβας, τὸν ὁποῖον ἐδιώρισεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐφισυχάζῃ πλυσίον τῆς πόλεως, ἀλλ' οὐδεὶς ὑπωπτεύθη ἕτερόν τι περὶ τούτων, εἰμὴ ὅτι ἦλθον προσκεκλημένοι, ὡς ἦτον τῶ ὄντι, πρὸς περισσοτέραν τοῦ ἡγεμόνος ἀσφάλειαν.

Κατὰ τὴν 15. οὖν τοῦ Αὐγούστου μηνός, ἐν ὥρᾳ τοῦ δειλινοῦ, εἶδον ἐξαίφνης νὰ σύρουν εἰς τὴν σκάλλαν τῆς Κούρτης τὴν τοῦ ἡγεμόνος Καρέταν, καὶ ἐντ' αὐτῶ ραδβάνια καὶ ἄλλα ὀχήματα, τὰ ὅποια ἐσήμαινον καθαρῶς τὴν

φυγὴν· ὁ δὲ ἡγεμὼν τῆ ἰδίᾳ σιγῇ βιαίως ἐμύνησε τοῖς ἐντοπίοις μεγάλοις ἄρχουσι νὰ προφθάσωσι πρὸς αὐτόν· οἵτινες ὡς ἔδραμον ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν Κούρτιν, εὔρον τὸν ἡγεμόνα ἐπὶ ποδὸς, ὅστις ἰδὼν τούτους, χωρὶς ἄλλας μακρολογίας εἶπε τόσον μόνον αὐτοῖς· ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτεῖ νὰ φύγῃ βιαίως ἔξω εἰς ἓνα μέρος, νὰ ἀναλάβωσιν οὗτοι τὴν τοῦ τόπου διοίκησιν, καὶ σὺν Θεῷ θέλει ἐπιστρέφει μετ' οὐ πολὺ· διὸ νὰ ἔχωσιν ἐλπίδας χριστάς· καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐσιώπησε, καὶ καταβάς ἐντ' αὐτῷ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καρέταν μετὰ τῆς Δόμνης καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἐπομένως καὶ οἱ λοιποὶ οἰκειοῖοι τοῦ εἰς τὰ ἄλλα ὀχήματα. Τότε παρέλαβον αὐτόν εἰς τὸ μέσον οἱ προβριθέντες Καζάκοι μετ' ὑψωμένας τὰς λόγχας, προπορευομένων τῶν Χαρβάτων μετ' ἀνοικτὰ τὰ σπαθία, καὶ ἀκολουθούντων τῶν Ἀλβανιτῶν, τοῦ τε Τουφρεκζίμπασι, Δελίμπασι, Γκιουλέραγα, Μπολουκμπασάδων, καὶ τοῦ Τοπτζίμπασι μετ' ἄλλα μικρὰ τόπια, τῶν ὁποίων συνεποσοῦτο ὁ ἀριθμὸς ὑπὲρ τοὺς ἑπτακοσίους, ὅλους ἵππεῖς· ἔτρεχον δὲ μετ' ἄκραν βίαν, καθ' ὅσον ἦτον τὸ δυνατόν, διευθύνοντες τὴν ὁδόντων πρὸς Ἀφουμάτζι, ὅπου φθάσαντες τὸ ἔσπερας ἐσάβησαν.

Κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα ἔφθασαν ἐκεῖ καὶ οἱ λοιποὶ Ῥωμαῖοι ἄρχοντες ὁρμαῖοι ὡς ἔτυχον·

εἰς δὲ τὴν ἡγεμονικὴν Κούρτιν συνέβη φρικτὴ παραζάλη εἰς τοὺς μικροτέρους Ῥωμαίους ἄρχοντας, διότι καὶ τρόπου φυγῆς ἠπόρουσαν, καὶ τὸ τῆς φυγῆς αἴτιον ἠγνόουν· ὅθεν ἐκπλαγέντες διὰ τὸ αἰφνίδιον τοῦτο συμβεβηκός, καὶ θορυβηθέντες δὲ ὅπερ ἠγνόουν, ἔτρεχον οἱ δυσχεεῖς διὰ τὰ παραμερήσουν καὶ τὰ φυλάξουν τὰ πράγματά των ἕκαστος ὅπου καὶ ὡς ἐδύνατο· ὁ δὲ ἡγεμὼν κινηθεὶς αὐτὸς μὲ βίαν τὴν ἐπέλθοῦσαν ἡμέραν μὲ ὅλους τοὺς σὺν αὐτῷ, ἔφθασεν ἑσπέρας εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Σινᾶ, καθεῖθεν τῇ ἐπαύριον ἐγερεθεὶς, διέβη τὸ σύνορον καὶ εἰσῆλθεν εἰς Βρασοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας μετὰ τῶν Κοζάκων τοῦ μόνου, οἱ δὲ λοιποὶ χαρβάται καὶ Ἀλβανῖται ἐπανήλθον ἐκ τοῦ συνόρου εἰς Βουκουρέσιον· διατρίψας δὲ ὀλίγον εἰς Βρασοβὸν πρὸς ἀνάπαυσίν του, ἠγέρθη μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καθεῖθεν, καὶ οὗτος μὲν ἀπῆλθε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Πετρούπολιν, ἡ δὲ Δάμνα μετὰ τῶν τέκνων τῆς καὶ λοιπῶν εἰς τὸ Κίοβον τῆς Ῥωσσίας, ὅπερ εἶναι πόλις μεγάλη μὲ φρούριον ὀχυρὸν, καὶ πρωτεύουσα τοῦ Παλατινάτου τῆς Οὐκραίνης, κειμένη παρὰ τὸν ποταμὸν Βερυσθένην, κοινῶς Νίπρον, ὅπου καὶ ἐφίσυχασεν. Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ ἡγεμόνος τούτου φυγῆς.

Οὗτος ἀφ' ὅτου ἐχρημάτισε μέγας διερμιευτής τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, ἔλαβε κάποιαν

φιλικὴν σχέσιν μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἡγεμονεύοντος δὲ ἔπειτα ἐν Μολδόβη, καὶ γειτνιάζοντος μετὰ τῶν Ῥώσων, διὰ πολλὰ μεσολαβήσαντα αἷτια, ἐπιηξήνθη ἡ τούτου σχέσις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ ἔφθασε νὰ γίνῃ φυσικὴ ἢ πρὸς αὐτοὺς κλίσις τοῦ μῦθου τοῦτο εἰρήνης οὔσης μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Πόρτας, ἅμα δὲ ὑποληπτικοῦ ὄντος καὶ τοῦ ἡγεμόνος ὑπὸ πάντων τῶν μεγιστάνων, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Σουλτάν Σελήμ, διὰ τὴν τοῦ πατρός του ἀποδεδειγμένην φρόνησιν, διὰ τὰ φυσικὰ αὐτοῦ προτερήματα, καὶ διὰ τὰς προσωπικὰς του ἐκδουλεύσεις, ἃς ἔδειξεν εἰς τὴν Βασιλείαν, δὲν ἀπεδείχθη οὐδεὶς ἐναντίος σκοπὸς αὐτοῦ, οὔτ' ἔλαβον παραμικρὰν ὑποψίαν περὶ τῆς τούτου σχέσεως καὶ φιλίας μετὰ τῶν Ῥώσων· ἀλλ' ἀφ' οὗ μετὰ ταῦτα ἀνῆλθεν εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, καὶ ἀπεξάτησαν εἴτα οἱ Σέρβοι κατὰ τῆς Πόρτας, διεδόθη μικρά τις φήμη εἰς τῶν Τούρκων τὰς ἀκοὰς, ὅτι οὗτος τοὺς διηρέθισεν· ἀλλ' οὐδεμίαν ἐντύπωσιν σταθερὰν ἔκαμε διὰ τότε καὶ αὕτη ἡ φήμη. Κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς τούτου ἡγεμονείας, διερεθίζων ὁ Ναπολέων Μποναπάρτης, αὐτοκράτωρ Γαλλίας, τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν κατὰ Ῥωσσίας, ἔπεμψεν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καὶ πρέσβυν τὸν Σεβασιανὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὸν ὁποῖον διερχόμενον διὰ τῆς Βλαχίας, ὑπεδέχθη ὁ ἡγεμὼν μὲ με-

γάλην δεξίωσιν· ἀλλ' ὁ Σεβασιανὸς, εἰς ὅλου τὸ τῆς διατριβῆς του διάστημα ἐν Βουκουρεσίῳ, δὲν ἀφῆκε τρόπον νὰ μὴ τὸν μεταχειρισθῆ, μὲ ὑποσχέσεις πολλὰ λαμπρὰς καὶ μεγάλας τοῦ Ναπολέοντος, διὰ νὰ καταπέισῃ τὸν ἡγεμόνα ἀπὸ τοῦ νὰ παραιτηθῆ ἐκ τοῦ μέρους τῶν Ῥώσων, (μὲ τὸ νὰ εἶχε καταντήσῃ τοῦτο πολλὰ φανερόν καὶ πασιδῆλον) καὶ νὰ γίνῃ μέρος τῶν Γάλλων, πλὴν οὐδὲν κατάρθωσεν, ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν ἀπεκρίθη μὲ ἀπόφασιν σταθεράν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποσπαθῆ ἐκ τοῦ μέρους τῶν Ῥώσων. Τότε ὁ Σεβασιανὸς εἶπεν αὐτῷ καθαρά, ὅτι θέλει τὸν κατατρέξῃ εἰς τὸ Δεβλέτι καθ' ὅσον δύναται, καὶ θέλει μεταμεληθῆ ἀνωφελῶς μετὰ ταῦτα· καὶ μ' ὅλου ὅπου ὁ ἡγεμὼν, ἐκτὸς τῶν, ὅσας περιποιήσεις ἔκαμεν εἰς αὐτόν, ὡς εἰς οὐδένα ἕτερον πρέσβυν, τῷ ἐπρόσφερε προσέτι καὶ ἄπειρα δῶρα, εἰς σάλια, καὶ πολύτιμα λιθοκόλλητα πράγματα, περίπου τῶν διακοσίων χιλιάδων γροσίων τιμῆς, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ μεταβάλῃ τὸν τούτου σκοπὸν, ἀλλ' ἅμα ὡς ἔφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, πρώτη φροντίς του ἐσάβη νὰ κατατρέξῃ τὸν ἡγεμόνα, παραξήσας αὐτὸν μὲ τὰ πλέον ζωηρὰ χρώματα εἰς τὴν Πόρταν, ὡς καθ' αὐτὸ Ῥωσικὸν μέρος, ὡς πρωταίτιον καὶ διερεθιστὴν τῆς ἀνταρσίας τῶν Σέρβων, καὶ ὡς ἐναντίον τῶν συμφερόντων τῆς βασιλείας. Πληροφορηθεῖσα οὖν τοιοῦτοτρόπως ἡ Πόρτα,

ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἐμελέτησε μουσικῶς τὴν ἔξωσιν τούτου, καὶ ἐπομένως τὸν θάνατον· ἀλλ' ἀνέβαλε τὸν καιρὸν ἕως νὰ ἐπιτύχη τὴν εὐκαιρίαν, καὶ τὸν τρόπον ἀρμόδιον, μήπως λάβῃ ιδέαν καὶ φύγη.

Ταῦτα πάντα ιδεασθεὶς ὁ ἐν Βασιλευούσῃ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Ὑψηλάντης, δὲν ἔλειψε νὰ τὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τῷ Κωνσταντίνῳ Βοεβόδα ἡῶτου, παρακινῶν αὐτὸν ἅμα καὶ παραινῶν ἐπιπόνως, ὅτι νὰ ἤθελε σείλῃ ὅσον τάχις τὴν παραίτησίν του, διὰ νὰ παύσουν οἱ ἐχθροὶ κατατρέχοντες, οἵτινες διερεθίζοντο ἀενάως ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλίας, καὶ ἐβοηθοῦντο ὑπ' αὐτοῦ ὡς Γαλλικὸν μέρος· καὶ ὅτι μετὰ τὴν θελιματικὴν του παραίτησιν, καὶ μὲ τὴν εἰς Βασιλεύουσάν ἔλευσίν του, ἐξάπαντος θέλου παύσει αἱ καταδρομαὶ καὶ ὑποψίαι, καὶ ἐντ' αὐτῷ θέλου φανῇ αἱ κατηγορίαι τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλίας ἀνύπαρκτοι· ἀλλ' ὁ ἦς κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἐδέχθη τὴν τῆς παραίτησεως πρότασιν, ἐπιμένων εἰς τὴν ἐπταετίαν, ἣν διελάμβανε τὸ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐκδοθὲν βασιλικὸν Χάτι χουμαγιοῦν τῆς Βλαχίας ἅμα καὶ Μολδαυίας. Ὅθεν μὴ πεισθεὶς εἰς τὰς πατρικὰς παρακινήσεις καὶ παραινήσεις, ἔλαβεν ἐντ' αὐτῷ καὶ ἕτερα μέτρα, ὅτι ὡς ἤθελεν εἰδῆ κίνδυνον τινὰ τῆς ζωῆς του, νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Ῥωσίαν· διὸ ἀμέσως ἀρχισε μᾶλλον τοῦ προτέρου νὰ καταγίνεται

εἰς τὴν μετὰ τῆς Ῥωσικῆς αὐλῆς ἀλληλογραφίαν διὰ τοὺς προμελετωμένους αὐτοῦ σκοπούς, κατ' ἔξοχὴν μετὰ τοῦ μεγάλου δουκὸς Κωνσταντίνου Παυλίδου, μεθ' οὗ εἶχεν ἰδιαιτέραν φιλίαν, καὶ μετὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσικοῦ πρέσβεως Ἰταλίνσκη, ὅστις ἐδιαυθέντευσεν τοῦτον ἀναφανδὸν ὄλαις δυνάμεσιν. Ἐν τούτοις, ἀγκαλὰ καὶ συνέλαβεν ἡ καρδιά τοῦ ἡγεμόνος ἰκανὴν δειλίαν καὶ φόβον ἐκ μέρους τῆς Πόρτας, διὰ τὴν ἀναφανδὸν καταδρομὴν τοῦ Σεβασιάνου, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ἐχθρῶν, μὲν ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ ὁ τῆς Σερβίας ἀρχηγὸς Καρα Γεώργιος Τζέρνιαν μεθ' ὅλων τῶν λοιπῶν Σέρβων ἦτον ἐκ μέρους του διὰ τὰς χρηματικὰς καὶ ἑτέρας βοηθείας ἃς ἔδειξεν εἰς αὐτούς, καὶ μετὰ τὸ νὰ εἶχεν ἄκραν φιλίαν μετὰ τοῦ Τερσενικῆ Ἀγιάννη τοῦ Ῥουχτζουκίου, καὶ ἐντ' αὐτῶν δεσμὸν συμφωνίας εἰς κάθε περίστασιν καὶ ἀνάγκην διὰ πράγματα μυσικώτερα, διὰ ταῦτα λέγω, τὰ δύο προτύργια, ἐξέκετο μὲ πολλὴν γενναιότητα· δὲν ἦτον ὁμως ἡ Πόρτα διόλου ἀνίδεος καὶ περὶ τούτου, δηλαδὴ τοῦ μεταξὺ ἡγεμόνος καὶ Τερσενικῆ σφικτοτάτου φιλίας δεσμοῦ, ὅπερ ἐπαύξησεν ἐπὶ μᾶλλον τὰς ὑποψίας τῆς· διὸ καὶ κατάρθασεν νὰ φουεύσῃ τὸν Τερσενικῆν ἄνευ κρότου τινός, δι' ἐνὸς μόνου οἰκειακοῦ του ὑποκειμένου, οὐτιδανοῦ καὶ εὐτελεστάτου, καὶ ὁ φόβος

ἔφρανη, ὅτι ἐκ περιτάσεως ἠκολούθησεν, ἀλλ' οὐχὶ διὰ γνώμης βασιλικῆς ἢ εἰδήσεως.

Οὗτος ὁ ἀνέλπιτος φόβος τοῦ Τερσενικῆ, ἐπροξένισα μέγαν φόβον καὶ ταραχὴν εἰς τὴν τοῦ ἡγεμόνος ψυχὴν, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας δὲν ἔλαβε τὸ πνεῦμα του παραμικρὰν ἀνεσιν οὔτε μίαν σιγμὴν, ἀλλ' ἐκαταγίνετο ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ ἀνεκδιήγητον προσοχὴν, εἰς προφύλαξιν τῆς ζωῆς του, καὶ εἰς ἐτοιμασίαν φυγῆς· ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε φέρῃ καὶ τοὺς προβρήθέντας Κοζάκους, διὰ νὰ τοὺς ἔχη εἰς τὴν φυγὴν του πρὸς φύλαξιν· δὲν ἔλειψεν ὅμως ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ νὰ γράψῃ καὶ τῷ πατρίτου εἰς Βασιλεύουσαν, ὅτι μέλλει νὰ φύγῃ ἐξάπαντος μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς Ῥωσσίαν, καὶ ὅτι νὰ φροντίσῃ κάκεῖνος διὰ τὴν σωτηρίαν του, καὶ νὰ φύγῃ συγχρόνως μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν συγγενεῖς, διὰ τινος πλοίου, εἰς Εὐρωπαϊκόν τι μέρος ἀκίνδυνον, ὡς ἔχων εἰς τοῦτο ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅλην τὴν εὐκολίαν· ἀλλ' ἔμεινεν ἀκίνητος ὁ πατὴρ εἰς τὰς τοῦ ἡοῦ του παρακινήσεις. Ὁ Θεὸς ἀφ' οὗ ἔφθασε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀκμὴν του, ἔγινε καὶ ἡ τοῦ Ὑψηλάντη Κωνσταντινοῦ Βοεβόδα ἔξωσις, ἐν ἔτει 1806 κατὰ Αὐγουστοῦ μῆνα, ἡγεμονεύσαντος ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔνδεκα· μουσικῶς ὅμως ἦτον φερμάνι ἀποτομῆς, καὶ ἐσάλῃ ἀμέσως μὲ βασιλικὸν ἀξιωματικὸν μετασχηματισμένον εἰς εἶδος ποταπεῦ

Τούρκου, διὰ νὰ μὴ γνωρισθῆ ἕως νὰ λάβῃ τὴν εὐκαιρίαν, καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποϋργίαν του. Ἄλλ' ὁ ἐν Βασιλευούσῃ Ῥωσικὸς πρέσβυς Ἰταλίνσκης, μ' ὄλον ὁποῦ ἔγινε τὸ τῆς ἀποτομῆς φερμάνι πολλὰ μυσικόν, κατάρθωσεν ὁμως οὗτος νὰ λάβῃ ἰδέαν εὐθὺς, καὶ χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ οὔτε μίαν σιγμὴν καιροῦ, ἐφάνέρωσε τοῦτο ἀμέσως τῷ ἡγεμόνι μὲ ἴδιου γράμματου ἐν συντόμῳ, ὅπερ ἔπεμψε διὰ τοῦ ἀξιοτέρου ταχυδρόμου Τάτταρι τῶν Κατοῦ Κιεχαγιάδων τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζι, ὅστις τότε ἡγεμόνευεν ἐν Μολδόβῃ· καθ' ὅτι οὗτοι οἱ δύο ἡγεμόνες καὶ ἐξάδελφοι πρῶτοι, συγχρόνως εἶχον διορισθῆ ὁ μὲν ἐν Βλαχία, ὁ δὲ ἐν Μολδόβῃ, καὶ ἤδη συγχρόνως αὐτοὶ ἐξώσθησαν· καὶ εἰς μὲν τὴν Βλαχίαν ἐδιωρίσθη ἀντὶ τοῦ Ἰψηλάντη Κωνσταντίν Βοεβόδα ὁ Σουτζος Ἀλέξανδρος Βοεβόδας, εἰς δὲ Μολδαυίαν ἀντὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Μουρούζι (ὅστις καὶ ἐπέσρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔπειτα) διωρίσθη ὁ Καλλιμάχης Σκαρλάτ Βοεβόδας.

Ἐλθὼν οὖν ὁ ῥηθεις Τάτταρις εἰς Βλαχίαν μὲ τὸ τοῦ πρέσβεως γράμμα εἰς διάσημα τριῶν ἡμερονυκτίων, ἐγχείρισεν αὐτὸ τῷ ἡγεμόνι πρὸ τῆς ὄρας τοῦ δειλινοῦ, τῆ ἰς'. Αὐγούστου. Ὄθεν ἀμέσως ἐπικολούθησε καὶ ἡ φυγὴ ὡς προΐσφρηται· καθ' ἣν ὄραν ὁμως ὁ ἡγεμὼν ἐξήρχετο ἐκ Βουκουρεστίου μὲ ἄκραν βίαν, καὶ

μεταξὺ ἐπτακισίων σχεδὸν ἰππέων ἀνδρῶν μετὰ σπαθία ξεγυμνωμένα, λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἰδίαν ᾠραν εἰσῆρχετο εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ Βασιλικὸς ἀξιοματικὸς ἔφιππος καὶ μετασχηματισμένος, μεθ' ἑτέρων τινῶν Τούρκων, διὰ τὴν τοῦ ἡγεμόνος ἀποτομὴν, ὅς τις ἰδὼν μακρόθεν τοιοῦτον θόρυβον καὶ ἀλαλαγμὸν, καὶ διὰ τὴν ἀποτυχίαν του ζενάξας ἐκ βάθους ἐπέσρεψε, διότι εἰς Βουκουρέσιον τοιοῦτος τις δὲν ἐφάνη ποσῶς.

Ὡς ἔφυγεν οὖν τοιουτοτρόπως ὁ Ὑψηλάντης, ἀνέλαβον οἱ ἐντόπιοι ἄρχοντες μετὰ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν Ἐπισκόπων τὴν τοῦ τόπου διοίκησιν, ἕως οὔ ἔφθασε μετ' ὀλίγον καὶ ὁ τοῦ νέου ἡγεμόνος τοποτηριτής, ἡ Καϊμακάμης, καὶ ἄρχισαν νὰ διευθετοῦν τὰ πάντα συμφώνως, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειάν τε καὶ τάξιν· ἀλλ' εἰς Βασιλεύουσαν ἐναντιοῦτο γενναίως ὁ Ῥωσικὸς Πρέσβυς, καὶ ἐμπόδιζε τὴν τῶν ἡγεμόνων ἔλευσιν εἰς τὰς ἡγεμονείας αὐτῶν, ζητῶν ἐπιμόνως τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐπταετίας τῶν πρώην ἡγεμόνων, δυνάμει τοῦ εἰς τὸ βασιλικὸν Χάτι χουμαγρὸν ἐμπεριεχομένου κεφαλαίου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπερίσχυσε τὸ τῶν Ὀθωμανῶν βασιλέων ἴδιον Οὐρφι, ὅπερ ἐστὶ, οὕτω θέλω, ἐκινήθησαν ἐκ Βασιλευούσης οἱ ἡγεμόνες· καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Σουτζος ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν, ὁ δὲ

Σκαρλάτ Βοεβόδας Καλλιμάχης διέβη εἰς Μολδαυίαν.

Τέως δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει πληροφοροῦν-
θεισα ἡ Πόρτα τὴν τοῦ Κωνσταντίν Βοεβόδα φυ-
γὴν εἰς Ῥωσσίαν, ἀμέσως ἐσύκασεν εἰς τὴν
τῶν καταδίκων δεινὴν φυλακὴν τὸν πατέρα
αὐτοῦ Ἀλέξανδρον Βοεβόδαν Ὑψηλάντην, συ-
νάμα καὶ τὸν γαμβρόν του Ἀλέξανδρον Μά-
νον, μέγαν Λογοθέτην καὶ Μπαῆς καποῦ κλεχαγια
τῆς ἡγεμονείας· καὶ βασανίσαντες τὸν πρεσ-
βύτην καὶ ἐμφρονέσατον ἡγεμόνα βαρβαρικῶς
καὶ ἀπανθρώπως, μὲ πολυειδεῖς τυραννίας ἡ-
μέρας πολλὰς, τὸν ἀπεκεφάλισαν τέλος πάν-
των, ποιήσαντες τὴν περιουσίαν του ὄλην βα-
σιλικὴν, κινητὴν καὶ ἀκίνητον· τὸν δὲ γαμ-
βρόν του μέγαν Λογοθέτην Μάνον, κρατήσαν-
τες ἔγκλεισον καιρὸν ἰκανόν, μόλις ἐχάρισται
αὐτῷ τὴν ζωὴν, καὶ ἀπελύθη δι' εὐσπλαγχνίαν
τινῶν μεγιστάνων μεσιτευσάντων· ἀπεγυμνώθη
ὅμως, καὶ ἔμεινε πάμπτωχος.

Ἡ γεμονεῖα Β'. Ἀλεξάνδρου Βοεβό-
δα Σούτζου.

α. κ.

1806.

Ελθὼν οὗτος εἰς τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονεῖαν
τὸ δεύτερον, δὲν ἐξάθη διὰ πολὺ, εἰμὴ μόνου
ἡμέρας ἑνδεκα, καὶ ἐξωσθεῖς πρὸς τὸ τέλος
τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἀπῆλθεν εἰς Βασιλεῖ-

ουσαν, τὸν ὁποῖον διὰ ταύτην τὴν ἀτυχίαν του ἐλυπήθησαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ του· διότι ὡς ἔφρασεν ὁ ἡγεμὼν Ὑψηλάντης εἰς τὴν Πετρούπολιν, καὶ ἐπαρρησιάζοι εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον, διηρέθισεν εἰς τόσον τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον, (μ' ὅλον ὁποῦ καὶ ἄνευ τούτου ἦτον ἔτοιμος ἐξ αἰτίας τῶν Γάλλων, ἀλλ' ὄχι τόσον ταχέως) ὥστε διὰ Βασιλικῆς προσαγῆς ἐκινήθησαν τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα, ἀκηρύκτως, ὑπὸ τὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ Γλαύνοε Κομανδῆρι Μίχελσον, καὶ εἰσῆλθον εἰς Βεσσαραβίαν, ἅτινα εὐρόντα τὰ ὀχυρώτατα κάστρα τοῦ τε Χοτινίου καὶ Μπενδερίου ἀνοικτὰ, καὶ ἄνευ τινὸς φροντίδος καὶ προμηθείας, ἐκυρίευσαν ταῦτα ἀνάιμωτὶ καὶ ἡσύχως· καὶ κεῖθεν μέρος τῶν στρατευμάτων ἀπήλθεν εἰς τὸ Κάστρον Ἰσμαϊλίου, ὑπὸ τὸν Γενεράλ Μέννδορ, καὶ μέρος εἰσῆλθεν εἰς Μολδαυίαν, ὑπὸ τὸν Γενεράλ Δολγορούκην· ὁ δὲ ἡγεμὼν Σκαρλάτ Βοεβόδας Καλλιμάχης, ὅς τις μόλις εἶχε φθάσῃ ἐν Ἰασίῳ, ἔφυγεν ὀπίσω μὲ μεγάλην του θλίψιν καὶ ταραχήν.

Ἄλλ' ὁ Κωνσταντῖν Βοεβόδας Ὑψηλάντης, ὑποσχεθεὶς τῷ Αὐτοκράτορι Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι δύναται νὰ εὐγάλη μίαν ἰκανὴν ποσότητα τοπικῶν στρατευμάτων καὶ ἐκ Βλαχίας, ἐπέμψθη αὐθις ὡς ἡγεμὼν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τὴν τῆς Ῥωσσίας αὐλήν. Τοῦτο τὸ κίνημα ὅμως τῶν Ῥωσικῶν στρατευμάτων, ἄνευ προφανοῦς αἰτίας,

ἢ προκηρύξεως, μαθοῦσα ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα κατεταράχθη, οὔσα ἀνέτοιμος· ὅθεν διὰ τὴν οἰκονομίην πρὸς ὥραν τὸ πρᾶγμα, συγκατένευσε νὰ δεχθῆ τὸ περὶ ἡγεμονειῶν πρόβλημα τοῦ Ῥωστικοῦ πρέσβεως· διὸ καὶ ἐξώσασα ἐκ Βλαχίας ἀμέσως τὸν Σουτζὸν Ἀλέξανδρον Βοεβόδαν, ἐδιώρισεν αὐτὸς τὸν Ὑψηλάντην Κωνσταντὶν Βοεβόδαν, εἰς ὃν ἐξάλη καὶ τὸ τῆς ἡγεμονείας φερμάνι, ὅστις μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἐκ Πετροπόλεως εἰς τὸ Κίεβον, λαβὼν τὸ ῥηθὲν τῆς ἡγεμονείας φερμάνι, ἀμέσως ἐδιώρισεν ἐκεῖθεν καὶ Καϊμακάμιδες, ἥτοι τοποτηρητάς του εἰς τὴν Βλαχίαν, τοὺς ἰδίους ἐντοπίους μεγάλους ἄρχοντας διὰ τὴν τοῦ τόπου διοίκησιν. Ἐλθόντα δὲ μετ' ὀλίγον εἰς Μολδαυίαν μετὰ τοῦ ἀρχισρατήγου Μίχελσον, ἔδωκαν οἱ ἄρχοντες Μολδαῦοι ἀναφορὰν, ζητοῦντες καὶ οὗτοι διὰ ἡγεμόνα των, τὸν αὐτὸν Κωνσταντὶν Βοεβόδαν· ἔχων οὖν ὁ ἀρχισρατήγος Μίχελσον παρὰ τοῦ Βασιλέως ὅλην τὴν πληρεξουσιότητα καὶ εἰς τὰς δύο ἡγεμονείας, ἐδιώρισε τοῦτον καὶ ἡγεμόνα Μολδόβης, κατὰ τὴν αἰτίησιν τῶν ἀρχόντων.

Τὰ Ῥωστικὰ κρατεύματα ὁμως δὲν ἀπεσύρθησαν, ὡς ἡ Πόρτα ἐνόμιζε, μὲ μόνην ἐνὸς προβλήματος τὴν διόρθωσιν, ἀλλ' ἐζήτει ὁ Πρέσβυς καὶ τὸν Δούναβιν διὰ σύνορον· ξενόχωρηθεῖσα λοιπὸν, καὶ μὴ ἐνδίδουσα εἰς τὸ ῥηθὲν πρόβλημα, καὶ εἰς ἕτερα, ἐπρόσαξε τοῦτ'

παροδυνασίους Ἀγλιάνιδες νὰ προφθάσωσιν ὅσον τάχιςα μὲ τὰ ἀνά χεῖρας αὐτῶν στρατεύματα εἰς Βλαχίαν, διὰ νὰ προλάβουν, καὶ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἔφοδον τῶν Ῥωσσικῶν στρατευμάτων. Τότε ἄρμησαν νὰ εἰσέρχωνται πανταχόθεν εἰς Βουκουρέσιον, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνδόξως ἑορταζομένου ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, πληθὺς Τούρκων, μετὰ τῶν ἀρχηγῶν των Ἀγλιάνιδων, καὶ Μπὴν μπασάδων, ἐξ ὧν οἱ πρῶτιςοι ἦσαν, ὅτε Ἀϊδὶν Πασᾶς τοῦ Τιργλέβου δύο τουγίαν, καὶ Κρισὲ Κιεχαγιάς ἐκ τοῦ Ῥουχτζουκίου· καὶ μ' ὅλον ὁποῦ οὗτοι οἱ δύο εἶχον δεδομένην ἱκανὴν εὐταξίαν εἰς τὸ κράτευμα ὅλον, ὅπερ συνεποσούτο δέκα χιλιάδες σχεδόν, διὰ νὰ μὴν ἐνοχλεῖται οὐδεὶς ἐκ τῶν πολιτῶν, ἢ πόλις ὁμῶς κατεθορυβεῖτο καὶ ἐταράττετο, συνεχομένη ὑπὸ φόβου δεινοῦ, καὶ τὸ χεῖρισον διότι δὲν ἔδυνατο νὰ φύγη οὐδεὶς. Ὅθεν οἱ ἐντόπιοι ἄρχοντες, μὲ ἔμφοβον καὶ τεταραγμένην ψυχὴν, ἐφρόντιζον ὅλαις δυνάμεσι, διὰ νὰ ἐξοικονομήσουν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων, τόσον αὐτῶν ἄπερ εἶχον ἔλθῃ, ὅσον καὶ διὰ τὰ ὅσα ἔμελλον νὰ προφθάσουν· ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ εἶχον λάβῃ καὶ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Ὑψηλάντη μουσικᾶς προσαγᾶς, ὅτι νὰ προμηθεύσουν ἀφεύκτως διὰ πεντήκοντα χιλιάδας κράτευμα Ῥωσσικὸν τὰς ἀναγκαίαις τροφᾶς, τὰ ὁποῖα ὅσον οὕτω ἔμελλον νὰ προ-

φθάσουν. Ἄς κρίνῃ οὖν ἕκαστος εἰς ὅποιαν περι-
 ρασιν εὐρίσκοντο τότε οἱ ἄλλιοι ἄρχοντες, μέ-
 σον δὲ δύο κακῶν προκειμένων, καὶ κατ' ἐξοχὴν
 τὸ περισσότερον τῆς ἐξοικονομήσεως βάρος ἀ-
 νάγεται ἐπάνω εἰς τὸν τότε εὐρισκόμενον μέ-
 γαν Βιζιάρην Κωνσταντῖνον τὸν Φιλιππέσκον·
 διὸ καὶ ἐξείλαν εἰς Φωξάνι δύο ἐκ τῶν ἀρχόν-
 τῶν, τόν τε Κωνσταντῖνον Βαρλαάμ, καὶ Μπαρ-
 κανέσκον, φανερώς μὲν διὰ τὰ προμηθεύσουν
 τροφὰς διὰ τὸ Τουρκικὸν κράτευμα, μυσικῶς
 δὲ διὰ τὰ περιεργασθῶσι τὸ κίνημα τῶν Ῥωσ-
 σικῶν κρατευμάτων, ἃν προφθάνουν ταχέως.

Ἐν τούτοις ἄρχισαν ὅ,τε Ἀϊδὶν Πασᾶς καὶ
 λοιποὶ ἀρχηγοὶ Τοῦρκοι τὰ ξενοχωρῶσι τοὺς
 ἄρχοντας καὶ διὰ μεγάλην χρημάτων ποσότη-
 τα, τὴν ὅποιαν δὲν ἐδύνατο, οὐτ' εἶχον πό-
 θεν τὰ δάσωσι, καθὼς ἐκεῖνοι ἐζήτουν ἀνεὺ
 ἀναβολῆς καὶ ἀμέσως· ὅθεν καὶ τοὺς ἐκράτη-
 σαν εἰς τὴν ἡγεμονικὴν Κούρτην ἐν εἴδει φυ-
 λακῆς, διὰ τῶν ζητουμένων τὴν ἀποπλήρωσιν·
 βιαζόμενοι οὖν τοιοῦτοτρόπως οἱ ἄρχοντες, ἐ-
 ξοικονόμησαν ὡς ἐδυνήθησαν, καὶ ἃ μὲν ἔ-
 δωκαν ἐκ τῆς Βιζιαρίας, ὅσα εὐρέθησαν συ-
 νηγμένα, ἃ δὲ ἔδωκαν εἰς ὁμολογίας, καὶ
 οὕτω λυτρωθέντες κατάρθωσαν τὰ λάβουν καὶ
 ἄδειαν διὰ τὴν ἀναχωρήσωσι πρὸς ὠραν ἔξω
 τῆς πόλεως, ἐπὶ λόγῳ ἀσφαλείας τῶν φαμη-
 λιῶν αὐτῶν, οἱ μὲν εἰς Γέργροβον, οἱ δὲ εἰς
 τὰ ὑποσατικάτων, τὸ ὅποσον κατόρθωμα ἐκ-

τελέσθη διὰ μέσου τοῦ ἐκ Ῥουχτζουκίου Κρισὲ Κιχαγια, ὅς τις ἐφέρθη μὲ ἄκραν φιλανθρωπίαν καὶ ζῆλον εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπειδὴ ἠγάπα τὸν τόπον κατ' ὑπερβολὴν, καὶ ἐσύντρεχεν εἰς βοήθειάν του. Λαβόντες οὖν οἱ μεγάλοι ἄρχοντες τὴν ἄδειαν, ὡς ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Βουκουρεσίου, διεύθυναν τὸν δρόμον των, οὐχὶ πρὸς τὰ ὑποσατικάτων ἢ Γίργιβεον, ἀλλ' ἔσπευδον ὁρμαῖοι νὰ φθάσωσι πρὸς τὰ σύνορα τῆς Τρανσυλβανίας. Ἐν τούτῳ ὅμως τῶ μεταξὺ ἐκινήθησαν καὶ τὰ Ῥωσσικὰ κρατεύματα ἐκ Μολδόβης, καὶ ἤρχοντο εἰς Βλαχίαν· τὸ ὁποῖον ἀκούσαντες οἱ Τοῦρκοι κατεταράχθησαν, καὶ ἐπέπεσεν εἰς αὐτοὺς πανικὸς φόβος· δὲν ἤξευρον ὅμως ὅτι ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἐξ χιλιάδες, ἀλλ' ἐπίστευσαν ὅτι ἦν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα, ὡς τὸ διέδωκεν ἡ κοινὴ φήμη· μὲ ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ εἶχον σκοπὸν νὰ σαθῶσιν εἰς πόλεμον, κατεβορβεῖτο ἡ πόλις ὑπὸ φόβου καὶ τρόμου· ὅθεν ἐζήτησεν ὁ Μητροπολίτης Δοσίθεος μετὰ τῶν ἐναπολειφθέντων ἀρχόντων καὶ πραγματευτῶν ἄδειαν παρὰ τοῦ Πασᾶ κτῶν ἐπιλοίπων Ἀγαδων, διὰ νὰ εἰσέλθῃ ὁ λαὸς πρὸς ἀσφάλειαν εἰς τὰ Μονασῆρια· καὶ οὕτω δοθείσης ἀδείας, κατεπλακώθη εἰς αὐτὰ ὅλον τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος, καὶ ἡ πόλις ἔμεινε σχεδὸν ἔρημος, ἡ δὲ ἀγορὰ κεκλεισμένη διόλου· ἀλλ' ἐν ᾧ ἐτοίμαζον οἱ Τοῦρκοι κατὰ τὴν ἰγ'. τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τόπια,

διὰ νὰ κτυπήσουν τὴν τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα Μονήν, εἰς ἣν ἦσαν κεκλεισμένοι οἱ τοῦ ἡγεμόνος Ὑψηλάντη Χαρβάται σχεδὸν τετρακόσιοι, τοὺς ὁποίους πρὸ ἡμερῶν οἱ Τοῦρκοι ἐβίαζον διὰ νὰ παραδοθῶσι, καὶ νὰ ἐξέλθουν ἐκεῖθεν, ἐπὶ σκοπῶν νὰ τοὺς ἐξαλείψωσιν ἐκ τῶν ζώντων, οἱ δὲ ποσῶς δὲν ἐνέδιδον, ἰδοὺ ἐπέση καὶ εἰδησις, ὅτι οἱ Ῥῶσσοι ἐφάνησαν ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου εἰς Κολεντίαν καὶ προφθάνουν ἐν τάχει. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ εἰδήσει, ἀνέβησαν τινὲς τῶν ἐν τοῖς Μοναστηρίοις κεκλεισμένων Χριστιανῶν ἄνω εἰς τὰ Καμπαναρία, καὶ εἶδον τῶ ὄντι νὰ ἔρχονται τινὰ τάγματα διηρημένα Ῥωσσικῶν στρατευμάτων πεζῶν, ὀλίγα μὲν, ἀλλ' ἐρχόμενα τακτικῶς, καὶ ἀντικρῆζοντος αὐτὰ τοῦ ἡλίου κατὰ μέτωπον, νεύοντος πρὸς τὴν δύσιν, τοιαύτην ἀντανάκλασιν ἔδιδεν ἡ λάμψις τῶν περικεφαλαίων των καὶ ἄρμάτων, ὥστε ἐφαίνοντο δεκαπλάσιοι ὅτι ἦσαν. Τότε ἄρχισαν οἱ Χριστιανοὶ νὰ τραβοῦν ταῖς Καμπάναις, τὰς ὁποίας οἱ Τοῦρκοι ἀκούσαντες καὶ θορυβηθέντες εἰς ἄκρον, ὥρμησαν εἰς τὰ ἄρματα, ἔχοντες βουλήν κακίστην καὶ ὀλεθρίαν, τὸ νὰ θυσιάσουν τὸν λαόν, νὰ λεηλατήσουν, καὶ νὰ κατακαύσουν τὴν πόλιν· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐμώρανε τούτους, ἐπειδὴ ὡς ἐξῆλλον τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς ὑψηλὰ μέρη, καὶ εἶδον ὅτι τῶ ὄντι οἱ Ῥῶσσοι ἔρχονται, οἱ δὲ Κοζάκοι ἔτρεχον εἰς τὴν πεδιάδα διεσπαρμέν-

νοι, καὶ ἐντ' αὐτῷ οἱ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα κεκλεισμένοι χαρβάται ὑψώσαντες εἰς τὰ τεῖχι σηραΐας, ἄρχισαν νὰ ρίπτουν τουφέκια, καὶ ὤρμησαν ἔξω μὲ τὰ σπαθία εἰς χεῖρας, τόσον τοὺς κατέπληξεν ὁ φόβος καὶ κατετάραξεν, ὥς ἐφώναζον τὸ γκριαοὺρ μπασι, ἤτοι οἱ ἄπιστοι μᾶς ἐπλάκωσαν· εἶχε παγώσῃ σχεδὸν καὶ τὸ αἷματων εἰς τὰς φλέβας, καὶ δὲν ἔκαμνον ἄλλο, εἰμὴ νὰ τρέχωσιν εἰς τὰς πλατείας τῆς πόλεως ὡς φρενόληπτοι, καὶ δὲν ἤξευρον πόθεν νὰ ἐξέλθουν, φοβούμενοι μήπως ἀπαντήσωσι τοὺς ἐχθροὺς, κατὰ τῶν ὁποίων πρὸ ἡμερῶν ἐγαυρίων καὶ ἐκαυχῶντο· ἤδη δὲ ἔτρεχον τινὲς ἄνευ χαλιναῶν εἰς τοὺς ἵππους των, ἕτεροι ἄνευ ἀρμάτων, καὶ πλείοι ἄνευ ὑποδημάτων, ἐξ ὧν πολλοὺς ἐφόνευον ὁ χύδην λαὸς εἰς τοὺς ζενωποὺς τῆς πόλεως καὶ προάσεια, ἄνευ παραμικρᾶς ἀντιστάσεως· τέλος πάντων μόλις ἐξῆλθον εἰς τὴν πεδιάδα ἀπὸ διάφορα μέρη, καὶ ὤρμησαν νὰ φεύγωσιν ὁμοθυμαδὸν πρὸς τὸ Γίργεβον. Τότε οἱ χαρβάται προφθάσαντες μέρος τούτων, πρὶν ἀπεράσουν τὸν ποταμὸν Ἄρτζεσι, ἔκαμαν μεγάλην σφαγὴν, θυσιάσαντες ἐξ αὐτῶν καὶ οἱ προφθάσαντες Καζάκοι ὑπὲρ τοὺς χιλίους· εἰσελθὸν δὲ τὸ Ῥωστικὸν ἐράτευμα εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Γενεράλ Ὀλάννιους, καὶ Γενεράλ Μιλοράδοβιτς, ὑπεδέχθη ὁ λαὸς τοῦτο μὲ κάθε δυνατὴν περιποι-

ησιν, ὡς ὁμοθρήσκους Χριστιανούς, καὶ ὡς σω-
 τήρας κατὰ τὴν ἐνεσῶσαν περίρασιν· ὅθεν ἄφ'
 οὗ διηρέθη τὸ κράτευμα εἰς τὰ Κονάκ α, (κα-
 ταλύματα) καὶ διωρίσθησαν αἰ τακτικαὶ ἀναγ-
 καταὶ φυλάξεις, ἐφησύχασεν ὁ λαός· οἱ δὲ
 μεγάλοι ἄρχοντες εὕρισκόμενοι καθ' ὁδὸν, ὡς
 προείρηται, καὶ τρέχοντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς
 Τρανσιλθανίαν, ἅμα μαθόντες διὰ ταχυδρόμων
 τὴν τῶν Τούρκων φυγὴν, καὶ τῶν Ῥώσων
 τὴν εἴσοδον, ἀμέσως παλινδρομήσαντες ἔ-
 φθασαν ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸ Βουκουρέσιον· μετ' ἑπο-
 λὺ δὲ ἔφθασε καὶ ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντίν Βοεβόδας
 Ὑψηλάντης μὲ κοινὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλ-
 λίασιν· καὶ ἐπομένως τῇ ἰδίᾳ νυκτὶ, ἐν ἣ κα-
 τεφωτίσθη ὅλη ἡ πόλις τῇ τοῦ ἡγεμόνος προ-
 ράξει, εἰσῆλθε καὶ ὁ ἀρχικρατίητος τῶν Ῥωσ-
 σικῶν κρατευμάτων Μίχελσον, μετὰ πλείων
 Γενεραλέων, καὶ ἱκανῶν κρατευμάτων. Εἰς
 δὲ τὴν Κραϊώβαν ἐσάλι ὁ Γενεράλ Ἰσαΐωφ
 μὲ δύο πόλκουρα Κοζάκων, καὶ ἱκανὸν κρά-
 τευμα πιχότας (πεζικοῦ) πρὸς φύλαξιν τῶν
 περατεινῶν πέντε δεμάτων· ἀνεγνώσθη προ-
 σέτι μὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ ἀρχικρατήγου Μίχελ-
 σον καὶ ἐν ὁκάκι (θέσπισμα) βασιλικὸν τοῦ
 Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, καὶ εἰς τὰς δύο
 ἡγεμονείας, διαλαμβάνουν οὕτως.

„Ἡμεῖς Ἀλέξανδρος ἁ. Βασιλεὺς καὶ Αὐ-
 „τοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν· ἔ. τλ. ἔ. τλ.
 „Τῷ ἡγεμόνι, τοῖς Μητροπολίταις, τοῖς ἐπι-

„σκόποις, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς Μοναχοῖς πασῶν
 „τῶν ἐκκλησιῶν καὶ Μονασιῶν, τοῖς ἄρχου-
 „σι, τοῖς Εὐγενέσι, τοῖς Καπετάνοις, καὶ
 „πᾶσι τοῖς κατοικοῖς τῆς Μολδαυίας καὶ Βλα-
 „χίας, Σωτηρία. Αἱ πατρικαὶ μέριμναι, καὶ
 „ἡ ἐπίμονος φροντίς, τὰς ὁποίας οἱ προκατόχοι
 „ἡμῶν ἔδειξαν ἐν πάσαις ταῖς περιστάσεσιν,
 „ὕπὲρ τῆς ἀσφαλείας, καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν
 „ἐκκλησιαστικῶν, τῶν εὐγενῶν, καὶ ὄλων τῶν
 „κατοίκων τῆς Μολδαυίας καὶ τῆς Βλαχίας,
 „καὶ ἡ μέριμνα μεθ' ἧς ἐκεῖνοι ἐθέσπισαν εἰς
 „τὰς ἐπικυρωθεῖσας συνθήκας τὸ εὖ εἶναι ὑμῶν,
 „κατέσκησαν δικαίως τοὺς μονάρχας τῆς Ῥωσ-
 „σίας ὑπερασπιστὰς τῶν τόπων ὑμῶν ἀφ' ἧς
 „ῥάρας ἐπέβημεν τοῦ θρόνου, δὲν ἐλείψαμεν
 „ἀκολουθοῦντες τοῖς ἔχουσιν τῶν ἡμετέρων προ-
 „κατόχων, ἐπαγρυπνοῦντες διὰ τὴν συντή-
 „ρησιν τῆς ἡσυχίας ὑμῶν, εἴτε μεταχειριζό-
 „μενοι τὰ προσκτιθέντα ἡμῖν δίκαια, εἴτε
 „φερόμενοι εἰς τὰς πράξεις ὅπου μᾶς ἐνέπνευσεν
 „ὁ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας ὑμῶν πόθος μας. Οὐδεὶς
 „ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι τὰ προνόμια ὅπου ἡγ-
 „γυῶντο τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ ὑποκείμενα ὑ-
 „μῶν, ὅσον συνεχῶρει ἡ φύσις τῆς ἐξουσίας
 „ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑφίσασθε, ἦτον ἀποτέλεσμα
 „τῆς ἀγρύπνου φροντίδος τῶν προκατόχων μας,
 „καὶ ἡμῶν αὐτῶν· αἱ διατάξεις ὅπου τὸ Ὀθω-
 „μανικὸν μινισέριον ἔδειξεν ἀπὸ μερικῶν και-
 „ρῶν, αἱ αὐτεξούσαι πράξεις ὅπου ἔκαμεν,

„ἢ ἄρνησις τοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς συμφωνίας,
 „ἐβίασαν τὴν εἴσοδον τῶν ἡμετέρων κρατευ-
 „μάτων εἰς Μολδαυίαν καὶ Βλαχίαν· ὅθεν ἡ
 „παρουσία τῶν κρατευμάτων μας θέλει σᾶς
 „διαφυλάξῃ ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ, εἰς ὅσα οἱ τό-
 „ποι ὑμῶν ἔμελλον νὰ ὑπόκεινται, καὶ θέλει
 „σᾶς συντηρήσει εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῆς
 „θρησκείας ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν
 „δικαίων σας.

„Ἡ ταυτότης τῆς λατρείας καὶ τῶν ἐθίμων,
 „ἢ μνήμη τοσοῦτων ἀμοιβαίων ἐκδουλεύσεων,
 „καὶ τέλος πάντων ὁ πόθος τόσων αἰώνων, θέ-
 „λουν σᾶς κάμουν νὰ θεωρῆτε τοὺς ἀνδρείους
 „κρατιώτας μας ὡς μέλος ὑμῶν.

„Ἐβάλομεν ὅλην τὴν ἐπιμέλειάν μας εἰς τὸ
 „νὰ προλάβωμεν τὰς ἐν μέρει καταχρήσεις,
 „ἔσαι ἢμποροῦσαν νὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν τόλ-
 „μην τῶν κρατιωτῶν· οἱ Γενεραλέοι μας καὶ
 „οἱ λοιποὶ Ἄγенты ὄντες διωρισμένοι εἰς
 „ἐκτέλεσιν τῶν προσαγῶν μας, δὲν θέλουν
 „λείψῃ νὰ συντηροῦν τὴν ἀκριβεστάτην εὐτα-
 „ξίαν, νὰ συμβουλευώνται τοὺς προὔχοντας
 „τοῦ τόπου, καὶ νὰ σᾶς δίδουν καθημερινὰς
 „ἀποδείξεις, ὅτι αὐτὴ ἡ ἐκκρατεία, χωρὶς νὰ
 „εἶναι συνωδευμένη ἀπὸ κανένα ἄτοπον ἐνὸς
 „ξένου πολέμου, δὲν ἔχει ἄλλου σκοπὸν, εἰ-
 „μὴ τὸ νὰ προλάβῃ καὶ νὰ διαυθεντεύσῃ τὰ
 „κοινὰ ἰντερέσα μας!

„Ὁ σκοπός μας εἶναι νὰ μένωσιν εἰς τὴν

„χρηῖσιν τῆς ἐνεργείας τῶν ἐπαγγελμάτων ὅλαι
 „αἱ ἐξουσίαι κατὰ τὴν προτέρα συνήθειαν,
 „προϋποθέτοντες, ὅτι ἐκεῖναι ἀπὸ μέρους των
 „θέλου ἐυκόλυνῆ τὸν δρόμον τῶν κρατευμά-
 „των μας, καὶ τὴν ἀποκατάσασιν, καθὼς καὶ
 „τὰ ἔργα εἰς τὰ ὁποῖα ἐδιωρίσθησαν, καὶ τὰ
 „ὁποῖα ἀποβλέπουσι μόνον τὴν συντήρησιν τῶν
 „ἐπαρχιῶν, καὶ τὴν πλήρη καὶ τελείαν ἀπό-
 „λαυσιν τῶν δικαίων των.

„Ὅποια καὶ ἂν ἀποβῶσιν αἱ ἐκβάσεις, ἡ-
 „μεῖς σᾶς ὑποσχόμεθα νὰ σᾶς κάμωμεν νὰ
 „χαίρεσθε εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις τὴν ὑψηλὴν
 „ὑπεράσπισίν μας, καὶ ὅτι μεταχειριζόμενοι
 „τὰ κύρια, δύναμιν παντὸς εἴδους, μέσα ἡ-
 „μῶν, διὰ νὰ συνεργήσετε εἰς τὴν σωτηριῶδη
 „ἐκείνην βάσιν ὅποῦ μελετῶμεν, ἢ ὁποῖα
 „εἶναι τὸ νὰ ἀποκρουσθῶσιν ἀπὸ τὰ σύνορα
 „σας κάθε ἐχθροὶ, ὅποῦ ἤθελαν ταραξῆ τὸ
 „ἔργον τῆς ἡσυχίας σας, θέλετε φανῆ ἄξιον
 „κατὰ πάντα τοῦ κλήρου ἑποῦ σᾶς ἐτοιμά-
 „ζομεν.

„Διὰ ῥιτῆς προσαγῆς τῆς μεγαλειότητός τε
 „τοῦ βασιλέως πασῶν τῶν Ῥωσιῶν. Ἰάσι
 „Δεκεμβρίου 15. αως'.

„Κομανδάντ ἀρχισράτιγος τῶν Μολδοβλα-
 „χικῶν κρατευμάτων Μίχελσον.“

Ἡγεμονεία Β'. Κωνσταντίνου Βοεβόδα Ὑψηλάντη
ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥώσων.

α. Χ.

1806.

Ελθὼν οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐκ δευτέρου εἰς τὴν Βλαχίαν κατὰ Δεκέμβριον, καὶ ἔχων ἐντ' αὐτῷ καὶ τὴν τῆς Μολδόβης ἡγεμονείαν, ἣτις ἐδόθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἀρχισρατήγου, ὡς εἴρηται, ἐδιοίκει ἐκείνην μὲν διὰ τοποτηρητῶν, (Καϊμακάμιδων) αὐτὴν δὲ τὴν Βλαχίαν ὁ ἴδιος, φέσας αὐθις τὴν καλὴν ἀρμονίαν, ἐξ ἧς ἤρξαντο νὰ ἀκολουθοῦν εὐτάκτως τὰ πράγματα, καθ' ὅσον ἡ περίστασις ἐπιδέχετο· ἄρχισε προσέτι νὰ συναθροίζη καὶ στρατιώτας τόσους ἐκ Μολδαυίας, ὅσους καὶ ἐκ Βλαχίας, διὰ νὰ συζηση κατὰ τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρου ὑπόσχεσίντου, κράτευμα τοπικὸν, τὸ ὁποῖον, δι' ἰκανῆς δαπάνης ἐνδύσας, καὶ ἀρματώσας, ἀποκατέστησε τοῦτο εἰς εἶδος Κοζάκων· δὲν ἐδυνήθη ὅμως οὔτε τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὑποσχεθέντος ἀριθμοῦ νὰ ἀποπληρώσῃ.

Ἐν τοσοῦτῳ τόσος φόβος καὶ τρόμος διεχύθη εἰς ὅλων τῶν παραδουναβίων Τούρκων τὰς καρδίας τὸ κατ' ἀρχάς, ὡς εἰ ἐκινεῖτο ἀμέσως, ὡς ἦλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν, ὁ ἀρχισρατήγος Μίχελσον, ἐξάπαντος ἐκυρίευσεν ἀναιματῶς καὶ εὐκόλως τὰ Βλαχικὰ φρούρια, τῆς τε Ἰμπραΐλας, Γιργιέβου καὶ Τούρνου, διότι εἶχον μείνη σχεδὸν ἔρημα· ἀλλ' ἀργοπορήσαν-

τος νὰ κινηθῆ, ἔλαβον οἱ Τοῦρκοι καιρὸν καὶ τόλμην, καὶ ὀχυρώσαντες ταῦτα εἰς βαθμὸν τέλειον, ἐπροξένησαν μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸν τόπον βλάβην πολλήν, καὶ εἰς τὰ Ῥωστικά κρατεύματα ἀφανισμόν οὐκ ὀλίγον.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι μὲ τὸ νὰ ἐφαίνετο ἡ Ἀγγλία τῶν Ῥώσων σύμμαχος, ἡ δὲ Πόρτα ἔδειχεν ὅτι μέλλει νὰ συμμαχήσῃ μετὰ τῶν Γάλλων, εἰσῆλθον κατὰ Φεβρουάριον μῆνα τοῦ 1807. ἔτους, αἰφνιδίως καὶ παρ' ἐλπίδα, μὲ ὄλην τὴν τῶν Δαρδανελίων Κάσρων ἀντίστασιν, ἔσω εἰς τὸν Βόσπορον, ἔνδεκα μεγάλα Βρεττανικὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἐπειδὴ ἐπαπειλοῦσαν νὰ κατασρέψωσι τὸ Βυζάντιον, ἂν ὁ Σουλτάνος δὲν συγκατένευεν εἰς εἰρήνην μετὰ τῶν Ῥώσων, τοσοῦτον φόβον καὶ τρόμον ἐπέφερον, ὥστε κατεταράχθη ἡ Κωνσταντινούπολις ὅλη, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰ βασιλεία· διὸ τῇ τοῦ Βασιλέως προσάξει, συνηθροίσθη ὅλον τὸ ἐν αὐτῇ τῇ πολυανθρώπῳ Βασιλευούσῃ πλῆθος παντὸς γένους καὶ τάξεως πρὸς ἐνέργειαν· καὶ οἱ μὲν Ὀθωμανοὶ κρατιῶνται καὶ μὴ κρατιῶνται ἴσαντο εἰς τὰ ἄρματα, ὁ δὲ λαὸς τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Πατριάρχου, τῶν Ἀρμενίων ὑπὸ τοῦ Βαρδαμπέτη, καὶ τῶν Ἑβραίων ὑπὸ τοῦ Χαχάμπασι, οἱ μὲν ἔσκαπτον, οἱ δὲ ὕψωναν ὀχυρώματα, εἰς τοῦ Βυζαντίου τὰ περίξ, ἕτεροι δὲ ἔστυρον τόπια, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ καταβαρυνθεῖτο ἡ πόλις,

καὶ εἰργάζοντο ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς διαυθεντικά μέσα, πρὸς ἀπάντησιν ταύτης τῆς περιβάσεως· ἀλλ' ὁ Σουλτάνος ἐπειδὴ ἐπληροφόρησε τοὺς Βρεττανοὺς μὲ ἀποδείξεις ἐγγράφων, ὅτι ἐκλείσθη ἡ ζητούμενη εἰρήνη συγχρόνως μὲ τὴν εἰς Τίλισιτ γενομένην μεταξὺ Γάλλων καὶ Ῥώσσω, ἀπῆλθον τῇ ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ, χωρὶς νὰ προξενήσωσι παντελῶς βλάβην, καὶ οὕτως ἀπηλλάγη αὕτη ἡ Βασιλεύουσα ἐκ τοῦ προκειμένου κινδύνου.

Ἐν ᾧ δὲ ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ Βασιλευούσης ὁ ἀπὸ Γενίτζαρ Ἀγασὶ ὑψωθείς εἰς τὴν Βεζυρικὴν ἀξίαν Χιλμὶ Ἰμπραήμ Πασᾶς, καὶ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν Ῥώσσω, ἐψήφισεν ἡ Πόρτα καὶ ἡγεμόνα Μολδοβίας τὸν τότε μέγαν Δραγομάνον Ἀλέξανδρον Χαυτζερή, ὃς τις ἐνδυθείς τὸ καφτάνι κατὰ τὴν τάξιν τῇ ἐν Μαρτίου, συνηκολούθησε καὶ οὗτος μὲ τὸ τοῦ Βεζύρη ὄρδι (στρατόπεδον) καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Σιλίσραν· ὁ δὲ διὰ τὴν Βλαχίαν ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Σουτζος εἶχε προπεμφθῆ εἰς τὴν Σούμλαν. Ἐποίησε προσέτι ἡ Πόρτα Πασᾶν τὸν Μουσαφᾶ Μπαϊρακτάρην Ἀγλιάννην τοῦ Ῥουχτζουκίου, τὸν καὶ διάδοχον τοῦ περιφήμου Τερσενικλή, πρὸς ὃν ἀποσείλασα τὰ τούγλα, ἐδιώρισε τοῦτον καὶ Τούνα Σερασκερή, ἡτοὶ Δουναβικὸν ἀρχιστράτηγον.

Ἄλλ' ὁ τῶν ἐν Μολδοβλαχίᾳ Ῥωσσικῶν στρατευμάτων ἀρχιστράτηγος Μίχελσον, κινιθεὶς

κατὰ Ἀπρίλλιον μῆνα ἐκ Βουκουρεσίου διὰ τὸ Γίργιεβον, καὶ πληροφορηθεὶς καθ' ὁδόν, ὅτι τὸ Ῥωσικὸν κράτευμα, ὅπερ εἶχε κατέλθῃ κατ' εὐθείαν εἰς Ἰσμαῖλι μετὰ τῷ γενεράλ Μένν-δορ, καὶ τὸ ἐκράτει ἀποκλεισμένον, εὐρίσκετο εἰς κακίαν κατάστασιν, παραιτηθεὶς ἐκ Γίργιέβου, ἐπρόφρασεν ἐκεῖ διὰ τὴν δώσῃ βοήθειαν· εἰς Βουκουρέσιον ὅμως ἠκολούθησε μέγας φόβος, διότι οἱ Τούρκοι ἀδιακόπως ἐσυναθροίζοντο εἰς τῆς Βλαχίας τὰ ἄκρα, καὶ δὲν ἔλειπον καθ' ἐκάστην ποιῶντες ἐφόδους καὶ πρὸς τὰ ἐνδότερα μέρη, μὲ οὐκ ὀλίγον ἀφανισμόν τῶν πτωχῶν Βλάχων· μείνας δὲ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μίχελσου τοποτηρητῆς ἐπὶ τῶν ἐναπολειφθέντων κρατημάτων εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ γενεράλ Μιλοράδοβιτς, καὶ μαθὼν ὅτι ἐν σῶμα Τούρκων ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε χιλιάδας μὲ τὸν Γενίτζερ Ἀγισὶ ἀρχηγόν, συναθροίσθη εἰς Ὀμπιλέσι, μακρὰν τοῦ Βουκουρεσίου ἕως ὀκτῶ ὥρας, ἀπεφάσισε διὰ τὴν ὑπάγῃ τὴν πολεμίαν, μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν ἦτον περισσότερον τῶν τεσσάρων χιλιάδων τὸ κράτευμά του· εἰς Βουκουρέσιον ὅμως διὰ τὸ κίνημα τοῦτο ἠκολούθησε μέγας φόβος, κατεξοχὴν ἐταράχθη ὁ ἡγεμὼν εἰς τὸ ἄκρον, ὅς τις ἠρώτησε τὸν Γενεράλ Μιλοράδοβιτς, ἂν εἰς τὴν ἀπουσίαν του, ἀφ' οὔ μὲνῃ ἡ πόλις ἀφύλακτος, εἶχεν αὐτὸς ἀσφάλειαν, καὶ ἂν ἦτον ἐκτὸς κινδύνου, τῷ ἀ-

πεκρίθη, ὅτι ἡ μὲν ἀνάγκη διὰ τὴν ὑπάγην καὶ πολεμῆσιν ἦν ἀφευκτος, ὁ δὲ κίνδυνος ἐνδεχόμενος διὰ τὸ ἀδύλον τοῦ πολέμου· ὅθεν ὅς τις ἀκολουθήσει μὲ τὸ στρατόπεδον, ἐκεῖνος δύναται ἴσως τὴν ἔχῃ ἀσφάλειαν, ὁ δὲ μὴ, ὡς φροντίσιν περὶ τῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας καὶ προφυλάξεως.

Κινηθέντος οὖν τοῦ Γενεράλ Μιλοράδοβιτς διὰ Ὀμπιλέσι κατὰ μῆνα Μαΐου τοῦ αὐτοῦ 1807 ἔτους, ὁ μὲν ἡγεμῶν ἔφυγε μὲ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν εἰς Φωξάνι τῆ 19. Μαΐου, κακεῖθεν ὑπῆγεν εἰς τὸ Μπουρλάτι τῆς Μολδαυίας, οἱ δ' ἄρχοντες ἔφυγον πανοικί εἰς τὸ Βρασοβὸν τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ ἡ πόλις Βουκουρεσίου κατεσκορπίσθη καὶ ἔμεινεν ἔρημος· ἀλλ' ὁ Μιλοράδοβιτς πολεμήσας εἰς Ὀμπιλέσι τὸ Τουρκικὸν κράτευμα, καὶ καταφρονήσας αὐτὸ διόλου, ἀπέδιωξε τὸν Γενίτζερ Ἀγασί, (ὃν καὶ ἐφόνευσαν ἔπειτα οἱ Γενίτζεροι) καὶ ἐπέσρεψεν αὐτῷ βιαίως μετ' ἡμέρας τέσσαρας ἐν Βουκουρεσίῳ, διὰ τὴν προφυλάξιν τῆν πόλιν, καὶ τὴν ἐμποδίσιν τὴν τοῦ Μπαϊρακτάρ Μουσαφᾶ Πασᾶ ἔφοδον, ὅστις διαβάς τὸν Δούναβιν εἰς τὴν Σλομποζίαν Γιργιέβου μὲ πλῆθος στρατεύματος, ἤρχετο μὲ βίαν τὴν ὁρμήσιν εἰς Βουκουρέσιον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Μιλοράδοβιτς· ἀλλ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, κατὰ θείαν οἰκονομίαν, πλημμυρήσας ὁ ποταμὸς Ἄρτζεσι ὑπὲρ τὸ σῦνθηες, ἐμπόδισε τὴν

τῶν Τούρκων διάβασιν, καὶ ἐπομένως τὸν τῆς πόλεως ὄλεθρον, ἕως οὗ ἐπέσρεφεν ὁ Μιλοράδοσιτς νικητῆς μὲ τὸ σράτευμα, καὶ πάλιν συνηθροίσθη ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν.

Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαζήματι ἠκολούθησε καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπανάστασις. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀνέλπιστον διακήρυξιν τοῦ παρόντος πολέμου, καὶ μετὰ τὴν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα εἰσοδὸν τῶν Βρεττανικῶν πλοίων εἰς Βόσπορον, δὲν ἔλειψαν καθ' ἡμέραν νὰ ἐπισυμβαίνωσιν ὑποψίαι καὶ ἀταξίαι διάφοροι· ὁ Σουλτάν Σελῆμ διὰ νὰ συσῆσθαι τὴν νέαν τοῦ σρατιωτικοῦ διοίκησιν (Τζεδιτ νιζάμ) νῦν μὲν κολακείαις, νῦν δ' ἀπειλαῖς, ἄλλοτε χρημάτων ὑποσχέσεσι, ἔπασχε νὰ πείσῃ τοὺς ὁμογενεῖς του διὰ νὰ συμφωνήσουν εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐσάβη διόλου ἀδύνατον· διὸ καὶ ἔπρεπε νὰ μεταβάλῃ σκοπὸν, καὶ ἢ νὰ παραιτηθῆ τέλος, ἢ νὰ ἀναβάλῃ τὸ πρᾶγμα ἐν τοιούτοις κρισίμοις καιροῖς, καθ' οὓς ἦτον ἡ τοῦ ἔθνους σύμπνοια ἀναγκαιοτάτη διὰ τὴν κοινὴν τῆς βασιλείας συντήρησιν· ἀλλ' ἔκρινε σφαλερῶς, ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς εἶναι πρόσφορος διὰ τὴν σύσασιν τούτου· ὅθεν καὶ ἀποτόμως ἐπέταξε νὰ ἐτοιμασθῶσιν ἄπειροι σρατιωτικαὶ ἐνδυμασίαι τούτου τοῦ τάγματος, καὶ προσδιώρισεν ἡμέραν ριτὴν, καθ' ἣν ἐμελέτα καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ ἐνδυθῆ μετὰ πάντων τῶν μεγισάνων αὐτὴν τὴν νέαν σολὴν,

καὶ οὕτω στρατιωτικῶς ἐνδεδυμένος νὰ παρῆ
 ρησιασθῆ εἰς τὸν δῆμον πρὸς σύζασιν τῆς κα-
 τὰ τοῦτο βασιλικῆς του θελήσεως.

Ταχέως ἡ φήμη διέδωκε πανταχοῦ ταύτην
 τὴν ιδέαν, καὶ τὰ πλήθη ἄρχισαν νὰ δυσα-
 ρεσοῦνται, καὶ νὰ ὑποψιθουρίζωσι· πολυτρό-
 πως τε ἀνακυκλοῦντα, καὶ μὲ τὰς τρεχούσας
 περιστάσεις ἀντιπαρεξετάζοντα αὐτήν, ἔφθασαν
 νὰ λάβωσι κοινῶς μίαν ἔννοιαν, ὅτι ὁ διακη-
 ρυχθεὶς πόλεμος εἶναι διόλου πλασθός, καὶ κα-
 τὰ συνθήκην ἔχει σκοπὸν τὸν ὄλεθρον τῶν Γε-
 νιτζάρων, καὶ τὴν σύζασιν αὐτοῦ τοῦ νέου
 στρατοῦ· ἐντεῦθεν ἤρξαντο νὰ ὑποτρέφουν σκο-
 πούς πονηροὺς ἐναντίον τῆς ἐξουσίας, καὶ νὰ
 ἐπιτιθεύωνται τὸν πρόσφορον τρόπον, εἰς τὸ
 νὰ ἀντισαθῶσιν ὅταν προφανῶς ἤθελε γένη
 περὶ τούτου τί κίνημα.

Ἐν τοῖς κατὰ τὸν Βόσπορον φρουρίοις παρευ-
 ρίσκοντο φύλακες μετὰ τὴν διακήρυξιν τοῦ
 πολέμου, μέχρι τῶν χιλίων διακοσίων, οἱ
 τινες ἦσαν συνελεγμένοι ἀφ' ἐκάστου παλαιοῦ
 στρατιωτικοῦ τάγματος (Ὅτζακίου)· πάντες
 δὲ ὡς εἶπεῖν Ἄλβανοὶ καὶ Λεζοὶ, ὧν προΐστατο
 μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ὁ πρῶτον χρηματίσας
 ἔφορος τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων, Μαχμουτ
 ἔφέντης, ἀνὴρ ἔμφορον, δραστήριος, πολιτικός,
 εἰδήμων ἅμα καὶ τῆς Γαλλικῆς διαλέκτου,
 καὶ διατρίψας πρὸ χρόνων παρὰ τῇ Βρεττανικῇ
 αὐλῇ ὡς πρέσβυς τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας.

διαβεβλημένος δ' ὑπὸ τοῦ φιλογαλλικοῦ συ-
σήματος ὡς φιλορῶστος; ἔπασχε νὰ συζητή-
ῃ αὐτὸν, ὑπουργοῦντα προθύμως καὶ εἰς τὰ
παράλογα κινήματα τοῦ ὄντος συστήματος.

Κατὰ τὴν 19'. λοιπὸν τοῦ Μαΐου, ἐξάλι-
σαν ἱκαναὶ στρατιωτικαὶ ἐνδυμασίαι, καὶ ἐξε-
δόθη προσαγῆ τῷ ρηθέντι Μαχμουτ ἐφέντι
καὶ τοῖς λοιποῖς συνάρχουσιν αὐτοῦ, ὅτι μὲ
κάθε τρόπον νὰ πείσωσιν; ἢ νὰ βιάσωσι τοὺς
ἐκεῖ Γενιτζάρους, νὰ τὰς φορέσωσι· καὶ τοὺς
μὲν πειθομένους νὰ ἀμείψωσι, τοὺς δὲ ἀπει-
θεῖς ν' ἀποδιώξωσιν. Αὕτη ἐξάβη ἢ τελευταία
προσαγῆ, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκεν ὁ Σουλτάνος
διὰ τοῦτο τὸ νέον σύστημα, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν
διὰ τὴν ἰδίαν του πτώσιν· ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν
ρηθέντων Γενιτζάρων χιλίαρχος, προσκαλέσας
τινάς ἐξ αὐτῶν, τοὺς πολιτικωτέρους, ἐδο-
κίμαζε τὴν γνώμην των, καὶ ἔπασχε νὰ τοὺς
καταπέισῃ· ἀλλ' ἐκείνων μὴ πειθομένων, ἄρ-
χισε σκληρότερον νὰ μετέλθῃ τὸ πρᾶγμα,
ἐπαπειλῶν διαφόρους παιδεΐας· οἱ δὲ πρὸς ὤ-
ραν μὲν ὠκονόμησαν πολιτικῶς τὴν ὑπόθεσιν,
καὶ ἐζήτησαν καιρὸν εἰς τὸ νὰ σκεφθῶσιν; ὕ-
περον δὲ συγκαλεσάμενοι τοὺς λοιποὺς, διή-
γειραν αὐτοὺς κατὰ πατρίδας εἰς ἀπόφυγὴν,
ἂν γένη δὲ χρεΐα, καὶ εἰς ἀποσασίαν. Ἐλ-
θόντες δὲ καὶ εἰς δευτέρους λόγους μετὰ τοῦ
χιλιάρχου, ἐφάνευσαν τοῦτον μὲ διαφόρους
πληγὰς· ἔπειτα ὤρμησαν νὰ δραματουργή-

σωσι τὰ αὐτὰ καὶ κατὰ τοῦ Μαχμοῦτ ἔφενη, ἐκείνος πλὴν προΐδεασθεις, ἐμβὰς εἰς πλοῦ-
 ἄριον ἔφευγε, καταδιωκέντων δ' ἐκείνων, καὶ
 ἀπελπίσας τὴν ἐκ τῆς φυγῆς του σωτηρίαν,
 ἐπρόσδραμεν ὡς εἰς ἄσυλον εἰς τὸν κατὰ τὸν
 βαθὺν κόλπον (Μπουγιούκ δερέ) τῶν Γενιτ-
 ζάρων Κισλά, ἦτοι σκῆνωμα, ἀλλ' εἰς μά-
 τιν, ἐπειδὴ καταλαβόντες αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ
 μηδὲ τὸ ἱερόν τοῦ, κατ' αὐτούς, σκηνώματος
 αἰδεσθέντες, οἰκτρῶς τὸν δυσυχῆ κατεμέλι-
 σαν· ἐντεῦθεν, ἢ κατατολμήσαντες, ἢ ἐν ἀ-
 πελπισίᾳ γενόμενοι, ἤρξαντο νὰ φρονῶσι, καὶ
 νὰ μελετῶσι τὰ μείζονα καὶ τολμηρότερα·
 ταῦτα ἐγίνοντο κατὰ τὴν ἰδ'. τοῦ αὐτοῦ μι-
 νός, ἡμέρα δευτέρα, περὶ ὧραν ἕκτην.

Τὸ τραγικὸν τοῦτο δράμα πανταχοῦ διεδό-
 θη, καὶ οἱ μὲν δραματοῦργοι κήρυκας πέμ-
 ψαντες πολλαχοῦ, προσεκάλουον τοὺς ὁμογε-
 νεῖς, καὶ ὠργάνιζον συσηματικὴν ἀποσασίαν·
 οἱ δὲ κρατοῦντες μικρὸν κατ' ἀρχὰς τὸ πρᾶγ-
 μα χυνομίσαντες, δὲν ἐπρέβλεψαν προφυλακτι-
 κόν, ἢ ἀνατρεπτικὸν τῆς σάσεως ἄλλο, εἰμὴ
 τινὰς ταγματάρχας μόνον τοῦ Γενιτζαρικοῦ
 συσηματος πέμψαντες, ἐνόμισαν δι' αὐτῶν,
 ὅτι ἦτον δυνατὸν νὰ κοπάσῃ μία τρικυμία
 τοιαύτη· ἀλλ' ἐκ τῶν ἀποσελλομένων ἄλλοι
 μὲν διὰ φόβον μήτ' ἐπλησίαζον, καὶ ἐπισρέ-
 φοντες ἀπὸ μέσης ὁδοῦ, ἔπλαττον πλάσματα
 πρὸς τὴν τῶν κρατούντων παρηγορίαν· ἄλλοι δὲ

φθάνοντες εἰς αὐτοὺς, οἱ μὲν ἔμενον σὺν αὐ-
τοῖς, οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ πείσαι συνεπίθοντο, καὶ
συμβουλευόντες εἰς ἐκείνους τὰ εἰκότα, ἐπέ-
κρεφον μὲν, πλὴν οὐχὶ διὰ τὴν ἀνακαλύψαι
τὴν ἀλήθειαν εἰς τοὺς κρατοῦντας, ἀλλ' αὐ-
τοὺς τὴν ἀποκοιμίσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ φρό-
νημα.

Κατὰ τὴν 15. τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρα τε-
τάρτη, συνελθόντες ἅπαντες οἱ ρωσισαῖοι εἰς
τὸ κατὰ τὸν Μπουγιούκ Δερὲ πλατὺ πεδίου,
(τεσσαράκοντα δένδρα λεγόμενον) κατέθεσαν
τὰ ὄπλα ἐπὶ γῆς, καὶ ὑπερπιδήσαντες, (ὄρ-
κος δὲ τοῦτο παρ' αὐτοῖς ἀπαράβατος) ὤμοσαν
τὴν κινήσασθαι ἀνεπισρεπτὴ καὶ μέχρι θανάτου,
ἂν γένη χρεῖα, σκοποῦ μὲν ἔχοντες ἀληθῆ τὴν
μεταβολὴν ἀπάσης τῆς ἐξουσίας, πρόσχημα
δὲ τὸ, ὅτι ἔχουσι κρίσιν μετὰ τοῦ Σουλτάνου·
καὶ περὶ τὴν ἑκτὴν ὥραν τῆς ἡμέρας ἦσαν ἅ-
παντες ὡσεὶ τρισχίλιοι, περὶ δὲ τὴν ἐβδόμην,
διηρέθισαν εἰς δύο σώματα, ἢ φάλαγγας,
ἐξ ὧν ἡ μία ἐκίνησε διὰ Μεσογείου, σκοπὸν
ἔχουσα τὴν προκαταλάβη τὸ καθ' ὁδὸν κατα-
γώγιον, ἐν ᾧ ἐνησκειτο ἡ τοῦ νέου κρατοῦ
νεαλαῖα (Λεβέντ τζιφτλίκι) μήπως ἐφορμήσῃ
καὶ γίνῃ ἐμπόδιον τοῖς λοιποῖς· ἡ δὲ ἑτέρα
φάλαγξ κατήρχετο διὰ τῆς παραλίου, καὶ τῶν
ἐαυτῆς χωρίων καὶ κωμοπόλεων· ἑκατέρας δὲ
φάλαγγος προηγείτο εἰς ἀρχηγὸς ἢ φάλαγ-
γάρχης, τῆς μὲν διὰ τῆς παραλίου Λαζόστεις

τῆς δὲ διὰ τῆς Μεσογείου Ἀλβανόςτις, ἀμφοτέροι ἀνθρώποι ἄσημοι, καὶ ἀγενεῖς.

Ὅποια φρίκη κατέλαβεν ἅπαντας, ἐν ᾧ ἔμαθον ὅτι λαὸς ρασιακῆς ἄτακτος, καὶ σκληροήθης, ἀποτεινάξας τὸν χαλινὸν, καὶ ἐν αὐτονομίᾳ γενόμενος, ἔμελλε νὰ διέλθῃ διὰ πάντων, καὶ νὰ κατασῆ, ὅπου οἶδεν οὐδεὶς; ὁποίας τάχα ἐλπίδας ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κάτοικοι, ὅτε ἐφαντάζοντο, ὅτι εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὰς θελήσεις ἑνὸς τοιούτου ρασιώδους λαοῦ, ὁ ὁποῖος πρὸς τοῖς ἄλλοις ὡς πρῶτον κατεπεῖγον ἔχει τὴν ἄκραν πενίαν, καὶ χαρακτηριστικὸν ἴσως τὴν ἀρπαγὴν; Οἱ κρατοῦντες κατεθροήθησαν, καὶ μὲν ὅλον ὁποῦ ἐδύνατο ἔτι νὰ λάβωσι πρόνοιαν, καὶ νὰ ἐπινοήσωσι σωτήριόν τι ἑαυτοῖς καὶ πᾶσιν, οὐδεὶς οἶδε πῶς ἐμωράνθησαν, καὶ ἀπελπίσθησαν· πᾶσα λοιπὸν ἐλπίς ἀπεκόπη, καὶ πάντες κρατοῦντες καὶ κρατούμενοι, ἰσχυροὶ καὶ ἀδύνατοι, πλούσιοι καὶ πένητες, πῦν γένος καὶ πᾶσα τάξις ἀνθρώπων ἐξίσου ἔτρεμον, καὶ ἕκαστος ἔπασχε καθ' ἑαυτὸν νὰ εὖρῃ καταφύγιον διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν ἰδίαν ζωὴν, παραιτῶν ὅλα τὰ ἑαυτοῦ εἰς διαρπαγὴν· ἀλλ' ἡ πανσθενεσάτη δεξιὰ τοῦ Ἰψίσου ἔκαμε θραυσίαν ἀλλοίωσιν, καὶ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα οἱ ἄτακτοι ἐγένοντο εὐτακτοὶ, οἱ ἀπειθεῖς εὐπειθέσατο, οἱ σκληροήθεις ἡμερώτατοι, καὶ οἱ πτωχοὶ καὶ ἀρπαγες καταφρηνηταὶ χρυσοῦ

καὶ ἀργύρου, καὶ λαμπρὸν ὑπόδειγμα πάσης δικαιοσύνης καὶ εὐταξίας.

Ἐν ᾧ οὖν κατήρχοντο, προηγεῖτο ἐκάσῃς φάλαγγος ὁ φαλαγγάρχης μὲ τὴν σημαίαν, προηγεῖτο δὲ αὐτοῦ καὶ κήρυξ, τοὺς μὲν ἐν ἡλικία ὁμοταγεῖς (γβολδάσιδες) προσκαλῶν εἰς τὸ ἔργον, τοὺς δὲ λοιποὺς ὁμοφύλους καὶ ἀλλοφύλους ἐκάσῃς τάξεως προτρέπων, καὶ λόγοις προσηνέσι παραβαρρύνων, ὥστε νὰ μὲν ἕκαστος ἐν πάσῃ ἀφοβίᾳ καὶ ἡσυχίᾳ, ἐπεξεργαζόμενος τὸ ἴδιον ἐπιτήδευμα ἀνυπόπτως· αἰτῶν προσέτι καὶ τὰς παρὰ πάντων εὐχὰς ἐπισηποῖει, ὅτι ἐπὶ σωτηρίᾳ πάντων, καὶ φυλακῇ τῶν ἐκάστου δικαιωμάτων γίνεται αὕτη ἡ κίνησις, καὶ ἦσαν οἱ λόγοι τῷ ὄντι τοῖς φρονήμασι σύμφωνοι, ὡς ἐπομένως τὰ πράγματα ἔδειξαν· καὶ διελθόντες διὰ πάντων τῶν παραλίων χωρίων, καὶ μηδένα μίτε βλάψαντες, μὴτ' ἐκφοβίσαντες, μίτε κακολογήσαντες, ἀλλὰ μάλις καὶ τοὺς πεφοβισμένους ἐνθαρρύνοντες καὶ παρηγοροῦντες, περὶ μέσης ἡδὴ νυκτὸς συνῆλθον ἅπαντες ἐν τῷ κατὰ τὸν Τοπχανᾶ στρατοπέδῳ, ὅπου καὶ διῆλθον ἡσυχῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς νυκτός.

Ἐπελθούσης δὲ τῆς ἡμέρας, ἦλθον εἰς λόγους μετὰ τῶν ἐκεῖσε τοπτζίδων, ἧτοι τηλεβολισῶν, οἳ τινες συμφρονήσαντες, ἠνάθησαν μετ' αὐτῶν, καὶ ἐξαγαγόντες τὰ τοῦ τάγματός των Καζάνια, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ πείθονται, ἔ-

θεσαν αὐτὰ εἰς τὸ μέσον, δεῖγμα τῆς συμφρονήσεως· περιφερόμενοι δὲ μὲ τὰς σημαίας εἰς κάθε μέρος τοῦ Γαλατᾶ καὶ τῶν πέριξ μερῶν, συνήγαγον ἰκανὴν δύναμιν ὀπαδῶν ὑπὲρ τοὺς δεκάκισ χιλίους. Τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ζητήσας ὁ Καϊμακάμ (ἐπίτροπος τοῦ Βεζύρη) νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Βασιλέα προσωπικῶς, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο προβαίνει μᾶλλον εἰς αὐξήσιν, καὶ δὲν καταπαύει εἰμὴ μὲ τὴν καθαίρεσιν τοῦ νέου συστήματος, καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ζητουμένων ριτζάλιδων, ὅχι μόνον δὲν εἰσηκούσθῃ, ἀλλ' οὔτ' ἄδεια τῆς παρρησιάσεως τῷ ἐδόθη, καὶ τότε ἀναφεν ἡ φλόξ περισσώτερον· συναβροίσαντες δὲ οἱ εἰς τὸν Γαλατᾶ σασιασαὶ καὶ ἰκανὸν πλῆθος φορτηγῶν πλοίων, ἐμελέτων τὴν εἰς τὰ ἀντικρῦ διαπεραιώσιν· ἀλλ' ὑποπτευόμενοι μήπως ἀντιπρονοῦσαις δύναμις ἐναντιωθῇ εἰς τὴν διάβασιν, (διότι ἐλέγετο πῶς κρατὸς ἰκανὸς τοῦ νέου συστήματος ἐφύλαττε τὸ Βυζάντιον, καὶ ἦτον ἕτοιμος νὰ ἀντισταθῇ ἄν τι ὑπέλθῃ) ἐμήνυσαν τοῖς φυλάσσουσι τὴν ἀντιβλέπουσαν παραλίαν, ὅτι μέλλουν νὰ περάσουν, καὶ μηδεὶς ἔστω ἐναντιούμενος.

Ὁ τρόπος τῆς καθόδου αὐτῶν, ἡ προκατάσχεσις τῶν ὑπόπτων μερῶν, ὡς ἀναγκαίων, ἡ ἐκούσιος πρόσθεσις τοῦ πλῆθους, ἡ εὐτακτος καὶ ἀτάραχος ὄλων κινήσις, καὶ τελευταῖον ἡ ἀπόκρισις τῶν κατὰ ἀντικρῦ φυλάκων, ὅτι

εἶναι κύριοι, ὅτε, καὶ ὅπου θέλουσι νὰ διέλθουν, καὶ οὐδείς ἀντιστήσεται, ταῦτα πάντα ἐπισποίησαν τὴν ιδέαν, ἣν εἶχον ἅπαντες, ὅτι ἡ ζάσις αὕτη ἄρχεται ὑπὸ νόμων, εἶναι συστηματικὴ, καὶ διενεργεῖται τῇ συνέσει καὶ ὀδηγίᾳ ἀνδρῶν φρονίμων, καὶ ἱκανῶς πολιτικῶν· πλὴν ὅπως καὶ ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἄρκετὸν νὰ διέλθωσι, καὶ οἱ ὀδηγοὶ ἦσαν ἴσως πρόχειροι, καὶ προθυμώτατοι.

Ὁ Σουλτάνος Θεωρῶν ἀπὸ Βυζαντίου μετῆλεσκόπιον τὴν πανταχόθεν συρροὴν τοῦ πλήθους εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀκούων δὲ ἴσως καὶ τὸν παμπληθῆ ἀλαλαγμὸν διὰ τὴν μικρὰν ἑκατέρων τῶν τόπων ἀπόστασιν, εἰς μάτην μὲν, ἀλλ' ἦλθε τέλος πάντων εἰς ἑαυτὸν· δὲν ἐδυνήθη πλὴν νὰ σκεφθῆ οὔτε καὶ ἤδη ὀρθῶς, οὔτε νὰ κάμῃ ἄλλο τι εἰμὴ ἐκεῖνο, ὅπερ εἶναι σύνηθες τοῖς εἰς τοιαύτην ἀνάγκην περιζάσεως φθάσασιν, καὶ διὰ ἀπορίαν τοὺς παραιτεῖ τὸ τοῦ φρονήματος ὕψος· εἰς αὐτοὺς μὲν ἔσειλε πρέσβεις ἐρωτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ζάσεως, ὡς εἰς τοῦτον ἀγνώρισον, καὶ ὑποσχόμενος ἐνὸρκως τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν προβλημάτων αὐτῶν, ἂν μόνον μείνωσιν ἕκαστος κατὰ χάραν, καὶ ἡσυχάσωσι· πανταχοῦ δὲ τῆς πόλεως ἔπεμφε κήρυκας διακηρύττοντας, ὅτι ἡ Μεγαλειότης του διὰ φρικτῶν ὄρκων καὶ ἀφορισμῶν καθαιρεῖ τοῦ λοιποῦ αὐτὸ τὸ νέον σύστημα, ἐξαλείφει καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα,

καὶ ἀνατρέπει πάντα φόρον ἐπιτεθέντα τοῖς ὑπηκόοις ἢ ἀγοραίοις πράγμασι διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ νέου πολεμικοῦ συστήματος· ἀλλὰ τίς τῶν Γενιτζάρων ἐτόλμα πλέον νὰ δώσῃ πίσιν, ἀφ' οὗ πρότερον πολλάκις πισεύσαντες τῇ αὐτῇ ὑποσχέσει ἐξηπατήθησαν; Οἱ πρέσβεις λοιπὸν ἐσράφησαν ἄπρακτοι, καὶ οἱ κήρυκες ἐφώνηζον ἄνευ καρποῦ, καὶ τὸ δεινότερον, ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων βοηθημάτων εἰς τὴν παροῦσαν ἀπελπισίαν, προσάξας καὶ τὸν ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων (Μποσαντζίμπασιν) νὰ καθοπλίσῃ πάντας τοὺς ἐντὸς τοῦ Βυζαντίου φύλακας, καὶ νὰ ὀχυρώσῃ τὰ βασίλεια, ἤκουσεν οἰκτρῶς, ὅτι καὶ αὐτοὶ πάντες ἔφυγον, καὶ κατελείφθη οὐδεὶς· παραιτήσας λοιπὸν ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν τύχην, ἢ ἴσως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν ρασιασῶν, ἐκάθητο κλεισμένος, καὶ τρέμων, ἕως οὗ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος.

Οἱ Βουλευταὶ (ρίτζάλιδες) ἅμα τῇ εἰδήσει τῆς εἰς τὸν Τοπχανᾶ καθόδου τῶν ρασιασῶν, μόλις συνήλθον ἔντρομοι ἅπαντες πρὸς τὸν Καϊμακάμιν (Ἀυθύπατου) νὰ συμβουλευθῶσι, με ποίου ἄρα τρόπου δύνανται νὰ καταπαύσωσι ταύτην τὴν ράσιν, καὶ εὐθὺς τοῖς ἐδόθη ἢ ἀποτρέπαιος εἰδήσις, ὅτι οἱ ρασιασαὶ διαπεραιοῦνται εἰς τὰ ἀντικρῶ, καὶ εἶναι πλέον ἀκάθεκτοι. Τρόμος κατέλαβεν ἐντ' αὐτῷ ἅπαντας, καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ γενόμενοι, ἀπήλπισαν

πάσαι ἐπιχείρησι· ἀμνημονήσαυτες δὲ καὶ
 γυναικῶν, καὶ παιδίων, καὶ οἰκιῶν, καὶ οἰ-
 κείων, καὶ πάσης ἄλλης σχέσεως, διεσπάρ-
 ρισαν πανταχοῦ, μόνην τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν
 ζητοῦντες ἕκαστος.

Πόσα δύναται ἡ περίσασις! ὁποίας ἄλλο-
 κότους μορφὰς ἐν ἀκαρεῖ ἐπιφέρει εἰς τὰ ἀν-
 θρώπινα πράγματα! οἱ περίβλεπτοι, οἱ ὑπέρ-
 πλουτοι, οἱ σοβαροὶ, οἱ λαμπρῶς καὶ πολυ-
 τελῶς δορυφορούμενοι, ἐν μιᾷ ῥοπῇ ἐγένοντο
 ἀρανεῖς, πένητες, ἐξευτελισμένοι, καὶ διὰ
 ζενωπῶν περιέτρεχον ἀγνώριστοι! οἱ κατασειόν-
 τες πᾶσαν τὴν Ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν, αἴφνης
 ἀπεδείχθησαν φοφοδεέστατοι! καὶ οἱ μηδαμοῦ
 χωρούμενοι κατεκρίθησαν ἔλεεινῶς καὶ κρύπτων-
 ται, ὁ μὲν ὑπὸ σέγης ἀσήμου οἰκίας, ὁ δὲ
 ἐν ὑπενόμφῳ ὑδάτων, ὁ δὲ ἐν εὐτελεῖ κισωτίῳ,
 καὶ ἄλλος εἰς ἄλλα μέρη εὐτελέστερα· καὶ τὸ
 παραδοξότερον, ὅτι ὅσον οὐπω θέλομεν τοὺς
 εἰδῆ μιᾶς αἰφνιδίου τροπῆς τραγικοῦ παρα-
 νάλωμα.

Τὴν πέμπτην περὶ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς
 ἡμέρας, οἱ ρασιασαὶ ἐπεραιώθησαν ἀντικρυ
 κατὰ τὸ Οὐν Καπαῦν, (Σιτονομία) καὶ συνα-
 θροισθέντες ἅπαντες εἰς τὸ ἐκεῖ πλατὺ πεδῖον,
 ἀνέβαινον ἐκεῖθεν παμπληθεῖς εἰς τοὺς τῶν Γε-
 ριτζάρων Κισλάδες (καταγῶγια)· προηγοῦντο
 δὲ οἱ ἀρχιγοὶ καὶ φαλαγγάρχαι μὲ ἀνοικτάς τὰς
 σημαίας, καὶ κήρυκες τὰ αὐτὰ, οἷα καὶ κα-

ταβαίνοντες ἐκ τοῦ κατασένου ἐκήρυττον. Συνέβρεε δὲ πλῆθος πολὺ, καὶ τοῦτο πᾶν σχεδὸν ἄσημον, πενιχρὸν, ἐργατικὸν, ἐκ τριωβολιμείων ἀνθρωπαρίων συγκροτούμενον, ἐξ ὧν ὀλίγοι τινὲς ἦσαν ὀπλοφόροι, καὶ οὗτοι ἐκ τῶν ὁμοφρόνων, καὶ καθὼς ἔτυχον τῶν δὲ λοιπῶν, οἱ μὲν τὰ προσυχόντα ὡς ὄπλα μεταχειρίζοντο, οἱ δὲ παντελῶς ἄοπλοι ἠκολούθουν, μηδ' αὐτοὶ ἴσως ἠξεύροντες, ὅπου, καὶ ὅπως, καὶ διατὶ φέρονται, οὐδεὶς δὲ τῶν συστηματικῶν Γενιτζάρων, καὶ τῶν ἑκασαχοῦ τῆς πόλεως φυλάκων ἐτόλμησε μέχρι τούτου νὰ ἐνωθῆ ἔκ τοῦ προφανοῦς μετ' αὐτῶν. ἦσαν δὲ, ὡς φαίνεται, τῇ μὲν προαιρέσει συνωμόται, τῷ δὲ φρονήματι προσεκτικοὶ, καὶ περιέμενον τὰ τελευταῖα κινήματα τῶν ἰδίων ταγματάρχων ἀνέβησαν δὲ οἱ ρασιασαὶ καὶ συνήλθον ἅπαντες εἰς πεδίου εὐρύχωρον, κείμενον κατὰ τὸ μεσαίτατον τῆς πόλεως, ὅπου εἶναι καὶ τὰ κοινὰ μακελλεῖα τῶν Γενιτζαρικῶν κρεάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἔτ Μεϊδάν (πεδίου κρέατος) λεγόμενον, καὶ εἰς τὸ ὅποιον συνελθίζεται, καθὼς λέγουσι, νὰ συναγῶνται οἱ Γενιτζαροὶ, ὅταν τοιοῦτοτι ἤβеле συμβῆ, ἐπειδὴ περὶ αὐτὸ εἶναι ἅπαντα σχεδὸν τὰ τῶν Γενιτζάρων καταγωγή.

Ἐντεῦθεν οὖν ἤρξατο προφανῶς νὰ γίνεταί ἡ ἐπανάστασις συστηματικὴ, καὶ τρόπον τινὰ νομίμως καὶ τακτικῶς νὰ δραματουργῆται ἡ

τῆς ὅλης διοικήσεως μετασχιεῖσιν· πάντες οἱ ἐπὶ τῶν Γενιτζάρων ἐκάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, εἴτε προσκεκλημένοι, εἴτε καὶ αὐτόκλητοι, συνήχθησαν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, καὶ ἔξαγαγόντες τὰ Καζάνια τῶν Γενιτζαρικῶν ταγμάτων ἔθεσαν αὐτὰ εἰς τὸ μέσον. Ὅποιαν ἀρχὴν ἔχει τὸ τοσοῦτον σέβας, τὸ ὅποιον προσφέρουσιν εἰς αὐτὰ τὰ Καζάνια, τοῦτο οὐκ οἶδα γεραίρονται ὅμως παρ' αὐτοῖς ὡς ἱερά, καὶ ἡ ἔξαγωγή αὐτῶν ἀπὸ τῶν κοινῶν καταγωγῶν εἶναι δεῖγμα δυσαρεσκείας, καὶ ἀπαιτήσεως, καὶ ἡ κατὰ χώραν αὐτῶν κατάβες εἶναι ἀπόδειξις συμβιβασμοῦ καὶ καταπαύσεως.

Μετὰ ταῦτα δ' μὲν δημῶδης ὄχλος, αὕτως ἐνεκρίθη εὐλογον, ὡς φαίνεται, κατέμεινε αὐτοῦ μετὰ τῶν ταγματάρχων διὰ φυλακῆς τῶν ἱερῶν Καζανίων· οἱ προὔχοντες δὲ τοῦ Γενιτζαρικοῦ συστήματος, παραλαβόντες πλῆθος ἱκανὸν τῶν ὀπλισμένων, ἔχοντες καὶ τὰς σημαίας ἀνοικτὰς πάλιν, ἀπῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ παρ' αὐτοῖς ἀρχιθρήσκου (Σεῖχισλάμ), πρὸς τὸν ὅποιον ἀρχισαν τακτικῶς πως νὰ ἐξομολογῶνται τὰ παράκονάτων, καὶ νὰ δικαιολογῶσι τὴν ζῆσιν, ὡς ἀπὸ δικαίων ἀρχῶν ἀρξαμένην· καὶ κατειπόντες λεπτομερῶς ὅσα μέχρι τούτου Γενιτζαροὶ ὄντες ἔπαθον, καθ' ἕνα ἐξιπατίθησαν, καὶ ὅσα ἐπαπειλοῦνται κατ' αὐτῶν διὰ τὸ ἰσχυρόγνωμον καὶ παλίμ-

βουλον τοῦ τε Σουλτάνου, καὶ παντὸς τοῦ ἐξουσιαστικοῦ συστήματος· ἔτι δὲ ἐπαριθμήσαντες καὶ τὰς γενομένας καταχρήσεις καὶ ἐξαλλοιώσεις τῶν Ὀθωμανικῶν ἐθῶν καὶ ἐθίμων, ἐπερώτησαν τελευταῖον, ἂν ἀπὸ τὸν νόμον δίδωται ἄδεια τῷ Σουλτάνῳ νὰ συγχωρῇ τοιαύτας καταχρήσεις, καὶ νὰ συνεργῇ νὰ γίνωνται τοιαῦται ἐξαλλοιώσεις, καὶ παραφθοραὶ τῶν ἱερῶν νέμων, καὶ ἂν μηδενὸς τούτων συγχωρουμένου, ὁ Σουλτάνος τοιαῦτα πράττων εἶναι ἄξιος νὰ βασιλεύῃ; Ὁ ἀρχιεθρῆσκος εἶτε ἀπὸ τοῦ νόμου, εἶτε ἀπὸ καρδίας, εἶτε καὶ ἀπὸ τῆς παραδόξου καὶ δυσερμινεύτου βίβλου τῶν περιτάσεων, ἐξέδωκε γνώμην καταδικάζουσαν· ἐκεῖνοι δὲ μὴ ἀρκεσθέντες εἰς τὴν διὰ σώματος ψήφου, ἐζήτησαν ἐγγράφως τὸ ἀπὸ τοῦ νόμου ψήφισμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκὼν ἀέκων ὑπογράφας ἐκείνοις ἀπέδωκε.

Τὸ νομικὸν τοῦτο ψήφισμα πρὸς ὦραν ὑπεκρύβη καὶ ἀπεσιγήθη, καὶ περὶ Σουλτάνου οὐδὲν πλέον ἐλέγετο, παραλαβόντες δὲ τὸν ἀρχιεθρῆσκον, καὶ τοὺς Κριτάρχας (Καζασκέριδες) ἀπῆλθον ἅπαντες εἰς τὸ τῶν Γενιτζάρων πρυτανεῖον, (Ἄγα καπουσί) ὅπου ἐγένετο συνέλευσις γενικὴ τοῦ νομικοῦ συστήματος, καὶ τῶν προϋχόντων τοῦ Γενιτζαρικοῦ τάγματος· προὔκαθέζετο δὲ ὁ Σεχισλάμ, οἱ Καζασκέριδες, ὁ τῶν Γενιτζάρων ἀντιπρύτανης, (Σεϊμμένμπασης) ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ Γενί-

τζερ Ἀγασί, καὶ οἱ πρῶτοι τῶν ταγματάρ-
 χων· οἱ δὲ φαλαγγάρχαι οἱ καὶ ρασιάρχαι
 παρίζαντο, τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους ζητήμα-
 τα εἰσφέρουντες εἰς τὴν Βουλὴν, τὰς δὲ ὑπὸ
 τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις ἐκφέρουντες εἰς τὸ πλῆ-
 θος· οὐδεὶς δὲ ἀπὸ τοῦ Ὑπατικοῦ συστήματος
 (ρίτζαλίου) ἐτόλμισε νὰ παρῆρσιασθῆ, ἀλλ'
 οἱ μὲν ἦσαν φυγάδες, οἱ δὲ παρέμενον εἰς
 τὸ Πασᾶ Καπουσί (ὑπατεῖα), μετὰ τοῦ Ἀν-
 θυπάτου, (Καϊμακάμη) τρέμοντες.

Τὰ ζητήματα ἐγίνοντο ἀπὸ τὸ πλῆθος,
 προετίθεντο εἰς τὴν Βουλὴν, ἐκρίνοντο, ἀνε-
 κρίνοντο, καὶ τελευταῖον παρεξετάζοντο μὲ τὸν
 νόμον, καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νόμου
 ἐξεδίδοντο τὰ ψιφίσματα (φρεφάδες)· πρῶ-
 του λοιπὸν προεβλήθη τὸ περὶ τοῦ συστήματος
 τοῦ νέου κρατοῦ, καὶ ὡς ἀντικείμενον ὅλως
 τῷ Ὀθωμανικῷ θρησκευματι, καὶ ὡς ἀποτρό-
 παιον νομιζόμενον, κατεκρίθη· ἐπροβλήθησαν
 καὶ ἕτερα πλείσα περὶ τῶν νέων φορολογιῶν,
 καὶ ἄλλων πολλῶν καταχρήσεων· ἀλλ' ὁ δι-
 μῶδης λαὸς συνειθισμένος ἀείποτε νὰ βλέπῃ
 τὰ ἐν ποσὶ, δὲν ἐδύνατο νὰ ὑποθέσῃ ἄλλους
 τούτων ἀπάντων αἰτίους, εἰμὴ τοὺς ἐν τῷ
 διαστήματι τούτων τῶν χρόνων εὐρεθέντας ἐν
 τοῖς πράγμασιν· ἐζητήθη λοιπὸν αὖθις ἀπὸ
 τοῦ νόμου, οὐχὶ ἂν οἱ τοιοῦτοι ἦσαν ἄξιοι
 παιδείας, διότι τοῦτο ἐλαμβάνετο πλέον ὡς

ἀποδεδειγμένον, ἀλλ' ὁποίας παιδείας τάχα εἰσὶν ἄξιοι.

Ὅποίαν ἰδέαν εἶχε περὶ τούτων ὁ νόμος, καὶ ὁποίαν ψῆφου ἔπρεπε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτῶν, τοῦτο ἐν τοῖς τοιούτοις μένει ἐνίοτε ἀνεξέτασον· πολλάκις ἡ ἀνάγκη ἀνατρέπει τὸν νόμον, ἢ συμφρονοῦσα ἑαυτῇ τὰ ἐκείνου, ὑπαγορεύει τὰ ἐπιτάγματα· ἀλλ' οὖν εἴτε αὐτῇ, εἴτε ἐκεῖνος, κατεψηφίσαντο αὐτῶν μὲν θάνατον ἐπυνείδισον, τῆς δὲ περιουσίας τῶν παντελῆ δήμευσιν· διὸ καὶ κατεγράφησαν ὡς κατάδικοι οἱ ἐξῆς.

„Ὁ Μερμὶς ἐφένδης, χάλια Κλεχαγια Μπεῖς (ἔφορος τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων).

„Ὁ Ῥεῖζ ἐφένδης (ἔφορος τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων).

„Ὁ Μπεκὶρ ἐφένδης, Ζαρπχανὰ ἔμινῆς (ἔφορος τοῦ βασιλικοῦ νομισματοκοπέιου).

„Ὁ Ἰουσοῦφ Ἀγαῶς, Βαλιδὲ Κετχουδασῆ (ἔφορος τῆς ἀποθανούσης Βασιλομήτορος).

„Ὁ Ὀμὲρ Ἀγαῶς, Σουλτὰν Κλεχαγιασί (ἔφορος τῶν ὑποθέσεων τῆς πρεσβυτέρας ἀδελφῆς τοῦ Σουλτὰν Σελήμ, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἰουσοῦφ Ἀγαῶ).

„Ὁ Ἰμπραῖμ ἐφένδης, Σάμπικα Κλεχαγιαμπεῖς, (πρῶτον ἔφορος τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων) καὶ ἔφορος τῶν ὑποθέσεων ἐτέρας ἀδελφῆς τοῦ Σουλτάνου.

„Ὁ Χατζὶ Ἰμπραῖμ ἐφένδης, τερσανὰ τερ-

τερδαρῆς, (πρυτανικὸς ἔφορος τῶν ἐν τῷ Βασιλικῷ ναυσάθμῳ εἰσοδημάτων καὶ ἀναλωμάτων) ὅστις ἐχρημάτισε καὶ ἀρχιπρύτανις τοῦ νέου κράτου (Νιζάμ τζεδιτ τεφτερδαρῆ).

„Ὁ Φαδουλάχ ἐφένδης, Καπαῦν ναϊπῆ (ἔφορος τῆς διανομῆς τοῦ σίτου).

„Ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης, Νιζάμ τζεδιτ νῦν τεφτερδαρῆ (ἀρχιπρύτανις τοῦ νέου κράτου).

„Ὁ τοῦ Βασιλέως Σιρ Κιλιπῆς (μουσιριογράφος).

„Ὁ Ἀχμέτ Μπεῖς Μαρμπεϊντζῆς (κατακοιμισῆς τοῦ βασιλέως).

„Ὁ Μπόσαντζιμπασίης (ἔφορος τῶν Βασιλικῶν σωματοφυλάκων).

Ἐκ τῶν ἄνω εἰρημένων τοὺς μὲν τρεῖς πρώτους, ἦτοι τὸν Κιχαγλά Μπεῖ, τὸν Ῥεῖζ ἐφένδη, καὶ τὸν Ζαρπχανά ἐρμινῆ, ἐθανάτωσαν τῆς 15. Μαΐου πρὸς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ Πασᾶ Καπουσί· τοὺς δὲ λοιποὺς, εἰς διάφορα μέρη εὐρόντες φυγάδας καὶ κεκρυμμένους, ἐφόνευσαν μὲ ἀπανθρώπους καὶ σκληροὺς τρόπους, ἕως τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτός, ἡμέρα παρασκευῆ· μετὰ δὲ ταῦτα ἐμήνυσαν τῷ Σουλτάνῳ διὰ τοῦ Σεχισλάμ, ὅτι δὲν τὸν θέλουν εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὕτω περὶ τὰς πέντε τὸν μὲν Σουλτάν Σελήμ κατέκλεισαν εἰς τὸ πρὸς φυλακὴν διωρισμένον παλάτιον, τὸν δὲ Σουλτάν Μουσαφᾶ ἐξάδελφόν του, καὶ υἱὸν τοῦ Ἀμπδουλ Χαμιδ, ἐξαγαγόντες ἀνηγόρευσαν βασιλέα,

οὔτινος περὶ τὰς πέντε ἡμισυ ὥρας τῆς 17. Μαΐου ἀπελθόντος καὶ εἰς τὸ τζαμίον, ἔλαβε τέλος αὐτὴ ἢ πολυβύλλητος ἐπανάστασις, ἀνευ παραμικρᾶς βλάβης Χριστιανοῦ. ἀπὸ δὲ τῶν τοῦ ὑπατικοῦ συζήματος (ριτζάλιδαν) διεσώθη εἰς μόνον, ὁ τζελεμπή ἐφένδης Κιοσέ Κιχαγιάς· διότι οὗτος ὢν ὑποληπτικός ὡς οὐδεὶς ἄλλος, καὶ καταφυγὼν εἰς τοὺς Γενιτζάρους, ἐψηφίσθη ἀμέσως ἔφορος τῆς διανομῆς τοῦ σίτου, (Καπὰν ἐμινῆ)· ἀλλ' ὁ Σουλτάνος κατὰ τὴν 17. Μαΐου ἠξίωσε τοῦτον Τερσανὰ ἐμινῆ (ἔφορον τοῦ βασιλικοῦ Ναυζάθμου).

Συγχρόνως καὶ ἐν Βλαχίᾳ ὁ ἡγεμὼν Ὑψιλάντης φυγὼν ἐκ Βουκουρεσίου κατὰ τὴν 18. τοῦ αὐτοῦ Μαΐου μηνός, ὡς προέφημεν, εἰς τὸ Μπουρλάτι τῆς Μολδαβίας, ἐγράφη μετ' οὐ πολὺ εἰς Φωξάνι, ἔνθα διατρίβων ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν ἔλειπε συνεχῶς γράφων τοῖς εἰς Βρασοβὸν ἄρχουσι, καὶ παρακινῶν αὐτοὺς ἵνα ἐπιστραφῶσιν ἀφόβως εἰς τὴν πατρίδα των· ἀλλ' ἐκεῖνοι οὐδόλως ἐπείσθησαν· διὸ καὶ ἔπεμψε τοποτηριτηντοῦ εἰς Βουκουρέσιον τὸν Βαρλαὰμ Κωνσαντίνου. Ἐν τούτῳ ὁμως τῷ διαστήματι ἀφαίρεσαν ἐξ αὐτοῦ τὴν τῆς Μολδοβίας ἡγεμονείαν, μετὰ ἑπταμηνιαίαν σχεδὸν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ εἶχον δώση οἱ ἄρχοντες ἀναφορὰν κατ' αὐτοῦ, δυσπαρεσημένοι ὄντες ἐκ

ἘΞΟΤΣΙΑ ῬΩΣΣΩΝ. ΜΕΡ. Δ'. Κ. Α'. 511
πολλῶν αἰτιῶν, μ' ὅλον ὅπου κατ' ἐπιφάνειαν
ἔδειξεν ὅτι παραιτήθη ἰδία θελήσει.

Ὁ δὲ ἀρχισράτηγος Μίχελσον, διαθέσας εἰς
καλὴν τάξιν τὸ εἰς πολιορκίαν τοῦ Ἰσμαϊλίου
εὐρισκόμενον στρατεύμα, ἐπέστρεψεν εἰς Φωξάνι
κατὰ τὴν πρώτην Αὐγούστου, ἔνθα διαλλαχθεὶς
καὶ ὁ ἡγεμῶν Ἰψηλάντης μετ' αὐτοῦ, (ἐπει-
δὴ εἶχε μεσολαβήσῃ ἔχθρα τῶ μεταξούτων,
διὰ λέξεις, ἃς ἐπρόφερεν ὁ ἡγεμῶν ἐναντίον
τοῦ Μίχελσον, περὶ τῆς κατ' ἀρχὰς ἀκινήσιας
τοῦ διὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Γιργζέβου) ἦλθον ἀμ-
φότεροι εἰς Βουκουρέσιον· ἀλλ' ἀσθενήσας βα-
ρέως ὁ ἀρχισράτηγος μετ' ὀλίγον ἀπέθανε· διὸ
καὶ ἔμεινε τῶν ἐν Βλαχία στρατευμάτων πρὸς
ᾧραν διοικητὴς ὁ Γενεράλ Μιλοράδοβιτς, ἕως
ἔτου νὰ ἔλθῃ ὁ διορισθεὶς εἰς ταύτην τὴν ἀρ-
χισρατιηγίαν Φέλδ Μαρσιάλ Μπροζορόσκις.
Ἄλλ' ὡς ἐξέπνευσεν ὁ ἀρχισράτηγος Μίχελσον
περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἀμέ-
σως ἔφυγε κακῶς ἔχων καὶ ἔντρομος ὁ ἡγε-
μῶν Ἰψηλάντης εἰς τὸ Μπουρλάτι τῆς Μολ-
δαυΐας μὲ τούς περὶ αὐτὸν ὄλους, φοβηθεὶς
μήπως συμβῆ τί κακὸν κατ' αὐτοῦ, δι' ἐνερ-
γείας τοῦ Γενεράλ Μιλοράδοβιτς, ὃς τις ἦτον
ἐχθρόστου ἄσπονδος διὰ πολλὰ αἷτια, καὶ
εἶχεν ὀρκωθῆ, ὅτι ἂν δὲν ἐκδικηθῆ νὰ ἀποθάνῃ
κρατιᾶτις· ἦσαν προσέτι καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ
Γενεραλαῖοι τῆς ἀρμίας ἐναντίον τοῦ Ἰψηλάν-
τη, μὲ τὸ νὰ ἦτον Γραικός, τὸ ὅποιον ἔνομα

εἶναι ἐπίφθονον πρὸς αὐτοὺς, καὶ διότι ἀποκα-
τέστη ἐξουσιασῆς τόπων διὰ Ῥωσσικῶν ἀρμά-
των ἀποκτηθέντων, καὶ ἐπομένως μὲ τὸ νὰ
μὴν ἐνέδιδεν εἰς τὰς παραλόγους βουλίστων,
οἵτινες ἤθελον νὰ μεθέξουν ἐκ τῶν τοῦ τόπου
εἰσοδημάτων, καὶ ἀκολουθῶν ἢ ἀπογυμνώ-
σωσι τὸ ὑπήκουον, κατὰ τὸν φυσικὸν αὐτῶν
χαρακτῆρα, τὸν ἐναντίον εἰς τὰ φιλάνθρωπα
σπλάγχνα τοῦ αὐτοκράτορος· διὰ ταῦτα καὶ
ἦτον ἐπίφθονος καὶ μισητὸς παρὰ πάντων.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς εἶχε
φθάση βασιλικὴ προσαγῆ, ὅτι ἢ ἀποσυρθῶσι
τὰ κρατεύματα ἐκ Βλαχίας καὶ Μολδαβίας,
οἱ δὲ τόποι νὰ μείνωσιν αὐτόνομοι, ὑπὸ τὴν
διοίκησιν τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων· διότι εἶχε
παύσῃ καὶ ὁ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Γαλλίας
πόλεμος, καὶ κατὰ τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας
ἔμελλον ἢ ἀποσυρθῶσι καὶ τὰ τῶν Γάλλων
κρατεύματα ἐκ τοῦ Τίλσιτ· μετ' οὐ πολὺ ὁ-
μῶς ἑτέρα προσαγῆ ἐπελθοῦσα, ἐμπόδισε
τῶν κρατευμάτων τὴν ἀναχώρησιν, καὶ τότε
ἔσειλεν ὁ ἡγεμὼν Ὑψηλάντης τὸν Ποσέλνικου
Ἀντώνιον τοποτηριτὴν του εἰς Βουκουρέσιον.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, βασιλεύοντος ἐν Κων-
σταντινουπόλει τοῦ Σουλτάν Μουσαφᾶ, συνέβη
καὶ ἑτέρα σκηνὴ τραγικὴ· διότι ὁ εἰς Ῥουχ-
τζούκι εὕρισκόμενος τότε Μπαϊρακτάρ Μουσα-
φᾶ Πασᾶς, ὢν Τούνα Σερασκιερῆ, ἦτοι Δου-
ναβικὸς ἀρχισράτης, μὲ δύναμιν καὶ ἐξου-

σίαν πολλήν, καὶ διερεθιζόμενος ὑπότινων οἰκείων τοῦ πρῶην βασιλέως Σουλτὰν Σελήμ, οἷτινες εἶχον καταφύγη εἰς τοῦτον, ἔλαβεν ἀνταπόκρισιν μετὰ τοῦ ὄντος τότε ἐν Σούμλα Βεζύρη τζελεμπῆ Μουσαφῆ Πασᾶ περὶ τῆς καταβάσεως τοῦ Σουλτὰν Μουσαφᾶ, καὶ ἀναβάσεως αὐθις τοῦ Σουλτὰν Σελήμ εἰς τὸν Θρόνον· ὅθεν κατὰ Αὔγουσον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1807 κινήθεις ὁ Βεζύρης ἐκ Σούμλας μεθ' ὄλου τοῦ κρατοπέδου, διεύθυνε τὴν ὁδὸν του πρὸς Βασιλεύουσαν, ἄνευ μιᾶς ἀνακτορικῆς ἀδείας. Συγχρόνως καὶ ὁ Μπαϊρακτάρ Μπουσαφῆ Πασᾶς, καταλιπὼν τὰ παραδουναβία μέρη, καὶ λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας στρατὸν ἐκλεκτὸν μὲ ὄλους τοὺς παραδουναβίους Ἀγιάννιδας, ἠκολούθησε καὶ οὗτος κατ' εὐθείαν εἰς Βασιλεύουσαν. Ἀφ' οὗ οὖν ἔφθασαν ἀμφότεροι πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Δαούτ Πασᾶ, κατεταράχθη ἡ πόλις, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ Σουλτάνος, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ ἀντιτείνῃ εἰς τὸ ἀνέλπιστον καὶ αἰφνίδιον τοῦτο, ἐποίησε τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, καὶ ἀποστείλας ἀμέσως Δαβεττζὴν, (μηνυτὴν) ἐπροσκάλεσε τὸν Βεζύριν, ὡς ἔθος, νὰ εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ κρατεύματος εἰς τὴν Πόλιν, τοῦ ὁποίου εἰσελθόντος, ὁ Μπαϊρακτάρ Μουσαφῆ Πασᾶς ἔμεινεν ἡμέρας τινὰς ἔξω εἰς Δαούτ Πασᾶ, μὲ τὸ ἴδιον κράτευμα, εἰς προσκύνησιν καὶ ὑποδοχὴν τοῦ ὁποίου συ-

νέβρεεν ὅλον τὸ πλῆθος τῶν μεγιστάνων, ὥς ἐξήλαθε μάλιχα καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Σουλτάνος χάριν περιεργείας νὰ τὸν ἰδῇ· ἀλλ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διασκορπίσας τοὺς περὶ αὐτὸν Ἀγλάννιδας μὲ τὸ κράτευμα διὰ νὰ φυλάττωσιν ἔξωθεν τὰς πύλας τῆς Πόλεως, ἵνα μή τις ἐξέλθῃ, ἄρμησε μὲ ἑξακοσίους ἀνδρας ἐνόπλους ἰππεῖς, καὶ διὰ τῆς πύλης τοῦ Τὸπ Καπουσί ἔφθασε βιαίως, καὶ μὲ τρόμον ὅλων τῶν ἐν Βασιλευούσῃ, εἰς τὸ Πασᾶ Καπουσί, ἀνευ μιᾶς ἀντιστάσεως, ἢ τινὸς ἐναντιότητος. Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι οὗτος εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀνταπόκρισιν περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ ἦσαν σύμφωνος τόσον ὁ Βεζύρης, ὅσον καὶ οἱ ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάν Σελὴμ μεγιστάνες. Εἰσελθὼν οὖν εἰς τὸ Πασᾶ Καπουσί, ἀνέβη ἀμέσως μὲ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν εἰς τὸ ἄρζ ὁδασί, (μέρος ὅπου λαμβάνουσι τέλος ὄλαι αἱ κρισολογίαι, καὶ φεωροῦνται ὄλαι αἱ ὑποθέσεις τῆς μοναρχίας, ἐπιτροπικῶς παρὰ τοῦ Βεζύρη, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Βασιλέως, διὸ καὶ βασιλικὸν Δικάνι, ἤτοι συνέδριον ὀνομάζεται) ὁ δὲ Βεζύρης ἰδὼν τοῦτον αἴφνης, κατεταράχθη μὲν, προσεποιήθη δὲ τὸ πολιτικόν, καὶ ὡς ἐδυνήθη ἔκαμε πρὸς αὐτὸν τὴν δεξίωσιν· ἀλλ' ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς, ἅμα καθήσας, χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἄρχισε νὰ ὀμιλῇ μὲ ὕφος βαρβαρικὸν καὶ θρασύτατον, εἰς τοὺς Κωνσταντινουπολίτας ἕως τότε ἄγνωστον, καὶ μό-

νον εἰς τοὺς παραδουναβίους βαρβάρους Τούρκους συνειθισμένον· ὁ δὲ Βεζύρης εἰπὼν αὐτῷ, ὅτι νὰ νεύσῃ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν ὀπλοφόρους διὰ νὰ ἐξέλθωσιν ἔξω, καὶ νὰ ὀμιλήσουν ἰδιαίτερώς, οὐδεμίαν ἀπόκρισιν ἔλαβε περὶ τούτου, ἀλλ' ἅμα ἠρώτησεν ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς τὸν τοῦ Βεζύρη προΐζόμενον, εἰς ποῖον εὐρίσκεται ἡ τοῦ Βασιλέως σφραγίς; καὶ ἀποκριθέντος ἐκείνου, εἰς τὸ ὕψος του, δεικνύοντος αὐτὸν τὸν Βεζύριν, τότε εὐθὺς ἐπρόσβαξε μὲ ἓνα ἄγριον τρόπον, καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ Βεζύρη τὴν σφραγίδα ὁ Κιχαγιάστου, αὐτὸν δὲ τὸν Βεζύριν ἐσύκωσεν ἀμέσως εἰς φυλακὴν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξώρισεν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασαν ἐν τῷ διαζήματι τούτῳ καὶ οἱ εἰς τὰς τῆς πόλεως πύλας διαμερισθέντες Ἀγγλάννιδες, ὡς προέφημεν, μὲ ὅλον τὸ κράτευμα, ἔδραμεν ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον, ἀλλ' εὐρῶν κεκλεισμένας τὰς πύλας, καὶ μὴ θελόντων τῶν ἔσω νὰ τὰς ἀνοίξουν, ἐπέταξε νὰ συντρίψουν αὐτὰς διὰ νὰ εἰσέλθῃ δυνασικῶς, λέγων ὅτι θέλει νὰ ἰδῇ τὸν Σουλτάν Σελήμ· ἐντεῦθεν μὲν ἠνοίχθησαν αἱ πύλαι μετ' οὐ πολὺ, ἀλλ' εὗρεν εἰς τὰ προπύλαια ἔλθειν καὶ οἰκτρὸν πτώμα τὸν Σουλτάν Σελήμ φονευμένον, καὶ εἰσέτι ἀφρίζοντα, τὸν ὁποῖον ἐπρόλαβον τῆ τοῦ Σουλτάν Μουσαφᾶ προσαγῆ καὶ ἐπνίξαν. Τοῦτο τὸ φρικτὸν θέαμα ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς θεωρῶν,

ἄρχισε νὰ καταφιλή τὸν νεκρὸν, καὶ νὰ θρηνῆ ἀπαρηγορήτως, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐζήτησε νὰ ἰδῆ τὸν Σουλτὰν Μαχμουτ, τὸν ὁποῖον ὡς εἶδε προσπεσὼν κατεφίλει τοὺς πόδας του, καὶ οὕτω λαβὼν αὐτὸν ἔθεσεν εἰς τὸν θρόνον, τὸν δὲ ἀδελφόν του Σουλτὰν Μουσαφᾶ ἐκθροῦνισας, εἰς τὸν διωρισμένον τόπον κατέκλεισεν· αὐτὸς δὲ ἀπελθὼν εἰς Πασᾶ Καπουσί, οἰκειοποιήθη τὸ Βεζαρέτι, (τὴν ὑπατείαν) καὶ ἄρχισε νὰ διοικῆ μὲ τόσιν πληρεξουσιότητα, καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν, ὥστε ὁ Σουλτάνος ἦτον μόνον μία σκιά· ἐθανάτωσεν ἀμέσως τοὺς φονεῖς τοῦ Σουλτὰν Σελήμ, ἐπνίξε πλῆθος Ἀράπιδων καὶ γυναικῶν τοῦ παλατίου ὡς συνεργούς εἰς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα χωρὶς νὰ ἐκδικήσῃ τὸν φόνον· ἔβαλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν καλὴν εὐταξίαν, καὶ συνεῖχεν ἅπαντας τοὺς κακοὺς φόβος καὶ τρόμος· ἐμεταχειρίσθη πρῶτον, τοὺς μὲν ἐκ τοῦ ὑπατικοῦ συστήματος, (ριτζάλιδες) μὲ βαρβαρότητα καὶ ἀψιφισίαν, ὡς οὐτιδανὰ καὶ ἐπιβλαβῆ τῆς βασιλείας μιᾶσματα, τοὺς δὲ ἐκ τοῦ νομοκρατικοῦ καταλόγου (οὐλεμάδες) μὲ ἄκραν χλεύην καὶ καταφρόνησιν· καὶ εἰς μὲν τὸ νέον πολεμικὸν σύστημα ἐφάνη προσάτης συμφώνως μὲ τὸν νέον Σουλτάνον, συσαίνων αὐτὸ μᾶλλον τοῦ προτέρου, εἰς δὲ τῶν Γενιτζάρων τὸ σύστημα ἐφάνη μὲ ἄκραν ἐχθροπάθειαν καὶ σκληρότητα.

Δι' ὅλα ταῦτα τὰ ἄνω εἰρημένα ἐπέφθην εἰς ἑαυτὸν καὶ κατὰ τοῦ Σουλτάνου αὖθις τὸ κοινὸν μῖσος· ὅθεν ἤρξαντο νὰ ὑποψιθυρίζουν ἀποσασίαν. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἄρχισεν ὁ νέος Σουλτάνος μετὰ τοῦ Βεζύρη Μπαϊρακτάρ Μουσαφᾶ Πασᾶ νὰ πραγματεύεται καὶ τὴν μετὰ τῶν Ῥώσσων εἰρήνην· ἀλλ' εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡμέρα τῆ ἡμέρα τὸ κακὸν ἤυξανε, καὶ οἱ Γενίτζαροι ἐμελέτων ἀποσασίαν, πλὴν ἐφοβοῦντο διὰ τὸ περὶ τὸν Βεζύρη Δουναβικὸν κράτευμα· μωρανθεῖς ὅμως οὗτος, καὶ φερόμενος μὲ ἄκραν θρασύτητα καὶ ἀψιφισίαν εἰς πάντας, διεσκόρπισεν εἰς τὰ ἔξω μέρη τὸ κράτευσμά του, καὶ ἐκράτησε πολλὰ ὀλίγον περὶ αὐτόν· καὶ μ' ὅλου ὁποῦ οἱ οἰκεῖοι του εἰς τοῦτο ἐναντιοῦντο, οὐδόλως ὅμως εἰσηκούοντο. Ἐπιτυχόντες οὖν τὸν παρόντα καιρὸν πρόσφορον οἱ Γενίτζαροι, ἀποφάσισαν τὴν ἐπανάστασιν κατὰ Νοέμβριον μῆνα· μέλλοντες δὲ νὰ κινηθῶσι διὰ νυκτός, ἔθεσαν τῷ μεταξύ των σημεῖα ἐρωταποκρίσεως μὲ τὰ ὁποῖα νὰ διακρίνωνται εἰς τὸ σκότος, δηλαδὴ ὁ μὲν Γενίτζαρος νὰ ἐρωτᾷ τὸν τυχόντα μὲ μίαν λέξιν, καὶ εἰμὲν οὗτος ἀπεκρίνετο κατὰ τὴν συμφωνίαν, ἐγνωρίζετο ὡς συνωμότης, εἰδ' ἄλλέως ἐφονεύετο ὡς ἐναντίος καὶ μὴ Γενίτζαρος. Ὅθεν ὀρμήσαντες ἐν μιᾷ νυκτὶ, καὶ περικυκλώσαντες τὸ Πασᾶ Καπουσί, ἔδωκαν εἰς αὐτὸ πανταχόθεν φωτίαν· δοθείσης δὲ εἰ-

δήσεως τῷ Βεζύρη, ὅστις ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ εὐρίσκετο εἰς τὸν τοῦ Χαρεμίου (γυναικωνίτου) κοιτῶνα του, ἔδραμεν εὐθύς γυμνὸς ἔξω, μετὰ τὰ πισόλια εἰς τὰς χεῖρας, ἀκολουθούμενος ὑπὸ κορασίων τινῶν σκλάβων, καὶ ἐνὸς παιδὸς μόνου, ἀλλὰ μὴ βλέπων οὐδένα ἐκ τῶν οἰκείων του, οἵτινες διεσπάρησαν ἐν βροπῇ, οἱ μὲν φεύγοντες ὡς ἐδύνατο, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν Γενιτζάρων καταμελιζόμενοι, ἀκούσας ἐντ' αὐτῷ τοῦ τόσου ἀλαλαγμοῦ, καὶ ἰδὼν τὰς φρικτὰς φλόγας περικυκλούσας τὸ Παλατίου πανταχόθεν, κατήλθεν ἐκ τοῦ Παλατίου βιαίως, καὶ δραμῶν μετὰ τῶν συνακολουθούντων κορασίων καὶ τοῦ παιδὸς, εἰσῆλθεν εἰς ἐν πλησίον ὑπόγειον πύργον, ὅπου ἦτον μπαροῦτι, καὶ ἐκλείσθη ἐκεῖ· ἀποτεφρωθέντος δὲ τοῦ Παλατίου, οὗτος ἔμεινεν ἀβλαβής, ἀλλ' οὐδεὶς οὐδὲν ἐγίνωσκε περὶ τούτου· οἱ πλείστοι δ' ἐνόμιζον ὅτι ἔφυγε, διὸ καὶ πάντας συνεῖχε φόβος μέγας, μήπως ἐπιστραφῇ μετὰ στρατεύματα.

Καθ' ὅλην ὁμῶς ἐκείνην τὴν νύκτα, ἣ μὲν Πόλις κατεφωτίζετο ὑπὸ τοῦ πυρός, τοῦ ὁποίου αἱ φλόγες ὑψούμεναι μέχρι τῶν νεφελῶν, ἐπυρπόλουν ἀνεμποδίως καὶ ἐξηφάνιζον τὰ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ παλάτια τοῦ μέρους ἐκείνου· οἱ δὲ Γενιτζαροὶ ἔτρεχον εἰς ὅλας τὰς πλατείας τῆς Πόλεως, φονεύοντες καὶ καταμελιζόντες ἀνηλεῶς τοὺς συμα-

παντωμένους ἀνθρώπους τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ νέου πολεμικοῦ συστήματος, καὶ ἦτον νὰ βλέπη τις ξένον θέαμα, καὶ φρικωδέστατον δράμα· τῆς ἡμέρας δὲ ἐπελθούσης, συνήχθη ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Γενιτζάρων εἰς ἓτ μεῖδάνι, καὶ ὑψώσαντες τὰς σημαίας αὐτῶν, ἐξήγαγον τὰ Καζάνια, ὡς ἔθος εἰς πᾶσαν ἀποκασίαν· ἀλλ' ὁ τότε ἀρχιναύαρχος Ῥαμὶς Πασᾶς, ὦν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ, προσάτης καὶ οὗτος τοῦ τζεδὶτ νιζαμίου, μετὰ τοῦ ὑπηρετάρχου Ἰντζέμπεϊ, ἐτράβιζαν ἐκ τοῦ Ἀρσεναλίου (ναυσάθμου) τινὰ καράβια εἰς τοῦ κερατίου κόλπου τὸ μέσον, καὶ ἄρχισαν νὰ ρίπτωσι τόπια εἰς τὸ ἓτ μεῖδάνι, ἐναντίον τῶν συνηθροισμένων ἐκεῖ Γενιτζάρων, ἐπαπειλοῦντες προσέτι, ὅτι θέλουν ἀποτεφρώσῃ καὶ ὅλην τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἐνόμιζον ὅτι ἔζη εἰσέτι ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς· ὦν δὲ καὶ εἰς Καδὶρ Πασᾶς ἐκ τοῦ μέρους τοῦ τζεδὶτ νιζαμίου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔνθα ἦσαν καὶ ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας τοῦ νέου συστήματος, καὶ ἐδιαυθέντευσεν μὲν ἰκανὴν γενναϊότητα· οἱ δὲ Γενιτζαροὶ μ' ὅλον ὅπου ἔκαμαν πολλὰς προσβολὰς διὰ νὰ κυριεύσουσι τοῦ Βυζαντίου τὰ ὀχυρώματα, δὲν ἐκατέρωθσαν ὁμῶς οὐδέν· ὅθεν ἦτον ἀπαραδειγματικὸς φρίκη νὰ βλέπη τις κατὰ ταύτης τῆς Βασιλευούσης τὸ μέσον καὶ ἐντ' αὐτῷ εἰς ὅλα τὰ μέρη παρομοίαν σκηνὴν τραγικὴν· πυρ-

πολισμούς πανταχόθεν, φόνους εἰς κάθε μέρος, ἀλαλαγμὸν γενικὸν, καὶ πόλεμον κάθε εἰδούς, ὁ δὲ Βασιλεὺς ἰσάμενος μὲ ἀπελπισίαν καὶ κεκλεισμένους ἐντὸς τῶν τειχιῶν τοῦ Βυζαντίου, περιέμενευ ἔντρομος τῆς τύχης τὸ ἀποτέλεσμα.

Αὕτη ἡ τρομερὰ καταδίκη ἐν ᾧ ἐπικράτει, ἐξῆλθεν ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς ἀφ' ὅπου εὐρίσκετο κεκρυμμένος, ἀλλ' ἰδὼν τὸν φρικτὸν ὄλεθρον, καὶ ἐν ἀπελπισίᾳ γενόμενος, ἔρριψεν ἐν πικρῷ εἰς τὸ Μπαρουῦτι τοῦ ὑπογείου, καὶ ἐν ῥοπῇ κατέσρεψε τὸν βίον μὲ ὄλον τὸ κτίριον· ὁ δὲ Ἰραμὶς Πασᾶς ἰδὼν μακρόθεν ἐκ τῶν πλοίων τὴν τοῦ πύργου τοῦ Πασᾶ Καπουσί καταστροφὴν, τὸν ὁποῖον ἡ τοῦ μπαρουτίου δύναμις καὶ αἱ φλόγες ἀνύψωσαν ἱκανῶς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀέρος, ἐνόμισεν ὅτι ἦτον σημεῖον, ὅπερ ὁ Μουσαφᾶ Πασᾶς ἔκαμε ζητῶν βοήθειαν ἐκ τῶν καραβίων, καὶ ὑπέθεσεν, ὅτι ἴσως νὰ τὸν ἐπρόφθασε καὶ σράτευμα ἔξωθεν, ὅθεν ἄρχισε νὰ πυροβολῇ μὲ ζέσειν περισσοτέραν τὸ ἔτ μειδάνι, καὶ νὰ προξενῇ οὐκ ὀλίγον ἀφανισμόν εἰς τὸ ἐκεῖ συνηθροισμένου πλῆθος τῶν Γενιτζάρων. Τὸ αὐτὸ νομίσαντες καὶ οἱ ἀπανταχοῦ εὐρισκόμενοι τοῦ νέου συστήματος, καὶ ἐγκαρδιωθέντες ἔτρεχον ἐναντίου τῶν Γενιτζάρων μὲ τὸλμην περισσοτέραν, ὥστε οἱ Γενιτζαροὶ εἶχον φθᾶσι σχεδὸν εἰς ἀπελπισίαν· ἀλλὰ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ σκάφαντες εἰς τὰ

ἐρείπια τοῦ Πασᾶ Καπουσί, καὶ εὐρόντες τὸν Μουσαφᾶ Πασᾶ νεκρὸν ὑπὸ ἓν μέγα μάρμαρον, ἀπέρριψαν ἀμέσως τὸν φόβον καὶ τὴν δειλίαν, καὶ ἀναλαβόντες θάβρος καὶ τόλμην, ἔδωσαν τὸ πτώμα ἐκ τῶν ποδῶν, καὶ ἔσυρον τοῦτο εἰς τὰς πλατείας τῆς Πόλεως, ποιῶντες ἐπ' αὐτῷ πᾶσαν αἰσχύνην καὶ ἀτιμίαν, τὸ ἔποιον μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν.

Οἱ μὲν οὖν Γενίτζαροι ἐνθαβρυνθέντες καὶ γενναιοψυχήσαντες ἦσαν ἀκάθεκτοι· οἱ δὲ ὀπαδοὶ τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ ὡς ἐπληροφορήθησαν τὸν θάνατον τούτου, μικροψυχήσαντες καὶ ἀπελπισθέντες, ὥρμησεν ἕκαστος ὅπου καὶ ὅπως ἐδύνατο διὰ τὴν σῴσιν τὴν ἰδίαν ζῶν· καὶ ὁ μὲν Καδὶρ Πασᾶς ἐδραπέτευσεν εἰς Ἀσίαν, ὁ δὲ Ῥαμίς Καπιτάν Πασᾶς, ὁ Ἰντζέμπεις ὑποναύαρχος, εἰς ἀρχηγός (Πολκόβνικος) τοῦ νέου κρατοῦ, ὁ Κρισὲ κλεχαγιας, ἔφορος τῶν ὑποθέσεων, καὶ τοῦ θησαυροῦ τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ ὁ Ἀρμένιος Δραγουμάνος Μανούκης, (*) καὶ δύο ἔτι ἀδελφοὶ Ἀρμέν-

---

(*) Οὗτος εἶχεν ἐνδυθῆ ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, τίτλη μόνω, Καφτάνι Δραγουμανίας τοῦ σόλου, ἀλλ' ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ γίνῃ καὶ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, ἐπειδὴ ἦτον ὑπεραγαπητὸς τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ οὗτος ἦτον καὶ ἐξ ἀπρόρρητων, καὶ Κλεχαγαμπείς, καὶ μουσικὸς σύμβουλος, καὶ θησαυροφυλάξ, καὶ ὁ πρῶτος μετὰ τὸν Βεζύρη, τοῦ ἔποιον ὁ θησαυρὸς ἦτον ὅλος εἰς χεῖρας τούτου, καὶ τοῦ

νιοι, οὗτοι λέγω ἅπαντες φυγόντες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, οἱ μὲν διὰ ξηρᾶς, οἱ δὲ διὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης, ἐπρόφθασαν εἰς Ῥουχτζοῦκι, καὶ κεῖθεν διαβάντες τὸν Δούναβιν, προσέδραμον εἰς τοὺς Ῥώσους, οἵ τινες ὑπεδέχθησαν τούτους μὲ ἰκανὴν περιποίησιν· καὶ ὁ μὲν Δραγουμάνος Μανούκης μετὰ τῆς οἰκείας του καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρμενίων ἔμεινεν εἰς Βλαχίαν, ὃν ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐτίμησε μὲ καβαλαρίας, ἔπειτα δὲ ἠξίωσε καὶ μὲ βαθμὸν Γενεράλη, οἱ δὲ λοιποὶ μετὰ τοῦ Ῥεμῖς Πασᾶ ἐξάλισαν εἰς Βεσσαραβίαν, καὶ κεῖθεν ὁ Ῥεμῖς Πασᾶς μόνος ἀπῆλθεν εἰς τὴν Πετρούπολιν κατ' ἐπιταγὴν ἀνακτορικήν.

Ἐν τοσοῦτῳ, μετὰ τοὺς ριθέντας φυγάδας κατεσκορπίσθησαν καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, καὶ ἦτον φόβος καὶ τρόμος εἰς ὅλους τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ συζήματος τοῦ Μουσαφᾶ Πασᾶ, ἐξ ὧν οὐς εὔρισκον οἱ ἀντικείμενοι ἐθανάτωναν· οἱ δὲ Γενίτζαροι ἐλευθερωθέντες ἐκ τῶν ἐχθρῶν τους, ἐκινήθησαν πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἀλλ' εὔρον κεκλεισμένας τὰς Πύλας, καὶ οἱ ἔσπευθεν ἦσαν ἔτοιμοι πρὸς ἀντίστασιν· εἶπον ὁμῶς οἱ Γενίτζαροι, ὅτι ἔχουν ζητήματα νὰ προβάλλουν εἰς τὸν Σουλτάνου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἰδέα-

---

Ἡσασὲ κληραχιά, καὶ ἀμφοτέρω προσβέψαντες, ἐπρόμψθυσαν πρὸ καιροῦ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ θησαυροῦ, ὃν καὶ μετὰ ταῦτα οἰκειοποιηθέντες, ἐκληρονομήσαν.

σαν τινὲς τοῦτον, ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἀπο-
 βλέπει, εἰς τὸ νὰ τὸν ρίψωσιν ἐκ τοῦ θρόνου,
 καὶ νὰ ὑψώσωσιν αὐτὸν τὸν ἀδελφόν του Σουλ-
 τὰν Μουσαφᾶ. Ὅθεν ἀμέσως τῇ προσαγῇ του
 ἐφρόνευσαν τὸν Σουλτὰν Μουσαφᾶ, καὶ ἀνοί-
 ξαντες τὰς πύλας, κατέθεσαν εἰς τὰ προπύ-
 λαια τὸ ἐλεεινὸν πτώμα· τοῦτο ἰδόντες οἱ
 Γενίτζαροι, καὶ ἔντρομοι γενόμενοι ἔπαυσαν
 τῆς ὀργῆς, μὴ ἔχοντες ἄλλως ποιῆσαι· διότι
 ἐκτὸς τοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ, δὲν εἶχε μείνη
 ἕτερος ἐκ τῆς Βασιλικῆς γενεᾶς· ρίψαντες οὖν
 τὰ ἄρματα ἐπροσκύνησαν τοῦτον, καὶ παραι-
 तिθέντες τῶν ζητημάτων καὶ τοῦ σκοποῦ, ἐ-
 πέσρεψαν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔπαυσεν ἡ ἀποσασία·
 ὁ δὲ Σουλτάνος ἄρχισε μὲ ἀοκνίαν καὶ ἐπι-
 μέλειαν νὰ διατάττη τὰ πάντα εἰς καλὴν εὐ-
 ταξίαν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ
 ἐντ' αὐτῷ νὰ πραγματεύεται καὶ τὴν εἰρήνην
 μετὰ τῶν Ῥώσσων.

Εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἦλθε κατὰ Δεκεμβρίου
 μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1807 καὶ ὁ φελοῦ Μα-
 ρασιᾶλ Μπροζορόσκις, ὅστις διατρίψας εἰς
 Βουκουρέσιον ἡμέρας τινὰς, ἐπέσρεψεν αὐτὸν
 εἰς Ἰάσιον τῆς Μολδόβης, καθ' ὃν καιρὸν ἔγι-
 νε καὶ ἀρμάτων ἀνακωχὴ ἐν ἔτει 1808, καὶ
 ἠκολούθει συνδιάλεξις εἰς Ῥουχτζοῦκι περὶ εἰ-
 ρῆνης μετὰ τῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας
 Μουραχασίδων, (πρέσβεων) καὶ τοῦ Ῥωσσι-
 κοῦ πρέσβεως Δασκαρόφ. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ

τούτω ἐπειδὴ ἀφήρεσαν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Ὑψηλάντη καὶ τὴν τῆς Βλαχίας ἡγεμονείαν, (*) αὐτὸς μὲν ἀπελθὼν ἐφισύχασεν εἰς τὸ Κίο-
 βον, οἱ τόποι δὲ Βλαχία καὶ Μολδαυία, ἀμ-
 φότεροι ἔμειναν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν ἰδίων
 αὐτῶν Διθανίων, (συνεδρίων) συυζαμένων
 ὑπὸ τῶν μεγάλων ἐντοπίων ἀρχόντων, τῶν
 ὁποίων Πρεζιδέντης, τουτέστιν ἔφορος, καὶ δι-
 οικητὴς τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, ἐξάλῃ ἐκ
 Πετροπόλεως ὁ γενεράλ Κούσνικοφ, ὅστις
 ἐδιώρισεν εἰς ἀμφοτέρα τὰ Διθάνια, Κομιτέ-
 το, ἢτοι ἀνώτατον ἐκάστου τόπου συνέδριον,
 συυθεμένου ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, ἐνὸς τῶν
 ἐπισκόπων, καὶ τεσσάρων ἢ πέντε μεγάλων
 ἀρχόντων ἐκλελεγμένων, τὸ ὅποιον Κομιτέ-
 τον, ὅσας ὑποθέσεις ἐνέκρινεν εὐλόγους καὶ
 ἀπεράσιζεν, ἐκείνας ἐπεκύρωνε καὶ ὁ Πρε-
 ζιδέντης, αὐτὸς δὲ εἰς οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ἐ-
 δύνατο οὐδὲν, ἄνευ τῆς συγκατανεύσεως καὶ
 ἀποφάσεως τοῦ Κομιτέτου· ἐδιώρισε προσέτι
 καὶ εἰς Βιζιαρίαν Πρεζιδέντην, (ἔφορον) Ῥώσ-
 σον ὀφρικιάλου, διὰ τὰ συυθεωρῆ μετὰ τοῦ

(*) Οὗτος, εἰς τὸ διάστημα τῆς ὑπὸ τὴν Ῥωσικὴν ἐξου-
 σίαν ἡγεμονείας του, ἐδιώριξε τοὺς τῶν ἀξιωματίων
 τίτλους διὰ πιτακίων, τουτέστι δι' ἐγγράφων ἐσφραγι-
 σμένων, καὶ οὐχὶ διὰ Καββαδίων ὡς ἡ συνήθεια τῶν
 Ὀθωμανῶν· ἀλλ' ὡς ἐγένετο ἢ εἰρήνη, καθηρέθησαν
 ἅπαντα.

μεγάλου Βισιάρη τὰ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ τόπου εἰσερχόμενα, καὶ εἰς τὰ τῶν στρατευμάτων ἀναγκαῖα, καὶ ἑτέρας χρείας τοῦ τόπου ἐξοδευόμενα· καὶ εἰς μὲν τὴν Μολδαυίαν ἐσάβη Πρεζιδέντης αὐτὸς ὁ ἴδιος Κούσνικοφ, εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἐδιώρισε Βίτζε Πρεζιδέντην (ἐπιτροπικὸν πρόεδρον) τοῦ Διβανίου, τὸν γενεράλ Ἐγγελχαρδ· ἐδιοικοῦντο δ' οἱ τόποι μὲ τὰς ἰδίας τάξεις καὶ συνηθείας ὡς ἀνέκαθεν, καὶ ἠκολούθουν ὅλα, τά τε δοσίματα, κριτήρια, καὶ οἱ διορισμοὶ τῶν ἀξιωματῶν, καὶ Ἰσπραβιτζιῶν, ὡς καὶ ἐπὶ ἐξουσίας τῶν ἡγεμόνων· καὶ οἱ μὲν τοῦ Κομιτέτου ἄρχοντες, ἐξ ὧν ἦτον εἷς καὶ ὁ μέγας Βισιάρης, ἐδιωρίζοντο ὑπὸ τοῦ Πρεζιδέντε ἀμέσως, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις ἀξιωμασίν ἄρχοντες ἐκλέγοντο πρῶτον παρὰ τοῦ Μητροπολίτου, τῶν ἀρχόντων τοῦ Κομιτέτου, καὶ τοῦ Βίτζ Πρεζιδέντε, καὶ φανερώοντες τὰ τούτων ὑποκείμενα καὶ ὀνόματα διὰ νότας (ἀναφορᾶς) τῷ Πρεζιδέντη, τοὺς ἐπικύρωνε· καὶ ὁ μὲν μέγας Βισιάρης ἐδιώριζε τοὺς Ἰσπραβνίκους τῇ συναινέσει καὶ τοῦ Βίτζ Πρεζιδέντε, οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες ἐδιωρίζον τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ὄφφικιαλίους· καὶ ἐν γένει ὅλαι αἱ ἐπισασίαι τῶν διὰ τὰ στρατεύματα ἀναγκαίων ἐδιωρίζοντο παρὰ τοῦ Κομιτέτου· ὅλαι δὲ αἱ τῶν ἐγκατοίκων διαφοραὶ τελειούμεναι εἰς τὸ Κομιτέτον, δι' ἀναφορᾶς τῶν ἀρχόντων,

κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου καὶ συνηθείας, εἶχον τὸ κύρος, καὶ ἔμενον ἀμετάτρεπτοι. Ὁ-
 λαι αἱ ἐπισασίαι τῶν τοῦ τόπου ἀξιωματῶν
 ἐξηκολούθουν κατὰ τὴν ἀνεκθεν τοπικὴν τά-
 ξιν· ὀλίγα τινὰ μόνον τῶν ὄφρικίων ἀνηρέθη-
 σαν, καὶ ἐξέλιπον, ἅπερ ἦσαν ἰδιαίτερα τοῦ
 ἡγεμόνος, καὶ ἐδίδοντο τοῖς Ῥωμαίοις, δη-
 λαδὴ ὁ μέγας Ποσέλνικος, (ἔφορος τῶν ἑσω-
 τερικῶν ὑποθέσεων) ὁ μέγας Καρμαράσις,
 (ἔφορος τῶν τε πραγματευτῶν, τοῦ ἡγεμονι-
 κοῦ οἴκου, καὶ τῶν ἰδιαιτέρων τοῦ ἡγεμόνος
 εἰσοδημάτων, καὶ ἀναλωμάτων) ὁ Κουπάρης,
 (ἀρχιοινοχόος τοῦ ἡγεμόνος) καὶ ἕτερα τάξεως
 κατωτέρας· ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα τὰ ὄφρικια
 εἶχον τινὰ εἰσοδήματα κύρια ἐκ τοῦ τόπου,
 ἐδιωρίσθησαν εἰς ἐπισασίαν ἑνὸς μόνου ἀρχον-
 τος, (καθὼ ἐδιωρίσθη εἰς ταύτην τὴν ἐπι-
 σασίαν ἕν ἔτος) ὅστις ἔδιδε τὸν λογαριασμὸν
 εἰς τὴν τοῦ ἔτους συμπλήρωσιν τῇ Βισιάρᾳ·
 τοῦ δὲ μεγάλου Βισιάρη οἱ λογαριασμοὶ θεω-
 ρούμενοι κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν λοιπῶν συνέδρων
 ἀρχόντων καὶ τοῦ Βιτζ Πρεζιδέντε, ἐσέλλοντο
 καὶ εἰς τὸν καθ' αὐτὸ Πρεζιδέντην καὶ ἐπικυ-
 ροῦντο.

Ἐν τούτοις, ἡ πραγματεία τῆς εἰρήνης ἐ-
 ξηκολούθει, μὴ τελειοποιηθείσης δὲ εἰς Ῥουχ-
 τζοῦκι, ἐσάλησαν ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαβίας
 οἱ Μουραχάσιδες, ὅτε Κλεχαγιαμπεῖς Γαλιπ
 ὀφένδης, εἰς Μπεκίρμπεῖς Πελοποννήσιος, ὁ

ὄρδοϋ καδισί, (κριτῆς τοῦ κρατοπέδου) καὶ ὁ Μπεγζαδὲ Δημήτριος Μουρούζης, ὡς ἐπίτροπος τῆς Δραγουμανίας, ἐπ' ἐλπίδι νὰ δυνηθῶσι προσωπικῶς μετὰ τοῦ φέλδ Μαρσεζιάλου, διὰ νὰ συμβιβάσωσι τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας· ἀλλ' ἐπέσρεψαν μετὰ μηνῶν δύο διατριβὴν ἄπρακτοι, καὶ ἡ ἀνακωχὴ ἐτελείωσεν· ἔλθων δὲ ὁ Μαρσεζιάλ Μπροζορόσκις εἰς Βουκουρέσιον μετὰ ταῦτα, ἔπεμψε κατὰ Μάρτιον μῆνα τοῦ 1809 ἔτους τὸν Γενεράλ Μιλοράδοβιτς διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ Γίργλεβον, ἀλλ' ἀπέλθων οὗτος, καὶ μὴ ἔχων μπόμπας μετ' ἑαυτοῦ, διὰ τὴν ἄκραν τοῦ Μαρσεζιάλου φιλαργυρίαν, οὐθ' ἕτερα ἀναγκαῖα διὰ ἀσάλτο (προσβολὴν), προσέτι καὶ διότι αἱ σκάλλαι εὐρέθησαν νὰ εἶναι μικραὶ, ἐπέσρεψε μετ' οὐ πολὺ ἄπρακτος, διὰ τὴν γενναίαν ἀντίστασιν τῶν ἐν τῷ Γίργλέβῳ Τούρκων, οἵτινες ἐπροξένησαν οὐκ ὀλίγην φθορὰν εἰς τὸ Ῥωστικὸν κράτευμα, φρονευέντος καὶ ἐνὸς ἀξιολόγου Γενεράλι τῶν Κουσαίων Σαββίσκι.

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Φέλδ Μαρσεζιάλος εἰς Ἰμπραΐλαν, καὶ πολιορκήσας αὐτὴν με εἰκοσιπέντε χιλιάδας σχεδὸν κρατοῦ, ἔδωκε γενικὴν προσβολὴν διὰ τοῦ Γενεράλ Καμέντζκι Σεργίου, Γενεράλ Κούτουσοβ, καὶ ἐτέρων, ἀλλ' ἀποτυχῶν καὶ ἐκεῖ, διὰ τὴν γενναίαν ἀντίστασιν τοῦ ἐν αὐτῇ Τουρκικοῦ κρατεύματος, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἀχμέτ Ἰμπραΐλ.

ναζυρή, ἀπεσύρθη μὲ ἀφανισμόν περίπου τῶν πέντε χιλιάδων στρατεύματος. Ὄθεν παραιτήσας αὐτὴν εἰς πολιορκίαν μὲ ἀνάλογον κράτευμα, ἐσράφη εἰς τὸ Γαλάτζι τῆς Μολδαυίας, ὅπου ἄρχισεν ἐπιμόνως νὰ καταγίνεται διὰ νὰ ζήσει ἐπὶ τὸν Δούναβιν γέφυραν, ἣν τέλος πάντων ἀποκαταστήσας κατὰ Ἰούλιον, καὶ περαιωθεὶς διὰ τοῦ Δουνάβεως μετ' ὄλου τοῦ στρατοπέδου, ἀπέθανε τῇ ἰά. Αὐγούστου εἰς τόπον Προτόκι καλούμενον, πλησίον τοῦ Ματζινίου, ἐννενηκοντούτης σχεδὸν γενόμενος, κακ τούτου κοῦφος, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν μαρὸς· ἄνθρωπος κακίστης ψυχῆς, φιλόδοξος εἰς ἄκρου βαθμὸν, φιλάργυρος κατ' ὑπερβολὴν, καὶ πρὸς τούτοις μισόβραιο· καὶ τὸ μὲν σῶμα του φέροντες εἰς Γαλάτζι ἐκήδευσαν, κακείθεν ἔπεμφαν εἰς Ῥωσσίαν, τὸ δὲ κράτευμα ἔμεινεν εἰς Προτόκι, καὶ ἐδιωρίσθη ἀρχισράτηγος ἀντ' ἐκείνου ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς Γεωργίας Γενεράλ Παγκρατίων, ὅστις ἀμέσως διαπεράσας τὸν Δούναβιν, καὶ ἀναδεχθεὶς τὸ εἰς τὸ Προτόκι εὐρισκόμενον κράτευμα, ἐκυρίευσεν τὸ Μαρτζίνι· ἔπειτα καὶ τὴν Χύρσοβα, ἣτις ἐβελοντὶ παρεδόθη· μετὰ ταῦτα κινηθεὶς εἰς Σιλίεραν, καὶ πολεμήσας μετὰ τοῦ Πεχλιῶν Πάσᾶ, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνίκησεν, ἀλλ' ὕστερον νικηθεὶς, ἐπανῆλθεν αὐθις εἰς Χύρσοβαν, ἀπολέσας δύο χιλιάδας σχεδὸν στρατιώτας, τέσσαρα τόπια, καὶ μίαν σημαίαν.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι παρεδόθη τὸ Ἰσ-
μαίλι ὑπὸ μεγίστης σενοχωρίας τροφῶν, μετὰ
ἐνὸς καὶ ἡμίσεως χρόνου κατάκλεισιν· οὐσα
δὲ καὶ ἡ Ἰμπραΐλα πολιορκημένη ὑπὸ τοῦ Γε-
νεράλ Ἔσσεν, εἰς τόσον βαθμὸν ἐλλείψεως
τροφῶν ἔφθασεν, ὥστε ἔτρωγον οἱ ἄνθρωποι τὰ
ἄλογα, καὶ λοιπὰ φορτηγὰ ζῶα, κἄκεῖνα μὲ
ἄκραν οἰκονομίαν, τὰ ὅποια ὡς ἐτελείωσαν,
ἑμοῦ καὶ ὅλα τὰ εἶδη τῶν γεννημάτων, συγ-
κατένευσε τέλος πάντων ὁ Ἀχμέτ Ἰμπραΐλ
Ναζιρῆς, ὑπὸ τῆς ἄκρας τῶν τροφίμων σενοχω-
ρίας, καὶ ἐδέχθη τοὺς περὶ παραδόσεως λόγους
τοῦ Γενεράλ Ἔσσεν, πρὸς ὃν παραδούς τὸ κά-
στρον διὰ συνθήκης, ἐξῆλθε μετ' ὅλου τοῦ στρα-
τεύματός του ἐνόπλου, καὶ μετὰ τοῦ πλήθους
τῶν ἐγκατοίκων Τούρκων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκ-
νοις, φερόντων καὶ τούτων ὅλα τὰ κινητάτων
μετ' ἑαυτῶν, οἵτινες περαιωθέντες τὸν Δούνα-
βιν, διεσπάρησαν εἰς Τουρκίαν.

Ὁ δὲ ἀρχισράτης Παγκρατίων, σήσας
ἑπέναντι τῆς Χύρσοβας καὶ ἑτέραν ἐπὶ τὸν Δού-
ναβιν γέφυραν, κατέλιπεν ἐκεῖ τὰ στρατεύμα-
τα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ μεγαλιτέρου ἀ-
δελφοῦ τῶν Καμένσκιδων Σεργίου· αὐτὸς δὲ
διὰπεράσας εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐκυρίευσεν πλη-
σίον τοῦ Γιργιέβου τὴν Σλομποζίαν, ἣτις ἦ-
τον ἰκανῶς ἰσχυρωμένη ὑπὸ τοῦ Μποσνὰκ Ἀ-
γα, Ἀγλιάνη τοῦ Ῥουχτζουκίου, εἰς ἣν εὐ-
ρῶν τριάκοντα χιλιάδας σχεδὸν κοιλά (ἀνά

300 ὀκάδ.) σιταρίου καὶ κριθαρίου, τὸ κατέκαυσεν ἐπίτηδες ὅλον, ἐν ᾧ καὶ ὁ τόπος καὶ τὰ σρατεύματα εἶχον ἀνάγκην μεγαλωτάτην, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἀδυνατοῦσε νὰ μετακομισθῆ εἰς ὀλίγον διάστημα, διὸ καὶ ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ τὸ κυριεύσουν αὐθις οἱ Τοῦρκοι· ἔπειτα ἐπανῆλθεν εἰς Βουκουρέσιον, ἵνα διατρέψῃ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν· ἀλλὰ κατὰ Μάρτιον μῆνα τῆς ἐπελθούσης ἀνοίξεως τοῦ 1810. ἔτους, ἐξωσθέντος ἐκ τῆς ἀρχισρατηγίας δι' αἰτίαν, ὡς λέγουσι, τῆς τῶν τῶσων γεννημάτων φθορᾶς, ἅπερ εἰς Σλομποζίαν κατέκαυσεν ἄνευ λόγου, ἦλθεν αὐτ' αὐτοῦ ἀρχισρατήγος ὁ μικρότερος ἀδελφὸς Καμέντζικης Νικόλαος (*), ὅστις ἅμα φθάσας εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ μὲ ἐτέραν ἰκανὴν ποσότητα σρατευμάτων, ἐπρόσβαξε τὸν ἀδελφόν του Καμέντζικην Σέργιον νὰ κινηθῆ μὲ τὰ ὑπ' αὐτὸν εὑρισκόμενα σρατεύματα εἰς τὴν Χύρσοβαν, πρὸς κατακυριεύσιν τοῦ Μπαμπάδαγ, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκ-

(*) Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἐξώσαντες καὶ τὸν μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας Δοσίθεον, ἐσάλη ἐκ Πετροπόλεως ὑπὸ τοῦ ἀνακτος Ἀλεξάνδρου καὶ ὁ τῷ ὄντι πανιερότατος, καὶ ἐν ἐλλογίμοις ἄριστος, ὁ ἀπὸ Ἄρτης μητροπολίτης κύρ Ἰγνάτιος, καὶ κατεκόσμησε τὴν τῆς Οὐγγροβλαχίας μητρόπολιν ἕως ἔτου ἐτελείωσεν ἡ εἰρήνη, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναχώρησις ἦτον ἐξάπαντος κατ' ἐγκατάληψιν Θεῶν εἰς ταύτην τὴν ἐπαρχίαν, διότι ὑπερήθη ἐντ' αὐτῇ ἀξίου ποιμένος, προσάτου Θερμοῦ, καὶ πατρὸς φιλοσόργου.

τελέσας, ἄρμησεν ἀμέσως πρὸς τὸ Ῥάζγραδ καὶ Κόζλιτζα, ὅπου ἦτον τὸ Τουρκικὸν στρατευμα ὑπὸ τὸν περίφημον Πεχλιζᾶν Πασᾶ, μεθ' οὗ συγκροτήσας πόλεμον κραταῖον, ὕψηρον ἀπὸ πολλὴν αἱματοχυσίαν, ἐνίκησε λαμπρῶς, καὶ κατέσρεψε τὸν ἐχθρόν· ἔλαβε δὲ ἱκανὰ λάφυρα, καὶ ἐντ' αὐτῷ σημαίας, ἄρματα, καὶ αἰχμαλώτους πολλούς, ἐν οἷς ὑπῆρχον αὐτὸς ὁ ἴδιος Πεχλιζᾶν Πασᾶς, ὅστις ἐπιάσθη εἰς Κόζλιτζε ὕψηρον ἀπὸ μίαν ἡρωϊκὴν καὶ γενναίαν ἀντίστασιν, εἰς Ἀράπ Πασᾶς καλούμενος, καὶ ὁ ἡγεμὼν Σκαρλάτ Βοεβόδας Καλλιμάχης, (*) ὅστις ἦτον πλιγωμένος ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπιάσθη ὑπὸ τοῦ Γενεράλ Λάπτοφ εἰς Ῥάζγραδ· τοὺς ὁποίους καὶ ἔπεμψε σὺν τοῖς λοιποῖς εἰς Ῥωσσίαν.

Κατελθὼν δὲ καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Νικόλαος εἰς Σιλίσραν, ἐπολιώρησε ταύτην, καὶ τὴν κατεπολέμει μὲ τὰς Πόμπας οὐκ ὀλίγας ἡμέρας· καὶ ἀγκαλὰ ἀντέτεινε καὶ ἀντεπολέμει γενναίως ὁ ἐν αὐτῇ εὕρισκόμενος Ἀγιάμνης Ἰλικογλους, μ' ἔλον τοῦτο ξενοχωρηθεὶς ἐσχάτως,

---

(*) Οὗτος διαδεχθεὶς τὸν Ἀλέξανδρον Βοεβόδαν Χαντζερῆ εἰς τὴν τῆς Πόρτας δραγουμανίαν, καὶ ἀναθὰς μετ' οὗ πολὺ εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας ὁ Σουλτάν Μουσαφᾶς, τὸν μὲν Χαντζερῆ, εὕρισκόμενον τότε εἰς τὸ στρατόπεδον, ἔξωσε, τοῦτον δὲ ψηφίσας ἡγεμόνα Μολδοβδῆς, καὶ εὐθύς κατατὴν συνήθειαν τὸ καφτάνι, ἀπέστειλεν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτ' ἐκείνου.

τὴν παρέδωκε μὲ συνθήκην, καὶ ἐξελθὼν μετ' ὅλου τοῦ τῶν Τούρκων πλήθους σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἀνεχώρησε πέραν τῶν Μπαλκανίων. Τότε ὁ ἀρχισράτηγος Καμέντζκις, σήσας καὶ ἑτέραν γέφυραν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως ἀπέναντι τῆς Σιλίςρας, διέβη μετ' ὅλων τῶν κρατευμάτων του· ἐνωθεὶς δὲ καὶ μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Σεργίου διοικούμενου κράτευμα, ὅπερ κατ' ἐπιταγήν του εἶχεν ἔλθῃ ἀπὸ Μπαμπάδαγ καὶ Ῥάζγραδ, ἐκινήθη πανκρατιᾶ, μὲ τεσσαράκοντα σχεδὸν χιλιάδας· καὶ διαπεράσας τὰς δυσβασίας τῶν Μπαλκανίων, ἔφθασεν εἰς τὴν Σούμλαν, τὴν ὁποίαν ἐπολιώρησεν, ἀλλ' οὐχὶ πανταχόθεν, διὰ τὰς ἀνωμάλους τοποθεσίας τις, εἰς ἣν εὐρίσκετο ἡ Βεζύρης Κιὸρ Ἰουσοῦφ Πασᾶς μὲ ἱκανὸν ἀριθμὸν κρατευμάτων· πολλοὶ δὲ πόλεμοι ἠκολούθησαν ἐκ διαλειμμάτων μὲ φθορὰν καὶ τῶν δύο μερῶν εἰς τὴν παροῦσαν πολιορκίαν, ἣτις ἐπεκράτησε σχεδὸν δύο μῆνας, καθ' ὃν καιρὸν ἐφρονεῦθη καὶ εἷς Γενεράλ μαγιόρος, ἀνὴρ ἀξιόλογος, Γραικὸς τὸ γένος ἐκ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους, καλούμενος Γεώργιος Παππαδόπουλος, ὅς τις πολλὴν τιμὴν ἐπέφερεν εἰς τὸ γένος του διὰ τὰ λαμπρὰ αὐτοῦ προτερήματα· διὸ καὶ οὐκ ὀλίγον πένθος εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἐπροξένησεν, ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς Ῥώσους.

Βλέπων δ' ὁ ἀρχισράτηγος Καμέντζκις τὸ

ἀδύνατον τῆς ἀλώσεως, διὰ τὴν καλὴν διοίκησιν, καὶ γενναίαν διαυθέντευσιν τοῦ Βεζύρη Κιὺρ Ἰουσοῦφ Πασᾶ, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν τοῦ κρατεύματος ἀναγκαίων, ἐπέσραψεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔλθων εἰς Ῥουχτζούκι ἐπολιώρησε τοῦτο· ἀλλ' ὁ ἐν αὐτῷ εὕρισκόμενος Ἀγιάνης, ὁ περίφημος λέγω Μπρσινάκ ἀγάς, ὅστις εἶχεν ἰκανὸν ἀριθμὸν ἐκλεκτοῦ κρατεύματος ἔσω, εἰς τόσον βαθμὸν τὸ ὠχύρωσεν, ὥστε ἦτον δυσκαταμάχικτον· ὁ δὲ ἀρχισράτηγος Καμέντζκης, ἐπιμένων εἰς τὴν ἀλωσιν τούτου, ἀπεφάσισε νὰ τὸ κυριεύσῃ μὲ γενικὴν προσβολὴν· ὅθεν προδιατεθέντων κατατὴν τάξιν πάντων, τοῦ τε σημείου τῆς προσβολῆς δεθέντος, ὤρμησαν τὰ κρατεύματα πανταχόθεν, ἀλλ' ἐξάβη τοῦτο τὸ κάβρον δυσάλωτον, καὶ διὰ τοὺς Ῥώσσοις φθοροποιὸν, διὰ τὸ, ὅτι κατὰ λάθος τῶν ἰντζινέριδων, δὲν εὐρέθησαν αἱ σκάλλαι ἀνάλογοι μὲ τὰ τεῖχι, διότι ἦτον ἄκρα ἀσυμφωνία καὶ φθόνος μεταξὺ τῶν Γενεραλαίων, οἵτινες ἀντιφέροντο μὲ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀρχισράτηγον, διὰ τὸ πρὸς τούτους αὐσιρὸν αὐτοῦ καὶ δρασήριον, καὶ ἐπομένως διὰ τὴν ἀπαραδειγματίσιν τῶν πελλιορκουμένων διαυθέντευσιν. Ἐκ πρώτης δὲ προσβολῆς ἐφουεύθη εἰς ἀξιόλογος Γενεράλης τῆς Ἀρτιλερίας τῶν τοπίων ὀνόματι Σίθερι, καὶ ἀκολουθῶς ἐθυσιάζοντο εἰς τὰ τεῖχι καὶ χάνδακας πλῆθος στρατιωτῶν, ὄφφικιαλίων,

ἔκ Γενεράλιδων, ἐπειδὴ τόση ἦτον θραυσία, ἔκ γενναία ἢ τῶν ἔσωθεν διαυθέντευσις, ὥστε ὄχι μόνον μὲ τόπια, τουφέκια, ἔκ σπαθία ἐφόνεον καὶ κατεμέλιζον τοὺς Ἑώσσους ἐκ τῶν τειχίων, ἀλλὰ καὶ μὲ κόσαις, τζεκούρια, καὶ ἄλλα διάφορα φρονετικά μέσα ἐθέριζον καὶ κατεσπάρραττον τοὺτους ἀνηλεῶς· εἰς μόνον Γενεράλις ὀνόματι Μπαχμέτιους ἐδυνήθη νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ τείχη, καὶ νὰ προχωρήσῃ μὲ ὀκτακοσίους στρατιώτας ἔσω τοῦ κάστρου, ἀλλὰ φθάσας ἔως εἰς ἓν μέρος πλησίον ἐνὸς τζαμίου, καὶ βλέπων, ὅτι δὲν ἀκολουθεῖτο ὑπ' ἄλλου τινός, καταπολεμούμενος προσέτι πανταχόθεν καὶ ἀπὸ πλῆθος τῶν Τούρκων, ἐδυνήθη μὲν νὰ ἐπιερέψῃ, πληγωμένος δ' εἰς τὰ ὀπίσθια ἀπὸ δύο βολὰς τουφεκίων.

Ἐφρονεύθησαν εἰς ταύτην τὴν προσβολὴν ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ χιλιάδας ἐκλεκτοὶ στρατιῶται, πολλοὶ Γενεραλαῖοι καὶ Πολκόβνικοι, καὶ πλῆθος κατωτέρων ὀφφικιάλων. Βλέπων οὖν ὁ ἀρχιστράτηγος τὴν τόσιν φθορὰν τοῦ στρατεύματος, καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος τὸ ἀδύνατον, παραίτησε μόνον τὸ εἰς πολιορκίαν τοῦτου τοῦ κάστρου ἀνάλογον κράτευμα, αὐτὸς δὲ μὲ τὸ λοιπὸν ἀπῆλθεν ἄνωθεν τοῦ Ῥουχτζουκίου εἰς τόπον καλούμενον Μπατίνι, ὅπου ἦτον στρατοπεδευμένοι ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας Τουρκικὸν κράτευμα μετὰ τοῦ Ἰψαλλαῆ Ἀχμέτ Πασᾶ, μετὰ τῶν Ἀλβανῶν ἡσῶν τοῦ

Ἄλῃ Πασᾶ Τεπελενλή, καὶ ἑτέρων, ἀπάντων ὑπὸ Σερασκιέρην τὸν Κουσάντζ Ἄλῃ Πασᾶ ἐφορμήσας δὲ πανταχόθεν εἰς τοῦτο τὸ ἐκλεκτὸν κράτευμα, εἰς τόσον βαθμὸν τὸ κατέσρεψεν, ὥστε μόλις τὸ τρίτον μέρος ἐσώθη κακῶς ἔχων μὲ τὴν φυγὴν, ὁμοῦ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἄλῃ Πασᾶ, ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ, μέρος μὲν ἔμεινε φρουρούμενον, μετὰ τοῦ Σερασκιέρι Κουσάντζ Ἄλῃ Πασᾶ, ὅς τις ἐπολέμησεν ἠρωϊκώτατα καὶ ἐθυσίασε πλῆθος Ῥώσσων, μέρος δὲ αἰχμαλωτισθὲν μὲ τὸν Ὑψαλλαλι Ἀχμέτ Πασᾶ, καὶ μὲ πολλοὺς ἀξιωματικούς, ἀπεκομίσθη εἰς τὴν Ῥωσσίαν· ἐκυριεύθη προσέτι ὀλόκληρον τὸ κράτόπεδον, μὲ ὄλην τὴν ἀποσκευὴν, τὰ τόπια, καὶ πλῆθος σημαίας.

Μετὰ ταύτην τὴν λαμπρὰν καὶ ἐντελῆ νίκην, παρεδόθησαν καὶ τὰ εἰς πολιορκίαν κρατούμενα παραδουνάβια κάστρα, δηλαδὴ τὸ Ῥουχτζοῦκι, τὸ Γίργζεβον, ἢ Νικόπολις, καὶ ὁ Τοῦρνος, ἐκτὸς τοῦ Βιδυνίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπολιωρήθη ποσῶς· ἐπειδὴ διαδεχθεῖς τὸν περίφημον Παζβάντογλου (ὅς τις ἐκ φυσικοῦ θανάτου εἶχε προαποθάνῃ) ὁ Μολλὰ Πασᾶς, ἐφέρετο πολιτικῶς μὲ τοὺς Ῥώσσους, χωρὶς ποσῶς νὰ τοὺς δίδῃ αἰτίαν προφανῶς· ὡσαύτως καὶ οἱ Ῥῶσσοι γνωρίζοντες τὴν ὀχυρότητα τούτου τοῦ κάστρου, ἐπραγματεύοντο τὸν καιρὸν· μετεχειρίσθησαν ὁμῶς παντοίους τρόπους διὰ νὰ κυριεύσωσι τὸ Ἀδὰ Καλεσί, καὶ ἐπειδὴ τοῦ-

το τὸ ἀκαταμάχητον καὶ ἀπόρθητον φρούριον, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς ἓν νησίδιον κατὰ τὸ μέσον τῶν τοῦ Δουνάβεως καταβάκτων, εἶναι ἀδύνατον μὲ πόλεμον νὰ κυριευθῆ, ἔπασχον νὰ καταπέισωσι τὸν ἐν αὐτῷ εὑρισκόμενον Ἀλβανὸν Ῥετζέπ Ἀγαῦν, μὲ ὑποσχέσεις μεγάλας, διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ, ἀλλὰ ματαίως, ἐπειδὴ ἐκείνος παντελῶς δὲν ἐνέδωκεν οὔτ' ἐπέισθη.

Ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἔφθασε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ περιφήμου Σοβάρου, μὲ δεκαπέντε χιλιάδας σχεδὸν στρατεύματος ἐκλεκτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποσαλεῖς παρὰ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἀντίπεραν τοῦ Δουνάβεως, ἐκυρίευσε τὴν Πλέβναν, καὶ ἐπέσρεψεν αὐθις εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν. Ἐπιστρέψας οὖν καὶ ὁ ἀρχιστρατήγος Καμέντζικης εἰς Βουκουρέσιον, ἐφισύχασε τὸν χειμῶνα, διάγων μετ' ὄλων τῶν Γενεραλαίων, καὶ ἐντοπίων ἀρχόντων εἰς χοροὺς, ἤτοι συμπόσια, καὶ εὐθυμίας· μέλλων δὲ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ Μάρτιον μῆνα τοῦ 1811. ἔτους, μετ' ὄλων τῶν ἐν Βλαχίᾳ εὑρισκομένων Ῥωσικῶν στρατευμάτων, ἅπερ συνεποσοῦντο ὑπὲρ τὰς ἑβδομήκοντα χιλιάδας, κατὰ τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ἂν ἢ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτοῦσε νὰ κινηθῆ ἀποφασιστικῶς καὶ κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπισκοπῶ νὰ βιάσῃ ὅσον τάχις τὴν μετὰ τῆς Πόρτας εἰρήνην, ἐπειδὴ ἐπαπειλεῖτο ὁ κατὰ Ῥωσσίας τῶν Γάλλων πόλεμος, ἔδωκε συμ-

πόσιον μέγα, κατὰ Φεβρουάριον μῆνα, εἰς ὄ-
 λους τοὺς Γενεραλαίους καὶ ἀξιαματικούς τοῦ
 κρατεύματος· ἀλλ' ἐν ᾧ ἦτον νὰ κινηθῆ μεθ'
 ἡμέρας τρεῖς διὰ τὸν προῤῥηθέντα σκοπὸν, ἡ-
 σθένησε καὶ ἐμποδίσθη· ἡ δὲ ἀσθένεια τού-
 του εἰς τοὺς ἰατροὺς ἐσάθη ἀγνώριστος, καὶ
 ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐφθείρετο, διὸ καὶ εἶναι
 μᾶλλον γνώμη βεβαία, ὅτι νὰ τὸν ἐπότισαν
 διηλιτήριον, καὶ τοῦτο τῆ συνεργείᾳ τοῦ υἱοῦ
 τοῦ Σοβάρου, μεθ' οὗ ἀντεφέρετο, ὅστις ἦτον
 ἄνθρωπος Σηριώδης, ἡ μᾶλλον εἶπεῖν ἄρκτος
 ἀνήμερος, καὶ ἔμπλεως πάσης ἀχρειότητος
 καὶ κακίας, καθὼς καὶ ἡ θεία δίκη μετέπειτα
 τὸν ἀντήμειψεν, ἀποπνιγέμεντα ἐκ τῆς θρασύ-
 τητος καὶ Σηριωδίας του εἰς τὸν ποταμὸν Ῥίμ-
 γικον, καὶ εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ὅπου ὁ ἀοίδι-
 μος τούτου πατήρ ὕψωσε τὰ τῆς ἀθανάτου δό-
 ξης του τρόπαια, ἐκεῖ καὶ ὁ υἱὸς οὗτος κατέ-
 σρεψε μετ' αἰσχύνης μόνος καὶ ἄνευ πολέμου
 τοῦ βίου· ὁ δὲ ἄθλιος Καμέντζικης Νικόλαος,
 ὁ κοσμοπόθητος καὶ ἔμπλεως χαρίτων ἀνὴρ,
 ὁ ἀξιόλογος ἀρχιεράτηγος, καὶ τὸ τοῦ ἀνακ-
 τος αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος του καύχημα, ἐ-
 πειδὴ ἐπλησίαζεν οἰκτρῶς πρὸς τὸ τοῦ θανά-
 του τέλος, μετεκομίζετο εἰς Ῥωσσίαν, τε-
 λευτήσαντος δὲ καθ' ὁδὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ
 σαδίου τῆς δόξης του, καὶ εἰς τὴν ὠραιστάτην
 ἀκμὴν τῆς τεσσαρακονταετοῦς σχεδὸν ἡλικίας
 του, ἔφερεν τὸ τούτου λείψανον καὶ ἐκθήσει-

σαν εἰς Ὀδέσσαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἀρχισράτιγος ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν, κατὰ Μάρτιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁ Γενεράλ Κούτουζοφ, ἀνὴρ παρήλιξ μὲν, ἀλλ' ἀξιοπρεπῆς, καὶ ἐμπειρότατος εἰς τε τὰ πολιτικὰ καὶ πολεμικὰ, ὁ δὲ Πρεζιδέντης Γενεράλ Κούσνικοφ εἶχε δώση πρὸ καιροῦ τὴν παραίτησίν του, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἦλθεν ὁ Σενάτωρ Μιλασέβιτς, ὅστις ἐδιώρισεν εἰς Βλαχίαν Βιτζ Πρεζιδέντην κατὰ πρῶτον τὸν Γενεράλ Τζίτζιροφ, ὕστερον τὸν Γενεράλ Στέτερ, ἔπειτα τὸν Γενεράλ Κομνηνὸν, καὶ μετέπειτα περὶ τὰ τέλη τοῦ Γενεράλ Ῥεμπνίνσκι.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ πληροφορηθεὶς ὁ Γαλλικὸς αὐτοκράτωρ Ναπολέων, ὅτι τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα εἶχον ἐκταυθῆ ἕως εἰς τῆς Τουρκίας τὸ κέντρον κατὰ τὴν Σούμλαι, ἤρξατο καὶ οὗτος (πρὶν ὅμως ὁ πόλεμος κηρυχθῆ) νὰ κινή τὰ στρατεύματά του πρὸς τὰ μέρη τῆς Πολωνίας κατὰ τὸ Τίλσιτ· ἀλλ' ἡ Ῥωσσία ἐπαγρυπνοῦσα εἰς τὰ κινήματα τούτου, ἀρχησε κακεῖνι νὰ τραβᾷ τὰ ἐκ Βλαχομολδόβις στρατεύματά της πρὸς τὰ μέρη τῆς Βεσσαραβίας κατὰ τὸν ποταμὸν Νίετρον, παραιτήσασα πολλὰ ὀλίγην ποσότητα τύσου εἰς Βλαχίαν, ὅσου καὶ πρὸς φύλαξιν τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως κάσρων.

Κατὰ τοῦτο δὴ τὸ ἔαρ διαπεράσας τὸν Δούναβιν ὁ ἀρχισράτιγος Κούτουζοφ, ἐστρατοπέ-

δευσειν ἔξωθεν τοῦ Ῥουχτζουκίου, καὶ ἰδοὺ
 ἐπέσει ὁ ἀπὸ Ἰμπραῖλ Ναζιρῆς νέος Βεζύρης
 Ἀχμέτ Πασᾶς, (τοῦ Κιὸρ Ἰουσοῦφ Πασᾶ ἐ-
 ξωσθέντος) μετὰ τοῦ Τζαπάνογλου τριῶν του-
 γίων Πασᾶ, τῶν τε ἦν τοῦ Ἀλὶ Πασᾶ Τε-
 πελενλή, Μουχτὰρ Πασᾶ καὶ Ἀλὶ Πασᾶ, καὶ
 ἑτέρων πολλῶν μικροτέρων, μὲ κράτευμα ἐκ-
 λεκτὸν ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας,
 συνθεμένον ἀπὸ Ἀσιατικούς, δυτικούς Ἀλθα-
 νοὺς, παραδουναβίους, καὶ Γενιτζάρων ὀρτά-
 δες. Ὁ δὲ ἀρχισρατὴγος Κούτουζοφ, ἀγκαλὰ
 καὶ δὲν εἶχε κράτευμα περισσότερον τῶν ἐξ
 χιλιάδων, ἐσάβη ὅμως ἔξωθεν τοῦ Ῥουχτζου-
 κίου τινὰς ἡμέρας καὶ ἐπολέμησεν· ἀλλ' ἰ-
 δὼν τὸ ἀδύνατον νὰ ἀντιτείνῃ καὶ περαιτέρω
 μὲ τόσον μικρὸν ἀριθμὸν εἰς τοιοῦτου πολυά-
 ριθμον καὶ ἐκλεκτὸν κράτευμα, καὶ ἐντ' αὐ-
 τῷ ἐνθουσιασμένον, καὶ διοικούμενον ὑπὸ ἔμ-
 πείρου, καὶ ἀξίου ἀρχισρατὴγού, οἷος ἦν ὁ
 ἀπὸ Ἰμπραῖλ ναζιρῆς Ἀχμέτ Πασᾶς, ἀπε-
 σύρθη ἔσω εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ῥουχτζουκίου,
 τὸ ὁποῖον μέλλων νὰ κατασρέψῃ, καὶ μὴν ἔ-
 χων καιρὸν, παραίτησεν ἔρημον, καὶ μὲ ὅλου
 τὸ κράτευμα περαιωθεὶς διὰ νυκτὸς εἰς Βλαχίαν,
 ἐκρατοπέδευσε πλησίον εἰς Γίργγεβου, ἔνθα
 καὶ ἐχαρακάθη μὲ ὀχυρώματα δι' ἀσφάλειαν,
 δοὺς ἅμα καὶ προσαγὴν εἰς τὰ λοιπὰ διεσκορ-
 πισμένα ὀλίγα κρατεύματα, ἅπερ ἦσαν πρὸς
 φύλαξιν μένον τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως καὶ

ρων, ὅτι αὐτὰ μὲν νὰ παραιτήσωσι, νὰ προ-
 φθάσουν δὲ ταχέως περὶ αὐτὸν, καὶ οὕτω
 κατέσρεψαν τήν τε Νικόπολιν καὶ Σιλίσραν,
 τὴν δὲ πόλιν τοῦ Σισοβίου καὶ ἕτερα μέρη κα-
 τακαύσαντες, ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν τοὺς ἐκεῖ
 ὀλίγους κατοίκους Χριστιανοὺς πανοικί, καὶ
 καταλιπόντες τὰ πέραν τοῦ Δουνάβεως ἔρημα,
 διέβησαν εἰς Βλαχίαν, ὅθεν τὸ ὄλον τοῦ κρα-
 τεύματος, ὅπερ περὶ τὸν ἀρχισράτηγον συνη-
 θροίσθη, μόλις συνεποσοῦτο εἰς ὀκτῶ χιλιά-
 δας, τὸ δὲ ἀπέναντι Τουρκικὸν κράτευμα
 ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἤυξανεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ
 μᾶλλον· ἀλλ' ὁ Βεζύρης εὐρῶν ἔρημον τὸ Ῥουχ-
 τζοῦκι, εἰσῆλθεν εἰς τοῦτο, καὶ κείθεν ἐπέτατ-
 τεν ἐν εὐκολίᾳ τὰ πάντα· μεταξύ δὲ τοῦ
 Ῥουχτζοκίου καὶ τοῦ Γιργιέβου ὀλίγον κά-
 τωθεν ἦν ἐν νησίδιου τοῦ Δουνάβεως, δι' οὗ
 ἀπέρασεν εὐκόλως καὶ εἰς Βλαχίαν ἰκανὸν Τουρ-
 κικὸν κράτευμα, τὸ ὁποῖον ὀχυρωθὲν, δὲν ἔ-
 λειπε νὰ καταπολεμῆ καθ' ἑκάστην τοὺς Ῥώσ-
 σους, σχεδὸν καὶ πλησίον τοῦ κρατοπέδου
 των· διὸ καὶ εἰς τὰ μέρη ἀμφοτέρω ἐπροξε-
 νεῖτο φθορά· ὁ δὲ ἀρχισράτηγος Κούτουζοφ
 μόνον διαυθεντευτικὸν ἐποίησε τὸν πόλεμον,
 ἀλλ' οὐχὶ νὰ παρεκτανθῆ, καὶ ἐντ' αὐτῶ ἔ-
 γραψεν ἐν Μολδόβῃ, ὅτι νὰ ἐπιστρέψῃ μέρος
 κρατεύματος ἔσον τάχις πρὸς αὐτὸν, διότι
 εὐρίσκετο εἰς κίνδυνον μέγαν, τόσον οὗτος,
 ὅσον καὶ ἡ Βλαχία· οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει τοῦ

Βουκουρεσίου κατεβορυβοῦντο ὑπὸ τοῦ φόβου· κατεξοχὴν δὲ κατεταράχθησαν ὅταν εἶδον τὰ ὄσπιτάλια νὰ ἐξέρχονται ἐκ τῆς πόλεως τῆ τοῦ ἀρχισρατήγου ἐπιταγῆ, καὶ νὰ ἀπέρχονται μὲ ὅλα τὰ βαρύτερα ἐφόδια τοῦ τε κρατεύματος καὶ τῶν Γενεραλαίων πρὸς Μολδαυίαν, ὅπερ ἦτον ἐκ τοῦ προφανοῦς σημεῖον ἀνευδοίαςον, ὅτι ἔμελλον οἱ Ῥῶσσοι νὰ ρετιράρουν, τουτέστι νὰ ἀναχωρήσουν, καταλιμπάνοντες τὴν Βλαχίαν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Τούρκων· ὅθεν καὶ ἦσαν ἐν γένει ἔτοιμοι, οἷτε ἄρχοντες, καὶ τὸ πλῆθος, διὰ νὰ ὀρμήσωσιν εἰς φυγὴν, καθὼς πολλάκις συνέβη καὶ προλαβόντως εἰς τὰς λοιπὰς περιστάσεις. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ ἐπρόφθασε καὶ ὁ Γενεράλ Μαρκόφ ἐκ Μολδόβης μὲ ἰκανὸν εἰσόδημα, δι' οὗ ἐδυνήθη ὁ ἀρχισρατήγος νὰ ἀποκρούσῃ, καὶ νὰ ἐξώσῃ ἐκ τῆς Βλαχίας τοὺς Τοίρκους μὲ ἰκανὴν τῶν φθορὰν, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ καὶ τὴν τοῦ Τουρκικοῦ μεγάλου κρατεύματος διαπεραίωσιν εἰς τὴν προβηθεῖσαν τοῦ Δουνάβεως νῆσον, μετὰ τοῦ ἰδίου Βεζύρη καὶ τοῦ Τζαπάνογλου, οἷτινες ἀνεμποδίσως διέβησαν ἐπ' αὐτὴν κατὰ Ὀκτώβριον μῆνα, διαυθεντευόμενοι ὑπὸ τῶν τοπίων τοῦ Ρουχτζουκίου, καὶ ὑπὸ τῶν μπαταριῶν (ὀχυρωμάτων) ὅπου εἶχον ἐγείρη ἀντικρυ τῆς νήσου εἰς προσφυᾶ τόπον.

Ὁ Ῥωσσικὸς ἀρχισρατήγος καλῶς ἐγνώσ-

ρισε καὶ προεΐδεν, ὅτι εὕρισκετο εἰς κίνδυνον
 μέγαν, ἐπειδὴ τὸ εἰς τὴν νῆσον περαιωθὲν
 κράτευμα ὑπερέβαινε τὰς τριάκοντα χιλιάδας,
 καὶ ὅλον ἐκλελεγμένον, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἠκο-
 λούβει ἀδιακόπως νὰ διαβαίῃ καὶ ἕτερον· ὅ-
 θεν ἐπειδὴ ἦτον εὐκόλος καὶ ἡ διαπεραιώσις
 τούτου ἐκ τῆς νήσου εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ
 τὴν τῶν ἀντικρῶ μπαταριῶν διαυθέντευσι,
 καὶ ἀνενόχλητον συγκαινωνίαν τοῦ κρατοπέ-
 δου, ἐξάπαντος ἦτον ἀφευκτος ἡ τῶν Ῥάσ-
 σῶν φθορὰ, καὶ ἐπομένως ὁ παντελής ἀφανισ-
 μὸς τῆς Βλαχίας, ἀπὸ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον
 κρατὸν, ὅστις ἔπνευεν ὅλως ἐκδίκησιν ἐναν-
 τίον τῶν ἐγκατοίκων, δι' αἷτια προλαβόντα·
 ἀλλ' ἡ πανσθενεσάτη δεξιὰ τοῦ ὑψίστου ἔκαμε
 θαυμασίαν μεταβολὴν καὶ ἀλλοίωσιν τῶν
 πραγμάτων· ἐπειδὴ εἰς μὲν τὸ περαιωθὲν ἐν
 τῇ νήσῳ Τουρκικὸν κράτευμα ἐνέπνευσε δει-
 λίαν καὶ φόβον, κατ' ἐξοχήν εἰς τὸν μέγαν
 Βεζύρην, ὅστις δὲν ἐτόλμα νὰ περαιωθῆ ὅσον
 τάχις εἰς Βλαχίαν, μὴ πιζεύων, ὅτι τὸ Ῥωσ-
 σικὸν κράτευμα ἦν ὀλίγον, καὶ ἅμα ὑφορώ-
 μενος τὰς συνήθεις τῶν Ῥώσσω ἐνέδρας· εἰς
 δὲ τὸν Ῥωσσικὸν ἀρχικράτηγον ἐνέπνευσεν εἰς
 μὲν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ γενναϊότητα, εἰς δὲ
 τὸν νοῦν εὐφυΐαν, ὅστις ἔκρινεν εὐλογον ν'
 ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς δυνάμεως μὲ
 κρατήγημα· καὶ ἀμέσως ἐπρόσαξε νὰ κατα-
 σκευασθῶσιν ἱκανὰ πλοῖα εἰς τὸ παράλιον τοῦ

Δουνάβεως, ἔνθα εἶχε καὶ ἕτερα, χωρὶς νὰ ἠξέυρη οὐδεὶς τὸν σκοπόν του,· περὶ οὖν ὑπὸ πολλῶν Γενεραλαίων ἐρωτηθεὶς, πρὸς τί τέλος ταῦτα κατασκευάζει; ἀπεκρίνατο, ὅτι διὰ μετακόμισιν τροφῶν τοῦ στρατεύματος· ἐτελειώθησαν οὖν ταῦτα, διὰ πολυχειρίας ἐντὸς ὀλίγου, καὶ ἠτοιμάσθησαν καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τοῦ στρατηγήματος μέσα· ἡ ἀπόφασίς του πλὴν ἦτον τοιαύτη, ὅτι εἰμὲν ἤβελεν ἀποβῆ τὸ στρατήγημα εὐτυχῶς, λίαν καλῶς, εἶδὲ μὴ, ν' ἀποσυρβῆ ἀμέσως εἰς τὰ ὀπίσω διαυθεντευόμενος μόνον, διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ εἰς πόλεμον, καὶ μὲ ἀπελπισίαν θυσιάσῃ τὸ κράτευμα.

Δειλιῶν δ' ὁ Βεζύρης, ὡς εἶπομεν, διὰ τὰς τῶν Ῥώσσω ἐνέδρας, ἐχρонуτρίβει ἐπὶ τὴν νῆσον, πάσχων ἐπιμόνως νὰ ἐμβάσῃ εἰς ταύτην καὶ ὅλον τὸ ἐναπολειφθὲν ἀντικρὺ εἰς τὸ στρατόπεδον κράτευμα, καὶ οὕτω νὰ περαιωθῆ πανστρατιᾶ εἰς Βλαχίαν, καὶ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν Ῥώσσω πανδυναμεί· διὸ καταλιπὼν τὸν Τζαπάνογλου εἰς τὴν νῆσον, ἐπαυῆλθεν οὗτος εἰς τὸ Ῥουχτζοῦκι διὰ νὰ καταπίσῃ τοὺς ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ πρὸ πάντων τοὺς δύο Ἄλβανούς Πασάδες, υἱούς τοῦ Ἄλλ Πασᾶ Τεπελενλή, ἵνα καὶ οὗτοι εἰσέλθωσιν εἰς τὴν νῆσον μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοὺς στρατευμάτων· ἀλλ' ἐκεῖνοι οὐδόλως ἐπείσθησαν ἐπὶ προφάσει, ὅτι ἔχουν πατρῶαν ἐντολήν μὲ ἀ-

ρὰν, διὰ νὰ μὴν ἀπεράσουν τὸν Δούναειν πώποτε, καὶ προσέτι ἂν διέβαινον ἓνα τοιοῦτον ποταμὸν μέγαν, ἐνδέχετο νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ σκοτοδινίαισι· ὅθεν καὶ τὸ ἀπέφυγον.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ εὕρισκομένου τοῦ Βεζύρη, ὡς προέφημεν, ἔξω τῆς νήσου, ἔκρινεν ὁ ἀρχισράτηγος Κούτουζοφ, ὅτι ὁ καιρὸς πλέον ἀναβολὴν δὲν ἐπέτρεπεν· ὅθεν καὶ ἀνακαλύψας τὸν μουσικὸν του σκοπὸν τῷ Μαρκόφ, ἐπρόσαξε τοῦτον εἰς τὸ σκότος μιᾶς νυκτὸς νὰ διέλθῃ διὰ τῶν πλοίων εἰς τὴν ἀντιπεραίαν, ἄνωθεν ὀλίγου τοῦ Ῥουχτζουκίου, ἐν ἄκρᾳ ἀταραξία καὶ ἡσυχία, μὲ ἐν σώμα στρατεύματος τακτικοῦ, καὶ ἱκανῶν ἐκλελεγμένων Κοζάκων, διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ τοῦ Βεζύρη στρατόπεδον, καὶ νὰ ἐξουσιάσῃ τὰς ἀπέναντι τῆς νήσου μπαταρίας· καὶ ὁ μὲν οὖν ἀρχισράτηγος δούς τὰς ἀναγκαίας ἐπιταγὰς καὶ παραγγελίας τῷ Γενεράλ Μαρκόφ, ἴσατο δι' ὅλης νυκτὸς ἔτοιμος μὲ τὸ περὶ αὐτὸν στρατεύμα, παρατηρῶν καὶ φυλάττων τὸ ἐδάωθεν μέρος τῆς νήσου· ὁ δὲ Γενεράλ Μαρκόφ, διαπεραιωθείς εἰς τὰ καταντικρὺ εὐτυχῶς, πρὶν ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος, καὶ μηδενὸς τῶν ἐχθρῶν εἰδότης, ἔβαλεν εἰς τάξιν τὸ ὑπ' αὐτὸν στρατεύμα, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ὤρμησεν ἐναντίον τῶν Τουρκικῶν μπαταριῶν καὶ ὀχυρωμάτων.

Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐσυμπέραινον πώποτε ἓνα τοιοῦτον στρατήγημα ἀπροσδόκητον καὶ αἰφνί-

διον, οὐτ' εἶχον λάβη ιδέαν παραμικράν τῆς
 τῶν Ῥώστων διαπεραιώσεως, πρὶν αὐτοὺς ἴδω-
 σιν· ἀλλ' ὡς εἶδον μακρόθεν τὰς τούτων φά-
 λαγγας κινουμένας, καὶ πλησιαζούσας βιαί-
 ῶς, κατ' ἐξοχὴν δὲ τοὺς Κοζάκους φερομένους
 ὡς πτερόεντας πανταχοῦ, τόσος τρόμος καὶ
 ἔκστασις τοὺς κατέλαβεν, ὥστε μόλις πισεύσαν-
 τες τὸ ὀρώμενον, ἐτράπησαν ὡς τυφλοὶ εἰς
 φυγὴν, καὶ φωνάζοντες μὲ μέγαν ἀλαλαγ-
 μὸν τὸ, Γκλιαοὺρ μπιζὲ μπασί, τουτέστιν, ὁ
 ἄπιστος μᾶς ἐπλάκωσεν, ἔτρεχον νὰ σωθῶσιν
 εἰς ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἦτον νὰ βλέπητις ξέ-
 νου θῆμα· προκαταλαβόντες δ' ἀπίρους οἱ
 Ῥῶσσοι, τοὺς μὲν οἰκτρῶς κατεμέλιζον, τοὺς
 δὲ ἠχμαλώτιζον· ἐκυρίευσαν ὀλόκληρον τὸ
 κρατόπεδον, μὲ ὅλα τὰ ἐν αὐτῷ, ἦτοι τρο-
 φὰς, τόπια, σημαίας, ἀποσκευὴν, πλῆθος
 ἀργυρίων καὶ σκηνῶν, ἐν αἷς ὑπῆρχε καὶ ἡ
 πολύτιμος τοῦ ἰδίου Βεζύρη, (τὴν ὁποίαν εἶ-
 δον καὶ γὰρ) ἣτις καὶ ἐσάλι ἀμέσως τῷ αὐτε-
 κράτορι Ἀλεξάνδρῳ· (καὶ ὁ μὲν Βεζύρης ἔφρευ-
 γε πρὸς τὴν Σούμλαν κακῶς ἔχων, οἱ δὲ δύο
 Ἀλβανοὶ Πασάδες, υἱοὶ τοῦ Ἀλί Πασᾶ, καὶ λοι-
 ποὶ, ἔφρευγον ἔντρομοὶ εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας
 τῶν, χωρὶς νὰ θεωρῶσιν ὀπίσω) ὀλίγον ἔλει-
 ψε νὰ γίνουσι αἰχμάλωτοι καὶ οἱ Μουραχάσι-
 δες (πρέσβεις) ὅτε Γαλίπ ἐφένδισεν οἱ λοιποὶ
 μετὰ τοῦ Μπεγζαδὲ Δημητρίου Μουρούζι· ἐ-
 κύριευσαν ἐν τούτοις τὰς διαυθεντικὰς μπατα-

ρίας, καὶ τότε ἔκοψαν πᾶσαν συγκαινωνίαν τῆς νήσου μὲ τὸ Ῥουχτζούκι, καὶ τὴν ἀπέκλεισαν, καταπολεμοῦντες αὐτὴν πανταχόθεν μὲ τὰ ἴδια τόπια. Μέγα τῶ ὄντι ἐσάθη τὸ κατόρθωμα τοῦτο, καὶ σχεδὸν ἀπαρδειγμάτισον· ἐν ᾧ ἓνα τοιοῦτον μέγα καὶ ἰσχυρὸν ζράτευμα, ὅπερ πρὸ ἡμερῶν ὑπέσχετο βεβαίαν καὶ λαμπρὰν νίκην, καὶ ἐπαπειλοῦσεν ἀφανισμόν μὲν τῶν Ῥώσσω, ὅλεθρον δὲ τῇ Βλαχία, νὰ εὐρεθῆ ἄνευ πολέμου, τὸ μὲν κατηφανισμένον διόλου, τὸ δὲ περιορισμένον ἀνεπαισθήτως καὶ παρ' ἐλπίδα εἰς τὸ τοῦ Δουνάβεως μέσον, ἄνευ τροφῶν προμηθείας, καὶ ἄνευ ἐλπίδος βοήθειας, καὶ ἐντ' αὐτῶ νὰ καταπολεμηθῆται ὑπὸ τῶν ἰδίων του ὅπλων ὑφ' ἐνὸς μικροῦ ἀριθμοῦ Ῥώσσω, οἵτινες ἐν ᾧ ἐπεραιοῦντο τὸν Δούναβιν, δὲν εἶχον οὔτε ἓνα τόπι μεθ' ἐαυτῶν.

Ὁ μὲν οὖν Βεζύρης καταλιπὼν τὰ πάντα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν, κατέφυγεν εἰς τὴν Σούμλαν· οἱ δὲ Ῥῶσσοι κατεπολέμουσι τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἀκαταπαύσως ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ Δουνάβεως, τόσοι ἐκ τῆς Βλαχίας, ὅσοι καὶ ἐκ τῆς ἀντιπεραιῆς συγχρόνως, διὸ τῶ ὄντι ἦτον μεγάλη ἡ συμφορὰ, καὶ ἀξιοδάκρυτος ἡ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἀποκλεισμένων κατάσασις· πανταχόθεν ἡ συγκαινωνία ἐκόπη, τὰ τρόφιμα δὲ ὅλου ἐξέλιπον· οἱ δὲ Ῥῶσσοι τοὺς ἔτρεφον μὲ τὴν φρειδῶ, ὥς

ἀφ' οὗ ἔφαγον ὅλους τοὺς ἵππους οἱ δυσυχεῖς, ἐσχάτως ἀπέθνησκον σωριδὸν ἐκ τῆς ἀτροφίας, καὶ ὑγρασίας τῆς νήσου· διότι καταπολεμούμενοι ἔζωθεν ἀδιακόπως, εἶχον κατασκευάσει ὑπόγεια, καὶ ἐπροφυλάττοντο εἰς αὐτά· ἀλλ' ἐκ τῆς κακοχυμίας τῶν ἵππειων κρεάτων, ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἄρτου, καὶ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ὑγρασίας, ἣτις ἦτον κατὰ τοῦτον τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν ὑπερβολικῆ, ἔπεσεν εἰς τούτους νόσος πανολεθρία, καὶ ἔθαπτον αὐτοὺς σιβαδὸν εἰς τὴν ὕλην· ὅθεν ἐκεῖνο, ὅπερ διὰ πολέμου δὲν ἠκολούθησεν, ἐκτέλεσεν ἡ νόσος καὶ μὲ προσθήκην.

Ὁ δὲ Βεζύρις ἅμα φθάσας εἰς Σούμλαν, ἔπεμφεν ἀμέσως εἰς Βλαχίαν τοὺς Μουραχάσιδες, (πρέσβεις) καὶ γενομένης περὶ τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου ἀρμάτων ἀνακωχῆς, ἤρξατο ἐν Βουκουρεσίῳ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ περὶ εἰρήνης πραγματεία καὶ συνδιάλεξις· ἀλλ' οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἀποκλεισμένοι, ἀφ' οὗ ὑπέφερον ὅλα τὰ δεινὰ μὲ ἀπαραδειγματίσου γενναϊότητα καὶ ἐπιμονὴν, κατ' ἐξοχὴν ὁ Τζαπάνογλους, ὅστις κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἐπείθετο διὰ νὰ παραδώσῃ τὰ ἄρματα, καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ νικητοῦ, τέλος πάντων μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τεσσαράκοντα, βλέποντες τὸν προκείμενον ὄλεθρον, καὶ ἀπελπισθέντες διόλου, ἔκλιναν τὸν αὐχένα, καὶ παραδόντες πρῶτον τὰ ἄρματα εἰς τὸν

νικητὴν, παρέδωκαν τέως καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὴν
 τούτου διάκρισιν, τῶν ὁποίων ἐξαγομένων
 ἤδη ἐκ τῆς νήσου, ἦτον νὰ βλέπητις ἔλεει-
 νὸν θάλαμα, καὶ ἀδύνατον ἦν ψυχὴ εὐαίσθη-
 τος βλέπουσα νὰ μὴ ἤθελε κινηθῆ εἰς συμπά-
 θειαν διὰ τὴν παροῦσαν τῆς ἀνθρωπότητος ἀθ-
 λιοτήτα, ἐπειδὴ ἅπαντες ἦσαν ὡς ἐκ νεκρῶν
 ἀναστάντες, καὶ μόνον ἐκ τῆς φωνῆς καὶ κι-
 νήσεως διέφερον τῶν νεκρῶν· τοὺς ἔφερον δὲ
 ὡς πρόβατα εἰς τὸ Βουκουρέσιον, καὶ τούτων
 οἱ πλείστοι δὲν ἐδύναντο νὰ σταθῶσιν ὄρθιοι,
 ἀλλὰ παρεκάλειν οἱ ταλαίπωροι μετὰ δακρύων
 τοὺς παρεστῶτας ὅχι δι' ἄλλο, εἰμὴ τροφὴν καὶ
 μόνον νὰ τοῖς δώσωσιν. Ἐπαριθμηθέντες οὖν
 κατὰ τὴν τάξιν, μόλις δεκαπέντε χιλιάδες
 εὐρέθησαν ἐκ τῶν ὅσοι κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν
 νήσον εἰσηλθόν, οἱ τινες ἦσαν ὑπὲρ τὰς τριά-
 κόντα χιλιάδας, καὶ ἀποσαλεύντες εἰς Ῥωσσίαν,
 οἱ πλείονες ἐτελεύτησαν καθ' ὁδόν· εἰς δὲ
 τὸν Τζαπάνογλου ἔδειξαν μεγάλας περιποιή-
 σεις, ὃν καὶ ἐκράτησαν ἐν Βουκουρεσίῳ μὲ
 ἄδειαν ἵνα διάγῃ μὲ πᾶσαν μεγαλοπρέπειαν
 καὶ ἐλευθερίαν κατὰ τὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα.

Ἐξώσθη μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ Βεζύρης Ἀχ-
 μέτ Πασᾶς, ἐνοχοποιηθεὶς, ὅτι ἐπίτιδες ἔμ-
 φασεν εἰς τὴν νήσον τὸ κράτευμα, διὰ νὰ τὸ
 παραδώσῃ εἰς τοὺς ἐχθρούς· καὶ ἀντ' αὐτοῦ
 ἐκλέχθη Βεζύρης ὁ Χουρσίτ Πασᾶς, μὲ τελείαν
 πληρεξουσιότητα διὰ νὰ τελειώσῃ καὶ τὴν εἰ-

ρήνην μετὰ τῶν Ῥώσσω, εἰς τὴν ὁποίαν καταγιγόμενοι διόλου τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοιξέως ἐν Βουκουρεσίῳ οἱ Μουραχάσιδες μετὰ τοῦ ἀρχισρατῆγος Κουτούζοφ, δὲν ἐδύναντο ἔχειν οὐδένα τρόπον νὰ συμβιβάσωσι τὰ ζητήματα, καὶ πρὸ πάντων τὸ περὶ συνόρων κεφάλαιον· ἐπειδὴ οἱ μὲν Ῥῶσσοι ἐζήτουν διόλου τὴν κυριότητα τῆς τε Βεσσαραβίας, Βλαχίας, καὶ Μολδαυίας μὲ τὸν Δούναβι σύνορον, ἡ δὲ Πόρτα εἰς μόνην τὴν τῆς Βεσσαραβίας παραίτησιν μὲ τὰ ἐπ' αὐτὴν κάσρα ἐπέδιδεν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰς τὰς δύο ἡγεμονείας. Τέλος πάντων κατὰ Ἀπρίλλιον μῆνα εἶχον συμβιβασθῶσι σχεδὸν, ἡ μὲν Πόρτα παραιτούσα ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς Ῥωσσίας ὁμοῦ μὲ τὴν Βεσσαραβίαν καὶ τὰ πέντε πέραν τοῦ ποταμοῦ Προύτευ θέρματα τῆς Μολδόβης, ἡ δὲ Ῥωσσία ἐπιστρέφουσα τῇ Πόρτᾳ αὖθις τὴν ἐναπολειφθεῖσαν Μολδαυίαν καὶ τὴν Βλαχίαν.

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, καθ' ὃ ἔμελλε νὰ θώσῃ τὴν τῆς εἰρήνης ἀπόφασιν ὃ εἰς τὴν Σούμλαν εὐρισκόμενος Βεζύρης Χουρσίτ Πασῆς, διὰ νὰ ὑπογραφῶσι καὶ αἱ συνθήκαι, ἀργοποροῦσε, καὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἀνέβαλε τὸν καιρὸν μὲ διαφόρους προφάσεις· καθότι ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι ἀρχισε καὶ ὁ Γαλλικὸς αὐτοκράτωρ Ναπολέων Μπωναπάρτης νὰ κινή τὰ στρατεύματά του πρὸς τὴν Δελχίαν, καὶ εἶχεν ἀνακαλυφθῆ σχεδὸν ὁ κεκρυμμένος σκο-

πός του διὰ τὴν φοβερὰν ἐκκρατείαν κατὰ Ῥωσσίας, ὅς τις γράφων καὶ εἰς τὴν Πόρταν, παραινέει αὐτὴν νὰ σταθῇ μὲ γενναϊότητα καὶ ἐπιμονὴν εἰς τὰ ἄρματα, χωρὶς νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον ζήτημα τῆς Ῥωσσίας, ἀλλ' οὔτε νὰ δειλιάσῃ ποσῶς, ἐπειδὴ ὑπέσχετο οὗτος, ὅτι οὐ μόνον θέλει προσπαθήσει ὅλαις δυνάμεσι διὰ τὴν αὐτῆς ὀλομέλειαν, ἀλλὰ θέλει κατορθώσει νὰ ἀναλάβῃ ἐντὸς ὀλίγου καὶ τὴν Κριμαίαν.

Στελλομένωι οὖν τῶν ἴσων τῶν Ναπολεοντείων γραμμάτων, ὡς ἔθος, καὶ τῷ Βεζύρη, παραινέει εἰς τὸ νὰ δώσῃ ἀπόφασιν τῶν τῆς εἰρήνης συμφωνιῶν, διὸ καὶ παρεκτείνετο ὁ καιρὸς· ἀλλ' ἡ Ῥωσσία βλέπουσα τὴν κατ' αὐτῆς κίνησιν τοῦ τῆς Γαλλίας τυράννου, καὶ ἐντ' αὐτῷ τὸν τῆς Τουρκίας πόλεμον ἀτελείωτον, εὐρέθη σενοχωρημένη εἰς τόσον, ὥστε οὐ μόνον παραιτεῖτο ἐκ τῆς κυριότητος τῶν τῆς Μολδόβης πέντε θεμάτων, ἀλλ' αὖν ἡ Πόρτα ἐπέμενευ, ἤθελεν εὐχαρισθῆ καὶ τὴν Βεσσαραβίαν νὰ ἐπιστρέψῃ, μόνου νὰ κλείσῃ εἰρήνην· ὅθεν καὶ βλέπουσα τὴν ῥηθείσαν ἀργοπορίαν, προσῆψε τοῦτο τὸ πταῖσμα εἰς τὸν ἀρχιστρατηγὸν Κουτούζοφ, τὸν ὁποῖον ἐξώσασα, ἐδιώρισεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Ἀδmirάλιον (ἀρχιμαύαρχον) τῆς Μαρίνας Γενεράλ Τζίτζακοφ, διὰ νὰ τελειώσῃ, φθάνωντας εἰς Βλαχίαν εὐθὺς, τὴν μετὰ τῶν Τούρκων εἰρήνην ὅπως ἤθελε δυν.

νηῆ, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τῶν στρατευμά-
των εἰς Βεασαραβίαν ἐν τάχει.

Ὁ ἀρχισράτηγος Κουτούζοφ ἠσθάνθη μὲν
ἐπὶ τούτοις ἰκανὴν θλίψιν, δὲν ἀφέθη δὲ εἰς
τὸ νὰ μεθέξῃ ἕτερος τὸν καρπὸν τῆς ἰδίας του
δόξης· ἀλλ' ὡς ἐπληροφορήθη τὴν ἕξωσίν του,
καὶ ὅτι ὁ αὐτ' αὐτῆ διορισθεὶς ἀρχισράτηγος Ἀδμι-
ράλιος Τζίτζακοφ προφθάνει ὡς ταχυδρόμος,
χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καιρὸν, ἀμέσως ἔπεμψεν εἰς
τὴν Σούμλαν τὸν Γενεράλ Μπαρότζι πρὸς τὸν
Βεζύριν, γράψας αὐτῷ ἀποφασιστικῶς καὶ ἐν-
τόμως, ὅτι ἢ νὰ ὑπογραφῶσιν αἱ τῆς εἰρήνης
συνθήκαι, ἢ νὰ δώσῃ τὴν τελευταίαν ἀπόκρι-
σιν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ πόλεμος· καὶ
ἔταν ἤθελε διαπεράσῃ τὸν Δεύναβιν, τότε ἴσως
ἤθελαν κάμη ἑτέρους συμβιβασμοὺς διαφόρους
τῶν πρώτων, κατὰ τὴν τῆς τύχης βοήθειαν,
καὶ ὀδηγίαν τῶν περιστάσεων.

Ὁ Βεζύρις μὴ γινώσκων εἰσέτι καλῶς τὸν
ἐνδόμυχον φόβον, καὶ τὴν ἀπερίγραφτον τα-
ραχὴν τῆς Ῥωσσίας, διὰ τὴν κατ' αὐτῆς κι-
νουμένην ἐκστρατείαν τῶν Γάλλων, καὶ μὴ
ἠξεύρων προσέτι τὴν τοῦ ἀρχισρατήγου μεταλλ-
λαγὴν, ἐνόμισεν, ὅτι τῷ ὄντι ὁ Κουτούζοφ,
τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐπροξένει παλμοὺς εἰς
τὰς τῶν Τούρκων καρδίας, ἐδύνατο νὰ περαιω-
θῇ αὐθις ἀντικρὺ τοῦ Δουνάβεως, καὶ νὰ φέρῃ
τὸν ἀφανισμόν ὡς καὶ πρότερον εἰς Τουρκίαν,
καὶ μὴν ἔχων πρὸς τούτοις οὔτε στρατεύματα,

οὔτε κάσρα γὰ ἀντιτείνουσι, ὄντα ἅπαντα κα-
 τηδαφισμένα καὶ ἐρείπια, ἐκτὸς μόνου τοῦ
 Ῥουχτζουκίου, δὲν ἀνέβαλε πλέον ποσῶς τῶν
 καιρῶν, οὔτ' ἐνθυμήθη τὰς τοῦ Ναπολέοντος
 ὑποσχέσεις ὑπὸ τοῦ φόβου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν
 ὑπὸ τῆς θείας μαρτίας, ἀλλὰ τὸν μὲν Γενε-
 ράλ Μπαρότζην φιλοδώρησας μὲ χαρίσματα
 ἱκανὰ, ἀπέπεμψεν εἰς Βλαχίαν, πρὸς δὲ τοῦ
 ἀρχισράτηγον Κουτούζοφ ἔγραψεν, ὅτι μετὰ
 δεκαπέντε ἡμέρας θέλει ἔχει ἀνυπερβέτως
 καὶ τὴν ἀποφασιν τῆς εἰρήνης, καὶ τὰς συν-
 θήκας ὑπογεγραμμένας. Ἀφ' οὗ οὖν ἔφθασεν
 ὁ νέος ἀρχισράτηγος Τζίτζακοφ ἐν Ἰασίῳ τῆς
 Μολδαβίας μετὰ μεγάλης ταχύτητος, καὶ
 ἐκινήθη κἀκεῖθεν ἄνευ ἀναβολῆς διὰ τὰ φάσι
 εἰς Βουκουρέσιον, ἐπρόφθασε τῇ προτεραίᾳ ἡ-
 μέρα καὶ τῆς εἰρήνης τὸ ἴσον, καὶ ἐδόθη τῷ
 Κουτούζοφ πρώτῳ ἀρχισρατῆγι κατὰ Μαΐου
 μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1812, τῇ δὲ δευτέρᾳ
 τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ὑπεγράφη καὶ ἐτελείωσεν,
 εἰς ἣν ἐμπεριείχετο μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἄρ-
 θρων καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ διαμείνη ἢ ἐξουσία
 τῶν Ῥώσων ἐν Βλαχομολδαβία μέχρι τῆς
 δευτέρας τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἕως τὰ ἐξέλ-
 θωσι τὰ κρατεύματα ἐκ τῶν τόπων, τὰ μετα-
 κοιμισθῶσι τὰ τοῦ πολέμου ἐφόδια, τὰ ἐλευ-
 θερωθῶσι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν οἱ αἰχ-
 μάλωτοι, καὶ τὰ θεωρηθῶσιν καὶ ἐξοφλισθῶσι
 οἱ τῶν τόπων λογαριασμοὶ μεταξὺ τῶν Ῥωσ-

σικῶν ἐφόρων, καὶ τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων· οἱ δὲ ἡγεμόνες νὰ μένουν ἑπταετείς εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ Μολδαίαν, καὶ ἐν συντόμῳ ἐπεκύρωσε τὸ ἔσχατον χάτι χουμαγλῶν, ὅπερ ἐγένετο ἐπὶ ἡμερῶν τοῦ Σουλτάν Σελήμ διὰ τὰ προνόμια ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονειῶν.

Τοῦ δὲ Ἀδμιραλίου Τζιτζακοφ ἔλθόντος εἰς Βλαχίαν, καὶ ἀναλαβόντος τὴν ἀρχισρατιηγίαν ἀπῆλθεν ὁ Γενεράλ Κουτούζοφ εἰς Ῥωσσίαν· ὁ δὲ νέος ἀρχισράτηγος μὴ ἔχων πλέον νὰ ἐκστρατεύσῃ κατ' οὐδενὸς μέρους, τῆς εἰρήνης τελειωθείσης, ἤρξατο διευθετεῖν τὰ πολιτικά· ἐπειδὴ δὲ ἦσαν διαρισμένοι ὑπὸ τοῦ Σενάτορος Μιλασέβιτζ εἰς ὅλα τὰ θέματα τῆς Βλαχίας καὶ Ἰσπράβνικοι Ῥῶσσοι, δηλαδὴ εἰς ἑκατὸν θέματα ἀνὰ δύο ἐντόπιοι, καὶ εἰς Ῥῶσσοι, ἔξωσε τούτους ὁ Τζιτζακοφ, ὁμοῦ καὶ τὸν Πρεζιδέντην Βισερίας, ἀντὶ δὲ τοῦ Βιτζ Πρεζιδέντε τοῦ Διβανίου, ἐδιώρισεν ἑφορον τὸν μέγαν Μπάνον, τὸν καὶ γενεράλ Μαγιόρον Κωνσάκην Γκίκαν· καὶ οὕτω διευθετήσας τὰ πολιτικά, καὶ δοὺς ὅλην τὴν διοίκησιν τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας τοῖς ἰδίοις αὐτῶν Διβανίοις, ἀνεχώρησε καὶ οὗτος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, παραιτήσας μόνον τὸν Γενεράλ Ζαλτούχην, ὅστις τελειώσας ὅλας τὰς ἐναπολειφθείσας διαφορὰς, καὶ ἀποπέμφας ὅλα τὰ στρατεύματα ἐκ τοῦ τόπου, ἀπῆλθε καὶ οὗτος, κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ μηνὸς Ὀκ-

τωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1812, καθ' ἣν ἡμέραν παρέλαβον καὶ τὴν τοῦ τόπου διοίκησιν ὅ,τε προσελθὺς τοποτηρητὴς (Καϊμακάμης) τοῦ διορισθέντος νέου ἡγεμόνος μέγας Μπάνος Γεώργιος Ἀργυρόπουλος, καὶ οἱ εὐτόπιαι ἄρχοντες.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ῥωσικῶν στρατευμάτων συνηκολούθησαν πανοικὶ καὶ δύο ἐκ τῶν μεγάλων ἀρχόντων, ὅ,τε μέγας Βόρνικος Κωνσταντῖνος Βαρλαάμ, καὶ μέγας Βόρνικος Στέφανος Βακαρέσκος, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ὁ δὲ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος μετὰ τοῦ μεγάλου Μπάνου τοῦ καὶ γενεράλ Μαγιόρου Κωνσάκη Γκίκα ἀπῆλθον εἰς τὴν Βιένναν τῆς Ἀουστρίας.

Αὕτη ἡ τῆς Ῥωσσίας ἑξαετῆς ἐκστρατεία κατὰ Τουρκίας ἐσάθη μᾶλλον ἐπιβλαβὴς πρὸς αὐτὴν ἢ ἐπωφελὴς, διὰ τὴν φθορὰν πολλῶν στρατευμάτων, καὶ διὰ τὰ ὑπέρογκα ἔξοδα τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ εἰς οὐδεμίαν ἐκστρατείαν πρὸ ταύτης ἐκίνησε τόσα στρατεύματα, ἅπερ συνεπίσπυντο νὰ ἐκατέβησαν εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἑξαετίας, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, περιπαυ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων, εἰς τε Βλαχίαν καὶ Μολδαυίαν, τὰ ὅποια ἐρχόμενα ἐκ διαλειμμάτων, καὶ διαιρούμενα εἰς πολλὰ μέρη, ἐφθείρουτο ἀνεπαισθήτως. Ὅθεν συμπεραίνεται νὰ ἐχάθησαν εἰς μὲν τὰς πολιορκίας καὶ ἀσάλτα, ἤτοι προσβολὰς τῶν φρουρῶν

καὶ κάσρων, ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας, εἰς δὲ τὰ ὀσπητάλια ἐκ τῆς λοιμικῆς νόσου, τῶν τε Γαλλικῶν παθῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἀσελγείας των, καὶ ἑτέρων ἀσθενειῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς τούτους ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ κλίματος, καὶ τῆς τῶν ὀπάρων πληθύος, ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας· αἰχμάλωτοι δὲ πολλὰ ὀλίγοι ὑπέπεσον· ἀναλόγως οὖν ἠκολούθησαν καὶ τὰ ἔξοδα μὲ τὴν τῶν σρατευμάτων ποσότητα, καὶ μὲ τὴν ἕξαετῆ τοῦ πολέμου διάρκειαν, ἀλλ' ἢ ἀπόλαυσις των ἐσάθη πολλὰ ὀλίγη.

Πολλαὶ καταχρήσεις δὲ ἔγιναν ὑπὸ τῶν Ῥώσσων εἰς τούτους τοὺς τόπους, καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς Βλαχίαν, αἱ ὁποῖαι οὐκ ὀλίγου ἀφανισμόν τοῖς ἐγκατοίκοις ἐπέφερον· διότι ἀγκυρὰ καὶ ὁ φιλανθρωπότατος αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐκέλευνε τὸν Σησαυροφυλάκιόν του χωρὶς φειδῶ, καὶ ἔπεμπε συνεχῶς μιλλιόνια χρήματα διὰ τὰ χρειώδη τῶν σρατευμάτων, καὶ ἐντ' αὐτῷ ἐπέταττεν αὐστηρῶς νὰ μὴν ἐνοχλῶνται δι' ἄλλα οἱ τόποι, εἰμὴ διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων, διὰ τὴν εἰς τὰ καταλύματα φροντίδα τῆς τῶν σρατευμάτων ἀνέσεως, καὶ διὰ τὴν προμήθειαν μόνοῦ τῶν πρὸς τροφὴν ἀναγκαίων, ἢ δὲ τιμὴ τούτων νὰ τοῖς πληρῶνεται διὰ χρημάτων βασιλικῶν, οἱ ἐν ἔξουσίᾳ ὅμως διοικηταὶ Γενεραῖλοι Ῥώσσοι, καὶ κατεξοχὴν οἱ πολιτικοί,

ὡς ὁ Πρεζιδέντ Κούσνικοφ, καὶ Σενάτωρ Μι-
 λασέβιτς, οἵ τε Βιτς Πρεζιδένται, οἱ ἔφοροι
 τῶν κρατιωτικῶν τροφίμων καὶ ἕτεροι ἀπὸ τοῦ
 πρώτου ἕως τὸν ἔσχατον, ὄντες ἔκδοτοι
 καὶ ἀκόρεςοι οἱ πλείονες εἰς τὴν πλεονε-
 ξίαν καὶ ἀρπαγὴν, τὰ μὲν βασιλικά οἰκειο-
 ποιοῦντο καὶ ἐσφετέριζον, τοὺς δὲ πτωχοὺς
 ἐγκατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, οἵτινες
 τοὺς ἐδέχθησαν ὡς ὁμοδόξους Χριστιανούς, καὶ
 ἐπεριποιοῦντο προθύμως τὸ κατὰ δύναμιν, ὡς
 ἀδελφοὺς σχεδὸν κατὰ φύσιν, ἀπεγύμνωσαν
 μὲ διαφόρους τρόπους ἀσυνειδότους, καὶ ἐπε-
 φόρτιζον μὲ βαρῆα δοσίματα, βιάζοντες τού-
 τους ἀδιακρίτως εἰς τὰ ὑπὲρ δύναμιν, ἄνευ
 εἰδήσεως καὶ ἀδείας βασιλικῆς, ἀλλὰ καὶ μὲ
 ἀπαιτήσεις διπλασίας καὶ τριπλασίας τῶν ἀ-
 ναγκαίων τροφίμων, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐξαρκοῦντα
 αὐτοῖς ἐμεταχειρίζοντο, τὰ δὲ περισσεύοντα
 ἐπώλουν διὰ χρημάτων πάλιν τοῖς ἐγκατοί-
 κοῖς καὶ ἐθησαύριζον· τὰ τοπικὰ ἀξιώματα εἰς
 τίσιν κατάχρησιν ἔσχατως ἔφερον, ὥστε κα-
 τήνητησαν ταῦτα πραγματεῖαν ἰδίαν, καὶ τὰ
 ἐπώλουν τοῖς ἐγκατοίκοις ὡς εἰς δημόσιον,
 ἔδιδον δὲ αὐτὰ οὐχὶ εἰς τοὺς ἔχοντας χαρακ-
 τήρα ἀνήκοντα τούτοις, ἢ ἀξιοῦντα, ἀλλ' εἰς
 τοὺς προσφέροντας πλείονα· οἱ δὲ ἐπιστάται
 τῶν κρατιωτικῶν Κβαρτιρίων (καταλυμάτων)
 ἐποίουν τὰ πάνθεινα, καὶ ἢ ἐλάμβανον ἐκ τῶν
 οἰκοκυρίων ἀδράς ποσότητας μηνιαίων χρημά-

των, ἢ ἐπισώρευον σρατιώτας εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς μὲν προσδιωρισμένας τροφὰς τῶν σρατιωτῶν οἰκειοποιοῦντο οὗτοι καὶ τὰς ἐπώλουν, τοὺς δὲ οἰκοκυρίους καθυπέβαλλον νὰ τρέφουν τοὺς σρατιώτας· καὶ ἄλλα παρόμοια συνέβησαν πάμπολλα· ἐμεταχειρίζοντο προσέτι οἱ πλείονες χονδροβαρβαροειδέσατοι ἐξ αὐτῶν, ἅπαντας τοὺς ἐγκατοίκους Χριστιανούς, ἄρχοντας καὶ χυδαίους, εὐκαταστάτους καὶ πένητας, ὡς ἀπίστους καὶ ἀσεβεῖς μὲ ἀξιόμειπτον τρόπον, καλοῦντες αὐτοὺς Μολδοβάν, πουτέσι βαρβάρους καὶ ἀγενεῖς· καὶ ἄντις Ῥώσσοι συναπαντοῦσε Χριστιανὸν, πτύωντας πρῶτον μὲ ἄκραν χλεύην καὶ καταφρόνησιν, τὸν ἠνόμαζε Τουρέσκι δούχ, δηλαδὴ ψυχὴν Τουρκικὴν· τὸ ὅποιον οὐτ' οἱ ἑτερόθρησκοι ποιοῦσιν εἰς ὁμοθρήσκους ποτέ, οὐτ' αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς ἀλλοθρήσκους. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἐποίουν τινὲς μὲ τὸ νὰ μὴν ἦτον τρόπος νὰ φθάσουν εἰς τὰς τοῦ φιλανθρώπου καὶ δικαιοτάτου Ἄνακτος ἀκοὰς τὰ γινόμενα, διὰ τὰς καθ' ὁδοὺς ἀκριβεῖς καὶ ἐπαγρύπνους φυλάξεις τῶν Κουμανδνίδων, καὶ Πρεζιδέντων· διὸ καὶ ἦτον ἀδύνατον ἐκ τῶν ἐντοπίων νὰ ἀπέλθῃ ἄνθρωπος εἰς Ῥωσσίαν, ἢ νὰ σαλῆ ἀγωγή πρὸς τὸν Βασιλέα· ἀλλ' ἂν καὶ ἓνα τοιοῦτον ἐκατωρβοῦτο, εἶχον οὗτοι καὶ ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν βασιλικὴν αὐλὴν ἐκ τῶν μεγιστάνων τινὰς συμφρονοῦντας εἰς τὰς κακίας καὶ

ἀρπαγὰς, καὶ τῶν ἀδικιῶν τους μετόχους, διὰ τὰ ἤθελαν ἐμποδίζῃ τὰς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐκ τῶν τόπων εἰδοποιήσεις τῶν τοσοῦτων ἀταξιῶν τους. Τοιαῦτα καὶ πλείονα τούτων δοκιμάσαντες οὗτοι οἱ ταλαίπωροι τόποι, τέλος πάντων γενομένης εἰρήνης, ἐπεσράφησαν αὖθις ὑπὸ τὴν προτέραν ἐξουσιασικὴν δύναμιν, ἀλλ' ἀπογυμνωμένοι καὶ ἐκνευρισμένοι διόλου.

Ἦ Γ Ε Μ Ω Ν Ο Ζ'.

Ἰωάννης Βοεβόδας Καρατζᾶς.

α. κ.

1812.

Οὗτος εἶν' υἱὸς μὲν Γεωργίου Καρατζᾶ μεγάλου Δραγουμάνου τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, ἀνεψιὸς δὲ Νικολάου Βοεβόδα Καρατζᾶ· χρηματίσας δὲ καὶ οὗτος, μετὰ τὴν τοῦ Μπεγζαδὲ Ἀλέκου Σούτζου ἀποτομὴν, μέγας Δραγουμάνος τῆς Πόρτας, ἐν ἔτει 1808, ἐξώσθη μετὰ ἐν ἔτος, καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ Μπεγζαδὲ Καρατζᾶς Ἰωάννης, ὅντινα μετὰ τριακοντα ἡμέρας σχεδὸν τελευτήσαντα, διεδέχθη τοῦτον ὁ Μπεγζαδὲ Μουρούζης Δημήτριος, τοῦ ὁποίου, διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα τότε πόλεμον, ἐξελθόντος ἐκ Βασιλευούσης μετὰ τοῦ τότε Κιχαγλάμπει Γαλιπ ἐφένδη, καὶ ἀπελθόντος παρὰ τῷ Βεζύρη εἰς Σούμλαν, ἐδιωρίσθη αὐτ' αὐτοῦ ὁ Σπαθάρης Μπιμπίκας. Τελειωθείσης δὲ τῆς εἰρήνης, ἐδιωρίσθη αὖθις

εἰς τὴν τῆς Πόρτας Δραγουμανίαν ἐκ δευτέρου ὁ Καρατζᾶς Ἰωάννης· ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν δύο ἡγεμονειῶν τῆ Πόρτα ὡς πρότερον, ἐδιωρίσθησαν εἰς αὐτὰς ἀμέσως καὶ ἡγεμόνες, ἐν μὲν τῇ Μολδόβῃ ὁ εἰς Ῥωσίαν αἰχμάλωτος Σκαρλάτος Βοεβόδας Καλλιμάχης, οὗτινος ἐσάλισαν καὶ τὰ τῆς ἡγεμονείας παράσημα, ἐν δὲ τῇ Βλαχίᾳ ὁ πρὸ τριάκοντα ἡμερῶν δραγουμανεύσας Καρατζᾶς Ἰωάννης, τοῦ ὁποίου ἢ πρὸς τὸν Ἄνακτα παρρησίασις ἔγινεν ἐν Βασιλευούσῃ μὲ τὴν συνήθη δορυφορίαν κατὰ τὴν 24. τοῦ Αὐγούστου μηνός· περὶ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν ᾧ ἐξῆλθεν ὁ νέος ἡγεμὼν ἐκ Βασιλευούσης, ἐδραματοργήθη καὶ ἡ ἀποτομὴ τῶν δύο αὐταδέλφων Μπεγζαδέδων Μουρούζιδων· καὶ τὸν μὲν Μπεγζαδὲ Δημήτριον, ὅστις ἦτον μετὰ τῶν Μουραχάσιδων (πρέσβεων) τῆς γενομένης εἰρήνης, ἐπισρέψαντα ἐκ Βλαχίας, ἐκατατόμησεν εἰς ^{Σολυμζαν} ~~Ἀδριανούπολιν~~ ὁ Βεζύρης, κατ' ἐπιταγὴν Ἀνακτορικὴν, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι οὗτος συνήργησεν ἵνα παραχωρηθῶσι τὰ πέντε θέματα τῆς Μολδόβης πέραν τοῦ ποταμοῦ Προύτου ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥώσων· τὸν δὲ Μπεγζαδὲ Παναγιωτάκην, αὐτάδελφόν του, ἀπεκεφάλισαν ἐν Βασιλευούσῃ, ἅμα ὡς ἐφθασε τοῦ προτμηθέντος ἡ κεφαλὴ· ἀλλ' ἡ κυρίως προκαταρκτικὴ αἰτία τῆς ἀποτομῆς ἀμφοτέρων ἐσάβη, ὅτι διεβλήθησαν εἰς τὴν Πόρ-

ταν ὡς φιλορῶσσοι. Τούτων τῶν δύο ἐκλάμπρων ὑποκειμένων ἢ σέρισσις δὲν ἦτον μικρὰ ζημία τοῦ ἡμετέρου γένους, διὰ τὴν τιμὴν, ἣν ἐπέφερον ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐθνῶν πρὸς αὐτὸ, μὲ τὸν ἀξιοπρεπῆ χαρακτῆρα των, καὶ μὲ τὴν πλῆθὺν τῶν σπανίων καὶ ἀξιολόγων προτερημάτων αὐτῶν φυσικῶν τε καὶ ἐπικτήτων· διὸ ἐπροξενήθη εἰς ἅπαντας καὶ τὸ πένθος ἀνάλογον.

Κινηθεὶς οὖν ὁ Ἰωάννης Βοεβόδας Καρατζᾶς ἐκ Βασιλευούσης, ἀπῆλθε πρῶτον πρὸς τὸν Βεζύρην εἰς Σούμλαν, ἔνθα διατρίψας τινὰς ἡμέρας διὰ ὑποθέσεις ἰδιαίτερας, ἔφθασεν εἰς Βλαχίαν κατὰ μῆνα Νοέμβριον, καὶ πῆ κέ. τούτου, τῇ ἑορτῇ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, εἰσελθὼν ἐν Βουκουρεσίῳ μὲ κοινὴν ἀγαλλίασιν καὶ χαρὰν, καὶ μετὰ λαμπρᾶς δορυφορίας καὶ παρατάξεως, ἐκάθισεν εἰς τὸν ἡγεμονικὸν αὐτοῦ θρόνον. Κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἡμέραν, τοιοῦτος φρικῶδης χειμῶν ἠκολούθησεν, οἷος οὐ γέγονεν ἴσως πρὸ αἰῶνων πολλῶν, διότι δὲν ὤμιαζε χειμῶν φυσικὸς, ἀλλὰ παρὰ φύσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἦτον θεία ὄργη ἐξ ἐπίτηδες, διὰ τὰ παρασίση τὴν ἀπαρδειγματίσον, τραγικὴν, καὶ φρικῶδεςάτην σκηρὴν εἰς τὰς ὑπερεκτεταμένας καὶ χιονεσκεπάσους ἐρήμους τῆς ὑπὸ τὴν κατεψυγμένην ζώνην Ῥωσσίας, ἔνθα ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι, οἱ ὀπαδοὶ ἑωσφόρου, οἱ ἀντάρται Θεοῦ καὶ βασιλέων, οἱ κοινοὶ λυ-

μεῶνες τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ φθορά τῶν χρησῶν ἡθῶν, τὰ μιάσματα τῶν Χριστιανικῶν ἐθνῶν, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν τὰ βδελύγματα τῆς ἐρημώσεως, (κατὰ τὸν Θεολόγον καὶ εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην) καὶ οἱ πεφρωτισμένοι εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπώλειας Γάλλοι, (δὲν λέγω πάντας, ἀλλὰ τοὺς πλείονας, οἵτινες ὡς δοκιμίσσοφοι ἐμωράνθησαν) ἀπέβριψαν τὰ κῶλα ἅπαντας οἱ τοιοῦτοι καὶ οἰκτρῶς ἀπώλεσθησαν, ὡς ποτὲ οἱ ἀντάρται κατὰ Θεοῦ ὑψίστου Ἑβραῖοι ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

Ἐπικρατήσασα δὲ ἱκανὰς ἡμέρας καὶ εἰς Βλαχίαν ἡ βίβεῖσα χειμερινὴ τρικυμία, οὐκ ὀλίγην φθορὰν ἐπροξένησε, διὰ τὴν ἀπώλειαν πολλῶν χιλιάδων μεγάλων καὶ μικρῶν ζώων, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων, τυχόντων εἰς τὰς πεδιάδας καὶ καθ' ὁδοῦς. Ἦρξατο οὖν ὁ νέος ἡγεμῶν τὴν τοῦ τόπου διοίκησιν μετὰ μεγάλης συνέσεως, καὶ ἀκριβοῦς ἐπεξεργασίας, καταγινόμενος εἰς τὸ νὰ φέρῃ τὰ πράγματα ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτῶν εὐταξίᾳ· χηρευούσης δὲ τότε καὶ τῆς Μητροπόλεως, ἐψήφισε τῇ συναινέσει καὶ τῶν ἀρχόντων τὸν Ῥιμνίκου ἐπισκοποῦ κὺρ Νεκτᾶριον Μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας, ποιήσας ἀντ' αὐτοῦ καὶ Ῥιμνίκου ἐπίσκοπον τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς Γκόβορας κὺρ Γαλακτίωνα· ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, κατεταράχθη ὁ ἡγεμῶν διὰ τὸν αἰφνίδιον πυρπολισμὸν τῆς ἡγεμονικῆς

Κούρτις, ἣτις ἐν μιᾷ νυκτὶ, ἐκ περισεως, ἀπετεφρώθη ἐν ἀκαρεῖ. Κατὰ δὲ τὸν Μάρτιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ πρώτου ἔτους 1813 ἠκολούθησε καὶ ἡ διάβασις τοῦ Ῥαμὶς Πασᾶ ἐκ Βλαχίας, ὅπου καὶ ἐφονεύθη.

Οὗτος, ὡς προδιείληπται ἐν τῇ ἀποσασίᾳ τῶν Γενιτζάρων εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ Σουλτάν Μαχμούδ κατὰ τοῦ Μπαϊρακτάρ Μουσαφᾶ Πασᾶ, καὶ τοῦ νέου συστήματος, (τζε-δὶτ νιζαμίου) δραπετεύσας εἰς τὴν Ῥωσσίαν, καὶ ἀπελθὼν εἰς Πετρούπολιν, ἔλαβε πολλὰς περιποιήσεις ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, διὰ τὴν τοῦ ὑποκειμένου του ἀξιολογότητα· ἀλλ' ὁ Σουλτάν Μαχμούδ δὲν ἔλειψε παντοίοις τρόποις διενεργῶν καὶ γράφων αὐτῷ ἵνα αὐτὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπανακάμψῃ, ὅς τις μὲ τὸ νὰ ἦτον καὶ πρότερον εἰς τὴν τοῦ Σουλτάν Μαχμούδ χάριν καὶ εὐνοίαν, κατεπίσθη εὐκόλως εἰς τὰς παρακινήσεις αὐτοῦ, καὶ ἐνέδωκεν ἀνυπόπτως εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἐπιτάγματα· δὲν ἔλειψεν ἐντ' αὐτῷ καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος νὰ τὸν συστήσῃ εἰς τὸν Σουλτάνου διὰ γραμμάτωντου, ὅτι ἦεν ὁ μόνος τοῦ κράτους του ἄνθρωπος, ὅς τις ἐδύνατο νὰ τῷ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀναγκαιοτέρας ὑποθέσεις τῆς Βασιλείας, καὶ ἕτερα πλεῖσα· ἀλλ' αὕτη ἡ σύστασις οὔσα ἐναντία εἰς τὴν τῆς Πόρτας πολιτικὴν, καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Σουλτάνου, ὅς τις ἐγνώ-

ριζε τόσον τοῦ ὑποκειμένου τὸν χαρακτῆρα, ὅσοι καὶ τὴν τῶν Γενιτζάρων ἀντιπάθειαν κατ' αὐτοῦ, μὲ τὸ νὰ τοὺς ἐπολέμισεν ἐν καιρῷ τῆς ἀποκασίας, ἐπροξένισε μᾶλλον βλάβην εἰς τὸν Ῥαμῖς Πασᾶν ἢ ὠφέλειαν· διότι ὡς ἐγνωστοποιήθη ἡ τούτου ἔξοδος, ἐσάλη παρὰ τοῦ Βεζύρη εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς ἀξιωματικὸς Δελίμπασης μὲ ἱκανοὺς Τούρκους, ἐπὶ προφάσει διαφορετικῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐκάθητο πλισίδου τοῦ Βουκουρεσίου εἰς τὴν τοῦ Κοτρουτζανίου μονὴν, παραφυλάττων τὴν ἀφίξίντου· ὁ δὲ Ῥαμῖς Πασᾶς ἐλθὼν ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαυίας, ἔλαβε μεγάλας περιποιήσεις παρὰ τοῦ ἐκεῖ ἡγεμονεύοντος Σκαρλάτ Βοσβόδα Καλλιμάχι, ἔνθα διατρίψας ἱκανὰς ἡμέρας, ἐκινήθη ἐκείθεν μετὰ τριακοσίων σχεδὸν Ταττάρων ἰππέων· ἀλλ' ἐν ᾧ διερχόμενος ἐκ Βλαχίας, ἐπλισίαζεν εἰς τὴν πόλιν Βουκουρεσίου, κατάρθωσεν ὁ ρηθεὶς Δελίμπασης τοῦ Βεζύρη νὰ ἐξέλθῃ εἰς προὔπαντησιν τούτου ὡς ἐκ μέρους τοῦ ἡγεμόνος· ὅστις ἐπιτυχῶν τὸν καιρὸν εἰς ἓν μέρος, ἐν ᾧ οἱ τοῦ Ῥαμῖς Πασᾶ ἀνθρωποὶ ἦσαν καθ' ὁδὸν διεσκορπισμένοι, ἐβυσίασε τούτον ἔσω εἰς τὴν Καρέταν, (ὄχημα) μὲ ἱκανὰς βολὰς πιβολίων, καὶ οὕτω λαβὼν τὴν κεφαλὴν τούτου, ἀπῆλθεν ὅθεν ἐσάλη.

Ἐν τούτοις, τῆς τοῦ προρρηθέντος χειμῶνος ἀμέτρου σκληρότητος παρελθούσης, εἰς ἄκραν νηνεμίαν τὸ πᾶν μετεβλήθη, διὰ τὴν τοῦ ἑα-

ρος τερπνοτάτην ἐπέλευσιν, ὅπερ συνεπέφερε
 χαρὰν καὶ εὐτυχίαν τοῖς πᾶσιν· αἱ πεδιάδες
 καὶ τὰ ὄρη κατεπρασινίζον, τὰ δένδρα ἀνθη-
 φοροῦσαν, καὶ ἐκ τῆς τερπνῆς ῥοῆς τῶν ὑδά-
 των ἀντηχοῦσαν τὰ δάση· ἐκελαδοῦσαν μὲ
 ἐναρμόνιον μέλος αἱ ἀηδόνες, καὶ αἱ χελιδό-
 νες ἐζήτουν προσφυῆ τόπον νὰ πῆξουν τὰς
 φωλεάς των· εἰς τὰ χλοερά λιβάδια ἐσκιρτοῦ-
 σαν τὰ νεογέννητα ἀρνάκια, καὶ ἔπαιζον εἰς
 τὰς λίμνας κάθε εἶδος ἰχθύων· ὅθεν ἔχαιρον
 καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ πολλὴν ἡδονήν, τὸν ποιη-
 τήν των δοξάζοντες εἰς τὰ τῆς φύσεως κάλλι-
 διότι εἰς ὅποιον μέρος ἐσρέφετο νὰ θεωρήσῃ
 τινὰς, καθιδύοντο ἄκρως ὄλαιτου αἱ αἰσθή-
 σεις· τὸ τῆς γῆς πρασινόχρουν, ἢ εὐωδία τῶν
 ἀνθέων, τὰ τῶν ζώων σκιρτήματα, ἢ τῶν πτη-
 νῶν μελωδία, τὸ κυανοῦν τοῦ αἰθέρος, ἢ τοῦ
 ἡλίου λαμπρότης, τὸ καθαρὸν τῆς ἀτμοσφαιράς,
 ἢ ἰλαρότης τῶν ἀνέμων, τὸ διαυγὲς τῶν ὑδάτων,
 ἢ ἡσυχος νηνεμία, αἱ καταπαύσεις πολέμων,
 καὶ ἐντ' αὐτῶν ἢ εἰρήνη, καὶ τόσα ἄλλα μυ-
 ρία νὰ παρασαίνῃ ἢ φύσις, καὶ τίνας δὲν κα-
 θιδύουσι τὰς αἰσθήσεις εἰς ἄκρον; διὸ καὶ
 ἕκαστος κατεγίνετο εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐργα-
 σίαν μὲ ἐντελῆ ἡδονήν του. Οὕσης δὲ καὶ
 διητοῦς ἀσυδοσίας τοῦ τόπου, ὡς εἰς τὰς τῆς
 εἰρήνης συνθήκας διελαμβάνετο, ἔπετο ὁ λαὸς
 νὰ αἰσθανθῆ γλυκυτέραν τὴν ἀνάπαυσιν καὶ
 ἡδονὴν τῆς παρούσης εἰρήνης, ὑπὸ τὴν τούτου

τοῦ ἔμφρονος καὶ ἀξιώτατου ἡγεμόνος διοίκη-
 σιν· ἀλλ' ἡ συνήθης ἐπιρροή τῶν ἀνέκαθεν
 ἀδιακόπων καὶ ἀλλεπαλλήλων κακῶν εἰς ταύ-
 τας τὰς ἐπαρχίας, οὐτ' ἦδη ἐξάβη τρόπος εἰς
 τὸ νὰ παύσῃ καὶ νὰ κάμῃ διακοπὴν· ἐπειδὴ
 ὡς ἤρξατο ἡ βασιλεία νὰ ἀνακτίζη, ἡ νὰ ἐπι-
 διορθώῃ καὶ μὲ ἐπαυξήσεις ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν
 ῥώσων κατεδαφισθέντα ἐρείπια, ἢ βεβλαμ-
 μένα παραδουνάβια κάστρα καὶ φρούρια, ἔπε-
 σεν ὅλον τὸ βάρος τόσον τῆς ἀναγκαίας συνά-
 ζεως καὶ μετακομίσεως δι' αὐτὰ ὕλης, ὅσον
 τῶν ἐργατῶν καὶ ἐξόδων ἐπ' αὐτὰς ταύτας,
 κατ' ἐξοχὴν δὲ ἐπὶ Βλαχίαν· ὅθεν δὲν ἦτον καὶ
 τοῦτο βάρος μικρὸν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐγκα-
 τοίκους, μετὰ τὸν τοσοῦτον ἀφανισμόν τοῦ
 πολέμου· ἀλλὰ τὸ χεῖριζον πάντων ἐξάβη,
 ὅτι ἠκολούθησε συγχρόνως καὶ νόσος πανώ-
 λης, ἣτις ἐπροξένισθε μέγαν ὄλεθρον, καὶ μὲ
 ὅλας τὰς ἐπαγρύπνους προμηθείας, μὲ τὰς
 ὁποίας προθύμως καὶ ἐπιμόνως ἐφρόντισεν ὁ
 ἡγεμὼν διὰ νὰ προφυλάξῃ τὴν πόλιν Βουκου-
 ρεσίου ἐκ τοῦ μολύσματος τούτου, ἀλλ' οὐ-
 δὲν ἐδυνήθη, καθότι εἰσχωρήσασα ἡ λύμη
 καὶ εἰς αὐτήν, οὐκ ὀλίγην φθορὰν ἐπροξένι-
 σεν, ἐξ οὗ κατεσκορπίσθησαν ἅπαντες παν-
 ταχοῦ, ὅπως καὶ ἔπου ἕκαστος ἐδυνήθη, καὶ
 ἔμεινεν ἡ πόλις σχεδὸν παντέρημος, καὶ μό-
 νος ὁ ἡγεμὼν μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀναγκαίους
 ἄρχοντας καὶ τὰ εὕρισκόμενα Κουσουλάτα ἔ-

μεινε μὲ μεγάλας φυλάξεις (*). δὲν ἔφεινε
 τέως ἀμόλυτος μίτ' αὐτὴ ἡ ἡγεμονικὴ Κούρ-
 τη, καὶ μ' ὅλου ὅπου ἐφαίνετο παντοῦ ἐρη-
 μία, ἐφθάρη ὅμως πλῆθος λαοῦ ἐκ τῶν ἐνα-
 πολειφθέντων εἰς τὰς ἄκρας πτωχῶν, ὥστε ἔ-
 φρασενα ἀποθνήσκουν περίπου τῶν ἑκατὸν τῆν
 ἡμέραν γνωσῶν ἅμα καὶ ἀγνώστων, ἐκτὸς
 τῶν, ὅσοι μετεκομίζοντο εἰς τὰ αὐθεντικά ὀ-
 σπητάλια ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἀπόλωντο. Αὐ-
 τη ἡ θεία ὄργη ἐπεκράτησεν ἐν ἔτος σχεδὸν
 ἐν τῇ πόλει· ἔπειτα ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἐκόπασε,
 καὶ συνηροίσθη ὁ λαὸς εἰς τὰ ἴδια· ἀλλ' ἡ
 ἐσχάτη συμφορὰ ἦτον, ὅτι ἐμολύθη ὅλη ἡ
 τζάρα, καὶ κατεφθείρετο ὁ λαὸς εἰς τὰ περισ-
 σότερα θέματα· καὶ μ' ὅλας τὰς προμηθείας
 καὶ προφυλάξεις, ἐπεκτάθη τὸ κακὸν ἐπέκεινα
 τῆς τριετίας, ὥστε ἀπέθανον ἐκ συμπεράσμα-
 τος ὑπὲρ τὰς ἐβδομήκοντα χιλιάδας λαὸς εἰς
 ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Βλαχίας.

Τέλος πάντων ἀρ' οὐ ἐκόπασε καὶ αὕτη ἡ

(*) Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ ἡγεμὼν καὶ δὺα
 ἐκ τῶν μεγάλων ἀρχόντων, τὸν μὲν μέγαν Βόρνικον
 Κωνσταντῖνον Παλατζάνον διὰ βασιλικῆς φερμανίου ἔ-
 πεμφεν εἰς Κασορίαν ἐξόρισον, τὸν δὲ τότε μέγαν λο-
 γοθέτην (ἤδη δὲ μέγαν Μπάνον) Γρηγόριον Γκίκαιν,
 κατέκλεισεν ἔξωθεν τοῦ Βουκουρεσίου εἰς τὴν οἰκίαν του·
 καὶ μετέπειτα ἀμφοτέρους αὐθις ἀνακάλεσας, ἐτίμησε
 καὶ εὐηργέτησε.

Δεία ὀργή, ἐφισύχασεν ὁ λαὸς, καὶ ὁ ἡγε-
μῶν κατεγίνετο ἐν ἀνέσει εἰς τὴν τοῦ τόπου
διοίκησιν, καὶ εὐνομίαν· κατὰ δὲ τὸ πέμπ-
τον ἔτος τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ 1817, ἐν τῷ
τέλει τοῦ Μαρτίου μηνὸς, ἐξώρισε καὶ τὸν μέ-
γαν Μπάνου Κωνσταντίνου Φιλιππέσκου, (*)

(*) Αὕτη ἡ Φιλιππεσικὴ γένεα ὑπάρχει σχεδὸν πρὸ τε-
τρακοσίων ἐτῶν, μὲ ἄλλας ὁμῶς παρωνυμίας· ἄρχεται
δὲ ἀπὸ Μπούγατινᾶ, (τῶν παλαιότερων ἀγνοουμένων)
οὗ τινος υἱὸς ἦν Δραγγιτζής· οἱ δὲ ἔγγονοι τούτου,
Οὐδραϊας μέγας Μπάνος, καὶ Δραγγιτζής μέγας Βόρ-
νικος οἱ αὐτὰ δελφοί, καλούμενοι Δραγγιτζέσκοι, ἔκτισαν
εἰς χωρίον Μαρτζινένι, ἐπὶ ἡμερῶν Ῥάδουλ Βοσβόδα
Ἡ. υἱοῦ Ῥάδουλ Βοσβόδα ἀπὸ Αφουματζι, ἐν ἔτει
1544. τὴν Μονὴν, ἣν τότε ὠνόμασαν ἐκ τῆς παρω-
νυμίας αὐτῶν Δραγγιτζέσι· οἱ δὲ ἀπόγονοι τούτων
ἐκάλεσαν αὐτὴν Μαρτζινένι, ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν τότε
παρωνυμίας, ἣν ἔλαβον μετέπειτα ἐκ τοῦ ἰδίου χωρίου·
ἀλλ' ἐν ἔτει 1646, ἐπὶ ἡμερῶν Ματθαίου Βοσβόδα τοῦ
Βασσαράβα, πεπαλαιωμένης οὖσης τῆς ῥηθείτης Μο-
νῆς, ἀνήγειραν αὐτὴν ἐκ δευτέρου, ὁ τότε μέγας
Σπαθάρης Πάνας Φιλιππέσκος, δι᾽ ἔγγονος Φιλίππου
Βορνίκου, (ἐξ οὗ καὶ Φιλιππέσκος) υἱοῦ Μπάνου Οὐ-
δραϊα, μετὰ τοῦ πενθεροῦ του Κωνσταντίνου Πεσελιέκου
Καντακουζηνοῦ, γαμβροῦ τοῦ Α'. Σερμπάν Βοσβόδα
Βασσαράβα, ὁ, τε μέγας Στόλνικος Δημητράσκος, καὶ
μέγας Βισιάρης Εὐστράτιος, υἱοὶ τῶν Μαρτζινιάνων, καὶ
ὁ ἐπίσκοπος Παρθένιος, προσεὼς τότε τῆς ἰδίας Μονῆς.
Τοῦ ἀνω οὖν εἰρημένου Πάνα Φιλιππέσκου μεγάλου
Σπαθάρη ἔγγονος ἦν ὁ μέγας Κλουτζιάρης Γρηγόριος
Φιλιππέσκος, τούτου δὲ υἱὸς ὁ μέγας Μπάνος Πάνας
Φιλιππέσκος, οὗ τινος υἱὸς ἦν ὁ αἰοίδημος αὐτός μέγας

μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, υἱῶν, θυμ-
φῶν, καὶ ἐγγόνων του, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαι-
νε, μετὰ τῶν διδασκάλων, ὑπηρετῶν, καὶ
θεραπευαίνιδων εἰς ψυχὰς σχεδὸν ἑκατὸν τεσ-
σaráκοντα, εἰς ἓνα τῶν ὑποσατικῶν του, ἀ-
πέχον σχεδὸν ὥρας δάδ. καὶ ἐκ Βουκουρεσίου,
καλούμενου Μπούκοβου, ὅπου καὶ ἐκράτησε
περιορισμένον εἰς τὴν τῆς ἰδίας αὐτοῦ οἰκίας
περιοχὴν ὀλοκλήρους μῆνας ἑπτὰ· ἀλλ' ἀσθε-
νήσας ὁ γέρον ἐκεῖ, καὶ ἀνακληθεὶς παρὰ τοῦ
ἡγεμόνος αὐθις μετὰ τοὺς περὶ αὐτὸν ἅπαντας
εἰς Βουκουρέσιον, ἐτελεύτησε μεθ' ἡμέρας εἰ-
κοσιπέντε. — *Τέλος τοῦ β' τόμου.* —

Μπάνος Κωνσταντῖνος ὁ Φιλιπέσκος, ὃς τις ὑπῆρχεν
ἀντὶ ἀξιοπροσπῆς, τῇ ἡλικίᾳ μὲν γηραιὸς, μεγαλόσω-
μος δὲ, παρρησιασικώτατος, καὶ σεβᾶσμιος· ἐν τού-
τοις ὠραῖος εἰς ἄκρον, χαριέστατος, πολιτικώτατος, καὶ
εὐπροσήγορος· ἐπομένως θεοσεβῆς, μεταδοτικὸς, φι-
λόξενος, καὶ ἐλεημῶν ὡς οὐδεὶς ἄλλος· τῶν πτωχῶν
ἐν συντόμῳ κοινὸς προστάτης καὶ φίλος, καὶ τῆς πα-
τρίδος του ἐνθερμὸς ὑπέρμαχος καὶ ἀκλόνητος εἰς τὸν
ἐβίωσε δὲ λαμπρῶς ὡς οὐδεὶς ἕτερος, διήλθεν ὅλα τὰ
τῆς πατρίδος του ἀξιώματα, ἐχημάτων μὲν Βισιτά-
ρης ἑπτάκις μὲ ἰσχυρὴν ὑπερτάτην, καὶ μέγας Μπάνος
ἐσχάτως· ζήσας δὲ ἐξήκοντα ἕξ ἔτη ἐν κόσμῳ, καὶ
ἀποδημήσας εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς, ἐν ἔτει 1817
Νοεμβρίου 20. κατέλιπε πᾶσι πένθος αἰώνιον· ἀφῆκε
δὲ υἱοὺς τρεῖς, Γρηγόριον μέγαν Βόρνικον, Γεώργιον
μέγαν Λογεθέτην, Νικόλαον Ἄγαν, καὶ δύο θυγατέ-
ρας, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἅπαντες υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

Π Ι Ν Α Ξ

τῶν

Ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας.

Α'. Χ.	Ἡγεμῶν Α'.	Σελ.
1241	Ῥάδουλ Βοεβόδας Α'. Νέγρος Βασσαράβας Ἡγεμῶν Β'.	2
1264	Μιχαήλ Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Γ'.	8
1283	Δάν Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Δ'.	9
1298	Στέφανος Βοεβόδας Α'. Μαϊλάτ Βασσαράβας Ἡγεμῶν Ε'.	12
1325	Ἰὼν Βασσαράβας Βοεβόδας Α'. Ἡγεμῶν ΣΤ'.	14
1340	Βλαδισλάβ Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Ζ'.	16
1345	Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Η'.	17
1356	Νικόλαος Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Θ'.	18
1366	Ῥάδουλ Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν Ι'.	20
1376	Δάν Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν ΙΑ'.	23
1382	Μίρτζα Βοεβόδας Α'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν ΙΒ'.	25
1400	Βλάδ Βοεβόδας Α'. Τζέπος Βασσαράβας Ἡγεμῶν ΙΓ' καὶ ΙΔ'.	37
1423	Δράγουλ Βοεβόδας Α'. καὶ Δάν Βοεβόδας Γ'. Ἡγεμῶν ΙΕ'.	39
1444	Βλαδισλάβ Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας Ἡγεμῶν ΙΣΤ'.	51
1455	Ῥάδουλ Βοεβόδας Γ'. Βασσαράβας ὁ ὠραίος Ἡγεμῶν ΙΖ'.	55
1460	Βλάδ Βοεβόδας Β'. Βασσαράβας, ὁ ἐπιλεγόμενος Αφίώτας	54

Α. Κ.	Ἡγεμῶν	Σελ.
1468	Βλαδ Βοεβόδας Β' Τζεπελουδ Βασσαράδας Ἡγεμῶν ΙΘ'.	58
1475	Ράδουλ Βοεβόδας Δ' ὁ μέγας Ἡγεμῶν Κ'.	60
1508	Μίχνα Βοεβόδας Α' ὁ κακός Ἡγεμῶν ΚΑ'.	74
1510	Ράδουλ Βοεβόδας ὁ Βλαδούτσας Ἡγεμῶν ΚΒ'.	75
1513	Νιάγος Βοεβόδας Α' Βασσαράδας Ἡγεμῶν ΚΓ'.	77
1521	Θεοδόσιος Βοεβόδας μετὰ τοῦ Δαίου Πρέδα Ἡγεμῶν ΚΔ'.	85
1521	Ράδουλ Βοεβόδας Σ' ὁ Καλόγηρος Ἡγεμῶν ΚΕ'.	86
1521	Ράδουλ Βοεβόδας Ζ' ἀπὸ Ἀφουμάτζι Ἡγεμῶν ΚΕΤ'.	88
1522	Βλαδισλάβ Βοεβόδας	90
1523	Ἡγεμονεῖα Β' Ράδουλ Βοεβόδα ἀπὸ Ἀφουμάτζι Ἡγεμῶν ΚΖ'.	92
1529	Μωῦση Βοεβόδας Ἡγεμῶν ΚΗ'.	93
1530	Βλαδ Βοεβόδας Γ' Ἡγεμῶν ΚΘ'.	93
1533	Βιντελα Βοεβόδας ἐκ Σλάτινας Ἡγεμῶν Λ'.	94
1536	Πέτρος Βοεβόδας α' ὁ ἐπισηγομένος Ράδουλ Παῖσιος Βασσαράδας Ἡγεμῶν ΛΑ'.	95
1541	Ράδουλ Βοεβόδας Η' υἱὸς τοῦ Ράδουλ Βοεβόδα ἀπὸ Ἀφουμάτζι Ἡγεμῶν ΛΒ'.	97
1545	Μίρτζα Βοεβόδας Β' Ἡγεμῶν ΛΓ'.	99
1550	Ράδουλ Βοεβόδας Θ' Ἠλίας	100
1551	Δευτέρα ἡγεμονεῖα Μίρτζα Βοεβόδα Ἡγεμῶν ΛΔ'.	100
1554	Πατράση Βοεβόδας ὁ καλός	101
1558	Τρίτη ἡγεμονεῖα Μίρτζα Βοεβ. Β' Ἡγεμῶν ΛΕ'.	103
1562	Πέτρος Βοεβόδας Β' Σκίόπος, τοῦ Πίκλην Πέτρας, μετὰ τῆς μητρὸς Κιαρίνας Ἡγεμῶν ΛΣΤ'.	104
1569	Ἀλεξάνδρος Βοεβόδας Β'.	106

Α. Χ.	Ἡγεμῶν ΑΖ'.	Σελ.
1577	Μίχνα Βοεβόδας Β'.	108
	Ἡγεμῶν ΑΗ'.	
1583	Πέτρος Βοεβόδας Β'. Τζερτζελ	109
1585	Ἡγεμονεΐα Β'. Μίχνα Βοεβόδα	110
	Ἡγεμῶν ΛΘ'.	
1591	Στέφαν Βοεβόδας Β'. ὁ κωφός	111
	Ἡγεμῶν Μ'.	
1592	Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Γ'. υἱὸς Πατράση	112
	Ἡγεμῶν ΜΑ'.	
1592	Μιχαήλ Βοεβόδας Β'. ὁ ἀνδρείος	122
	Ἡγεμῶν ΜΒ'.	
1601	Σερμπάν Βοεβόδας Α'. Βασσαράδας	147
	Ἡγεμῶν ΜΓ'.	
1610	Ῥάδουλ Βοεβόδας Γ'. Μίχνας	149
	Ἡγεμῶν ΜΔ'.	
1616	Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Δ'.	154
	Ἡγεμῶν ΜΕ'.	
1619	Γαβριέλ Βοεβόδας Μογίλας	157
1619	Ἡγεμονεΐα Β'. Ῥάδουλ Βοεβόδα Γ'. Μίχνα	159
1623	Ἡγεμονεΐα Β'. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδας Δ'.	159
	Ἡγεμῶν ΜΣΤ'.	
1630	Λέων Βοεβόδας Τόμσας	161
	Ἡγεμῶν ΜΖ'.	
1633	Ματθαῖος Βοεβόδας Βασσαράδας	168
	Ἡγεμῶν ΜΗ'.	
1654	Κωνσταντίν Βοεβόδας Α'. Βασσαράδας ὁ Κόρνελος	196
	Ἡγεμῶν ΜΘ'.	
1658	Μίχνα Βοεβόδας Γ'.	203
	Ἡγεμῶν Ν'.	
1660	Γεώργιος Βοεβόδας Α'. Γπίκας Α'.	216
	Ἡγεμῶν ΝΑ'.	
1661	Γρηγόριος Βοεβόδας Η'. Γκίκας Β'.	223
	Ἡγεμῶν ΝΒ'.	
1665	Ῥάδουλ Βοεβόδας ΙΑ'. τουπίκλην Στριδάς	232
	Ἡγεμῶν ΝΓ'.	
1669	Ἀντώνιος Βοεβόδας	239
1672	Ἡγεμονεΐα Β'. Γρηγόρ Βοεβόδα Γκίκα	245
	Ἡγεμῶν ΝΔ'.	
1672	Δούκα Βοεβόδας	252
	Ἡγεμῶν ΝΕ'.	
1679	Σερμπάν Βοεβόδας Β'. Καντακουζηνός	259
	Ἡγεμῶν ΝΣΤ'.	
1689	Κωνσταντίνος Βοεβόδας ὁ Βραγκοθάνας	271

Α. Χ.	Ἡγεμῶν ΝΖ'.	Σελ.
1714	Στέφανος Βοσβόδας Γ'. Καντακουζηνός . . .	299
	Ἡγεμῶν ΝΗ'.	
1716	Νικόλαος Βοσβόδας Α'. Μαυροκορδάτος . . .	304
	Ἡγεμῶν ΝΘ'.	
1717	Ἰωάννης Βοσβόδας Β'. Μαυροκορδάτος . . .	308
1719	Ἡγεμονεΐα Β'. Νικολαου Μαυροκορδάτου . . .	311
	Ἡγεμῶν Ξ'.	
1730	Κωνσταντῖνος Βοσβόδας Γ'. Μαυροκορδάτος . . .	312
	Ἡγεμῶν ΞΑ'.	
1731	Μιχαὴλ Βοσβόδας Γ'. Ρακοβίτζας . . .	313
1731	Ἡγεμονεΐα Β'. Κωνσταντ. Μαυροκορδάτου . . .	313
	Ἡγεμῶν ΞΒ'.	
1735	Γρηγόριος Βοσβόδας Β'. Γκίκας	314
1735	Ἡγεμονεΐα Γ'. Κωνσταντῖνου Μαυροκορδάτου . . .	314
1741	Ἡγεμονεΐα Β'. Μιχαὴλ Ρακοβίτζα	319
1744	Ἡγεμονεΐα Δ'. Κωνσταντῖνου Μαυροκορδάτου . . .	321
1748	Ἡγεμονεΐα Β'. Γρηγορίου Γκίκα	321
	Ἡγεμῶν ΞΓ'.	
1752	Ματθαῖος Βοσβόδας Α'. Γκίκας Δ'.	323
	Ἡγεμῶν ΞΔ'.	
1753	Κωνσταντῖν Βοσβόδας Δ'. Τζεχάνης	324
1756	Ἡγεμονεΐα Ε'. Κωνσταντ. Μαυροκορδάτου . . .	326
	Ἡγεμῶν ΞΕ'.	
1758	Σκαρλάτος Βοσβόδας Α'. Γκίκας Ε'.	326
1761	Ἡγεμονεΐα ς'. Κωνσταντῖνου Μαυροκορδάτου . . .	328
1763	Ἡγεμονεΐα Β'. Κωνσταντῖνου Τζεχάνη	330
	Ἡγεμῶν ΞΣΤ'.	
1764	Στέφανος Βοσβόδας Ρακοβίτζας	331
1765	Ἡγεμονεΐα Β'. Σκαρλάτου Γκίκα	333
	Ἡγεμῶν ΞΖ'.	
1766	Ἀλέξανδρος Βοσβόδας Γκίκας ς'.	334
	Ἡγεμῶν ΞΗ'.	
1768	Γρηγόρ Βοσβόδας γ'. Γκίκας ζ'.	335
	Ἡγεμῶν ΞΘ'.	
1770	Μανουὴλ Βοσβόδας Ρωσσετος	340
	Ἡγεμῶν Ο'.	
1774	Ἀλέξανδρος Βοσβόδας Ε'. Ὑψηλάντης	352
	Ἡγεμῶν ΟΑ'.	
1782	Νικόλαος Βοσβόδας Γ'. Καρατζάς	357
	Ἡγεμῶν ΟΒ'.	
1783	Μιχαὴλ Βοσβόδας Δ'. Σουτζος	357
	Ἡγεμῶν ΟΙ'.	
1786	Νικόλαος Βοσβόδας Δ'. Μαυρογένης	360

Α. Χ.		Σελ.
1791	Ἡγεμονεΐα Β'. Μιχαὴλ Σούτζου	376
	Ἡγεμῶν ΟΔ'.	
1793	Ἀλέξανδρος Βοσβόδας ς'. Μουρούζης	377
1796	Ἡγεμονεΐα Β'. Ἀλεξ. Ὑψηλάντη	378
	Ἡγεμῶν ΟΕ'.	
1797	Κωνσταντῖνος Βοσβόδας Χαντζερῆς	380
1799	Ἡγεμονεΐας Β'. Ἀλεξάνδρου Μουρούζη	402
1801	Ἡγεμονεΐα Γ'. Μιχαὴλ Σούτζου	410
	Ἡγεμῶν ΟΣΤ'.	
1802	Ἀλέξανδρος Βοσβόδας Σούτζος	442
	Ἡγεμῶν ΟΖ'.	
1802	Κωνσταντῖνος Βοσβόδας Ὑψηλάντης	447
1806	Ἡγεμονεΐα Β'. Ἀλεξάνδρου Σούτζου	476
1806	Ἡγεμονεΐα Β'. Κωνσταντῖνου Ὑψηλάντη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥώσων	488
	Ἡγεμῶν ΟΗ'.	
1812	Ἰωάννης Βοσβόδας Καρατζῆς	553

Π α ρ ο ρ α μ α τ α .

Σημ. ἀπὸ τοῦ α ἕως λέ ἡγεμόνος διορθωθήτω ἐν τῷ περιθωρίῳ α. Χ. ἀντὶ π. Χ.

Σελ. 3. σίχ. 12 Γρ. Σελ. 11, σίχ. 19 Γρ. δίκλυσεν. Σελ. 32, σίχ. 8 Γρ. ἔνθεν. Σελ. 33, σίχ. 3 Γρ. ἀντεπολέμου. Σελ. 57, σίχ. 1 Γρ. μετατοπίσας. Σελ. 72, σίχ. 9 Γρ. εἶπεν. Σελ. 86, σίχ. 22 Γρ. ἐρρέθη. Σελ. 113, σίχ. 9 Γρ. ἕτερον. Σελ. 121, σίχ. 28 Γρ. ἔνθεν. Σελ. 129. σίχ. 18 Γρ. διὰ τὰ. Σελ. 153, σίχ. 23 Γρ. Ἀρχιδουκί. Σελ. 189, σίχ. 26 Γρ. ἔπρεπε. Σελ. 215, σίχ. 11 Γρ. συνεφώνησαν. Σελ. αὐτ. σίχ. 12, Γρ. εἰς. Σελ. 215, σίχ. 19 Γρ. ἡγεμονεύσας. Σελ. αὐτ. σίχ. 20 Γρ. Τοῦρκοι. Σελ. 280, σίχ. 27 Γρ. Οὐγγαρίας, μὲ Σελ. 296, σίχ. 23 Γρ. ἔσειλεν ὁ Σελ. 353, σίχ. 2 Γρ. τοὺς Σελ. 358, σίχ. 7 Γρ. φρόνησιν. Σελ. 386, σίχ. 26 Γρ. φυσικά. Σελ. 416, σίχ. 20 Γρ. ἐλεηλάτησαν. Σελ. 435, σίχ. 11 Γρ. κούκαν. Σελ. 461, σίχ. 13 Γρ. παρέλευσιν. Σελ. 526, σίχ. 3 Γρ. ἐπισασίαι. Σελ. 533, σίχ. Γρ. κατὰ. Σελ. 535, σίχ. 6 Γρ. ἔχον. Σελ. 539, σίχ. 5 Γρ. Βελί.

Σημ. Σελ. 147 Γρ. Ἠγεμῶν ΜΒ' καὶ οὕτως καθεξῆς ἕως τέλους διορθωθήτω ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡγεμόνων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000041461